

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ
ΑΡΜΑΓΕΔΔΩΝΟΣ

Τῷ ΒΑΣΙΛΕΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΩΝ
 ΚΑΙ ΚΥΡΙῷ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ
 ΕΝ Τῷ ΑΙΩΝΙῳ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΙ
 ΤΩΝ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ ΤΟΥ,
 ΤΩΝ ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΣΙΑΝ ΑΠΕΚΔΕΧΟΜΕΝΩΝ,
 ΚΑΙ ΠΑΝΤΩΝ
 «ΤΩΝ ΕΝ ΠΑΝΤΙ ΤΟΠῳ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ,
 ΤΩΝ ΟΙΚΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
 ΚΑΙ ΤΗΣ
 ΣΥΣΤΕΝΑΖΟΥΣΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ, ΤΗΣ ΣΥΝΩΔΙΝΟΥΣΗΣ
 ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΝ
 ΤΩΝ ΥΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΑΠΕΚΔΕΧΟΜΕΝΗΣ,
 ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΡΓΟΝ ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

«Τοῦ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκἐ-
 κρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ». «Ὑν ὃ ἐπερίσσευ-
 σεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡ-
 μῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος Αὐτοῦ, κατὰ τὴν
 εὐδοκίαν Αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν Αὐτῷ εἰς οἰκο-
 νομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνα-
 κεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ
 Χριστῷ.»

Ἑφεσ. γ' 4, 5, 9· α' 8-10.

Σημ. — Ὁ παρὼν τόμος ἐκτὸς τοῦ Ἀγγλικοῦ πρωτοτύπου, μετα-
 φρασθεὶς, ἀποστέλλεται τῷ αἰτοῦντι καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν,
 Δανονοηργικὴν καὶ Πολωνικὴν γλῶσσαν.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΡΜΑΓΕΔΩΝΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Η ΠΡΩΤΗ ἔκδοσις τοῦ τόμου τούτου ἐγένετο ἐν ἔτει 1897. Τὰ περιεχόμενα τοῦ Τόμου τούτου ἀναφέρονται εἰς τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου αἰῶνος, ἥτοι εἰς τὴν περίοδον ἐκείνην ἣτις διασταυροῦται μετὰ τῆς Νέας Οἰκονομίας —καὶ καθ' ἣν εἰσάγονται εἰς τὸν κόσμον θαυμάσια εὐλογίαι καὶ ἀνακαλύψεις, αἵτινες ὅμως, λόγῳ τῆς ἀνεπιδεκτικότητος τῆς καρδίας, γίνονται μᾶλλον ἀφορμὴ καὶ αἰτία προστριβῶν, δυσφορίας καὶ θλίψεως. Ἐὰν αἱ εὐλογίαι τῶν παρελθόντων 43 ἐτῶν ἐξηκολούθουν συμφώνως πρὸς τὴν παρούσαν ἀναλογίαν τῆς αὐξήσεως αὐτῶν, ἐπὶ τοσοῦτον θὰ ἐπολλαπλασιαζέτο καὶ ἡ δυσφορία τοῦ κόσμου, αὕτη δὲ αὕτη ἢ πρόθεσις τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Μεσσίας καὶ τὴν διὰ ταύτης εὐλογίαν τῆς ἀνθρωπότητος θὰ ἐματαιούτο.

Ἐνεκεν τούτου ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει ὥστε θαθμιαίως νὰ ἀνατείλῃ ἡ αὐγὴ τῆς Χιλιετοῦς ἡμέρας ἐπὶ τοῦ κόσμου. Ὅποτεν δὲ οἱ ἄνθρωποι ἐξεγείρονται ἐκ τοῦ ληθάργου τοῦ παρελθόντος, οὐδόλως λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν τὸν Κύριον, καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀναγνωρίζουσι τὴν πρὸς αὐτοὺς δοθεῖσαν χάριν του, ἐν συναφείᾳ πρὸς τὰς παρούσας καὶ μελλούσας αὐτοῦ εὐλογίας. Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐκτίμησιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 43 τούτων ἐτῶν, ὁ κόσμος ἀπέκτησε χιλιοπλάσιον πλοῦτον, παρ' ὅσος παρήχθη καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τῶν παρελθόντων 6,000 ἐτῶν. Αἱ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπὶ τοῖς ἐπελθοῦσαι βελτιώσεις εἰς τὰς συνθήκας τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν, ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐργασίμων ὥρων, κλπ., ὑπερεκπερισσοῦ ὑπενομεύθησαν ὑπὸ τῆς μεγάλης γνώσεως καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς προκυψάσης δυσφορίας. Ἡ σκέψις δὲ ἡμῶν αὕτη εὐρίσκειται ἐν τελείᾳ ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν περὶ τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου διακήρυξιν τοῦ Κυρίου, ὅστις περιγράφων τὰς ἡμέρας ἡμῶν ταύτας ἐν τῇ προφητείᾳ τοῦ Δανιὴλ, λέγει: «Πολλοὶ θέλουσι περικυφῆναι καὶ ἡ γνώσις θέλει πληθυνθῆ». «Οἱ συνετοὶ θέλουσιν ἐννοήσῃ», «καὶ θέλει εἶσθαι καιρὸς θλίψεως, ὅποια ποτὲ δὲν ἔγεινεν ἄφ' οὗ ὑπῆρξεν ἔθνος». —Δαν. ιβ' 1-4, 10.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ αὐξήσις τῆς γνώσεως εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς δυσφορίας καὶ τοῦ φόβου, ἅτινα θέλουσιν εἰσαγάγῃ τὸν Ἀρμαγεδδῶνα, ἡ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ὅλοκλήρου τοῦ κόσμου τῆς ἀνθρωπότητος. Κατὰ τὴν

Πρόλογος τοῦ Συγγραφέως

διάρκειαν τοῦ μεγάλου παγκοσμίου πολέμου, τὰ μεγάλα ἔθνη τῆς γῆς μετὰ πολλοῦ φόβου παρετήρουν καὶ ὑπέβλεπον τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἄλλων. Καίτοι δὲ πάντα εἶχον καταστῆ μυθωδῶς πλούσια καὶ εὐτυχῇ, ἐν τούτοις ἡ ἀγωνία καὶ ἡ ἀμηχανία ὑπέβοσκε παρ' αὐτοῖς ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε ἐν τῷ παρελθόντι, γενόμενα περίφοβα μήπως διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον ἤθελε παρεμποδισθῇ ἡ εὐτυχία αὐτῶν, αἶ δὲ πηγαί τοῦ πλούτου στραφῇ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν ἀντιπάλων των. Ὁ συνέχων αὐτὰ φόβος εἶχε καταπίσῃ τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ὅτι ὁ πόλεμος ἔπρεπε νὰ γείνῃ ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξελέγη ἡ παροῦσα αὕτη χρονικὴ περίοδος ὡς ἡ μόνη κατάλληλος εὐκαιρία πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν των, προτοῦ ἀκόμῃ δοθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τὰ ἀσθενέστερα ἔθνη νὰ γίνωσιν ἰσχυρότερα. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς δυσφορίας πανταχοῦ ἐκδηλοῦται — ἀχαριστία καὶ ἀγνωμοσύνη πρὸς τε τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν, φόβος καὶ ἀγωνία διὰ τὸ μέλλον, καὶ ἐγωϊσμός καὶ ἰδιοτέλεια, ἅτινα ἐχθρικῶς διάκεινται πρὸς τὰς ἀρχάς τοῦ Χρυσοῦ Κανόνος. Ἡ μεταξὺ κεφαλαίου καὶ ἐργασίας ὑποδόσκουσα ἐχθρότης ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ αὐτοῦ πνεύματος, εἰμὲθα δὲ βέβαιοι ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη θὰ ἐξακολουθῇ ὁλονὲν προβαίνουσα ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χεῖρον..

Τὰ χρεῖα τῶν ἐμπολέμων ἔθνων κατ' ἐπισήμους στατιστικὰς ἀνέρχονται εἰς 55 δισεκατομμύρια δολλάρια, ποσόν, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νὰ πληρωθῇ εἰς χρυσόν· πᾶς τις δὲ γνωρίζει ὅτι δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀρκετὸς χρυσὸς ἀκόμῃ πρὸς πληρωμὴν τοῦ τόκου τῶν χρεῶν τοῦ κόσμου. Τὸ τοιοῦτον θέλει ἐπιφέρει τὴν χρεωκοπίαν εὐθὺς ὡς ἤθελε λήξῃ ὁ πόλεμος, τὰ δὲ ἔθνη θὰ περιέλθωσιν οὕτω εἰς τὸ χάος τῆς πτωχείας, καὶ καθὼς συμβαίνει εἰς τὰ ἄτομα, οὕτω καὶ εἰς τὰ ἔθνη, τὸ αἶσθημα τοῦ πόνου δὲν ἔρχεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πτώσεως, ἀλλὰ μετὰ τὴν πτώσιν, ὁπότε γίνονται αἰσθητὰ τὰ συμπτώματα τῆς τρομερᾶς συνταράξεως. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ πόλεμος δὲν θὰ παύσῃ ἔνεκεν ἐλλείψεως ἀνθρώπων προθύμων νὰ φρονεύσωσι καὶ νὰ φρονεuthῶσι, ἀλλὰ μάλλον θὰ καταπαύσῃ ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τροφῶν, ἢ ἔνεκεν οἰκονομικῆς ἀνεπαρκειᾶς. Ἡ γνώμη τοῦ συγγραφέως εἶναι ὅτι θὰ συμβῇ τὸ τελευταῖον τοῦτο.

Ἦδη δὲ οἱ βασιλεῖς, πολιτικοὶ τε καὶ οἰκονομικοί, καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτῶν, εὐρίσκονται ἐν μεγάλῃ ἀμηχανίᾳ μὴ γνωρίζοντες ποῖα μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶσι μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου, πρὸς παρεμπόδισιν καὶ ἀπόκρουσιν τῆς ἐπαπειλῆς αὐτοῦς παγκοσμίου ἐπαναστάσεως. Εἵκοσι ἑκατομμύρια ἀνδρῶν εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ τὰ ὄπλα, οὔτινες θὰ ἔχωσιν ἐργασίας μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν αὐτῶν. Ἐὰν τὸ ἕν τέταρτον ἐξ

Πρόλογος τοῦ Συγγραφέως

αὐτῶν παραμείνῃ ὑπὸ τὰς σημαίας μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου, ποία πρόνοια θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ληφθῇ διὰ τὰ ἐναπομένοντα τρία τέταρτα ἐξ αὐτῶν; Ἡ ἐρώτησις αὕτη περιάγει εἰς δεινὴν ἀμνηχανίαν πολλοὺς ἐκ τῶν σοφῶν τοῦ κόσμου. Διότι ὁ κόσμος προχωρεῖ εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ σήμερον ἄνευ αὐτῶν, καὶ μάλιστα παράγει πελωρίας ποσότητος πολεμοφοδίων ἐξ ὧν ὑπερεπληρώθησαν αἱ στρατιωτικαὶ ἀποθῆκαι. Οἱ ἄνδρες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐκτιμῶντες τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, θέλουσιν ἀποβῇ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπικίνδυνον εἰς πᾶσαν χώραν. Οἱ Βρετανοὶ προετοιμάζονται ἀπὸ τοῦδε νὰ ἀποστείλωσι τὰ πλεονάσματα αὐτῶν εἰς τὸν Καναδᾶν καὶ τὴν Αὐστραλίαν, διὰ νὰ ἐπιδοθῶσιν ἐκεῖ εἰς γεωργικὰς ἐργασίας. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, θὰ λάβωσιν ἐπίσης παρόμοια μέτρα πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ κινδύνου τούτου. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, πάντες ἀναγνωρίζουσιν ὅτι σπουδαῖα προβλήματα θὰ ἐγεγῆθωσι διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἀπαιτηθῇ σύντονος ἐνέργεια καὶ δρα-

σις. Ἡ Γραφὴ δεικνύει ὅτι περὶ τὸν χρόνον τοῦτον τὰ συστήματα τῆς κατ' ὄνομα ἐκκλησίας θέλουσιν ἀφίχθῃ εἰς τὸ ὑψιστον σημεῖον τῆς δράσεως αὐτῶν ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν εὐκόλως τὸν τρόπον τῆς τοιαύτης τῶν συστημάτων τούτων ἀνυψώσεως. Πάντα τὰ κράτη, ἅτινα οἰκονομικῶς ἔχουσιν ἐξασθενήσην, θέλουσιν ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς καταπιέσεως τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῆς παρακαλύψεως τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς Ἀναρχίας, καὶ θὰ ἀποβλέπωσι φυσικῶς πρὸς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα θρησκευτικὰ συστήματα, ἅτινα ὀνομάζονται ἐκκλησίαι, πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐκφοβισμόν τοῦ λαοῦ διὰ τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἵνα μὴ τὸ σκάφος τῆς πολιτείας ἀνατραπῇ ἐκ τοῦ σάλου καὶ τῆς τρικυμίας τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκκλησίαι θὰ εἶναι ἔτοιμοι καὶ πρόθυμοι πρὸς παροχὴν τῆς τοιαύτης βοηθείας. Ἀπὸ τοῦδε μάλιστα ἤρξαντο περιτυλισσόμεναι ὡς κυλινδρικοὺς χάρτης, τὸ ἐν μέρος τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖται ἐκ Καθολικῶν, τὸ ἰδὲ ἕτερον ἐκ Προτεσταντῶν, ἅτινα καίτοι ἀντίκεινται πρὸς ἄλληλα, εὐρίσκονται ὁμῶς ἐν στενῇ συναφείᾳ —ἐκάστου μέρους ἐξ αὐτῶν ὄντος συνηνωμένον καὶ συνησπισμένον καθ' ὅσον δύναται καλλιτέρον.

Ἀλλ' ἡ Γραφὴ διακηρύττει ὅτι ἡ Βασιλεία αὐτῆς «ὡς βασιλίσσης» θέλει εἶσθαι λίαν βραχεῖα, καὶ ὅτι ἡ πτώσις τῆς Βαβυλῶνος θέλει εἶσθαι τρομερὰ καὶ ἀδυσώπητος, — διότι θὰ καταπέσῃ ὡς μυλόπετρα ἥτις ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ἐξουσίας τῆς «βασιλίσσης» ταύτης ἥτις ὁμῶς θέλει εἶσθαι ὀλιγοχρόνιος, πᾶσα παρουσίας ἢ ἐκθεσις τῆς Ἀληθείας πρὸς τὸν κόσμον θὰ παρεμποδίζηται. Πάντες δὲ ἐκεῖνοι

Πρόλογος τοῦ Συγγραφέως

αἵτινες ἤθελον εὐρεθῇ πατοὶ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ, θέλουσιν ἀναμφιβόλως ὑποστῇ πολλὰ παθήματα διὰ τῶν χειρῶν τῆς κατ' ὄνομα ἐκκλησίας.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς πτώσεως τῆς Βαβυλῶνος, οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, οἱ οἰκονομικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἄρχοντες καὶ βασιλεῖς θὰ ἴστανται μακρόθεν, μὴ ἔχοντες τοῦ λοιποῦ οἰανδῆρτοτε στενὴν σχέσιν ἢ συνάφειαν πρὸς ταύτην, καίτοι μεγάλως θὰ λυπηθῶσι διὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς, διότι ἡ καταστροφή της θὰ εἶναι ὁ προάγγελος καὶ τῆς ἰδίας ἐαυτῶν ἐξασθενήσεως καὶ καταπτώσεως. Τότε δὲ θὰ ἐπέλθῃ ἡ πλήρης καὶ τελεία ἀνατροπὴ τῶν παρουσῶν ἐθνικῶν κυβερνήσεων, ἥτις συμβολικῶς ἐν ταῖς Γραφαῖς παρίσταται ὡς μεγάλη ἀνάφλεξις καὶ πυρκαϊὰ ἣτις θέλει καταφάγῃ πᾶσαν τὴν γῆν — πάντα τὰ συστήματα — θρησκευτικά, κοινωνικά, πολιτικά καὶ οἰκονομικά.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ τόμος οὗτος ἐγράφη πρὸ εἰκοσαετίας, δὲν θὰ ἐκπλαγῶμεν ὅπταν ἴδωμεν ὅτι πνὲς ἐκ τῶν διακηρύξεων αὐτοῦ, καίτοι ἰσχυροὶ καὶ ἐξόχως ἐμφατικοί, ὑπολείπονται ὅμως τῆς τελείας ἀληθείας. Ἐπὶ παραδείγματι, ὁ πλοῦτος τοῦ κόσμου μεγάλως ᾠξήθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν εἰκοσι τούτων ἐτῶν. Αἱ κεφαλαιοκρατικαὶ ἐνώσεις καὶ τὰ ἄλλα αὐτῶν συστήματα ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἐμεγαλύνθησαν ὥς πρὸς τὰ κεφάλαια, τὴν δύναμιν, καὶ τὴν ἐπιρροήν. Κατὰ τινὰς ὑπολογισμούς, τὸ κεφάλαιον ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τεσσάρων ἐτῶν ᾠξήσῃ κατὰ μέσον ὅρον κατὰ δέκα καὶ δισεκατομμύρια ἀνὰ πᾶν ἔτος.

Ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ ὑπεδείχθη διὰ μακρῶν, ὅτι καίτοι τὰ τρώστ, κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν συνεγράφετο οὗτος, ἦσαν μάλλον εὐεργετικά ἢ ἐπαιθήμια, ἐν τούτοις οἱ γίγαντες οὗτοι, αἵτινες εἶναι τὰ ἀποκυήματα τῆς φιλαργυρίας καὶ τοῦ ἐγωϊστικοῦ συμφέροντος, θὰ ἀπέβαινον ἐν τέλει ἐπικίνδυνα καὶ ἐπαιθήμια πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ. Ἦδη ὁ χρόνος οὗτος ἐφθασεν, καὶ πολλοὶ ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι ἄμεσος. Οὐδὲν δεβαίως κακὸν δύναται νὰ συμβῇ ἐνόσω ἡ μηχανὴ ἐργάζεται καλῶς καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον τοῦ μηχανικοῦ ἐπιτήρησιν· ὅπταν ὅμως ἐπιστῇ ἡ στιγμή καθ' ἣν τὰ συμφέροντα τῶν κεφαλαιοκρατῶν θὰ εὐρίσκωνται εἰς ἄμεσον διαπάλιν πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν καὶ τοῦ λαοῦ ἐν γένει, τότε προσέχετε! Τότε ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας τὸν θεόπνευστον Λόγον — ὅτι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος θὰ εἶναι «Καιρὸς θλίψεως, οἷα οὐδέποτε ἐγένετο ἀφ' οὗ ὑπῆρξεν ἔθνος».

Πόσον χαίρομεν, διότι ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τῆς θλίψεως, θὰ εἶναι ἡ εὐκαιρία τοῦ Κυρίου, ὅστις περιμένει ἀκριβῶς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον διὰ νὰ δείξῃ

Πρόλογος τοῦ Συγγραφέως

τὴν ἀγάπην αὐτοῦ! Ὁ Κύριος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκχύσῃ ἐπὶ τοῦ κόσμου τῆς ἀνθρωπότητος τὰς εὐλογίας τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας, διὰ τὴν ἀνύψωσιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν ἐν γένει συνθηκῶν τοῦ θανάτου καὶ ἐπαναφορὰν αὐτῶν εἰς τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος προγινώσκει ὅτι ὁ κόσμος πρέπει νὰ λάβῃ πρῶτον τὰ λυπηρὰ ταῦτα μαθήματα, καὶ κατεδείξεν ἤδη ταῦτα εἰς τοὺς ἔχοντας ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπωσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τεσσαράκοντα τούτων ἐτῶν τῆς αἰγῆς τῆς μεγάλης ἡμέρας, —καίτοι αἱ εὐλογίαι ἐκεῖναι ἀντὶ νὰ προσπορίσωσι χαρὰν, εὐτυχίαν καὶ εὐλογίαν εἰς τὸν κόσμον, ἐπέφερον ἔτι περισσότεραν δυσφορίαν καὶ ἀγωνίαν. Ὁ Κύριος θέλει ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ θέσωσιν εἰς ἐφαρμογὴν τὰ ἴδια ἑαυτῶν σχέδια, καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ ἐπίσης εἰς αὐτοὺς νὰ καταδείξωσι τὸ μάταιον πάντων τούτων τῶν σχεδίων των, καὶ ὅτι οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ ἀποτρέψῃ τὴν παντελεῖ κατασύντριψιν ὁλοκλήρου τοῦ συστήματος τῆς κοινωνίας, εἰμὴ ἡ ἔγκαιρος Θεία ἐπέμβασις. Καὶ ἀληθῶς, θέλει ἐπιτρέψῃ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ναυαγίου τούτου, καὶ κατόπιν θέλει ἀναδιοργανώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τοῦ Μεσσίου. Διότι αὐτὸς ὑπεσχέθη ὅτι ἡ βασιλεία του θέλει εἶσθαι ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν. Ἀγγ. 6' 7.

Ὁ δοῦλός σας ἐν Κυρίῳ
ΚΑΡΟΛΟΣ Τ. ΡΩΣΣΕΛΛ

Μπροῦκλιν, Ν. Υ.
1, Ὀκτωβρίου, 1916.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Προφητική μνεία τῆς Ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως. — Ὁ καιρὸς ἐστιν ἐγγύς. — Ὁ σκοπὸς τοῦ τόμου τούτου.—Γενικαὶ παρατηρήσεις. Σελ. 15.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Η ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ. — «ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΑΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ». «MENE, MENE, ΘΕΚΕΛ, ΟΥΦΑΡΣΙΝ».

Ἡ Βαβυλὼν. — Ὁ Χριστιανισμός. — Ἡ πόλις — Τὸ Κράτος. — Ἡ Μήτηρ. — Αἱ Θυγατέρες. — Ἡ κατὰ τῆς Βαβυλῶνος ἀπόφασις. — Ἡ τραγικὴ αὐτῆς σημασία. ... Σελ. 25.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΤΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ.

Ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην. — Τύπος καὶ ἀντίτυπον. — Ἡ μεγάλη θλίψις, νόμιμον ἀποτέλεσμα τῶν προηγουμένων αἰτιῶν. — Αἱ εὐθύναι τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.—Περὶ πολιτικῶν ἐξουσιῶν, περὶ θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν, περὶ τῶν διαφόρων τάξεων τῶν ἐν ταῖς πεπολιτισμέναις χώραις ἀνθρωπίνων πληθῶν. — Ἡσχέσις τῶν Ἐθνικῶν πρὸς τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, καὶ πρὸς τὴν σύγχυσιν. — Ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ. — «Ἐμοὶ ἐστὶν ἐκδίκησις, Ἐγὼ θέλω ἀνταποδώσει λέγει Κύριος Σελ. 45.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.

Αἱ πολιτικά, κοινωνικά καὶ ἐκκλησιαστικά δυνάμεις τῆς Βαβυλῶνος, τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ξυγριζόμεναι ἤδη ἐν πλάσιγγ.

— 'Η εἰς δίκην προσαγωγή τῶν πολιτικῶν δυνάμεων. — 'Η ἔγκλησις τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ συστήματος. — 'Η κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων κατηγορία. — Καὶ τώρα ἀκόμη ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐτυχίας της, τὸ ἔγγραφον τῆς καταδίκης αὐτῆς χαράττεται, καὶ δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ διακεκριμένως, καίτοι ἡ δοκιμασία δὲν συνεπληρώθη ἀκόμη. Σελ. 63.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε'.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ. Η ΣΥΓΧΙΣΙΣ ΑΥΤΗΣ — ΕΘΝΙΚΗ.

Αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις ἐν συγχύσει, βλέπουσαι τὴν προοῦσαν κατ' αὐτῶν κρίσιν. — Ἐμφοβαὶ καὶ ἀποροῦσαι ἐπιζητοῦσαι τὴν μετ' ἀλλήλων συμμαχίαν, καὶ προσβλέπουσαι ματαίως πρὸς τὴν παλαιὰν ἰσχὺν τῆς Ἐκκλησίας. — Αὐξάνουσι τοὺς στρατοὺς αὐτῶν, στόλους. — Αἱ παροῦσαι πολεμικαὶ προπαρασκευαί. — Αἱ πολεμικαὶ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις. — Τέλεια πολεμοφόδια, ἀνακαλύψεις, ἐφευρέσεις, ἐκρηκτικὰ μηχανήματα κλπ. — Ἐπαγρύπτησις τῶν ἰσχυρῶν. — Μοναδικὴ θέσις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλ' ἀπειλὴ αὐτῶν ὑπὸ μεγαλειτέρων κακῶν. — Ἡ κραυγὴ «Εἰρήνη! Εἰρήνη! Ὅταν δὲν ὑπάρχει εἰρήνη». Σελ. 95.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΣΤ'.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ. Η ΣΥΓΧΙΣΙΣ ΑΥΤΗΣ — ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

'Η ἀληθὴς Ἐκκλησία, γνωστὴ πρὸς τὸν Κύριον, δὲν συμμετέχει τῶν κρίσεων τῆς Βαβυλῶνος. — Ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις τῆς Χριστιανωσύνης δὲν θέλει εἶσθαι διάφορος τῆς πολιτικῆς καταστάσεως. — Ἡ μεγάλη σύγχυσις. — Τὴν εὐθύνην τῆς ἀπολογίας ὑπέχει ὁ κληρὸς. — Ἡ ἀπόσβεσις τοῦ πνεύματος τῆς Μεγάλης Μεταρρυθμίσεως. — Ἱερεῖς καὶ λαὸς ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει. — Τὰ προτιμηθέντα καθήκοντα. — Ἡ ὑπεράσπισις. — Ἡ προταθεῖσα συνωμοσία. — Τὸ ἐπιζητηθὲν τέλος. — Τὰ υἱοθετηθέντα μέσα. — Τὸ γενικὸν πνεῦμα τῆς διαιτησίας. — Ἡ κρίσις ἐναντίον τῶν θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν τῆς Χριστιανωσύνης. Σελ. 137.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Α'.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΡΜΑΓΕΔΔΩΝΟΣ.

Ἡ προσεγγίζουσα θλίψις διαφοροτρόπως συμβολιζομένη ὑπὸ τῶν Προφητῶν. — Ὑποτυπούμενη διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἰσραήλ κατὰ τὸ 70 μ.Χ., καὶ διὰ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. — Ὁ γενικὸς χαρακτὴρ καὶ ἡ ἔκτασις αὐτῆς. — Ὁ μέγας στρατός τοῦ Κυρίου. — «Οἱ χεῖριστοι τῶν ἐθνικῶν.» — «Ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως τοῦ Ἰακώβ.» — Ἡ ἀπολύτρωσις αὐτοῦ. — Ἡ κατατρόπωσις τῶν Γῶγ καὶ Μαγῶγ. Σελ. 479.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Β'.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ.

Ἡ σπουδαιότης τῆς προφητείας ταύτης.—Αἱ περιστάσεις καὶ αἱ 3 ἐρωτήσεις, αἵτινες προὐκάλεσαν αὐτήν.—Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοχρίστων. — Βραχεῖα ἱστορικῇ πρόφησι τῶν δεκαοκτῶ αἰώνων.—Ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος καὶ ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ τοιοῦτου θλίψις συγχωνευόμεναι παρ' ὅλων τῶν Εὐαγγελιστῶν.—Τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως. — Φεύγετε εἰς τὸ ὄρος.—Οὐαὶ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, κτλ.—Πρὸ τοῦ Χειμῶνος καὶ τοῦ Σαββάτου.—Ἰδοὺ ἐδῶ Ἰδοὺ ἐκεῖ! μὴ πιστεύετε εἰς αὐτούς.—Ἡ θλίψις τῶν ἡμερῶν ἐκείνων.—Ὁ σκοτασμός τοῦ Ἠλίου καὶ τῆς Σελήνης ὡς σημεῖα. — Ἡ πτώσις τῶν ἀστέρων.—Συμβολικὴ ἐκπλήρωσις ἐπίσης.—Τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.—Τὶ θέλουσιν ἶδει αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. — Ἡ σικκῆ. — «Ἡ γενεὰ αὕτη».—Γρηγορεῖτε!. — «Ὡς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε οὐκ ἔγνωσαν».—Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. — Ὁ εἰς παραλυβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίεται. — Οἱ ἐκλεκτοὶ μέλλοντες νὰ συναχθῶσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν. — Ἡ οἰκία τοῦ Σατανᾶ μέλλουσα νὰ διαρρηχθῇ. — Αἱ πρὸς τροφὴν προμήθειαι τῶν οἰκείων τῆς πίστεως. Σελ. 511.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Γ'.

Η ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΙΝΙ ΤΡΟΠῳ ΘΕΛΕΙ ΕΚΔΗΛΩΘΗ ΑΥΤΗ.

Περιπατεῖν διὰ πίστεως. — Τίνες ἀποτελοῦσι τὴν Βασι-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

λείαν. — Ἐξήψωσις τῆς πνευματικῆς Βασιλείας. — Ἀνάδειξις βασιλέων ἐν ἀπάσῃ τῇ γῇ. — Ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν. — Ἡ στενὴ ἐπακοινωνία μεταξὺ τῆς Βασιλείας καὶ τῶν ὑπουργῶν αὐτῆς ἢ πριγκήπων. — Ἡ κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ. — Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Μωϋσέως. — Ἀρχὴ μετὰ τῶν μεταβολῶν. — Θὰ ὑπάρχῃ κίνδυνος ἐκ τοσαύτης δυνάμει ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ νέου ἄρχοντος;—Ἡ ράβδος τῆς σιδηρᾶς ἐξουσίας πόσον μακρὰ εἶνε;—Ἡ μετάνοια τοῦ κόσμου.— Ἔθνος γεννόμενον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.—Πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις.—Ἡ αὔξησις τῆς Βασιλείας τοῦ.—Ἡ ὑποδιεύθυσις ἐκχωρήν. — Τὸ θέλημα τοῦ Ἰεχωῶθ γινόμενον. Σελ. 557.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΔ'.

ΤΟ ΥΠΟΠΟΔΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΕΝΔΟΞΟΝ.

Τὸ ὑποπόδιον τοῦ Θεοῦ μανθὲν καὶ ἐγκαταλειφθὲν ἔνεκεν τῆς ἁμαρτίας. — Ἡ ὑπεσχημένη ἀναξωπύρωσις τῆς θόξης αὐτοῦ. — Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐξαγορασθείσης φύσεως. — Ὁ λαίπρōτατος αὐτῆς ἀδάμας. — Ἡ ἐπανακαθίδρουσις τῶν ποδῶν τοῦ Ἰεχωῶθ ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν.—Αἱ ἐπακολουθησόμεναι εὐλογίαι.—Τὸ ὑποπόδιον ἐν τέλει πραγματικῶς ἐνδοξόν.— Σελ. 583.

Η ΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΡΜΑΓΕΔΔΩΝΟΣ

«Καὶ ὁ ἔκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν εὐφρόατην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἤλιου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ σιόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ σιόματος τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ σιόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα, ὅμοια βατράχοις. Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. Ἴδὸν ἔρχομαι ὡς κλέπτης. Μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. Καὶ συνήγαγον αὐτοὺς εἰς τὸν τοπον τὸν καλουμενον Ἑβραϊσὶ Ἀρμαγεδδών». — Ἀποκάλυψις ισι' 12-16.

ΑΡΜΑΓΕΔΔΩΝ εἶναι λέξις Ἑβραϊκὴ σημαίνουσα τὸν λόφον τοῦ Μεγιδδῶ ἢ ὄρος καταστροφῆς. Τὸ Μεγιδδῶ κατεῖχεν ἀξιοσημειωτον θέσιν ἐπὶ τῆς νοτίου πλευρᾶς τῆς πεδιάδος τοῦ Ἑσδραλειῶν, καὶ κατεῖχε σπουδαίαν διόδον εἰς τὴν ὄρεινὴν χώραν. Ἡ τοποθεσία ἐκείνη ἦτο τὸ μέγα πεδῖον τῶν μαχῶν τῆς Παλαιστίνης ἐπὶ τοῦ ὁποίου διεξήχθησαν πολλὰ ἐκ τῶν περιφημῶν μαχῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἐκεῖ ὁ Γεδεὼν καὶ ἡ μικρὰ αὐτοῦ ὁμὰς ἐνέσπειραν τὸν πανικὸν καὶ κατετρόπωσαν τοὺς Μαδιανίτας οἵτινες κατέσφαξαν ἀλλήλους ἐν τῇ φυγῇ αὐτῶν. (Κριταὶ ζ' 19-23). Ἐκεῖ ὁ Βασιλεὺς Σαουλ ἐνίκηθη ὑπὸ τῶν Φιλισταίων. (Α'. Σαμ. λα'. 1-6). Ἐκεῖ ὁ Βασιλεὺς Ἰωσίας ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ Φαραώ — Νεχαώ, εἰς μίαν ἐκ τῶν μᾶλλον καταστρεπτικῶν συμπλοκῶν τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰσραὴλ (Β' Χρονικ. λε' 22-25). Ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν Ἰερσαὴλ διέμενον ὁ βασιλεὺς Ἀχαάβ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ἰεζάβελ, ἔνθα ἡ Ἰεζάβελ συνήντησε κατόπιν φρικτῶδη θάνατον. (Β'. Βασίλ. θ'. 30-37).

Αἱ μάχαι αὗται ἦσαν ὑπὸ τινα ὅπῃ τυπικαί. Ἡ ἥττα τῶν Μαδιανιτῶν ἀπληυθέρωσε τὸν λαὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ Μαδιάμ. Οὕτως ὁ Γεδεὼν καὶ ἡ ὁμὰς αὐτοῦ προετίθουν τὸν

Κύριον ἡμῶν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ οἵτινες θὰ ἐλευθερώσουν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος τοῦ Βασιλέως Σαοὺλ καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῆς Βασιλείας του ὑπὸ τῶν Φιλισταίων ἤνοιξε τὴν ὁδὸν τῆς Βασιλείας τοῦ Δαυὶδ, ὅστις προετύπου τὸν Μεσσίαν. Ὁ Βασιλεὺς Ἀχαάβ ὑπετύπου τὴν πολιτικὴν διακυβέρνησιν, ἣτις συμβολικῶς ὀνομάζεται «Δράκων» ἐν τῇ Ἀποκαλύψει. Ἡ Βασίλισσα Ἰεζάβελ συμβολικῶς ἀπεικονίζε τὴν μεγάλην πόρνην Βαβυλῶνα καὶ ὡς τοιαύτη ὀρίζεται κατ' ὄνομα. «Διότι ἀφίνεις τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ τὴν λέγουσαν ἐαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμους δούλους». (Ἀποκ. 6'.20).

Ἐν ταῖς Γραφαῖς ὁ Κύριος ἔκρινε καλὸν ὅπως συνδέσῃ τὸ ὄνομα τοῦ περιφρονημένου πολεμικοῦ πεδίου Ἀρμαγεδδὼν πρὸς τὴν μεγάλην πάλην μεταξὺ Ἀληθείας καὶ Πλάνης, δικαίου καὶ ἀδίκου Θεοῦ καὶ Μαμμωνᾶ, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ εὐαγγελικὸς Αἰὼν θέλει κλείσει καὶ ἡ Μεσσιανικὴ Οἰκονομία εἰσέλθῃ. Ἐπὶ τούτῳ μετεχειρίσθη ὑψηλὴν συμβολικὴν γλῶσσαν εἰς τὸ τελευταῖον βιβλίον τῶν Γραφῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως κρύψῃ διαφόρους σπουδαίας ἀληθείας μέχρι τοῦ ὁρισμένου καιροῦ διὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτῶν. Ἀλλ' ἀκόμη εἰς τὸν ὁρισμένον καιρὸν «Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀσεβῶν θέλει νοῆσει, ἀλλ' οἱ συνετοὶ θέλουσι νοῆσει». (Δανιήλ ιβ'.10). Οὐδεὶς ἐξ ὅσων δὲν εἶνε ἐν ἁρμονίᾳ καρδίας πρὸς τὸν Θεὸν θέλει γνωρίσει ἀλλὰ μόνον οἱ συνετοὶ μεταξὺ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ—ἡ τῶν συνετῶν παρθένων τάξις τῆς παραβολῆς τοῦ Διδασκάλου. (Ματθ. κε'.1-13).

Ὅταν λοιπὸν μελετῶμεν τὸ ἐδάφιον ἡμῶν τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀναμεινῶμεν σὺνάξιν λαοῦ κατὰ γράμμα ἐπὶ τοῦ λόφου Μεγιδδώ. Μᾶλλον ἂς ἐρευνήσωμεν δι' ἐκεῖνο ὅπερ συμβολίζεται διὰ τοῦ ὅρους ἐκεῖνου. Πολλὰ πράγματα καλοῦνται «ἡ μάχη τοῦ Ἀρμαγεδδώνος»· ἡ φράσις αὕτη εἶναι ἐν χρήσει εἰς πολλὰς ὁμιλίας καὶ ἐκ πολλῶν ἀπόψεων. Ἀλλ' οἱ χριστιανοὶ πιστεύουσιν ὅτι ἡ λέξις Ἀρμαγεδδὼν εἰδικῶς ἀνήκει εἰς τὴν Γραφήν, ἔνθα χρησιμοποιοῖται ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἔννοιαν. Ἐὰν ὅθεν ὁ παρὼν καιρὸς εἶνε κατάλληλος ὅπως ἐξετάσωμεν τὴν Μάχην τοῦ Ἀρμαγεδδώνος ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως, εἶναι ἐπίσης κατάλληλος καιρὸς ὅπως ἐξετάσωμεν αὐτὴν καὶ ἐκ θρησκευτικῆς ἀπόψεως.

Πάντες γνωρίζομεν ὅτι τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως εἶναι πλήρες συμβόλων. Ὁ Θεὸς φαίνεται, ὅτι ἔθεσε τὸ βιβλίον τοῦτο τελευταῖον εἰς τὴν Βίβλον μὲ σκοπὸν ὅπως σκεπάσῃ μεγάλας καὶ ἐνδιαφερούσας ἀληθείας. Τὸ ὅτι ἐμπεριέχει πολυτίμους ἀληθείας εἰς τοῦτο συμφωνοῦσι πάντες οἱ σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς. Ἐν τούτοις τόσον ἐπιδεξιῶς ὁ Θεὸς ἐσκέπασε τὰς ἀληθείας αὐτάς, ὥστε ὁ λαὸς Αὐτοῦ, κατὰ παρελθόντας καιροὺς δὲν ἠδυνήθη νὰ

διακρίνη ταύτας πλήρως καὶ καθαρῶς. Οἱ σπουδασταὶ τῶν Γραφῶν πιστεύουν ὅτι τοῦτο ὑπῆρξε Θεία πρόνοια οὐχὶ μόνον ἐπειδὴ αἱ ἀλήθειαι αὗται δὲν ἦσαν ἐπίκαιροι ὅπως ἐννοηθῶσιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Θεὸς σκοπεῖται ὅπως φυλάξῃ κεκρυμμένας διαφόρους μορφὰς τῆς ἀληθείας ἀπὸ τὸν κόσμον. Τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀείποτε παρεξήγησε τὸ Θεῖον Σχέδιον, δότι ὁ Θεὸς ἐν τῇ Σοφίᾳ αὐτοῦ ἐπιθυμεῖ ὅπως παρεξηγηθῇ. Αἱ ἀλήθειαι ἐν τῇ Ἀποκάλυψει εἶναι οὐχὶ διὰ τὸν κόσμον, οὐχὶ διὰ τοὺς κατ' ὄνομα Χριστιανούς, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν— τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τοὺς Ἀγίους— «τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων τῶν γεγραμμένων ἐν Οὐρανοῖς». Εἰς αὐτοὺς ἡ γνώσις θέλει εἰσθαι «τροπὴ ἐν καιρῷ» «Οἱ συνετοὶ θέλουσιν νοήσαι».

Αἱ Γραφαὶ γέμουσιν ὑπαινιγμῶν περὶ τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος. Ὁ Κύριος ἡμῶν καλεῖ τοῦτον, «θλίψιν μεγάλην, ὅσα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται». (Ματθαίου κδ' 21.). Ὁ προφήτης Δανιὴλ περιγράφει τοῦτον ὡς καιρὸν θλίψεως ὅποια ποτὲ δὲν ὑπῆρξε ἀφ' ὅτου ὑπῆρξεν ἔθνος (Δαν. ιβ'.1). Ἐν συνδέσει μὲ αὐτὴν τὴν προφητείαν ὁ Δανιὴλ διακηρύττει ὅτι ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ «ὁ Μιχαὴλ ὁ Ἀρχὼν ὁ Μέγας ὁ ἱστάμενος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐγερθῇ». Ἡ λέξις «Μιχαὴλ» σημαίνει «Ὁμοιος Θεῷ». Θέλει ἐγερθῇ διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν κατάργησιν τῆς, πλάνης καὶ τῆς ἀδικίας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας ἵνα φέρῃ εἰς τὰ πλήθη τῆς ἀνθρωπότητος τὴν μεγάλην Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἣτις προεκηρύχθη εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀδραάμ.

ΚΑΙΡΟΣ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΕΣΣΙΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου οὐσα βιβλίον συμβολισμῶν δὲν θὰ κατανοηθῇ ὑπὸ τοῦ κόσμου. Αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶπεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ ἐννοήσῃ μόνον εἰς τὸν ὠρισμένον καιρὸν. «Ὅταν ὁ Προφήτης Δανιὴλ ἐξεξήτησε τὴν ἐννοίαν τοῦ ἐνυπνίου ὁ ἄγγελος ἀπήντησεν εἰς αὐτόν: «Ὑπαγε Δανιὴλ διότι οἱ λόγοι εἶναι κεκλεισμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι μέχρι τοῦ ἐσχάτου καιροῦ»—οὐχὶ τοῦ τέλους τῆς γῆς ἀλλὰ τοῦ αἵωνος — τοῦ τέλους τῆς «Οἰκονομίας. «Ἡ γῆ διαμένει εἰς τὸν αἰῶνα». (Ἐκκλ. α'.4). Ὁ Πέτρος μᾶς λέγει ὅτι ὁ Αἰὼν οὗτος εἶναι τὸ τέλος μεγάλης ἀναφλέξεως συμβολιζούσης τὸν καιρὸν τῆς θλίψεως κατὰ τὸν ὅποιον αἱ παρούσαι διατάξεις θέλουσι καταποθῇ. (Β' Πέτρου γ' 8-13). Ἀλλαχοῦ τῶν Γραφῶν, ὁ τρομερὸς οὗτος Καιρὸς τῆς θλίψεως παρίσταται συμβολικῶς ὡς καταιγὶς, ὡς ἀνεμοστρόβιλος, ὡς πῦρ, ὅπερ θέλει κατακαύσῃ τὰ πάντα. Ἀφοῦ ἡ παρούσα κατάστασις παρέλθῃ ἐν τῷ μεγάλῳ καιρῷ τῆς θλίψεως, Αὐτὸς ὁ Θεὸς θέ-

λει ιδρύσῃ τὴν Ἑαυτοῦ Βασιλείαν — ἐκείνην δι' ἣν προσερχόμεθα «Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου, Γεννηθήτω τὸ θέλημά Σου ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς. Ἐὰν ᾖθεν ὑπάρχῃ τι ὅπως δείξῃ ὅτι ζῶμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ Αἰῶνος, ὅτι αἱ Παρθένοι ἐτοιμάζουν τὰς λυχνίας αὐτῶν δυνάμεθα νὰ ὤμεν βέβαιοι ὅτι ὁ καιρὸς διὰ τὰς φρονίμους Παρθένους ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς τὴν δόξαν εἶναι πλησίον. Ὅποια εὐλογητὴ ἀγγελία εἶναι αὕτη «διὰ πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν ἐπαφάνειαν Αὐτοῦ»!

Εἰς τὴν αὐτὴν προφητείαν ἦτις, λέγει ὅτι ὁ Καιρὸς ὁ Ἑσχατος εἶναι ἡ καιρὸς διὰ τοὺς κατὰ Θεὸν φρονίμους ὅπως νοήσωσι, προειδοποιούμεθα ὅτι ὁ καιρὸς οὗτος ἰδιαίτερος σημειοῦται ὑπὸ δύο εἰδικῶν σημείων: πρῶτον, «Πολλοὶ θέλουσι περιτρέχειν» δεύτερον, «Ἡ γνῶσις θέλει πλήθυνθῇ» (Δαν. ιβ'.4). Σήμερον, βλέπομεν τὴν προφητείαν ταύτην ἐκπληρουμένην. Καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον οἱ ἄνθρωποι περιτρέχουσιν ὡς οὐδέποτε πρότερον. Σιδηροδρόμοι, ἀτμόπλοια, αὐτοκίνητα, ἡλεκτρικαὶ ἄμαξαι — ἐπίγειοι, ὑπόγειοι, καὶ ἐναέριοι — κτλ. φέρουσι τὴν ἀνθρωπότητα ἅπανταχοῦ. Κάθε παιδίον δέκα ἐτῶν ἡλικίας δύναται νὰ ἀναγνώσκῃ. Καθ' ὅλον τὸν κόσμον ὑπάρχουν βιβλία, ἐφημερίδες, Γραφαὶ εἰς ἐκάστην οἰκίαν, εὐκαιρία διὰ γνώσεις ὅποια οὐδέποτε ἄλλοτε ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ λογικὴ ἐκπλήρωσις τῆς προφητείας σημειοῖ τὴν ἡμέραν ἡμῶν ὡς τὸν «Ἑσχατον καιρὸν» κατὰ τὸν ὅποιον ἡ παρούσα τάξις θέλει παρέλθῃ καὶ ἡ νέα οἰκονομία θέλει εἰσαχθῇ, τὸν καιρὸν οτε ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ θὰ δυνηθῇ νὰ ἐννοήσῃ τὴν κατάστασιν καὶ ἐποιμασθῇ διὰ τὴν μεταλλαγὴν του.

ΑΡΧΑΙ, ΟΥΧΙ ΑΤΟΜΑ ΥΠΟ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ

Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἀποδίδουν τὸ Βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν ὡς ὁ Ἰωάννης. (Ἀποκ. α'.1). Ἐνεκεν τούτου δὲν εἴμεθα ὑπεύθυνοι διὰ τοὺς συμβολισμοὺς τοὺς ἐν τῇ Βιβλίῳ ἐκείνῳ περιεχομένους. Ὑπάρχουν τόσοι τρόποι ὥστε νὰ παρεξηγηθῇ τις ἀκόμη καὶ ὑπὸ ἀγαθῶν Χριστιανῶν ὥστε φυσικῶς αἰσθανόμεθα λεπτότητα ἐν τῇ ἐκφράσει τῶν γνωμῶν ἡμῶν. Καθὼς προχωροῦμεν παραθέτοντες τὴν περὶ τῶν συμβολισμῶν τῆς Ἀποκαλύψεως ἀντίληψιν ἡμῶν ἐπαθμούμεν νὰ εἰπωμεν ἐμφαντικῶς ὅτι οὐδὲν ἔχομεν νὰ εἰπωμεν ἐναντίον τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν καθ' οἷονδῆποτε καιρὸν ἢ εἰς οἷανδῆποτε χώραν ἢ ἐν ἐκκλησίᾳ τινὶ ἢ ἐκτὸς οἷασδῆποτε ἐκκλησίας. Οὐδὲν ἔχομεν νὰ εἰπωμεν ὅσον ἀφορᾷ πρόσωπα ἢ ἀνθρώπους. Πάντοτε συζητῶμεν ἀρχάς, διδασκαλίας, ἄτομα οὐδέποτε. Ὁ Θεὸς δὲν ἀπέστειλεν ἡμᾶς ὅπως διερευνῶμεν ἄτομα. Εἶναι καθήκον ἡμῶν τὸ νὰ ἐρευνῶμεν καὶ νὰ συζητῶμεν τὸν Λόγον Αὐτοῦ.

Ὅποταν παρουσιάζωμεν τὴν ἐρμηνείαν ἡμῶν ἐπὶ τῶν συμβολισμῶν τῆς Ἀποκαλύψεως, ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐπιφέρει τρομερὰν κατηγορίαν κατὰ τινων ἐκ τῶν μεγάλων συστημάτων τῆς ἡμέρας ἡμῶν—τινὰ τῶν ὁποίων ἐπὶ μακρὸν ἐσεδόμεθα καὶ ἐξετιμῶμεν, τὰ ὁποῖα ἐνομίσσαμεν ὅτι περιεῖχον πολλοὺς ὀτινες εἶνε εὐσεβεῖς ἐν λόγῳ καὶ πράξει. Ἄς διακρινωμεν ὅθεν καὶ ἡμεῖς μεταξὺ αὐτῶν καὶ συστημάτων. Οὐδὲν λέγομεν ἐναντίον εὐσεβῶν αὐτῶν ἀλλὰ εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ ὅ,τι ἂν εἴπωμεν εἶναι μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ **φυστήματα**. Ἀληθῶς πιστεύομεν ὅτι οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ ἐξαίρουνται τῶν συμβόλων τούτων διότι οὗτοι συγκρινόμενοι καὶ τὰς ἐκτοντάδας τῶν ἐκατομμυρίων τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι μόνον μία μικρὰ ὁμάς ὥς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν: «Μὴ φοβοῦ τὸ Μικρὸν Ποίμνιον». Ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν συμβόλων τῆς Ἀποκαλύψεως (ιστ' 13-16) εὐρίσκομεν ὅτι ὑπάρχουσι τρία ὄργανα συνδεόμενα μὲ τὴν σύναξιν τοῦ πλήθους διὰ τὴν μάχην τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος. Ἀναγινώσκομεν ὅτι ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Θηρίου, ἐκ τοῦ στόματός τοῦ Ψευδοπροφήτου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Δράκοντος ἐξήρχοντο τρία ἀκάθαρτα πνεύματα ὥς δάτραχοι· καὶ αὐτὰ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, ὥς δάτραχοι, ἐξῆλθον εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον ὅπως συνάξωσι τὸν κόσμον ὅλον εἰς τὴν μάχην ταύτην τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος.

Εἶναι ἀρμόδιον δι' ἡμᾶς ὅθεν ὅπως ἐρευνήσωμεν ποῖα συστήματα ὑποφαίνονται ὑπ' αὐτῶν τῶν συμβολικῶν λέξεων—ὁ Δράκων, τὸ Θερίον καὶ ὁ Ψευδοπροφήτης. Κατόπιν θὰ ἐξετάσωμεν τί σημαίνουν αἱ ὀνομασίαι αὗται καὶ θὰ ἐρωτήσωμεν τί ἐσυμβολίζεται ὑπὸ τῶν τριῶν βατράχων ὀτινες ἐξῆλθον ἐκ τῶν στόματων αὐτῶν.

Δι' ὅλης τῆς Γραφῆς, τὸ Θερίον εἶναι σύμβολον ὅπως ἀναπαραστήσῃ κυβέρνησιν. Ἐν τῇ προφητείᾳ τοῦ Δανιὴλ αἱ μεγάλαι παγκόσμιαι αὐτοκρατορίαι συμβολίζονται ὥς ἐξῆς: Βαβυλὼν ἦτο ὁ λέων, Μηδο—Περσία ἡ ἄρκτος, Ἑλλάς ἡ λεοπάρδαλις καὶ Ῥώμη ὁ Δράκων. (Δαν. ζ'. 1-8). Τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔθνος εἰσέτι ὑφίσταται. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι μέρος τῆς μεγάλης Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἣτις ἤρχισεν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Καίσαρος καὶ ἦτις, κατὰ τὰς Γραφάς, εἶναι ἀκόμῃ ἐν τῷ κόσμῳ.

Πρακτικῶς ὅλοι οἱ ἐξηγηταὶ τῶν Γραφῶν συμφωνοῦσι ὅτι ὁ Δράκων τῆς Ἀποκαλύψεως ἀναπαριστᾷ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, ὅπου δήποτε καὶ ἂν εὐρίσκηται. Δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι τοῦτο σημαίνει ὅτι ὅλαι αἱ ἐξουσίαι τοῦ κόσμου εἶναι κακαί—ἐκ τοῦ Διαβόλου, ἀλλ' ὅτι ὁ Δράκων εἶναι τὸ σύμβολον ὅπερ ὁ Κύριος εὐαρεστεῖται νὰ κάμῃ χρῆσιν πρὸς ἀναπαράστασιν πολιτικῆς ἐξουσίας.

Τὸ θηρίον τῆς Ἀποκαλύψεως ιστ' 13, εἶναι τὸ ἴδιον ὅπερ

ἀναφέρεται εἰς Ἀποκ. ιγ'.2 ἔνθα περιγράφεται ὡς ὁμοιάζον πρὸς στιγματώδη λεοπάρδαλιν. Οἱ Διαμαρτυρούμενοι ἐρμηνευταί τῆς Ἀποκαλύψεως συμφωνοῦσιν ὅτι τὸ σύμβολον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ Παπικὸν σύστημα — οὐχὶ εἰς τὸν πάπαν, οὐχὶ εἰς τὰς Καθολικὰς συναγωγὰς, οὐχὶ εἰς τοὺς Καθολικοὺς ὡς ἄτομα ἀλλ' εἰς τὸ Σύστημα ὡς ὅλον, ὅπερ ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας.

Εἰς τὸν λόγον Αὐτοῦ ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὴν Παπικὴν σύστησιν ὡς Σύστημα, ὡς διακυβέρνησιν. Ὁ Παπισμὸς ἀξιοῖ ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, Βασιλεία τοῦ Μεσσίου, ἰδρῦθη κατὰ τὸ 799 Μ.Χ. ὅτι διήρκεσε χίλια ἔτη, ἀκριβῶς ὡς αἱ Γραφαὶ διακηρύττουσι περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ὅτι θὰ διαρκέσῃ χίλια ἔτη, καὶ ὅτι ἐτερματίσθῃ κατὰ τὸ 1799 Μ.Χ. Ἀξιούσιν ἐπίσης ὅτι ἀπὸ τοῦ 1799 ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ (δηλ. τὸ Παπικὸν Σύστημα παριστώμενον εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν ὡς Θηρίον) ὑφίσταται βίαν, καὶ ὅτι κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν ὁ Διάβολος ἀπελύθη πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς Ἀποκαλύψεως. Ἡ Ἱστορία περιγράφει ὅτι ἡ ἐποχὴ ἡ κλείουσα τὸ 1799 ἐσημειώθη ὑπὸ τῆς εἰς Αἴγυπτον Ἐκστρατείας τοῦ Ναπολεόντος, ὅστις ἐσφράγισε καὶ περιώρισε τὴν δύναμιν τῆς Παπικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ἐθνῶν.

Ὁ Ναπολέων ἔλαβε τὸν Πάπαν αἰχμάλωτον εἰς τὴν Γαλλίαν ὅπου καὶ ἀπέθανε. Ἡ ἐξευτελιστικὴ αὕτη πείρα λέγεται ὑπὸ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ὡς σημειοῦσα τὸν καιρὸν τῆς ἀπολύσεως τοῦ Σατανᾶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς Ἀποκαλύψεως κ'.7. Ἡμεῖς δὲν συμφωνοῦμεν μὲ τοὺς καθολικοὺς εἰς τὴν ἐξήγησιν τῆς προφητείας. Ἀληθῶς αἱ Γραφαὶ διακηρύττουσιν ὅτι «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου εἶναι ὁ Σατανᾶς καὶ ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς καλεῖται «ὁ παρὼν πονηρὸς αἰὼν». Ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει πανταχοῦ τοιαύτη διαφθορά, ψευδοδιδασκαλία, ἀπάται, ἄγνοια, δεισιδαιμονία, εἶναι ὅτι ὁ Σατανᾶς εἶναι τὸ μέγα ἐκεῖνο ὄν τὸ πλατύνον τὸν κόσμον. Κατὰ τὰς Γραφὰς ὁ Σατανᾶς θέλει δεθῇ ἐπὶ χίλια ἔτη ὅπως μὴ ἀπατᾷ τοὺς λαοὺς πλέον. (Ἀποκ. κ'.3). Μετὰ τὰ χίλια ἔτη ὁ Σατανᾶς θέλει λυθῇ ὅπως τὸ γένος δοκιμασθῇ. Τότε θέλει καταστραφῇ εἰς τὸν Δεύτερον Θάνατον μετὰ πάντων ὅσοι εἶναι ἐν ἁρμονίᾳ μετ' αὐτοῦ. Τώρα μόλις διανοίγονται οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν Σπουδαστῶν ὅπως ἴδωσι τὸ μήκος καὶ πλάτος, ὕψος καὶ βάθος τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ — τὴν ἔνδοξον προμήθειαν Αὐτοῦ πρῶτον, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἥτις θὰ συμμετάσχη εἰς τὴν δόξαν τῆς Βασιλείας, καὶ δεύτερον διὰ τὸν κόσμον τῆς ἀνθρωπότητος οἵτινες θὰ λάβωσιν τὴν εὐλογίαν τῆς ἐξυψώσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην τελειότητα κατὰ τὰ χίλια ἔτη. Ἡ ἔνδοξος αὕτη ἐποχὴ μόλις πλησιάζῃ ἀντὶ νὰ ἔχη παρέλθῃ.

Τόσον ἔνδοξος θέλει εἶσθαι ἡ κατάστασις τῆς ἀνθρωπότητος

εἰς τὸ τέλος τῆς Μεσοιανικῆς Βασιλείας, ὥστε οὐδὲν ὄνειρον θέλει παραβληθῇ πρὸς ἐκείνην. Ἀλλὰ τὸ μέγα ἔργον τοῦ Θεοῦ θέλει τελεσθῇ μόνον ὁπότεν ἐκάστη ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς θὰ ἔχη φθάσῃ εἰς τελειότητα ἢ θὰ ἔχει καταστραφῇ ἐν τῷ Δευτέρῳ Θανάτῳ, ἔνεκεν τῆς ἀρνήσεως αὐτῶν ὅπως ἔλθωσιν εἰς ἀρμονίαν μὲ τοὺς νόμους τῆς δικαιοσύνης. Τότε πᾶν κτίσμα ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς θέλει ἀκουσθῇ λέγον: «Ἡ εὐλογία τιμῇ καὶ δόξῃ καὶ δύναμις ἔστω εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ Θρόνου καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (Ἀποκ. ε'. 13).

Ὁ Δράκων συμβολίζει τὴν Ρωμαϊκὴν ἐξουσίαν παριστωμένην ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως ἐν τῷ κόσμῳ. Τὸ Θηρίον εἶναι τὸ Παπικὸν Σύστημα τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ τρίτον σύμβολον, ὁ Ψευδοπροφήτης, μένει ὅπως ἐξηγηθῇ. Τοῦτο, πιστευόμεν, εἶναι ἕτερον ὄνομα διὰ τὸ Σύστημα, ἀλλαχοῦ καλούμενον «ἡ εἰκὼν τοῦ Θηρίου» (Ἀποκ. ιγ'. 14). Κατὰ τὰς Γραφάς, ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι ἀκριβῆς ἀναπαράστασις τοῦ Θηρίου. Ὁ ψευδοπροφήτης, ἡ εἰκὼν τοῦ Θηρίου καθ' ἡμᾶς σημαίνει τὴν Προτεσταντικὴν ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ.

Ἵνα γνωρίσωμεν διατὶ ἡ Προτεσταντικὴ Ἑνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν συμβολίζεται ὡς Εἰκὼν τοῦ Θηρίου καὶ ὡς Ψευδοπροφήτης πρέπει νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ ἄλλας Γραφικὰς μαρτυρίας. Ἐν Ἀποκαλύψει ιβ'. 5, ἡ προσοχὴ ἡμῶν καλεῖται εἰς ἓν μέγα «μυστήριον». Ἡ λέξις «πόρνη» ἐν Γραφικῷ συμβολισμῷ δὲν σημαίνει ἀνήθικον πρόσωπον. Ἀναφέρεται δὲ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἣτις ἐμελλε νὰ γίνῃ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἣτις ἀπώλεσε τὴν παρθενίαν αὐτῆς καὶ ἡνώθη πρὸς ἐπίγειον ἄνδρα, ἀντὶ τοῦ οὐρανίου Συζύγου. Πρὸς ποῖον ἐπίγειον ἄνδρα ἡνώθη ἡ Ἐκκλησία; Πρὸς τὸ Ρωμαϊκὸν Κράτος. Εἰς τὸν νοῦν τοῦ Λουθήρου καὶ ἄλλων Ἀναμορφωτῶν ἀναμφιβόλως ὑπῆρχε στενὴ ἔνωσις μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κόσμου.

Πρὸς καιρὸν ἡ Ἐκκλησία ἤξιον ὅτι ἀνέμενε τὸν Χριστὸν ὅπως ἰδρῶσῃ τὴν Βασιλείαν Αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους εἶπε: Δὲν θέλω ἀναμένει μέχρι τῆς Δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ θέλω ἐνωθῇ μετὰ τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Πάντες γνωρίζουσι τὸ ἀποτέλεσμα. Ἡ Ρωμαιο—Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐξυψώθη καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ αἰῶνας ὡς βασίλισσα. Ἡ ἔνωσις αὕτη Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀναπαρίσταται εἰς περιφρημον εἰκόνα εὐρισκομένην ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐπὶ ἐνὸς θρόνου ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ Πάπτας κάθηνται παραπλεύρως. Εἰς τὴν μίαν πλευρὰν εἶναι οἱ καρδινάλιοι, ἐπίσκοποι, ὁ κατώτερος κληρὸς καὶ ἡ ἱερωσύνη κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιώματος. Εἰς τὴν

ἄλλην πλευρὰν εἶναι οἱ ἀξιωματικοί, στρατάρχαι, στρατιῶται, κτλ. μέχρι τοῦ κοινοῦ λαοῦ.

Οὕτως ἡ ἔνωσις Ἑκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀνεγνωρίσθη. Ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς Ἑνώσεως ταύτης πᾶσαι αἱ ἐπάγειοι κυβερνήσεις καλοῦνται Χριστιανικαί, ἀξιοῦσαι ἐνότητα, ὡς μέρη ἀλλήλων μετὰ τῆς Ἑκκλησίας.

Ἡ ἱστορία λέγει πρὸς ἡμᾶς ὅτι ἐπὶ αἰῶνας ἡ Ἑκκλησία διώριζε ἐπυγείους Βασιλεῖς. Ὅντινα ὁ Πάππας ἤθελε, ἔστεφάνου. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς κυριαρχίας τῆς Ἑκκλησίας ἀναφέρεται γεγονός τι περὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἑρρίκου τοῦ Τετάρτου τῆς Γερμανίας, ὅστις ἐπέσυρε τὴν Παπικὴν δυσμένειαν καὶ ὅστις πρὸς τιμωρίαν ἠναγκάσθη νὰ διαμένῃ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἔξω τῶν πυλῶν τοῦ Πύργου τῆς Κανόσσης, ἀνυπόδutos καὶ ἡμίγυμνος εἰς ἔνδειξιν μετανοίας, ἐκτεθειμένος εἰς τὴν δριμύτητα τοῦ χειμῶνος. Κατόπιν ἐπαρουσιάσθη ἔρπων ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ γονάτων ἐνώπιον τοῦ Ποντίφφηκος, ὅπως φιλήσῃ τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδὸς (τῆς περικνημίδος ἀφαιρεθείσης πρὸς τοῦτο) τοῦ Πάππα, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ Ψαλμοῦ 6'. 10, 12, «Φιλεῖτε τὸν Υἱόν, ὃ Βασιλεὺς τῆς Γῆς».

Κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τῶν Γραφῶν. «Ὁ Υἱὸς δὲν εἶναι ὁ Πάππας. Τὸ «Ἅγιον Ὅρος» εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀντιπροσωπεῖα Αὐτοῦ συμβολίζεται ὡς τὸ ἅγιον ὄρος Σιών. Ὁ Μέγας Μεσσίας θέλει τελείως ἀνατρέφει πάντα τὰ πράγματα τοῦ παρόντος καιροῦ καὶ ἐγκαθιδρῶσῃ τὴν Βασιλείαν τῆς Δικαιοσύνης καὶ Ἀληθείας ἣτις θέλει ἀνυψῶσῃ τὸ ἀνθρώπων γένος ἐκ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς διαφθορᾶς.

Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ πιστεύουσιν ὅτι ὁ Πάππας εἶναι ὁ Ἀντικαταστάτης τοῦ Χριστοῦ, βασιλεύων ἀντὶ Ἐκείνου. Οὗτοι πιστεύουσιν ὅτι ὁ παρὼν εἶναι ὁ καιρὸς καθ' ὃν ὁ Σατανᾶς εἶναι λελυμένος ὅπως πλανήσῃ τὰ ἔθνη. Ὅτι ἐντὸς βραχείου χρόνου διαστήματος ἡ ἐκκλησία καὶ πάλιν θέλει λάβει ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ ὅτι ὡς ἀποτέλεσμα πᾶς ὅστις δὲν ὑπακούσῃ εἰς αὐτὴν θέλει καταστραφῇ. Ἡ ἐρμηνεία αὕτη ὑπενθυμίζει ἡμῖν τὸ ιγ' καὶ κ'. κεφάλ. τῆς Ἀποκαλύψεως. Οἱ Προτεστᾶνται δὲν ἀναγνωρίζουσιν πλήρως τὴν ἀληθὴ κατάστασιν. Ἀναμφιβόλως πᾶς σκεπτικὸς ἄνθρωπος παρατηρεῖ ὅτι προτάσεις πρὸς Ἑνωσιν προέρχονται ἐκ τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἀλλ' οὐδέποτε ἐκ τοῦ Καθολικισμοῦ.

Ἐγείρεται ὁθεν ἡ ἐρώτησις. Διατὶ αἱ Γραφαὶ νὰ εἰκονίζωσι τὸν Προτεσταντισμὸν ὡς τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ; Πότε καὶ πῶς ἐγένετο οὕτω; Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς Ἀναμορφώσεως, οἱ Προτεστᾶνται ἀτομικῶς προσεπάθησαν ὅπως ἐξέλθωσι τοῦ σκότους

τοῦ παρελθόντος καὶ οὕτω ἐσχημάτισαν πολλὰ δόγματα καὶ διωργάνωσαν πολλὰς ἀποχρώσεις. Ἀλλὰ περὶ τὰ μέσα τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος οἱ ἀρχηγοὶ παρετήρησαν ὅτι ἐὰν ἕκαστος ἐξηκολούθει μελετῶν τὴν Γραφὴν ἰδιαιτέρως θὰ ἤρχετο καιρὸς ὅτε ἕκαστος θὰ εἶχεν ἰδικόν του δόγμα. Διὰ τὴν ἐμποδίσωσι δὲ ὅ,τι ἐφαίνεται εἰς αὐτοὺς ἀπάλεια δυνάμεως, ἐσχεδίασαν τὴν ἔνωσιν τῶν Προτεστάντων εἰς σύστημα καλούμενον Εὐαγγελικὴν Ἐνωσιν.

Ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐνωσις, διωργάνωσις διαφόρων Προτεσταντικῶν δογμάτων, συνεστήθη κατὰ τὸ 1846, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως πράξωσι τὸ αὐτὸ κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῖς τρόπον ὅπερ ὁ Καθολικισμὸς θὰ ἔπραττε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μέθοδον. Βλέποντες τὴν μεγάλην ἐξουσίαν ἣν ἐπενήργουν οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ὡς ἠνωμένον σύστημα, οἱ Προτεστάνται εἶπον: «Ἡμεῖς εἴμεθα διηρημένοι. Δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν. Πρέπει νὰ ἐνωθῶμεν. Τότε, καὶ οὗτοι συμφώνως μὲ τὰς Γραφὰς ἕκαμον εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Αἱ Γραφαὶ ὅμως λέγουσιν ὅτι προτοῦ ἢ εἰκὼν δυνηθῇ νὰ βλάψῃ τι πρέπει νὰ λάβῃ ζωὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ δύο κέρατα.—'Απ.ιγ'.15.

Τὸ δὲ ζῶον τοῦτο μὲ τὰ κέρατα ὡς ἄμνου ἀλλὰ φωνὴν ὡς Δράκοντος πιστεύομεν παριστᾶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας ἣτις δὲν εἶναι μέλος τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐνώσεως.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἀξιοῖ τὸ ἴδιον ὅπερ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης—ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι εἶναι πεπλανημέναι, ὅτι αὕτη ἔχει τὴν ἀρχαίαν Ἀποστολικὴν διαδοχὴν, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἔχει ἐξουσίαν ὅπως κηρύξῃ ἐὰν μὴ εἴχῃ ἀποστολικὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοῦ.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ φιλονεικία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ αἰῶνας καὶ ἀποτελεῖ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης καὶ πασῶν τῶν Προτεσταντικῶν ἀποχρώσεων.

Ἄν καὶ ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐνωσις διωργανώθη τῷ 1846 δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν αὐτῆς ἐπειδὴ δὲν ἐγνώριζε πῶς νὰ ἐνεργήσῃ. Αἱ ἀποχρώσεις ἐν τῇ Ἐνώσει ἦσαν μόνον ὀνομαστικῶς ἠνωμέναι καὶ οὕτω εἰργάσθησαν ἐναντίον ἀλλήλων. Ἀποχρώσεις ἐκτὸς τῆς Ἐνώσεως διεκηρύχθησαν ὡς ἄκυροι. Καὶ αὗται ἐξ ἰσοῦ προκαλοῦν τὰς εὐαγγελικὰς ἐκκλησίας ὅπως δειξῶσι πόθεν ἔχουσι κύρος ὅπως κηρύττωσιν. Ὡς ἀποτέλεσμα ἡ Εἰκὼν δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ὅπως ἐνεργήσῃ. Εἶχεν ὑποσκελισθῇ, καὶ ὅπως ἀναλάβῃ δύναμιν—ζωὴν—εἶχεν ἀνάγκην ἀποστολικῆς διαδοχῆς, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τι ὡς βάσιν πρὸς ἐνέργειαν.

Αἱ Γραφαὶ δεικνύουσι ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας θέλει συσχετισθῇ μὲ τὴν Εὐαγγελικὴν Ἐνωσιν καὶ θέλει δώσῃ εἰς αὐτὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν ὅπως κηρύττῃ. Ὡς ἐκ τῆς συμπαγώσεως ταύτης ἡ Ἐνωσις θὰ δυνηθῇ νὰ εἴπῃ: Ἡμεῖς ἔχομεν

ἀποστολικὴν ἐξουσίαν ὅπως κηρύττωμεν. Ἄς μὴ κηρύττῃ οὐδείς ἐὰν δὲν ἔχῃ τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν». Ἡ ἐνέργεια αὐτῶν αὕτη περι-ἀγοράσῃ ἢ πωλήσῃ πνευματικὰ πράγματα εἰς τὴν πνευματικὴν ἀγοράσῃ ἢ πωλήσῃ πνευματικὰ πράγματα εἰς τὴν πνευματικὴν ἀγοράν ἐὰν αὐτοὺς δὲν ἔχει τὸ χάραγμα ἢ τὸ σημεῖον τοῦ Θεοῦ ἢ τῆς Εἰκόνης.

Ἐν Ἀποκαλύψει ιστ'. 13, εὐρίσκομεν ἄλλην ἀναπαράστασιν τῆς εἰκόνης τοῦ ψευδοπροφήτου — τὸ ζωοποιηθὲν ἀποτέλεσμα τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐνώσεως ἣτις ἔλαβε μορφὴν Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνώσεως καὶ ἔχει τὴν σήμερον ἀρκετὴν ζωτικότητα. Τὸ ἐὰν πρέπει νὰ ἀναμένωμεν ὅπως ἴδωμεν περισσotέραν ζωὴν, τοῦτο εἶνε εἰσέτι ζήτημα τοῦ μέλλοντος.

Αἱ Γραφαὶ διακηρύττουσι καθαρῶς ὅτι ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ θέλει λάβῃ τοιαύτην μεγάλην δύναμιν ὥστε θὰ κάμῃ τὸ ἴδιον πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἔκαμε ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ ἐκκλησία ἐν τῷ παρελθόντι, καὶ ὅτι τὰ δύο συστήματα Καθολικὸν καὶ Προτεστάντικὸν θὰ κυβερνήσωσι τὸν πεπολιτισμένον κόσμον μὲ ἰσχυρὰν δύναμιν διὰ μέσου τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας—τοῦ Δράκοντος.

ΤΡΙΑ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΩΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

Αἱ Γραφαὶ λέγουσιν ἡμῖν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο μέλλει νὰ γίνῃ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἡνωμένης δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. «Τρία ἀκάθαρτα πνεύματα ὡς βάτραχοι ἐξῆλθον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ στόματος τοῦ Δράκοντος καὶ τοῦ στόματος τοῦ Ψευδοπροφήτου». Εἰς τὸ ἐδάφιον τοῦτο τὸ πνεῦμα εἶναι διδασκαλία — ἀκάθαρτος διδασκαλία—ψευδὴς διδασκαλία. Ἐκαστον τῶν συστημάτων τούτων θέλει προφέρῃ τὰ αὐτὰ καὶ αἱ προφοραὶ θὰ ἔχωσι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ συνάξωσι τὰς Βασιλείας τῆς γῆς ὁμοῦ εἰς τὴν μεγάλην μάχην τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος.

Ὁ Συμβολισμὸς τῶν Γραφῶν ὀρθῶς ἐννοούμενος εἶναι πολὺ ἰσχυρὸς καὶ ὑπάρχει πάντοτε στενὴ ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ συμβόλου καὶ τοῦ συμβολιζομένου. Ὅταν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κάμνῃ χρῆσιν βατράχου ὅπως συμβολίσῃ δοξασίας ἢ διδασκαλίας τινος δυνάμεθα νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ θέλει κατὰ πάντα εἶσθαι κατάλληλος. Ἐνῶ ὁ βάτραχος εἶναι ζῶον μικρὸν ὅμως φουσκώνει μέχρι διαρρήξεως μὲ τὴν προσπάθειαν ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι κάτι τι. Ὁ βάτραχος ἔχει πολὺ σοφὸν βλέμμα ἂν καὶ δὲν γνωρίζει πολλά. Ὁ βάτραχος κοάζει ἰσχυρῶς καὶ ἀκαταλήπτως.

Τὰ τρία κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ βατράχου ὄθεν, εἶναι, ὕψος πομπῶδες, ὕψος ὑψηλοτέρας σοφίας καὶ γνώσεως, καὶ διαρκὴς

κοασμός. Ἐφαρμόζοντες τὰ χαρακτηριστικά ταῦτα εἰς τὴν εἰκόνα τὴν διδομένην εἰς τὸν Θεῖον λόγον μανθάνομεν ὅτι ἐκ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως, ἐκ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐνώσεως τῶν Προτεστάντικῶν Ἐκκλησιῶν θέλουσιν ἐξέλθῃ τὰ αὐτὰ διδάγματα. Τὸ πνεῦμα πάντων θὰ εἶνε πομπῶδες· ὕψος ὑψηλοτέρας σοφίας καὶ γνώσεως· πάντες δὲ θέλουσι προλέγει ὅτι τρομερὰ ἀποτελέσματα θέλουσι ἐπακολουθήσῃ ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἤθελον ὑπακούσει εἰς τὰς συμβουλὰς των. Ὅσονδήποτε καὶ ἐὰν προσκρούωνται αἱ δοξασαί, αἱ διαφοραὶ θὰ παραθεωρῶνται, διότι ἡ γνώμη πάντων θὰ εἶνε ὅπως μηδὲν ἀρχαῖον διαταραχθῇ, ἐξετασθῇ, ἢ διαψευσθῇ.

Ἡ Θεία ἐξουσία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ Θεῖον δικαίωμα τῶν βασιλέωντοῦ ἄρχειν ἀσχέτως πρὸς τὴν ἐκκλησίαν δὲν θὰ συγκρούωνται τότε, καθότι ἀμφοτέρω τὰ δόγματα ταῦτα θὰ γίνωσι παραδεκτὰ ὑπὸ τούτων.

Οἷονδήποτε πρόσωπον ἡ διδασκαλία ἐν συγκρούσει πρὸς τὰς πομπώδεις ταύτας καὶ ἀντιγραφικὰς ἀξιώσεις θέλει στιγματισθῇ ὡς φαῦλον ὑπὸ τῶν στομάτων τῶν βατράχων, κραυγῶν ἐκ τῶν ἀμδώνων καὶ βημάτων καὶ διὰ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ κοσμικοῦ τύπου. Τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα τῶν ὀλίγων θέλουσιν ἐξουδετερωθῇ ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας τοῦ αὐτοῦ πονηροῦ πνεύματος ὅπερ ἐλάλησε διὰ τοῦ Καϊάφα τοῦ Ἀρχιερέως ἐν σχέσει πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν. Ὡς ὁ Καϊάφας διεκήρυξε ὅτι ἔδει νὰ διαπραχθῇ ἐν ἔγκλημα ἐν παραβιάσει τῆς δικαιοσύνης, ἀνθρωπίνης τε καὶ Θείας, ὅπως ἐλευθερωθῇ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν διδασκαλιῶν Αὐτοῦ, οὕτως τὸ ὅμοιον βατράχῳ πνεῦμα θέλει ἐπιδοκιμάσῃ πᾶσαν παράβασιν τῶν ἀρχῶν ἥτις θὰ ᾔτο ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησιν τοῦ καθεστώτος.

Πᾶς ἀληθὴς Χριστιανὸς αἰσχύνεται νὰ εἶναι βλέμμα ὀπίσω εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας καὶ ἴδῃ ὅπόσον φρικώδεις πράξεις διεπράχθησαν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ δικαιοσύνης καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν πρὸς στιγμήν ὅτι τὰ βατραχώδη ταῦτα πνεύματα ἢ διδασκαλίαι εἶναι πᾶσαι κακαί, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι εἶναι διδασκαλίαι πομπῶδεις, παριστῶσαι ἐαυτὰς σοφὰς καὶ μεγάλας καὶ ἔχουσαι τὸ ἐπακούμβημα τῶν αἰώνων. Ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Δράκοντος ἐξέρχεται ἡ διδασκαλία τοῦ Θείου κύρους τῶν βασιλέων. «Μὴ παρατηρήσητε ὅπισθεν τοῦ παραπετάσματος τῆς ἱστορίας ὅπως μάθητε πόθεν ἔλαβον οἱ βασιλεῖς τὸ κύρος αὐτῶν· δεχθῆτε τὴν διδασκαλίαν ταύτην, διότι ἐὰν δὲν πράξητε τοιοῦτοτρόπως, καὶ ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἐρευνήσωσιν τὸ πρᾶγμα, θὰ ἐπακολουθήσῃ τρομερὰ ἐπανάστασις καὶ τὰ πάντα θέλουσιν καταστραφῇ!

Τὸ Θηρίον καὶ ὁ Ψευδοπροφήτης ἔχουσιν ὁμοίους κοασμούς.

Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία λέγει: «Μὴ βλέπετε ὀπίσω! Μὴ ἐρωτᾷτε τι περὶ τῆς Ἐκκλησίας!» Ὁ Προτεσταντισμὸς λέγει ἐπίσης: Ἡμεῖς εἴμεθα μεγάλοι, ἡμεῖς εἴμεθα σοφοί, ἡμεῖς γνωρίζομεν πολλά. Ἔστὲ ἥσυχοι! Οὐδεὶς τότε θὰ γνωρίσῃ ὅτι δὲν γνωρίζετε τίποτε». Πάντες λέγουσι (κρῶζοντες): Ἡμεῖς σὰς λέγομεν ὅτι ἐὰν εἴπητε τι ἐναντίον τῶν παρουσῶν διατάξεων, θὰ συμβοῦν τρομερὰ πράγματα! Εἰς ταῦτα συγκαταλέγονται καὶ πολιτικαὶ μερίδες. Ἐὰν ἐπέλθῃ μεταβολὴ τις θὰ ἐπακολουθήσῃ τρομερὰ καταστροφή! Τινὲς ἔχουσι τὸ χρῆμα καὶ ἄλλοι τὴν πολιτικὴν δύναμιν ὁπισθεν αὐτῶν πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλὰ ἀπὸ καινοῦ κράζουσιν πρὸς τοὺς λαοὺς ὅτι ἐὰν γίνῃ μεταβολὴ τις τοῦτο σημαίνει τὴν καταστροφήν τῆς παρούσης τάξεως.

Ἐν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ Πολιτείᾳ κυριαρχεῖ τὸ σύνθημα «Σταθῆτε καθὼς πρόκειται» ὁ λαὸς ὅμως κατέχεται ὑπὸ φόβου. Ὁ κρωγμὸς οὗτος τοῦ Θηρίου καὶ τοῦ Δράκοντος καὶ τοῦ Ψευδοπροφήτου εἶνε ἐκείνος ὅστις θέλει ἐγείρῃ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ συνάξῃ αὐτοὺς ὁμοῦ εἰς τὴν Μάχην καὶ καταστροφήν τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος

Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες μὲ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν ἀκολουθῶν θέλουσιν συναχθῆ εἰς ἰσχυρὰν φάλαγγα—Προτεσταντικὴν καὶ Καθολικὴν. Οἱ πολιτικοὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες γερουσιασταὶ καὶ πάντες εἰς τὰς ἰσχυρὰς θέσεις μετὰ τῶν ἀκολουθῶν καὶ φίλων θὰ ἔπωνται εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν. Οἱ οἰκονομικοὶ βασιλεῖς καὶ ἐμπορικοὶ ἄρχοντες καὶ πάντες ὅσους οὗτοι ἐπηρεάσουν διὰ τῆς γιγαντιαίας ἐξουσίας τῆς ἐξασκουμένης ἐπὶ τοῦ κόσμου θὰ ταχθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν κατὰ τὴν προφητείαν. Δὲν ἀναγνωρίζουσιν ὅμως ὅτι ἔρχονται εἰς τὸν Ἀρμαγεδδῶνα· καίτοι παράδοξον εἶπεῖν, μέρος τῆς κρᾶυγῆς αὐτῶν, εἶναι: «Συνάχθητε εἰς τὸν Ἀρμαγεδδῶνα».

Ὅμιλῶν περὶ τῆς ἡμέρας ἡμῶν ὁ Κύριος ἡμῶν διεκήρυξε, ὅτι «οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχῆ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην, διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῆ». (Λουκ. κα'. 26). Οἱ βασιλεῖς τῆς Ἑβραϊκῆς δὲν γνωρίζουσι τί νὰ πράξωσι. Ὁ δογματικὸς κόσμος κλονίζεται. Πολλοὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν ἀμηχανίᾳ. Ὁ κρωγμὸς τῶν βατραχίων πνευμάτων ἢ διδασκαλιῶν θέλει συνάξῃ τοὺς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας οἰκονομικοὺς, πολιτικούς, θρησκευτικούς καὶ ἐμπορικούς, εἰς ἓνα μέγαν στράτον.

Τὸ πνεῦμα τοῦ φόβου τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ κρωγμοῦ θέλει ἐξάγει τὰ πάθη τῶν ἄλλως καλῶν καὶ λογικῶν ἀνθρώπων εἰς μανίαν — ἀπελπισίαν. Εἰς τὴν τυφλὴν αὐτὴν ὑπακοὴν πρὸς τὰ πονηρὰ ταῦτα πνεύματα, πονηρὰς διδασκαλίας, οὗτοι θὰ εἶναι ἔτοιμοι ὥπως θυσιάσωσιν τὴν ζωὴν καὶ πᾶν ἄλλο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ

αὐτῶν, τὸν ὁποῖον ἐσφαλμένως θεωροῦσιν ὡς βωμὸν Δικαιοσύνης καὶ Τάξεως ὑπὸ Θεῖαν διεύθυνσιν.

Πολλοὶ εὐγενεῖς ἄνθρωποι εἰς τὸν μέγαν τοῦτον στρατόν θέλουσι λάβει στάσιν δλως ἀντίθετον πρὸς τὰς κλίσεις αὐτῶν.

Ἐπὶ τινα καιρὸν οἱ τροχοὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς προόδου θὰ στρέφονται ἀντιστρόφως καὶ μεσαιωνικά δεσμά θέλουσι θεωρηθῇ ἀπαραίτητα πρὸς αὐτοσβντήρησιν—διὰ τὴν φύλαξιν τῆς παρούσης καταστάσεως τῶν πραγμάτων καὶ διὰ τὴν παρακώλυσιν τῆς νέας ταύτης τάξεως ἣν ὁ Θεὸς προώρισεν. Ἀκόμη καὶ ὅσοι δὲν σκέπτονται ἔαν εἶναι θέλημα Αὐτοῦ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὰ πράγματα ὡς ὑπῆρξαν κατὰ τὰ παρελθόντα ἕξ χιλιάδας ἔτη. Αἱ Γραφαὶ λέγουσιν ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι θέλημα Θεοῦ ἀλλ' ὅτι μέλλει νὰ γίνῃ μεγάλη ἀνατροπὴ — νέα διάταξις.

Ἐν βραχεὶ διαστήματι, ὡς ἐννοοῦμεν τὰς Γραφάς, αἱ ἡνωμένα αὐταὶ δυνάμεις τοῦ Ἀρμαγεδδῶνος θέλουσι θριαμβεύσῃ. Ἐλευθεροστομία, ἐλεύθερα ταχυδρομεῖα, καὶ ἄλλαι ἐλευθερίαι, αἵτινες ἦσαν ἡ ζωὴ τοῦ λαοῦ ἡμῶν θέλουσιν ἀσπλάχνως ἀποκλεισθῇ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀνάγκης τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐνταλμάτων τῆς Ἐκκλησίας κτλ. Ἡ ἀσφαλιστικὴ—δαλδὶς θέλει ἐν βίᾳ κατακλεισθῇ καὶ οὕτω παύσει τοῦ νὰ ἀνησυχῇ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς μὲ τὴν βοήν τοῦ διαφεύγοντος ἀτμοῦ, καὶ πάντες θέλουσι εἶσθαι φαινομενικῶς ἥρεμοι — ὁπότεν ἡ μεγάλη κοινωνικὴ ἔκρηξις ἡ περιγραφομένη ἐν Ἀποκαλύψει ὡς σεισμὸς θὰ λάβῃ χώραν. Ἐν συμβολικῇ γλώσσῃ, σεισμὸς σημαίνει κοινωνικὴν ἐπανάστασιν, καὶ ἡ Γραφικὴ διακήρυξις εἶνε ὅτι οὐδέποτε πρότερον ὅμοια τις συνέβη (Ἀποκ. ιστ' 18, 19). Ἰδὲ παραπομπὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν (Ματθ. κδ'.21).

Ο ΜΕΓΑΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Ἐν σχέσει πρὸς ταῦτα αἱ Γραφαὶ δεικνύουσιν ὅτι ἡ Θεία δύναμις θέλει προπορευθῇ καὶ ὁ Θεὸς θέλει συνάξῃ τὰ στρατολογηθέντα πλήθη εἰς τὸν Ἀρμαγεδδῶνα — εἰς τὸ ὄρος τῆς καταστροφῆς (Ἀποκ. ιστ' 16) Ἀναρχικοὶ, σοσιαλισταί, καὶ θερμοκέφαλοι ριζοσπάται θέλουσιν εἶσθαι εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς μάχης. Τὰ πλήθη θὰ ζητήσουν ἀνακούφισιν καὶ ἀναψυχὴν ἀπὸ τὰ δάρη τοῦ παρελθόντος, διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν νόμων καὶ τῆς εἰρηνικῆς ἀνασκευῆς τῶν ὑποθέσεων καὶ ζητημάτων τῆς γῆς πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ κακοῦ, καὶ ὅπως τεθῶσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ τὰ μονοπώλια καὶ τὰ χρειώδη καὶ τὰ προϊόντα τῆς φύσεως πρὸς τὸ κοινὸν ἀγαθόν.

Οἱ ἄρχοντες τοῦ χρήματος, οἱ «Βασιλεῖς τῆς γῆς» ὑποδοχόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν νόμων θέλουσιν ὑπερασπίσει τὰ δῆθεν δικαιώματά των τὰ ἀπ' αἰῶνος αὐτοῖς παραχωρηθέντα, καὶ ἀντι-

τάξει ἄμεσον βίαν κατὰ τῆς αὐθαιρέτου καὶ ἐγωῖστικῆς διαγωγῆς τοῦ ὄχλου, καὶ ἡ κρίσις μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων μερῶν θέλει ἐξαρθῇ εἰς τον ὑψιστον βαθμόν. Φόβοι περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀγωνία, θέλουσιν ἐξωθήσει τὰ μαινόμενα πλήθη εἰς τὴν ἀπελπισίαν καὶ ἀναρχίαν, καὶ μεγάλη «θλίψις (καθ' ἅπασαν τὴν γῆν) θέλει γεῖνῃ ἥτις δὲν ἔγενεν ἀφ' οὗτοῦ ὑπῆρξεν κόσμος». — Δαν. ιβ'.

Ἐκκλησιαστικά δόγματα, ἐκκλησιαστικαὶ φατρίαι καὶ ἀποχρώσεις **μυθεμῖας ἐξ αὐτῶν ἐξαιρουμένης**, ἐξαπατήσασαι τὸν κόσμον διὰ τῆς στρεβλώσεως τῶν θείων διδασγμάτων θέλουσιν παρέλθαι ἐν μεγάλῃ συριγμῷ. Ἡ ὄψις τῶν νόμων, κυβερνήσεων, δογμάτων ὀρθοδόξων λεγομένων ἢ μὴ, θέλει τελείως καὶ καθ' ὅλοκληρίαν μεταβληθῇ, καὶ ἡ δύστηνος ἀνθρωπότης ἀπαλλαχθεῖσα τῆς ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ δῆθεν ἐνεργούσης ἱεροκρατίας ἢ φανλοκρατίας, θέλει ἀναπνεύσει τὴν αὔραν τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ τὴν ζωοποιὸν Βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις ἐντὸς ὀλίγου ἐγκαθισταμένη θέλει συντρίψῃ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας ἃς ὁ ἀντίχριστος (ἐκκλησιαστικαὶ ἀποχρώσεις) τόσον ἐπιδεξίως μετεχειρίσθη πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν κεχρισμένων διὰ τῆς ἀληθείας ἃς ψάλλωμεν γηθοσύνας «Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου, γεννηθῇτω τὸ θέλημα Σου ὡς ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς».

Νῦν ὁ κόσμος ὑποφέρει
 Λύπας, πόνους, συμφοράς
 Ἀποτελεσμα τῆς πρώτης
 Ἐπὶ τοῦ Ἀδάμ ἀρᾶς.
 Τὸ κακὸν νῦν θριαμβεῦει
 Τώρα εἶνε νύξ κλαυθμοῦ
 Πλήν ἰδοὺ! Αὐγὴ προβάλλει
 Εἰς τὸ ἄκρον τ' οὐρανοῦ.

Προσευχόμενος, ἐλπίζων
 Περιμένω τὸν Χριστόν,
 Ἐπὶ γῆς νὰ βασιλεύῃ
 Καὶ πατάξῃ τὸ κακόν
 Κόσμος δὲν μὲ δελεάζει
 Ἄν προσέχω εἰς αὐτόν
 Ἀλλὰ μὲ τὴν δύναμίν του
 Θὰ νικήσω τὸν ἐχθρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ

Προφητικὴ μνεία περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως. — Ὁ καιρὸς ἐστὶν ἐγγύς. — Ὁ σκοπὸς τοῦ τόμου τούτου. — Γενικαὶ παρατηρήσεις.

«Ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως ἦτο ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ἔφθασεν ὁ ἐνιαυτὸς τῶν λελυτρωμένων μου». «Εἶναι ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ Κυρίου, ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεων διὰ τὴν κρίσιν τῆς Σιών». — Ἡσαΐας ξγ' 4. λδ' 8.

ΤΟΙΟΥΤΟΤΡΟΠΩΣ ὁ προφήτης Ἡσαΐας ὁμιλεῖ περὶ τῆς περιόδου ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ὁ Δανιήλ (ιβ' 1) περιγράφει «ὡς καιρὸν θλίψεως, ὅποια ποτὲ δὲν ἔγεινεν ἀφοῦ ὑπῆρξεν ἔθνος», καὶ περὶ τῆς ὁποίας ὁ Μαλαχίας (δ'.1) λέγει: «Ἰδοὺ ἔρχεται ἡμέρα ἣτις θέλει καίει ὡς κλίβανος, καὶ πάντες οἱ ὑπερήφανοι, καὶ πάντες οἱ πρᾶττοντες ἀσέβειαν, θέλουσιν εἰσθαι ἄχρυν», ἐνῶ ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβ. (ε'.1-6) λέγει, ὅτι οἱ πλοῦσοι θὰ θρηνῶσι καὶ θὰ ὀλοῦνται διὰ τὰς ἐπερχομένας ταλαιπωρίας των· εἶνε ἡ αὕτη περίοδος τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωήλ (β'.2) περιγράφει ὡς ἡμέραν νεφέλης καὶ πυκνοῦ σκότους, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ὁ Ἀμὼς λέγει (ε'.20) ὅτι «ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου εἶνε σκότος καὶ οὐχὶ φῶς, ζόφος καὶ φέγγος μὴ ἔχουσα», καὶ τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἀναφέρει (Ματθ. κδ'.21, 22) ὡς καιρὸν «θλίψεως μεγάλης» τοσοῦτον ὀλεθρίας καὶ καταστρεπτικῆς ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτῆς, ὥστε, ἐὰν αὕτη δὲν συνετέμνετο, οὐδεμία σάρξ ἤθελεν ἐπιζῆσει τῆς καταστροφῆς αὐτῆς.

Ὅτι δὲ ἡ σκοτεινὴ καὶ νεφελώδης αὕτη ἡμέρα, ἡ οὕτως περιγραφομένη, εἶνε ἡμέρα κρίσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, κοινωνικῶς τε καὶ ἐθνικῶς, — ἡμέρα ἐθνικῆς ἀνταποδόσεως — τοῦτο δηλὸν γίνεται ἐκ πολλῶν Γραφικῶν μαρτυριῶν. Ὁ ἀναγνώστης ὅμως, ὅς ἔχη ἐν νῷ, καθ' ὃν χρόνον θὰ ἐξετάξῃ τὰς μαρτυρίας ταύτας τὴν διαφορὰν τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῆς κρίσεως τῶν ἐθνῶν καὶ τῆς κρίσεως τῶν ἀτόμων. Καίτοι δὲ ἐν ἔθνος σύγκειται ἐξ ἀτόμων, τὰ δὲ ἄτομα ἐν μεγάλῳ μέτρῳ εἶνε ὑπεύθυνα διὰ τὴν πορείαν τῶν ἐθνῶν, καὶ πρέπει νὰ ὑποστώσι καὶ ὑφίστανται μέ-

ρος τῶν συμφορῶν, αἵτινες ἐπέρχονται κατ' αὐτῶν, ἐν τούτοις ἡ κρίσις τοῦ κόσμου ὡς ἀτόμων θέλει εἶσθαι διακεκριμένη τῆς κρίσεως αὐτῶν ὡς ἐθνῶν.

Ἡ Ἡμέρα τῆς ἀτομικῆς κρίσεως τοῦ κόσμου θὰ εἶνε ὁ Χιλμ-ετῆς αἰὼν, καθὼς ἀπεδείξαμεν. * Τότε ὑπὸ τὰς εὐμενεῖς συνθήκας τῆς Καινῆς Διαθήκης, καὶ διὰ τῆς τότε παρασχεθισομένης σαφοῦς γνώσεως τῆς ἀληθείας καὶ πάσης δυνατῆς ἀντιλήψεως καὶ βοηθείας καὶ τῶν πρὸς τὴν δικαιοσύνην προτροπῶν καὶ ἐνθαρρύνσεων, πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἀτομικῶς καὶ οὐχὶ καθ' ὁμάδας ὡς ἔθνη, ἢ ὡς ἄλλαι κοινωνικαὶ ὀργανώσεις, θὰ ὑποστῶσι τὴν κρίσιν, ἢ δοκιμασίαν αὐτῶν, πρὸς ἀπόκτησιν ζωῆς αἰωνίου. Ἡ ἡδη ἀρξαμένη κρίσις τῶν ἐθνῶν, εἶνε κρίσις τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τὴν περιληπτικὴν αὐτῶν (πολιτικὴν τε καὶ θρησκευτικὴν) καὶ ἀθροιστικὴν ιδιότητα. Τὰ πολιτικὰ συστήματα τοῦ κόσμου, ἔσχον μακροχρόνιον διορίαν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ἐξουσίας αὐτῶν· ἡδη δὲ ὁπότε οἱ «Καιροὶ τῶν Ἐθνῶν» ἐτελείωσαν, πρέπει νὰ ἀποδώσωσι τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν. Ἡ κρίσις δὲ τοῦ Κυρίου, ὡς αὕτη προλαβόντως ἐξετέθη ὑπὸ τῶν προφητῶν, εἶνε ὅτι οὐδὲν ἐκ τούτων θέλει εὐρεθῆ ἄξιον ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὴν ζωὴν του, διὰ τῆς ἀνανεώσεως τῆς διορίας ταύτης. Τὸ διάταγμα εἶνε ὅπως ἡ κυριαρχία ἀφαιρεθῇ ἐξ αὐτῶν, ἣν θέλει ἀναλάβῃ Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὰ δὲ ἔθνη θέλουσιν παραδοθῆ εἰς Αὐτὸν πρὸς κληρονομίαν. — Ἰεζ κα' .27. Δαν. ζ' .27. Ψαλμ. 6' .8. Ἀποκ. 6' .26,27.

Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου πρὸς τὰ ἐνώπιον αὐτοῦ πρὸς κρίσιν συνηθροισμένα ἔθνη, «Πλησιάσατε ἔθνη διὰ νὰ ἀκούσητε, καὶ προσέξατε λαοί, Ἴνα ἀκούσῃ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς ἡ οἰκουμένη καὶ πάντα ὅσα γεννῶνται ἐν αὐτῇ· διότι ὁ θυμὸς τοῦ Κυρίου εἶνε ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἡ φλογερὰ αὐτοῦ ὀργὴ ἐπὶ πάντα τὰ στρατεύματα αὐτῶν». «Ὁ Κύριος εἶνε..... Βασιλεὺς αἰώνιος· ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ ἡ γῆ θέλει σεισθῆ, καὶ τὰ ἔθνη δὲν θέλουσιν ἀνθέξει, εἰς τὴν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ,» «Θόρουδος θέλει φθάσῃ ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς· διότι ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τῶν ἐθνῶν Οὕτω λέγει ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων· Ἰδοὺ κακὸν θέλει ἐξέλθῃ ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀνεμοστρόβιλος μέγας (δριμεία καὶ πολύπλοκος θλίψις καὶ ταραχὴ), θέλει ἐγερθῆ ἐκ τῶν ἄκρων τῆς γῆς. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλουσιν κοίτεσθαι τεθανατωμένοι παρὰ Κυρίου, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, ἕως ἄκρου τῆς γῆς». «Προσμένετε με λέγει Κύριος, μέχει τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐγείρομαι πρὸς λεηλασίαν, διότι ἡ ἀποφασίς μου εἶνε νὰ συνάξω τὰ ἔθνη, νὰ συναθροίσω τὰ βασίλεια,

(*) Τόμος Α' Κεφάλαιον Η'.

νὰ ἐκχέω ἐπ' αὐτὰ τὴν ἀγανάκτησιν μου, ὅλην τὴν ἔξαρσιν τῆς ὀργῆς μου· ἐπειδὴ πᾶσα ἡ γῆ (ἡ παρούσα κοινωνικὴ τάξις) θέλει καταναλωθῇ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ ζήλου μου καὶ τότε (μετὰ ταῦτα) θέλω ἀποκαταστήσει εἰς τοὺς λαοὺς γλῶσσαν καθαρὰν, διὰ νὰ ἐπικαλῶνται πάντες τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, νὰ δουλεύωσιν πάντες ὑπὸ ἓνα ζυγόν». (Ἡσαίου λδ' .1,2. Ἱερ. ι' .10. κε' .31-33. Σοφ. γ' .8,9. Λουκᾶ κα' .25).

Ἐχομεν ἤδη ἀποδείξει (εἰς τὸν Δεύτερον Τόμον τῶν ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ) ὅτι ὁ καιρὸς εἶναι ἐγγύς, καὶ ὅτι τὰ γεγονότα τῆς Ἡμέρας τοῦ Ἰεχωβά στενῶς περιέβαλον ἡμᾶς πανταχόθεν. Τὰ ὀλίγα εἰσέτι ἐναπολειπόμενα ἔτι θέλουσι καταστήσει ὥριμα τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ἅτινα θέλουσιν ἀπεργασθῇ τὴν προφητευθεῖσαν θλίψιν· συμφώνως δὲ πρὸς τὸν βέβαιον προφητικὸν λόγον, ἡ παρούσα γενεὰ θέλει παραστῇ μάρτυς τῆς τρομερᾶς ταύτης κρίσεως, καὶ διέλθῃ διὰ μέσου τῆς ἀποφασιστικῆς ταύτης συρράξεως.

Σκοπὸς ἡμῶν ἐφιστώντων τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, δὲν εἶνε ὅπως προξενήσωμεν αἰσθησιν καὶ φόβον, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ζητήσωμεν ἵνα ἱκανοποιήσωμεν τὴν ἀπλὴν περιέργειαν αὐτοῦ. Οὔτε δὲ καὶ ἐλπίζομεν ὅπως ἐπιφέρωμεν τὴν μετάνοιαν ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων, ἥτις μετάνοια ἤθελεν ἐπεξεργασθῇ μεταλλαγὴν τινα καὶ μετατροπὴν τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς τάξεως, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ παρακαμφθῇ ἡ ἐπικειμένη συμφορὰ. Ἡ ἐπερχομένη θλίψις εἶνε ἀναπόφευκτος· αἱ ἰσχυραὶ αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ αὐτῆς, ἐργάζονται πυρετωδῶς, καὶ οὐδεμία ἀνθρωπίνῃ δύναμις εἶνε ἱκανὴ νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἐνέργειαν καὶ πρὸς τὸ βέβαιον τέλος καὶ σκοπὸν αὐτῶν· τὰ ἀποτελέσματα κατ' ἀνάγκην δέον νὰ ἀκολουθήσωσι, καθ' ὃν τρόπον ὁ Κύριος προεῖδε καὶ προεῖπε ταῦτα. Οὐδεμία χεῖρ, ἐκτὸς τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνακόψῃ τὴν πρὸς τὸν παρόντος ρεύματος τῶν γεγονότων· ἡ Χεὶρ ὁμῶς αὐτοῦ οὐδόλως θέλει παρακωλύσει ταύτην, ἕως ὅτου αἱ παλαιαὶ πείραι τῆς τρομερᾶς ταύτης συρράξεως θὰ ἔχωσι ἐπισφραγίσῃ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν ἐπὶ τῶν καρδιῶν τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ κύριος σκοπὸς ἐπομένως τοῦ τόμου τούτου δὲν εἶνε ὁ διαφωτισμὸς τοῦ κόσμου, ὅστις δύναται νὰ ἐκζητήσῃ μόνον τὴν λογικὴν, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην, πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ νὰ προσεσπίσῃ, προφυλάξῃ, παρηγορήσῃ, ἐνθαρρύνῃ καὶ ἱσχυροποιήσῃ τὸν «ὄλον τῆς πίστεως», ὅπως ὥστε νὰ μὴ πτοηθῶσιν οὗτοι, ἀλλὰ νὰ ᾤσιν ἐν τελείᾳ ἁρμονίᾳ καὶ συμπαθείᾳ πρὸς τὰ δομιύτερα μέτρα τῆς Θείας διαπαιδαγωγήσεως τοῦ κόσμου, καὶ μαστιγώσεως αὐτοῦ, ἀφοῦ διὰ τῆς πίστεως θὰ ἀποβλέπωσι πρὸς τὴν ἐνδοξον ἔκβασιν, ἐν τοῖς πολυτίμοις καρποῖς τῆς δικαιοσύνης, καὶ

τῆς διαρκούς εἰρήνης.

Ἡ Ἡμέρα τῆς Ἐκδικήσεως φυσικῶς συνδέεται πρὸς τὸν ἀγαθοεργὸν σκοπὸν τῆς θείας ἀνοχῆς τῆς ἐκδικήσεως ταύτης, ἥτις σκοποῖ τὴν ἀνατροπὴν ὁλοκλήρου τοῦ παρόντος συστήματος καὶ τάξεως τῶν πραγμάτων, ὡς μέσον προπαρασκευαστικὸν διὰ τὴν μόνιμον ἐγκατάστασιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τὸν Χριστόν, τὸν Ἀρχοντα τῆς Εἰρήνης.

Ὁ Προφῆτης Ἡσαίας (ξγ'. 1-6) λαμβάνων θέσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ θερισμοῦ τοῦ εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, παρατηρεῖ μετὰ θαυμασμοῦ Ἰσχυρόν τινα Νικητὴν, ἐνδοξον ἐν τῇ περιβολῇ αὐτοῦ, (περιβεβλημένον μετ' ἐξουσίας καὶ δυνάμεως), προελαύνοντα νικηφόρως κατὰ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ὧν τὸ αἷμα ἔχει κηλιδώσῃ πάντα τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Ὁ Προφῆτης ἐρωτᾷ ποῖος εἶνε ὁ θαυμάσιος οὗτος Ξένος, λέγων: «Τὶς οὗτος ὁ ἐρχόμενος ἐξ Ἐδῶμ, μὲ ἱμάτια ἐρυθρὰ ἐκ Βοσσόρας; Οὗτος ὁ ἐνδοξος εἰς τὴν στολὴν αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν τῇ μεγαλειότητι αὐτοῦ»;

Δέον νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει, ὅτι Ἐδῶμ ἦτο τὸ ὄνομα ὁπερ ἐδόθη εἰς τὸν Ἡσαῦ, τὸν δίδυμον ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβ, ἀφοῦ οὗτος ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. (Γεν. κε' 30-34). Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀκολούθως ἐφηρμόσθη ἐπίσης καὶ εἰς τὸν λαόν, τὸν προελθόντα ἐξ αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν χώραν, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτοι εἶχον ἀποκατασταθῆ. (Ἰδὲ Γέν. κε' 30. λστ' 1. Ἀριθμ. κ' 18, 20, 21. Ἱερ. μθ' 17.) Ἐπομένως, τὸ ὄνομα Ἐδῶμ εἶνε κατάλληλον σύμβολον τάξεώς τινος, ἥτις ὁμοίως καὶ κατὰ τὸν αἰῶνα τούτου ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκιά της, καὶ μάλιστα χάριν μηδαμινῶν πραγμάτων, καθὼς ἦτο τὸ πανάκιον τῆς φακῆς ἐκεῖνο πρὸ ὁποῖον ἐπηρέασε τὸν Ἡσαῦ. Τὸ ὄνομα τοῦτο λίαν συχνάκις χρησιμοποιεῖται ἐν σχέσει πρὸς τὴν μεγάλην ἐκείνην Ὁμάδα τῶν καθ' ὁμολογίαν Χριστιανῶν, ἥτις συνήθως ὀνομάζεται «Χριστιανικὸς Κόσμος», καὶ «Χριστιανωσύνη» (τ.ξ, Βασιλεία Χριστοῦ), ἅτινα ὀνόματα ὁ λελογισμένος παρατηρητὴς θέλει ἐννοήσῃ εὐκόλως ὅτι εἶνε ἀπλῆ ἀκυρολεξία προδίδουσα μέγαλην ὀλιγωρίαν περὶ τὴν κατανόησιν τοῦ ἀληθοῦς σκοποῦ καὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ὠρισμένου καιροῦ καὶ τρόπου τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας ταύτης. Τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶναι μόνον πομπώδεις πρῶσωνυμιαί, παρεξηγοῦσαι ἐντελῶς τὴν ἀλήθειαν. Εἶνε πράγματι ὁ κόσμος οὗτος Χριστιανικὸς κόσμος; Ἀλλὰ καὶ τὸ μέρος ἀκόμη τοῦ κόσμου τὸ ὁποῖον ἀξιοῖ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶνε Χριστιανικόν, — ἦτοι τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς; Ἀκούσατε τὴν βροντὴν τῶν πυροβόλων, τὸ βαρὺ πάτημα ἰσχυρῶν στρατιῶν, τὴν βοὴν τῶν ἐκρηγνυομένων δόιδων, τοὺς στεναγμοὺς τῶν καταθλιβομένων, τοὺς μηχανημοὺς τῶν ἐξαφρισμένων ἐθνῶν, ἅτινα πάντα ὁμοῦ ἐκκωφαντικῶς καὶ θετικῶς ἀπαντῶσιν,

Ὅχι! Ἀποτελοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τὴν Βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ—
ἀληθῆ Χριστιανικὸν κόσμον; Ποῖος ἀληθῶς θὰ δυνηθῇ νὰ ἀναλά-
βῃ ἐφ' ἑαυτὸν τὸ δάρος μιᾶς τοιαύτης ἀποδείξεως, μιᾶς τοσοῦτον
τερατώδους προτάσεως; Τὸ σόφισμα τῆς ἀλαζονικῆς ταύτης ἀξι-
ώσεως εἶνε τόσον ψηλαφητὸν, ὥστε πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἀπό-
δειξιν τούτου θὰ διέλυε τόσον τελείως τὴν ἀπάτην ταύτην, ὥστε
οὐδεὶς ὅστις θὰ ἐπεθύμει νὰ διαιωνίσῃ ταύτην, θὰ ἐλάμβανε τὸ
θάρος νὰ τὴν ἀναλάβῃ.

Ἡ καταλληλότης τοῦ συμβολικοῦ ὀνόματος «Ἐδώμ» ἐν τῇ ἐ-
φαρμογῇ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, εἶνε λίαν ἀξιοσημεί-
ωτος. Τὰ ἔθνη τοῦ οὕτως καλουμένου χριστιανικοῦ κόσμου ἔσχον
περισσότερα προνόμια ἀπὸ πάντα τὰ ἄλλα ἔθνη, καθότι, εἰς αὐτά,
καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἰσραήλ, τὸ πάλαι ἐνεπαστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ
Θεοῦ. Ὡς ἀποτέλεσμα δὲ τῶν διαφωτιστικῶν τούτων ἐπαρκοῶν τοῦ
Θείου Λόγου, ἐμμέσως τε καὶ ἀμέσως, ἐπῆλθον αἱ εὐλογίαι τοῦ πολι-
τισμοῦ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα. Ἡ δὲ παρουσία ἐν μέσῳ αὐτῶν
ὀλίγων ἁγίων (μικροῦ τινος ποιμνίου) ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τὰς ἐπι-
δράσεις αὐτῶν, ὑπῆρξεν «ὡς ἄλλας τῆς γῆς» διατηρῆσαν ἐν τινι
βαθμῷ αὐτὴν ἀπὸ τὴν τελείαν ἡθικὴν σῆψιν καὶ φθοράν. Οὗτοι
δὲ διὰ τοῦ εὐσεβοῦς αὐτῶν παραδείγματος καὶ διὰ τῆς ἐνεργεί-
ας αὐτῶν ἐν τῇ διακηρύξει τοῦ λόγου τῆς ζωῆς ὑπῆρξαν τὸ «φῶς
τοῦ κόσμου», ὅπερ ἐδείκνυε τῷ κόσμῳ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπανα-
φέρουσαν αὐτὴν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην. Μόνον ὀλίγοι
ὅμως εἰς τὰ εὐνοηθέντα ταῦτα ἔθνη ἐχρησιμοποίησαν καταλλήλως
τὰ προνόμια τῶν, τὰ ὅποια ἀπέκτησαν ὡς κληρονομίαν, ἐνεκεν
τῆς γεννήσεώς των εἰς τὰς χώρας ταύτας, αἵτινες μεγάλως ᾠ-
λογήθησαν διὰ τε τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων ἐπιδράσεων τοῦ Λόγου
τοῦ Θεοῦ.

Τὰ πλήθη τοῦ Χριστιανικοῦ Κόσμου, ὡς ὁ Ἡσαῦ, ἐπώλησαν
τὰ εἰδικὰ καὶ ἐξειδικασμένα προνόμια τῶν πρωτοτοκίων των. Ὅταν
λέγωμεν πλήθη, δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὰ ἐν ἀμαθείᾳ εὗρισκόμενα
μέρη τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην πλειονότητα τῶν κοσμι-
κοφρόνων Ὁμολογητῶν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, οἵτινες εἶ-
νε ψιλῶ ὀνόματι μόνον χριστιανοί, καὶ στεροῦνται τελείως τῆς
ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑαυτοῖς. Οὗτοι προτιμῶσι τὰ πενιχὰ τεμά-
χια τῆς παρούσης κοινωνικῆς εὐμαρείας περισσότερον τῆς μετὰ
τοῦ Χριστοῦ συγκληρονομίας αὐτῶν τὴν ὅποιαν Ἐκεῖνος ὑπεσχέ-
θη εἰς τοὺς πιστῶς ἀκολουθοῦντας εἰς τὰ θυσιαστικά αὐτοῦ ἔχνη.
Οὗτοι, καίτοι εἶνε κατ' ὄνομα λαὸς τοῦ Θεοῦ, — ὁ κατ' ὄνομα
πνευματικὸς Ἰσραὴλ τοῦ εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, οὕτινος ὁ Ἰσρα-
ὴλ κατὰ σάρκα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος ἦτο τύπος, — ὀλίγον μόνον
ἢ οὐδένα σεβασμὸν τρέφουσι πρὸς τὰς τοῦ Θεοῦ ὑποσχέσεις. Οὐ-
τοι καίτοι εἶνε πράγματι ἰσχυρὸς ὄχλος, φέρων τὸ ὄνομα τοῦ

Χριστοῦ, καὶ προβάλλουσι πομπωδῶς ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ὡς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, καίτοι διωργάνωσαν μεγάλας ὁργανώσεις ἀντιπροσωπευούσας διαφόρους θεωρίας τοῦ καθ' ὁμολογίαν σώματος τοῦ Χριστοῦ· καίτοι συνέγραψαν ὀγκώδεις τόμους μὴ «συστηματικῆς θεολογίας» καὶ ἴδρυσαν πολυάριθμα κολλέγια καὶ θεολογικὰς σχολὰς διὰ τὴν διδασκαλίαν τούτων· καίτοι ἔκαμον «πολλὰ θαυμαστά ἔργα» ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ ἅτινα ἐν πολλοῖς ἀντηγωνίσθησαν τὰς διδασκαλίας τοῦ Λόγου Αὐτοῦ·—ἐν τούτοις παρ' ὅλα ταῦτα, οὗτοι εἶνε οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τάξιν τοῦ Ἑδῶμ, ἥτις ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτῆς. Ἡ τάξις αὕτη ἐμπερικλείει σχεδὸν σύμπαντα τὸν «Χριστιανισμόν»—πάντας ὅσοι ἔξετράφησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν εἰς τὰς οὕτω καλουμένας χριστιανικὰς χώρας, οἵτινες δὲν ἐπωφελήθησαν τῶν προνομίων καὶ τῶν εὐλογιῶν τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, καὶ δὲν συνεμέρφωσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν πρὸς αὐτόν. Τὸ ὑπόλοιπον εἶνε οἱ ὀλίγοι δικαιοθῆντες, οἱ ἀφιερωμένοι, καὶ πιστὰ ἄτομα ἅτινα συνηνώθησαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ διὰ ζωσῆς πίστεως, καὶ οἵτινες ὡς «κλάδοι» παραμένουσιν εἰς τὸν Χριστὸν, τὴν ἀληθινὴν ἄμπελον. Οὗτοι ἀποτελοῦσι τὸν ἀληθῆ Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ, — τοὺς ἀληθεῖς Ἰσραηλίτας, εἰς τοὺς ὁποίους οὐκ ἔστι δόλος.

Ὁ συμβολικὸς Ἑδῶμ τῆς προφητείας τοῦ Ἡσαίου, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν συμβολικὴν Βαβυλῶνα τῆς Ἀποκαλύψεως, καὶ τῶν προφητειῶν τοῦ Ἡσαίου, Ἱερεμίου καὶ Ἰεζεκιήλ. Ταιουτοτρόπως ὁ Κύριος καθορίζει καὶ περιγράφει τὸ μέγα ἐκεῖνο σύστημα, πρὸς τὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι ἀποδίδουσι τὸ ἀπατηλὸν ὄνομα χριστιανικὸς κόσμος, — Βασιλεία Χριστοῦ. Καθὼς πᾶσα ἡ γῆ Ἑδῶμ συμβολίζει ἅπαντα τὸν Χριστιανικὸν κόσμον οὕτως καὶ ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ, ἡ Βοσσόρα, παριστᾷ τὸν ἐκκλησιαστικισμόν, τὸ πρόπτεριον τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Ὁ προφήτης παριστᾷ τὸν Κύριον ὡς νικηφόρον πολεμιστὴν, ὅστις ἐπέφερε μεγάλην σφαγὴν εἰς τὸν Ἑδῶμ, καὶ ἰδίως ἐν Βοσσόρᾳ. Τὸ ὄνομα Βοσσόρα σημαίνει «μάνδρα προβάτων». Ἡ Βοσσόρα ἦτο διάσπημος διὰ τοὺς τράγους τῆς, ἡ δὲ σφαγὴ τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς ἐκδικήσεως λέγεται ὅτι εἶνε σφαγὴ «ἀρνίων καὶ τράγων» (Ἡσ. λδ'.6). Οἱ τράγοι ἀντιστοιχοῦσιν πρὸς τὰ «ξυζάνια» ἐνῶ τὰ ἀρνία παριστῶσιν τοὺς ἁγίους τῆς θλίψεως, (Ἀποκ. ζ' 14. Α' Κορινθ. γ' 1) οἵτινες παρημέλησαν νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰς παρασχεθείσας αὐτοῖς εὐκαιρίας, καὶ δὲν ἔτρεξαν ὥστε νὰ κερδίσωσι τὸ βραβεῖον τῆς ἀνω αὐτῶν κλήσεως, καὶ οἵτινες, καίτοι δὲν ἀπερρίφθησαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου, δὲν ἐλογίσθησαν ὅμως ἄξιοι νὰ διαφύγωσι τὴν θλίψιν ὡς ὄρεμα «πρόβατα» — ὡς κλητοὶ, ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προφήτου «Τίς οὗτος ὁ ἐρχόμενος ἐξ Ἑδῶμ, μὲ ἱμάτια ἐρυθρὰ ἐκ Βοσσόρας»; — εἶνε,

«Ἐγὼ ὁ λαλῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὁ ἰσχυρὸς εἰς τὸ σῶξαι». Εἶνε ὁ αὐτὸς Ἰσχυρὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀποκαλυπτοῦ περιγραφόμενος (Ἀποκ. ιθ' 11-16 «ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων καὶ Κύριος τῶν κυρίων», ὁ Κεχωρισμένος τοῦ Ἰεχωβά, ὁ Μακάριος Λυτρωτὴς καὶ Κύριος Ἱησους.

Χάρις ἡμῶν ὁ προφήτης ὑποβάλλει καὶ ἑτέραν ἐρώτησιν, λέγων, «Διατί εἶνε ἐρυθρὰ ἡ στολή σου καὶ τὰ ἱμάτιά σου ὅμοια ἀνθρώπου πατοῦντος ἐν ληνῷ»; Ἀκούσατε τὴν ἀπάντησιν, — «Ἐπάτησα μόνος τὸν ληνόν, καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν λαῶν ἦτο μετ' ἐμοῦ· καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν τῷ θυμῷ μου, καὶ κατελάκτισα αὐτοὺς ἐν τῇ ὀργῇ μου, καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐρραντίσθη ἐπὶ τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐμόλυνα ὅλην μου τὴν στολήν. Διότι ἡ ἡμέρα τῆς ἐκδικήσεως ἦτο ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ἔφθασεν ὁ ἐνιαυτὸς τῶν λελυτρωμένων μου. καὶ περιέβλεψα καὶ δὲν ὑπῆρχεν ὁ βοηθῶν, καὶ ἐθαύμασα διότι δὲν ὑπῆρχεν ὁ ὑποστηρίξων. Ὅθεν ὁ βραχίων μου (ἡ δύναμις μου) ἐνήργησε σωτηρίαν εἰς ἐμέ, καὶ ὁ θυμὸς μου οὗτος μὲ ὑπεστήριξεν. Καὶ κατεπάτησα τοὺς λαοὺς ἐν τῇ ὀργῇ μου..... καὶ κατεβίβασα εἰς τὴν γῆν τὸ αἷμα αὐτῶν». Ὁ δὲ Ἀποκαλυπτὴς προσθέτει τὰ ἑξῆς: «Αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος». — Ἀποκ. ιθ' 15.

Ἡ πάτησις τοῦ ληνοῦ εἶνε τὸ τελευταῖον γνῶρισμα τοῦ ἔργου τοῦ θερισμοῦ. Ὁ θερισμὸς καὶ ἡ περισυλλογὴ λαμβάνει χώραν πρῶτον. Τοιουτοτρόπως ἡ πάτησις αὕτη τοῦ ληνοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον «ἡ ἄμπελος τῆς γῆς» (ἡ ψευδὴς ἄμπελος ἣτις κατεχράσθη τοῦ ὀνόματος Χριστιανός) καὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ) ρίπτεται ὅποτε οἱ παράνομοι αὐτῆς βότρυες ὀρμιάσωσι τελείως (Ἀποκ. ιθ' 18-20) παριστᾷ τὸ τελευταῖον ἔργον τῆς βάρυσημάντου ταύτης περιόδου τοῦ θερισμοῦ. * Ἐξεικονίζονται δὲ οὕτω εἰς τὰς διακονίας ἡμῶν τὰ τελευταῖα γνωρίσματα τοῦ μεγάλου καιροῦ τῆς θλίψεως, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παρασυρθῶσι πάντα τὰ ἔθνη, καὶ περὶ τῆς ὁποίας τόσας πολυλάς πληροφορίας ἀρνούμεθα ἐκ τῶν Γραφῶν.

Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων παρίσταται ὡς καταπατῶν τὸν ληνόν, «μόνος» δεικνύει ὅτι ἡ δύναμις ἡ καταβαλομένη διὰ τὴν ἀνατροπὴν τῶν ἐθνῶν θέλει εἶσθαι θεία δύναμις, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς ἀνθρωπίνη ἐνέργεια. Θὰ εἶνε ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐκείνη ἣτις θὰ τιμωρήσῃ τὰ ἔθνη, καὶ ταυτοχρόνως θὰ φέρῃ τὴν κρίσιν (τὴν δικαιοσύνην, τὴν ἀλήθειαν) εἰς νίκην. «Θέλει πατάξῃ τὴν γῆν μὲ τὴν ράβδον τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν πνοὴν τῶν χειλέων αὐτοῦ [τὴν δύναμιν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ἀληθείας του] θέλει θανατῶναι τὸν ἀσεβῆ». (Ἡσαΐας ια' 4. Ἀποκάλυψις ιθ' 15. Ψαλμ. 98: 1). Εἰς οὐδεμίαν στρατηγικὴν

(*) Τόμος Γ'. Κεφάλαιον στ'.

ικανότητα δύνανται νὰ ἀποδοθῶσιν αἱ τιμαὶ τῆς μελλούσης ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης νίκης. Ἀγρία θέλει εἶσθαι ἡ σύρραξις τῶν ἐξωργισμένων ἔθνων· οὐδεὶς δὲ γήινος Ἀλέξανδρος, Καίσαρ, ἡ Ναπολέων θὰ εὗρεθῇ νὰ ἐπαφέρει τὴν τάξιν ἐκ τῆς τρομερᾶς συγχύσεως. Ἐπὶ τέλους δὲ θέλει γνωστῇ ὅτι ἡ μεγάλη νίκη ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, καὶ ἡ ἐξοβελισις τῆς ἀνομίας, καὶ ἡ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης ἐπετεύχθη διὰ τῆς ἰσχυρᾶς δυνάμεως τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλέων, καὶ Κυρίου τῶν κυρίων.

Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐπτελεσθῇ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, διότι, καθὼς ὁ Κύριος διακηρύττει διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαίου ξγ' 4. λδ' 8: «Ἐφθασεν ὁ ἑνιαυτός τῶν λελυτρωμένων μου» καὶ «Ἐἶνε ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ Κυρίου, καὶ ἑνιαυτός ἀνταποδόσεων διὰ τὴν κρίσιν τῆς Σιών». Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ εὐαγγελικοῦ αἰῶνος ἐγνώριζε τὰς λογομαχίας, τὰς ἔριδας, καὶ τὰς μάχας εἰς τὴν κατ' ὄνομα Σιών, καὶ παρετήρει πῶς οἱ παστοὶ αὐτοῦ εἶχον νὰ διεξαγάγωσι μάχας ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ νὰ πάθωσιν ὑπὲρ αὐτῆς ἐν ταῖς χερσὶν ἐκείνων ὅτινες ἀντεπεξήρχοντο κατ' αὐτῶν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου· ὁ Κύριος πρὸς τινα σοφὸν σκοπὸν ἀπέσχε μέχρι τοῦδε εἰς τὸ νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰς ἔριδας ταύτας. Ἦδη ὁμοίως ἡ ἡμέρα τῶν ἀνταποδόσεων ἦλθεν καὶ ὁ Κύριος διαδικάζεται πρὸς αὐτούς, καθὼς εἶνε γεγραμμένον, «Διότι ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τῶν κατοίκων τῆς γῆς, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια, οὐδὲ ἔλεος, οὐδὲ γνώσις Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπορκία, καὶ ψεῦδος, καὶ φόνος, καὶ κλοπή, καὶ μοιχεία ἐπλημύρησάν, καὶ αἱματα ἐγγίζουσιν ἐπὶ αἱματα. Διὰ τοῦτο θέλει πενθήσῃ ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, θέλει λιποθυνήσῃ μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ». (Ὡσηδ' 1-3). Ἡ προφητεία αὕτη, ἥτις τόσον ἀληθῶς ἐξεπληρώθη ἐπὶ τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ, κατὰ μείζονα λόγον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀρκούντως ἐπὶ τοῦ κατ' ὄνομα πνευματικοῦ Ἰσραὴλ, — ἐπὶ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.

«Θόρυβος θέλει φθᾶσῃ ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς διότι ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τῶν ἔθνων αὐτὸς διαδικάζεται μετὰ πάσης σαρκός· θέλει παραδώσῃ τοὺς ἀσεβεῖς εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος». «Ἀκούσατε τώρα ὅ,τι λέγει ὁ Κύριος..... Ἀκούσατε Ὁση, (Βασίλεια) τὴν κρίσιν τοῦ Κυρίου, καὶ σεῖς (τὰ μέχρι τοῦδε) ἰσχυρὰ θεμέλια τῆς γῆς (κοινωνίας) διότι ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τοῦ (καθ' ὁμολογίαν) λαοῦ αὐτοῦ. «Θέλει παραδώσει τοὺς ἀσεβεῖς εἰς τὴν μάχαιραν». — Ἱερεμ. κε' 31. Μιχ. στ' 1, 2.

Ἀκούσατε ἐπίσης καὶ τὸν προφήτην Ἡσαίαν ὁμιλοῦντα περὶ τῆς διαμάχης ταύτης: «Πλησιάσατε ἔθνη διὰ νὰ ἀκούσητε, καὶ προσέξατε λαοί· Ἀς ἀκούσῃ ἡ γῆ καὶ τὸ πληρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκου-

μένα καὶ πάντα ὅσα γεννῶνται ἐν αὐτῇ (πάντα τὰ φαῦλα καὶ ἐγωϊστικά πράγματα, ἅτινα προέρχονται ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου) διότι ὁ θυμὸς τοῦ Κυρίου εἶνε ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἡ φλογερὰ ὀργὴ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ στρατεύματα αὐτῶν ἔχει (λαμβάνων μέλλουσαν ἄποψιν καὶ στάσιν) καταστρέψει αὐτὰ ὁλοκλήρως, παρέδωκεν αὐτὰ εἰς σφαγὴν.....καὶ ἡ γῆ αὐτῶν θέλει μεθυσθῇ ἀπὸ αἵματος, καὶ τὸ χῶμα αὐτῶν θέλει παχυνθῇ ἀπὸ πάχους, διότι εἶναι ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ Κυρίου, ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεων διὰ τὴν κρίσιν τῆς Σιών.» (Ἡσα. λδ' 1,2,7,8).

Τοιουτοτρόπως ὁ Κύριος θέλει πατάξῃ τὰ ἔθνη, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὴν δύναμιν Αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐλευθερώσῃ τὸν πιστὸν αὐτοῦ λαόν, ὅστις δὲν ὀδεύει μετὰ τὸν ὄχλον ἐν γένει ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ κακοῦ, ἀλλ' ὅστις εἶνε τελείως ἀφιερωμένος εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ μέσῳ γενεᾶς σκολιάς καὶ διεστραμμένης. Ἀκόμη καὶ αὕτη αὕτη ἡ τρομερὰ ἐπὶ τοῦ κόσμου κρίσις, ὡς ἐθνῶν, ἣτις θὰ καταθρυμματίσῃ αὐτὰ ὡς τὰ σκεύη τοῦ κεραμέως, θέλει ἀποβῇ πολύτιμον μάθημα εἰς αὐτοὺς, ὁπόταν θὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν κρίσιν, κατὰ τὴν χιλιετῇ βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ. Τοιουτοτρόπως ὁ Κύριος ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ θέλει ἐπισκεφθῇ αὐτοὺς ἐν ἑλέει.

Ματὰ πόθου περιμένω
 Τὴν ὑπέρλαμπρον αὐγὴν
 Ὅτε τῆς νυκτὸς τὸ σκότος
 Θέλει φύγ' ἀπὸ τὴν γῆν
 Ὅταν ἐν δικαιοσύνῃ
 Θὰ ἀνάσῃ ὁ Χριστός
 Καὶ χαρὰν καὶ εὐλογίας
 Θὰ σκορπίξῃ εὐμενῶς.

Πάντες ἔκπαλ' οἱ προφηταὶ
 Δόξαν τῆς ἀπὸ μακρὰν
 Εἶδον κ' ἔλαβον μεγάλην
 Καὶ ἀνεκλάλητον χαρὰν.
 Ἐκοιμήθησαν ἐν πίστει
 Μὲ ὑπόσχεσιν Θεοῦ
 Ὅτι θέλει τοὺς ἐγείρει
 Ἡ φωνὴ τοῦ Λυτρωτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ — ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

MENE, MENE, ΘΕΚΕΛ, ΟΥΦΑΡΣΙΝ

Βαβυλῶν. — 'Ο Χριστιανικὸς λεγόμενος κόσμος. — 'Η Πόλις. — Τὸ κράτος. — 'Η Μήτηρ καὶ αἱ θυγατέρες. — 'Η κατὰ τῆς Βαβυλῶνος ἀπόφασις. — 'Η τραγικὴ αὐτῆς δημαδία.

«'Η κατὰ Βαβυλῶνος ὄρασις, τὴν ὁποίαν εἶδεν 'Ησαίας ὁ υἱὸς τοῦ 'Αμώς:

«Σηκώσατε σημαίαν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ὑψηλόν, ὑψώσατε τὴν φωνὴν πρὸς αὐτούς, σείσατε τὴν χεῖρα διὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰς πύλας τῶν ἀρχόντων.

«'Εγὼ προσέταξα τοὺς διωρισμένους μου, μάλιστα ἔκραξα τοὺς δυνατοὺς μου, διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὸν θυμὸν μου, τοὺς χαίροντας εἰς τὴν δόξαν μου.

«Φωνὴ πλῆθους ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς μεγάλου λαοῦ· θορυβώδης φωνὴ τῶν βασιλείων τῶν ἐθνῶν συνηγμένων· ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων ἐπισκέπτεται τὸ στράτευμα τῆς μάχης. Ἔρχονται ἀπὸ γῆς μακρᾶς, ἐκ τῶν περάτων τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Κύριος καὶ τὰ ὄπλα τῆς ἀγανακτήσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀφανίσωσι πᾶσαν τὴν γῆν.

«'Ολολύζετε, διότι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἐπλησίασε· θέλει ἔλθει ὡς ὀλεθρος ἀπὸ τοῦ Παντοδυνάμου. Διὰ τοῦτο πᾶσαι αἱ χεῖρες θέλουσιν ἐκλυθῆ, καὶ πᾶσα καρδία ἀνθρώπου θέλει διαλυθῆ. Καὶ θέλουσι τρομάξει· πόνοι καὶ θλίψεις θέλουσι κατακυριεύσει αὐτούς· θέλουσιν εἶσθαι ἐν πόνῳ, ὡς τίκτουσα· θέλουσιν μείνει ἐκστατικοὶ ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον· τὰ πρόσωπα αὐτῶν θέλουσιν εἶσθαι πεφλογισμένα.

«Ἴδου ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἔρχεται σκληρὰ καὶ πλήρης θυμοῦ καὶ ὀργῆς φλογεράς, διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν γῆν ἔρημον· καὶ θέλει ἐξαλείψει ἀπ' αὐτῆς τοὺς ἁμαρτωλοὺς αὐτῆς. Διότι τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἀστερισμοὶ αὐτοῦ δὲν θέλουσι δώσει τὸ φῶς αὐτῶν· ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ ἐν τῇ ἀνατολῇ αὐτοῦ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει ἐκπέμψει τὸ φῶς αὐτῆς. Καὶ θέλω παιδεύσει τὸν κόσμον διὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀσεβεῖς διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν· καὶ θέλω παύσει τὴν μεγαλαυχίαν τῶν ὑπερηφάνων,

καὶ ταπεινώσει τὴν ὑψηλοφροσύνην τῶν φοβερῶν. Θέλω καταστήσει ἀνθρώπον πολυτιμότερον ὑπὲρ χρυσίον καθαρὸν· μάλιστα ἀνθρώπον, ὑπὲρ τὸ χρυσίον τοῦ 'Οφείρ.

«Διὰ τοῦτο θέλω ταράξει τοὺς οὐρανούς, καὶ ἡ γῆ θέλει εἰσιθῆ ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐν τῷ θυμῷ τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φλογερᾶς ὀργῆς αὐτοῦ». ('Ησαΐας ιγ' 1-13. Παράβ. 'Αποκάλ. ιστ' 14. 'Εβρ. ιβ' 26-29).

«Καὶ θέλω βάλει τὴν κρίσιν εἰς τὸν κανόνα, καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν στάθμην· καὶ ἡ χάλαζα θέλει ἐξαφανίσει τὸ καταφύγιον τοῦ ψεύδους, καὶ τὰ ὕδατα θέλουσι πλημμυρίσει τὸν κρυψῶνα». ('Ησαΐας κη' 17).

ΑΙ προφητεῖαι τοῦ 'Ησαίου, 'Ιερεμίου, Δανιήλ καὶ τῆς 'Αποκαλύψεως πραγματευόμεναι περὶ τῆς Βαβυλῶνος ἀφορῶσι πασιφανῶς τὴν ἰδίαν μεγάλην πόλιν. 'Επειδὴ δὲ αἱ προφητεῖαι αὗται ἔσχον περιορισμένην ἐκπλήρωσιν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Βαβυλῶνα κατὰ γράμμα, ἐξ ἄλλου αἱ τῆς 'Αποκαλύψεως προφητεῖαι περὶ Βαβυλῶνος ἐγράφησαν ὁλοκλήρους αἰῶνας μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς κατὰ γράμμα Βαβυλῶνος, εἴνε κατάδηλον, ὅτι αἱ εἰδικαὶ μνεῖαι τῶν προφητῶν ἀναφέρονται εἰς κατάστασιν τινα μέλλουσαν, τῆς ὁποίας ἡ κατὰ γράμμα Βαβυλὼν ἦν τύπος.

Εἴνε ἐναργὲς ἐπίσης, καθόσον τοῦλάχιστον ἀφορᾷ τὰς προφητείας τοῦ 'Ησαίου καὶ τοῦ 'Ιερεμίου τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν πτώσιν της, ὅτι αἱ προλεχθεῖσαι κατὰ τῆς Βαβυλῶνος συμφοραὶ ἐξεχύθησαν ὑπὸ περιορισμένην ἔννοιαν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, ὑπαινίσσονται ὅμως αὗται καὶ μέλλουσάν τινα ἐκπλήρωσιν ὑπὸ πληρεστέραν ἔννοιαν ἐπὶ τῆς μεγάλης συμβολικῆς πόλεως ὥς δείκνυται ἐν τῇ 'Αποκαλύψει Κεφάλ. ιζ' 4 καὶ ιη'.

'Ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπομεν ὅ,τι σήμερον ὀνομάζομεν Χριστιανισμόν ἢ Χριστιανισμόν, εἴνε τὸ ἀντίτυπον τῆς Βαβυλῶνος, αἱ τρομακτικαὶ δὲ προρρήσεις τῶν προφητῶν κατὰ τῆς Βαβυλῶνος — Χριστιανισμοῦ — πρέπει νὰ προσελκύσωσι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς παρουσίας γενεᾶς. 'Ὡ! ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἀρετὰ φρόνιμοι, ὥστε νὰ λάβωσι ὑπὸ σημείωσιν τὰς νουθεσίας ταύτας!!

Εἰ καὶ πλείστα ἄλλα ὀνόματα οἶον 'Εδώμ, 'Εφραῖμ, 'Αριήλ κτλ. προσαρμόζονται ὑπὸ τῆς Γραφῆς εἰς τὸν Χριστιανισμόν, τὸ «Βαβυλῶν» εἶναι τὸ συνηθέστερον ἐν χρήσει, ὥλλως ἢ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος αὐτῆς Βαβυλὼν σημαίνοντος «σύγχυσις» ἐφαρμόζεται προσφύεστατα.

'Ο ἀπόστολος Παῦλος ἐπίσης ὑποδεικνύει πνευματικὸν 'Ισραὴλ ἐν ἀντιπαράθεσι πρὸς σαρκικόν τινα ὀνοματικὸν 'Ισραὴλ ('Ιδὲ Α'. Κοριν. ι'.8. Γαλ. στ'.16. Ρωμ. θ'.8) παρομοίως ὑπάρχει

Πνευματικὴ Σιών καὶ Σαρρικὴ Σιών Ἡσα. λγ' 14 Ἀμώς στ' 1.

Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη ἐκπληρικτάς τινας ὁμοιότητας τῆς Χριστιανωσύνης πρὸς τὸν τύπον αὐτῆς τὴν «Βαβυλώνα» κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἄψευδοῦς καὶ ἀλανθάστου λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἀκολούθως θέλομεν σημειώσαι τὴν παρούσαν κατάστασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὰς ἐνδείξεις τῆς παρουσίας αὐτοῦ κρίσεως, ἧτις πρὸ τόσων αἰώνων προεφητεύθη.

Ὁ Ἀποκαλυπτὴς λέγει δὲν εἶνε πολὺ δύσκολον νὰ ἀνακαλύψῃ τις τὴν μεγάλην αὐτὴν μυστικὴν πόλιν, διότι τὸ ὄνομα αὐτῆς εἶνε γεγραμμένον ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς εἶνε δηλ. ταιουτοτρόπως σεσημασμένη ὥστε κανεὶς νὰ μὴ ἀπατάται, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελέ τις κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἵνα μὴ δλέπῃ. «Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον Βαβυλὼν, ἡ μεγάλη, ἡ Μήτηρ τῶν Πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς». (Ἀποκ. ιζ'. 5).

Ἀλλὰ πρὶν ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐξετάσεως τῆς μυστικῆς ταύτης Βαβυλώνος, φέρε θεωρήσωμεν πρῶτον τὴν τυπικὴν Βαβυλώνα, ἔπειτα ἐμβαθύνοντες εἰς τοὺς κυριωτέρους αὐτῆς χαρακτηρισμοὺς ἃς παραβάλωμεν τούτους πρὸς τὸ ἀντίτυπον.

Τὸ ὄνομα Βαβυλὼν δὲν σημαίνει μόνον τὴν πρωτεύουσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ βασίλειον ὁλόκληρον.

Ἡ πρωτεύουσα Βαβυλὼν ἦτο ἡ ἐνδοξωτέρα ἴσως δὲ καὶ ἡ μεγαλειτέρα πόλις τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἐσχημάτιζε τετράγωνόν τι ἐπὶ τῶν δύο ὁχθῶν τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ.

Ἦτο ἐξησφαλισμένη ἀπὸ τῶν ἐπιδρομῶν ὑπὸ δύο ἰσχυρῶν τειχῶν 32-85 ποδῶν πάρχους καὶ 75-300 ποδῶν ὕψους, τὰ τεῖχη δὲ ταῦτα περιεβάλλοντο ὑπὸ βαθυτάτης τάφρου πλήρους ὕδατος. Πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ τείχους ὑπῆρχον 250 πύργοι, προμαχῶν πλησίον προμαχῶνος. Εἰς τὰ τεῖχη ταῦτα ὑπῆρχον 100 ὀρειχάλκιναι πύλαι 25 εἰς ἐκάστην πλευράν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δδῶν διατεμνομένων κατ' ὀρθὰς γωνίας. Ἡ πόλις ἦτο πλουτισμένη μὲ μεγαλοπρεπεῖς ναοὺς καὶ ἀνάκτορα καὶ πολεμικὰ λάφυρα.—

Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἦν ὁ μέγας μονάρχης τοῦ Βαβυλωνιακοῦ κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ μακρὰ ἐξουσία καλύπτει τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς περιόδου τῆς ὑπάρξεως ταύτης, ἧτις εἰς τοῦτον τὸν βασιλεῖα ὀφείλει τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν στρατιωτικὴν δόξαν της. Ἡ πόλις ἦτο περίφημος διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πολυτέλειάν της, ὧν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν μεγάλη ἠθικὴ κατὰπτωσις, ἧτις ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τῆς παρακμῆς αὐτῆς καὶ τῆς καταστροφῆς. Ἦτο ἀμέτρως παραδεδομένη εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ εἰς τὴν ἀδικίαν. Ὁ λαὸς αὐτῆς ἐλάτρευε τὸν Βάαλ εἰς ὃν προσέφερεν ἀνθρωπίνους θυσίας. Εὐκόλως δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν κατὰπτωσιν αὐ-

τῶν καὶ τὴν εἰδωλολατρείαν ὄταν ἀναλογισθῇ τὰς ἐπιτιμήσεις τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς 'Ισραηλίτας, οἵτινες ἐξ ἐπαφῆς πρὸς τὸν Βάαλ διεφθάρησαν μετὰ τῶν Βαβυλωνίων. ('Ιερ. ζ'.9, ιθ'.5).

Τὸ ὄνομα Βαβυλὼν παράγεται ἀπὸ τὴν λέξιν Βαβέλ, ὄνομα τοῦ λίαν ὑψηλοῦ ἐκείνου πύργου. Ὁ Θεὸς κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τούτου ἀνέτρεψε τὰ σχέδια τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων ἐπενεγκῶν σύγχυσιν εἰς τὴν γλῶσσαν των· ἐντεῦθεν ὁ ὄρος Βαβέλ σημαίνει σύγχυσιν. 'Αλλ' ἡ χρῆσις τῆς χώρας μετέβαλε τὸ ὄνομα εἰς Βαβίλ, τὸ ὁποῖον ὄνομα ἀντὶ νὰ εἶνε ἀτιμωτικὸν καὶ νὰ ὑπενθυμίξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν δυσμένειαν τοῦ 'Υψίστου ἐσήμαινε ἀπεναντίας πύλιν Θεοῦ. 'Η πόλις τῆς Βαβυλῶνος ἀπέκτησεν οὕτως θέσιν ὑπέροχον καὶ κατέστη προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ πρωτεύουσα τοῦ Βαβυλωνιακοῦ κράτους. Εἰς τὰς Γραφὰς ὀνομάζεται: «**ἡ φρολὸγος τοῦ χρυσοῦ**» «**ἡ δόξα τῶν βασιλείων τὸ ἔνδοξον καύχημα τῶν Χαλδαίων**». ('Ησαίας ιδ' 4. ιγ' 19). 'Επὶ Βαλτάσαρ διαδόχου τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἐπῆλθεν ἡ παρακμὴ καὶ ὁ ἀφανισμὸς τὰ ὁποῖα εἶνε ἀποτελέσματα τῆς ὑπερηφανείας, ἀφθονίας τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς τρυφῆς τὰ ὁποῖα ἐπέσπευσαν τὴν πτῶσιν αὐτῆς.

Καθ' ὃν χρόνον ὁ λαὸς ἀγνοῶν τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον μμιούμενος τὸν βασιλέα παρεδίδετο εἰς ἀκόλαστον βίον, ὁ στρατὸς τῆς Περσίας ὑπὸ τὸν Κύρον, εἰσῆλθεν λάθρα ἐντὸς τῆς πόλεως διὰ τῆς κοίτης τοῦ Εὐφράτου (τοῦ ὁποίου προηγουμένως ἔστρεψε ἄλλοῦ τὸν ροῦν) κατέσφαξε τοὺς κραυπαλῶντας ἐκτεπληγμένους καὶ ἐκυρίευσεν τὴν πόλιν. Οὕτω ἐξεπληρώθη ἡ προφητεία τῆς μυστηριώδους ἐκείνης γραφῆς ἐπὶ τοῦ τοίχου **MENE, MENE, ΘΕΚΕΑ, ΟΥΦΑΡΣΙΝ** ἦν ὁ Δανιήλ πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐρμηνεύσει ὡς ἐξῆς: «ὁ Θεὸς ἐμέτρησε τὸ βασίλειόν σου καὶ ὥρισε τὸ τέλος του· 'Εξυγίσθης εἰς τὴν πλάστιγγα καὶ εὐρέθης ἑλλιπής· Τὸ βασίλειόν σου διενεμήθη καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας» Καὶ ἡ καταστροφή τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως ὑπῆρξε τόσον τελεία, ὥστε ἐλησμονήθη σχεδὸν καὶ ἐπὶ τινα μακρὰν περίοδον ἡγνοεῖτο καὶ ὁ χῶρος ἀκόμη, ὅπου ἦν ἐκτισμένη. —Δαν. ε'.

Αὕτη εἶνε ἡ περιγραφὴ τῆς τυπικῆς πόλεως ἥτις ὡς μεγάλη μυλόπετρα ἐρρίφθῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἠφανίσθη πρὸ αἰῶνων πολλῶν ἵνα μηδέποτε πλέον ἀνοικοδομηθῇ. Τὸ μνημόσυνον αὐτὸ τοῦ ὀνόματός της ἐλησμονήθη ὑπὸ τῶν λαῶν.

'Ερχόμεθα ἤδη εἰς τὸ ἀντίτυπον. Παρατηρήσωμεν πρῶτον διὰ αἱ Γραφαὶ κάμνουσιν λόγον καὶ ἀκολουθῶς θέλομεν ἀποδείξει πόσον ὁ συμβολισμὸς εἶνε ἐκκλησιαστικὸς.

'Εν προφητικῇ γλώσσῃ «**ΠΟΛΙΣ**» παριστᾷ ἐκκλησιαστικὴν τινὰ κυβέρεσθαι ὑποστηριζομένην ὑπὸ τῆς 'Αρχῆς τοῦ Κράτους. «'Η ἁγία πόλις, ἡ Νέα 'Ιερουσαλή» λ.χ. εἶναι ὄρος παριστῶν τὴν

βασίλειαν τοῦ Θεοῦ ἰδρυθεῖσαν, τοὺς νικητὰς τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας ὑπερυψωμένους καὶ βασιλεύοντας ἐν δόξῃ. Ἡ Ἐκκλησία ἐπίσης παρίσταται ἄλλου διὰ γυναικός. «Ἡ γυνή, ἡ σύζυγος τοῦ Ἀρνίου» ἔχουσα τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν, στηριζομένην ἐπὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀνδρός της. «Ἐπειτα εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων..... ἤλθθ. λέγων· Δεῦρο δαΐξω σοι τὴν νόμφην τοῦ Ἀρνίου τὴν γυναῖκα..... καὶ ἔδειξέ μοι τὴν ἁγίαν πόλιν, τὴν Ἱερουσαλήμ. — Ἀποκ. κα' 9, 10.

Ἡ αὐτὴ μέθοδος τῆς ἐρμηνείας ἐφαρμόζεται εἰς τὴν μυστικὴν Βαβυλῶνα, τὸ μέγα ἐκκλησιαστικὸν κράτος «τὴν μεγάλην πόλιν» (Ἀποκάλυψις ιζ' 1—6) ἣτις περιγράφεται μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ γυναικός πόρνης (ἐκκλησίας ἀποστάτιδος, διότι ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία εἶνε παρθένος) ἀνηρωθείσης εἰς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν καὶ ὑποστηριζομένην γενναίως ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς γῆς, τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, οἵτινες πάντες πολὺ ἢ ὀλίγον ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ πνεύματός της καὶ τῶν διδασκαλιῶν. της. Ἡ ἀποστάτις αὕτη ἐκκλησία ἀπώλεσε τὴν παρθενικὴν ἀγνότητά της. Ἀντὶ τῆς περμιμένη ὡς μεμνηστευμένη, ἀγνή καὶ παρθένος, τὴν ἀνύψωσιν αὐτῆς μετὰ τοῦ οὐράνιου αὐτῆς Συζύγου διεφθάρη καὶ συμπτρᾶττουσα μετὰ τῶν βασιλέων τῆς γῆς ἀπώλεσε τὴν παρθενίαν της — τὴν καθαρότητα τῆς διαγωγῆς της καὶ τῶν διδασκαλιῶν της — διὰ τὴν ἀρέσῃ εἰς τὸν κόσμον. Ἐλαβε ὡς ἀντάλλαγμα τὴν ἐξουσίαν τὴν ὅποιαν ἐξασκεῖ ἀκόμη, εἴ καὶ λίαν ἀσθενῶς ἐξουσίαν παρεχομένην εἰς αὐτὴν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ τῆς πολιτείας ἔνεκα ὑποστηρίξεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὰ ἅπαξ παραδεδεγμένα, τὰ ὅποια ἀνέχονται.

Ὀνομάζεται συμβολικῶς ἡ «πόρνη» ἔνεκα τῆς πρὸς τὸν Κύριον ἀπιστίας της, τοῦ ὁποίου φέρει τὸ ὄνομα καὶ κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ μέγα προνόμιον τῆς «ἀγνῆς παρθένου» εἰς τὸ ὅπολον ἐκλήθη. Ἀλλὰ τὸ κύρος αὐτῆς ὡς βασιλείου ἱερατεύματος — μίγμα ἀντιλογίας καὶ συγχύσεως — παρίσταται καταλλήλως διὰ τοῦ τύπου τῆς Βαβυλώνος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγνωρίζομεν τὴν ἐκκλησίαν ὡς κράτος ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ὡς αὕτη παρίσταται ἐν τῷ Βαβυλωνιακῷ κράτει, ἐνῷ ὑπὸ μᾶλλον περιορισμένην ἔννοιαν συμβολιζομένην ὑπὸ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βαβυλώνος ἀναγνωρίζομεν τὴν κατ' ὄνομα Χριστιανικὴν ἐκκλησίαν.

Τὸ γεγονός δὲ ὅτι αἱ ἐκκλησίαι κατ' οὐδένα τρόπον παραδέχονται ὡς ἐφαρμοζόμενον εἰς ἐαυτάς τὸν Γραφικὸν ὁρισμὸν «Βαβυλῶν» καὶ τὴν σημασίαν αὐτῆς «σύγχυσις» ὡς ἐφαρμοζομένην εἰς τὰς διαφόρους Χριστιανικὰς ἐκκλησίας ὡς ὁλόθνης, δὲν εἶνε ἀποδείξεις ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει ὄντως οὕτως. Τούναντίον μάλιστα. Ἡ ἀρχαία Βαβυλὼν ἐπίσης δὲν ἦτο οὐδ' αὕτη εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ ἥμισυ κολακευτικόν της ὄνομα Βαβέλ — σύγχυσις — καὶ

ἐπρωτίμα νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τὸν τίτλον «Πύλη Θεοῦ» μετονομάσασα ἑαυτὴν Βαβύλ, ἐνῶ ὁ Θεὸς τὴν εἶχεν ὀνομάσει «Βαβέλ» σύγχυσιν (Γεν. ια'. 9) οὕτως συμβαίνει καὶ σήμερον μὲ τὸ ἀντίτυπον, τὴν συμβολικὴν Βαβυλῶνα, ἣτις ἐφαρμόζει εἰς ἑαυτὴν τὸ ὄνομα «Χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι» — ἡ θύρα τοῦ Θεοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον» ἐνῶ ὁ Θεὸς ἀποκαλεῖ αὐτὴν «Βαβυλῶνα» σύγχυσιν.

Προβάλλεται γενικῶς καὶ δικαίως ἴσως ἐκ μέρους τῶν διαμαρτυρομένων καὶ τῶν ὀρθοδόξων, ὅτι αἱ προφητικαὶ διακηρύξεις περὶ Βαβυλῶνος ἐφαρμόζονται εἰς τὴν Παπικὴν ἐκκλησίαν, ἃν καὶ τελευταίως ἔνεκα τῶν εὐνοϊκωτέρων πρὸς αὐτὴν διαθέσεων αὐτῶν ἀγωνίζονται νὰ τὸ ἀποφύγωσιν. Ἐσχάτως δὲ αἱ διάφοροι αἰρέσεις τῶν προτεσταντῶν καὶ ὀρθοδόξων κατέβαλον πολλὰς προσηλαστικὰς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης συμφιλίσεως καὶ τῆς ἀπομιμήσεως αὐτῆς πρὸς κοινὴν ὑποστήριξιν καὶ σύμπραξιν. Τοιαῦτα δὲ τινα ἐπιχειροῦντες οἱ Διαμαρτυρόμενοι γίνονται συνένοχοι τοῦ Καθολικισμοῦ, δικαιολογοῦν τὰς διαφορὰς μεθόδους τῆς Ρώμης καὶ ἐπαδοκίμαζον τὰς διαφορὰς αὐτῆς ἀδικοπραγίας κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Γραμματέων οἵτινες «ἐπλήρωσαν τὸ μέτρον τῶν πατέρων των», τῶν ἀποκτεινάντων τοὺς προφῆτας (Ματθ. κγ'. 31, 32). Ἐννοεῖται λοιπὸν οἰκοθεν ὅτι τόσοι οἱ Διαμαρτυρόμενοι καὶ Ὁρθόδοξοι ὅσον καὶ οἱ Παπισταὶ μετὰ κόπου καὶ δυσκόλως δύνανται νὰ ἀποδεχθῶσι τοῦτο, ἄλλως θὰ κατεδίκαζον αὐτοὶ ἑαυτούς. Τὸ γεγονός τοῦτο προελέχθη ἐν τῇ Ἀποκαλύψει· ὁ Ἰωάννης δεικνύει ἐκεῖ ὅτι πάντες οἱ θέλοντες νὰ ἀναγνωρίσωσιν τὴν Βαβυλῶνα πρὲς «ἐν πνεύματι» νὰ μένωσιν «ἐν τῇ ἐρήμῳ» μετὰ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. — Πρέπει νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἀπὸ τοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τὰς κοσμικὰς ἰδέας καὶ ἀπὸ τὴν τυπικὴν θρησκοληψίαν, καὶ νὰ ζήσωσιν ἐν τῇ πρὸς τὸν Θεὸν καθιερώσει αὐτῶν καὶ τῇ ἀπὸ Θεοῦ ἐξαρτήσει των: «Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι εἰς ἔρημον, Καὶ εἶδον γυναῖκα... Βαβυλῶνα». — Ἀποκάλ. ιζ' 1-5.

Ἀφ' ἧς δὲ σιγῆς αἱ ἐπικράτειαί τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ὑποτάσσονται ἐν μεγάλῳ μέτρῳ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἐπῆρειαν τῶν διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν συστημάτων, τοῦ παπισμοῦ πρὸ πάντων, καὶ δέχονται παρ' αὐτῶν τοὺς ἐξῆς τίτλους «Χριστιανικοὶ λαοὶ καὶ Χριστιανισμός» ὡς καὶ τὰς περὶ θείαν δικαίαν τῶν βασιλέων διδασκαλίαν κτλ. τότε ὁμολογουμένως συνταυτίζουσιν ἑαυτὰς πρὸς τὴν Μεγάλην Βαβυλῶνα καὶ ἀποτελοῦσι τμῆμα αὐτῆς. Συμβαίνει λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῷ τύπῳ, ὥστε τὸ ὄνομα Βαβυλῶν δὲν ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὰς μεγάλας ἐκκλησιαστικὰς ὁργανώσεις τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν διαμαρτυρομένων, ἀλλ' ἐν εὐρύτερῳ ἐννοίᾳ καὶ εἰς πᾶν ἄλλο σύστημα τὸ ὁποῖον φέρει τὸ ὄνομα «Χριστιανικόν».

Ὅθεν ἡ ἡμέρα αὕτη τῆς κρίσεως τῆς Βαβυλῶνος (μυστικῆς) εἶνε ἡμέρα τῆς κρίσεως πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς Χριστιανωσύνης. Ἡ καταστροφή θέλει ἐπαπέσῃ ἐπὶ πᾶν πολιτικόν, κοινωνικόν καὶ ἐκκλησιαστικόν οἰκοδόμημα. Ἐπομένως καὶ μεμονωμένα ἄτομα θέλουσιν ὑποφέρει ἀναλόγως τῆς ἐκ τῶν διαφόρων τούτων συστημάτων ἐξαρτήσεώς των, τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἀφομοιωσεώς των πρὸς τὰ αὐτοκαλούμενα ταῦτα Χριστιανικά συστήματα.

Καὶ τὰ μὴ Χριστιανικά δὲ ἐπίσης ἔθνη θὰ λάβωσι πείραν τῆς βαρείας ποινῆς καὶ καθόσον ταῦτα εἰσὶ συνδεδεμένα κατὰ τινα τρόπον πρὸς τὰ Χριστιανικά κράτη διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ κοινῶν συμφερόντων, πρὸ πάντων δὲ διότι δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐκτιμῇσιν τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, προτιμήσαντα τὸ σκότος διότι ἦσαν αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. Οὕτω καθὼς λέγει ὁ προφήτης Σοφονίας (γ'.8) «Ὑπὸ τοῦ πυρός τῆς ζήλοτυπίας τοῦ Κυρίου πᾶσα ἡ γῆ (ἡ κοινωνικὴ ὁργάνωσις) θέλει διαλυθῇ» ἀλλ' ἕνεκα τῆς κακῆς χρήσεως τῶν διαφορῶν αὐτῆς εὐλογιῶν καὶ τῆς μείζονος αὐτῆς εὐθύνης ἡ Βαβυλὼν θέλει δοκιμάσει δρυμύτερον τὴν ἑξάψιν τῆς ὁργῆς καὶ τῆς ἀγανακτήσεως τοῦ Θεοῦ, ἥτις θὰ ἐπιπέσῃ εἰδικῶς κατ' αὐτῆς, ἐναντίον τῶν Χριστιανικῶν λεγομένων συστημάτων (Ἱερ. να'.49) «Εἰς τὴν κραυγὴν: Ἠλώθη ἡ Βαβυλὼν! ἡ γῆ ἐσεΐσθη καὶ ὁ κρότος ἠκούσθη ἐν τοῖς ἔθνεσι». (Ἱερ. ν'.46).

ΒΑΒΥΛΩΝ — Η ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΑΙ ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ.

Εἰλικρινεῖς Χριστιανοὶ οἵτινες ἀμβλυωποῦσι μὴ διακρίνοντες τὴν παρακμὴν τοῦ προτεσταντισμοῦ οὐδὲ τὴν συμμαχίαν τοῦ προτεσταντικοῦ φατριασμοῦ μετὰ τοῦ Παπισμοῦ, ἀλλ' οἵτινες βλέπουσι τὴν συγχυσιν τῶν διδασκαλιῶν του καὶ τὴν ἀκαταστασίαν εἰς πάσας τὰς Χριστιανικὰς ὁργανώσεις, δύνανται ἐν τούτοις νὰ ἀποτείνωσι τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: «Ἐὰν τῷ ὄντι ἅπας ὁ Χριστιανικὸς κόσμος περιλαμβάνεται ἐν τῇ κατὰ τῆς Βαβυλῶνος ἀποφάσει, τί προέκυψεν ἐκ τοῦ προτεσταντισμοῦ; ποῖοι οἱ καρποὶ τῆς μεγάλης μεταρρυθμίσεως; Τοῦτο εἶνε σπουδαιότατον ζήτημα: Ἄς εἰπωμεν ἐν τούτοις ὅτι ὁ προτεσταντισμὸς τῆς σήμερον δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς μεταρρυθμίσεως, ἀλλὰ τῆς παρακμῆς του: Διακρατεῖ ἐτι πολλὰς διathέσεις καὶ ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ἐξ ἧς ἀνεφύησαν οἱ διάφοροι αὐτῆς κλάδοι. Γνωρίζομεν ὅτι ἐν πάσαις ταῖς προτεσταντικαῖς ἀποχρώσεσι ὑπάρχουσι ψυχαὶ τινες ἀφροσωμένοι, τὰς ὁποίας ὁ Κύριος ἀποκαλεῖ «εἴττον» πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν «ζιζανίων», ἀλλ' ἐκτὸς τούτου αἱ διάφοροι αὗται διαμαρτυρόμεναι ἐκκλησίαι εἶνε γνήσιαι θυγατέρες τοῦ διεφθαρμένου καὶ νόθου ἐκείνου συστήματος τῆς ὀνοματικῆς Χριστιανωσύνης, τοῦ Παπισμοῦ, «τῆς μητρὸς τῶν πορνῶν» (Ἀποκ. ιζ'.5).

Ἄς παρατηρήσωμεν καλῶς ὅτι τόσοι οἱ Καθολικοὶ, ὅσον καὶ

οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐναβρύνονται ἐπὶ τῇ ἀμοιβαίᾳ συγγενεῖᾳ μητρὸς πρὸς τὴν θυγατέρα καὶ τάνάπαλιν. 'Η Ρώμη αὐτοκαλουμένη ἡ 'Αγία Μήτηρ, ἡ 'Εκκλησία, καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐπικυροῦντες τὴν ἰδέαν μετὰ χαρᾶς προθυμοποιοῦνται νὰ ἐξαγγείλωσι τοῦτο διὰ δημοσίων δηλώσεων ἐκ τε τοῦ κλήρου καὶ τῶν λαϊκῶν. Τοῦτο δὲ πράττοντες θεωροῦσι δόξαν αὐτῶν ὅτι πραγματικῶς πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς κατασχύνη. (Φιλ. γ'. 19) παραμελοῦντες νὰ ἐξετάσωσιν πῶς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τοὺς στιγματίζει χαρᾶς κτηρίζων τὴν Ρώμην μητέρα διὰ τοῦ ἐπονειδίστου τίτλου τῆς «μητρὸς τῶν πορνῶν».

Οὐχ ἥττον οὐδέποτε ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τῆς Ρώμης, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβολίᾳ τὸ δικαίωμα τῆς μητρότητος καὶ οὐδέποτε βεβαίως θὰ ἐσκέφθη πόση ἀσυναρτησία καὶ ἀσυμφωνία ὑφίσταται μετὰ τῶν διαταγμάτων της, διδασκαλιῶν κλπ. καὶ τῆς ἀξιωσεώς της ὅτι εἶνε πάντοτε ἡ μόνη ἀληθὴς ἐκκλησία, ἣν ἡ Γραφὴ ὀρίζει ὡς οὖσαν «παρθένον μεμνηστευμένην τῷ Χριστῷ». 'Η παρ' αὐτῆς διεκδικήσις τῆς μητρότητός της εἶναι πρὸς αἰῶνας δυνειδὸς της καθὼς καὶ πρὸς κατασχύνην τῶν θυγατέρων της.

'Η ἀληθὴς ἐκκλησία τὴν ὁποῖαν ἀναγνωρίζει ὁ Θεὸς, ἀλλὰ τὴν ὁποῖαν ὁ κόσμος ἀγνοεῖ, εἶναι ἐσαεὶ παρθένος· ποτὲ δὲν ἐγέννησε συστήματα, ἀλλ' ἔμεινεν ἀγνή, καθαρὰ καὶ πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, ὅστις θεωρεῖ αὐτὴν ὡς κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ του (Ζαχ. 6'. 8 Ψαλμ. ις'. 6, 8).

'Οργάνωσίς τις ὁποιαδήποτε δὲν δύναται νὰ μορφώσῃ τὴν ἀληθὴ ἐκκλησίαν, ἥτις ἀποτελεῖται μόνον ἐξ ἀληθοῦς σίτου, τὰ μέλη δὲ αὐτῆς εἶνε γνωστὰ εἰς τὸν Θεόν, ἀδιάφορον ἂν ὁ κόσμος τοὺς ἀναγνωρίζει ἢ δὲν ἀναγνωρίζει!

'Αφοῦ λοιπὸν ὁ Παπισμὸς εἶνε μέγα τι θρησκευτικὸν σύστημα, δέον νὰ ἀναζητήσωμεν καὶ ἄλλα τινα θρησκευτικὰ παρόμοια συστήματα ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς θυγατέρων· οὐδ' εἶναι ἀνάγκη ταῦτα νὰ ᾖσιν τόσον ἀρχαῖα καὶ διεφθαρμένα ὡς ἡ μήτηρ, πόρνοι ἐν τούτοις καὶ ταῦτα — συστήματα θρησκευτικὰ ἀξιοῦντα ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὸν Χριστὸν, ἐπιζητοῦντα δὲ τὴν εὐνοίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιστηρίζόμενα ἐπὶ θυσίᾳ τῆς πρὸς τὸν Κύριον 'Ιησοῦν πιστότητός των.

Τὰ Προτεσταντικὰ συστήματα ἀνταποκρίνονται ἀκριβέστατα πρὸς τὴν περιγραφὴν ταύτην· αἱ θυγατέρες εἶνε ἀντάξιαί τῆς μητρὸς των.

'Ὡς ἀπεδείξαμεν ἐν τῷ Τρίτῳ τόμῳ τῶν Γραφικῶν Μελετῶν ἡ γέννησις τῶν διαφόρων πατριαστικῶν θυγατέρων συνέπεσε μετὰ τῶν μεταρρυθμίσεων ἐκ τῆς διαφορᾶς ἐν τοῖς κόλλοις τῆς μητρὸς ἐκκλησίας. 'Απεχωρίσθησαν μετ' ὠδίνων τοκετοῦ καὶ ἐγεννήθησαν παρθένοι, ἐκάστοτε δὲ περιελάμβανον ἐν ἑαυταῖς ἀλη-

θεῖς μεταρρυθμιστάς, οἵτινες παρέλαβον καὶ πολλὰ πράγματα ἔχοντα τὸ πνεῦμα τῆς μητρὸς καὶ ἐκληρονόμησαν σεβαστὸν ἀριθμὸν ἐκ τῶν ψευδῶν διδασκαλιῶν καὶ πονηρῶν δογμάτων, ἅτινα ἐφήρμοσαν κατὰ θεωρίαν καὶ κατὰ πράξιν. Ἔπεσαν ἐπομένως καὶ αὐταὶ καὶ διεφθάρησαν, ἀπέδειξαν δὲ τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐδικαίωσαν τὸν προφητικὸν χαρακτηρισμὸν «πόρνοι».

Ἄς μὴ λησιμονῶμεν ἐν τούτοις ὅτι εἰ καὶ αἱ πολυπληθεῖς αὐτὰς μεταρρυθμίσεις ἐχορήγησαν πολύτιμον συνδρομὴν «ἐν τῷ καθαρισμῷ τοῦ ἁγιαστηρίου», ἀπὸ θείας ὁμῶς ἀπόψεως ἡ τάξις τοῦ ἁγιαστηρίου μόνῃ ἀπετέλεσε τὴν ἀληθῆ ἐκκλησίαν. Τὰ μεγάλα ἀνθρώπινα συστήματα τὰ ὀνομασθέντα «ἐκκλησίαι» μόνον κατ' ὄνομα εἰσὶ τοιαῦτα. Ἀποτελοῦσι δὲ πάντα ταῦτα τμήμα ψευδοῦς τινὸς συστήματος ἐξ ἀπομυήσεως πρὸς τὴν ἀληθῆ ἐκκλησίαν τοῦτο δὲ τὸ ἀποκρύπτουσιν ἀπὸ τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου. Ἡ ἀληθὴς ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἐκ παστῶν καθ' ὁλοκληρίαν ἀφιερωμένων καὶ ἐχόντων πεποιθήσιν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς μόνης μεγάλης ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν θυσίας. Οὗτοι εὐρίσκονται διεσπαρμένοι τῇδε κάκεισε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν ἀνθρωπίνων συστημάτων, ἀλλὰ πάντως ἀποκεχωρισμένοι ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ αὐτῶν πνεύματος. Ἦνε ἡ τάξις τοῦ «οἴτου» τῆς παραβολῆς τοῦ Κυρίου Ἡμῶν, εὐκρινῶς διακρινομένη ἀπὸ «τῶν ζιζανίων» Ὡς ἄτομα δὲ περιεπάτησαν ταπεινῶς μετὰ τοῦ Θεοῦ τιθέμενοι ὑπὸ τὰς συμβουλὰς τοῦ λόγου τοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ Πνεύματός του. Οὗτοι εἰσὶν οἱ πενθούντες ἐν Σιών καὶ οἱ λαμβάνοντες παρὰ τοῦ Θεοῦ «ῥαυαίωτα ἀντὶ τῆς στάκτης καὶ ἔλαιον εὐφροσύνης ἀντὶ τοῦ πένθους» (Ματθ. ε'.4, Ἡσα. ξα'.3). Μόλις δὲ τώρα «κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θερισμοῦ ἡ τάξις αὕτη διαχωρίζεται ἀπὸ τῶν «ζιζανίων». Ὁ Κύριος ἠθέλησε ὅπως καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη τάξις συναυξάνωσιν ὁμοῦ μέχρι τοῦ καιροῦ τοῦ θερισμοῦ μέχρι τοῦ χρόνου τούτου καθ' ὃν ζῶμεν (Ματθ. ιγ'.30).

Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι δύναται ἡ τάξις αὕτη νὰ κατανοήσῃ τὸν πραγματικὸν χαρακτήρα τῶν καταδικασμένων τούτων συστημάτων. Τὰ διάφορα μεταρρυθμιστικὰ κινήματα ὡς προεῖπεν ὁ Δανιήλ (ια'.32—35) ἀπέτυχον ἐμπεσόντα εἰς πειρασμὸν «διὰ τῶν κολακειῶν». Ἐκαστον δὲ ἐκ τῶν κινήματων τούτων ἐξετράπησαν ἐκ τῆς διαχαραχθείσης ὁδοῦ ἀφοῦ ἐξετέλεσαν ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μέρος τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ ἁγιαστηρίου, ἀλλὰ προδόντος τοῦ χρόνου ἐμμήθησαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ἐρωτοτροποῦντα μετὰ τοῦ κόσμου καὶ ἐπαζητήσαντα τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ ἐπὶ δαπάνῃ τῶν ἀρετῶν αὐτῶν — τῆς πιστότητος πρὸς τὸν Χριστόν, τὴν ἀληθῆ κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ Κράτος ἦνωσαν τὰ γήινα αὐτῶν συμφέροντα ἐπὶ πραγματικῇ δολάβῃ τῶν πνευματικῶν συμφερόντων τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ γεγονός ἐξεμη-

δένισε πᾶσαν περαιτέρω πρόοδον. Ἡ ἐνεστῶσα πρὸς τὰ ὀπίσω πορεία γίνεται ἔτι καταφανής ἂν παραβῇ τις τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν πρὸς τὴν τοῦ χρόνου ἐκείνου, ὅστις παρέσθη κατὰ τὸν τοκετὸν τῶν διαφόρων μεταρρυθμιστικῶν κινήματων.

Αἱ ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως ἀπορρέουσαι ἐκκλησίαι ἀπέκτησαν τὴν ἐξουσίαν συμμαχήσασαι μετὰ τῶν γηϊνῶν βασιλείων. Ἡ Ἀγγλικανικὴ λ.γ. καὶ ἡ Λουθηρανικὴ ἐκκλησία, αἱ Καλβινιστικαὶ καὶ ἀναμορφωμένοι μισθοδοτοῦνται κατὰ πάντα ὑπὸ τοῦ Κράτους. Εἰς τὰς Ἡνωμένας δὲ Πολιτείας ὅπου ἡ συμμαχία αὕτη ἦτο ἀδύνατον νὰ γείνη ἐπισήμως, αἱ ἐκκλησίαι ἐπεδαψίλευσαν καὶ ἐπαψιλεύουσιν ἀναξιοπρεπῶς εἰς τὸ κράτος ἀπέναντι τῆς παρ' αὐτοῦ μικρᾶς εἰνολίας.

Ἀμφότερα τὰ μέρη ἀνέχονται ἀλλήλους καὶ συγκαίρουν ἑαυτοῖς εἰς τρόπον ὥστε σήμερον «οἱ τοῦ βεβαπτισμένου ἐπαγγέλματος» ἀποτελοῦσι τὴν πλειονότητα ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσης ἀποχωρήσεως καὶ κατέχουσι τὰς μᾶλλον περιβλέπτους θέσεις.

Αὕτη βεβαίως εἶνε ἡ αἰτία ἡ διαφθείρασα τὴν ἀρχέγονον Ἐκκλησίαν καὶ ἐκκολάψασα τὴν μεγάλην ἀποστασίαν (Β'. Θεσαλ. 6'.3, 7—10) ἥτις βαθμιαίως μὲν, ἀλλ' ἀσφαλῶς τὴν ἐπρόκειχε μετὰ τὸν ἄρρενα, τὸ παπικὸν δηλ. σύστημα (Ἰ. Κορ. 16' 5).

Ἐξακουλουθήσαντα τὴν πορείαν αὐτῶν τὰ διάφορα μεταρρυθμιστικὰ ταῦτα κινήματα, τόσον ὥραϊα καὶ εὐγενῆ κατὰ τὰ πρῶτα αὐτῶν βήματα, κατέληξαν εἰς τὸ νὰ ἀναπτύξωσιν τὸν «ΦΑΤΡΙΑΣΜΟΝ» τῆς σήμερον· ἐφ' ὅσον δὲ αἱ ὁργανώσεις αὐτὰς αὐξάνουσιν εἰς πλοῦτον, εἰς ἀριθμὸν καὶ ἐπιρροήν, τόσον περὶ σότερον ἀπομακρύνονται τῶν Χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ ἐμφοροῦνται τοῦ ἀλαζονικοῦ πνεύματος τῆς μητρὸς των.

Πολλοὶ ἐν τοῖς συστήμασι τούτοις εἰλικρινεῖς Χριστιανοὶ διακρίνουσι πλείστας ἀτοπότητας τῆς καταστάσεως ταύτης, οἰκτεῖρουσιν αὐτὴν καὶ ὁμολογοῦσι τοῦτο μετὰ πόνου καὶ ἐντριβήσεως. Παρατηροῦσιν ὅτι πᾶσαι δυναταὶ προσπάθειαι κατεβλήθησαν ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ὁργανώσεων διὰ νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν κόσμον καὶ νὰ ἐτιτύχωσι παρ' αὐτοῦ προστασίαν καὶ ἐπιδοκιμασίαν.

Κομψὰ καὶ πολυδάπανα κτίρια (ναοὶ) ὑψηλὰ κωδωνοστάσια μετὰ ἡχηρῶν κωδῶνων, μεγάλα ὄργανα πλουσία ἐπιπλώσις, καλλιτεχνικοὶ χοροί, ἐπιφανεῖς ρήτορες, ἑορταί, ἐστιάσεις, συναυλαί, παίγνια, λαχεῖα, διασκεδάσεις, ψυχαγωγίαι καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ κρατήσῃ τοὺς νέους, νὰ προσελκύσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ τύχῃ τῆς ἐπιδοκιμασίας του.

Αἱ ὑψηλαὶ δὲ καὶ θεμελιώδεις διδασκαλίαι τοῦ Χριστοῦ ἐτέθησαν ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ καὶ ἀπελακτίσθησαν ἀντικατασταθεῖσαι

ὑπὸ ψευδῶν δογμάτων ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ ἀλήθεια ὄλως εἶνε ἄγνωστος ἢ ἐξοστρακισμένη.

Πόσον εἰς πάντα ταῦτα αἱ θυγατέρες ὁμοιάζουσι πρὸς τὴν μητέρα!

«Ματαιοπονεῖτε, ἔλεγέ ποτε σεβάσμιός τις πρεσβυτερίας, πρέπει νὰ παραδεχθῇτε ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶνε ἡ μήτηρ Ἐκκλησία. Ἡ ἱστορία αὐτῆς δύναται νὰ ἀναχθῇ μέχρι τῶν ἀποστολικῶν χρόνων [ἀξιόλογα — Β'. Θεσαλ. β'. 7-8] Διότι πᾶσαν θρησκευτικὴν ἀλήθειαν, ἣν κατέχομεν χρεωστοῦμεν εἰς ταύτην, αὕτη δὲ ἐχρησίμευσεν ὡς ὁ θεματοφύλαξ αὐτῆς. Ἐὰν δὲ αὕτη οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τίτλου τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας κέκτηται, τότε ἡμεῖς εἴμεθα νόθοι καὶ οὐχὶ υἱοί.

«Ἀποστείλατε ἱεραποστόλους παρὰ τοῖς Καθολικοῖς καὶ ἀποστείλατε ἐπίσης πρεσβυτερικούς παρὰ τοῖς Μεθοδισταῖς Λουθηρανοῖς, παρὰ τοῖς ἀναμορφωταῖς καὶ ἄλλοις διὰ νὰ τοὺς προσηλυτίσητε εἰς τὸ δόγμα μας».

Μάλιστα, πᾶσαι σχεδὸν αἱ ψευδεῖς διδασκαλῖαι, τὰς ὁποίας οἱ διαμαρτυρόμενοι διακρατῶσιν ὡς ἅγια λείψανα, μετηνέχθησαν ἐκ Ρώμης. Οἱ μεταρρυθμισταὶ ἀπελάκτισαν μόνον τὰς χονδροειδεῖς κακοδιδασκαλίας τοῦ Παππισμοῦ ὡς λ.χ. τὴν λειτουργίαν, τὴν λατρείαν τῶν ἁγίων, τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ τῶν εἰκόνων, τὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου, τὴν ἐξομολόγησιν καὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν. Ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ Προτεστάνται γενικῶς καὶ οἱ Λουθηρανοὶ καὶ ἐπισκοπικοὶ ἰδίως ἐπανήλθον ἐν μέρει εἰς τινὰς ἐκ τούτων. Καὶ ἵνα μόνον τὴν «ἐκ πίστεως δικαίωσιν» ἀναφέρωμεν πόσα πράγματα δὲν εἰσῆγαγον σήμερον, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἀπαραίτητα διὰ τὴν σωτηρίαν πρὸς τῇ πίστει; Πόσοι δὲ ἐκ τῶν λαϊκῶν καὶ ἐκ τῶν κληρικῶν ἔνεκα τούτου πιστεύουσι πλέον εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀντίστοιχον ἀξίαν διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν ἁμαρτωλῶν;

Ἐγκανχῶνται διὰ τὴν ἀποστολικὴν διαδοχὴν οἱ παρὰ τε τῷ Προτεστάντικῳ κλήρῳ ὡς ἐπίσης καὶ οἱ παρὰ τῷ Καθολικῷ, τὸ δικαίωμα δὲ τῆς ἐλευθέρως ἐρεῦνης — ἡ ἀρχικὴ αἰτία τοῦ Διαμαρτυρισμοῦ κατὰ τοῦ Παππισμοῦ, ἥτις ὠδήγησεν εἰς τὴν μεταρρυθμίσιν — ἐξέλιπε κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τῶν ἀναμορφωμένων διδασκάλων καὶ ὑφίσταται μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἀποφεύγουσι δὲ τὴν βαθυτέραν ἐξέτασιν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ παραβαλλομένου πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν «πιστεύω».

Βλέπομεν λοιπὸν, ὅτι ὁ Προτεστάντισμός ἀπώλεσε τὸν εὐγενῆ αὐτοῦ ἀγῶνα τοῦ διαμαρτυρεσθαι κατὰ τῆς μητρὸς ἐκκλησίας. Ἡ Ρώμη τὸν καλεῖ καὶ οὗτος τείνει τοὺς βραχίονας καὶ εὐκόλως ρυμουλκεῖται ὑπὸ τῶν τεχνασμάτων της. Ἡ γενικὴ τάσις (τοῦ-

λάχιστον ἐν Προτεσταντικαῖς χώραις τῆς Ἀγγλίας) εἶνε πρὸς τὸ παρὸν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ρώμης, ἥτις ὁμολογουμένως ἡλάττωσε κατὰ πολὺ τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς καὶ ἀπώλεσε τὴν δύναμιν, ἀλλ' οὐδόλως ἡλλάξε διαθέσεις. Καὶ σήμερον ἔτι ἐπιθυμεῖ πολὺ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως καὶ τῶν ἄλλων μεσαιωνικῶν μέσων διὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς αἰρετικούς ὡς αὕτη κρίνει εὐλογον· μόνον ἡ δύναμις τῆς λείπει.

Εἶνε λοιπὸν πρόδηλον ὅτι ἐὰν πολλοὶ ἐκ τῶν πιστῶν, ἀγνοοῦντες τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἐλάτρευον εἰλικρινῶς καὶ μετ' ἀφοσιώσεως τὸν θεὸν ἐν τοῖς Βαβυλωνιακοῖς τοῦτοις συστήμασι, τοῦτο ποσῶς δὲν μεταβάλλει τὸ γεγονός, ὅτι πᾶσαι κατατάσσονται μεταξὺ τῶν «πορνῶν». Ἡ σύγχυσις βασιλεύει εἰς πάντα ταῦτα τὰ συστήματα ἀνεξαιρέτως καὶ τὸ ὄνομα Βαβυλῶν ἀρμόζει προσφυστάτα εἰς ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειαν — μητέρα, θυγατέρα καὶ συγγενεῖς· εἰς τὰ κράτη δηλ. τὰ ὀνομαζόμενα Χριστιανικά — Ἀποκ. ιη' 7. ις' 2-6, 18.

Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι ἐν τοῖς μεγάλοις τούτοις πολιτικο-ἐκκλησιαστικοῖς συστήμασι τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουσι: ὁ «Χριστιανισμός» ὁ δὲ Θεὸς ἀποκαλεῖ Βαβυλῶνα, δὲν ἔχομεν μόνον τὴν δάσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιστέγασμα καὶ τὴν κορωνίδα τοῦ οἰκοδομήματος τῆς παρουσίας κοινωνικῆς τάξεως. Τοῦτο καταδηλοῦται ἐν τῷ ὀρισμῷ «Χριστιανικόν» γενικῶς λαμβανομένῳ ὅχι μόνον ὑπὸ ἐθνῶν τὰ ὁποῖα συντηροῦσι τὰς διαφόρους Χριστιανικὰς ἀποχρώσεις διὰ νόμων καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα καίπερ μὴ μισθοδοτοῦντα τοὺς ἐκκλησιαστικούς ἔρχοντας δεικνύουσιν εὐνοϊάν τινα πρὸς τὰ συστήματα ταῦτα — ὡς λ.χ. αἱ Ἠνωμέναι πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ διδασκαλία «περὶ τῶν βασιλέων ἐλέω Θεοῦ» γενομένη γενικῶς δεκτὴ ἐν τῷ Χριστιανικῷ κόσμῳ, εἶνε ἡ δάσις ἐφ' ἣς ἐδράζεται τὸ παλαιὸν πολιτικὸν σύστημα. Ἐπὶ πολὺν χρόνον προσέδωκε κύρος, ἀξίαν καὶ ἐμπέδωσιν εἰς τὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης. Ἡ δὲ διδασκαλία περὶ θείου διορισμοῦ καὶ κύρους τοῦ κλήρου ἠμπόδισαν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ νὰ αὐξήσωσιν πνευματικῶς, ἐγένετο αἰτία ὥστε ἐν ἀγνοίᾳ τῶν δεισιδαιμόνων ἐτίμησαν καὶ ἐλάτρευσαν τοὺς ὁμοίους αὐτοῖς σφαλλομένους ἀνθρώπους, ὡς καὶ τὰς παραδόσεις τῶν καὶ τὰς φανταστικὰς ἐρμηνείας τῶν Γραφῶν. Ἡ τάξις αὕτη τῶν πραγμάτων ἐξ ὁλοκλήρου πρόπει νὰ παρῇ ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τῆς μεγάλης ἡμέρας — τάξις πραγμάτων ἥτις ἐπὶ αἰῶνας ἠνάγκαζε νὰ σεβώμεθα τὰς ὑπερεχούσας ἐξουσίας, πολιτικὰς κοινωνικὰς καὶ θρησκευτικὰς.

Αἱ ὑφιστάμεναι ἀρχαὶ ἦσαν ἀνεκταί, ἀλλὰ οὐχὶ διορισθεῖσαι καὶ ἐπιδοκιμαζόμεναι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὡς διατείνονται.

Δέον νὰ σημειώσωμεν ὅτι εἰ καὶ κακαὶ καθ' ἑαυτὰς αἱ ἐξουσίαι αὗται ὑπῆρέτησαν ἀγαθὸν τινα προσωρινὸν σκοπὸν παρεμποδίσασαι τὴν ἀναρχίαν ἣτις εἶνε πολὺ περισσότερον χειροτέρα, διότι μέχρι σήμερον ὁ ἄνθρωπος δὲν προηπομάσθη δι' αὐτοκυβέρνησιν καὶ διότι ὁ χρόνος τῆς χιλιετοῦς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶχεν ἀκόμῃ ἐλπίσιν. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν ὥστε νὰ δοθῇ πίστις εἰς καθιδρύματα ἀνθρώπινα, ἵνα κρατήσῃ ἐν ἀποτυχίᾳ τοὺς ἀνθρώπους «μέχρι τοῦ Ἐσχάτου Καιροῦ» — μέχρι τοῦ τέλους τῶν «ΚΑΙΡΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ».

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ).

Ἐν ταῖς προφητικαῖς σελίσιν τῆς Βίβλου καθαρῶτατα ἀναγινώσκομεν τὴν κατὰ τῆς Βαβυλώνος ἀπόφασιν, τῆς αὐτοκαλουμένης «Χριστιανισμός». Τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖται ὡσαύτως ἀριδῆλως ὑπὸ τῶν σημείων τῶν καιρῶν. Ἡ τελειωτικὴ καταστροφὴ τῆς θέλει εἶσθαι αἰφνιδια, σφοδροτάτη καὶ τελειοτάτη. «Καὶ ἦεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, Οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐτι». Ἀπ. ιη' 8,21. Ἱερ. να' 63, 64. 42, 24-26). Ἐν τούτοις ἔπρεπε πρῶτον νὰ ὑποβληθῇ εἰς βαθμιαῖον τινα μαρασμόν: «Κριτήριον θέλει καθίσει, καὶ θέλει ἀφανισθῇ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ διὰ νὰ φθαρῇ καὶ ἀφανισθῇ μέχρι τέλους» (Δαν. 5'.26). Τοῦτο ἄλλως ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἐνάργεως τοῦ «Ἐσχάτου καιροῦ» ἀπὸ τοῦ 1799 δηλ. ὅτε ἡ Παππικὴ ἐξουσία συνετριβῇ ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος καὶ ὁ κληρικισμὸς καὶ ὁ ἐκκλησιαστικισμὸς ἐν γένει ἔπαυσεν ὢν τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπολήψεως τοῦ κοινοῦ ὄχλου. Μολονότι δὲ ἡ πρόοδος αὕτη τῆς καταναλώσεως τῆς ὑπῆρξε βραδεῖα καὶ ἔσχε μάλιστα κατ' ἀραιὰ διαστήματα σημεία φαινομενικῆς ἐπανακτίσεως τοῦ προτέρου κύρους τῆς, ἐν τούτοις τὸ λάμπον φῶς τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου (Β'. Θεσαλ. 6'. 8) θέλει ἀναλῶσῃ τὴν πλὴν ὁλοσχερῶς τὸ παράνομον τοῦτο σύστημα. Πρὸ τῆς τελικῆς ὁμως πώσεώς του ἐν τούτοις, (ἡ Παπωσύνη) εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπανακτίσῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς γοητείαν, ἣν θέλει διαμοιρασθῇ μετὰ τῶν θυγατέρων τῆς, τὰ συνησπασμένα προτεσταντικὰ συστήματα. Θέλουσιν εἶσθαι ὁμοῦ ἐπὶ ἐλάχιστον καιρὸν, ἀνυψωμένα εἰς δύναμιν, ἵνα ὁμοῦ μετὰ σφοδρότητος καταπέσωσιν. (Ἡσα. κγ'.15-17).

Ἡ τιμωρία τῆς Βαβυλώνος θέλει εἶσθαι ἐκκλησιαστικὴ καὶ τραγική. Τοῦτο οὐδεμίαν ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν. Αἱ προφητεῖαι καταλήγουσιν εἰς τὴν ἐξῆς ἐννοίαν: «Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ (Ἀποκ. ιστ'.19) ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐ-

τοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς..... ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρις οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ἡμῖν· καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. Ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐστοργνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, Κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ' εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω, διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός». — Ἀποκ. ιη' 5-7. ιστ' 19. ιθ' 2.

Κατὰ πλάτος ἡ ἐφαρμογὴ τῶν προφητικῶν τούτων διακηρύξεων ἀφορᾷ κατὰ μέγα μέρος τὸν Παπισμόν, ἀλλ' ἐφαρμόζεται ἐπίσης κατὰ πάντων ὅσοι ἔχουσιν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἐρωτοτροποῦσι μετὰ τῆς Ρώμης. Καὶ οὗτοι μετέχουσιν ἐκ τῶν πληγῶν τῆς. Μολονότι δὲ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐμίσησαν τὴν πόρνην ἀγωνιζόμενοι ὥπως ἐρημώσωσιν αὐτὴν περίξ διὰ τὰ δυνηθῶσιν οὕτω νὰ χλευάσωσι τὴν ἀπομόνωσίν τῆς, ἡ Ρώμη νομίζει ἑαυτὴν πάντοτε ὡς βασίλισσαν — ἀξιούσα νὰ ἀρχῇ τῶν ἐθνῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐλπίζει ὅτι μέλλει νὰ ἐπανακτήσῃ τὸ ἀρχαῖον κύρος. (Ἀπ. ιη'.4, ις'.16).

Μάλιστα. Ἐφ' ὅσον ἡ τελικὴ ἔκβασις τῆς ἡμέρας τῆς θλίψεως προσεγγίζει ὁ ἐκκλησιαστικὸς Ἰησοῦτισμός, πᾶσα ἡ Ἐκκλησία συμφιλωθεῖσα, μεταχειρίζεται πᾶσαν αὐτῆς τὴν δύναμιν καὶ ἐπύρροιν διὰ τὰ στηρίξῃ ἑαυτὴν καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς προσπαθοῦσα νὰ ἐξασκήσῃ ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ταραχοποιῶν στοιχείων τῆς κοινωνίας. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν τελικὴν προσεγγίζουσιν ἐκρηξιν τὰ ἐπαναστατικὰ στοιχεῖα θέλουν καταρροίῃ πᾶσαν προστατευτικὴν δύναμιν καὶ διαρκῶς πάντα δεσμὸν καὶ ἡ λαϊκὴ ἀναρχία θέλει ἐπτελέσῃ τὸ ἀνήκουστον καὶ τρομερὸν ἔργον τῆς — διότι ἡ Βαβυλῶν — ἡ Χριστιανωσύνη — μοιραῶς θέλει καταπέσῃ, κοινωνικῶς πολιτικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς. Ἐνεκεν τούτου, λέγει ὁ ἐμπνευσμένος συγγραφεὺς τῆς ἀποκαλύψεως (ἐπειδὴ θέλει μὲ πᾶν μέσον νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ ζωῇ καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχὴν) «Ἐν ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ (αἰφνιδίως) ἵστασιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πορὶ κατακαυθήσεται (πῦρ δηλοῖ ἀποξήρανσιν καταστροφὴν) ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.» Ἀποκ. ιη' 8.

Οὕτως ὁμιλεῖ ὁ Ἰεχωβά: «Ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἄνεμον φθοροποιὸν ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοὺς αὐτῆς τοὺς ὑψώσαντας τὴν καρδίαν αὐτῶν κατ' ἐμοῦ (πάντας τοὺς συμπαθοῦντας πρὸς τὴν Βαβυλῶνα). Καὶ θέλω στείλει ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα λιμνητὰς καὶ θέλουν ἐκλικμήσῃ αὐτήν.....διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς συμφορᾶς κυκλόθεν θέλουν εἰσθαι ἐναντίον αὐτῆς..... διὰ τὰ ἐξολοθρεῦσωσιν ἅπαν τὸ στράτευμα αὐτῆς. Ἰερ. να'.1-3).

Καὶ θέλω ἀνταπώδωσαι ἐπὶ τὴν Βαβυλώνα καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοὺς τῆς Χαλδαίας (Βαβυλώνας, — Χριστιανισμοῦ — πάντα τὰ Χριστιανικὰ καλούμενα ἔθνη) πᾶσαν τὴν κακίαν αὐτῶν τὴν ὁποίαν ἔπραξαν ἐν Σιών ἐνώπιόν σας. (Ἱερ. να'.24).

Ὅταν σκεφθῇ τις ἐν μιᾷ στιγμῇ πάντα τὰ κακὰ δι' ὧν ἡ Βαβυλὼν κατέθλιψε καὶ ἐβασάνισε τοὺς ἁγίους τοῦ Ὑψίστου (τὴν ἀληθῆ Σιών) ἐὰν ἐξ ἄλλου ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐλέχθη (Λουκ. ιη'. 7,8) ὅτι ὁ Θεὸς θέλει ἐκδικηθῇ τοὺς ἐκλεκτοὺς του καὶ συντόμως, ὅτι θέλει ἀποδώσει εἰς τοὺς ἐχθροὺς του κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, εἰς τὴν Βαβυλώνα τὴν ἀνταμοιβὴν της — (Ἱσα. νθ'.18, Ἱερ. να'.6) ἀνάγκη νὰ ἀναμένωμεν ὅτι συμφοραὶ τρομακτικαὶ καὶ μοιραῖαι θέλουσιν ἐκχυθῇ ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὰ φρικτὰ ἐκείνα διατάγματα τῶν Παπῶν, πάντες οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἅγιοι οἱ καέντες, πνιγέντες, ἀποκεφαλισθέντες, βασανισθέντες, ἐξορισθέντες, φυλακισθέντες καὶ μαρτυρήσαντες διὰ πάντων τῶν ἐφευρεθέντων διαβολικῶν μέσων, ὅτε ἡ Ρώμη ἦτο κυρία τῶν ἐθνῶν, ἔχουσα συνεργόνκαὶ τὴν κοσμικὴν ἀρχήν, ταῦτα πάντα κατ' ἀλήθειαν δὲν ἀπαιτοῦσι δικαίαν καὶ πλήρη ἀνταπόδοσιν; Τὰ δὲ πεπολιτισμένα ἔθνη τῆς Χριστιανασύνης τὰ ὁποῖα ἔβασαν τὰς χεῖρας τῶν ἐν τοῖς ἐγκλήμασι πρέπει νὰ πῶσι μετ' αὐτῆς μέχρι τρυγὸς τὸ πικρὸν ποτήριον.

Καὶ θέλω τιμωρήσει τὸν Βῆλ ἐν Βαβυλῶνι (τὸν θεὸν τῆς Βαβυλώνας — τὸν Πάπαν) καὶ ἐκβάλει ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὅσα κατέπνε (πρέπει διὰ τῆς βίας νὰ παραιτηθῇ τῶν «ἀλαξονικῶν λόγων του» τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν βλασφημιῶν τίτλων τοῦ «ἀλαλήτου» ἀντιπροσώπου τοῦ Χριστοῦ, ἀγιοτάτου πατρὸς κλπ.) καὶ τὰ ἔθνη δὲν θέλουσι συναχθῇ πλέον πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτὸ τὸ τεῖχος τῆς Βαβυλώνας (αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ αἰτίνες ὑπερήσπαζον καὶ ὑπερασπίζουσιν ἔτι τὰ Χριστιανικὰ συστήματα) θέλει καταπέσει Οὕτω λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων· τὰ πλατεῖα τείχη τῆς Βαβυλώνας θέλουσιν ὀλοτελῶς κατασκαφῇ, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ θέλουσιν κατακαθῇ ἐν πυρὶ· οὕτως οἱ λαοὶ θέλουσιν κατοικήσει εἰς μάτην (ὑποστηρίζοντες καὶ προσπαθοῦντες νὰ περισώσωσιν ὅ,τι ὀνομάζεται μὲ τὸ ὄνομα Χριστιανικόν). (Ἱερ. να'.44,58).

Τοῦτο καταδεικνύει τὴν τύφλωσιν τοῦ ὄχλου καὶ τὴν ἐπαιροὴν ἣν ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτοῦ ἔτι ἡ Βαβυλὼν· ὁ λαὸς θέλει ἐνεργῇ ἐναντίον τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ συμφερόντων διὰ τὴν ὑποστήριξιν. Ἀλλὰ παρὰ τὸν ἀπελπιστικὸν ἀγῶνα πρὸς συντήρησιν ἑαυτῆς, τοῦ γοήτρου καὶ τῆς ἀρχαίας ἐπαιροῆς της, ἡ Βαβυλὼν, ὡς μεγάλη μυλόπετρα βληθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν θέλει καταποντισθῇ, ἵνα οὐδέποτε πλέον ἀναζήσῃ! Τότε ὄχλος πολὺς θὰ ἀναφωνήσῃ «ἀλληλοῦϊα» (Δόξα σοι ὁ Θεός) τότε δὲ καὶ μόνον ὁ ὄχλος

θὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν θαυμασίαν ἀπελευθέρωσίν του καὶ τὴν πτώσιν τῆς Βαβυλῶνος ὡς ἐκ θείας δυνάμεως πηγάζουσιν. — 'Αποκ. 1, 2.

'Ιδοὺ ἡ κρίσις τῆς Βαβυλῶνος, (τοῦ Χριστιανισμοῦ) τὴν ὁποίαν εἶδεν καὶ προεῖπεν ὁ 'Ησαίας καὶ ἄλλοι προφῆται. 'Επειδὴ δὲ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς, ὑπάρχουσι πολλοὶ πιστοί, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς διὰ τοῦ προφήτου ('Ησα. ιγ' 1, 2) προτάσσει εἰς τοὺς εἰς αὐτόν ἀφιερωμένους τὴν ἐξῆς προσταγὴν «Σηκώσατε σημαίαν ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ὑψηλὸν (σηκώσατε τὴν σημαίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀληθείας ἀπηλλαγμένης ἀπὸ τῶν πλανῶν τῶν παραδόσεων, αἵτινες ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶχον ἀμαυρώσει αὐτό, ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἐμβρυώδει καταστάσει) ὑψώσατε τὴν φωνὴν πρὸς αὐτοὺς (κηρύξατε θαρραλέως τὴν ἀλήθειαν ταύτην εἰς τὰ ἐν μέσῳ τῆς Βαβυλῶνος πλανώμενα πρόβατα) Σείσατε τὴν χεῖρα (δείξατε καὶ διδάξατε εἰς αὐτοὺς τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀληθείας) διὰ νὰ εἰσέλθωσιν (τὰ εὐπειθῆ καὶ τὰ ὠραία πρόβατα) εἰς τὰς πύλας τῶν ἀρχόντων (ἃς γενθῶσιν τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀληθῶς ἡγιασμένων, τῶν κληρονόμων τῆς Οὐρανίου Βασιλείας).

'Ο κώδων τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου ἐξακολουθεῖ παραινῶν τοὺς ἔχοντας ὧτα διὰ νὰ ἀκούσωσι. Ζῶμεν ἐν τῇ περιόδῳ τῆς ἐκκλησίας τῆς Λαοδικείας, κατὰ τὰ τέλη τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ὀνοματικῆς ἀποτελουμένης ἐκ σίτου καὶ ξίαντων ('Αποκ. γ' 14—22).

Αὕτη ἐλέγχεται διὰ τὴν χλιαρότητά της, τὴν ἀλαζονείαν της, τὴν πνευματικὴν πτωχείαν, τὴν τυφλότητα καὶ τὴν γυμνότητά της, καὶ παροτρύνεται νὰ ἐγκαταλείπῃ ἀμέσως τὰς σχολιάς ὁδοὺς τῆς ἄλλως βραδυτέρου θὰ εἶνε πολὺ ἀργά. Μόνον ἐκεῖνοι οἵτινες δίδουσι προσοχὴν εἰς τὸ παράγγελμα καὶ οἵτινες δὲν παρασύρονται ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς γενικῆς διαθέσεως τῆς Βαβυλῶνος, θέλουσιν ἀπολαύσει τὸν καρπὸν τῆς ὑποσχέσεως «ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ γὰρ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ· ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις».

'Αλλὰ κατ' ἐκείνων οἵτινες δὲν θέλουσι νὰ ἀκούσωσι θέλει ἐκχύσῃ τὴν ἀγανάκτησίν του.

'Εκτὸς ὀλίγων ἀτομικῶν ἐξαιρέσεων, ὅ,τι χαρακτηρίζει τὴν Χριστιανωσύνην γενικῶς, εἶνε ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ ὅτι εἶνε δίκαιοι, καὶ ὅτι ἔχουσι πάντα ὅσα χρειάζονται. Λέγει ἀκόμη (ἡ Χριστιανωσύνη) Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἶδω». Σεμνύνεται πάντοτε, ζῇ ἐν χλιδῇ λέγουσα· «Πλουσία εἰμὶ καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς χρεῖαν ἔχω» δὲν διακρίνει δὲ «ὅτι εἶνε ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὴ καὶ πτωχὴ καὶ τυφλὴ καὶ γυμνὴ». Δὲν ἀκούει οὐχ ἤττον τὴν συμβουλὴν τοῦ Κυρίου·

«ἀγοράσαι παρ' αὐτοῦ» (δι' αὐτοθυσίας) «χρυσὸν πεπωρωμένον ἐκ πυρός» (τὸν ἀληθῆ πλοῦτον τοῦ οὐρανοῦ) «τὴν θείαν φύσιν» καὶ ἱμάτια λευκά (τὴν δικαιοσύνην τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν πολλοὶ τὴν σήμερον ἀπορρίπτουσι διὰ τὰ παρουσιασθῶσι πρὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἐαυτῶν δικαιοσύνης) καὶ κολλύριον ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς», (δηλ. ἀφιερωθήῃ καὶ ὑποτάχῃῃ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν Γραφῶν. (Ἀποκ. γ'.18)

Τὸ κοσμικὸν φρόνημα ἔχει τόσον κατακυριεύσει τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς ἀπάσης τῆς Χριστιανωσύνης, ὥστε μεταρρυθμίσας τις οἰαδήποτε εἶνε ἀδύνατον νὰ γείνῃ, ὅστις δῆποτε δὲ θέλει νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἐπ' αὐτῆς μελλούσας νὰ ἐκχυθῶσι συμφοράς, ὀφείλει ἀπολύτως νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, ἐκ πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἀποχωρήσεως οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε. Ὁ ἀναγκαῖος οὗτος ἀποχωρισμὸς δὲν συμβαίνει πάντοτε ἄνευ ὁδύνων. Ἀλλ' ἡ ὥρα τῆς κρίσεως τῆς Χριστιανωσύνης ἐπέστη, καὶ ἤδη ἐπὶ τῶν τειχῶν της ἡ ἀπειλητικὴ χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἔγραψε τὴν μυστηριώδη αὐτῆς καταδίκην. «MENE, MENE, ΘΕΚΕΑ, ΟΥΦΑΡΣΙΝ» ὁ Θεὸς ἠρίθμησε τὸ βασίλειόν σου, καὶ θέλει τελειώσῃ αὐτό. Ἐξυγίσθης εἰς τὴν πλάστιγγα καὶ εὐρέθης ἐλλιπής».

Πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν τῆς σήμερον ἀποτεινόμενος ὁ προφήτης λέγει: «Κατάβα καὶ κάθησον ἐπὶ τοῦ χώματος, Παρθένε θυγάτηρ τῆς Βαβυλῶνος, (ἡ ἀξιούσα ὅτι εἷσαι παρθένος) κάθησον κατὰ γῆς, ἄνευ θρόνου, θυγάτηρ τῶν Χαλδαίων. Διότι δὲν θέλεις πλέον ὀνομασθῆ ἁπαλὴ καὶ τρυφερά... Ἡ γύμνωσίς σου θέλει ἀποκαλυφθῇ καὶ ἡ αἰσχύνῃ σου θέλει φανῇ, Ἐκδίκησιν θέλω λάβει..... Κάθησον σιωπῶσα καὶ εἰσελθε εἰς τὸ σκότος, θυγάτηρ τῶν Χαλδαίων! διότι δὲν θέλεις πλέον ὀνομαζεσθαι κυρία! ὥστε δὲν ἔβαλες εἰς τὸν νοῦν οὐδὲ ἐνεθυμήθης ὅτι ταῦτα ἔμελλον νὰ λάβωσι τέλος. Τώρα λοιπὸν ἀκουσον ταῦτα, ἢ παραδεδομένη εἰς τὰς τρυφάς, ἡ καθημένη ἀμερίμνως καὶ λέγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ σου, «Ἐγὼ εἰμαι καὶ ἐκτὸς ἑμοῦ οὐδεμία ἄλλη. Δὲν θέλω καθίσει χήρα καὶ δὲν θέλω γνωρίσει ἀτέκνωνσιν! Τὰ δύο ταῦτα θέλousι βεβαίως ἔλθῃ ἐπὶ σέ ἐξαφνης, ἀτέκνωσις καὶ χηρεία» (Παράβ. Ἀποκ. ιη'.8) θέλousιν ἔλθῃ ἐπὶ σέ καθ' ὁλοκληρίαν παρὰ τὴν μεγάλην ἀφθονίαν τῶν γοητευμάτων σου, παρὰ τὸ πλῆθος τῶν μαγειῶν σου. Ἐθαρρύνθης ἐπὶ τὴν πονηρίαν σου καὶ εἰπας: δὲν μέ βλέπει οὐδεὶς! Ἡ σοφία σου καὶ ἡ ἐπιστήμη σου σὲ ἀπεπλάνησαν (ἡ κατὰ κόσμον σοφία σου) καὶ εἰπας ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ἐγὼ εἰμαι καὶ ἐκτὸς ἑμοῦ οὐδεμία ἄλλη. Διὰ τοῦτο θέλει ἔλθῃ κακὸν ἐπὶ σέ, χωρὶς νὰ ἐξεύρης πόθεν γενῶνται. Καὶ συμφορὰ θέλει ἐπιπέσῃ κατὰ σοῦ χωρὶς νὰ δύνασαι νὰ ἀποστρέψῃς αὐτήν, καὶ ὁ ὀλεθρὸς θέλει ἔλθῃ αἰφνιδίως ἐπὶ

σέ χωρίς νά ἐξευρῃς». (‘Ησαΐας μζ’). ‘Ενῷ λοιπόν τοιαῦται εἶναι αἱ ἐμφαντικαί δηλώσεις κατὰ τῆς Βαβυλῶνος, πάντα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἀκόμη ἐντὸς τοῦ μεγάλου τοῦτου συστήματος, θὰ πράξωσι καλῶς νά ἀκούσωσι τὴν φωνὴν τῆς προειδοποιήσεως καὶ τὰς ἐνδείξεις τοῦ Θεοῦ καὶ νά ὑπακούσωσιν εἰς αὐτήν. Οὕτω λέγει Κύριος «Φύγετε ἐκ μέσου τῆς Βαβυλῶνος καὶ διασώσατε ἑκάστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, μὴ ἀπολεσθῇτε ἐν τῇ ἀνομίᾳ αὐτῆς· διότι εἶναι καιρὸς ἐκδικήσεως τοῦ Κυρίου· ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδει εἰς αὐτήν.....”Ἐπεσεν ἐξαίφνης Βαβυλὼν καὶ συνετρίβη· ὀλοῦνται δι’ αὐτήν.... Μετεχειρίσθημεν ἱατρικὰ διὰ τὴν Βαβυλῶνα, ἀλλὰ δὲν ἱατρεύθη· ἐγκαταλείψατε αὐτήν..... διότι ἡ κρῖσις αὐτῆς ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ὑψώθη ἕως τοῦ στερεώματος Δαέ μου ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῆς καὶ σώσατε ἑκάστος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου. (‘Ιερ. να’. 6,8,9,45 παρὰ καὶ ‘Αποκ. ιζ’.3—6’ ιη’.1-5.

Διὰ τοὺς ὑπακούοντας εἰς τὴν προσταγὴν ταύτην νά ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, ἔν μόνον καταφύγιον ὑπάρχει — οὐχὶ νά εἰσέλθωσιν εἰς ἄλλην φατρίαν εἰς τὸν Καθολικισμόν δηλ. ἡ εἰς τινα τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων τῶν διαμαρτυρουμένων, καὶ νά ὑποβάλλωσιν ἑαυτοὺς εἰς νέον τινα ζυγόν) — ἡ μυστικὴ θέσις τοῦ Κυρίου — ἡ κατάστασις τῆς τελείας πρὸς τὸν Θεὸν ἀφιερώσεως τῆς ὑποτυπουμένης διὰ τῶν «ἀγίων τῶν ἁγίων» τὸ ἱερώτερον διαμέρισμα τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ‘Ισραὴλ Ψαλμ. 91. ‘Ο κατοικῶν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ‘Υψίστου, ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ Παντοκράτορος ἐκεῖ θέλει διατρίβει». Οὗτοι δύνανται ἀληθῶς νά λέγωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν συμφορῶν τῆς ἡμέρας ταύτης: «‘Ο Κύριος εἶναι καταφύγιόν μου καὶ φρούριόν μου, ὁ Θεὸς μου ἐπ’ αὐτὸν θέλω ἐλπίζει.»

‘Εξελθεῖν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος δὲν σημαίνει οὐχ ἥττον, ὅτι πρέπει νά μεταναστεύσωμεν ἀπὸ Χριστιανικὰς χώρας εἰς εἰδωλολατρικὰς, διότι πᾶσα ἡ γῆ θέλει ἀναλωθῇ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τῆς μεγάλης θλίψεως τῆς ὀργῆς τοῦ ‘Ιεχωβά, ἂν καὶ πρὸ πάντων ἡ ὀργὴ θέλει ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῶν ἐθνῶν τῶν φωτισμένων ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὰ ὁποῖα ὤφειλον νά γνωρίζωσι καλλίτερον καὶ τὰ ὁποῖα ἐπομένως ἔχουσι μεγαλητέρα ἐυθύνην. ‘Εξελθεῖν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος σημαίνει νά ἀπαλλαγῇ τις ἀπὸ παντὸς ζυγοῦ ὡς καὶ τῶν διδασκαλιῶν τῶν Χριστιανικῶν συστημάτων. Νὰ ἀποχωρισθῇ (ὑποτασσόμενος εἰς τὰς καθεστηκυίας ‘Αρχάς) ἀπὸ πάντων τῶν ἐθίμων καὶ συνηθειῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν πάσης Χριστιανικῆς ὁργανώσεως — καὶ τοῦτο ἐξ ἀγνοῦ ἐλατηρίου καὶ ὀδηγούμενος ὑπὸ σῶφρονος καὶ θείου ζήλου.

Εὐθύς δὲ ὡς τὸ αὐξάνον φῶς «τῆς παρούσης ἀληθείας» φωτίσει ἡμᾶς καὶ δείξει τὰς πλάνας τῆς φατρίας, πρέπει ἀμέσως νά

φανῶμεν συνεπεῖς πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ μὴ ἀνεχόμεθα πλέον οἰανδήποτε πλάνην.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ὁργανώσεων, τῶν ὁποίων αἱ διδασκαλῖαι παρεμόρφωσαν καὶ ἠκύρωσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Τότε θέλομεν εἶσθαι ξένοι, οὐχὶ ξένοι ἀντιπράττοντες, ἀλλὰ πολῖται εἰργητικοί, ὑπεκκινῶντες εἰς τοὺς νόμους τῶν Πολιτικῶν Ἀρχῶν, ἀποδίδοντες τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, ξένοι, ὧν τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς γῆς—καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπίδρασις θέλει ἐπεκταθῇ πρὸς ὄφελος τῆς χρηστότητος, τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἐλέους καὶ τῆς εἰρήνης.

Αἱ ἡθικαὶ ἡμῶν ἀρχαὶ καὶ ἡ καθόλου πολιτεία ἡμῶν, εἰς τινὰς περιπτώσεις θὰ ἡδύναντο νὰ ἀποχωρήσωσιν ἡμᾶς ἐκ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν συστημάτων τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἀληθῶς αἱ ἡθικαὶ αὗται ἀρχαὶ θὰ ἡδύναντο νὰ ἐλευθερώσωσι καὶ πάντα ἄλλον πεπλεγμένον μὲ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διαφόρων μυστικῶν Συλλόγων. «Ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτός περιπατεῖτε καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάροις τοῦ σκοτός, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε». —Ἐφρυσίους ε' 6-17.

Ἐφ' ὅσον δὲ προσεγγίζει ἡ μεγάλη λύσις τῆς πονηρᾶς ταύτης ἡμέρας, ἐκείνοι οἵτινες διακρίνουσι τὴν κατάστασιν ἐξ ἀπόψεως τοῦ «βεβαίου προφητικοῦ λόγου» θέλουσιν ἶδει ὅτι καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου δὲν πρόκειται περὶ ἀρχῶν, ἡ φρονιμωτέρα ὁδὸς ἦν πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τις εἶνε νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ κοινωνικοῦ καὶ χρηματιστικοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀντιστῶσι κατὰ τὴν παγκόσμιον ἀναστάτῳσιν ἔνεκα τῶν ἐπαναστάσεων καὶ τῆς ἀναρχίας. Τὰ πάντα θέλουσι καταπέσει τότε τὸσον τὰ χρηματιστικὰ καθιδρύματα, αἱ ἀσφαλιστικαὶ Ἐταιρεῖαι καὶ τὰ ἀγαθοεργὰ σωματεῖα ὅσον καὶ αἱ μυστικαὶ Ἐταιρεῖαι καὶ ἀφανεῖς, καὶ οἱ ὑπὸ τῶν πλουσίων συσσωρευθέντων θησαυροί. Τὰ σπήλαια καὶ οἱ βράχοι τῶν ὀρέων δὲν θέλουσι πλέον παραχωρεῖ τὴν ζητουμένην ὑπεράσπισιν ἐναντίον τῆς μανίας τῆς κακῆς ταύτης ἡμέρας» ὅταν τὰ μεγάλα κύματα τῆς λαϊκῆς δυσαρσεκειᾶς ἐπαφρίζωσι κατὰ τῶν ὀρέων (βασιλειῶν) ἐκρηγνύμενα καὶ ἐπὶ τέλους θέλουσι τὰ καταποντίσῃ (Ἀποκ. στ' 15-17 Ψαλμ. μστ' 3). Ὁ καιρὸς οὗτος εἶνε πλησίον περὶ οὗ ἐλέγχθη «οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ρίψει τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν θέλει εἶσθαι δι' αὐτοὺς διὰ κοπρίαν· ὁ ἄργυρος αὐτῶν καὶ ὁ χρυσὸς αὐτῶν δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐλευθερώσωσι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀργῆς τοῦ Ἰεχωβά δὲν θέλουσι χορτάσῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ δὲν θέλουσι γεμίσει τὰς κοιλίας αὐτῶν, διότι τοῦτο ἔγεινε πρόσκομμα τῆς ἀνομίας αὐτῶν». (Ἰεζεκιήλ ζ' 19, 12—18, 21,

25-27) Οὕτω ὁ Θεὸς θέλει καταστήσει τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου πολυτιμότεραν ἀπὸ καθαροῦ χρυσοῦ καὶ ἀπὸ τὸν χρυσὸν τοῦ Ὁφείρω ('Ησα. ιγ'. 12).

Ἄλλ' ὅσοι ἐν τῷ Ὑψίστῳ εὖρον καταφύγιον δὲν πρέπει νὰ τρέμωσι διὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ φορικοῦ τούτου καιροῦ· διότι θέλει καλύψει αὐτοὺς διὰ τῶν περὺγων του καὶ ὑπὸ ταύτας θέλουσι καταφύγει, προσέτι ὁ Θεὸς θέλει δείξει εἰς αὐτοὺς τὴν σωτηρίαν του (Ψαλμ. 7α'. 1,2,4,16.).

Κατὰ τὸ ὀξύτατον σημεῖον τῆς θλίψεως θέλουσιν ἐνδυναμωθῆ ὑπὸ τῆς εὐλογητῆς σκέψεως ὅτι: «Ὁ Θεὸς εἶναι καταφυγὴ ἡμῶν καὶ δύναμις, βοήθεια ἐτοιμοτάτη ἐν ταῖς θλίψεσιν»· καὶ θὰ λέγωσι: «Διὰ τοῦτο δὲν θέλομεν φοβηθῆ, καὶ ἂν σαλευθῇ ἡ γῆ (ἐὰν ἡ παρούσα κοινωνικὴ κατάστασις ἀνατραπῇ ὀλοτελῶς) ἐὰν μετατοπισθῶσι τὰ ὄρη (αἱ βασιλεῖαι) εἰς τὸ μέσον τῶν θαλασσῶν (καταποθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀναρχίας) καὶ ἂν ἡχῶσι καὶ ταραττωνται τὰ ὕδατα αὐτῶν καὶ σειώγται τὰ ὄρη διὰ τὸ ἔπαρμα αὐτῶν» ὁ Θεὸς θέλει εἶσθαι ἐν τῷ μέσῳ τῶν πιστῶν, οἵτινες θέλουσιν ἔχει αὐτὸν ὡς καταφύγιον, ποτέ δὲν θέλουσι σεισθῆ. Ὁ Θεὸς θέλει βοηθήσει τὴν Σιών ἀπὸ τοῦ χαράγματος τῆς ἀρχῆς τῆς χιλιετηρίδος· αὕτη θέλει καταξιωθῆ νὰ ἐκφύγῃ πάντα τὰ ἐπερχόμενα ἐπὶ τοῦ κόσμου». — Ψαλμ. μστ' Δουκ. κα' 36.

Χαίρε πρωῒα Χιλιετηρίδος

Χαίρε ἡμέρα ἡ χαροποιά·

Λύπαι καὶ θάνατος τώρα θὰ παύσουν

Θὰ βασιλεύσῃ εἰρήνη, χαρά.

Χαίρε πρωῒα Χιλιετηρίδος

Ἡ προσηθεῖσα ὑπὸ προφητῶν

Χαίρετε πλήθῃ δεσμίων θανάτου

Νῦν θὰ λυθῇτ' ἐκ δεσμῶν ἰσχυρῶν.

Ἰδέτ' ἡ ἔρημος ὡς ρόδον θάλλει

Ὑδατα ἄφθονα ρέουν ἐκεῖ

Λύπη καὶ πόνος πρὶν ὅπου ὑπῆρχεν

Εὐδαιμονία ἐκεῖ κατοικεῖ.

Πλήθῃ νεκρῶν ἐκ τῆς γῆς καὶ θαλάσσης

Ἰδέτ' ἐγείρονται ἐν χαρμονῇ

Ἐκ τῆς χαρᾶς καὶ τῶν αἰῶνων τὸ πλῆθος

Πῶς ἀντηχοῦσιν νῦν οἱ οὐρανοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΤΟ ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΗΣΕΩΣ.

Ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην, τύπον καὶ ἀντίτυπον. — Ἡ μεγάλη θλίψις νόμιμον ἀποτέλεσμα προηγουμένων αἰτιῶν. — Αἱ εὐθύναι τοῦ «Χριστιανικοῦ κόσμου», καὶ ἡ ἔναντι αὐτῶν δαδιδις αὐτοῦ. — Περὶ πολιτικῶν ἐξουσιῶν, περὶ θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν, περὶ τῶν διαφόρων τάξεων τῶν ἐν ταῖς πεπολιτισμέναις χώραις ἀνθρωπίνων πληθῶν. — Ἡ σχέδις τῶν ἐθνικῶν πρὸς τὸν Χριστιανικὸν κόσμον καὶ πρὸς τὴν δύχυνδιν. — Ἡ κρίδις τοῦ Θεοῦ.—

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἦξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεάν ταύτην». (Ματθαίου κγ' 34-36. Λουκάς ια' 50, 51).

ΕΙΣ τοὺς μὴ εἰωθότας νὰ ἐξετάζωσι τὰ πράγματα ἀπὸ ἀπόψεως ἀκριβοῦς ἠθικῆς φιλοσοφίας, ἴσως φαίνεται παράδοξον, ὅτι αἱ μεταγενέστεραι γενεαὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὑφίστανται τὴν τιμωρίαν τῶν παραπτωμάτων τῶν προηγουμένων γενεῶν· ἐν τοῦτοις, ἀφ' οὗ τοιαύτη εἶνε ἡ ἐκφρασθεῖσα κρίσις τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ πλανᾶται, δέον νὰ ἀναμείνωμεν ἐκ τῆς ὀρίμου ἐξουσίας τοῦ ζητήματος ἵνα καταδείξῃ αὐτὴ τὸ δίκαιον τῆς θείας ἀποφάσεως. Διὰ τῶν ἀνωτέρω λόγων, ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδήλωσεν ὅτι τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμενα ἤθελον ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γενεάν τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραήλ, πρὸς ὃν καὶ ἀπετάθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ τυπικοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος. Ἐπ' αὐτοὺς ἤθελεν ἔλθῃ πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος τοῦ Ζαχαρίου υἱοῦ τοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφόνευσαν μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.» (Ματθ. κγ' 35.

Ἡ προφητεία αὕτη ἦτο τρομερὰ, ἀλλ' ἐλέχθη εἰς ὅσα μὴ ἀκούοντων καὶ μὴ πιστευόντων· καὶ ἐξεπληρώθη κατὰ γράμμα μετὰ τριάκοντα ἐπτὰ περίπου ἔτη, ὅτε ἐμφύλιος ἀγὼν καὶ ξένοι ἐπιδρομεῖς ἐξεπλήρωσαν τὸ φοβερόν ἔργον τῶν. Ἡ ἱστορία ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους οἱ κάτοικοι τῆς Ἰουδαίας ἔνεκον ζηλοτυπιῶν ἦσαν διηρημένοι εἰς διαφόρους πολεμικὰς φατρίας καὶ ἡ ἀμοιβαία δυσπιστία εἶχε φθάσῃ εἰς τὸν ὑψιστον βαθμόν. Οἱ φίλοι ἀπεξενούντο, αἱ οἰκογένειαι διελύοντο, καὶ ἔ-

καστος ὑπωπτεύετο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Κλοπαί, ἀπάται καὶ δολοφονίαι ἦσαν κοινόταται, καὶ οὐδενὸς ἢ ζωὴ ἦτο ἐν ἀσφαλείᾳ. Καὶ ὁ ναὸς ἀκόμη δὲν ἦτο τόπος ἀσφαλείας. Ὁ ἀρχιερεὺς ἐφανεύθη ἐν ᾧ ἔτελει δημοσίαν λατρείαν. Τότε περιελθόντες εἰς ἀπελπισίαν ὡς ἐκ τῆς σφαγῆς τῶν ἐν Καισαρείᾳ ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ ὑποδεικνύμενοι φανερώς ὑπὸ πάντων διὰ σφαγὴν, ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἠνώθη εἰς ἐπανάστασιν. Οὕτως ἡ 'Ιουδαία ἐκήρυξε ἐπανάστασιν κατὰ τῆς Ρώμης καὶ κατὰ σύμπαντος τοῦ τότε πεπολιτισμένου κόσμου.

Ὁ Βεσπεσιανὸς καὶ ὁ Τίτος ἐστάλησαν πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν, καὶ τρομερὰ ὑπῆξεν ἡ καταστροφή των. Ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ πόλεις αὐτῶν ἐσαρώθησαν, καὶ κατόπιν ὁ Τίτος ἐπολιόρρησε τὴν 'Ιερουσαλήμ. Κατὰ τὴν ἀνοιξίμ τοῦ 70 μ.Χ., ὅτε ἡ πόλις ἦτο πλήρης ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εἶχον ἔλθῃ διὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, ἐξαπέλυσε τὰς λεγεῶνας αὐτοῦ κατὰ τῶν τευχῶν τῆς πόλεως, καὶ οἱ ἐν πολιορκίᾳ εὐρισκόμενοι κάτοικοι περιτλῆθον μετ' οὐ πολὺ εἰς πείναν καὶ κατόπιν ὑπὸ τὸ ξίφος τῶν πολεμίων. Ἐάν τις εἶχε τὴν πόλμην νὰ προσπαθῇ νὰ ὑπεκφύγῃ, συνελαμβάνετο καὶ ἐσταυροῦτο ὑπὸ τῶν Ρωμαίων· καὶ τοσαύτη ἦτο ἡ πείνα, ὥστε οἱ γονεῖς ἐφόνευον τὰ ἴδια αὐτῶν τέκνα καὶ τὰ ἑτρωγόν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καταστραφέντων ὑπολογίζεται ὑπὸ τοῦ 'Ιωσήπου ἄνω τοῦ ἑκατομμυρίου, καὶ ἡ πόλις καὶ ὁ ναὸς μετεβλήθησαν εἰς στάκτην.

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ γεγονότα τὰ συντελέσαντα πρὸς ἐκκλήρωσιν τῆς προφητείας ἐπὶ τοῦ ἀτιθάσσου κατὰ σάρκα 'Ισραὴλ κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τῆς εἰδικῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας τοῦ Θεοῦ ὡς ἐκλεκτοῦ λαοῦ. Καὶ ἤδη, κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου αἰῶνος, κατὰ τὴν εὐρύτεραν σημασίαν τῆς προφητείας, μέλλει νὰ ἐπέλθῃ παράλληλός τις θλίψις ἐπὶ τοῦ κατ' ὄνομα πνευματικοῦ 'Ισραὴλ, ὁ ὁποῖος, ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτοῦ σημασίᾳ, εἶνε ὁ Χριστιανικὸς κόσμος — «καιρὸς θλίψεως τοιαύτης, ὅσα οὐδέποτε ἐγένετο ἀπὸ τῆς υπάρξεως τῶν ἐθνῶν», καὶ ἐπομένως ὑπὸ τινι ἐννοίᾳ ἡ θλίψις αὕτη θέλει εἶσθαι τρομερωτέρα ἢ ἡ ἐπὶ τῆς 'Ιουδαίας καὶ τῆς 'Ιερουσαλήμ ἐπελθοῦσα. Δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν δορυμνότεραν θλίψιν τῆς ὡς ἄνω περιγραφείσης θλίψεως, ἐκτὸς ἐν τῇ σημασίᾳ ὅτι θέλει εἶσθαι γενικὴ καὶ εὐρύτερα καὶ καταστρεπτικώτερα, καθόσον δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν τελειοτέρων πολεμικῶν μέσων. Ἀντὶ νὰ περιορισθῇ εἰς ἐν μόνον ἔθνος ἢ ἐπαρχίαν ἢ θλίψις θέλει γενικευθῇ ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον, καὶ εἰδικώτερον ἀνὰ τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, τὸν χριστιανικὸν λεγόμενον κόσμον ἢ Βαβυλῶνα.

Δυνάμεθα ἐπομένως νὰ θεωρήσωμεν, ὅτι ἡ ἔνσκηψις τῆς δόξης ἐπὶ τοῦ κατὰ σάρκα 'Ισραὴλ εἶνε σκιαγραφία τῆς ἐπερχομέ-

νης κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου Αἰῶνος ἐπὶ τὸν Χριστιανικὸν κόσμον μεγαλειτέρας ἀγανακτήσεως καὶ ὀργῆς. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ὁρμῇ αὐτῶν κλίνουσιν νὰ θεωρήσωσι τὴν πρὸς τὴν γενεὰν ταύτην τοιαύτην πορείαν τοῦ Παντοδυνάμου ὡς ἄδικον, ἀπέτυχον νὰ κατανοήσωσι τὸν τέλειον νόμον τῆς ἀνταποδόσεως, ὅστις ἀσφαλῶς πλὴν βραδέως ἐπιφέρει τὰ ἀναπόφευκτα αὐτοῦ ἀποτελέσματα. Μάλιστα! ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ φιλοσοφία τῆς ἀνταποδόσεως, εἶνε κατάδηλος εἰς τὸν συντετὸν καὶ εὐσεβῆ, ὁ ὁποῖος ἀντὶ νὰ κλίνη νὰ κατηγορήσῃ τὸν Θεὸν ἐπὶ ἀδικίᾳ, καταγίνεται μελετῶν τὸν Λόγον αὐτοῦ.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΘΑΛΙΨΙΣ ΝΟΜΙΜΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΑΙΤΙΩΝ

Εὐρισκόμεθα ἤδη ἐν περιόδῳ, ἥτις εἶνε ὁ κολοφὼν πείρας αἰῶνων, ἡ ὁποία ἔδει νὰ εἶνε, καὶ εἶνε, ὑπὸ τινος ἐπόψεως, λίαν ἐκωφελῆς εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰδικῶς εἰς ἐκείνους ἐκ τοῦ κόσμου οἱ ὅποιοι ἠνυπόθησαν ἀμέσως καὶ ἐμμέσως διὰ τοῦ φωτὸς τῆς θεῆας ἀληθείας, ἥτοι τὸν Χριστιανικὸν λεγόμενον κόσμον ἢ Βαβυλῶνα, ἥς ἐπομένως εἶναι λίαν μεγάλη ἡ εὐθύνη τῆς διαχειρίσεως τοῦ πλεονεκτήματος τούτου. Ὁ Θεὸς καθιστᾷ ὑπευθύνους τοὺς ἀνθρώπους οὐ μόνον ἐκείνων τὰ ὁποῖα γνωρίζουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νὰ γνωρίζωσι ἐὰν ἤθελον ἀπασχοληθῇ διδασκόμενοι, καθιστᾷ αὐτοὺς ὑπευθύνους τῶν μαθημάτων τῆς ἰδίας αὐτῶν πείρας ἢ τῆς τῶν ἄλλων, ἅπερ μαθήματα προώρισται αὕτη νὰ διδάσκῃ καὶ ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἀποτυγχάνωσι νὰ φυλάττωσι τὰ μαθήματα τῆς πείρας ἢ ἐκουσίως παραμελοῦσιν ἢ ἀπορρίπτουσι τὰ διδάγματα αὐτῆς, ὑφίστανται κατ' ἀνάγκην τὰς συνεπείας.

Ἐμπροσθεν τοῦ οὕτω καλουμένου Χριστιανικοῦ κόσμου ἴσταται ἀνοικτὴ ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος καθὼς καὶ ἡ θεόπνευστος Ἀποκάλυψις. Καὶ ὁποῖα μαθήματα περιλαμβάνουσιν! — μαθήματα πείρας, σοφίας, γνώσεως, χάριτος καὶ νουθεσίας. Παρέχων προσοχὴν εἰς τὴν πείραν τῶν παρελθουσῶν γενεῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν βιομηχανίαν, πολιτικὴν οἰκονομίαν καὶ λοιπὰ ὁ κόσμος ἔκαμε πολὺν μεγάλαν προόδον ἀπὸ ἀπόψεως ὑλικῶν πραγμάτων. Πολλὰ ἐκ τῶν ἀνέσεων καὶ εὐκολιῶν τοῦ παρόντος ἡμῶν πολιτισμοῦ προσεγένοντο ἡμῖν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μαθημάτων τῆς πείρας τῶν παρελθουσῶν γενεῶν. Ἡ τυπογραφία κατέστησε τὰ μαθήματα ταῦτα προσιτὰ τοῖς πᾶσιν. Καὶ ἐν μόνῳ τῷ σημείῳ τούτῳ (τῇ τυπογραφίᾳ) ἡ παρούσα γενεὰ ἔχει μεγάλα πλεονεκτήματα· πᾶσα σοφία καὶ πείρα τοῦ παρελθόντος προστίθενται (διὰ τῶν βιβλίων, ἐντύπων καὶ λοιπῶν) εἰς τὴν τῆς παρούσης γενεᾶς. Ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἠθικὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσαν ἐπίσης νὰ μελετῶσι καὶ ἐκμανθάνωσιν, παρωράθησαν γενικῶς, καίτοι πολ-

λάκις ἐμφατικῶς ἐπεβλήθησαν εἰς δημοσίαν προσοχήν. Ἡ ἱστορία εἶνε πλήρης τοιούτων μαθημάτων διὰ σκεπτομένης διανοίας ρεπούσας εἰς δικαιοσύνην· καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ παρόντος χρόνου ἔχουσι περισσότερα τοιαῦτα μαθήματα ἢ πάσης ἄλλης προγενεστέρας γενεᾶς. Σκεπτόμεναι διάνοιαι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τοῦτο καὶ ἐπέστησαν τὴν προσοχήν. Οὕτως ὁ καθηγητὴς Φίσερ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς πραγματείας αὐτοῦ περὶ τῆς γενέσεως, προόδου καὶ πτώσεως τῶν κρατῶν λέγει λίαν ὀρθῶς. «Ὅτι ἐν τῇ ἀλληλουχίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων συμβεβηκότων βασιλεύει νόμος, τοῦτο πιστοποιεῖται διὰ τῶν παρατηρήσεων. Τὰ γεγονότα δὲν ἀναθρόσκουσιν εἰς τὸ εἶναι κεχωρισμένως προηγουμένων αἰτιῶν. Εἶναι αἱ φυσικαὶ ἐκβάσεις προηγουμένων χρόνων. Προηγούμενα γεγονότα προεικόνισαν ταῦτα».

Τοῦτο εἶνε πράγματι ἀληθές· ὁ νόμος τῆς αἰτίας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος οὐδαμοῦ ἀλλαχού παρατηρεῖται περισσότερον ἢ ἐν ταῖς σελίσιν τῆς ἱστορίας. Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὅστις εἶνε νόμος Θεοῦ, οἱ σπόροι παρελθούσης σπορᾶς ὀφείλουσι κατ' ἀνάγκην νὰ βλαστήσωσι, νὰ αὐξήσωσι καὶ παραγάγωσι καρπούς· καὶ θερισμός κατὰ τινα καιρὸν εἶναι ἐπομένως ἀναπόφευκτος. Ἐν τῷ Δευτέρῳ τόμῳ κατεδείξαμεν, ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ τοῦ Εὐαγγελικοῦ Αἰῶνος ἔφθασεν ἤδη· κατεδείξαμεν ὅτι ἤρξατο κατὰ τὸ 1874, ὅτε ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ἦτο ἀναγκαία· κατεδείξαμεν, ὅτι, τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ θερισμοῦ προοδεύσαντος ἔκτοτε, προσεγγίζομεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τοῦ θερισμοῦ, ὅτε ἡ καύσις τῶν ζιζανίων καὶ ὁ τρυγητὸς καὶ τὸ πάτημα τῶν καθ' ὁλοκληρίαν ὀρίμων σταφυλῶν «τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς» (τῶν ὀρίμων καρπῶν τῆς ψευδοῦς ἀμπέλου — τῆς Βαβυλῶνος) εἶνε ἀναγκαία. — Ἀποκ. ιδ'. 18—20.

ΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΛΕΓΟΜΕΝΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΥΤΩΝ ΣΤΑΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

Ἡ Βαβυλὼν ἢ ὁ χριστιανικὸς λεγόμενος κόσμος ἔσχε μακρὸν χρόνον εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς, καθὼς καὶ πολλὰς εὐκαιρίας ἵνα ἐκμάθῃ καὶ πράττῃ τὴν δικαιοσύνην, ὡς καὶ πολλὰς προειδοποιήσεις μελλούσης κρίσεως. Καθ' ὅλον τὸν Εὐαγγελικὸν τοῦτον Αἰῶνα ἔσχεν ἐν μέσῳ ἑαυτῆς τοὺς ἁγίους τοῦ Θεοῦ, τοὺς καθιερωμένους, τοὺς προσφέροντας ἑαυτοὺς θυσίαν, ἄνδρας καὶ γυναῖκας ὁμοίους τῷ Χριστῷ, «τὸ ἅλας τῆς γῆς». Εἶχεν ἀκούσῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτῶν, εἶχεν ἰδῇ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης ἐφαρμοζομένας ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν, καὶ εἶχεν ἀκούσῃ αὐτοὺς συζητοῦντας περὶ δικαιοσύνης καὶ μελλούσης κρίσεως. Ἀλλὰ περιεφρόνησε τὰς ζώσας ταύτας ἐπιστολάς τοῦ Θεοῦ· καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ τὰ οὕτω λεγόμενα

χριστιανικά ἔθνη, ἐν τῇ πρὸς κέρδη ἀπληστία αὐτῶν, ἐγένοντο αἷτια κατηγορίας τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἀκολουθοῦντα τὸν χριστιανὸν ἱεραπόστολον μὲ τὸ ἐπάρατον ἐμπόριον τοῦ ρουμίου καὶ μὲ ἄλλα κακὰ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Βαβυλῶνος καὶ διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτῆς ἡ ἀληθὴς ἐν ἐμβρυώδει καταστάσει βασιλεία τῶν οὐρανῶν (συγκειμένη ἐκ μόνον τῶν ἁγίων, ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε γεγραμμένα ἐν οὐρανῷ) ὑπέστη βίαν. Ἡ Βαβυλὼν ἐμίσησεν αὐτοὺς καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μέχρι αὐτοῦ τοῦ θανάτου, οὕτως ὥστε χιλιάδες ἐξ αὐτῶν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας δυνάμει τῶν διαταγμάτων τῆς Βαβυλῶνος ἐσφράγισαν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν αἵματος. Ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτῶν, ἐμισήθησαν ἄνευ αἰτίας· ἐνεκα τῆς δικαιοσύνης περιεφρονήθησαν ὡς καθάρματα τῆς γῆς· καὶ τὸ φῶς αὐτῶν ἐσβύνητο ἐπανειλημμένως ἵνα δυνηθῇ νὰ βασιλεύσῃ τὸ προτιμώμενον σκότος μετὰ πάσης εὐκαιρίας πρὸς διάπραξιν ἀδικίας. Ὡ! ὅπως σκοτεινὰ εἶνε τὰ χρονικὰ ταῦτα τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου! Τὸ σύστημα τῆς πόρνῆς «ἐμεθύσθη ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ», αὕτη δὲ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, τυφλαί ἔτι, εἶναι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔτοιμοι νὰ καταδιώξωσι καὶ ἀποκεφαλίσωσι, καίτοι κατὰ μᾶλλον πεπολιτισμένον τρόπον, πάντας τοὺς πιστοὺς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, τοὺς τολμῶντας καίτοι ἡσύχως νὰ καταδείξωσι εἰς αὐτὰς σαφῶς τὸν Λόγον τοῦ Κυρίου τὸν ἀποδοκιμάζοντα αὐτάς.

Αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου προειδοποιήθησαν πολλάκις, ὅτε ἀλληλοδιαδόχως κράτη καὶ βασιλεία ἐπαπτον ὑπὸ τὸ δάρος τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφθοράς. Καὶ νῦν ἔτι, ἐὰν αἱ ὑπάρχουσαι ἤδη πολιτικαὶ δυνάμεις ἤθελον ἀκροασθῇ, ἤθελον ἀκούσῃ τελευταίαν προειδοποίησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐμπνευσμένου προφήτου λέγοντος: «Τώρα λοιπὸν, βασιλεῖς, συνεντίσθητε διδάχθητε, κριταὶ τῆς γῆς· δουλεύετε τὸν Κύριον ἐν φόβῳ, καὶ ἀγάλλεσθε ἐν τρόμῳ. Φιλεῖτε τὸν Υἱόν, μήποτε ὀργισθῇ, καὶ ἀπολεσθῇτε ἐκ τῆς ὁδοῦ, ὅταν ἐξαφθῇ ταχέως ὁ θυμὸς αὐτοῦ.... Διὰ τὴν ἐφρύναν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ ἐμελέτησαν μάταια; Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς (ἐναντιούμενοι), καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ (συμβούλιον ποιούμενοι) κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ λέγοντες, "Ἄς διασπᾶσωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν καὶ ἃς ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀλύσεις αὐτῶν". Ἀλλ' ἡ ἀντίστασις αὐτῶν κατ' οὐδὲν θέλει ὠφελήσῃ, διότι: «Ὁ καθήμενος ἐν οὐρανοῖς θέλει γελάσῃ· ὁ Κύριος θέλει ἐκμυκτηρίσῃ (περιγελάσῃ) αὐτούς. Τότε (ἀφοῦ ἐπιμόνως παραμελοῦσι νὰ ἀκούσωσι τὰς νουθεσίας αὐτοῦ) θέλει λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ θέλει συνταράξῃ αὐτούς». Ψαλμ. δ'.10-12, 1-5.

Ὡς δεικνύεται ἤδη ἐκ τῶν ἀπλῶν καὶ ἤδη εὐρέως γνωστῶν ἀρχῶν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ νόμου, «Ὁ Θεὸς ἰστάται ἐν τῇ συνάξει τῶν δυνατῶν (τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ)· κρίνει ἀνὰ μέσον τῶν θεῶν (τῶν κυβερνητῶν) λέγων, Ὡς πότε θέλετε κρίνει ἀδίκως, καὶ θέλετε προσωποληπτῇ τοὺς ἀσεβεῖς; Κρίνατε (ὑπερασπίσθητε) τὸν πτωχὸν καὶ ὀρφανόν· κάμετε δικαιοσύνην εἰς τὸν τεθλιμμένον καὶ πένητα· ἐλευθερώσατε τὸν πτωχὸν καὶ τὸν πένητα· λυτρώσατε αὐτὸν ἐκ χειρὸς τῶν ἀσεβῶν». (Ψαλμ. πβ'. 1-4). Ὅτι ἡ σημασία καὶ ἡ ὠφέλεια τῆς νοουθεσίας ταύτης ἐπιβάλλονται ὡς ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν παρόντων χρόνων ἐπὶ τὴν προσοχὴν τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, ὁ ἡμερήσιος τύπος εἶνε ὁ πιστὸς μάργυς καὶ πολυάριθμοί εἰσιν αἱ συμβουλευτικαὶ φωναὶ συνετῶν ἀνδρῶν, οἵτινες διαβλέπουσι τὸν ἐκ τῆς γενικῆς παραμελήσεως τῆς παραινέσεως ταύτης κίνδυνον. Καὶ ἄνθρωποι ἔτι τοῦ κόσμου, οἵτινες διερευνῶσι τὸ μέλλον μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἰδίας αὐτῶν ὠφελείας διορῶσι τὴν ἀνάγκην ἐπιδιώξεως τῆς ὑπὸ τῶν προφητῶν γραφείσης πορείας.

Ἄλλ' οἱ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παρέχουσι προσοχὴν εἰς τὰς σπουδαίας ταύτας παραινέσεις; Οὐχί· ὡς ὁ Προφήτης προεῖπε περὶ αὐτῶν, «Δὲν γνωρίζουσιν, οὐδὲ θέλουσιν ἐννοήσῃ· περιπατοῦσιν ἐν σκότει, (μέχρις οὗ) πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς (τὰ θεμέλια τῆς κοινωνίας — αἱ μέχρι τοῦδε καθωρισμένοι ἀρχαὶ νόμου καὶ τάξεως) σαλευθῶσι» «σφόδρα κλονισθῶσιν» — κλονισθῶσιν ἵνα μετατεθῶσιν.— Ἐβρ. ιβ'. 27.— Ψαλμ. πβ'. 5.— Ἡσα. 6'. 19.

Οὕτω πάντα τὰ ἔθνη τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου ἀπορσέκτως προσκόπτουσιν βαίνοντα ἐν τῇ προτιμωμένῃ ὑπ' αὐτῶν σκοτίᾳ. Καὶ αὕτη αὕτη ἡ Ἀμερικὴ, χώρα μεγάλης ἐλευθερίας, ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις εὐνοηθεῖσα περισσότερον πάντων τῶν ἄλλων ἐθνῶν, δὲν κάμνει ἐξαίρεσιν καὶ αὕτη ἔσχε πολλὰς προειδοποιήσεις.

Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου ἔσχον καὶ αὗται πολλὰ διδάγματα, Προειδοποιήθησαν περὶ τοῦ κινδύνου διὰ τῆς προνοητικῆς πολιτείας τοῦ Θεοῦ ἀπέναντι τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ παρελθόντι, καὶ δι' ἁλλεπαλλήλων ἀναμορφωτῶν. Ἄλλ' ὀλίγον, πολὺ ὀλίγον, δύνανται νὰ ἀναγνώσῃσι τὸ χειρόγραφον ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ εἶναι ἀνίκανοι καὶ οὗτοι νὰ καταβάλλωσι ἢ τοιῶτάχιστον νὰ ἀναχαιτίσωσι τὸ κοινὸν ρεῦμα.

Αἱ προειδοποιήσεις προχωροῦσιν, καὶ πολλοὶ θεωροῦσιν καθήκον ἑαυτῶν νὰ ἐκφράσωσι τὰς πεποιθήσεις των περὶ τοῦ κινδύνου· ἀλλὰ κατ' οὐδὲν ὠφελοῦσιν· παρέρχονται ἀπαράτηρητοι. Μεγάλῃ

δύναμις ὑπῆρξεν, ἀλλὰ καὶ ἀκόμη ὑπάρχει, ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν· ἀλλ' ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ κατεχράσθησαν καὶ καταχρῶνται ἔτι ταύτης. «Δόξαν παρ' ἀλλήλων λαμβάνοντες,» «φιλοῦντες τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ραββί», καὶ ἐπιδιώκοντες κέρδη ἕκαστος ἀπὸ τοῦ μέρους αὐτοῦ» (τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀποχρώσεως εἰς ἣν ἀνήκει). (Ἰωάννου ε' 44. Ματθ. κγ' 6-12. Ἑσαίας νστ' 11), καὶ «ὁ φόβος τοῦ ἀνθρώπου ὅστις στήνει παγίδα» — παρακαλύει ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πιστότητος, καὶ ἄλλους ἀκόμη ἀληθεῖς δούλους, ἐνῷ ἀπ' ἐτέρου οἱ κατώτεροι θρησκευτικοὶ ποιμένες οὐδὲν ἄλλο ἐνδιαφέρον ἔχουσι ποιμαίνοντες τὸν λαὸν ἢ πῶς νὰ ἐξασφαλίσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸ χρυσόμαλλον δέρας.

Καίτοι μετὰ χαρᾶς ἀναγνωρίζομεν, ὅτι πολλοὶ πεπαιδευμένοι, ἀνεπτυγμένοι, εὐγενεῖς καὶ εὐσεβεῖς ἄνθρωποι ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι μετὰ τοῦ κλήρου τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων τῆς ὀνοματικῆς Ἐκκλησίας, ἧτις καθ' ἅπαντα τὸν αἰῶνα περιελάμβανε σίτον καὶ ζιζάνια (Ματθ. ιγ'. 30) ἀναγκαζόμεθα νὰ εἰπωμεν, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν τάξιν τῶν ζιζανίων ἐσῆχθησαν εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἄμβωνας καὶ ἔδρας. Πραγματικῶς οἱ πειρασμοὶ τῆς ὑπερηφανίας καὶ ματαίας δόξης παρουσιαζόμενοι εἰς πεπαιδευμένους καὶ εὐφυεῖς ἄνδρας ἐπιδιώκοντας τὸν ἄμβωνα ὑπῆρξαν τοιοῦτοι ὥστε νὰ καθυποβάλωσιν αὐτοῖς τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ σκοποῦ των. Ἐκ πάντων τῶν ἐπαγγελμάτων, τὸ κατ' ὄνομα χριστιανικὸν ἱερατικὸν ἐπάγγελμα παρέσχε τὴν ταχύτεραν καὶ εὐκολωτέραν ὁδὸν πρὸς φήμην, εὐκολον καὶ γενικὴν κοσμικὴν εὐτυχίαν, καὶ πολλάκις πρὸς πλοῦτον. Τὸ νομικὸν ἐπάγγελμα ἀπαιτεῖ χρόνον διανοητικῆς ἐργασίας καὶ προσπαθείας πρὸς ἀπόκτησιν πελατείας, καὶ συνεπάγεται μερίμνας. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ περὶ τῆς ἱατρικῆς. Καὶ ἐάν τινες ἐκ τῶν ἐξασκούντων τὰ ἐπαγγέλματα ταῦτα ἔφθασαν εἰς πλοῦτον καὶ φήμην, ἡ τοιαύτη αὐτῶν ἐξύψωσις δὲν προήλθεν ἐκ μόνης τῆς εὐφυΐας καὶ εὐγλωττίας των, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐκ τῆς διηγεκουῆς αὐτῶν διανοητικῆς ἐργασίας καὶ ἐπιπόνου προσπαθείας. Ἐν ᾧ ἐν τῷ κληρικῷ ἐπαγγέλματι, εὐγενῆς καὶ εὐάρεστος τρόπος τοῦ φέρεσθαι, μετρία ἱκανότης πρὸς ἀνάπτυξιν δις τῆς ἐβδομάδος θεμάτων τινος εἰλημμένου ἐκ τῆς Γραφῆς, καθὼς καὶ μετρία ἐκπαίδευσις καὶ καλὸς ἠθικὸς χαρακτήρ, πάντα ταῦτα ἐξασφαλίζουν εἰς πάντα νέον, εἰσερχόμενον εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τὸ σέβας καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῆς κοινότητος του, ἄνετον μισθόν, καὶ ἥσυχον, ἀτάραχον καὶ εὐκολον βίον.

Ἐάν ὁ κληρικὸς ἔχει χάρισμα εὐγλωττίας, ὁ λαός, ὅστις εἶνε θαυμαστής τῆς ρητορικῆς, ταχέως διαγινώσκει αὐτόν καὶ μετ' οὗ

πολύ τὸν καλεῖ εἰς ἐπικερδεστέραν θέσιν καὶ πρὶν ἢ ὁ κληρικὸς οὗτος κατανοήσῃ τὸ πρᾶγμα, ἀποκτᾷ φήμην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες σπανίως ἐξετάζουν, ἐὰν ἡ εὐσέβεια αὐτοῦ, ἡ πίστις καὶ ταπεινοφροσύνη του συμβαδίζουν μὲ τὴν διανοητικὴν καὶ ρητορικὴν πρόοδον. Ἐὰν τούναντίον ὁ εὐγλωττος κληρικὸς καὶ πεπεισμένος τοιοῦτος ἔχει τὴν δέουσαν πίστιν καὶ εὐσέβειαν καὶ ταπεινοφροσύνην, γίνεται ὀλίγον εὐπρόσδεκτος καὶ ἰδίως εἰς τὰ πλούσια πνευματικὰ ποίμνια, τὰ ὅποια, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, συχνότερον ἢ τὰ πτωχὰ τοιαῦτα ἀποτελοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ ζιζανίων. Ἐὰν δὲ ἐξακολουθῇ τηρῶν τὰς αὐτὰς ἀρετὰς παρ' ὅλας τὰς ἀπαντωμένας ἐναντιώσεις, θέλει εὐρεθῇ ἡναγκασμένος νὰ ἀντιτίθεται πρὸς τὰς διαθέσεις καὶ προκαταλήψεις τῶν ἀκροατῶν του, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλει ἰδῇ αὐτὸν ἀντιδημοτικὸν καὶ μὴ ἀνεκτόν. Αἱ τοιαῦται περιπτώσεις ἡγαγον οὕτω εἰς τοὺς ἄμβωνας μεγάλῃ ἀναλογίᾳ ἐκ τῶν ἐν ταῖς Γραφαῖς ὑποδεικνυομένων «μισθωτῶν ποιμένων. — Ἡσα. νστ' .11.—Ἰεζ. λδ' .2-16.—Ἰωάν. ι'. 11—14.

Ἡ εὐθύνη τῶν ἀναλαβόντων τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Εὐαγγελίου ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ εἶναι λίαν μεγάλη. Ἰστανται ἐν λίαν ὑπερόχῳ θέσει ἀπέναντι τοῦ λαοῦ ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ, ὡς εἰδικοί κήρυκες τοῦ πνεύματός του καὶ ἐρμηνευταὶ τῆς ἀληθείας του. Καὶ ὡς ἀποτελοῦντες ὁλόκληρον τάξιν ἔχον πλεονεκτήματα ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους δι' ὧν ἡδύναντο νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνασιν τῆς ἀληθείας καὶ ἐλευθέραν διάδοσιν αὐτῆς. Εἶναι ἀπηλλαγμένοι τῶν βαρῶν ἐργασίας καὶ μερίμνης διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν πρὸς τῶν ζῆν ἀναγκαίων, καὶ ἔχοντες ἱκανοποιημένας τὰς κοσμικὰς αὐτῶν ἀνάγκας, ἔχον εἰς τὴν διάθεσιν των καιρὸν, πλήρη ἄνεσιν, εἰδικὴν μόρφωσιν καὶ πολυάριθμα βοηθήματα, δι' ὧν πάντων ἡδύναντο νὰ διαγνώσωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ διαδόσωσι ταύτην.

Τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἡγέταις ὅθεν προϋβάλλοντο δύο τινα· ἡ ἐπωφελοῦμενοι τῶν ἀνωθι ἐκτεθέντων πλεονεκτημάτων αὐτῶν νὰ ἐπιδιορθώσιν εἰς εὐσεβῆ ζῆλον καὶ αὐταπάρνησιν διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην, ἡ εἰς ράθυμον ἡσυχίαν καὶ φιλοδοξίαν διὰ φήμην, πλοῦτον καὶ δύναμιν. Ἀλλ' οἱμοι! ἡ μεγάλη πλειονότης τοῦ κλήρου ὑπέκυψε προφανῶς εἰς πειρασμὸν μάλλον ἢ εἰς χρησιμοποίησιν κατ' ἀλλήλον τῶν πλεονεκτημάτων τῆς θέσεώς των· καὶ συνεπεία τούτου εἶναι σήμερον «τυφλοὶ ὁδηγοὶ τυφλῶν», καὶ ὁμοῦ μετὰ τῶν ποιμνίων των περιῆλθον ἤδη εἰς τὸν σκεπτικισμόν (εἰς τὴν ἀμφιβολίαν καὶ δυσπιστίαν). Ἀπέκρυψαν τὴν ἀλήθειαν (διότι εἶναι ἀντιδημοτικὴ), διέδωκαν τὴν πλάνην (διότι εἶναι δημοφιλὴς) καὶ ἐδίδαξαν ἀνθρώπινα δόγματα (ὡς πληρωθέντες πρὸς τοῦτο). Ἐλθον εἰς τὸν λαόν· «Δι' ὅσα σὰς λέγομεν ἐμπιστεύετε ἐπὶ τῇ

μαρτυρίαν μας», ἀντὶ νὰ καθοδηγήσωσιν αὐτὸν νὰ δοκιμάσῃ πάντα, διὰ τῶν θεοπνεύστων λόγων τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν καὶ ἐνὰ κρατῶσι μόνον «πᾶν ὅτι εἶναι καλόν». Ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ὁ κλῆρος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ἐκράτει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τεθαμμένον ἐν νεκραῖς γλώσσαις καὶ δὲν ἐπέτρεπε τὴν εἰς ζώσας γλώσσας μετάφρασιν αὐτοῦ, ἵνα μὴ ὁ λαὸς δυνηθῇ νὰ ἐρευνήσῃ τὰς Γραφάς καὶ διῶδῃ οὕτω τὴν ματαιότητα τῶν ἀξιώσεων τῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὀλίγοι τινὲς εὐσεβεῖς μεταρρυθμισταὶ ἡγέρθησαν ἐκ μέσου τῆς διαφθορᾶς αὐτῆς, ἔσωσαν τὴν Γραφὴν ἐκ τῆς λήθης καὶ παρουσίασαν ταύτην τῷ λαῷ· καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τούτου ἦν μέγα ἀναμορφωτικὸν κίνημα, διαμαρτυρόμενον κατὰ τῶν ψευδῶν διδασκαλιῶν καὶ αἰσχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.

Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ Προτεστантиσμός διεφθάρη, καὶ ὁ κλῆρος αὐτοῦ ἤρξατο διαμορφῶν σύμβολα, καὶ ἐδίδαξαν τὸν λαὸν νὰ προσβλέπῃ πρὸς τὰ σύμβολα ταῦτα ὡς πρὸς συντόμους καὶ ὑπερεχούσας διδασκαλίας τῆς Γραφῆς. Ἐβάπτιζον τοὺς ἀνθρώπους καὶ κατήχουν αὐτοὺς ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ πρὶν ἢ μάθωσιν οὗτοι νὰ σκέπτονται· εἰτα δὲ καθόσον οἱ βαπτιζόμενοι προὐχώρουν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὁ κλῆρος ἀπεκοίμιζεν αὐτοὺς καὶ ὑπεδείκνυνεν αὐτοῖς ὅτι ἡ μόνη ἀσφαλὴς πρὸς σωτηρίαν ὁδὸς ἦν νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὰς διδασκαλίας αὐτοῦ καὶ παρακολουθῶσι τὰ δόγματά του, ὅτι αὐτὸς μόνος εἶχε τὴν πρὸς κατανόησιν τῆς θείας ἀληθείας ἀναγκαιούσαν ἐκπαίδευσιν, καὶ ὅτι ἐπομένως ἐν τοιούτοις ζητήμασιν ἔπρεπε νὰ θεωρῇται ὡς αὐθεντία ἄνευ περαιτέρω ἐκκλήσεως πρὸς τὰς Γραφάς. Καί, ὅτε τινὲς ἐτόλμησαν νὰ ἐξετάξωσιν πόθεν τὸ κῦρος τοῦ κλήρου, καὶ ἤρχισαν νὰ σκέπτονται διαφόρως περὶ τῶν δογμάτων αὐτοῦ, ἐθεωρήθησαν αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοί. Οἱ μάλιστα πεπαιδευμένοι καὶ προέχοντες μεταξὺ τῶν κληρικῶν ἔγραψαν τότε ὀγκώδεις τόμους περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν καλουμένης Συστηματικῆς Θεολογίας, οἵτινες, ὡς τὸ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις Ταλμούθ, ἀπέβλεπον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ διδάξωσιν ὡς δόγματα τὰς ἀνθρωπίνους διδασκαλίας (Ματ. ιβ'. 6.—Ἡσα. κθ'. 13)· καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν πεπαιδευμένων καὶ προέχόντων κληρικῶν ἀνέλαβον ἐνδόξους καὶ κερδοφόρους καθηγητικὰς ἐν θεολογικαῖς Σχολαῖς θέσεις, αἵτινες Σχολαὶ ἰδρύθησαν εἰς τὸ φανερὸν μὲν πρὸς ἐκπαίδευσιν νέων διὰ τὸ ἱερατεῖον, πρᾶγμα ὅμως διὰ τὴν ἐγχάραξιν τῶν ἰδεῶν τῆς οὕτω καλουμένης Συστηματικῆς θεολογίας, πρὸς δέσμευσιν τῆς ἐλευθέρας σκέψεως καὶ εἰλικρινοῦς ἐξετάσεως τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς καθαρᾶς πίστεως ἐν ταῖς διδασκαλίαις αὐτῶν, αἵτινες δὴθ' ἦσαν ἀπηλλαγμέναι ἀνθρωπίνων παραδόσεων. Οὕτω καθ' ὅλας τὰς γενεάς ὁ κλῆρος ἠκολούθησε τὴν ὑπὸ τῶν προηγουμένων γενεῶν

τετριμμένην ὁδὸν τῆς πλάνης. Καὶ μόνον ἐνίοτε ἀφυπνίζετό τις πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς πλάνης καὶ σχετικὴν ἀναμόρφωσιν. Τούναντίον ὁμως, ἦτο πολὺ εὐκόλον νὰ παρασυρθῇ τις ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ρεύματος καὶ μάλιστα ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μεγάλοι ἄνδρες ἡγούντο, τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ ρεύματος.

Οὕτως ἐγένετο κακὴ χρῆσις τῆς δυνάμεως καὶ τῶν ὑπερέρων πλεονεκτημάτων τοῦ κλήρου ὡς τάξεως, καίτοι μεταξὺ αὐτῶν (τῶν κληρικῶν) ὑπῆρξαν (καὶ ὑπάρχουσιν ἔτι) τινὲς ἔνθερμοι καὶ θεοσεβεῖς, οἱ ὅποιοι νομίζουσιν ἀληθῶς, ὅτι προσφέρουσιν ὑπηρεσίαν τῷ Θεῷ ὑπεραμυνόμενοι τῶν ψευδῶν συστημάτων, εἰς τὰ ὅποια ὠδηγήθησαν, καὶ διὰ τῶν πλανῶν τῶν ὁποίων καὶ αὐτοὶ κατὰ μέρος ἀπετυφλώθησαν.

Καίτοι αἱ σκέψεις αὗται θέλουνσι φανῇ ἀναμφιβόλως προσβλητικαὶ εἰς πολλοὺς τῶν τοῦ κλήρου καὶ μάλιστα εἰς τοὺς ὑπερφιάλους καὶ οἰηματίας, δὲν ὑπάρχει φόβος ἐν τούτοις νὰ προσβληθῶσι τινὲς τῶν ταπεινοφρόνων, οἱ ὅποιοι, ἐὰν ἀναγνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, θέλουνσι εὐλογηθῇ ἀνομολογούντες ταύτην καὶ στερεῶς ἀποφασίζοντες νὰ περιπατήσωσιν ἐν τῷ θείῳ φωτὶ τῷ λάμποντι ἀπὸ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀπληλαγμένοι ἀνθρωπίνων παραδόσεων. Χαίρομεν λέγοντες, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου τοῦ θερισμοῦ ἐγνωρίσαμεν κληρικούς τινας, οἱ ὅποιοι, εὐθὺς ὡς ἡ ἀλήθεια τοῦ θερισμοῦ ἀνέτειλεν ἐπ' αὐτῶν, ἐγκατέλιπον τὴν πλάνην καὶ ἐπεδίωξαν καὶ ἐξυπηρέτησαν τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἡ πλειονότης τοῦ κλήρου, ἀλλοίμονον! δὲν εἶναι ἐκ τῆς πραείας τάξεως, καὶ ἀναγκασόμεθα ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐφαρμόσωμεν καὶ πάλιν τοὺς ἰσχυροὺς λόγους τοῦ Κυρίου· «Πόσον δυσκόλως οἱ πλούσιοι θέλουνσι εἰσελθῆναι εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!» εἴτε τὰ πλούτη των ταῦτα συνίστανται ἐκ φήμης, ἐκτιμήσεως, μαθήσεως καὶ χρημάτων, εἴτε καὶ ἐξ ἀπλῆς εὐμαρείας.

Ὁ λαὸς λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήσσηται ἐπὶ τῷ ὅτι ὁ κληρὸς τοῦ κατ' ὄνομα Χριστιανισμοῦ, ὡς τάξις, εἶναι τυφλοὶ ἀπέναντι τῶν ἀληθειῶν τοῦ παρόντος καιροῦ τοῦ θερισμοῦ, ἀκριβῶς ὡς οἱ διδάσκαλοι καὶ ἀνεγνωρισμένοι ὁδηγοὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ τυπακοῦ Ἰουδαϊκοῦ Αἰῶνος ἦσαν τυφλοὶ καὶ ἀντέκειντο πρὸς τὰς ἀληθείας τοῦ τότε θερισμοῦ. Ἡ τυφλότης αὐτῶν εἶνε ὄντως ἀνταμοιβὴ διὰ τὸ κακῶς χρησιμοποιηθέντα προσόντα αὐτῶν καὶ εὐκαιρίας, καὶ ἐπομένως φῶς καὶ ἀλήθεια ἀδύνατον εἶνε νὰ προσδοκᾶται ἐκ μέρους των. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Αἰῶνος οἱ θρησκευτικοὶ ἡγέται ἐπισήμως ὑπέβαλλον εἰς τὸν λαὸν τὴν ἐρώτησιν: «Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσε εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;» (Ἰωά. ζ'. 48), καὶ τυφλῶς ὑποτασσόμενοι εἰς τὰς ὁδηγίας των ἀπώλεσάν τινες τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἰσελθῶσιν ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς νέας οἰκονομίας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέ-

ρας τῆς Εὐαγγελικῆς οἰκονομίας· οἱ τυφλῶς ἀκολουθοῦντες τὰς ὁδηγίας τοῦ κλήρου πίπτουσι μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ σκεπτικισμοῦ· καὶ μόνον οἱ πιστῶς βαδίζοντες μετὰ τοῦ Θεοῦ, μετέχοντες τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, καὶ ταπεινῶς βασιζόμενοι ἐπὶ πασῶν τῶν μαρτυριῶν τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ Λόγου, δύνανται νὰ διακρινωσι καὶ ἀπορρίπτωσι τὸ «ἄχυρον» τῆς πλάνης τῆς ἐπὶ μακρὸν μεμυγμένης μετὰ τῆς ἀληθείας, καὶ εὐθαρσῶς νὰ ἐμμένωσιν ἐν τῇ πίστει τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐν εἰλικρινεῖ καρδίᾳ πρὸς τὸν Θεόν, ἐν ᾧ τὰ πλήθη παρασύρονται ἐν τῷ κοινῷ ρεύματι πρὸς τὴν ἀπαστίαν ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτῆς μορφάς, ἥτοι τὴν ἐξέλιξιν, τὴν ὑψηλὴν κριτικὴν, τὴν θεοσοφίαν, τὴν Χριστιανικὴν ἐπιστήμην, τὸν πνευματισμὸν ἢ ἄλλας θεωρίας ἀρνούμενας τὴν ἀνάγκην καὶ ἀξίαν τῆς μεγάλης ἐπὶ Γολγοθᾶ θυσίας. Ἀλλ' οἱ ἐπιτυχῶς ἀνθιστάμενοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ (Ἐφεσ. σι'. 13) θέλουσιν οὕτω καταδείξῃ τὸ μέταλλον τοῦ Χριστιανικοῦ χαρακτῆρος· διότι, ὅσον-δήποτε καὶ ἂν εἴνε τὸ ἐναντίον αὐτῶν ρεῦμα, ἡ ἀληθὴς αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν χριστιανικὴ ἀφοσίωσις, ὁ ζήλος των, τὸ θάρρος καὶ ἡ δύναμις θέλουσιν ὑπομείνει μέχρι τέλους. Τοῦναντίον, τὰ ἐπερχόμενα κύματα τῆς ἀπαστίας θέλουσιν παρασύρῃ πάντας τοὺς ἄλλους. Εἶνε γεγραμμένον: «Χιλιάς θέλει πίπτη ἐξ ἀριστερῶν σου, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου· πλὴν εἰς σέ δὲν θέλει πλησιάζῃ, ἐπειδὴ εἶπας, ὁ Κύριος εἶναι ἡ προστασία μου, καὶ καταφυγὴ μου ὁ Ὑψίστος..... Ὁ κατοικῶν ὑπὸ τὴν σκέπην (καθιερώσεως καὶ ἐπακοινωνίας) τοῦ Ὑψίστου, θέλει διατρίβῃ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ παντοκράτορος..... Μὲ τὰ πτερὰ αὐτοῦ θέλει σέ σκεπάζῃ, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ θέλεις εἶσθαι ἀσφαλῆς· ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ εἶναι πανοπλία καὶ ἀσπίς». — Ψαλμὸς 91:

Οἱ κατ' ἄτομα ὀνομαστικοὶ Χριστιανοὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποφύγωσι τὴν προσωπικὴν αὐτῶν εὐθύνην, ἐπαρρίπτοντες ταύτην ἐπὶ τοὺς ποιμένας καὶ διδασκάλους ἢ ἐπὶ τὰς συνόδους καὶ τὰ σύμβολα. Κρινόμεθα ὑπὸ τοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου (Ἰωάν. ιβ'. 48-50, Ἀποκ. κ'. 12) καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν γνωμῶν καὶ ἀποφάσεων τῶν ὁμοίων ἡμῖν ἀνθρώπων. Ἐπομένως πάντες ὀφείλουσι νὰ μιμῶνται τοὺς εὐγενεῖς Βεροιεῖς τοὺς «καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντας τὰς Γραφάς» ἵνα ἴδωσιν ἐάν τὰ διδασκόμενα ἦσαν ἀληθῆ. (Πράξ. ις'. 11). Εἶνε καθῆκον ἡμῶν ὡς κατ' ἄτομα Χριστιανῶν νὰ ἀνακρίνωμεν πάντα ὅσα παραδεχόμεθα καὶ νὰ κρατῶμεν τὰ καλῶς ἔχοντα: «Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε» (Α'. Θεσ. ε', 21). «Εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τὴν μαρτυρίαν» ἐάν δὲν λαλῶσι κατὰ τὸν λόγον τοῦτον, δεδωκώς δὲν εἶναι φῶς ἐν αὐτοῖς». — Ἡσαΐας 81. 20.

Τὸ αὐτὸ ἀξίωμα ἐφαρμόζεται τὸσον ἐπὶ τῶν κοσμικῶν ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν πραγμάτων. Ἐνῷ τὰ διάφορα σκάφη τῆς πολιτείας στρέφονται πρὸς τὴν καταστροφὴν, οἱ βλέποντες τοὺς

προβάλλοντας βράχους, καίτοι δὲν δύνανται νὰ μεταβάλῃσι τὸ ρεῦμα τῶν γεγονότων, δύνανται τοῦλάχιστον νὰ ἐπληφθῶσι σοφῶς τῆς παρούσης εὐκαιρίας ὅπως κανονίσωσιν τὰ κατ' ἑαυτοὺς ἀπέναντι τῆς ἀναποφεύκτου καταστροφῆς· δύνανται νὰ ἐτοιμάσωσι τὰς ναυαγισσαστικὰς λέμβους καὶ τὰ σωσίδια, οὕτως ὥστε, ὅταν τὰ σκάφη τῆς πολιτείας περιδεινούνται ἐν τῇ ἐγερθεύσῃ θαλάσῃ τῆς ἀναρχίας, νὰ δυνηθῶσι νὰ κρατήσωσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὑπὲρ τὰ κύματα καὶ νὰ εὕρωσι περαιτέρω ἀνάπαισιν τινα. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας σοφὴ πολιτικὴ εἶνε νὰ φέρεται τις δικαίως, γενναίως καὶ εὐμενῶς πρὸς πάντας τοὺς ἐν οἰκδήποτε τάξει καὶ καταστάσει ὁμοίους ἡμῖν ἀνθρώπους· διότι ἡ μεγάλη θλίψις θέλει προέλθῃ ἐκ τῆς σφοδρᾶς ὀργῆς τῶν δυσηφαισθημένων ἔθνων, ἐκ τῆς δυσαρρεσκείας καὶ ἀγανακτήσεως τῶν φωτισθέντων ἤδη πληθῶν τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν εὐτυχεστέρων, τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ κυβερνητῶν. Τὰ αἷτια τῆς δυσαρρεσκείας συζητοῦνται ἤδη εὐρέως· καὶ νῦν, πρὶν ἢ ἡ καταιγὶς τῆς ὀργῆς ἐκραγῇ, εἶνε καιρὸς διὰ τὰ άτομα νὰ καταστήσωσι γνωστὰς τὰς ἀρχὰς τῶν οὐ μόνον διὰ λόγων ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς πρὸς τοὺς ἄλλους διαγωγῆς τῶν. Νῦν εἶνε καιρὸς πρὸς μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ χρυσοῦ κανόνος· εἶνε καιρὸς νὰ μάθωμεν νὰ ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον ὡς ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ νὰ πράττωμεν συμφῶνως πρὸς τὴν ἀγάπην ταύτην. Ἐὰν οἱ ἀνθρώποι ἦσαν ἀρεκτὰ συνετοὶ ὥστε νὰ κατανοήσωσιν ὅποια αἱ θέλει εἶσθαι κατ' ἀνάγκην ἡ ἔκβασις τῆς παρούσης πορείας τῶν πραγμάτων, ἤθελον συμμορφωθῇ πρὸς τὸν χρυσοῦν κανόνα τῆς ἀγάπης, ἂν οὐχὶ ὡς πρὸς ἀρχήν, τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν καλόν.

Εἶνε λογικὸν νὰ προεικάζῃ τις, ὅτι ἐν τῇ ἐπικειμένη μεγάλῃ θλίψει, καὶ ἐν μέσῳ τῆς εὐρυτάτης ἔτι συγχύσεως, θέλουσιν ὑπάρξῃ διακρίσεις ἀπέναντι ἐκείνων, οἵτινες ἐδείχθησαν δίκαιοι, γεναῖοι καὶ εὐμενεῖς· καὶ ἀφ' ἐτέρου θέλει ὑπάρξῃ ἐσχάτη ὀργὴ κατ' ἐκείνων, οἵτινες διέπραξαν καὶ ὑπερήσπασαν τὴν καταπίεσιν τὸ αὐτὸ συνέδη καὶ ἐν μέσῳ τῶν φρικαλεοτήτων τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως· καὶ, ὅτι μέλλει νὰ συμβῇ οὕτω καὶ πάλιν, ὑπαινίσσονται οἱ ἐπόμενοι λόγῳ τοῦ Κυρίου. «Ζητεῖτε δικαιοσύνην, ζητεῖτε πραότητα· ἴσως σκεπασθῇτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου». «Ἐκκλινον ἀπὸ τοῦ κακοῦ, καὶ πράττε τὸ ἀγαθόν· ζῆτει εἰρήνην καὶ κυνήγει αὐτήν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου εἶνε ἐπὶ τοὺς δικαίους, καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ εἶναι ἀνοικτὰ εἰς τὴν κραυγὴν αὐτῶν. Τὸ πρῶτοσκον τοῦ Κυρίου εἶνε κατὰ τῶν πρᾶττόντων κακόν, διὰ νὰ ἀφανίσῃ ἀπὸ τῆς γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». (Σοφ. 6'.3, Ψαλμ. γδ'.14-16). Οἱ σοφοὶ οὗτοι καὶ παραινετικοὶ λόγοι ἀποτείνονται πρὸς τὸν κόσμον ἐν γένει. Ὁσον ἀφορᾷ δὲ τοὺς ἁγίους, τὸ μικρὸν ποιμνίον, τοὺς νικῶντας, παρέχεται αὐτοῖς ἡ ὑπόσχεσις, ὅτι θέλουσι λογισθῇ ἄξιοι ἐκφυ-

γεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι (ἐπὶ τὸν κόσμον). — Λουκᾶ κα' 36.

Η ΣΧΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤ ΟΝΟΜΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΘΛΙΨΙΝ

Ἐν ᾧ ἡ μεγάλη ὀργή τοῦ Κυρίου μέλλει νὰ ἐπiskeφθῇ εἰδικῶς τὰ κράτη τοῦ Χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου, διότι ἡμάρτησαν παρ' ὅλον τὸ φῶς καὶ τὰς εὐκαιρίας, αἱ Γραφαὶ σαφῶς δεικνύουσιν, ὅτι οἱ ἐθνικοὶ δὲν εἶναι ἀνεύθυνοι, καὶ ὅτι δὲν θέλουσιν παραμείνῃ ἀτιμώρητοι. Ἐπὶ πολλὰς γενεάς καὶ πολλοὺς αἰῶνας εὐηρεστοῦντο ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Οἱ πατέρες αὐτῶν κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας ἐλησιμύνησαν τὸν Θεόν, διότι δὲν ἤθελον νὰ ἔχωσιν ἐν μνήμῃ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἐξουσίαν· ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς, καὶ ἐκουσίως ἠκολούθησαν τὴν ἀφροσύνην τῆς ἰδίας αὐτῶν φαντασίας· καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἐβάδισαν ἐπιμόνως ἐν τῇ αὐτῇ κατωφερεῖ ὁδῷ μέχρι τῆς σήμερον.

Ἀναφορικῶς τῆς εὐθύνης τῶν Ἐθνικῶν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρει ἡμῖν λίαν σαφῶς ποῖον ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου λέγοντος (Ρωμαιοὺς α' 18-32): «Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν· τὰ γὰρ ὀρατά αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ καθορᾶται, ἧ τε αἰδίου αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ θεϊότης, [ἔχοντες τὸ φῶς τοῦτο τῆς φύσεως, τὴν μαρτυρίαν τῆς φύσεως περὶ τῆς ὑπάρξεως, δυνατόμεως καὶ ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ καὶ συνάμα ἔχοντες τὴν μαρτυρίαν τῆς συνειδήσεως δηλώσεως ποῖον εἶναι τὸ δίκαιον καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἄδικον]· διότι γινόντες τὸν Θεόν [ὑποτίνα τοῦλάχιστον ἔποψιν] οὐχ ὥς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠγαρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία [ὡς φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης πορείας]· Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· [τ.ἐ. ὁ Θεὸς δὲν προσεπάθησεν νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτούς, ἀλλ' ἀφῆκεν αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγείσαν πονηρὰν ὁδὸν καὶ νὰ μάθωσιν ἐκ πείρας τὰ κακὰ αὐτῆς ἀποτελέ-

σματα]..... Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστούς φθόνου, φόνου, ἐριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοσυγείς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετάς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεήμονας· οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσιν.

Καίτοι, ὡς ἐνταῦθα κατεδείξαμεν, τὰ Ἔθνη κατεπίεσαν πάντοτε πᾶσαν τὴν κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ κόσμου γνωστὴν περὶ Θεοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἀλήθειαν, καὶ προϋτίμησαν τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς, διότι αἱ πράξεις αὐτῶν ἦσαν πονηραί, καὶ ἐκτὸς τῶν πονηρῶν καὶ ματαίων φαντασιοπληξιῶν τῶν ἐφευρόν καὶ ψευδεῖς θρησκείας, αἵτινες ἐδικαιολόγουν τὴν πονηρὰν αὐτῶν ὁδόν, καί, καίτοι αἱ ἀλληλοδιαδεχόμεναι γενεαὶ ἀντέγραψαν καὶ ἐδικαιολόγησαν τὴν πονηρὰν πορείαν τῶν προηγουμένων γενεῶν συναινοῦσαι εἰς τὰς διδασκαλίας αὐτῶν καὶ θαδίζουσαι ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν, ἀναλαμβάνουσαι οὕτω τὴν ὀλικὴν ἁμαρτίαν καὶ καταδικὴν αὐτῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν τὰ παρόντα ἔθνη τοῦ Χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου ἀναλαμβάνουσι τὰ δάρη τῶν προηγουμένων γενεῶν, ἐν τούτοις τὰ μὴ χριστιανικὰ Ἔθνη δὲν ἔμειναν καθ' ὅλοκληρίαν ἀγνοοῦντα, ὅτι μέγα φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ πρὸ τῆς πρώτης ἐλεύσεως τοῦ Χριστοῦ ὁ θαυμαστός Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἦτο γνωστός μεταξὺ πολλῶν Ἐθνῶν ἐκ τῆς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον πολιτείας αὐτοῦ· καὶ καθ' ἅπαντα τὸν Εὐαγγελικὸν Αἰῶνα οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ διέδωκαν πανταχοῦ τὴν καλὴν ἀγγελίαν.

Ἐνιαχοῦ ἄτομα τινα προσέσχον εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τὰ ἔθνη παρεγνώρισαν ταύτην γενικῶς, καὶ περιεπάτησαν ἐν τῇ σκοτίᾳ. Ἐπομένως «ὁ θυμὸς τοῦ Κυρίου εἶνε ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη». Ἡσ. λδ' 2. Οἱ ἔθνικοι ἤδη ἄνευ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτοῦ, κρίνονται ἀνάξιοι νὰ συνεχίσωσι περαιτέρω τὴν δύναμιν τῶν· ἀλλὰ καὶ τὰ χριστιανικὰ καλούμενα ἔθνη, τὰ ὅποια μὲ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ δὲν περιεπάτησαν ἀξίως, κρίνονται καὶ ταῦτα, ὑπὸ τοῦ κανόνος τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης ἀνάξια περαιτέρω ἰσχύος.

Οὕτω πᾶν στόμα σταματᾷ, καὶ σύμπας ὁ κόσμος ἵσταται ἔνοχος πρὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν οὐδὲν ἐστι, τὸ ὅποιον ἐννοεῖ, οὐδὲν ἐστι, τὸ ὅποιον ζητεῖ τὸν Θεόν. Πάντες ἐξετράπησαν, πάντες ἐγένοντο μάταιοι· οὐδεὶς ἐστὶν ὁ ποιῶν τὸ ἀγαθόν, οὐδὲ εἰς».

Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ τιμωροῦντος πάντα τὰ ἔθνη εἶνε πρόδηλος· καὶ δεικνύοντες ὅτι οἱ ἔθνικοι θέλουσιν λάβῃ τὴν δικαίαν ἀν-

ταμοιὴν τῶν πράξεων των, ἅς μὴ λησμονῶμεν τὴν μεγαλειότητα εὐθύνην τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου· διότι, εἰάν οἱ 'Ιουδαῖοι εἶχον «πολλὰ πλεονεκτήματα (πολὺ τὸ περισσόν) κατὰ πάντα τρώπον» ὑπὲρ τοὺς 'Εθνικούς, κυρίως καθ' ὅτι ἐνεπιστεύθησαν αὐτοῖς τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ (Ρωμ. γ'.1,2), τί δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν περὶ τῶν ἐθνῶν τοῦ Χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου, τὰ ὁποῖα ἔχουσι μεγαλείτερα ἔτι πλεονεκτήματα, ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου; Παρ' ὅλα ὁμως ταῦτα τὰ πλεονεκτήματα εἰνε ἀληθὲς σήμερον περὶ τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου, ὥς ἦτο τότε ἀληθὲς περὶ τοῦ 'Ιουδαϊκοῦ ἔθνους, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἔνεκα αὐτῶν δλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν (Ρωμ. 6'.24). 'Αναφέρομεν ὥς παράδειγμα τὴν ἐπὶ τῶν εἰδωλολατρικῶν ἐθνῶν ἐπιβολὴν τοῦ ἐμπορίου τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καὶ τοῦ ὀπλίου, ὀφειλομένην εἰς τὴν πρὸς χρυσὸν ἀπλησίαν τῶν χριστιανικῶν λεγομένων ἐθνῶν.

'Αξιόπιστος μάρτυς γνωρίσας τὸ πρᾶγμα προσωπικῶς, ἔγραψε πρὸ τινος εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Νέας 'Υόρκης» τὰ ἀκόλουθα.—

«Κατὰ τὰς ἰδικάς μου ἐν Κόγκκφ καὶ Δυτικῇ 'Αφρικῇ παρατηρήσεις, καὶ κατὰ τὰς ἐκθέσεις πολλῶν ἱεραποστόλων καὶ ἄλλων, τὸ ποτὸν προξενεῖ μεγαλείτερον κακὸν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἢ τὸ ἐμπόριον τῶν δούλων νῦν καὶ ἐν τῷ παρελθόντι. Τὸ ποτὸν ἀποδεκατίζει τὸν λαόν, καταστρέφει χωρία· οὐ μόνον θανατῶνει κατὰ χιλιάδας, ἀλλὰ καὶ διαφθείρει καὶ καταστρέφει σωματικῶς τε καὶ ἡθικῶς ὁλοκλήρους φυλάς, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα εἰνε ἐκπεφυλισμένα, ὥς γεννηθέντα κατ' εἰκόνα τῶν πατέρων των..... Πάντες οἱ ἐργάται καθ' ἐκάστην μεσημβρίαν ἐπιδίδονται εἰς μεγάλην πόσιν ρουμίου καὶ ἀναγκάζονται κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκάστου Σαββάτου νὰ λαμβάνωσιν ὥς μέρος τῶν ἡμερομισθίων των δύο τοῦλάχιστον φιάλας ζενέβρας· εἰς πολλὰ ἐργοστάσια, κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔξ ἐνδς, δύο ἢ τριῶν ἐτῶν μετὰ τοῦ ἐργοστασιάρχου συμβολαίου των, οἱ ἐργάται ἀναγκάζονται νὰ λαβῶσι καὶ ἀποστείλωσι εἰς τὰς οἰκίας των ἀνὰ ἓν βαρέλιον ρουμίου ἢ κιθῶτα τινα (δαμεζάνες) ζενέβρας. Οἱ ἰθαγενεῖς μικρόεμποροι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀγοράζωσι βαρέλια οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ἔναντι τῶν πωλουμένων ἐπιτοπίων προϊόντων αὐτῶν, καί, ὅταν μάλιστα, παρ' ὅλας των τὰς διαμαρτυρίας, δὲν εὗρωσι δίκαιον, τότε χύνουσι τὸ οἰνόπνευμα ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ· οἱ Εὐρωπαῖοι ἔμποροι λέγουσι: «Οἱ μαῦροι πρέπει νὰ ἀγοράζωσι ρούμιον, δὲν δυνάμεθα διὰ μόνης τῆς πωλήσεως παστῶν ἢ ὑφασμάτων νὰ κερδίσωμεν ἀρκετὰ χρήματα ὥστε νὰ ἱκανοποιηθῶμεν». Οἱ κάταικοι τῶν πόλεων ὠρύονται πανθαυμονικῶς ἐκ τοῦ καθ' ἐκάστην Κυριακὴν πότου. 'Υπάρχουσι χωρία, ἐν τοῖς ὁποίοις πάντες οἱ ἄνδρες, πᾶσαι αἱ γυναῖκες καὶ πάντα τὰ παιδία εἶναι κτηνωδῶς μεθυσμένοι, καὶ οὕτως αἱ ἄλλοτε θρησκευτικαὶ λειτουργίαι διεκόπησαν. Οἱ φύλαρχοι λέγουσι παρῶς πρὸς

τοὺς ἱεραποστόλους: «Διατὶ σεῖς, ὃ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ δὲν ἤλθετε ἐνωρίτερον πρὶν ἔλθῃ ἐνταῦθα ἡ χρῆσις τοῦ ποτοῦ; Ὁ πότος κατέφαγε τὰς κεφαλὰς τοῦ λαοῦ μου καὶ ἐσκήλυνε τὰς καρδίας των· δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν, δὲν φροντίζουν περὶ οὐδενὸς καλοῦ».

Λέγεται, ὅτι τινὲς τῶν Ἑθνικῶν κρατοῦσι τὴν Γραφὴν τῶν Χριστιανῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν λέγοντες: «Αἱ πράξεις ὑμῶν δὲν ἀναποκρίνονται πρὸς τὰς διδασκαλίας τῆς ἁγίας ὑμῶν Βίβλου.» Ἀναφέρεται, ὅτι εἰς Βραχμάνος ἔγραψε πρὸς τινα ἱεραπόστολον: «Σὰς ἀποκαλύπτωμεν. Δὲν εἶσθαι τόσον καλοὶ ὅσον τὸ Βιβλίον σας. Ἐὰν ὁ λαὸς σας ἦτο τόσον καλὸς ὅσον ἡ Βίβλος σας, θὰ κατεκτᾶτε τὰς Ἰνδίας ἐντὸς πέντε ἐτῶν». — Ἰδε Ἱεζ. κβ'. 4.

Ἀληθῶς, ἐὰν «ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης» (ἐὰν ἐξεγερθῶσι μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης — τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ἣν ὁ Κύριος τότε ἀπηυθύνετο), καὶ ἐὰν βασίλισσα νότου ἐγερθῇσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν» (Ματθ. ιβ' 41, 42), τότε ὁ Ἰσραὴλ καὶ πᾶσα προγενεστέρα γενεὰ καὶ τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη θέλουσιν ἐγερθῇ μετὰ τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου· διότι «παντὶ ὃ ἐδόθη πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ». — Λουκᾶ ιβ'. 48.

Ἄλλ' ἀφίνοντες τὴν ἡθικῶς ἀναταποδοτικὴν ἄποψιν τοῦ ζητήματος, βλέπομεν πῶς, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ φύσει τῆς περιπτώσεως, τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη θέλουσιν ὑποφέρειν ἐν τῇ πτώσει τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου, τῆς Βαβυλῶνος. Διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἑμμέσου ἐπαρροῆς τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τὰ χριστιανικὰ λεγόμενα ἔθνη ἔκαμον μεγάλας προόδους ἐν τε τῷ πολιτισμῷ καὶ πάσῃ ὑλικῇ εὐδαιμονίᾳ, οὕτως ὥστε ἀπὸ ἀπόψεως πλούτου, ἀνέσεων, διανοητικῆς ἐπιδόσεως, ἀγωγῆς, πολιτικῆς διοικήσεως, ἐπιστήμης, τέχνης, βιομηχανίας, ἐμπορίου καὶ παντὸς κλάδου ἀνθρωπίνης ἐνεργείας, ἔχουσι κάμῃ πολὺ περισσοτέρας προόδους ἢ τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἠννοήθησαν ὀλιγώτερον ἐκ τῆς ἐκπολιτισμοῦς ἐπηρείας τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τούτου ὑπέπεσον εἰς συνεχῆ παρακμὴν, οὕτως ὥστε σήμερον παρουσιάζουσι μόνον τὰ ναυάγια τῆς παρελθούσης αὐτῶν εὐδαιμονίας. Παραβάλατε ἐπὶ παραδείγματι, τὴν Ἑλλάδα τῆς σήμερον πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἦτο ποτὲ ἡ ἐστία τῆς παιδείας καὶ εὐπορίας. Σημειώσατε ἐσαύτως τὰ παρόντα ἐρείπια τῆς δόξης τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, ἡ ὁποία ἦτο ποτε τὸ πρῶτον κράτος ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Συνεπεία τῆς παρακμῆς τῶν εἰδωλολατρικῶν ἐθνῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ εὐδαιμονίας τῶν χριστιανικῶν λεγομένων ἐθνῶν τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη ὀφείλουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς τὰ χρι-

στιανικὰ πολλὰς ἐκ τῶν ἀνέσεων ὧς ἤδη ἔχουσιν, τὰ εὐεργετήματα τοῦ ἐμπορίου, τῆς διεθνοῦς ἐπικοινωνίας καὶ τὴν ὥς ἐκ τούτου πνευματικὴν ἀνάπτυξιν κλπ., ὧς ἐκ τούτου ἢ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προοῖουσα πρόοδος συνέδεσε τὰ ἔθνη διὰ διαφόρων κοινῶν συμφερόντων, τῶν ὁποίων ἡ ἐν ἐνὶ ἡ πλείστοις ἔθνεσιν ἀνωμαλία ἐπηρεάζει ἀμέσως πάντα τὰ λοιπὰ ἔθνη. Ἐντεῦθεν, ὅταν ἡ Βαβυλῶν ἢ ὁ χριστιανικὸς λεγόμενος κόσμος καταπέσῃ αἰφνιδίως, τὰ ἀποτελέσματα τῆς πτώσεως αὐτοῦ θέλουσιν εἶσθαι σοβαρῶτα διὰ πάντα τὰ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτώμενα ἔθνη, τὰ ὁποῖα, ἐν τῇ συμβολικῇ γλώσσει τῆς Ἀποκαλύψεως, παρίστανται μεγάλως θρηνοῦντα τὴν πτῶσιν τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως Βαβυλῶνος. — Ἀποκ. ιη'. 9-19.

Ἄλλ' οὐχὶ μόνον ἐν τῇ πτώσει τῆς Βαβυλῶνος θέλουσιν ὑποφέρειν τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη· διότι τὰ ὀγκούμενα κύματα τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς συγχύσεως θέλουσι ταχέως ἐπεκταθῆ καὶ περιλάβῃ καὶ παρασύρῃ καὶ τὰ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη πάντα καὶ οὕτω σύμπασα ἡ γῆ θέλει σαρωθῆ διὰ τοῦ σαρώθρου τῆς καταστροφῆς, καὶ ἡ ὑπεροψία τοῦ ἀνθρώπου θέλει παταχθῆ· διότι εἶναι γεγραμμένον: «Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος». (Ρωμ. ιβ'. 19. — Δευτ. λβ'. 35). Καὶ ἡ κρίσις τοῦ Κυρίου ἐπὶ τε τὰ χριστιανικὰ καὶ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη θέλει γίνῃ κατὰ τὰς αὐστηροτάτας βάσεις τῆς δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.

Αἱ πολιτικάι, κοινωνικάι καὶ ἐκκλησιαστικάι δυνάμεις τῆς Βαβυλῶνος, τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ζυγιζόμεναι ἦδη ἐν πλά-
στιγγι. — Ἡ εἰς δίκην προσαγωγὴ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων. —
Ἡ ἔγκλησις τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ δυσηκότου. — Ἡ κατὰ
τῶν ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων κατηγορία. — Καὶ τώρα ἀκόμη,
ἐν μέσῳ τῆς εὐτυχίας της, τὸ ἔγγραφον τῆς καταδίκης αὐτῆς
χαράσσεται καὶ δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ διακεκριμένως, καίτοι
ἡ δοκιμασία δὲν δινεπληρώθη ἀκόμη.

«Ὁ Θεὸς τῶν θεῶν, ὁ Κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν
γῆν, ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἕως δύσεως αὐτοῦ. Θέλει προσ-
καλέσει τοὺς οὐρανούς ἀνωθεν [τὰς κυριαρχούσας δυνά-
μεις], καὶ τὴν γῆν [τὰ πλήθη], διὰ νὰ κρίνῃ τὸν λαὸν
αὐτοῦ [κατ' ὄνομα Χριστιανισμὸν]»

«Ἄκουσον, λαέ μου, καὶ θέλω λαλήσει· Ἰσραὴλ [κατ'
ὄνομα πνευματικὸν Ἰσραὴλ — Βαβυλῶν, Χριστιανισμὸν]
καὶ θέλω διαμαρτυρήσει κατὰ σοῦ. Πρὸς τὸν ἀσε-
βῆ εἶπεν ὁ Θεός· Τί πρὸς σέ νὰ διηγῇσαι τὰ διατάγμα-
τά μου, καὶ νὰ ἀναλαμβάνῃς τὴν διαθήκην μου ἐν τῷ στό-
ματί σου; Σὺ δὲ-μισεῖς παιδείαν, καὶ ἀπορρίπτεις ὀπίσω
σου τοὺς λόγους μου. Ἐὰν ἴδῃς κλέπτην τρέχεις μετ' αὐ-
τοῦ καὶ μετὰ τῶν μοιχῶν εἶναι ἡ μερίς σου. Παραδίδεις
τὸ στόμα σου εἰς τὴν κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου περιπλέ-
κει δολιότητα. Καθήμενος λαλεῖς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου·
βάλλεις σκάνδαλον κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς σου. Ταῦτα
ἔπραξας, καὶ ἐσιώπησα· ὑπέλαβες ὅτι εἰμαι τῷ ὄντι ὁμοι-
ός σου· Θέλω δὲ ἐλέγξει καὶ θέλω παραστήσει πάντα ἔμπρο-
σθεν τῶν ὀφθαλμῶν σου. Θέσατε λοιπὸν τοῦτο εἰς τὸν νοῦν
σου, οἱ λησιμονοῦντες τὸν Θεόν, μήποτε σὰς ἀρπάσω καὶ
οὐδεὶς ὁ λυτρώσων». (Ψαλμὸς ν' 1, 4, 7, 16-22).

Ὡς λογικὴ συνέπεια τῆς ἐπὶ παντὸς ζητήματος μεγάλης αὐξήσε-
ως τῆς γνώσεως, τῆς κατὰ θεῖαν πρόνοιαν παρασχεθείσης ἐν
τῇ «ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς προπαρασκευῆς, διὰ τὴν Χιλιετῆ Βασιλεί-
αν τοῦ Χριστοῦ, αἱ πολιτικάι καὶ ἐκκλησιαστικάι δυνάμεις τῆς Βα-

βυλῶνος, χριστιανικοῦ κόσμου, τίθενται ἤδη εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς Δικαιοσύνης, πρὸ σύμπαντος τοῦ κόσμου. Ἐλθούσης τῆς ὥρας τῆς κρίσεως, ὁ Κριτὴς εὐρίσκεται ἤδη ἐπὶ τῆς ἑδρας αὐτοῦ· οἱ μάργυρες — τὸ κοινόν — εἶναι παρόντες· καὶ κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο τῆς δοκιμασίας καὶ ὑπάρχουσιν νῦν Δυνάμεις, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀκούσωσι τὰς κατηγορίας καὶ εἰτα ν' ἀπολογηθῶσιν. Αἱ ἐγκλήσεις διεξάγονται ἐν ἀνοικτῷ δικαστηρίῳ, καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἀκούει μετ' ἐπιτεταμένου καὶ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος.

Διὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὁ Μέγας Κριτὴς καταδικάζει τὴν νῦν θέσιν τῶν εἰρημένων Δυνάμεων· διότι προειδοποιούμεθα ἤδη περὶ τῆς καταδίκης αὐτῶν διὰ τοῦ «βεβαίου αὐτοῦ λόγου τῆς προφητείας»· καὶ οἱ ἄνθρωποι δύνανται ἤδη ν' ἀναγνώσωσι ἐπὶ τῶν εὐωχουμένων αὐτῶν αἰθουσῶν τὸ ἐγγράφον τῆς μυστηριώδους ἀλλὰ μοιραίας χειρὸς «Μενέ, Μενέ, Θεκέλ, Οὐφαρσίν!» Ἡ παρούσα δίκη, ἐν ᾗ θέλει γείνη ἡ ἐγκλησις καὶ ἡ ἀπολογία, καὶ θέλουσι συζητηθῇ τὰ δίκαια καὶ ἄδικοι τῶν διδασκαλιῶν, ἐξουσιῶν κλπ, θὰ καταδείξῃ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἀληθῆ χαρακτῆρα τῆς Βαβυλῶνος, οὕτως ὥστε, καίτοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ μακρὸν ἥπατήθησαν διὰ τῶν ματαίων αὐτῆς ἀξιώσεων, νὰ δυνηθῶσιν ἴσως, διὰ τῆς διαδικασίας ταύτης, νὰ κατανοήσωσιν καθ' ὅλοκληρίαν τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ καταρρίπτοντος ἐν τέλει τὴν Βαβυλῶνα. Ἐν τῇ δοκιμασίᾳ ταύτῃ, αἱ ἀξιώσεις αὐτῆς περὶ ἀνωτέρας ἀγιότητος καὶ θείας ἐξουσίας καὶ ἰσχύος τῆς διακυβεργήσεως τοῦ κόσμου, καθὼς αἱ πολλὰ αὐτῆς τερατώδεις καὶ ἀντιφατικαὶ δογματικαὶ διδασκαλίαι, θέλουσι κληθῇ πρὸς ἐξέτασιν.

Μετὰ προφανοῦς αἰσχύνης καὶ συγχύσεως πρὸ τοσούτου πληθους μαρτύρων, αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, τῶν κυβερνητῶν καὶ τοῦ κλήρου, προσπαθοῦσι ν' ἀπολογηθῶσιν. Οὐδέποτε εἰς τὰ χρονικά τῆς ἱστορίας ὑπῆρξε τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων. Οὐδέποτε ἄλλοτε οἱ ἐκκλησιαστικοί, διπλωματικοὶ καὶ πολιτικοὶ κυβερνήται ἐξητάσθησαν, ἐξηλέγχθησαν καὶ ἐκρίθησαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς δημοσίας κρίσεως, ὡς τώρα, διὰ τῆς δημοσίας δὲ ταύτης κρίσεως τὸ καρδίας ἐτάξον Πνεῦμα τοῦ Κυρίου ἐξελέγχει αὐτοὺς πρὸς μεγάλην τῶν σύγχυσιν. Παρὰ τὴν ἀπόφασιν δὲ καὶ προσπάθειαν αὐτῶν, ὅπως ἀποφύγωσι τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐξέλεγκξιν παρὰ τοῦ πνεύματος τῶν χρόνων τούτων, ἀναγκάζονται νὰ ὑπομένωσι ταύτην, καὶ οὕτως ἡ δίκη προχωρεῖ.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΣΤΑΘΜΙΖΟΜΕΝΗ ΕΝ ΤΗ ΠΛΑΣΤΗΓΓΙ

Ἐν ᾧ τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων προκαλοῦσιν ἡδὴ τὰς τε πολιτικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς δυνάμεις τῆς Χριστιανωσύνης ν' ἀποδείξωσι τὰς ἀξιώσεις των, καθ' ἃς ἀξιοῦσιν, ὅτι ἔχουσι παρὰ Θεοῦ

ἔξουσίαν νὰ κυβερνῶσιν, οὔτε αὐτὰ οὔτε οἱ κυβερνῆται βλέπουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς παρεχώρησε ἐξουσίαν δυνάμειος (ἢ ἐπέτρεψε τὸ δικαίωμα τοῦ κυβερνᾶν) εἰς τοὺς τοιοῦτους κυβερνήτας, τοὺς ὁποίους τὸ ἀνθρώπινον γένος ἠδύνατο νὰ ἐκλέγῃ ἢ ἀνέχῃται (εἴτε καλοὺς εἴτε κακοὺς), μέχρι τοῦ πληρώματος τῶν Καιρῶν τῶν Ἑθνῶν· δὲν βλέπουσιν, ὅτι καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε εἰς τὸν κόσμον νὰ διαχειρίζηται τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ νὰ κυβερνᾷ ἑαυτὸν (ν' αὐτοκυβερνᾶται), ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα, πάντες πράττοντες οὕτω δυνηθῶσι νὰ μάθωσιν, ὅτι, ἐν τῇ πεπτωκυῖα αὐτῶν καταστάσει, εἶναι ἀνίκανοι πρὸς αὐτοδιοίκησιν, καὶ ὅτι εἶναι ἀνωφελεῖς νὰ προσπαθῇ τις νὰ γίνῃ ἀνεξάρτητος εἴτε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἴτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. «Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχοῦσαις ὑποτασσέσθω. Οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὕσαι ἐξουσίαι ὑπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσιν». — Ρωμ. ιγ' 1.

Οἱ κυβερνῆται καὶ αἱ κυβερνῶσαι τάξεις τοῦ κόσμου, μὴ βλέπουναι τοῦτο, ἀλλὰ δραττόμεναι τῆς εὐκαιρίας (τοῦ κυβερνᾶν), καὶ ἐπωφελοῦμεναι τῶν ἥττον εὐτυχῶν ἀνθρωπίνων πληθῶν, τῇ ἀνοχῇ καὶ συγκαταθέσει τῶν ὁπῶν (εἴτε ἀγνοούντων εἴτε γνωρίζοντων τοῦτο) ἐπὶ μακρὸν ἐτηρήθησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν, προσεπάθησαν νὰ παρειαγάγωσι εἰς τὰ ἀμαθῆ πλήθη τὴν ἀπατηλὴν διδασκαλίαν, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ὑπεδείχθησαν καὶ ἀπὸ Θεοῦ ἔλαβον τὸ δικαίωμα αὐτῶν ὡς βασιλέων — πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν. Καὶ πρὸς διαιωνίσιν τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἥτις εἶνε τόσο ἐπωφελὴς εἰς αὐτοὺς, ὑπέταλψαν καὶ ἐνεθάρρουναν ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας τὴν παρὰ τῷ λαῷ ἀμάθειαν καὶ δεισιδαιμονίαν.

Κατὰ τοὺς ἐσχάτους μὲν χρόνους ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἐκπαίδευσις ἐγενικεύθησαν. Καὶ τοῦτο κατορθώθη δυνάμει τῆς Θείας Προνοίας, καὶ οὐχὶ διὰ προσπαθειῶν τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν. Ὁ τύπος καὶ ἡ δι' αἵματος μεταφορὰ ὑπῆρξαν οἱ κύριοι παράγοντες τῆς προαγωγῆς ταύτης. Πρὸ τῆς θείας ταύτης ἐπεμβάσεως, τὰ πλήθη τοῦ κόσμου, ἀπομεμονωμένα ἅπ' ἀλλήλων, δὲν ἠδύναντο νὰ μάθωσιν περισσότερα τῆς ἰδίας αὐτῶν πείρας. Ἀλλ' οἱ παράγοντες οὗτοι ἐπέφερον θαυμασίαν αὔξιν ταξιδίων καὶ κοινωνικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων, οὕτως ὥστε πάντες οἰασθῆποτε τάδε, δύνανται νὰ ἐπωφελῶνται τῆς πείρας τῶν ἄλλων καθ' ὅλον τὸν κόσμον.

Ὁ πολὺς λαὸς ἤδη ἀναγινώσκει, ταξιδεύει, σκέπτεται καὶ καθίσταται ὁσημέραι μᾶλλον δυσηρεστήμενος καὶ μεμπτοιῶν, ὁλίγην μόνον ὑποταγὴν προσφέρων εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἰσχυροὺς, οἱ ὅποιοι διετήρησαν τὴν παλαιὰν τάξιν πραγμάτων, ὑφ' ἣν διατελοῦσιν ἐν μεγίστῃ ἀνησυχίᾳ. Εἶναι μὲν τριακόσια πεντήκοντα ἔτη ἅφ' ὅτου ἐξεδόθη νόμος τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου περὶ τῶν ἀγραμμάτων μελῶν αὐτοῦ! Ἐκ δὲ τῶν εἰκοσιν ἑξ βαρόνων,

οἱτινες υπέγραψαν (παλαιότερον ἔτι) τὸν Συνταγματικὸν Χάρτην τῆς Ἀγγλίας, τρεῖς μόνον ἔγραψαν τὰ ὀνόματά των, ἐνῷ οἱ λοιποὶ εἰκοσι τρεῖς ἔκαμον ἀπλῶς σημείον!

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν τῆς Ρωσσίας βλέπων, ὅτι ἡ γενικὴ ἐκπαίδευσις τοῦ λαοῦ ἔτεινε πρὸς κρίσιν τῶν κυβερνώντων, προέτεινε, ὡς πλῆγμα κατὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ Μηδενισμοῦ, νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν μελῶν τινῶν τῶν πτωχοτέρων τάξεων.

Κατὰ τὸ 1887 ἐξέδωκε διάταγμα, οὗτινος παραθέτομεν τὴν κάτωθι ἀπόσπασμα: — «Τὰ γυμνάσια, αἱ ἀνώτεραι σχολαὶ καὶ τὰ πανεπιστήμια ὀφείλουσιν ἀπὸ τοῦδε νὰ μὴ δέχωνται ὡς μαθητὰς ἢ φοιτητὰς τὰ τέκνα τῶν ὑπηρετῶν, χωρικῶν, μικροεμπόρων, μικροκαταστηματαρχῶν, γεωργῶν καὶ ἄλλων τῆς αὐτῆς τάξεως, τῶν ὁποίων οἱ ἀπόγονοι δὲν ὀφείλουσι νὰ ἐξέλθωσιν τοῦ κύκλου, εἰς δὲν ἀνήκουσιν, καὶ φθάσωσιν οὕτω, ὡς ἡ μακρὰ πείρα κατέδειξεν, εἰς τὴν θέσιν νὰ δυσανεστήθωσι μὲ τὴν τύχην των, καὶ νὰ ὀργισθῶσι κατὰ τῆς ἀνισότητος τῆς παρουσίας κοινωνικῆς καταστάσεως».

Ἄλλ' εἶνε πολὺ ἀργὰ πλέον νὰ ἐπιτύχῃ ἡ τοιαύτη πολιτικὴ, καὶ μάλιστα ἐν Ρωσίᾳ. Τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐπεδίωξε καὶ ἡ Παπῶ-σύνῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἰσχύος της, ἀλλὰ κατανοεῖ ἤδη, ὅτι εἰνε ἐσφαλμένη πολιτικὴ στρεφομένη πρὸς τοὺς ἀναλαμβάνοντας ταύτην. Φῶς ἀνέτειλεν εἰς τὰ πνεύματα τοῦ λαοῦ, ὅστις δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ πρότερον σκότος. Σὺν τῇ βαθμιαίᾳ αὐξήσει τῆς γνώσεως, ἐξητήθησαν δημοκρατικαὶ μορφαὶ κυβερνήσεως, καὶ αἱ μένουσαι δὲ μοναρχικαὶ κυβερνήσεις κατ' ἀνάγκην μεγάλως ἐτροποποιήθησαν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῇ ἀπαιτήσει τοῦ λαοῦ.

Ἐν τῇ ἀνατέλλοντι φωτὶ τῆς νέας ἡμέρας οἱ ἄνθρωποι ἀρχίζουν νὰ βλέπουν, ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσχημα ψευδῶν ἀξιώσεων, τὰς ὁποίας ὁ λαὸς ἠνείχετο ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτοῦ ἀμαθείᾳ, αἱ κυβερνῶσαι τὰς ξεῖς ἰδιοποιοῦντο τὰς ἐκ τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων τῶν λοιπῶν τάξεων ἀπορροεούσας ὠφελείας. Σταθμίζοντες δὲ τὰς ἀξιώσεις τῶν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, φθάνουσι ταχέως εἰς τὰ συμπεράσματα των παρὰ πάσας τὰς ἀνεπαρκεῖς ἀπολογίας, τὰς ὁποίας προβάλλουσιν οὗτοι (οἱ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ). Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ αἱ κατώτεραι τάξεις δὲν διέπονται ὑπὸ ὑψηλοτέρων ἀρχῶν δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας, ἡ κρίσις τοῦ λαοῦ πόρρω ἀπέχει τοῦ δικαίου καὶ ἀγνοεῖ πάντα νόμον καὶ τάξιν ἀντὶ νὰ ἐξετάσῃ μετὰ ψυχραιμίας καὶ ἀπαθείας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς δικαιοσύνης ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἐνῷ ἡ Βαβυλὼν, ἡ Χριστιανωσύνη — ἡ παρούσα ὁργάνωσις τῆς κοινωνίας, ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ τῶν κυβερνώντων καὶ τοῦ κλήρου — σταθμίζεται ἐν τῇ πλάστιγγι τῆς δημοσίας γνώμης, αἱ πολλαὶ αὐτῆς τερατώδεις ἀξιώσεις καταφαίνονται ἀβάσιμα καὶ

ἀφηρημένα, καὶ αἱ βαρεῖαι κατ' αὐτῆς κατηγορεῖται — ἐπὶ ἰδιότη-
 λεία καὶ ἀσμφωνία πρὸς τὸν θεῖον κανόνα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποί-
 ου τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐξουσίαν ἀντιποιεῖται, — τοσοῦτον ὑπερεβά-
 ρουναν, ὥστε, ἀπὸ τοῦδε ἀκόμη, ὁ κόσμος ὀλίγην μόνον ὑπομονὴν
 ἔχει νὰ ἀκούσῃ τὰς περαιτέρω ἀποδείξεις τοῦ πράγματι ἀντιχριστια-
 νικοῦ χαρακτήρος.

Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς ἐφιστῶσι τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου εἰς
 τὴν δόξαν τῶν βασιλείων των, τοὺς θριάμβους τῶν δπλων των,
 τὴν λαμπρότητα τῶν πόλεων καὶ ἀνακτόρων των, καὶ τὴν ἀξίαν
 καὶ δύναμιν τῶν θεσμῶν των, πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν. Προ-
 σπαθοῦσι ν' ἀφυπνίσωσι τὸ παλαιὸν πνεῦμα ὁμοφύλου πατριωτι-
 σμοῦ καὶ δεισδαιμονίας, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μετεβάλλετο εἰς ταπεινὸν
 σέβας καὶ λατρείαν πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ ἰσχύϊ καὶ προσ-
 κάλει τὰς ὑπὸ τοῦ λαοῦ ζητωκραυγὰς πρὸς τοὺς βασιλεῖς, καὶ τὸν
 σεβασμὸν πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας ὅτι εἶναι ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλ' αἱ ἡμέραι ἐκείναι παρήλθον· τὰ λείψανα τῆς πάλα ἀμα-
 θείας καὶ δεισδαιμονίας ἐξαφανίζονται ὁσημέραι, καὶ μετ' αὐ-
 τῶν αἰσθήματα πατριωτισμοῦ καὶ τυφλοῦ θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ·
 καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀναφαίνεται ἡ ἀνεξαρτησία, ὑποψία καὶ περιφρόνη-
 σις, αἵτινες ἀφεύκτως καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλουσιν ἐπιφέρει παγ-
 κόσμιον ἀγῶνα — ἀναρχίαν. Οἱ λαοὶ τῶν διαφόρων σκαφῶν
 τῆς πολιτείας ὁμιλοῦσιν ὀργίλως καὶ ἀπειλητικῶς πρὸς τοὺς πλοι-
 ἀρχους καὶ ὀδηγούς, καὶ ἐνίοτε ἀποβαλίνουσι σχεδὸν ἀνυπότακτοι.
 Ἀξιοῦσιν, ὅτι ἡ παρούσα πολιτικὴ των ἐν τῇ ἐξουσίᾳ εἶνε νὰ δε-
 λεάσωσιν αὐτοὺς πρὸς τὴν δουλείαν τοῦ μέλλοντος, καὶ νὰ σφε-
 τερισθῶσι πάντα τὰ φυσικὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ νὰ ἐπαναγάγω-
 σιν αὐτοὺς εἰς τὴν δουλείαν τῶν πατέρων των. Καὶ πολλοὶ μετὰ
 μεγάλης ἀγανακτήσεως ἐπιμένουσι νὰ ἐκτοπίσωσι τοὺς παρόντας
 πλοίαρχους καὶ ὀδηγούς καὶ ἀφίσωσι τὰ πλοῖα εἰς τὴν διακρίσιν
 τῶν κυμάτων, ἐνῷ φιλονεικοῦσι πρὸς ἀλλήλους διὰ τὴν ἐξουσίαν.
 Ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀγρίας καὶ ἐπικινδύνου ταύτης κραυγῆς, οἱ πλοί-
 αρχοὶ καὶ οἱ ὀδηγοί, οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ διπλωμάται, ἀγωνίζονται καὶ
 κρατοῦσι τὰς ἰσχυρὰς αὐτῶν θέσεις, φωνάζοντες πάντοτε εἰς τὸν
 λαόν, «Κάτω τὰς χεῖρας! θὰ ὀδηγήσητε τὸ πλοῖον εἰς τοὺς βράχ-
 χους!» Τότε παρουσιάζονται οἱ διδάσκαλοι τῆς θρησκείας καὶ συμ-
 βουλευούσιν εἰς τὸν λαὸν ὑποταγὴν· καὶ ἐπιζητοῦντες νὰ παρα-
 στήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐξουσίαν ὡς ἀπὸ Θεοῦ, συμπράττουσι με-
 τὰ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων νὰ κρατῶσι τὸν λαὸν ὑπὸ χαλινόν. Ἀλ-
 λά καὶ αὐτοὶ ὡσαύτως ἄρχονται παρατηροῦντες, ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῶν
 παρήλθεν, καὶ σκέπτωνται νὰ εὔρωσι τὸ μέσον τῆς ἐνισχύσεως αὐ-
 τῆς. Οὕτω σκέπτονται περὶ ἐνώσεως καὶ συνεργασίας μετ' ἀλλή-
 λων, καὶ ἀκούομεν αὐτοὺς συζητοῦντας μετὰ τῆς πολιτείας περὶ
 πλείονος βοηθείας ἐκ μέρους αὐτῆς, ὑποσχομένοι νὰ ὑποστηρίξω-

σι καὶ αὐτοὶ τοὺς πολιτικοὺς θεσμούς διὰ τῆς (φθινούσης) αὐτῶν δυνάμεως. ‘Αλλ’ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγείρεται καταιγίς, καὶ, ἐνῷ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, μὴ δυνάμενα νὰ κατανοήσωσι τὸν κίνδυνον, ἐξακολουθοῦσι κραυγάζοντα, αἱ καρδίαι τῶν ἐν τοῖς πηδαλίοις τῶν πλοίων ἀποφυχοῦσιν ἐκ φόβου τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ κακῶν.

Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις ἰδίως θεωροῦσιν ἐπαβαλλομένην τὴν λογοδοσίαν τῶν πράξεων των διὰ τὰ νὰ κάμωσιν ὅσον τὸ δυνατόν καλλιτέραν ἐπίδειξιν, καὶ ἀναχαιτίσωσιν οὕτω τὸ ἐναντίον αὐτῶν ἐπαναστατικὸν ρεῦμα τοῦ δημοσίου αἰσθήματος. ‘Αλλ’ ἐνῷ ἐπιχειροῦσι ν’ ἀπολογηθῶσι διὰ τὰ πτωχὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῶν παρελθόντων αἰώνων τῆς δυνάμεώς των, ἐπαυξάνουσι τὴν σύγχυσιν αὐτῶν καὶ ἀμνηχανίαν, καὶ προκαλοῦσιν τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων πρὸς τὴν ἀληθῆ ὄψιν τῶν πραγμάτων. Αἱ ἀπολογίαι αὗται φαίνονται καθημερινῶς ἐν ταῖς στήλαις τοῦ κοσμικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου. Καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς ταύτας εἶναι αἱ ἀτρόμητοι καὶ διεξοδικαὶ ἐκ μέρους τοῦ κόσμου κριτικαὶ κατὰ τε τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων τῆς Χριστιανισμοῦ. Ὡς παράδειγμα τούτων ἀναφέρομεν τὰ κάτωθι ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ καθημερινοῦ τύπου.

Η ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

‘Ο «Ἐσπερινὸς Ταχυδρόμος» τῆς Νέας Ὑόρκης λέγει:

«Μεταξὺ πασῶν τῶν παραδόξων δοξασιῶν τοῦ ἀνθρώπινου γένους δὲν ὑπάρχει παραδοξότερα ἐκείνης, καθ’ ἣν ὁ Παντοδύναμος ἐκλέγει δῆθεν τινὰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων (οἱ ὅποιοι συνήθως εἶναι νοσεροί, μωροὶ καὶ διεφθαρμένοι) ὅπως βασιλεύωσιν ἐπὶ μεγάλων κοινοτήτων ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ προστασίαν, ὡς ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.»

‘Ἐτέρα ἐφημερίς ἐδημοσίευσε πρὸ τινος τὰ κάτωθι ὑπὸ τὴν ἐπικεφαλίδαν «δυστυχῆς Μοῖρα τῶν Βασιλέων»:

«Λέγεται μετὰ τινος πιθανότητος, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Μιλάνος τῆς Σερβίας εἶναι παράφρων. ‘Ο βασιλεὺς τῆς Βυτεμβέργης εἶναι σεληνιακός (πάσχει ἀπὸ σεληνιασμόν). ‘Ο τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας ἐν τῇ παραφροσύνῃ του ἡτοκτόνησεν, καὶ ὁ ἥδη κυβερνῶν τὴν χώραν ταύτην εἶναι εὐήθης. ‘Ο Τσάρος τῆς Ρωσσίας ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον, καθότι ὁ ἀδελφός του, ὁ καὶ φυσικὸς διάδοχος, ἐκρίθη διανοητικῶς ἀνίκανος· καὶ ὁ νῦν Τσάρος ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἐνθρονισμοῦ του κατατρώχεται ὑπὸ μελαγχολίας, καὶ προσεκάλεσε τοὺς εἰδικοὺς φρενολόγους τῆς Γερμανίας καὶ Γαλλίας, ὅπως τὸν θεραπεύσουν. ‘Ο βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας εἶνε θῦμα χοιράδων καὶ δὲν θέλει πιθανῶς φθάσῃ εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν. ‘Ο Αὐτο-

κράτωρ τῆς Γερμανίας ἔχει ἀνάτονον πληγὴν εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ, ἣ ὅποια ἐν τέλει θέλει ἐπηρεάσῃ τὸν ἐγκέφαλόν του. Ὁ βασιλεὺς τῆς Δανιμαρκίας ἐκληροδότησε δεδηλητηριασμένον αἷμα εἰς ἡμίσειαν δωδεκάδα δυναστειῶν. Ὁ Σουλτάνος τῆς Τουρκίας κατατρώχεται ὑπὸ μελαγχολίας. Δὲν ὑπάρχει θρόνος ἐν Εὐρώπῃ, ἐν τῷ ὁποίῳ αἱ ἁμαρτίαι τῶν πατέρων δὲν ἐκληροδοτήθησαν εἰς τὰ τέκνα, καὶ μετὰ μίαν ἢ δύο τὸ πολὺ γενεάς δὲν θὰ ὑφίσταται πλέον οὔτε Βουρβωνική, οὔτε Ἀψβουργική οὔτε ἡ τῶν Ρωμανῶν οὔτε ἡ τῶν Γουέλφων δυναστεία ὅπως καταθλίψῃ καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον. Οὐδεμία ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία θέλει ἀσφαλίσῃ πλέον ἀπὸ τοῦ 1900 τοὺς τοιοῦτους κυανοῦν αἷμα φέροντας. Τὸ κυανοῦν αἷμα ἐξαιρεῖται τοῦ προβλήματος τοῦ μέλλοντος».

Ἄλλος ἀρθρογράφος ἐφημερίδος ἀπαριθμεῖ τι στοιχίζει ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια ἐν Ἀγγλίᾳ (ἐπὶ τῆς βασιλείσης Βικτωρίας) ὡς ἀκολούθως: —

(Ἐνταῦθα παραλείποντες τὰ διάφορα λεπτομερῆ ποσὰ περιοριζόμεθα εἰς τὴν γενικὴν καταγραφὴν, ἣν ποιεῖται ἐν τέλει τοῦ ἀρθρου τοῦ ὁ ἀρθρογράφος. — Σημ. Μεταφρ.)

Ἐ'Ανακεφαλαιοῦντες τὰ διάφορα ποσά, τὰ ὅποια ἐστοίχισεν ἐκ τοῦδε (τοῦ 1888) ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, παρατηροῦμεν, ὅτι αἱ πολυάριθμοι θεῖοι, θεῖαι καὶ ἐξάδελφοι τῆς βασιλείσης ἐστοίχισαν περὶ τὰς Λίρας: 4,500,000· περὶ τὰ 4,500,000 Λ. ὁ σύζυγος αὐτῆς, οἱ υἱοὶ τῆς καὶ αἱ θυγατέρες τῆς· ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ οἴκου τῆς περὶ τὰ 20,000,000 Λ., καὶ αἱ θαλαμηγοὶ τῆς περὶ τὰς 600,000 Λ., τὰ διάφορα ταῦτα ποσὰ συμποσοῦνται εἰς 30,000,000 Λ., τὰ ὅποια ἐδαπάνησε τὸ ἔθνος διὰ τὴν βασιλικὴν οἰκογένειαν. Ἀξίζει τὸν κόπον; εἶνε καταστρεπτικὸν τῶντι νὰ φορολογῇται ὁ λαὸς ὅπως τηρῇ ἐν τῇ ὀκνηρίᾳ μέγαν ἀριθμὸν προσώπων, τὰ ὅποια θὰ ἠδύναντο νὰ εἶνε ὠφελιμώτερα εἰς τὴν χώραν, ἐὰν ἐκέρδιζον τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τινος ἐντίμου ἐργασίας».

Ἡ ἐσχάτος γενομένη στέψις τοῦ Τσαροῦ τῆς Ρωσσίας ἦτο ἀξιοσημειώτως παράστασις βασιλικῆς πολυτελείας, ἥτις, ὡς πᾶσαι αἱ βασιλικαὶ ἐπιδείξεις, ἀπέβλεπε νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ τὴν ἰδέαν, ὅτι οἱ κυβερνῆται αὐτῶν εἶνε πολὺ ἀνώτεροι κατὰ τὴν δόξαν καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ ἄξιοι ἐπομένως λατρείας ὡς ὑπέρτερα ὄντα καὶ δουλοπρεποῦς ἐκ μέρους τῶν ὑπηκόων τῶν ὑποταγῆς. Λέγεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ μεγάλη καὶ πομπῶδης αὕτη βασιλικὴ ἐπίδειξις ἐστοίχισεν περὶ τὰ 25,000 000 δολλάρια.

Ἀναφορικῶς τῆς ἀσωτίας ταύτης, ἥτις εἶνε ἐν πλήρει ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐλεεινὰς συνθήκας τῶν ἑκατομμυρίων τῶν ἀγροτῶν τῆς Ρωσσίας, τῶν ὁποίων τὴν ἀθλιότητα καὶ πενίαν σύμψας ὁ κόσμος ἐγνώριζε κατὰ τὴν σιτοδείαν τοῦ 1893, ἀποσπῶμεν ἐκ τῶν σχολίων τοῦ «Θεατοῦ» (Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος) τὰ ἀκόλουθα: —

ἔβρινε δύσκολον νὰ δώσωμεν ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν ἐπὶ τῇ στέψει τοῦ Ρώσσου μονάρχου προπαρασκευῶν. Μόλις δὲ δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν τὴν συγκεχυμένην σκηνὴν τὴν παρουσιασθεῖσαν τότε ἐν Μόσχᾳ, μὲ τὴν ἀσιατικὴν αὐτῆς ἀρχιτεκτονικὴν, μὲ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς τὰς πλήρεις Εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀσιατικῶν στολῶν, μὲ λευκοὺς πρίγκηπας καὶ Ἑγεμόνας φέροντας ἐρυθρὰν στολὴν, μὲ κινεζικοὺς Πρίγκηπας ἐνδεδυμένους κυανὰς στολὰς, μὲ μελαψοὺς Πρίγκηπας ἐν χρυσαῖς ἐνδυμασίαις, μὲ μονάρχας τῆς Ἀπω Ἀνατολῆς, τὸν Δικτάτορα τῆς Κίνας, καὶ τὸν μελαψὸν Ἰάπωναν Στρατηγόν, πάντας τούτους παρατεταγμένους παρὰ τὰ μέλη πασῶν τῶν βασιλευσούσων οἰκογενειῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ παρὰ τοὺς ἀντιπροσώπους πασῶν τῶν γνωστῶν ἐκκλησιῶν καὶ πάντων τῶν ὑποτελῶν τῷ Τσάρῳ λαῶν (τῶν ἀνερχομένων, ὡς πιστεύομεν, εἰς ὀγδοήκοντα) μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων πάντων τῶν στρατῶν τῆς Δύσεως, πάντας τούτους κινουμένους μεταξὺ ἀπειροπληθῶν καὶ ποικιλομόρφων στρατιωτικῶν συνταγμάτων καὶ διὰ μέσου ἑκατομμυρίων ταπεινοῦ λαοῦ, κατὰ τὸ ἡμῖν Ἀσιατικοῦ καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἡμῖν Εὐρωπαϊκοῦ, κινουμένου ἐκ περιεργείας καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν ἐπίγειον αὐτοῦ κύριον. Δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν βοήν τῶν ἀπειραριθμῶν πληθῶν, τὸν χορὸν τῶν ἀπειροπληθῶν μοναχῶν, τοὺς ταῦτοχρόνους χαιρετισμοὺς τοῦ πυροβολικοῦ, οἵτινες ἐπαναλαμβάνονται ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν ἀνὰ πᾶν τὸ δόρσιον τμήμα τοῦ κόσμου, ἀπὸ Ρήγας μέχρι Βλαδιβοστόκ, πάντες ἀκούουσι ταῦτοχρόνως, ὅτι ὁ Τσάρος ἔθηκε τὸ στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Ὁ Ἄγγλος μελετᾷ ταῦτα πάντα ὡς θὰ ἐμελέτα πόνημά τι τοῦ Μούρ, καὶ εὐρίσκει αὐτὰ ἐν ταύτῳ μεγαλοπρεπῇ καὶ εὐτελεῇ. Δὲν εἶνε ταῦτα μεγαλοπρεπῆ; Δὲν εἶνε μᾶλλον μελοδραματικά ἢ πραγματικά; Δὲν εἶνε ἡ τοιαύτη μεγαλοπρέπεια καὶ πολυτέλεια ἐγκληματική, ἐν Κράτει ὡς ἡ Ρωσσία, μὲ τὰ ἑκατομμύρια ἐπὶ τῶν ἑκατομμυρίων τοῦ πάσχοντος πληθυσμοῦ της; Πέντε ἑκατομμύρια Ἀγγλικῶν λιρῶν διὰ μίαν τελετὴν! Ὑπάρχει λογικὴ τις αἰτία δικαιολογοῦσα μίαν τοιαύτην γιγαντιαίαν δαπάνην; Δὲν ἀποβλέπει ἡ ὑπέρογκος αὕτη σπατάλη, ἡ ἐπίδειξις τοιαύτης σχεδὸν ἄφρονος ὑπεροφίας καὶ μεγαλείου, ὁ κατασπασιμὸς τοσοῦτου θησαυροῦ καθ' ὃν τρόπον κατασπαθίζουσιν ἐνίοτε τοὺς θησαυροὺς των οἱ βασιλεῖς τῆς Ἀνατολῆς, δὲν ἀποβλέπουσι ταῦτα πάντα νὰ διεγείρῃσι παρὰ τῷ λαῷ τὸ αἶσθημα ἀπονομητέας πρὸς τὸν μονάρχην του δόξης; Κατ' οὐδένα τρόπον ἠδύνατο οἱ Ἄγγλοι νὰ ψηφίσωσι τοσοῦτον ποσὸν διὰ τοιοῦτον σκοπὸν, καὶ ἡ Ἀγγλία ἠδύνατο νὰ μὴ φεισθῇ τοῦ χρημάτων της δεκάκις περισσότερον ἢ ὅσον δὲν ἐφείσθη τοῦ χρημάτων αὐτῆς ἡ Ρωσσία ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

Ἐν τούτοις δυνατόν οἱ ἰθύνοντες τὰ τῆς Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας νὰ εἶναι ἀρκετὰ συνετοὶ, ὥστε ἡ ἀλόγιστος αὕτη δαπάνη

δραστηριότητος καὶ χρήματος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποιον, ἀπὸ τῆς ἀπόψεώς των, ἀποβλέπεται ὡς ἀναπόφευκτος συνέπεια. Ὁ σκοπὸς τῆς ἀλογίστου ταύτης πολυτελείας εἶναι νὰ ἐντυπώσῃ εἰς τὸν Ρωσσικὸν λαόν, ὅτι ἡ θέσις τοῦ Τσάρου εἶναι κατὰ τινα τρόπον ὑπερφυσική, ὅτι τὰ πλούτη αὐτοῦ εἶναι ἄπειρα ὡς ἡ δύναμις του, ὅτι εὐρίσκεται ἐν τινι εἰδικῇ πρὸς τὸν Θεὸν σχέσει, ὅτι ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ εἶναι τόσον πανηγυρικὴ καὶ σημαντικὴ τελετή, ὥστε οὐδεμία ἐξωτερικὴ ἐπίδειξις, ἀποσκοποῦσα νὰ καταστήσῃ τοῦτο φανερὸν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπερβολικὴ, καὶ ταῦτα πάντα ἵνα πάντες μάθωσιν νὰ προσβλέπωσιν θαυμάζοντες καὶ θεωροῦντες, ὅτι ἡ πρόσκαρος αὐτῇ σιγῇ ἡ καθ' ἅπαντα τὸν βόρειον κόσμον τόσον ἐπιμελῶς διαδοθεῖσα δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα διαταγῆς ἀλλὰ προσδοκίας τοιοῦτου μεγάλου καὶ σημαντικοῦ γεγονότος. Καὶ οἱ ἰθύνοντες τὰ τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους νομίζουσιν, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα ἐπιτυγχάνεται, καὶ ὅτι ἡ ἐντύπωσις τῆς στέψεως τοῦ Αὐτοκράτορος ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς νίκης ἡ ὁποία ἤθελε στοιχίσῃ τόσον ὅσον ἡ στέψις εἰς χρῆμα καὶ πολὺ περισσότερον εἰς δάκρυα. Ἐπαναλαμβάνουσι τὴν αὐτὴν τελετὴν κατὰ τὴν ἀνάγκησιν παντὸς Αὐτοκράτορος ἐπὶ τοῦ Ρωσσικοῦ θρόνου, μετὰ ὁλονὲν αὐξανούσης λαμπρότητος ἀνταποκριτομένης πρὸς τὴν αὐξανούσαν ἰσχὺν τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους, ἥτις γίνεται ἀξιοσημείωτος, ὡς νομίζουσιν, διὰ τῆς ὁπισθοδρομήσεως τῆς Ἰαπωνίας, τῆς ταπεινότητος τῆς Κίνας καὶ τῆς ἐξευτελιστικῆς δουλοπρεπείας τοῦ ἡγεμόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Πιστεύουσιν ἔτι, ὅτι ἡ τελετὴ τῆς στέψεως ἐπαυξάνει πᾶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ γόητρον τοῦ κυριάρχου αὐτῶν, ὅτι τὸ Μεγαλεῖον τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτοῦ, τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν του, ἡ κατοχὴ αὐτοῦ ἐπὶ πάσης πηγῆς πολιτισμοῦ καθὼς καὶ ἐπὶ πάσης πηγῆς βαρβαρικῆς Δυνάμεως, ταῦτα πάντα γίνονται μᾶλλον γνωστὰ εἰς τὰ πνεύματα ὁλοκλήρου τῆς Δύσεως, καὶ ἐπαυξάνουσιν οὕτω τὴν ἀπροθυμίαν ὅπως θελήσῃ τις νὰ ἀναμετρηθῇ πρὸς τὴν μεγάλην βόρρειον δύναμιν. Ἐν Βερολίνῃ ὑπάρχει, νομίζουσιν, μέγα οἶγος ἐπὶ τῇ σκέψει ἐπιδρομῆς, ἐν Γαλλίᾳ τουναντίον ἐπικρατεῖ ὑπερβολικὴ χαρὰ ἐπὶ τῇ σκέψει τῆς μετὰ τῆς Ρωσσίας συμμαχίας, ἐνῷ ἐν Λονδίνῳ σκέπτονται οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες τῆς Ἀγγλίας κατὰ πόσον ἡ πολιτικὴ πορεία τῆς Χώρας τῶν πάγων θέλει μείνῃ σταθερά ἢ μέλλει νὰ μεταβάλῃ διεύθυνσιν. Δύναται τις νὰ διαβεβαιώσῃ μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι ἀπατώνται καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ ὅτι μετὰ τινα ἔτη ἡ διπλωματία τῆς Ρωσσίας δὲν θέλει γείνῃ τολμηροτέρα συνετεῖται τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἐφορτῆς, καὶ ἡ ἀντίστασις τῶν ἀνθισταμένων ἔτι πρὸς τὸν Μέγαν Κολοσσὸν τοῦ Βορρᾶ δὲν θέλει γίνῃ δειλοτέρα, καθότι εἶδον οὗτοι, μὲ τοὺς νοεροὺς τοῦλάχιστον ὀφθαλμούς των, σκηνὴν, ἡ ὁποία ἐν ὀλίγοις δύναται κάλλιστα νὰ περιγραφῇ

ὡς ἡ ἐπιθεώρησις ὁλοκλήρου Κράτους γενομένη ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πρωτευούσης του ἧ ὡς ἡ στρατιὰ τῆς Βορείου Εὐρώπης καὶ Ἀσίας τιμώσης τὸν ἀνώτατον αὐτῆς Ἀρχηγόν;

«Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅμως εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι σκηναὶ παρόμοιαι πρὸς τὴν τῆς στέψεως ταύτης ἀποτελοῦσιν ἓνα ἐκ τῶν κινδύνων τοῦ κόσμου. Τοιαῦται σκηναὶ τείνουσι νὰ διαφθείρωσι καὶ τοὺς ἰσχυροτάτους ἄνδρας τοῦ κόσμου. Περὶ τοῦ νῦν Τσάρου οὐδεὶς γνωρίζει τι ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰπέ τις (ὅστις ἔτυχε νὰ ἔλθῃ εἰς μεγάλην μετ' αὐτοῦ συνάφειαν), ὅτι εἶνε ἄνθρωπος εἰς ἄκρον εὐαίσθητος». Ἀλλ' ἀναμφιβόλως εἶνε καὶ ἄλλο, ἐὰν ἀπόγονος Ἀλεξάνδρου τοῦ Α', ὅστις ὑπέγραψε τὴν συνθήκην τοῦ Τίλσιτ, δύναται νὰ αἰσθάνηται ἑαυτὸν ἐπὶ μακρόν ὄντα τὸ κέντρον τῆς τελετῆς τῆς στέψεως, ἐὰν δύναται πράγματι νὰ λατρεύηται ὡς ἐὰν νὰ ἐβασίλευεν ἐν Νινευί, ἄνευ ὀνειροπολημάτων καὶ τὰ ὄνειρα τῶν βασιλέων εἶναι συνήθως κατακτητικά. Ὑπάρχει μέθη προερχομένη ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεως, ἣν κατέχει τις, ὑπάρχει ἐπίσης μέθη προερχομένη ἐκ τῆς ἰσχύος, ἣν κέκτηται τις, οὕτως ὥστε ὁ ἄνθρωπος, ἐφ' οὗ προσηλοῦται πᾶς ὀφθαλμός, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πάντες οἱ ἡγεμόνες φαίνονται μικροί, πρέπει νὰ εἶνε τοῦλάχιστον μετρίου χαρακτῆρος, ἵνα μὴ ἐν δεδομέναις σιγμαῖς ἐπαίρηται ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι εἶνε πρῶτος μετὰξὺ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἐν τούτοις οἱ ἰθύνοντες τὰ τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας δύνανται νὰ διᾶδωσιν, ὅτι καίτοι, ὑψοῦντες τοὺς Τσάρους αὐτῶν τόσον ὑψηλά, ἐνίσχυσαν τὴν εὐπειθειαν καὶ ὑπακοὴν εἰς αὐτόν ἐκ μέρους τοῦ κόσμου, παρέλυσαν ὅμως ἀφ' ἑτέρου τὴν δύναμιν τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ τῶν Αὐτοκρατόρων των, ἡ ὁποία εἶνε ἡ ἀναγκαία χαλιναγωγήσις τοῦ χαρακτῆρος των».

Ἀλλὰ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἰθύνοντες οὗτοι τὰ τῶν Χριστιανικῶν λεγομένων Κρατῶν εἶναι, λαμβανόμενοι ὡς ἐν ὅλον, ἀπεστερημένοι παντὸς χριστιανικοῦ αἰσθήματος καὶ πάσης ἀνθρωπίνης συμπαθείας ἀποδεικνύεται πασιφανέστατα ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι, ἐνῶ τὸ χρεῖμα κατασπαταλᾶται ἀφειδῶς πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πρὸς τοὺς Αὐτοκράτορας καὶ βασιλεῖς ἀφοσιώσεως τοῦ κόσμου, καὶ πρὸς τὴν πρὸς τοῦτο πομπὴν καὶ ἐπίδειξιν, καὶ ἐνῶ ἑκατομμύρια στρατιωτῶν καὶ ναυτῶν καὶ θανιασιώτατοι στρατιωτικοὶ ἐξοπλισμοὶ εἶναι εἰς τὰς διαταγὰς των, ἀκούουσι μετ' ἀδιαφορίας τὰς κραυγὰς τῶν πτωχῶν Ἀρμενίων Χριστιανῶν, τοὺς ὁποίους βασανίζουσι καὶ φονεύουσι κατὰ δεκάδας χιλιάδων. Οἱ θαυμάσοι οὗτοι στρατοὶ δὲν διοργανοῦνται ἐπομένως χάριν τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' ἀπλῶς χάριν τῶν ἰδιοτελῶν σκοπῶν τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομολογικῶν ἡγετῶν τοῦ κόσμου, ἥτοι πρὸς διαρπαγὴν ἑδαφῶν, πρὸς προστάσιν τῶν συμφερόντων τῶν κατόχων ὁμολογιῶν καὶ χρεωγράφων, καὶ πρὸς ἀλληλοεξόντωσιν, ὁπότεν, παρουσιαζομένης εὐκαιρίας,

ἐφορμῶσι κατ' ἀλλήλων τὰ κράτη, πλήρη μίσους, ὅπως εὐρύνωσι τὰ ἐδάφη αὐτῶν καὶ ἐπαυξήσωσι τὸν πλοῦτον των.

Ἐν ἀξιοσημειωτῷ πρὸς τὴν βασιλικὴν ταύτην πολυτέλειαν καὶ ἀσωτίαν ἀντιθέσει, ἣτις ἀσωτία ὑπάρχει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν παντὶ κράτει συντηροῦντι βασιλικὴν οἰκογένειαν, εὐρίσκονται τὰ Ὑπερμεγέθη Δημόσια Χρέη τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν.

«Ὁ «Γάλλος Οἰκονομολόγος» ἐδημοσίευσεν λεπτομερές ὑπὸ τοῦ κ. Στώρμ ἄρθρον ἐπὶ τοῦ Δημοσίου Χρέους τῆς Γαλλίας. Ἡ συνηθεστάτη ἐκτίμησις τοῦ ὀλικοῦ χρέους τῆς Γαλλίας λέγεται ὅτι εἶναι 6,400,000,000 δολλάρια. Αἱ μετριώταται ἐκτιμήσεις ὑποβιβάζουσι τοῦτο κατ' ὀλίγα τινα ἑκατομύρια. Ὁ κ. Παῦλος Λερωὶ Μπωλιὲ ἀναφέρει τὸ χρέος τοῦτο εἰς 6,843,573,630 δολλάρια. Τὸ ἐξαγόμενον τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ κ. Στώρμ ἀνέρχεται εἰς 5,900,800,000 δολλάρια, μὲ τὴν παρατήρησιν ἐν τούτοις, ὅτι παρέλειψε 432,000,000 δολλάρια ἐτησίων χρεωλύτρων, τὰ ὅποια ἄλλοι οἰκονομολόγοι ἐθεώρησαν ὡς ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους. Ἐκ τοῦ δημοσίου τούτου Χρέους τὰ 2,900,000,000 δολλάρια εἶναι πρὸς 3 0]0, τὰ 1,357,600,000 δολλάρια εἶναι πρὸς 4 1/2 0]0, καὶ 967,906,200 δολλάρια ἀποτελοῦνται ἐξ ὁμολογιῶν διαφόρων εἰδῶν. Τὸ Δημόσιον τοῦτο Χρέος εἶνε τὸ βαρύτερον φορτίον, τὸ ὅποιον δύναται νὰ γίνῃ ἀνεκτὸν ὑπὸ ἔθνους ἐν τῷ κόσμῳ. Τὸ μᾶλλον πλησιάζον πρὸς αὐτὸ εἶνε τὸ Δημόσιον Χρέος τῆς Ρωσσίας ἀνερχόμενον εἰς 3,605,600,000 δολλάρια. Κατὰ τρίτον λόγον ἐρχεται ἡ Ἀγγλία μὲ 3,565,800,000 δολλάρια Δημοσίου Χρέους, καὶ κατόπιν ἡ Ἰταλία μὲ 2,226,200,000 δολλάρια δημ. χρέους. Τὸ δημόσιον χρέος τῆς Αὐστρίας ἀνέρχεται εἰς 1,857,600,000 δολλάρια, καὶ τῆς Οὐγγαρίας εἰς 635,600,000 δολλάρια Ἡ Ἰσπανία ὀφείλει 1,208,400,000 δολλάρια, καὶ ἡ Πρωσσία 962,800,000 δολλάρια. Αὐτοὶ εἶνε οἱ ἀριθμοὶ τοῦ κ. Στώρμ. Οὐδὲν ἐκ τῶν κρατῶν τούτων ἐξαιρέσει τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Πρωσσίας, ἔχουσιν ἀρκετὰς προσόδους πρὸς ἐξασφάλισιν διαρκoῦς ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ των, ἀλλ' ἐκ τούτων πάντων τῶν κρατῶν τὸ βαρύτερα ἐπιπεφορτισμένον εἶνε ἡ Γαλλία, ἥς ἡ αὔξησις τοῦ δημοσίου χρέους ὑπῆρξε ταχὺτάτη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ τὰ μέγιστα ἀπειλεῖ τὸ μέλλον.

«Ἐν συμπεράσματι ὁ κ. Στώρμ λέγει: «Ἀπέχομεν ἀπὸ πάσης λυπηρᾶς σκέψεως, ἣν τὰ χρέη ταῦτα διεγείρουσιν ἐν ἡμῖν. Ἀλλὰ, ἀφ' οἰασδήποτε ἀπόψεως καὶ ἂν θεωρήσωμεν τὰ 29 1/2 δισεκατομύρια τοῦ δημοσίου χρέους μας, εἴτε ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ χρέη ἄλλων χωρῶν, εἴτε ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πρὸ δέκα ἢ εἴκοσιν ἐτῶν ἡμέτερα χρέη, φαίνονται ταῦτα ὡς κορυφὴ ὑψίστου καὶ ἀγνώστου ὕψους, υπερβαίνοντα τὸ ὄριον, τὸ ὅποιον πᾶς λαὸς τοῦ κόσμου καὶ ἐν οἰαδήποτε ἐποχῇ δύναται νὰ ὑποθέσῃ ἐφικτόν. Μόνον πρὸς τὸν Πύργον τοῦ Ἀΐφφελ δύναται νὰ παραβληθῶσιν ὡς πρὸς τὸ ὕψος.

Εἴμεθα ἀνώτεροι τῶν γειτόνων μας καὶ τοῦ παρελθόντος μας ἀπὸ μόνης τῆς ἀπόψεως τοῦ μεγέθους τῶν δημοσίων χρῶν μας,..... ἐνώπιον τῶν ὁποίων εἶναι καιρὸς ἵνα ἡ χώρα ἡμῶν αἰσθανθῇ πατριωτικὴν φρίκην.»

Ὁ «Λονδίνειος Τηλέγραφος» ἐδημοσίευσε ἐσχάτως τὴν ἀκόλουθον περίληψιν τῆς διεθνoῦς οικονομολογικῆς ἐπιθεωρήσεως:—

Ἡ ἔλλειψις χρημάτων ἐπικρέμαται ὡς σκιερὸν καὶ σχεδὸν παγκόσμιον νέφος ἐπὶ τῶν ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης. Οἱ καιροὶ εἶναι λίαν χαλεποὶ διὰ πάντα τὰ κράτη, ἀλλ' ἰδίως διὰ τὰ μικρά. Ἀμφιβάλλομεν, ἂν ὑπάρχῃ κράτος ἐν Εὐρώπῃ, τοῦ ὁποίου ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους δὲν παρουσιάζει ζοφερὸν ἔλλειμμα, ἐνῶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον χρεωκοποῦσιν. Ἐπιμελεῖς ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν οικονομολογικῶν συνθηκῶν τῶν διαφόρων κρατῶν παρουσιάζουσι τοιοῦτον ἐν τοῖς διαφόροις δημοσίοις ταμείοις πρὸς ἰσορῦγιον κατὰ τὸ δυνατόν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀγῶνα, ὁποῖος οὐδέποτε ἄλλοτε ὑπῆρξε τόσοσιν γενικός. Ἡ κατάστασις αὕτη εἶνε σχεδὸν παγκόσμιος· διότι, ἐὰν ρίψωμεν βλέμμα ἔξω τῆς Εὐρώπης, παρατηροῦμεν, ὅτι αἱ Ἑνωμέναι Πολιτεῖαι ἀφ' ἑνός, καὶ αἱ Ἰνδίαὶ καὶ Ἰαπωνία μετὰ τῶν γειτόνων αὐταῖς χωρῶν ἀφ' ἑτέρου, ἡσθάνθησαν τὴν πίεσιν ταύτην.....

Ἡ Μεγάλη Δημοκρατία εἶνε ἀρκετὰ εὐρεῖα καὶ πλήρης πόρων, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἀποθάνῃ ἐξ οικονομικῆς καχεξίας· ἀλλὰ καὶ αὕτη εἶνε πολὺ ἀσθενής. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἔχει ὡσαύτως μέγα ἔλλειμμα νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐν τῇ προσεχεῖ αὐτῆς προϋπολογισμῷ, καὶ ὑπέστη μεγάλας καὶ ἴσως ἀνεπανορθώτους ἀπωλείας ὡς ἐκ τῆς ἀπεργίας τῶν γαιανθρακωρύχων. Ἡ Γαλλία, ὡς ἡμεῖς καὶ ἡ Ἀμερικὴ, εἶνε μία ἐκ τῶν χωρῶν ἐκείνων, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀναξιοχρεοὶ, ὡς ἐκ τοῦ πλούτου τοῦ ἐδάφους τῆς καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων τῆς. Αἱ πρόσοδοι αὐτῆς ἐν τούτοις παρουσιάζουσι συχνὰ ἔλλειμματα· τὸ ἐθνικὸν αὐτῆς χρέος ἔλαβε τεραστίας διαστάσεις, καὶ τὸ θάρος τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ αὐτῆς ἀπορροφῶσι σχεδὸν τὰ ἐκ τῆς βιομηχανίας εἰσοδήματα τῆς χώρας. Ἡ Γερμανία ἐπίσης πρέπει νὰ καταταχθῇ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῶν λίαν εὐπόρων κρατῶν, τὰ ὁποῖα μόνον προσωρινὴν πίεσιν οικονομικῆς φύσεως δύνανται νὰ ὑποστῶσιν. Ἐν τούτοις ὑπολογίζεται, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπώλεσαν 25,000,000 λιρῶν Ἀγγλικῶν, ὅπερ ποσὸν ἀντιπροσωπεύει τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου τῆς χώρας ταύτης. Μέγα μέρος τῆς ἀπωλείας ταύτης ὀφείλεται εἰς Γερμανικὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις ἐν Πορτογαλίᾳ, Ἑλλάδι, Νοτίῳ Ἀμερικῇ, Μεξικῷ, Ἰταλίᾳ καὶ Σερβίᾳ· ἐκτὸς τούτου ὅμως ἡ Γερμανία μεγάλως ἡσθάνθη τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ ἀργύρου σύγχυσιν. Τὸ φορτίον τῆς ἐνόπλου ἐιρήνης δαράνυει καταθλιπτικῶς τὸν λαὸν αὐτῆς. Εἶνε παράδοξον νὰ εἴπωμεν,

ὅτι μεταξὺ τῶν κρατῶν, τὰ ὁποῖα παρουσιάζομεν ὡς φρικτῶς ἀξιοχρεα, ἡ Αὐστρουγγαρία κατέχει τὴν πρώτην θέσιν.....

Ἐάν στρέψωμεν τὰ βλέμματα ἡμῶν πρὸς τὴν Ἰταλίαν, θέλομεν παρατηρήσῃ ἐν αὐτῇ παράδειγμα «Μεγάλης Δυνάμεως» πτωχευσάσης ὡς ἐκ τοῦ μεγαλείου της. Κατ' ἔτος τὰ ἔσοδα αὐτῆς υποβιβάζονται, ἐνῶ τὰ ἔξοδά της ἐπαυξάνονται. Πρὸ ἑξ ἑτῶν τὸ ἔξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἰταλίας ἀνήρχετο εἰς 2,600,000,000. Εἶνε ὑπόχρεως νὰ πληρῶνῃ 80,000,000 λιρῶν Ἀγγλικῶν ὡς τόκον ἐπὶ τοῦ δημοσίου αὐτῆς χρέους ἐκτὸς τῆς διαφορᾶς ἣν πληρῶνει διὰ τὸν ἀναγκαιοῦντα χρυσόν. Αἱ ἐγγυήσεις αὐτῆς εἶναι εὐτελεῖς ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἀγορᾷ, ἡ τεραστία ὑπ' αὐτῆς ἐκδοσὶς τραπεζογραμμάτων ὕψωσε τὴν τιμὴν καὶ τὸν χρυσὸν εἰς φανταστικὰς τιμὰς. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐδυσθίσθη εἰς κατάστασιν πενίας καὶ ἀθλιότητος ἀφαντάστου, καὶ ὅταν οἱ ὑπουργοὶ αὐτῆς παρουσιάσωσιν νέους τινὰς φόρους, αἱματηραὶ ταραχαὶ ἐκρήγνυνται.

Σχετικῶς μὲ τὴν Ρωσίαν, αἱ οἰκονομικαὶ αὐτῆς ἐκθέσεις καλύπτονται ὑπὸ τοιούτου μυστηρίου, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ τι περὶ αὐτῶν μετὰ πεποιθήσεως. Ἐν τούτοις ὁμῶς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ νομίζωμεν, ὅτι μόνον ὁ ὄγκος τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Τσάρων δύναται νὰ προστατεύσῃ ταύτην ἀπὸ ἐπιχειρήσεως χρεωκοπίας. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἐπιέσθη μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστε ἀπερροφήθη καὶ ἡ τελευταία σταγὼν τοῦ αἵματος τῆς φιλοπονίας των. Καὶ ὁ μᾶλλον ἔτι ἀναίσθητος καὶ ἀσυνείδητος ἐκ τῶν Οἰκονομικῶν αὐτῆς Ὑπουργῶν μόλις τολμᾷ νὰ δώσῃ ἡμίσεαν ἔτι στροφὴν εἰς τὸν ἔλικα τῆς φορολογίας.

Μετριοφρων καὶ ἀκριδὴς αὐτόχθων αὐθεντία γράφει περὶ τῆς ἐν Ρωσίᾳ καταστάσεως ὡς ἀκολούθως:—

Ἐπὶ δὲ ὁδὸς τὸν ὁποῖον προσπαθεῖ ὁ χωρικὸς νὰ κερδίσῃ, ἐξοδεύεται οὐχὶ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ ἄνεσιν, ἀλλὰ πρὸς πληρωμὴν καθυστερουμένων φόρων.....

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ὡς φόροι πληρωγόμενον χρήμα ἀνέρχεται μέχρι τῶν τριῶν σχεδὸν τετάρτων τῶν ὀλικῶν ἐσόδων τῆς χώρας. Τὸ φαινομενικῶς ἀξιόχρεον τῆς κυβερνήσεως τῆς χώρας ταύτης ἐπιτυγχάνεται διὰ τεχνητῶν μέσων. Οἱ ἐπιμελεῖς καὶ προσεκτικοὶ παρατηρηταὶ διορῶσι μεγάλην χρεωκοπίαν τοῦ κράτους τούτου. Ὁ τρομακτικὸς ἐφιάλτης τῆς ἐνόπλου εἰρήνης τῆς Εὐρώπης συντελεῖ καὶ ἐνταῦθα μεγάλως πρὸς παράλυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας. Τὸ παράδειγμα τῆς Πορτογαλλίας εἶνε διάφορον· διότι, καίτοι τὸ ἄλλοτε περιφανὲς τοῦτο βασίλειον εὐρίσκεται ἤδη ἐν παρακμῇ, ἡ ἀτυχὴς αὐτοῦ κατάστασις δὲν ὀφείλεται θεθαίως εἰς στρατιωτικὴν φιλοδοξίαν ἢ εἰς ἀσκόπους δαπάνας. Ἡ Ἑλλάς ἐν τούτοις, καίτοι ἄσημος μεταξὺ τῶν Δυνάμεων μὲ πληθυσμὸν δύο ἑκατομμυρίων, παρέχει λαμπρὸν παρά-

δειγμα τῆς καταστροφῆς, εἰς ἣν οἰκονομικὴ ἀσωτία καὶ πεφυσωμένα σχέδια δύνανται νὰ φέρωσιν ἓν ἔθνος. Ἡ «μεγάλῃ ἰδέᾳ» ὑπῆρξεν ἡ ἀρὰ τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος, καὶ εἶδομεν ἐσχάτως ταύτην θέλουσαν νὰ ἀποφύγῃ τὸ βάρος τοῦ δημοσίου αὐτῆς χρέους διὰ πρᾶξεως λίαν δυσφήμου, ἀναβληθείσης μερικῶς μόνον ὡς ἐκ τῶν διαμαρτυριῶν τῆς Εὐρώπης. Τὸ καταναλωθὲν διὰ τὸν Στρατὸν καὶ Στόλον αὐτῆς χρήμα εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἐρρίφθῃ εἰς τὴν θάλασσαν. Αἱ περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων συζητήσεις κατέστησαν δι' αὐτὴν πάθος, διαφθεῖρον τοὺς καλλίστους καὶ ἱκανωτάτους τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν της. Λαὸς μὴ συνηθισμένος νὰ ἐργάζεται, φοιτηταὶ πανεπιστημίου ἀφθονώτεροι τῶν κτιστῶν, δημοσία καὶ ἰδιωτικὰ χρέη τὰ ὅποια οὐδεὶς ποτὲ σκοπεύει νὰ πληρώσῃ, φανταστικὸς Στρατὸς καὶ Στόλος καταναλίσκων τοὺς πόρους τοῦ κράτους, δολιότης λαβοῦσα μορφήν ἀξιώματος ἐν τοῖς πολιτικοῖς, καὶ μυστικὰ σχέδια ἀποσκοποῦντα τὴν ἔκδοσιν μεγαλειτέρων δανείων, ταῦτα πάντα χαρακτηρίζουσι τὴν σύγχρονον Ἑλλάδα.

«Βλέποντες ὅθεν τὰς πέριξ χώρας τῆς Εὐρώπης δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ἡ καθόλου κατάστασις ὅσον ἀφορᾷ τὴν εὐπορίαν τῶν λαῶν καθὼς καὶ τὸ ἰσοῦγιον τῶν προϋπολογισμῶν τῶν διαφόρων κρατῶν δὲν εἶνε δυστυχῶς ἱκανοποιητικόν. Ἀναμφιβόλως ὁ κυριώτερος τοῦτου λόγος εἶνε ἡ ἔνοπλος εἰρήνη, ἥτις ἐπικράτηται ἐπὶ τῆς Εὐρώπης ὡς ἐφιάλτης καὶ μετέβαλε ταύτην εἰς ἀπειραντον στρατόπεδον. Παρατηρήσατε μόνον τὴν Γερμανίαν! Τὸ σοβαρὸν καὶ νηφάλιον τοῦτο Κράτος! Ἐν αὐτῷ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν προϋπολογισμὸς ἀνῆλθεν ἀπὸ 17,500,000 λιρῶν Ἀγγλικῶν κατὰ τὸ 1880 εἰς 28,000 λιρ. Ἀγγλικῶν κατὰ τὸ 1893. Τὸ δὲ νέον στρατιωτικὸν νομοσχέδιον προσθέτει τρία ἔτι ἑκατομμύρια ἀγγλικῶν λιρῶν ἐτησίως εἰς τὸ κολοσσιαῖον ποσὸν τῶν ἐξοπλισμῶν τῆς Γερμανίας.

«Ἡ Γαλλία ἐνέτεινε πάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς ἀντίπαλον. Εἶνε περιττὸν νὰ εἰπωμεν ὁπόσῃν θλίψιν ἐπαφέρουσιν ἐν Εὐρώπῃ οἱ στρατιωτικοὶ οὗτοι ἐξοπλισμοί. Οὐχὶ μόνον ἀπορροφῶσι οὗτοι μεγάλα ποσὰ ἀπὸ τῶν οἰκονομῶν τοῦ λαοῦ πρὸς ἀγορὰν πυρίτιδος καὶ ὀβιδίων καὶ πρὸς ἀνοικοδόμησιν στρατώνων καὶ παραπηγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀφαιροῦσιν ἐκ τῶν ἐργατικῶν τάξεων ἐν ἀρχῇ τῆς νεανικῆς αὐτῶν ἡλικίας ἑκατομμύρια νεαρῶν ἐργατῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὰς αὐτὰς περιόδους ἀποσπῶνται συνάμα ἀπὸ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ παραλύεται ὡσαύτως ἡ ἰσχύς τῶν πληθυσμῶν. Ὁ κόσμος δὲν ἐφεῦρεν ἀκόμη καλλιτέραν προσωνυμίαν, ὅπως δικαιολογήσῃ τὴν διεθνή ταύτην καταστροφήν, πρὸς ἣν φέρονται ἀκατασχέτως τὰ διὰ φθορά κράτη, ἐκτὸς τῆς προσωνυμίας «Ναὸς τοῦ Πολέμου».

Ἀλλὰ παρὰ πάντα τὰ βαρέα χρέη καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀμη-

χανίαν τῶν ἐθνῶν, ὑπολογίζεται ὑπὸ ἀνεγνωρισμένων στατιστικῶν, ὅτι αἱ νῦν διαπάναι τῆς Εὐρώπης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν προϋπολογισμῶν καὶ πρὸς διατήρησιν φρουρῶν καθὼς καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως ἐργατικῶν χειρῶν ἀπώλεια, ἀνέρχονται περίπου εἰς 1,500,000,000 δολλάρια ἑτησίως, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ὑπερμεγέθη ἀπώλειαν εἰς ἄνδρας, ἧτις ἐντὸς εἴκοσι πέντε ἐτῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος (ἀπὸ τοῦ 1855 μέχρι τοῦ 1880) ἀνέρχεται εἰς 2,188,000, καὶ τοῦτο ἐν φρίκαις ὑπολειπομέναις πάσης περιγραφῆς. Ὁ κ. Κάρολος Δίκενς παρατήρησε λίαν ὀρθῶς, ὅτι:—

«Ὁμιλοῦμεν μετὰ χαρᾶς καὶ πάθους περὶ «μεγαλοπρεποῦς ἐφόδου!», περὶ «λαμπρᾶς ἐφόδου!» Ἀλλὰ πολὺ ὀλίγον ἀναλογίζονται τὰς ἀποτροπαίους λεπτομερείας, τὰς ὁποίας αἱ δύο αὗται κοῦφαι λέξεις ὑπονοοῦσιν. Ἡ «λαμπρὰ ἐφοδος» εἶνε ἡ ἀκατάσχετος ὁρμὴ ἀνδρῶν βαιόντων ἐπὶ ἰσχυρῶν ἵππων, οἵτινες κεντριζόμενοι ἀναπτύσσουσι τὴν ὑψίστην αὐτῶν ταχύτητα, καταβάλλοντες καὶ κατασυντερίβοντες πᾶσαν πολεμίαν στρατιὰν πεζῶν. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἀναγνώστου δὲν προχωρεῖ περαιτέρω· ἀρκεῖται πληροφρούμενος, ὅτι ἡ στρατιὰ τοῦ ἐχθροῦ κατασυντερίβῃ καὶ ὑπεχωρήσεν. Δὲν φαντάζεται ὅμως τὴν εἰκόνα τῆς λαμπρᾶς ταύτης ἐφόδου καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς. Ὅταν ἡ ἐφοδος ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργον τῆς καὶ παρέλθῃ, εὐρίσκεται τις πρὸ θεάματος ὅμοιον πρὸς τρομερὸν σιδηροδρομικὸν δυστύχημα. Θέλει ἴδῃ τις ἐκεῖ ἀνθρώπους μὲ τεθραυσμένους κορμούς, μὲ θραχίονας συνεστραμμένους καὶ ἀποκεκομμένους, ἀνθρώπους ἀνεσκολοπισμένους ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν λογχῶν, ἀνθρώπους μὲ κατασυντετριμμένας κνήμας, μὲ τεθραυσμένας καὶ ἡνεωγμένας κεφαλὰς, μὲ πρόσωπα ποδοπατημένα, οὐδεμίαν ὁμοιότητα πρὸς ἀνθρώπινα πρόσωπα παρουσιάζοντα. Ἴδου τί σημαίνει «λαμπρὰ ἐφοδος!»

«Φαντασθῆτε, λέγει τελευταίως συγγραφεὺς τις, τὰ ἐργαζόμενα ἐφ' ὅλοκληρου τοῦ προσώπου τῆς Εὐρώπης ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ἀπασχολούμενα καθ' ἑκάστην εἰς τὰς ἐργασίας των, καταγινόμενα διαρκῶς ἀπὸ πρωίας μέχρι βαθείας ἑσπέρας, ἐν τῇ καλιεργείᾳ τοῦ ἐδάφους, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν ἐργοστασίων, ἐν τῇ ἀνταλλαγῇ τῶν χρειωδῶν, ἐν μεταλλωρυχείοις, ἐργοστασίαις, σιδηρουργείοις, τελωνείοις, ἐργαστηρίοις, ἀποθήκαις· φαντασθῆτε αὐτὰ ἐργαζόμενα ἐν σιδηροδρόμοις, ποταμοῖς, λίμναις, ὠκεανοῖς· φαντασθῆτε αὐτὰ διεισδύοντα εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, καταβάλλοντα τὴν σκληρότητα τῆς ἀκατεργάστου ὕλης, ὑποτάσσοντα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ καθιστώντα αὐτὰ χρήσιμα διὰ τὴν ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν, καὶ δημιουργοῦντα διὰ πάντων τούτων πλῆθος πλούτου, ὃ ὁποῖος ἡδύνατο νὰ φέρῃ ἀφθονίαν καὶ εὐπορίαν εἰς τὰς ἐστίας των. Ἐπειτα φαντασθῆτε τὴν ἰσχυρὰν χει-

ρα, τὴν ἐπερχομένην καὶ σαρώνουσαν κατ' ἔτος ἑξακόσια ἑκατομμύρια ἐκ τοῦ χορήματος, τοῦ τόσον φιλοπόνως ἀποκτηθέντος, καὶ ῥίπτουσιν ταῦτα εἰς τὴν ἄβυσσον τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν.

Τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον ἐκ τοῦ Χάρισιμπουργ Τέλεγραμ εἶνε ὡσαύτως ἐπίκαιρον:—

«Μεγάλως στοιχίζει εἰς τὰ Χριστιανικὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἡ πραγματοποιήσις τοῦ ἑδαφίου τῆς Γραφῆς «ἐπὶ γῆς εἰρήνη καὶ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία!» Τοῦτέστι στοιχίζει αὐτοῖς μεγάλως νὰ ἔστανται πανέτοιμοι, ὅπως ἐφορμήσωσι κατ' ἀλλήλων καὶ κατασυντριβῶσιν. Στατιστικαὶ δημοσιευθεῖσαι ἐν Βερολίνῳ καταδεικνύουσι τὸ ποσὸν τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη 1888, 1889 καὶ 1890. Ἐν αὐταῖς παρουσιάζονται ἡμῖν αἱ ἀκόλουθοι δαπάναι εἰς στρογγύλους ἀριθμούς:

Ἡ Γαλλία	\$ 1,270,000,000
Ἡ Ρωσία	813,000,000
Ἡ Μεγάλη Βρετανία	613,000,000
Ἡ Γερμανία	607,000,000
Ἡ Αὐστρουγγαρία	338,000,000
Ἡ Ἰταλία	313,000,000

Αἱ ἑξ αὗται δυνάμεις ἐδαπάνησαν ἐν συνόλῳ διὰ στρατιωτικοὺς σκοποὺς 3,954,500,000 δολάρια ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ἧτοι 1, 318,100,000 δολάρια κατ' ἔτος. Τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰ τρία ταῦτα ἔτη στρατιωτικῶν δαπανῶν μεγάλως ὑπερβαίνει τὸ ἐθνικὸν χρέος τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ καλύπτει τρις τὸ ἔντοκον χρέος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. Αἱ ἀντιστοιχοῦσαι δαπάναι ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτεῖαις ἦσαν περὶ τὰ 145,000,000 δολάρια, ἐκτὸς τῶν συντάξεων. Ἐὰν προσθέσωμεν καὶ τὰς συντάξεις, τότε τὸ σύνολον τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν ἀνέρχεται εἰς 390,000,000 δολάρια περίπου».

«Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς Γάλλων καὶ Γερμανῶν στατιστικολόγων ἀπωλέσθησαν κατὰ τοὺς πολέμους τῶν τελευταίων τριάκοντα ἐτῶν 2,500,000 ἀνδρῶν, καὶ ἐδαπανήθησαν πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν πολέμων τούτων οὐχὶ ὀλιγώτερα τῶν 13,000,000,000 δολλαρίων. Ὁ κ. Ἀγγέλως, Γερμανὸς στατιστικολόγος, δίδει τὴν ἀκόλουθον κατὰ προσέγγισιν δαπάνην τῶν κυριωτέρων πολέμων τῶν τελευταίων τριάκοντα ἐτῶν:—

Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος	\$ 2,000,000,000
Ὁ Ἰταλικὸς πόλεμος τοῦ 1859	300,000,000
Ὁ Πρωσσο-Δανικὸς πόλεμος τοῦ 1864	35,000,000
Ὁ Πόλεμος τῆς Ἐπαναστάσεως (τοῦ Βορρᾶ)	5,100,000,000
» » (τοῦ νότου)	2,300,000,000
Ὁ Πρωσσο-Αὐστριακὸς πόλ. τοῦ 1866	330,000,000

Ὁ Ρωσσο-Γερμανικὸς πόλεμος τοῦ 1870	2,600,000,000
Ὁ Ρωσσο-Τουρκικὸς πόλεμος	125,000,000
Οἱ Νοτιοαφρικανοὶ πόλεμοι	8,770,000
Ὁ Ἀφρικανικὸς πόλεμος	13, 250,000
Ὁ Σερβο-Βουλγαρικὸς πόλεμος	176,000,000

«Πάντες οὗτοι οἱ πόλεμοι ἦσαν φονικώτατοι. Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος καθ' ὃν ὀλίγοι μονον μάχαι ἐδόθησαν, ἐστοίχισε τὴν ζωὴν 750,000 ἀνδρῶν, 50,000 ἐφονεύθησαν ἢ ἀπέθανον ἐκ τῶν τραυματίων αὐτῶν κατὰ τοὺς πολέμους τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ Νότου. Αἱ ἐκστρατεῖαι τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῆς Σινικῆς ἐστοίχισαν 200,000,000 δολλάρια καὶ 85,000 ἀνδρας. Ἐφονεύθησαν καὶ θανασίμως ἐπληρώθησαν 250,000 ἀνδρες κατὰ τὸν Ρωσσο-Τουρκικὸν πόλεμον, καὶ ἀνὰ 45,000 ἀνδρες ἐν τῷ Ἰταλικῷ πολέμῳ καὶ κατὰ τὸν μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας πόλεμον.»

Ἐν ἐπαστολῇ ἀπευθυνθείσῃ πρὸς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν, ὁ ἀποθανὼν Ἰωάννης Μράιτον, μέλος τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου, λέγει:—

«Ἐν τῷ παρόντι πάντες οἱ πόροι τῆς Εὐρώπης καταβροχθίζονται ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς δαπάναις. Τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ θυσιάζονται εἰς τὰς φαντασιοπληξίας τῶν διπλωματῶν. Τὰ πραγματικά συμφέροντα τῶν λαῶν καταπατοῦνται ὑπὸ τὸν σεβασμὸν ψευδῶν καὶ ἐσφαλμένων ἰδεῶν δόξης καὶ ἐθνικῆς τιμῆς. Δὲν δύναμαι παρὰ νὰ νομίζω ὅτι ἡ Εὐρώπη βαδίζει πρὸς μεγίστην τινὰ καταστροφὴν. Τὸ στρατιωτικὸν σύστημα δὲν δύναται νὰ εἶνε ἐπ' ὀρίστον ἀνεκτὸν μεθ' ὑπομονῆς, καὶ οἱ πληθυσμοί, ὠθούμενοι ὑπὸ ἀπελπισίας, θέλουσι παθανώτατα μετ' οὐ πολὺ σαρώσῃ τὰ βασιλικά ἀξιώματα καὶ τοὺς κούφους διπλωμάτας, τοὺς κυβερνῶντας ἐν ὀνόματι αὐτῶν.»

Οὕτως ἡ κρίσις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων προχωρεῖ. Καὶ οὐχὶ μόνον ὁ τύπος εἶνε τόσον στωμύλος, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀπανταχοῦ λαοὶ μεγαλοφώνως κραυγάζουσι κατὰ τῶν ὑπαρχουσῶν πολιτικῶν δυνάμεων. Ἡ ἀνησυχία εἶνε παγκόσμιος, καὶ γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπακίνδυνος κατ' ἕτος.

Ἡ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Τὸ κοινωνικὸν ὡσαύτως σύστημα τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου εἶνε ὑπὸ ἐποπτεῖαν,— αἱ νομισματικαὶ αὐτοῦ διατάξεις, τὰ οικονομολογικὰ αὐτοῦ σχέδια καὶ θεσπίσματα, ἡ ἐν ταῖς ἐργασίαις ἰδιοτελὴς μέθοδος, καὶ αἱ διακρίσεις τάξεων αἱ βασιζόμεναι κυρίως ἐπὶ τοῦ πλούτου, καὶ ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ἀδικία εἰς τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων, ταῦτα πάντα τίθενται ὑπὸ τὴν αὐ-

στηρὰν κρίαν τοῦ παρόντος καιροῦ. Ἀποδείξεις τοῦτου εἶνε αἱ ἀτελεύτητοι συζητήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, καθὼς καὶ αἱ μεταξὺ ἐργατῶν καὶ κεφαλαιούχων φιλονικίαι. Ὡς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐγειρόμενα κύματα τῆς θαλάσσης, οὕτως ἤχοῦσιν οἱ συνηνωμένοι γογγυσμοὶ ἀπειραριθμῶν φωνῶν κατὰ τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ συστήματος, ἐπὶ τοσοῦτον δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον τοῦτο φαίνεται ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰς ἐν τῇ Βίβλῳ περιλαμβανόμενας ἠθικὰς ἀρχάς, τὴν ὁποίαν Βίβλον ὁ χριστιανικὸς λεγόμενος κόσμος ἀξιοῖ γενικῶς ὅτι ἀναγνωρίζει καὶ ἀκολουθεῖ.

Εἶνε τῶντι ἀξιοσημείωτον γεγονός, ὅτι ἐν τῇ κρίσει τοῦ χριστιανικοῦ λεγομένου κόσμου, ἣτις διεξάγεται κατὰ μέγα μέρος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ὁ κανὼν τῆς κρίσεως εἶνε ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἔθνικοι ὑποῦσι τὴν Βίβλον καὶ μετὰ παρησίας λέγουν, «Δὲν ἀκολουθεῖτε τὸ ὑπόδειγμά σας». Καὶ ἀμφοτέρω, οἱ τε ἔθνη καὶ τὰ πλήθη τῆς χριστιανωσύνης (τῆς κατ' ὄνομα) ἀναλαμβάνουσι τὸν χρυσοῦν κανόνα καὶ τὸν νόμον τῆς ἀγάπης, ἵνα ἀναμετρήσωσι πρὸς τοῦτους τὰς διδασκαλίας, τοὺς νόμους, τὰς μεθόδους καὶ τὴν ἐν γένει πορείαν ἣν ἠκολούθει ἡ Χριστιανωσύνη καὶ πάντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμαρτυροῦσι τὴν ἐπὶ τῶν κομψῶν αὐτῆς τοίχων ἀλήθειαν τοῦ παραδόξου χειρογράφου, — «Ἐξυγίσθης ἐν τῇ πλάστιγγι καὶ εὐρέθης ἑλλιπής.»

Ἡ κατὰ τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ συστήματος μαρτυρία τοῦ κόσμου ἀκούεται πανταχοῦ καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ. Πάντες ἀποφαινόμενοι, ὅτι τὸ παρὸν κοινωνικὸν σύστημα ἐχρεωκόπησεν. Ἡ ἀποδοκιμασία αὐτοῦ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αὐξάνει, καὶ ἐπικτείνεται καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον, «κλονίζουσα τρομερῶς» πᾶσαν πρὸς τοὺς ὑφισταμένους θεσμοὺς πεποιθσιν, καὶ παραλύουσα πᾶσαν ἐργασίαν διὰ τῶν ἀπεργιῶν καὶ λοιπῶν. Δὲν ὑπάρχει ἔθνος ἐν τῷ χριστιανικῷ λεγόμενῳ κόσμῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ κατὰ τῶν παρουσῶν κοινωνικῶν διατάξεων ἀποδοκιμασία δὲν διακηρύττεται ἀναφανδόν, πεισμόνως καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπειλητικῶς.

Ὁ κ. Καρτύλε λέγει:— «Τὰ βιομηχανικὰ τῆς Μ. Βρετανίας ἐργοστάσια φαίνονται σχεδὸν καθιστάμενα μίᾳ πελωρίᾳ φυλακῇ ἢ μέγα τέλμα ἀναπέμπον ἀναθυμιάσεις παντὸς εἶδους ἐπιδημίας, φυσικῆς καὶ ἠθικῆς, ἢ μᾶλλον ἀποτροπαικτοῦ ζῶν Γολγοθᾶς ψυχῶν καὶ σωμάτων τεθαμμένων ζώντων. Τριᾶκοντα χιλιάδες γυναικῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς βελόνης ἀπεργάζονται ἑαυταῖς ταχύν τὸν θάνατον. Τρία ἑκατομμύρια ταλαιπώρων, σηπομένων ἐν ὑποχρεωτικῇ ὀκνηρίᾳ, εἶναι ἐκτὸς τούτων καταδικασμένοι εἰς θάνατον. Οὗτοι δὲν εἶνε εἰ μὴ πολλοστημόριον ἐν τῇ οὐκ ἐντὶ μεγά-βίβλῳ τῆς ἀπελπισίας.»

Ἐξ ἄλλης ἐφημερίδος καλουμένης «Ὁ Νέος Ἀνθρωπος» πα-

ραλαμβάνομεν τὸ κάτωθι ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «Γίνεται ὁ ἄνθρωπος καλλίτερος;» — Λέγει,

«Υγιεῖς ἄνθρωποι, πρόθυμοι νὰ ἐργασθῶσιν ἐντιμὸν τι ἔργον, ὑφίστανται τὰς ἀγωνίας τῆς πείνης καὶ τῆς πενίας, καὶ πολλάκις δοκιμάζουσιν ἐμπροσθέντως τὴν λύπην νὰ δλέψωσι τὴν δυστυχίαν τῶν οἰκογενειῶν των. Ἀφ' ἐτέρου ὁ ἀμύθητος πλοῦτος εἶναι πολλάκις συνδεδεμένος μετὰ τῆς φιλαργυρίας καὶ ἀνηθικότητος καὶ ἐνῶ οἱ πτωχοὶ λιμώττουσιν, οἱ πλούσιοι ἀγνοοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν των, καὶ ἀνησυχοῦσι μόνον μὴ οἱ πτωχοὶ κατορθώσωσιν νὰ ἀποκτήσωσιν ἀνετώτερον βίον. Χιλιάδες νέων ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ ἐβδομάδας καὶ ὀγδοήκοντα ὥρας τὴν ἐβδομάδα ἐντὸς ὑγρῶν καὶ ἀνθυγιεινῶν ἀποθηκῶν ἄνευ διακοπῆς πρὸς φυσικὴν καὶ πνευματικὴν ἀναψυχὴν. Εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Διαμέρισμα τοῦ Λονδίνου ὑπάρχουσιν ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὅποια πλῆθος γυναικῶν ράπτουσιν ὑποκάμισα ἢ κατασκευάζουσι κιβώτια διὰ τὰ πυρεῖα, λαμβάνουσι ἡμερομίσθιον, τὸ ὅποιον ἀνεπαρκεῖ διὰ τὴν ἐνοικίαν κλίνης — πολλῷ μᾶλλον διὰ τὴν ἐνοικίαν ἰδιαιτέρου δωματίου — καὶ πολλάκις ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάζονται νὰ ἐκλέξωσιν μεταξὺ λιμοκτονίας καὶ διαφθορᾶς. Εἰς τὸ Δυτικὸν Διαμέρισμα τῆς πόλεως ὁλόκληροι πάροδοι κατοικοῦνται ὑπὸ ἐψιμμιθιωμένων καὶ βεβαμμένων σειρήνων φιληθονίας καὶ ἁμαρτίας, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ διαρκὴ ἔλεγχον τῆς ἀδυναμίας καὶ κακοηθείας τῶν ἀνθρώπων. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς νέους, χιλιάδες ἐξ αὐτῶν διὰ τῆς μανίας τῶν παιγνιοχάρτων ἄγονται ἐν τέλει ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἢ διὰ τοῦ πότου φέρονται ταχέως εἰς τὸν τάφον. Ἡ ἁμαρτία ἐγένετο εὐκολος, ἡ διαφθορὰ συνήθης, ἡ ἀπάτη ἐπικρατεῖ ἐν τῷ ἔμπορίῳ, ἡ ἐχθροπάθεια ἐν τῇ πολιτικῇ, καὶ ἡ ἀδιαφορία ἐν τῇ θρησκείᾳ».

Ὁ «Τύπος τῆς Φιλαδελφείας» ἐδημοσίευσεν πρὸ τινος τοῦ κάτωθι ἄρθρον:—

«Βαίνομεν πρὸς τὸν κίνδυνον! — Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Νέα Ὑόρκη διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας τάξεις, τὴν τῶν πολὺ πτωχῶν καὶ τὴν τῶν πολὺ πλουσίων. Αἱ μέσαι τάξεις ἐντιμὼν καὶ φιλοπόνων ἀνθρώπων βαθμηδὸν ἑλλείπουσιν, ἀνερχόμεναι εἰς τὴν κλίμακα τοῦ γηϊνοῦ πλοῦτου ἢ κατερχόμεναι εἰς τὴν πενίαν καὶ δυστυχίαν.. Εἶναι ἀδιαφιλονέηκτον, ὅτι μεταξὺ τῶν τάξεων ὑπάρχει, καὶ αὐξάνει ραγδαίως, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν κακοδοῦλων ἀνδρῶν, σφοδρῶν, καταφανῶς καὶ ὀλέθριον μίσος. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐνταῦθα ἔχοντες περιουσίαν δέκα καὶ εἴκοσι ἑκατομμυρίων δολλαρίων, περὶ ὧν οὐδὲν γνωρίζετε. Γνωρίζω κυρίαν τινα ζῶσαν ἐν μεγαλοπρεπεῖ οἴῳ καὶ διάγουσαν βίον ἡσυχώτατον, ἡ ὅποια ἔχει ἐν τῷ οἴῳ αὐτῆς πολὺτιμα ἔργα ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, ἀδάμαντας, πολυτίμους λίθους καὶ ἔργα πάσης τέχνης, ὧν

πάντων ἡ κατὰ προσέγγισιν ἀξία ἀνέρχεται εἰς ἓν καὶ ἡμισυ ἑκατομμύριον δολλαρίων, καὶ παρὰ πάντα ταῦτα εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον πλουσία τῶν γειτόνων της, οἵτινες ὑπερτεροῦσι ταύτην κατὰ πολλὰ ἑκατομμύρια δολλαρίων. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐνταῦθα, οἵτινες πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἐπώλουν φορέματα ἐν τῇ ὁδῷ Τσάταμ, οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις σήμερον ἐξοδεύουσι περὶ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας δολλαρίων ἐτησίως καὶ φέρουσι κοσμήματα ἀξίας εἴκοσι πέντε περὶπου χιλιάδων δολλαρίων.

«Ἐξέλθετε μετ' ἐμοῦ ἡμέραν τινα, βροχερὰν ἢ ἡλιόλουστον, μεταξὺ τῆς δεκάτης ὥρας πρὸ μεσημβρ. καὶ τῆς πέμπτης ἢ ἑκτης μετὰ μεσημβρίαν, καὶ ἄς μεταβῶμεν εἰς τινα τῶν ἀμαξιτῶν ὁδῶν τοῦ Μάδισον· ἐκεῖ θέλομεν ἰδῆ παμπληθεῖς ἀμάξας πλήρεις κυριῶν φερουσῶν ἐπὶ τῶν ὠτων ἀδάμαντας, ὧν ἑκάστου ἡ ἀξία ποικίλει ἀπὸ πεντακοσίων μέχρι πεντακισχιλίων δολλαρίων, ἐπὶ δὲ τῶν χειρῶν αὐτῶν ἀπαστράπτουσιν ὀλόκληροι περιουσίαι, "Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ ἡμέραν τινα καὶ ἄς μεταβῶμεν ἀπὸ τῆς Ἐννάτης Ὀδοῦ εἰς τὴν δεκάτην τρίτην. Δὲν ἐννοῶ τὰς Κυριακάς, τὰς ἑορτάς ἢ ἐιδικὰς τινας περιστάσεις, ἀλλὰ πᾶσαν ἡμέραν καὶ ὥραν· ἐκεῖ θέλομεν ἰδῆ πλήθος κυριῶν μὲ πολυτελεῖς ἀμφιέσεις, μὲ ἀδαμάντινα ἐνώτια καὶ δακτυλίδια καὶ ἄλλους πολυτίμους λίθους, καὶ μὲ πλήρη χρημάτων βαλάντια ἀνὰ χεῖρας. Πᾶσαι αὗται ἀνήκουσιν εἰς τὴν νεοπλουτήσαντα τάξιν, ἥς γέμει ἡ Νέα Ὑόρκη.

«Ἐν τῇ αὐτῇ ὁδῷ ταυτοχρόνως δύναμαι νὰ σοὶ δείξω ἀνθρώπους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐν μόνον δολλάριον θὰ ἐφαίνετο ὀλόκληρος περιουσία, τῶν ὁποίων αἱ κατεσχισμέναι καὶ κατερρακωμέναι ἀναξυρίδες κρατοῦνται ἐκ τῶν ἰσχνῶν αὐτῶν ὁσφύων διὰ σχοινίων ἢ σπάγγων ἢ καρφίδων, τῶν ὁποίων οἱ ἄνευ ὑποδημάτων πόδες λοξοβατοῦσιν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἥ οἱ ὅποιοι φοροῦσιν ὑποδήματα τόσον κατερρακωμένα, ὥστε δὲν τολμῶσι νὰ ὑψώσωσι τοὺς πόδας ἀπὸ τοῦ λιθοστρώτου (ἐκ φόβου μὴ πέσουν ἀπ' αὐτῶν τὰ κατερρακωμένα αὐτὰ ὑποδήματά των), τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα εἶνε πελιδνά, τὰ γένεια μακρὰ καὶ ἀπεριποίητα ὡς καὶ ἡ κόμη αὐτῶν, καὶ τῶν ὁποίων οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καταλήγουσιν εἰς μακροτάτους ὄνυχας. Μετὰ πόσον ἄρα γε χρόνον οἱ γαμφοὶ οὗτοι καὶ μακροὶ ὄνυχες θέλουσιν ἐμπηχθῇ εἰς τὰς σάρκας τῶν νεοπλουτῶν; Μὴ ἀπατάσθε περὶ τούτου! Τὸ πάθος ἐγεννήθη, τὸ πάθος ἀναπτύσσεται, καὶ τὸ πάθος αὐτὸ θάττον ἢ βράδιον θέλει ἐκραγῇ.

«Τὴν παρελθοῦσαν νύκτα περιεπάτουں ἀνὰ τὴν Δεκάτην Τετάρτην ὁδὸν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὀλίγα μόνον μέγαρα ἐναπολείπονται· ἔμπροσθεν τῆς ἑξῶ θύρας ἐνὸς ἐκ τῶν μεγάρων τούτων, μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς θύρας τοῦ περιβάλλοντος τὸ μέγαρον κήπου, ὑπῆρχεν εἰδὸς τι ὑποστεγάσματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον εἶχον προσέλθῃ κυρία

τινες ἀκολουθοῦμεναι ὑπὸ τῶν θεραπόντων αὐτῶν. Ἔστην πρὸς στιγμήν μεταξὺ τοῦ ἔξωθεν θεωμένου πλήθους, τοῦ χονδροειδοῦς ἐκείνου πλήθους, καὶ ἐκεῖ ἀντελήφθη, ὅτι κατὰ παρεσκευάζετο κατὰ τῶν ὑπὸ τὸ ὑποστέγασμα κυριῶν, τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἐὰν μὴ προὔλαμβάνετο ἐγκαίρως, καὶ οὕτω ἠδυνήθησαν αἱ κυριαὶ νὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ κινδύνου, ὃν διέτρεχον. Ἐνταῦθα βλέπομεν πάλιν τὸ ὑφιστάμενον κατὰ τῶν πολὺν πλουσίων ἐκ μέρους τῶν πολὺν πτωχῶν μίσος, τῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν κακοβούλων ἡγετῶν ὑποθαλλόμενον. Φθόνος, ζηλοτυπίας, θηριωδίας καὶ πᾶσα κακία τρέφεται κατὰ τῶν πολὺν πλουσίων ἐκ μέρους τῆς τάξεως τῶν πολὺν πτωχῶν. Ἀρκεῖ νὰ εὐρεθῇ τις λαμβάνων τὴν πρωτοβουλίαν, καὶ τὰ πάθη ταῦτα ἀμέσως ἐκρήγνυνται.

Ὁ κόσμος καταφέρεται δορυμύτατα κατὰ τῶν τρομερῶν συνθηκῶν τῆς δουλείας, καὶ κατὰ τῆς πενίας, ἣν παμπληθὴς λαὸς μένων ἄνευ ἐργασίας ὑφίσταται, καὶ κατὰ τῆς δυστυχίας τῶν πολυπληθῶν ἐργατῶν τῶν ἀνεπαρκῶς πληρωνομένων, καθὼς ἀφ' ἐτέρου ἀναφανδὸν ἀποφαίνεται καὶ κατὰ τῆς πολυτελείας καὶ ἀσωτίας τῶν ἄγαν πλουσίων. Ἐφημερίς τις τοῦ Λονδίνου τελευταίως ἔγραφεν ὡς ἀκολούθως: — Πληροφορούμεθα ἐκ Νέας Ὑόρκης, ὅτι ὁ κ. Κορνήλιος Βάνδερμπιλτ, ὁ ἐκατομμυριούχος τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ βασιλεὺς τῶν σιδηροδρόμων, ἔκαμε τελευταίως τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου αὐτοῦ ἀνακτόρου δόσας μέγαν χορὸν. Ὁ μέτριος οὗτος οἶκος, ὁ ὁποῖος χρησιμεύει ὅπως στεγάζει περὶ τὰ δέκα ἄτομα ἐπὶ ἑξ ἡμέρας κατ' ἔτος καὶ νὰ μένη κλειστός κατὰ τοὺς λοιποὺς ἑξ, κεῖται κατὰ τὴν γωνίαν τῆς Πεντηκοστῆς Ἐβδόμης Ὀδοῦ καὶ Πέμπτης Λεωφόρου, καὶ ἐστοίχισεν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ περὶ τὸ ἕν ἐκατομμύριον Ἀγγλικῶν λιρῶν. Τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ εἶνε Ἰσπανικοῦ σχεδίου, κατεσκευασμένον ἐκ λίθων λευκοφαίου χρώματος, μὲ ἐρυθρὰ ἐπικοσμήματα, πυργίσκους καὶ ἐπάλξεις. Ἐχει τρία πατώματα καὶ ὑψηλὸν ὑπερῶν. Ἡ αἴθουσα τοῦ χοροῦ εἶνε ἡ εὐρυτάτη πασῶν τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἰδιωτικῶν αἰθουσῶν χοροῦ, ἔχουσα μῆκος 75 ποδῶν καὶ πλάτος 50 ποδῶν, διακεκοσμημένην ἐν λευκοῖς καὶ χρυσοῖς, ρυθμοῦ Λογδοβίκου τοῦ Δεκάτου Τετάρτου. Ἡ ὀροφή εἶνε πολυτελεστάτη, κατεσκευασμένη ἐν σχήματι διπλοῦ κώνου, καὶ φέρουσα ἐξωγραφισμένας νύμφας. Περὶ τὴν κορωνίδα ὑπάρχουσιν ἄνθη λεπτῶς κατεσκευασμένα, ἕκαστον τῶν ὁποίων φέρει ἐν τῷ μέσῳ ἡλεκτρικὸν φῶς, ἐνῷ ὑπερμεγέθης κρυστάλλινος πολυέλαιος κρέμαται ἐκ τοῦ κέντρου τῆς ὀροφῆς. Κατὰ τὴν νύκτα τοῦ χοροῦ οἱ τοῖχοι ἀπὸ τοῦ δαπέδου μέχρι τῆς ὀροφῆς ἦσαν κεκαλυμμένοι διὰ φυσικῶν ἀνθῶν ἀξίας περίπου χιλίων ἀγγλικῶν λιρῶν καὶ ἡ ὑποδοχὴ λέγεται ὅτι ἐστοίχισε περὶ τὰς πεντακισχιλίας ἀγγλικὰς λίρας. Παραπλεύρως τοῦ οἴκου ὑπάρχει κήπος στοιχίσας περὶ τὰς ἑβδομήκοντα χιλιάδας λί-

ρας ἐκτὸς τῆς ἀξίας μικροτέρου τινὸς οἴκου, ὅστις ἐστοίχισε παρὰ τὰς εἴκοσι χιλιάδας ἀγγλικὰς λίρας καὶ ἐκηρυκνίσθη ὡς παραχωρηθῆ τόπος πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀνθάνων.

Ἐφημερίς τις τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως τὰ ἀκόλουθα περὶ τῆς ἀσωτίας δύο πλουσίων τῆς πόλεως ταύτης:—

«Τὸ ὑπὸ τοῦ Γουαναμάικερ ἐν Παρισίοις παρατεθὲν γεῦμα καθὼς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Βανδερμπιλτ ἐν Νιούπορτ τοιοῦτον, στοιχίζοντα ὁμοῦ τεσσαράκοντα τοῦλάχιστον χιλιάδας ἀγγλικὰς λίρας, ἴσως καὶ περισσότερον, δύνανται νὰ λογισθῶσι μεταξὺ τῶν σημείων τῶν καιρῶν. Τοιαῦτα πράγματα προσιωνίζουσι μεταβολὴν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Δύνανται δὲ κάλλιστα νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὴν ἐν Ρώμῃ πρὸ τοῦ τέλους αὐτῆς γενομένην πανήγυριν ἢ πρὸς τὴν ἐν Γαλλίᾳ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως βασιλεύουσαν μεγάλῃν πολυτέλειαν. Τὸ ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ Ἀμερικανῶν ἐτήσιως δαπανώμενον χρήμα εἰς ἐπίδειξιν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολυτελείας ὑπολογίζεται ἀνερχόμενον εἰς τὸ τρίτον τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν πόρων».

Τὸ ἀκόλουθον λίαν ἐνδιαφέρον ἀπόσπασμα δημοσιεύσεως ἐν τῇ «Ἐθνικῇ Ἐπιθεωρήσει» ἀνήκει εἰς τὸν κάλαμον τοῦ Γουόρντ Μακ Ἀλλιστερ, πρῶν μεγάλου ἡγέτου τῆς κοινωνίας τῆς Νέας Ὑόρκης:—

«Τὰ κατὰ μέσον ὅρον ἔξοδα μιᾶς οἰκογενείας μετρίας τάξεως, συνισταμένης ἐκ τῶν δύο συζύγων καὶ τριῶν τέκνων, ἀνέρχονται ἐτήσιως εἰς 146,945 δολλάρια, κατατεμνόμενα ὡς ἀκολούθως: Ἐνοίκιον οἰκίας ἐν τῇ πόλει 29,000 δολλάρια· ἐνοίκιον οἰκίας ἐν τῇ ἐξοχῇ 14,000 δολλάρια· ἔξοδα τῆς οἰκίας τῆς ἐξοχῆς 6000 δολλάρια· μισθοὶ ὑπηρετῶν 8,016 δολλάρια· ἔξοδα τῆς οἰκίας τῆς πόλεως 18,954 δολλάρια· ἐνδυμασίαι τῆς κυρίας 10,000 δολλάρια· ἐνδυμασίαι τοῦ κυρίου 2,000 δολλάρια· ἐνδυμασίαι τῶν τέκνων 4,500 δολλάρια· ἔξοδα σχολείου 3,600 δολλάρια· χοροὶ καὶ λοιπαὶ διασκεδάσεις 7,000 δολλάρια· συμπόσια 6,600 δολλάρια· μελόδραμα 4,500 δολλάρια· θέατρα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα δέονται 1,200 δολλάρια· ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ 100 δολλάρια· ἐτήσιος λογαριασμὸς τοῦ κοσμηματοπώλου 1000 δολλάρια· χάρτης καὶ διάφορα χρειώδη γραφικῆς ὕλης 300 δολλάρια· γαμήλια δῶρα καὶ κατὰ τὰς ἐορτὰς τοιαῦτα 1400 δολλάρια· ἔδρα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 300 δολλάρια· ἔξοδα λέσχης 425 δολλάρια· λογαριασμὸς τοῦ ἱατροῦ 800 δολλάρια· λογαριασμὸς τοῦ ὁδοντοῖατροῦ 500 δολλάρια· μετακομιστικὰ εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ τάνάπαλιν 250 δολλάρια· ταξείδια ἀνὰ τὴν Εὐρώπην 9,000· σταῦλοι 17,000».

Λέγεται ὅτι ὁ Τσῶνκεϋ Μακ Ντεπιού εἶπεν:— «Πεντήκοντα ἄνδρες ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις δύνανται, ὥς ἐκ τοῦ πλούτου τοῦ ὁποίου εἶναι κάτοχοι, νὰ συναθροισθῶσιν ἐντὸς εἰ-

κοσι τεσσάρων ὥρῶν καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς συνεννόησιν, δι' ἧς πᾶς τροχὸς πάσης κινήσεως καὶ ἐμπορίου δύναται νὰ σταματήσῃ, πᾶσα ἀγορὰ νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ πᾶσα ἡλεκτρικὴ κλεῖς νὰ μείνῃ ἄφωτος. Οἱ πεντήκοντα οὗτοι διέπουν τὴν κυκλοφορίαν πάσης ἐμπορικῆς κινήσεως καὶ δύνανται νὰ δημιουργήσωσι πανικὸν ὅποτε θέλουσιν.»

Ἡ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Ἡ κατὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικισμοῦ ἐπίκρισις εἶνε ὡσαύτως σπουδαία ὡς ἡ κατὰ τῆς Μοναρχίας καὶ Ἀριστοκρατίας τοιαύτη· διότι θεωρεῖται καὶ οὗτος μέγας παράγων ἐν τῷ κόσμῳ. Τοιαῦτα αἰσθήματα ἐπικρίσεως καταφαίνονται ἐν τῷ ἀκολουθῶν ἄρθρῳ.

Ἡ «Ἐπιθεώρησις τῆς Βορείου Ἀμερικῆς» ἐδημοσίευσεν κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1893 σύντομον ἄρθρον τοῦ Ἰωάννου Αἰντζερτον Ράϋμονδ ἐπὶ τῆς «Παρακμῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικισμοῦ». Περιγράφων τὰς ἀντιτιθεμένας πρὸς τὴν ἐκκλησίαν δυνάμεις, αἰτινες θέλουσι ποτε συμπληρώσῃ τὴν ἀνατροπὴν ταύτης, λέγει:—

«Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία εὗρίσκειται ἐν τῷ μέσῳ μεγάλου ἀγῶνος. Ἀπὸ τῆς ὀργανώσεως τῆς Χριστιανωσύνης οὐδέποτε τοσαῦτα δυνάμεις παρετάχθησαν κατ' αὐτῆς. Ἡ «δύναμις τοῦ κόσμου» ἦν ἀρέσκοντα θεολόγοι τινὲς νὰ ὀνομάζωσιν οὕτω, οὐδέποτε ἦτο τόσον μεγάλη ὅσον σήμερον. Δὲν καταπολεμεῖται πλέον ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ βαρβαρικῶν φυλῶν, ὑπὸ δεισιδαιμόνων φιλοσόφων, ὑπὸ ἱερέων μυθικῶν θρησκειῶν, ἀλλ' ὑπὸ ἀνδρῶν ὑψίστης ἀναπτύξεως, ἐμβριθεστάτης μαθήσεως καὶ θαυτατάτης σοφίας. Καθ' ἅπασαν τὴν περίοδον τῆς προόδου αὐτῆς εὗρεν ἀντιτιθεμένην αὐτῇ τὴν «δύναμιν τοῦ κόσμου», ἥτις ἀντιπροσωπεύει τὴν ὑψίστην ἀνάπτυξιν καὶ τὰ κάλλιστα ἰδεώδη τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας.

«Οὐδὲ εὗρίσκονται πάντες οἱ πολέμοι αὐτῆς ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς. Ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ σκιᾷ τῆς, περικεκαλυμμένοι ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῆς, κηρύττοντες τὰς διαδασκαλίας αὐτῆς, ἀντιπροσωπεύοντες ταύτην ἐν τῷ κόσμῳ ἴστανται πολλοὶ οἵτινες εἶνε ἔτοιμοι νὰ καταρτίωσιν τὴν αὐθεντίαν αὐτῆς καὶ νὰ διαφειλονικῶσιν τὸ ὑπέρροχόν τῆς. Ὑπάρχουσι πολλοί, οἵτινες καίτοι ὑπόκεινται εἰς τὰ δόγματα αὐτῆς, ἄρχονται ἀμφιβάλλοντες καὶ ἡ ἀμφιβολία εἶνε τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν παρακοὴν καὶ τὴν λιποταξίαν. Οὐδέποτε ὁ κόσμος θὰ γνωρίσῃ πόσαι ἔντιμοι ψυχαὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ στενάζουσιν ἐνδομύχως καὶ ταράττονται, ἀλλ' ἐν τούτοις ἔχουσι σφραγίδα εἰς τὰ χεῖλη καὶ ἄλυσιν ἐπὶ τῆς γλώσσης «χάριν συνειδήσεως» εἶνα μὴ σκανδαλίσωσι τὸν ἄδελφόν αὐτῶν». Τηροῦσι σιωπὴν, οὐχὶ ἐκ φόβου καταδιώξεως, διότι παρῆλθε πλέον

ὁ καιρὸς, καθ' ὃν, ἐὰν ἐλευθέρως ἐτόλμα τις νὰ ἐκφρασθῇ, κατεδιώκετο, καὶ καθ' ὃν, ἐὰν ἐλεγέ τις, ὅτι ἡ ἐκκλησία ἀδύνατον εἶνε νὰ εἶνε ἀλάθητος, κατηγορεῖτο ἐπὶ ἀπιστίας.

Παρακατιῶν ὁ ρηθεὶς ἀρθρογράφος λέγει, ὅτι πάντες οἱ ἀντι-κείμενοι πρὸς τὴν (ὀνομαστικὴν) ἐκκλησίαν δὲν ζητοῦσι νέον εὐαγγέλιον, ἀλλὰ τὸ παλαιόν, μετὰ νέων ὅμως ἐννοιῶν. Γράφει ὡς ἀκολούθως:—

«Πανταχοῦ ὁ κόσμος ζητεῖ ἀκριβεστέραν καὶ πιστοτέραν διακήρυξιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Χριστιανωσύνης. «Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὁρους Διδασκαλία» εἶνε παρὰ πολλοῖς μία σύντομος περίληψις τῆς Θείας φιλοσοφίας. «Διδάξατε ταύτην!», διδάξατε ταύτην! κραυγάζουσιν οἱ ἀπανταχοῦ ἀναμαρτωταὶ πάσης σχολῆς· οὐχὶ μόνον κηρύττει ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἐξηγήσατε ταύτην διὰ παραδειγμάτων! Δείξατε ἡμῖν, ὅτι αἱ πράξεις ὑμῶν εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας, καὶ θέλομεν πιστεύσῃ! Ἀκολουθήσατε τὸν Χριστόν, καὶ τότε θέλομεν σᾶς ἀκολουθήσῃ!

«Ἄλλ' ἐνταῦθα εἶνε ἡ ἀντίθεσις. Ἡ ἐκκλησία ἐπαγγέλεται, ὅτι διδάσκει τὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστοῦ, ὅτι κηρύττει τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ. Καὶ οὕτω παρουσιάζεται τὸ θέαμα ἀπίστου κόσμου διδάσκοντος τὴν πιστεύουσαν ἐκκλησίαν τὰς ἀληθεῖς ἀρχὰς τῆς θεησεύσεως τῆς! Τὸ τοιοῦτον εἶνε ἓν ἐκ τῶν ἐκπληκτικωτάτων καὶ σπουδαιοτάτων σημείων τοῦ αἰῶνος. Καὶ εἶνε ὁλος νέον. Ὁ κόσμος συνήθισεν ἀρχῇθεν νὰ ἀποκρίνεται: «Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν». Ἀλλὰ μόνον κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀποτολμῶσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ λέγουν: «Ἰατρέ, ἐπίτρεψον ἡμῖν νὰ διατάξωμεν τὸ φάρμακόν!» Ὅταν οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς, οἱ συντετριμμένοι καὶ τεθλιμμένοι, οἵτινες διδάσκονται νὰ προσβλέπωσιν εἰς τὸν οὐρανὸν διὰ μέλλουσας ἀνταμοιβῆς, ὅταν οὗτοι βλέπουσιν ἁγίους ἱερεῖς καὶ εὐνοομένους ἡγεμόνας ἐνδεδυμένους ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ, καὶ διάγοντας ἐν πολυτελείᾳ, καὶ θησαυρίζοντας θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, βλέπωσιν αὐτοὺς ἀπηλλαγμένους πάσης συνειδήσεως καὶ δουλεύοντας Θεῷ καὶ Μαρμαρῶνᾳ, ἄρχονται ἀμφιδάλλοντες περὶ τῆς εἰλικρινείας αὐτῶν.

«Καὶ ἀμέσως ἄρχονται διαβεβαιοῦντες, ὅτι πᾶσα ἀλήθεια δὲν εὐρίσκεται ἐν τῇ στείρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι ἡ ἐκκλησία εἶνε ἀνίσχυρος, ὅτι δὲν δύναται νὰ προλάβῃ τὰς δυστυχίας, δὲν δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἀσθενῆ, δὲν δύναται νὰ θρέψῃ τὸν πεινῶντα καὶ νὰ ἐνδύσῃ τὸν γυμνόν, δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃ τὸν νεκρόν, δὲν δύναται νὰ σώσῃ τὴν ψυχὴν. Τότε ἄρχονται λέγοντες, ὅτι ἐκκλησία τόσον ἀνίσχυρος, τόσον κοσμική, δὲν δύναται νὰ προέρχῃται ἐκ τοῦ Θεοῦ. Καὶ πάραυτα ἄρχονται ἐγκαταλείποντες τοὺς βωμοὺς αὐτῆς καὶ λέγοντες: «Ἀρνούμενοι τὸ ἀλάθητον τῆς ἐκκλησίας, τὸ κύρος τὸν ἐντολῶν αὐτῆς καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν δογμάτων τῆς, δὲν σημαίνει,

ὅτι ἀρνούμεθα τὸ κύρος τῆς θρησκείας. Δὲν καταπολεμοῦμεν τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ἀλλὰ καταπολεμοῦμεν τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐρμηνείαν ταύτης. Τρέφομεν σέβας πρὸς τὴν Θεῖαν ἀλήθειαν, ἀλλὰ βαθύτατα καταφρονοῦμεν τὸν ἐκκλησιαστικισμόν. Πρὸς τὸ ὑψιστον Πρόσωπον, ὅπερ ἐπάτησε τὴν γῆν ταύτην, τοῦ ὁποίου ἀπτόμενός τις ἐπληροῦτο ζωῆς, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ μεῖδιμα παρείχε σωτηρίαν, τρέφομεν σέβας καὶ ἀγάπην, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἀξιούσαν ὅτι εἶνε ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ.

«Ἡ ἐκκλησία ἐλέγχει τοὺς κατηγόρους αὐτῆς ἐπὶ ἀπιστίᾳ, καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν της θησαυρίζουσα θησαυρούς, οἰκοδομοῦσα ναοὺς καὶ ἀνάκτορα, συμμαχοῦσα μετὰ τῶν βασιλέων καὶ ἰσχυρῶν, ἐνῷ αἱ κατ' αὐτῆς παρατασσόμεναι δυνάμεις αὐξάνουσι κατ' ἀριθμὸν καὶ ἰσχύν. Ἀπώλεσε τὴν ὑπεροχὴν αὐτῆς, καὶ τὸ κύρος αὐτῆς παρῆλθεν. Δὲν μένει ἐξ αὐτῆς εἰ μὴ ἓν σημεῖον, μία σκιά. Καὶ εἶνε ἀδύνατον αὐτῇ νὰ ἐπανακτήσῃ τὸ ἀπολεσθὲν ὕψος της ἢ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸν θρόνον της. Τὰ ὄνειρα αὐτῆς περὶ παγκοσμίου ἐξουσίας εἶναι ἀπατηλά. Τὸ σκῆπτρον αὐτῆς συνετρίβη διὰ παντός. Εὐρισκόμεθα ἤδη ἐν μεταβατικῇ περιόδῳ. Τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ αἰῶνος εἶνε παγκόσμιον καὶ ἀκατάσχετον. Οἱ θρόνοι ἄρχονται κλονιζόμενοι. Ἡφαίστειον καπνίζει κάτωθι τῶν ἀνακτόρων τῶν βασιλέων, καί, ἀνατρεπομένων τῶν θρόνων, θέλουσι πέσῃ καὶ οἱ ἄμβωνες.

«Ἐν τῷ παρελθόντι ὑπῆρξαν ἀναξωπυρώσεις ἐν τῇ θρησκείᾳ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τοπικαὶ καὶ πρὸς καιροί. Ἐν τούτοις μέλει νὰ ἐπέλθῃ παγκόσμιός τις ἀναξωπύρωσις τῆς θρησκείας, ἥτοι ἀποκατάστασις τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, ὁπότε τὰ παγκόσμια ὄνειρα τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης θέλουσι πραγματοποιηθῇ. Ἀλλ' ἡ ἀποκατάστασις αὕτη θέλει ἔλθῃ οὐχὶ διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐναντίον αὐτῆς. Θέλει ἔλθῃ ὡς ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τυραννίας, ὡς διαμαρτυρία κατὰ τῶν τύπων καὶ τελετῶν τῆς ἐκκλησίας».

Ἐπὶ ἄρθρου τῆς ἐφημερίδος «Φόρουμ» κατ' Ὀκτώμβριον τοῦ 1890 δημοσιευθέντος, καὶ πραγματευομένου περὶ τῶν Κοινωνικῶν Προβλημάτων καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἐπίσκοπος Χούντιγκτον παρέχει τὰ ἀκόλουθα σχόλια:

«Ὅτε μέγα καὶ ἀνάμικτον ἀκροατήριον ἔν τινι τῶν δημοσίων αἰθουσῶν τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπευφήμησε τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπεκήρυξε τὸ ὄνομα τῆς ἐκκλησίας, διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὐδὲν ζήτημα ἐλύθη, οὐδεμία παλινόρθωσις προεῦχθη, ἡ Γραφή δὲν ἡρμηνεύθη, ἀλλ' ἡ πράξις αὕτη ἦτο σπουδαιότατη. Παρῆλθε πλέον ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ὁ κόσμος ἤκουε τὰς λέξεις «Χριστὸς καὶ ἐκκλησία» μετ' εὐλαβοῦς σιωπῆς καὶ μετ' ἐνθουσιῶδους ἀφοσιώσεως. Μόνον κατὰ τὰς ἐσχάτας ταύτας ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ λαὸς σκέπτε-

ται καὶ ἀναγινώσκει, ὁ Χριστὸς καὶ ἡ ἐκκλησία ἀποχωρίζονται ὑπὸ τοῦ κόσμου, ἀπονεμομένης μὲν τιμῆς εἰς τὸν Χριστόν, ἀποκηρυττομένης δὲ τῆς ἐκκλησίας».

Ἔτεραι σπουδαῖαι διὰ τοῦ τύπου ἐκφράσεις τῆς ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπακρίσεως εἶναι αἱ ἀκόλουθοι: —

«Ἡ «Καθολικὴ Ἐπιθεώρησις» καὶ τινες ἄλλαι ἐφημερίδες ἐπιμένουσιν ὅτι πρέπει νὰ γίνηται «θρησκευτικὴ διδασκαλία ἐν ταῖς φυλακαῖς». Τοῦτο εἶνε ὀρθόν. Ἀλλὰ προβαίνομεν καὶ περαιτέρω τούτου. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ θρησκευτικὴ διδασκαλία καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἔκτος τῶν φυλακῶν, ἐπὶ παραδείγματι ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἐν ταῖς Κυριακαῖς σχολαῖς. Δὲν ὑπερβαίνομεν, νομίζομεν, τὰ ὅρια, λέγοντες ὅτι πρέπει νὰ γίνηται θρησκευτικὴ διδασκαλία καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Δὲν δύναται τις νὰ ἀρυσθῇ ὑπερβολικὴν ὠφέλειαν ἐκ καλοῦ τινος πράγματος, ἐὰν ἐπιλαμβάνηται αὐτοῦ μετὰ μετριοφροσύνης.

«Ὁ ἱερεὺς δεσμοτηρίου τινος εἶπεν ὅτι πρὸ εἰκοσιν ἑτῶν ἐκ τῶν κρατούμενων ἐν ταῖς φυλακαῖς μόνον πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὑπῆρξαν προηγουμένως μαθηταὶ Κυριακῶν Σχολῶν, ἐνῶ τώρα ἐβδομήκοντα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν πεφυλακισμένων ἐπὶ διαπραξεί οἰοιδήποτε ἐγκλήματος ἢ ἐπὶ ὑπονοίᾳ ὑπῆρξαν ποτε τοιοῦτοι μαθηταί. Ἔτερος ἱερεὺς παρέχει ἐκθεσιν ἀσύλου τινὸς τῶν μεθύσων, ἔνθα ὀγδοήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀναφέρονται ὡς φοιτήσαντες ἐν ταῖς κυριακαῖς σχολαῖς, καθὼς καὶ ἑτέραν ἐκθεσιν ἀσύλου τινὸς διεφθαρμένων γυναικῶν, ἔνθα πᾶσαι αἱ τοιαῦται γυναῖκες ὑπῆρξαν ποτὲ φοιτήτριαι ἐν ταῖς ρηθείσαις σχολαῖς. Ἡ ἐπὶ τῶν γεγονότων τούτων σχολίασις τοῦ τύπου λέγει, ὅτι ἡ ἄλλοτε ἐπὶ τῆς σχολῆς ἐφαρμοζομένη φράσις «τροφὸς τῆς ἐκκλησίας» εἶνε μεγάλη σάτυρα. Τί θέλει γίνῃ;»

Ἐπὶ τῷ ἀνοίγματι τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τοῦ Σικάγου ἐλέχθη μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ ἀκόλουθον:—

«Ὅταν αἱ πανηγύρεις, τὰ θέατρα καὶ αἱ δημόσιαι αἰθουσαι ἀνοίγουν διαπλάτους τὰς πύλας των, οὐδεὶς εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ προσέλθῃ. Τοῦτο περισσότερον παντὸς ἄλλου, ἡσθάνθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρῶτοι Χριστιανοί. Δὲν εἶχον συνεπίκουρον τὴν ἀστυνομίαν ἢ τὰς Ρωμαϊκὰς λεγεῶνας, ὅπως βοηθῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν διάδοσιν τῶν ἰδεῶν των καὶ ὅπως ἐξαναγκάσωσι τοὺς ἄλλους νὰ εἶναι θεοσεβέστεροι. Καὶ ἐν τούτοις ἡ πρώτη αὕτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐκ μέρους τῆς πολιτείας βοηθείας, ἡ πρώτη αὕτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία, ἡ καταδιωκομένη καὶ πάσχουσα, κατέκτησε πράγματι τὸν κόσμον».

Ἐν τῇ γενικῇ ταραχῇ τοῦ παρόντος καιροῦ, πολλοὶ ἔν τε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ ἀποροῦσι μεγάλως καὶ φέρονται εἰς ἀμηχανίαν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης συγχύσεως. Τοιαῦτα αἰσθήματα ἀπο-

ρίας καταφαίνονται ἐν τῇ πρό τινος δημοσιεύσει τῆς ἐφημερίδος «Ὁ ἥλιος τῆς Νέας Ὑόρκης», ἥτις ἀνέφερε τὰ ἀκόλουθα: —

«Τὸ ζήτημα «Ποῦ εὐρισκόμεθα; ποῦ εἰμεθα; εἶναι αὐτόχρομα θρησκευτικόν. Οἱ καθηγηταὶ κἀθηνται ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν θεολογικῶν σχολῶν διδάσκοντες διδασκαλίας τόσον διαφόρους ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς διδασκαλίας, ὥστε οἱ παλαιοὶ διδάσκαλοι φορικῶσιν ἐν τοῖς τάφοις των· οἱ κληρικοὶ διδάσκουσι δόγματα, τὰ ὁποῖα οὐδ' αὐτοὶ οὗτοι οἱ καθιδρῶσαντες ταῦτα πιστεύουσιν· μόνον κάποτε οἱ σημαντῆρες τῆς ἀγκύρας δεικνύουσι πόσον τὰ ἐκκλησιαστικὰ σκάφη ἐξώκειλαν. Ὁ παρὼν αἰὼν εἶναι αἰὼν τοῦ πορεύεσθαι κατ' ἰδίαν βούλησιν, τοῦ φροντίζειν μόνον δι' ἑαυτόν, καὶ μόνον τοῦτο. Οὐδεὶς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, ὅτι πάντων ὑπάρχει τέλος, καὶ οἱ τὰ μέγιστα ἐνδιαφερόμενοι φροντίζουν ἐλάχιστα.

Καὶ οὐχὶ μόνον ἡ πορεία καὶ τὸ κύρος τῶν ἐκκλησιῶν αὐστηρῶς οὕτως ἐπακρίνονται, ἀλλὰ καὶ αἱ σπουδαιόταται τῶν διδασκαλιῶν των. Σημειώσατε, ἐπὶ παραδείγματι, ὅποσον ἡ βλάβη διδασκαλίας τῶν αἰωνίων βασάνων διὰ τοὺς περισσοτέρους ἐκ τῶν ἀνθρώπων, δι' ἧς οἱ ἄνθρωποι ἐξηναγκάζοντο εἰς εὐπειθῆ ὡς ἐκ τοῦ φόβου των ὑπακοήν, στιγματίζεται ἤδη ὑπὸ τοῦ σκεπτομένου κόσμου. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὁ κλῆρος ἄρχεται αἰσθανόμενος ἄμεσον ἀνάγκην πάσης δραστηριότητος, ὅπως ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῶν αὐξανόμενων αἰσθημάτων τῆς ἐλευθεροφροσύνης.

Ὁ ἐν Σικάγῳ αἰδεσιμώτατος Χένσον ἀνέπτυξε πρό τινος τὰς ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῶν αἰωνίων βασάνων θεωρίας του· ἀλλὰ καὶ ἄλλοι κληρικοὶ ἐπερωτηθέντες ἐπὶ τῆς διδασκαλίας ταύτης ἐξεφράσθησαν λίαν σκαιῶς, ἀπεριφράστως καὶ σκαπτικῶς, ἐνῷ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου οὐδὲν μὲν ἀπολύτως γνωρίζουσιν, ἀξιοῦσιν ὅμως παρὰ τῶν ἀνθρώπων νὰ παρέχωσιν πίστιν εἰς τὰς θεωρίας των. Αἱ ἐκφράσεις αὐτῶν ἐν γένει ὄζουσι τοῦ καταδιωκτικοῦ πνεύματος τῆς Παπῶσυνης.

Ὁ αἰδεσιμώτατος Χένσον εἶπεν: — «Ἡ λέξις «Ἄδης» τῆς Νέας Μεταφράσεως τῆς Γραφῆς εἶνε αὐτὴ αὐτὴ ἡ λέξις «Χέλλ» μετημφισμένη· ὁ θάνατος εἶνε θάνατος καίτοι καλοῦμεν αὐτὸν ὕπνον, καὶ ὁ Ἄδης εἶνε πάντοτε Ἄδης· ὁ Ἄδης εἶνε πραγματικότης, καὶ εἶνε καταχθονίως τρομερός· Ἐν τῷ Ἄδῃ θέλομεν ἔχη σώματα. Ἡ ἀνάστασις τῶν σκωμάτων θέλει ἀπαιτήσῃ τόπον καὶ φυσικὰ βασάνους. Ἄλλ' αἱ φυσικαὶ βασάνοι δὲν εἶνε αἱ χειρότεροι. Πνευματικοὶ πόνοι, τύψεις συνειδότος, προαίσθησις τῆς ποινῆς, ἡ ὁποία κάμνει τὰς ψυχὰς νὰ συστρέφωνται ἐν ἀγωνίᾳ ὡς ὁ σκώληξ συστρέφεται ἐν φλεγούσῃ πυρᾷ, αὗται ἐν γένει εἶνε αἱ χειρότεροι βασάνοι καὶ τοιαύτας βασάνους μέλλουν νὰ ὑποστοῦν οἱ ἁμαρτωλοί. Δίψαν ἄνευ ὕδατος πρὸς κατάσβεσιν αὐτῆς· πείναν ἄνευ τροφῆς πρὸς χορτασμόν· μάχαιραν ἐμπεπηγμένην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ μέλ-

λουςαν νὰ ἐμπηχθῇ καὶ πάλιν, ἀτελευτήτως τρομερῶς. Οὗτος εἶναι ὁ Ἄδης ὅστις μᾶς ἀναμένει. Ὁ θάνατος παρέχει ἀπελευθέρωσιν τινὰ ἀπὸ τὰς βασάνους τῆς ζωῆς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀνακούφισις ἐν τῷ Ἄδῃ».

Τίνα ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ διδασκαλία τοῦ αἰδесиμωτάτου Χένσον; Ἴσως δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῶν ἀκολουθῶν συνεντεύξεων τῶν ἐφημεριδογράφων:—

«Τίνα ἰδέαν ἔχετε περὶ ἄδου; καὶ θέλομεν πάντες βαπτισθῇ ἐν λίμνῃ τετηγμένον θείου καὶ μολύβδου, ἐὰν δὲν διωρθώσωμεν τὴν διαγωγὴν μας;» εἶπε δημοσιογράφος τις πρὸς τὸν καθηγητὴν Σουίγγ, ἓνα ἐκ τῶν ἐπιφανῶν θεολόγων τοῦ Σικάγου. Τότε ὁ καθηγητὴς Σουίγγ ἐγέλασεν ἐκ καρδίας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αἱ ὠχραὶ αὐτοῦ παρειαὶ ἠρρυθρίασαν, ὡς μαθητρίας μικρᾶς αἱ παρειαὶ ἐρυθρίωσιν, καὶ λέγει: «Ἐν πρώτοις ὑποθέτω, ὅτι γνωρίζετε, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο τοῦ θανάτου καὶ τῆς μελλούσης ποινῆς εἶνε ζήτημα περὶ οὗ νῦν ἐλάχιστα γνωρίζομεν. Ἡ μέθοδος, δι' ἧς δυνάμεθα νὰ φέρομεν τὰ πάντα ἐν ἀρμονίᾳ, εἶνε ἡ πνευματοποίησις αὐτῶν. Ἡ ἰδέα μου εἶνε, ὅτι ἡ τιμωρία θέλει εἶσθαι ἀνάλογος τῶν ἁμαρτιῶν· ἀλλ' ἔπειδὴ ὁ μέλλον κόσμος θέλει εἶσθαι πνευματικός, οὕτω κατ' ἀνάγκην καὶ αἱ ἀμοιβαὶ καὶ αἱ ποιναὶ θέλουσιν εἶσθαι πνευματικαί.»

«Ὁ αἰδесиμωτάτος Ὡσντάλε ἀκούσας τὴν ἔκθεσιν τοῦ λόγου τοῦ αἰδ. Χένσον εἶπεν: «Ἐχει δίκαιον. Ἐγνώρισα ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸν αἰδ. Χένσον, καὶ δύναμαι νὰ ἀποφανθῶ περὶ αὐτοῦ μὲ κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Πάντες παραδεχόμεθα, ὅτι ὑπάρχει ἄδης ἡ τόπος ἀνταποδόσεως, ὁ ὁποῖος συνδυάζει πάσας τὰς ιδιότητας τὰς ἀποδιδόμενας αὐτῷ ὑπὸ τοῦ αἰδ. Χένσον».

«Ὁ καθηγητὴς Ραῦ εἶχεν ἴδῃ τὴν ὁμιλίαν τοῦ αἰδ. Χένσον ἐν τῇ ἐφημερίδι, καὶ ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ αἰδ. Χένσον ἀνέπτυξε τὰς αὐτὰς θεωρίας ἅς καὶ οὗτος ἔχει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου».

«Ὁ καθηγητὴς Πόρτερ ἀναγνώσας εἰς τὰς ἐφημερίδας τὸν λόγον τοῦ αἰδ. Χένσον εἶπεν: «Δὲν γνωρίζω τὸν αἰδ. Χένσον, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι αἱ θεωρίαι αὐτοῦ εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὀρθαί. Καθ' ἅπασαν πλεον τὴν Κίαν δὲν θέλω πλεον κηρύξῃ τὰς ἐν ζέοντι θείῳ πραγματικὰς καὶ φυσικὰς βασάνους, οὐδὲ ὅτι ὁ ἄδης εἶνε τόπος, ἐνθα τὰ πραγματικῆς φύσεως βάσανα θέλουσιν ἀντικατασταθῇ ὑπὸ ἐπατεταμένων πνευματικῶν μόνον βασάνων καὶ ἀγωνιῶν, ἀλλὰ θέλω διδάξῃ τὴν μέσῃν ὁδόν, ἥτις παριστᾷ τὸν Ἄδην τόπον ἀνταποδόσεως συνδυάζοντα τὰς φυσικὰς καὶ πνευματικὰς βασάνους καὶ περιλαμβάνοντα τὰς γενικῶς ὑπὸ τῶν νεωτέρων λειτουργειῶν παραδεδεγμένας ἀρχάς.»

«Ὁ αἰδ. Σπένσερ Βοννέλλ ἐκ Κλήβελανδ συνεφώνει μετὰ τοῦ αἰδ. Χένσον κατὰ πάσας τὰς λεπτομερείας. «Θέλει ἔλθῃ καιρὸς, ἔλεγεν, καθ' ὃν θέλει ὑπάρξῃ παγκόσμιός τις περὶ ἄδου ἰδέα, ἥτις

θέλει φέρη πάντας εἰς συμφωνίαν». Καὶ ὁ αἰδ. Οὐίλσον συνεφώνει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μετὰ τοῦ καθηγητοῦ Χένσον, καθὼς καὶ ὁ αἰδ. Μούουρ.»

«Ὁ αἰδ. Χόλμες ἔγραφεν: «Ὁ καθηγητὴς Χένσον εἶνε λαμπρὸς κήρυξ, ὁ ὁποῖος ἐννοεῖ καλῶς τὰς ἰδέας αὐτοῦ, καὶ δύναται νὰ ἐκφράσῃ ταύτας σαφῶς καὶ καθαρῶς. Τὰ ὀλίγα ταῦτα σημαίνουν, ὅτι, ὡς συνήθως, ἔδωκεν εἰς τὸν λαὸν λίαν ἐνδιαφέρον μάθημα. Αἱ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἰδέαι αὐτοῦ ἦσαν γενικῶς ὁρθαί. Περὶ τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς δὲν γνωρίζω.

«Δὲν γνωρίζεις;

«Ὁχι. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀποθάνῃ θὰ γνωρίξῃ ἀσφαλῶς».

«Οἱ Βαπτισταὶ ἱεροκήρυκες εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι ἡ περὶ Ἄδου ὁμιλία τοῦ καθηγητοῦ Χένσον εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἡ ὁρθωτέρα, καὶ ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν ἐσχολίασαν τὰς ἰδέας τοῦ αἰδ. Χένσον, ἐνεκωμίασαν αὐτὰς ἐντόνως. Ὁ αἰδ. Αἰβερτ, ἐκδίδων τὴν ἐφημερίδα «Κήρυξ Κυριακοῦ Σχολείου», εἶπεν, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Χένσον θεωρεῖται περὶ Ἄδου ἐπηρεσθεύοντο γενικῶς ὑπὸ τῶν Βαπτιστῶν ἱεροκηρύκων. «Κηρύττομεν αἰώνιον καὶ μέλλουσαν ποινὴν διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, εἶπεν, ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν προγατικὸν ἄδην πυρὸς καὶ θείου, τοῦτο εἶνε κᾶτι τι, τοῦ ὁποίου δὲν ἐγένετο πολὺς λόγος. Πιστεύομεν ὅτι θέλει ὑπάρξῃ τιμωρία καὶ ὅτι θέλει εἰσθαι αὐστηρά, ἀλλὰ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν θεωροῦσιν, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ γνωρίξῃ τις κατὰ τίνα τρόπον θέλει ὑπάρξῃ ἡ τιμωρία αὕτη. Καθὼς λέγει καὶ ὁ καθηγητὴς Χένσον, ἁμαρτίαι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες νομίζουσιν, ὅτι ἡ λέξις ἁδης, ὑπονοεῖ μόνον φυσικὴν τιμωρίαν· οἱ πνευματικοὶ πόνοι εἶνε οἱ χεῖριστοι, καὶ τούτους μέλλουν νὰ ὑποστοῦν οἱ πτωχοὶ ἁμαρτωλοί. Ὁ καθηγητὴς Ρέρριν εἶπεν, ὅτι θὰ ἦτο σχεδὸν ἀνωφελὲς ν' ἀρνηθῇ τις, ὅτι, πᾶν ὅ,τι διδάσκει ὁ καθηγητὴς Χένσον, βασίζεται ἐπὶ τῆς Γραφῆς, καὶ ἐπομένως εἶναι ὁρθόν».

«Ὁ αἰδ. Ἀμβρόσιος, παλαιὸς ἱεροκλήρυξ, νῆχαριστήθη πολὺ ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ καθηγητοῦ Χένσον. Παραδέχθη ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ ὑπὸ τοῦ Χένσον λεχθέντα ἀναφορικῶς τῆς μελλούσης θασάνου τῶν δυστυχῶν ἁμαρτωλῶν. «Ὁ Ἄδης εἶναι κᾶτι», τὸ ὅποῖον οἱ πλείστοι Βαπτισταὶ ἱεροκήρυκες παραδέχονται, εἶπεν, καὶ τὸ ὅποῖον ὡσαύτως διδάσκουσιν».

«Ὁ αἰδ. Οὐολφένδεν εἶπεν, ὅτι δὲν εἶχεν ἀκοῦσῃ τὴν ὁμιλίαν τοῦ καθηγητοῦ Χένσον, ἀλλ' ὅτι, ἐὰν ὑπῆρχε ἐν αὐτῇ γνώμη περὶ Ἄδου μελλούσης τιμωρίας, συνεφώνει μετὰ τοῦ ρηθέντος καθηγητοῦ, καὶ ὅτι πλείστοι Βαπτισταὶ ἔχουσι τὴν αὐτὴν γνώμην, καίτοι ὑπάρχουσι ἐξ αὐτῶν τινες, οἵτινες δὲν παραδέχονται ἄδην ἐν τῇ αὐστηρᾷ αὐτοῦ ὁρθοδοξοῦσῃ σημασίᾳ».

Ὁ κληρὸς ἐκφράζει οὕτω τὰς θεωρίας αὐτοῦ, ὡς ἐὰν αἱ αἰ-

ὦνοι βάσανοι τῶν ὁμοίων αὐτοῖς ἀνθρώπων ἦτο ζήτημα ἐλαχίστης σπουδαιότητος συζητούμενον μετ' αὐθάδους ἀστεϊσμοῦ καὶ γέλωτος καὶ θεωρούμενον ὡς λελυμένον, ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης ὅμως σαφηνείας ἢ ἀνερευνήσεως τῆς Γραφῆς. * Ὁ κόσμος παρατηρεῖ τὴν ἀλαζόνα ταύτην οἴησιν, καὶ σχηματίζει ἰδίαν γνώμην περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἡ ἐφημερίς «Παγκόσμιος Δημοκράτης» λέγει:— Καλαὶ ἀγγελίαι ἔρχονται ἐκ Νέας Ὑόρκης, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐκδοτικὴ Ἑταιρία προτίθεται νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Ν. Υ. τὴν τροφὴν ἣν παρεσκεύασε κατὰ τὰ τελευταῖα πεντήκοντα ἔτη, καὶ νὰ ἀναθεωρήσῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὴν θρησκείαν τῆς. Τὸ ζήτημα εἶνε, ὅτι ὁ κόσμος ἀπέρριψε τὰ πευπρακτομένα καὶ δοιμέα πινάκια (τῆς προσφερομένης ἄλλοτε τροφῆς), τὰ ὁποῖα ἦσαν ἴσως κατάλληλα διὰ τὰς παρελθούσας γενεάς, καὶ εἶνε (ὁ κόσμος) πέραν πάσης ἐξουσίας τῶν ὀλίγων ἐκείνων ὑπερφιάλων κυρίων, οἵτινες ζητοῦσι νὰ ἀντιδράσωσιν. Καὶ αἱ ἐκκλησίαι ὡσαύτως συμβαδίζουσιν εὐχαρίστως μετὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου διδάσκουσαι ὑπομονήν, φιλανθρωπίαν, συγχώρησιν, ἀγάπην καὶ ἔλεος», (ἀντὶ τῆς ἀπανθρώπου περὶ αἰωνίων βασάνων διδασκαλίας των).

Ἐτέρα ἐφημερίς ἀναφέρει:—

«Ὁ Δόκτορ Ρόσσιτορ Ρεύμονδ, ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἀποστολὴν συνεισφορῶν εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Συμβούλιον τῶν Ἱεραποστόλων, εἶπεν λίαν ἐμφατικῶς: «Ἀπεγοητεύθην ἐκ τῆς ἀποστολῆς τοιούτων συνεισφορῶν εἰς Ἱεραποστόλους, οἵτινες πιστεύουσιν εἰς τὴν καταδίκην πάντων τῶν εἰδωλολατρῶν καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀξιοκατάκριτον ἐκείνην αἵρεσιν καθ' ἣν ὁ Θεὸς δὲν ἀγαπᾷ τοὺς ἔθνικοὺς. Ἀπέκαμον ἐκ τῶν ἀθλίων τούτων ἀνοησιῶν καὶ οὐδὲ ὀβολὸν θέλω δώσῃ πρὸς διάδοσιν τῆς θεωρίας τῆς καταδίκης. Δὲν θέλω ἐπιτρέψῃ νὰ διαδίδηται διὰ τοῦ χρηματός μου ἡ διδασκαλία αὕτη. Εἶνε καλὴ θεβαίως ἀγγελία, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε πλήρης ἀγάπης, ἀλλ' ἐτέθη κατὰ μέρος ὑπ' ἐκείνων οἵτινες σύρουσι φοβερόν ἄρμα ἐπὶ τοὺς ἔθνικοὺς καὶ ἀπαιτοῦσι νὰ τρέφωμεν τὰ ζῶα τὰ σύροντα τὸ ἄρμα τοῦτο. Θεωρῶ καθήκον μου νὰ μὴ δώσω καὶ τὴν ἐλαχίστην συνεισφορὰν ὑπὲρ ἀνθρώπων οἵτινες διδάσκουσι τοὺς εἰδωλολάτρας ὅτι οἱ πατέρες των κατῆλθον εἰς τὸν Ἄδην (τῶν βασάνων).»

Οὕτω βλέπομεν τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων τρέμουσαν ἐν τῇ πλάστιγγι τῆς δημοσίας γνώμης. Ἐλθόντος τοῦ

(*) Εἰδικὴ ἔκδοσις τοῦ 15θήμερου Περιοδικοῦ ἡμῶν «Ἡ Σκοπὰ τοῦ Πύργου» διερμηνεύει πᾶσαν περικοπὴν ἐκ τε τῆς Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης ἔνθα ἀπαντᾷ ἡ λέξις Ἄδης. Ἀποστέλλεται δωρεάν παντὶ τῷ αἰτούντι.

ὠρισμένου διὰ τὴν ἀνατροπὴν ταύτης καιροῦ, ὁ μέγας Κριτὴς ἀπάσης τῆς γῆς ὑποὶ τὴν πλάστιγγα τοῦ ἀνθρωπίνου λογικοῦ, δεικνύει τὰ βάθη τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, καὶ στρέφων τὸ φῶς τῆς πληθυνομένης γνώσεως προσκαλεῖ τὸν κόσμον νὰ ἴδῃ καὶ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν δικαιοσύνην τῆς ἀποφάσεώς του καταδικάζουσης εἰς καταστροφὴν τὴν ὑποκριτικὴν χλεύην τῶν ψευδῶν ἀξιώσεων τῆς Χριστιανωσύνης. Βαθμιαίως ἀλλὰ ταχέως ὁ κόσμος καταγίνεται δοκιμάζων ἐν τῇ πλάστιγγι τὴν παροῦσαν κατάστασιν πραγμάτων, καὶ ἐπὶ τέλους θέλουσι φθάσῃ πάντες εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν· καὶ ὡς μεγάλη μυλόπετρα, ἡ Βαβυλὼν, ἡ μεγάλη πόλις τῆς συγχύσεως, μετὰ πάσης αὐτῆς τῆς ὑπερφιάλου πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δυνάμεως, καὶ μετὰ πάσης τῆς μεγαλοπρεπειᾶς αὐτῆς, τοῦ πλούτου της, τῶν τίτλων της, τῆς ἐπιρροῆς της, τῶν τιμῶν της, καὶ πάσης τῆς ματαιοδοξίας της, θέλει ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν (εἰς τὴν ἀνήσυχον θάλασσαν τῶν ἀκυβερνήτων λαῶν), ἵνα μὴ πλέον ἐγερθῇ. — Ἀποκ. ιη' 21. Ἱερει. να' 61-64.

«Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλινον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων: Οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὔρεθῇ ἔτι.» — Ἀποκ. ιη' 21.

«Καὶ εἶπεν ὁ Ἱερεμίας πρὸς τὸν Σεραΐαν: "Ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἴδῃς, καὶ ἀναγνώσῃς πάντας τοὺς λόγους τούτους, τότε θέλεις εἶπῃ: Κύριε, σὺ ἐλάλησας κατὰ τοῦ τόπου τούτου, διὰ νὰ ἐξολοθρεύσῃς αὐτόν, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἀλλὰ νὰ εἴνε ἐρήμωσις αἰωνία. Καὶ ἀφοῦ τελειώσῃς ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον τοῦτο, θέλεις δέσει ἐπ' αὐτὸ λίθον, καὶ ρίψῃ αὐτό εἰς τὸ μέσον τοῦ Εὐφράτου· καὶ θέλεις εἶπῃ: Οὕτω θέλει βυθισθῇ ἡ Βαβυλὼν, καὶ δὲν θέλει σηκωθῇ ἐκ τῶν κακῶν, τὰ ὅποια ἐγὼ θέλω φέρῃ ἐπ' αὐτήν· καὶ οἱ Βαβυλώνιοι θέλουσιν ἐξασθενήσῃ». — Ἱερ. να' 61-64.

Ἡ καταστροφὴ αὐτῆς θέλει συμπληρωθῇ κατὰ τὸ τέλος τῶν ὠρισμένων «καιρῶν τῶν ἐθνῶν» — 1915. Τὰ γεγονότα προχωροῦσι ταχέως πρὸς τοιαύτην τινὰ κρίσιν καὶ τέλος. Καίτοι ἡ δίκη δὲν συνεπληρώθη ἀκόμη, πολλοὶ ἐν τούτοις δύνανται ἤδη νὰ ἀναγνώσωσιν τὸ χειρόγραφον τῆς καταδίκης αὐτῆς — «Ἐξυγίσθης ἐν τῇ πλάστιγγι καὶ εὐρέθης ἐλλιποβαρής!» καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ φοβερά καταδίκη τῆς Βαβυλῶνος, Χριστιανωσύνης, θέλει πραγματοποιηθῇ. Αἱ πάλα δεισιδαιμονίαι, αἵτινες ἐπὶ μακρὸν συνεκράτουν ταύτην, ὁλονὲν ἐκλείπουσιν· πάντα τὰ θρησκευτικὰ δόγματα καὶ οἱ πολιτικοὶ κώδικες οἱ μέχρι τοῦδε μετ' εὐλαβείας τηρούμενοι καὶ ἀνενδοιάστως ἀποδεκτοὶ γινόμενοι, τολμηρῶς ἤδη συζητοῦνται, καταδεικνυομένης τῆς ἀσυνεπειᾶς αὐτῶν, καὶ γελωτοποιουμένων τῶν ἀπτῶν αὐτῶν πλανῶν. Τὸ κέντρον ὅμως τῆς σκέψεως τῶν πληθῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν στρέφεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς

Βίβλου καὶ πρὸς τὴν ὑγιᾶ λογικὴν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀπιστίαν. Ἡ ἀπιστία ἀφθονεῖ ἐν τε τῇ ὀνοματικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Ἐν τῇ αὐτοκαλουμένῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν εἶνε πλέον ἢ σημαία τῆς πίστεως καὶ ὁ ὁδηγὸς τῆς ζωῆς. Ἀνθρώπαι φιλοσοφίαι καὶ θεωρίαι ἀντικαθιστῶσι τοῦτον, καὶ μάλιστα ἐθνικαὶ φαντασιοπληξίαι ἄρχονται ἀκμάζουσαι εἰς μέρη, ἅτινα ἄλλοτε ἦσαν πέρουν τῆς σφαίρας τῶν.

Ὀλίγοι μόνον ἐν τῇ μεγάλῃ ὀνοματικῇ ἐκκλησίᾳ εἶναι ἀρκετὰ ἐγρηγορότες καὶ νηφάλιοι ὥστε νὰ διῶσι τὴν ἀξιοθρήνητον αὐτῆς κατάστασιν, θεωρουμένην ἀνεξαρτήτως τῆς ἀριθμητικῆς καὶ οἰκονομικῆς αὐτῆς δυνάμεως, καὶ ὅτι τὸ σύνολον τῶν τε ἐπὶ τῶν θεολογικῶν ἐδρῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀμβώνων διδασκόντων εἶνε ὑπεράγαν μεμεθυμένον καὶ νευρακωμένον ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου, τὸ ὁποῖον τόσον ἀφθόνως ἀπερρόφησεν, ὥστε κατὰ δηλὸν καθιστᾷ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ παρακμήν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀριθμητικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως θεωρουμένη ἡ Βαβυλῶν βαίνει πρὸς τὸν μαρμασδὸν καὶ τὴν παρακμήν διότι μετὰ τὴν διακώνησιν τῶν θεσμῶν αὐτῆς εἶναι στενῶς συνδεδεμένα τὰ συμφέροντα αὐτῆς, αἱ ἐλπίδες αὐτῆς καὶ αἱ κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν ἀπολαΐσεις αὐτῆς (παπτόντων δὲ τῶν θεσμῶν αὐτῆς, καταστρέφονται τὰ συμφέροντά της, καθότι ἐλαττουμένη ἀριθμητικῶς — χάνουσα ὁσημέραι τὰ πλήθη τῶν ὁπαδῶν της, στρεφόμενων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἀπιστίαν) ἐλαττοῦται καὶ οἰκονομικῶς (χάνουσα τὰ ἐκ τῶν ἐγκαταλειπόντων αὐτὴν ὁπαδῶν της ὠφελήματα). Ὅπως ἐξασφαλίσῃ δὲ τὰ συμφέροντά της, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ κάμῃ μεγάλην ἐπίδειξιν δεικνύουσα ὅτι ἐκπληροῖ τὸν θεωρούμενον αὐτῆς θεῖον προορισμόν, ἥτοι τὴν ἐκχριστιάνισιν τοῦ κόσμου. Κατὰ πόσον ὁμως ἐπέτυχεν ἐν τῇ προοπαθείᾳ της ταύτῃ θέλομεν καταδείξῃ ἐν τινι τῶν ἐπομένων κεφαλαίων.

Ἐνῶ οὕτω βλέπομεν τὴν Βαβυλῶνα καλουμένην ν' ἀπολογηθῇ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ συνηγμένου κόσμου, μετ' ὁπόσης δυνάμεως ἀνατρέχει εἰς τὸν νοῦν μας ἡ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρόντος κεφαλαίου παρατεθεῖσα προφητεία τοῦ Ψαλμοδοῦ! Καίτοι ὁ Θεὸς ἐτήρησε σιωπὴν καθ' ἅπαντας τοὺς αἰῶνας, καθ' οὓς τὸ κακὸν ἐθριάμβευεν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ καθ' οὓς οἱ ἀληθῶς ἅγιοι αὐτοῦ ὑπέστησαν διωγμούς ποικιλοτρόπους, δὲν ἐλησμόνησε ταῦτα· καὶ ἤλθεν ἥδη καιρὸς, περὶ οὗ ὠμίλησε διὰ τοῦ προφήτου λέγων: «Ἀλλὰ θέλω σὲ ἐπιμύσῃ, καὶ θέλω ἐπανορθῶσαι αὐτοὺς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου». Οἱ ἐγρηγορότες καὶ εὐθεῖς κατὰ τοὺς παρόντας τούτους καιροὺς τοὺς μεγίστην σπουδαιότητα ἔχοντας ἅς παρατηρήσωσι καλῶς ταῦτα καὶ ἴδωσι πόσον τελείως ἡ προφητεία καὶ ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς συμφωνοῦσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.
Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΥΤΗΣ ΣΥΓΧΥΣΙΣ.

Αἱ πολιτικά δυνάμεις ἐν ἀνυπότακτοις βλέπονται τὴν προεῖναι κατ' αὐτῶν κρίσιν. — Ἐμφοδοὶ καὶ ἀποροῦσαι ἐπιζητοῦσι τὴν μετ' ἀλλήλων ἀνταγώνιστον, καὶ προσδίδονται ματαίως πρὸς τὴν παλαιὰν ἰσχὺν τῆς Ἐκκλησίας. — Αὐξάνονται τοὺς στρατοὺς αὐτῶν καὶ στόλους. — Παροῦσαι πολεμικαὶ προπαρασκευαί. — Αἱ πολεμικαὶ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις. — Τέλεια πολεμοφόδια, ἀνακαλύψεις, ἐφευρέσεις, ἐκρηκτικὰ μηχανήματα κλπ. — Ἐπαγρυπνήσεις τῶν ἰσχυρῶν. — Μοναδικὴ θέσις τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλ' ἀπειλὴ αὐτῶν ὑπὸ μεγαλειτέρων κακῶν. — Ἡ φωνὴ Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῶ δὲν ὑπάρχει Εἰρήνη.

«Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα: Ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς». (Λουκ. κα' 22, 25-27).

«Ἐπὶ ἅπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν· τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκων». Ἐβρ. ιβ' 26-29.

ΕΙΝΕ κατὰδηλον, ὅτι αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις τῆς Χριστιανωσύνης διορθῶσιν, ὅτι προχωρεῖ ἡ ἐναντίον αὐτῶν κρίσις, καὶ ὅτι ἡ σταθερότης τῆς δυνάμεως τῶν οὐδόλων εἶνε ἀσφαλῆς. Ὁ Δίσραξις, ὅτε ἦτο πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας, προσεφώνησεν ὡς ἀκούσθως τὸ Βρετανικὸν Κοινοβούλιον (τὴν 2αν Ἰουνίου 1874 — κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀκριβῶς τῆς παρουσίας περιόδου τοῦ θερισμοῦ ἢ τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως). «Ἡ μεγάλη κρίσις τοῦ κόσμου εἶναι πλησιέστερον ἢ ὅσον ὑποτίθεται. Διὰ τὴν ἡ Χριστιανωσύνη ἀπειλεῖται; Φοβοῦμαι ὅτι ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκειται ἐγγὺς τῆς καταπτώσεως αὐτοῦ». Παρακατιῶν εἶπεν, «Στραφῆτε πρὸς πάσας τὰς

διευθύνσεις, πανταχοῦ θέλετε εὖρη αἰσθημα δυσαρεσκείας, ἀπορίαν ἐθνῶν, τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἀποψυχούσας ἐκ φόβου..... Οὐδείς δύναται νὰ μὴ παρατηρήσῃ ταῦτα. Οὐδείς ἀναγινώσκων τὰς ἐφημερίδας δύναται νὰ μὴ ἴδῃ τὴν νεφελώδη ὄψιν τοῦ πολιτικοῦ ὁρίζοντος ὅστις μᾶς περιβάλλει ἤδη..... Γιγαντιαία τις ἔκρηξις μέλλει ἀσφαλῶς νὰ ἐπέλθῃ. Πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ ὑπουργεῖα κινοῦνται. Πᾶς βασιλεὺς καὶ κυβερνήτης ἔχει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους του..... Εὐρισκόμεθα εἰς καιροὺς ἀσυνήθους μελαγχολίας. Προσεγγίζομεν εἰς τὸ τέλος!»

Ἐὰν τοιαύτη ἦτο ἡ ἀποψὶς τῶν πραγμάτων κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς κρίσεως, πόσον ἀπαισιώτερα εἶνε τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν σήμερον!

Παραθέτομεν τὴν ἀκόλουθον περικοπὴν ἄρθρου ἐπιγραφομένου «Ἡ Ἀνησυχία τῆς Εὐρώπης» κατακεχωρημένου ἐν τῇ ἐφημερίδι «Θεατῆς τοῦ Λονδίνου»:

«Εἰς τί ὀφείλομεν νὰ ἀποδώσωμεν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν Εὐρώπῃ ἀνησυχίαν; Ὅφειλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι, καίτοι ἐν μέρει πρόκειται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Ἰταλίας, ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης κυλιόμενον ἤδη κύμα τῆς ἀπαισιοδοξίας ἥτις προὐκλήθη, ἐν μέρει μὲν ἔνεκα οἰκονομικῶν ταραχῶν, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τῆς αἰφνιδίας ἐμφανίσεως τοῦ ἀναρχισμοῦ ὥς δυνάμεως ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ ἀναρχισμὸς ἔσχε μεγαλειτέραν κατὰ πολὺ ἐπήρειαν ἐπὶ τῆς Ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης ἢ ἐν Ἀγγλίᾳ. Οἱ ἀπανταχοῦ πολιτικοὶ ἄνδρες προαισθάνονται πάντοτε κίνδυνον ἐκ τῶν κάτω — κίνδυνον ὅστις ὥς βόμβα θέλει ἐπιφέρῃ ἀνατροπὴν. Θεωροῦσι τοὺς ἀναρχικοὺς ὥς μόνην πραγματικῶς ἐμπροσθοφυλακὴν στρατεύματος. τὸ ὁποῖον προχωρεῖ κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον, ἐὰν μὴ δυνηθῇ εἴτε νὰ συμφιλιωθῇ εἴτε νὰ κατασυντριβῇ, θέλει ἐκμηδενίσῃ πᾶσαν ὑπάρχουσαν τάξιν. Προματεύονται κακῶς περὶ τοῦ ἐγγὺς μέλλοντος, νομίζοντες ὅτι ἡ ἡσυχία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν λογχῶν. Κρίνοντες μετὰ τόσης ὀλίγης ἐλπίδος γίνονται σκυθρωποὶ ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ παρούσα κατάσταση δὲν εἶνε ἀνεκτὴ καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν θέλει διαρκέσῃ, καὶ θεωροῦντες πᾶν κίνημα ὥς ἀπόδειξιν ὅτι τὸ τέλος πλησιάζει ταχέως.

Ἡ ἐπομένη περικοπὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος (9 Μαρτίου 1895) ἀναφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος:—

«Ὁ ἀληθὴς Ἡπειρωτικὸς κίνδυνος. — Ὁ Ζοῦλὲς Ρωκέ ἔδωκεν εἰς πάντας ἡμᾶς μίαν ἔγκαιρον προειδοποίησιν. Ὁ λόγος αὐτοῦ ὁ ἐκφωνηθεὶς τελευταίως, τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθησαν μετὰ μεγάλης προσοχῆς ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ, ἀπαξ ἔτι ὑπέμνησε τῇ Εὐρώπῃ τὴν λεπτότητα τοῦ φλοιοῦ, ὅστις εἰσέτι καλύπτει τὰ ἡφαιστει-

ὡδὴ αὐτῆς πυρά. Τὸ θέμα αὐτοῦ ἦτο, ὅτι ἡ Γαλλία, μεθ' ὅλας αὐτῆς τὰς θυσίας — θυσίας, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο νὰ καταθλήσῃσιν πᾶσαν Δύναμιν ἡττον πλουσίαν — ἦτο εἰσέτι ἀπροπαρασκευαστος διὰ πόλεμον· ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ ἀκόμῃ πολλὰ, καὶ μάλιστα νὰ ἐξοδεύῃ περισσότερα, ἵνα δυνηθῇ κατόπιν νὰ θεωρήσῃ ἐαυτὴν ἀσφαλῆ καὶ ἐτοίμην. Τὴν Γερμανίαν ἐχαρρακτήρισε τρομερὸν καὶ ἐπικίνδυνον πολέμιον, κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τῆς ὁποίας ἡ Γαλλία ὀφείλει νὰ εἶναι πάντοτε παρεσκευασμένη, καὶ ἡ ὁποία κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν εἶνε πολὺ ἰσχυροτέρα τῆς Γαλλίας. Διὰ τοῦ τελευταίου Στρατιωτικοῦ Δελτίου ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ὁ Β'. (εἶπεν ὁ κ. Ρωκέ) κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ προσελκύσῃ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀπογραφὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναβιδάσῃ τὸν ἐνεργὸν αὐτοῦ στρατὸν (ὅστις εἶνε ἕτοιμος διὰ πορείαν καὶ μάχην) εἰς 550,000 ἄνδρας, μὲ πλήρη στελέχη ἀξιωματικῶν, καλῶς κατηρτισμένους, — ἐν ὅλγοις, ἐτοίμους ὅποτε-δήποτε τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἤθελον ἐκφέρειν τὴν ὀλεθρίαν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ὁ πάππος αὐτοῦ διετύπου διὰ τῶν ὀλίγων λέξεων «Κι-νήθητε διὰ πόλεμον». Ἡ Γαλλία, τοῦναντίον, ἔχει μόνον 400,000 ἄνδρας μόνον ἐτοίμους, καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν χρήματος διαρκῶς υποβιβάζει καὶ τὸν ἀριθμὸν τούτων. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐπομένως τοῦ ἐπικειμένου πολέμου, ἡ Γαλλία, μέλλουσα ν' ἀντεπεξέλθῃ ἐκ δύο μετώπων τοῦλάχιστον, θὰ ἦτο ὑποδεστέρα κατὰ 150,000 ἄνδρας, καὶ δύναται ὥς ἐκ τούτου νὰ ὑποστῇ τρομερὰς καὶ ὀλεθρίας συμφορὰς. Οἱ βουλευταὶ καίτοι μὴ ἀφοσιωμένοι εἰς τὸν κ. Ζουῤῆς Ρωκέ, ἠκροάσθησαν κατάπληκτοι σεχδὸν, καὶ ὁ κ. Φέλιξ Φώρ ἀπεφάσισεν, ἵνα, διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑξ ἑτῶν, ἐξασκήσῃ λησμονηθὲν δικαίωμα χορηγοῦμενον εἰς τὸν Προέδρον τῆς Δημοκρατίας, καὶ προεδρεύσῃ κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ Ὑπατοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, τοῦ συγκροτηθησομένου κατὰ τὴν 20 Μαρ-ου. Προφανῶς προτίθεται, ὡς ἐμπειρογνώμων ἀνὴρ, νὰ λάβῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς στρατιωτικῆς θέσεως τῆς Γαλλίας, νὰ ἐξακριβώσῃ λεπτομερῶς τὰς δυνάμεις τῆς χώρας ὑπὸ ἔκποσιν ὅπλων, ἱππῶν καὶ ἀνδρῶν ἐτοιμῶν νὰ κινηθῶσιν εὐθὺς ἅμα τῷ συνθήματι, καί, ἐὰν εὕρῃ ταύτας ἀνεπαρκεῖς ὅσον ἀφορᾷ ὅπλα καὶ ἱππους, νὰ προβῇ εἰς ἀγορὰν καὶ ἄλλων. Ὅσονδήποτε πλουσία καὶ ἂν εἶνε ἡ Γαλλία, ὁ κ. Φέλιξ Φώρ ἴσως εὕρῃ ἀνεπαρκῆ τὰ κεφάλαιά της διὰ μίαν τοιαύτην ἀγορὰν, καθότι αἱ νέαι δυνάμεις ὅπλων καὶ ἱππῶν εἶναι ὑπερμέτρως πολυδάπανοι· ἀλλ' ὅπωςδήποτε προτίθεται νὰ μάθῃ τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς χώρας του.

«Ὁ κ. Φώρ εἶνε συνετὸς ἀνὴρ· ἀλλ' ὁποῖον ἀποκαλυπτικὸν φῶς ἐπαχύνει, κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ κ. Ρωκέ, ἡ πρᾶξις του αὐτῇ ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς Εὐρώπης! Ὑποθέτουν ὅτι ἐξα-σφαλίζεται ἡ εἰρήνη ἔνεκα τοῦ φόβου τοῦ πολέμου· καὶ ἐν τούτοις

ἡ στιγμή τοῦ πολέμου καθαρώς διαφαίνεται, αἱ πρὸς τοῦτον προπαρασκευαί διαρκῶς συντελοῦνται, νῦν μᾶλλον ἢ ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ 1870, καὶ εἶνε ἡ πρώτη ἀπασχόλησις τῶν διπλωματῶν. Γνωρίζομεν ὁπόσῃ ἀντίστασιν ὁ Γερμανὸς Αὐτοκράτωρ ἀπήντησε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν τῇ ἐξασφαλίσει τῶν δυνάμεων τῆς χώρας του, αἵτινες τόσον ἐξεφόβισαν τὸν κ. Ζουλές Ρωκέ. Ὁ λαὸς δυσκόλως παρεδέχετο τὰς νέας μεταβολὰς ἐν τῇ αὐξήσει τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων καὶ δαπανῶν, καίτοι τὸ διάστημα τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἡλαττοῦτο· καὶ δὲν παρεδέχοντο νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς ὑπερόγκους δαπάνας· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην· ὑπέκυψαν· καὶ ἡ Γερμανία εἶνε ἤδη ἐτοιμη πρὸς πόλεμον, καὶ δύναται νὰ βαδίσῃ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων μετὰ τὸ σύνθημα. Καὶ ἡ Γαλλία ἐπίσης θέλει ὑποκύψῃ, καίτοι μετ' ἀθυμίας, καὶ θέλομεν ἴδῃ μεγάλας προπαρασκευάς καὶ ἀρκετὰ χρήματα ψηφιζόμενα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐψηφίζοντο ἄλλως εἰ μὴ διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου. Οἱ Γάλλοι, περισσότερον τῶν Γερμανῶν ἀπέκαμον πληρώνοντες, ἀλλὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ταύτας ἀνάγκας θέλουσι πληρώσῃ, διότι διαγιγνώσκουσιν, ὅτι ἡμέραν τινα στρατὸς ἰσχυρότερος τοῦ ἰδικοῦ των δύναται νὰ βαδίσῃ κατὰ τῶν Παρισίων ἢ τῆς Λυῶνος. Οἱ φιλοσοφοῦντες δηλοῦσιν, ὅτι αἱ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Γερμανίας σχέσεις εἶναι προφανῶς καλαί, οἱ διπλωμάται διαβεβαιοῦσιν ὅτι τὰ πάντα εἶναι εἰρήνη· αἱ ἐφημερίδες μετ' εὐχαριστιῶν ἀναφέρουσι τὰς φιλοφρονητικὰς δηλώσεις τοῦ Κάιζερ· ἡ Γαλλία συμμετέχει τῆς πρὸς τιμὴν τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ αὐτῆς γενομένης τελετῆς· ἀλλ' ἐν ταύτῃ τὸ ἔθνος καὶ οἱ ἡγέται αὐτοῦ ἐνεργοῦσιν ὥς ἐὰν ὁ πόλεμος ᾔτονος. Δὲν ἡδύναντο νὰ εἶναι μᾶλλον ἀνήσυχοι, ἢ μᾶλλον ἐκπεφοβισμένοι, ἢ μᾶλλον πρόθυμοι νὰ προσφέρωσι τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἐὰν ἀνέμενον τὸν πόλεμον ἐντὸς μηνός. Δέον δὲ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι οὐδεμία ἀφορμὴ ὑπάρχει τῆς παροξύνσεως τῆς ζηλοτυπίας τῶν δύο ἐθνῶν. Οὐδὲν συνοριακὸν ἐπεισόδιον συνέβη. Ὁ Αὐτοκράτωρ οὐδένα ἠπειλήσεν. Οὐδὲν κόμμα ἐν Παρισίοις ζητεῖ πόλεμον. Πράγματι, οἱ Παρίσιοι φαίνονται ἀποστρέψαντες τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τῆς Γερμανίας καὶ οἰπτοντες βλέμματα πλήρη μίσους καὶ ἀπληστίας πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Καὶ ἐν Ρωσσίᾳ δὲ οὐδὲν ὑπάρχει σημεῖον ἢ ὑπαινιγμὸς ὅτι ὁ νέος Τσάρος ἐπιδυμεὶ πόλεμον, ἢ ἀπειλεῖ πόλεμον, ἢ προπαρασκευάζεται διὰ πόλεμον· καὶ ἐν τούτοις καὶ ὁ ἐλάχιστος ὑπαινιγμὸς πολέμου δεικνύει τὴν Γερμανίαν εἰς ἄκρον παρεσκευασμένην, καὶ τὴν Γαλλίαν περίφοβον, παράφορον καὶ ἀνήσυχον μὴ δὲν εἶνε ἀρκούντως παρεσκευασμένη. Δὲν ὑπάρχουν νέα πρὸς συζήτησιν· καὶ εἶνε πανθομολογούμενον, ὅτι ἀκριδῶς ἡ κατάστασις αὕτη ὑποκινεῖ τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν νὰ

εἶνε ἔτοιμοι δι' ἐπαδρομικὸν πόλεμον εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας. «Διπλασιάσατε τὸν ἐπὶ τῶν καπνῶν φόρον, Γερμανοί,» (κράζει ὁ Πρίγκηψ Χόλενλοε τὴν ἐβδομάδα ταύτην) «διότι πρέπει νὰ συντηρήσωμεν τὸν στρατὸν μας». «Ἄς ἐκλήπῃ ἡ οἰκονομία» κράζει ὁ κ. Ρωκέ, «διότι εἴμεθα κατὰ 150,000 ἄνδρας ὑποδεέστεροι». Καὶ δέον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ τῶν χωρῶν τούτων ἐπιφέρουσιν αἱ προτροπαὶ αὗται πανικὸν τινα ἢ πάταγον ἢ ἀξιοσημείωτον ταραχὴν τοῦ ἐμπορίου. Ὁ κίνδυνος εἶνε διαρκῆς, καθαρῶτατα καταληπτὸς, καθ' ὁλοκληρίαν παραδεδεγμένος ὡς μία τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς· εἶνε πάντοτε παρὼν καὶ μόνον λησιμονεῖται, διότι οἱ ἄνθρωποι βαρύνονται πλέον ὡς ἀκούωσι περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζητήσεως. Τοῦτο εἶνε τὸ μελαγχολικώτερον σημεῖον τοῦ ὅλου ζητήματος. Δὲν ὑπάρχει ἐν Γερμανίᾳ ἢ ἐν Γαλλίᾳ περισσώτερος διὰ τὸν πόλεμον φόβος ἢ ὅσος φόβος ὑπάρχει ἐν Τόρρε Δὲλ Γκρέκο (τῆς Ἰταλίας) διὰ τὸν Βεζούβιον, ἔνθα ὁ κόσμος μόλις πῶς ἀναγνωρίζει, ὅτι τὸ ἡφαίστειον εἶνε πλησίον, ἦτο πλησίον καὶ θὰ εἶνε πλησίον ἀμετάβλητον μέχρι τῆς ἐκρήξεως.

«Δὲν ὑποθέτομεν, ὅτι συνεπείᾳ τοῦ κ. Ζοῦλες Ρωκέ θλεῖ γίνηταις βελτίωσις ἀμέσως, ἐκτὸς τῆς αὐξήσεως τῶν φόρων καὶ τῆς ἐμφανίσεως δύο ἢ τριῶν ρυτίδων ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Προέδρου, διότι δὲν θέλει καθ' ὁλοκληρίαν ικανοποιηθῇ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐξετάσεως τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων, ἐνῶ παρεφύθη νὰ ὑποσχεθῇ, ὅτι θέλει ἐπιμείνῃ εἰς τὸ ζήτημα τῆς συμπληρώσεως τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν· ἀλλ' ἡ Εὐρώπη δύναται νὰ συμπεράνῃ ἐκ τούτου, ὅτι διὰ τοὺς κυβερνῶντας καὶ τοὺς διπλωμάτας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν ἡσυχος ὕπνος· ὅτι τὰ πλοῖα πηδαλιουχοῦνται μεταξὺ παγολόφων, καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις δέον νὰ εἶνε διαρκῆς.

«Στιγμιαία παραμέλησις δύναται νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα σύγκρουσιν καὶ καταβύθισιν καὶ τοῦ μεγίστου θωρηκτοῦ. Φαίνεται δεινὴ ἡ θέσις τοῦ πεπολιτισμένου μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου γένους νὰ ζητεῖται παρ' αὐτοῦ ἐπιβεβλημένως μεγαλειτέρα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μέριμνα καὶ ἔτι μεγαλειτέρα προθυμία νὰ ἐκτίθεται εἰς παντοειδεῖς κινδύνους· ἀλλὰ ποῦ ἔγκειται ἡ θεραπεία; Οἱ λαοὶ εἶνε ἀνίκανοι πρὸς εὐρεσιν θεραπειᾶς, οἱ διπλωμάται θὰ ἐδοῇθουν αὐτοὺς (ἐν τῇ εὐρέσει θεραπειᾷ) ἐὰν ἡδύναντο, καὶ οἱ βασιλεῖς διὰ πρῶτην φορὰν ἐν τῇ ἱστορίᾳ προσβλέπουσιν εἰς τὸν πόλεμον μετὰ τινος λύπης, ὡς ἐὰν μὴ εἶχεν οὗτος καὶ ἐπιτυχίας πρὸς ἀντιστάθμισιν τῶν ἀναριθμητῶν αὐτοῦ κινδύνων· ἀλλ' εἶναι πάντες ἀνίκανοι νὰ βελτιώσωσι κατάστασιν, ἥτις διὰ πάντας τούτους φέρει μόνον περισσοτέρους μόχθους, περισσοτέραν δυσαρέσκειαν, μεγαλειτέραν εὐθύνην. Ἡ μόνη ἀνακούφισις διὰ τοὺς λαοὺς εἶνε, ὅτι δὲν εὐρίσκονται εἰς χειροτέραν θέσιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀδελφῶν των, ἐν-

θα ἄνευ νέας στρατολογίας, ἄνευ φόβου πολέμου, ἄνευ συνόρων πράγματι, ὁ θησαυρὸς καταδαπανᾶται ὡς ὁ Εὐρωπαϊκὸς, ὁ λαὸς καὶ ἐκεῖ καταθλίβεται ὡς ἐκ τῆς διακυμάνσεως τῶν ἀξιῶν ὡς ἐὰν εὕρισκετο εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν, καὶ πάντες εἶναι τόσον πολυμέρσιμοι ὡς ἐὰν ὑπῆχε πιθανότης τις νὰ κληθῶσι κατὰ πᾶσαν στιγμήν νὰ ὑπερασπίσωσι τὰς ἐστίας των. Οὐδὲ ἀναφέρεται ἐν τῇ ιστορίᾳ παρόμοιον τῆς ἐν Εὐρώπῃ καταστάσεως, καί, ἐὰν μὴ ἐγνωρίζομεν τὴν πορείαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, θὰ ἐξεπληττόμεθα νομίζοντες ὅτι ἡ ιστορία διέφυγε τὴν προσοχὴν μας· ὅτι οἱ ἄνθρωποι καὶ ἄλλοτε κατέγιναν εἰς τοιαύτας κουφότητας, καὶ ὅτι λόγος τοιοῦτος ὁλος ὁ τοῦ κ. Ζοῦλεις Ρωκὲ καὶ ἄλλοτε ἀπητήθη πρὸς διανοεῖν τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων.

«Ἐχομεν δύο ἑκατομμύρια στρατιωτῶν, λέγει ὁ κ. Ζοῦλεις Ρωκὲ, ἀλλὰ μόνον τετρακόσιαι χιλιάδες ἐξ αὐτῶν εὕρισκονται εἰς τοὺς στρατῶνας, καὶ αὗται ὑπολείπονται κατὰ 150,000 ἄνδρας· ἡ δὲ τοιαύτη ὑπόμνησις ἐκπλήσσει τοὺς πάντας· καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ φαίνονται λίαν προσεκτικοί, καὶ ἡ Κεφαλὴ τοῦ ἔθνους ἀρπάξει λησμονηθὲν ὅπλον ἵνα προκαλέσῃ τὰς κεφαλὰς τοῦ στρατοῦ καὶ εἰπωσιν αὐτῷ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν. Δὲν ἀνήκομεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν τῆς Εἰρήνης, μὴ δυνάμενοι νὰ πιστεῦσωμεν εἰς οὗτο· πᾶς ἄλλ’ ἀγόμεθα συχνάκις εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ὁ κόσμος εἶνε ὁλος μωρός, καὶ ὅτι ὅτιδήποτε ἄλλο δύναται νὰ εἶναι καλλίτερον (καὶ αὕτῃ ἔτι ἡ παραχώρησις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λορραίνης ὑπὸ τῶν Γερμανῶν εἰς τοὺς Γάλλους) ἢ ὁ ἀτελεύτητος καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος φόβος τοῦ μέλλοντος» τὸν ὁποῖον πάντες οἱ ἐνεργοῦντες ἐν αὐτῷ κατονομάζουσι μιᾷ φωνῇ χιμαιρικόν. Δὲν εἶναι ἐν τούτοις χιμαιρικός, ἀλλὰ τὸν ὀνομάζουσι τοιοῦτον ἵνα μὴ φανῶσι τραχεῖς· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παύσῃ πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἡ καταστροφὴ;»

Παραθέτομεν τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Τζαίημς Βαίικ (ἐκ τοῦ δικαστικοῦ σώματος τῆς Φιλαδελφείας) ἐκφωνηθέντος καὶ ἐν τῇ ἐφημερίδι «Χριστιανὸς Διπλωμάτης» δημοσιευθέντος λόγου. Τὸ θέμα τοῦ λόγου τούτου ἦτο «Ἡ Σύγχυσις τῶν ἔθνων». Εἶνε ἀληθὴς εἰκὼν τῆς κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς συγχύσεως.

«Ὁ αἰὼν ἡμῶν, ἀρξάμενος μὲ τοὺς κεραυνοὺς τῶν τηλεβόλων τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος εἰς τὰς κοιλάδας τοῦ Μαρέγκο, καὶ ἀφικνούμενος εἰς τὸ τέρμα αὐτοῦ μὲ ὁμοίους κρότους ἀπὸ τε Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, οὐδὲ ἐν ἔτος εἰρήνης ἐγνώρισεν. Ἀπὸ τοῦ 1800 ἡ Ἀγγλία ἔκαμεν πεντήκοντα τέσσαρας πολέμους, ἡ Γαλλία τεσσαράκοντα δύο, ἡ Ρωσσία εἴκοσι τρεῖς, ἡ Αὐστρία δεκατέσσαρας, ἡ Πρωσσία ἐννέα, ἥτοι ἐγένοντο ἑκατὸν τεσσαράκοντα δύο πόλεμοι ὑπὸ πέντε ἔθνων, ἐπὶ τῶν τεσσάρων δὲ ἐξ αὐτῶν τὸ Εὐαγγέ-

λιον τοῦ Χριστοῦ εἶνε θρησκεία τοῦ Κράτους.

«Κατὰ τὴν χαραυγὴν τῆς Χριστιανικῆς χρονολογίας, ὁ ἐνεργὸς στρατὸς τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, κατὰ τὸν Γίββωνα, ἡρῶθ-
μει περὶ τὰς τετρακοσίας χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἦτο διεσπαρμένος ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως ἐδάφους, ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τοῦ Τα-
μέσεως. Σήμερον οἱ ἐνεργοὶ στρατοὶ τῆς Εὐρώπης ὑπερβαίνουνσι τὰ τέσσαρα ἑκατομμύρια, ἐνῶ οἱ ἔφεδροι, οἵτινες ὑπηρετήσαν ἐπὶ δύο ἢ πλείονα ἔτη εἰς τοὺς στρατῶνας, καὶ εἶναι ἐξησηκήμενοι στρα-
τιῶται, ὑπερβαίνουνσι τὰ δέκα ἑξ ἑκατομμύρια, ἀριθμὸν, τοῦ ὁποί-
ου τὰς διαστάσεις ὁ νοῦς δὲν δύναται οὔτε νὰ ἐκτιμήσῃ οὔτε νὰ φαντασθῇ. Βλέπων τις καὶ τὸ δέκατον ἔτι τῶν ρωμαλέων τούτων ἀνδρῶν, τῶν ἐν ὅπλοις ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ τὸ πέμπτον τῶν γυ-
ναικῶν τῶν ἀναλαμβάνουσῶν τὰ ἐπίπονα καὶ ἐνίοτε ἀηδῇ ἔργα τῶν ἀνδρῶν ἐν τε τοῖς ἐργοστασίοις καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς, δύνα-
ται νὰ εἴπῃ πακρῶς μετὰ τοῦ Βουρκέ, «Ὁ αἰὼν τοῦ ἱπποτισμοῦ παρήλθεν, ἡ δόξα τῆς Εὐρώπης ἀπέπτη». Κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν οἱ στρατοὶ οὗτοι ἐδιπλασιάσθησαν σχεδόν, κατὰ τὸ ἔθνικόν χρέος τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, τὸ ὀφειλόμενον εἰς πολεμικοὺς κυρίως σκοπούς, καὶ ἀποσπασθὲν ἀπὸ τοῦ ἰδρωτός τοῦ λαοῦ, ἔφθασε τὸν ἀκατάληπτον ἀριθμὸν τῶν εἴκοσι τριῶν χιλιάδων ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Ἐὰν θελήσῃ τις ἐκ τῶν δαπανῶν τοῦ ἀνθρώπου νὰ κρίνῃ περὶ τῶν διαθέσεων αὐτοῦ, ἐν τοιαύτῃ περι-
πτώσει κατὰ πᾶσαν βεβαιότητα θέλει καταδειχθῇ, ὅτι τὸ μέγιστον πάθος τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης κατὰ τὴν δύσιν τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος εἶνε ὁ πόλεμος, διότι τὸ ἐν τρίτον τῶν ἐσόδων, τὰ ὁποῖα διοχετεύονται ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ κεφαλαίου, ἀφιεροῦν-
ται πρὸς πληρωμὴν τῶν τόκων μόνον ἐπὶ τῶν δαπανῶν περελθόν-
των πολέμων, ἐν τρίτον πρὸς προπαρασκευὴν διὰ μέλλοντας πο-
λέμους, καὶ τὸ ὑπόλοιπον τρίτον διὰ τὰς λοιπὰς ἀνάγκας.

«Τὸ δόρυ, ἡ λόγχη, τὸ ξίφος, ἡ πολεμικὴ ἀξίνη ἐτέθησαν κατὰ μέρος ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀνθρώπων ὡς παιγνίδια τῆς παιδικῆς αὐ-
τῶν ἡλικίας. Ἄντ' αὐτῶν ἔχομεν τὴν στρατιωτικὴν χαρμπίναν, ἡ ὁποία δύναται νὰ ρίψῃ δέκα βολὰς χωρὶς νὰ ἀδειάσῃ, καὶ δύναται νὰ φονεύσῃ ἀπὸ ἀποστάσεως τριῶν μιλίων, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπι-
μήκης καὶ ἐπινικελωμένη σφαῖρα δύναται ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῆς νὰ καταστρέψῃ τρεῖς ἀνθρώπους πρὶν ἢ τελειώσῃ τὸ καταστρεπτι-
κὸν αὐτῆς ἔργον. Ὡθουμένη ὑπὸ ἀκάπνου πυρίτιδος ἐπαυξάνει τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα τῶν παλαιῶν ὅπλων πλήττουσα τὸν ἀντίπαλον ὡς ὀρόατον βέλος ἀστραπῆς. Ἡ ἐνεργητικότης αὐτῆς κατέστρεψε πρακτικῶς τὴν ἐν τῇ μάχῃ χρησιμοποίησιν τοῦ ἱπποῦ. Τὰ καταστρεπτικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα ὑπερβαίνουνσι πᾶσαν προσδοκίαν. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ ὅπλον τοῦτο μετα-
βάλλει τοὺς μυῶνας εἰς πολτὸν καὶ τὰ ὅσα εἰς κόνιν. Τὸ ὑπὸ τοῦ-

του βλήθην μέρος τοῦ σώματος θρύπτεται ἄνευ δυνατῆς θεραπείας, καὶ βολὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ θώρακος εἶνε ἀναστοφεύκτως θανάσιμος. Τὸ πολυβόλον τῆς σήμερον δύναται νὰ ρίψῃ 1860 ὀβίδας κατὰ λεπτόν, ἢ τριάκοντα κατὰ δευτερόλεπτον, ὁ δὲ χεῖμαρρος τῶν ὀβιδῶν εἶνε τόσον συνεχῆς, ὥστε φαίνεται ὡς ὀλόκληρος καὶ συνεχῆς μολυβδίνη ράβδος, τῆς ὁποίας ὁ τρομερὸς κρότος εἶνε ὡς σατανικὸν ἄσμα. Τὸ νεώτερον τηλεβόλον τῶν δώδεκα δακτύλων εἶνε τιτανικὸν ὄπλον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ρίψῃ βλήμα εἰς ἀπόστασιν ὀκτὼ μιλίων καὶ νὰ διαπεράσῃ δεκαοκτὼ δακτύλους χάλυβος. Καὶ τί δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τῶν νῦν ναυτικῶν δυνάμεων; Τὰ ἀπλούστατα πολεμικὰ σκάφη στοιχίζουσι τέσσαρα ἑκατομύρια δολλάρια πρὸς ναυπήγησιν, καὶ ὀπλισμένα μὲ θώρακας πάχους δεκαοκτὼ δακτύλων, δύνανται νὰ ταξιειδεῶσι δυνάμει τῶν μηχανῶν αὐτῶν (δυνάμεως ἑνδεκα χιλιάδων ἵππων) διανύοντα εἴκοσι τέσσαρα μίλια καθ' ὥραν. Τοιοῦτον πολεμικὸν δύναται νὰ διασκορπίσῃ καὶ κατασυντρίψῃ τοὺς συνηγμένους παλαιοὺς στόλους τῆς Ἰσπανίας, Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ἀριθμοῦντας (ἐν Τράφαλκαρ) περὶ τὰ ἑκατὸν πλοῖα, ὡς σμήνος περιστερῶν καὶ ἐν τούτοις, ἐν τῷ συνεχεῖ ἀγῶνι καὶ τῇ διαρκεῖ ἀμίλλῃ περὶ τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ὀπλισμούς, τὰ κήτη ταῦτα καταστρέφονται στιγμιαίως, ὥς διὰ κεραυνοβόλου πλήγματος, δι' ἀπλῆς τορπίλλης δυναμίτιδος.

«Ἐὰν αἱ πολεμικαὶ αὗται προπαρασκευαί, αἵτινες καλύπτουσι τὰ ὕδατα καὶ ἐπισκιάζουσι τὰς χώρας, σημαίνωσί τι, τότε δηλοῦσιν, ὅτι ὁ πεπολιτισμένος ἄνθρωπος εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ χείλους μεγάλου κατακλυσμοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου διατελεῖ ἐν τοιαύτῃ ἀγνοίᾳ ἐν οἷᾳ διετέλει ὁ λαὸς τῆς Πομπητίας κατὰ τὴν τελευταίαν καὶ ὀλεθριάν ἡμέραν τῆς ὑπάρξεως τῆς πόλεως των, ὁπότε μετ' ἀδιαφορίας ἔβλεπον τὸν πυκνὸν καπνὸν περιελισσόμενον ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ ἡφαιστείου. Ὁ αἰὼν ἡμῶν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, ἡκόνισε τοὺς δρακοντείους ὀδόντας τῶν ἐνεργῶν στρατῶν, καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος βαίνει (ὠριμάζον) πρὸς τὸν αἵματηρὸν θερῖσμόν. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη εἰ μὴ ἐμπρηστοῦ ὡς ὁ Ναπολέων ἵνα θέσῃ τὸν κόσμον εἰς φλόγας.

«Τὸ ν' ἀρνηθῇ τις, ὅτι τοιαύτη τις εἶνε ἡ τάσις τῶν ἄνευ προηγουμένων προπαρασκευῶν τούτων, εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ πιστεύῃ, ὅτι δυνάμεθα νὰ σπειρώμεν σχολύμους καὶ νὰ θερίσωμεν σῦκα, ἢ νὰ προσδοκῶμεν διαρκῇ λαμπρότητα ἡλίου ἐκεῖ ἔνθα ἐσπεῖραν μεν λαίλαπα. Ὁ μεταξὺ Κίνας καὶ Ἰαπωνίας πόλεμος, καθ' ὃν ἐγένετο μερικὴ μόνον χρῆσις τῶν νεωτέρων ὀπλων καὶ ὑπ' ἀνθρώπων ἀτελῶς γνωριζόντων τὸν χειρισμὸν τούτων, δὲν δύναται νὰ παράσχῃ ἡμῖν εἰκόνα τῶν ἀποτελεσμάτων μελλούσης συρράξεως. Ὁ μέγιστος πάντων τῶν πολεμικῶν ἀνταποκριτῶν, ὁ Ἀ-

χιβαλὸν Φόρβες, εἶπεν ἐσχάτως· «Εἶνε πραγματικῶς ἀδύνατον εἰς ὁποιοδήποτε νὰ λάβῃ ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς πλήρους σκηνῆς, τὴν ὁποίαν ἡ προσεχὴς μεγάλη μάχη θέλει παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀμυχανοῦντα καὶ φρίττοντα κόσμον· γνωρίζομεν τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἀποτελέσθαι τὴν φρίκην αὐτῆς, ἀλλὰ γνωρίζομεν ταῦτα ἀκαδημαϊκῶς μόνον. Οἱ ἄνθρωποι ἐν τούτοις θέλουσι καταληφθῆ ὑπὸ τῆς μαγείας ἀθρόου θανάτου, προξενουμένου ὑπὸ τῶν βλημάτων τῶν ὅπλων, ἡ παρουσία τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἔνεκα τῆς χρήσεως τῆς ἀκάπτου πυρίτιδος». Καὶ ἐπάγεται· «Ὁ θάνατος ἀνυπολογίστως δύναται νὰ ἐπέρχηται ὡς ἡ βροχὴ ἀπ' οὐρανῶν». Ὅταν ἀναμνησθῶμεν, ὅτι ἐν τινι τῶν περὶ τὸ Μέτς μαχῶν ἡ χρῆσις τῶν μυδραλλιοβόλων κατέστρεψε περὶ τοὺς 6000 Γερμανοὺς ἐντὸς δέκα λεπτῶν, καὶ ὅτι ἐν Πιλεύνῃ κατὰ τὸ 1877 ὁ Σκόμπελεφ ἀπώλεσεν ἐν μικρᾷ ἐφόδῳ περὶ τοὺς 3000 ἄνδρας, καὶ ὅταν ἀναμνησθῶμεν ἔτι ὅτι τὸ μυδραλλιοβόλον ἐπενταπλασίασεν ἔκτοτε τὴν καταστρεπτικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα, δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ προσδοκῶμεν ἤδη (ὡς ἐκ τῶν γενομένων τελειοποιήσεων) ἀποτελέσματα τοιαῦτα, πρὸ τῶν ὁποίων ὁ νοῦς ἴσταται ἐκπληκτος καὶ ἡ καρδία σταματᾷ. Ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν, ὅτι οἱ μεγάλοι στρατιωτικοὶ τῆς Εὐρώπης πιστεύουσιν, ὅτι ἡ ἐν τοῖς μέλλουσι πολέμοις θνησιμότης θέλει εἶσθαι τοσαύτη, ὥστε θέλει εἶσθαι ἀδύνατον νὰ περιθάλπωνται οἱ τραυματαῖαι ἢ νὰ ἐνταφιάζωνται οἱ νεκροί, καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις θὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα ἀναγκαῖον μέρος τῶν στρατιωτικῶν ἐξοπλισμῶν ἡ χρῆσις «καυτηρίου» (μηχανήματος πρὸς καύσιν) τῶν νεκρῶν τῶν πεσόντων κατὰ τὴν μάχην.

«Θέλετε ἴσως ὑποβάλῃ, ὅτι τὰ τρομερὰ ταῦτα ἀποτελέσματα τῆς παρουσίας πολεμικῆς προπαρασκευῆς θέλουσιν ἀντιπαρέλθῃ τὴν φιλειρηνικὴν Ἀμερικὴν, ὡς ὁ ἄγγελος, ὅστις φονεύσας τὰ πρωτότοκα τῆς Αἰγύπτου ἐφείσθη τῶν πυλῶνων τῶν Ἰσραηλιτῶν. Εἶθε νὰ γίνῃ οὕτως! Πῶς δυνάμεθα ὁμῶς νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τούτου; Τόσον θαυμασίως ὁ αἰμὸς καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς συνέδεσαν τὰς σκέψεις, τὰ συμφέροντα καὶ τὰς βλέψεις σύμπαντος τοῦ κόσμου, ὥστε εἶνε δυνατόν, ἐν περιπτώσει μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, εἰς ὃν ἤθελε κατ' ἀνάγκην σχεδὸν ἀναμυχθῆ καὶ ἡ Ἀγγλίᾳ, πρὶν ἢ τελειώσῃ ὁ πόλεμος οὗτος, πιθανῶς σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος θὰ ἐρρίπτετο εἰς φλόγας. Ἐκτὸς τούτου, ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος τοῦ κόσμου διαφαίνεται ἤδη νέφος, ἐλαχιστον μὲν πρὸς τὸ παρόν, ἀλλὰ δυνάμενον ἡμέραν τινα νὰ ἐπακιάσῃ τοὺς οὐρανούς. Ἐν τῇ Ἀπὼ Ἀνατολῇ ὑπάρχουσι δύο ἔθνη, ἡ Κίνα καὶ ἡ Ἰαπωνία, τῶν ὁποίων ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς ἀνέρχεται εἰς τὸν ἐκπληκτικὸν ἀριθμὸν πεντακοσίων ἑκατομμυρίων. Μέχρι τοῦδε αἱ βεβίθουσαι αὐταὶ μυρηκηλαὶ ἦσαν ἀδασεῖς τῆς πολε-

μικῆς τέχνης, διότι, ὅπως παραδόξως, εἶνε ἀληθές, ὅτι αἱ μόναι χῶραι, αἵτινες ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐγεύθησαν, ἐν τῇ ἀπομονώσει αὐτῶν, σχετικῆς «εἰρήνης ἐπὶ τῆς γῆς», εἶναι τὰ ἄλλοτε ἐρημικὰ δύο ταῦτα ἔθνη, ἐφ' ὧν τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδέποτε ἔλαμψεν. Ἀλλὰ πρὸ τριακοντα ἐτῶν μικρὰ μόνον δράξ Ἑγγλων καὶ Γάλλων διηυθύνθησαν, μέ τὴν αἰχμὴν τῆς λόγ-
 χης των, πρὸς τὸ Πεκίνον. Τὰ πάντα τότε μετεβλήθησαν. Ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως εἰσῆγαγεν εἰς τὴν Ἑλ-
 φὰς καὶ τὰς σφαίρας, τὰς μίτρας καὶ τὰ μυδραλιοδόλα, εὐσέβει-
 αν καὶ πυροδόλα, σταυροὺς καὶ τηλεδόλα Κρούπ, τὸν Ἅγιον Πέ-
 τρον καὶ τὸ νίτρον· καὶ ἡ ἀνατολὴ δύναται ἡμέραν τινα νὰ εἴ-
 πη μετὰ τοῦ Γκύλοκ: «Τὰς ἀχρεϊότητας, τὰς ὁποίας μοὶ διδά-
 σκετε, θέλω ἐκτελέσῃ, καὶ πολὺ μάλιστα, ἀλλὰ θὰ βελτιώσω
 τὰς διδασκαλίας σας». Ἐμαθον ἤδη τὸ μάθημα τόσον καλῶς,
 ὥστε παίζουσι μετὰ πραγματικῶν ἀποτελεσμάτων τὸ τρομερὸν
 διαπασῶν τοῦ κανονιοβολισμοῦ. Ἐὰν λοιπὸν τὸ διακρίνον τοὺς
 λαοὺς τῆς Δύσεως πολεμικὸν πάθος ἀφυπνίσῃ τὴν πλουσίαν Ἑνα-
 τολὴν ἀπὸ τοῦ ἀπ' αἰῶνων ληθάργου αὐτῆς, τίς θέλει εἶπῃ, ὅτι
 ἄλλος Κέγκις — Χάν, ὁδηγῶν βαρβαρικὰς ὁρδὰς ἐκατομμυρίων,
 δὲν δύναται νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς Εὐρώπης μὲ τὸ καταθλιπτικὸν
 βάρος χιονοστιβάδος;

«Δυνατὸν νὰ προβληθῇ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι αἱ προπαρασκευαῖ
 αὗται οὐδὲν σημαίνουν καὶ εἶναι μᾶλλον ἐγγύησις εἰρήνης ἢ πρό-
 κλησις πολέμου, καὶ ὅτι ἡ δραστηκότης αὕτη τῶν νεωτέρων ὁπλων
 καθιστᾷ ἀπίθανον τὸν πόλεμον. Ἐνῶ ὅμως κατ' ἐπιφάνειαν εἶνε
 ἰσχυρὸν τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, πρακτικῶς ἀντιφάσκει πρὸς τὰ πράγ-
 ματα, διότι τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τοὺς ελαχίστους στρατοὺς,
 ἔχουσι τὴν μεγίστην εἰρήνην, καὶ τὰ ἔχοντα τὰς μεγίστας δυνά-
 μεις τρέμουσιν εὐρισκόμενα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς ἀβύσσου. Ἡ Ἑλ-
 δετία, ἡ Ὁλλανδία, τὸ Βέλγιον, ἡ Νορβηγία, ἡ Σουηδία καὶ αἱ
 Ἑνωμένα Πολιτεῖαι διάγουσιν ἐν πραγματικῇ πρὸς τὸν κόσμον
 φιλίᾳ, ἐνῶ ἡ Γαλλία, ἡ Ρωσσία, ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰτα-
 λία, ὀπλισμένα μέχρις ὀδόντων καὶ κλονιζόμενα ὑπὸ τοὺς ἐξο-
 πλισμοὺς των, προσδίδουσι πρὸς ἀλλήλους μετὰ βλοσυρότητος.
 Ἐν αὐταῖς εὐρίσκεται ἡ εὐρεία πυριτιδαποθήκη τοῦ πολεμικοῦ
 πνεύματος καὶ τοῦ διεθνοῦς μίσους, ὧν ἡ ἔκρηξις ἀπαιτεῖ μόνον τὸν
 σπινθῆρα κοινοῦ τινος ἐπεισοδίου. Οὕτως, ὅτε τελευταίως ἡ Αὐ-
 τοκρατεῖρα Αὐγούστα ἐπεσκέφθη χάριν ἀναψυχῆς τοὺς Παρισί-
 οους, ἡ παρουσία αὐτῆς ἐφόδισε τὸν κόσμον, ἐπέφερε τὴν ἐν τοῖς
 χρηματιστηρίοις καὶ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς πτώσιν τῶν τιμῶν καὶ
 ἐπείγοντα συμβούλια πάντων τῶν Εὐρωπαϊκῶν ὑπουργείων. Καὶ
 μόνῃ πρὸς αὐτὴν προσβολὴ ἐκ μέρους καὶ τοῦ ἀνευθυνοτάτου ἔτι
 Παρισινοῦ, ἥθελεν ὑποκινήσῃ τὸν υἱὸν τῆς Αὐτοκρατείας, τὸν

νέον Γερμανὸν Αὐτοκράτορά, νὰ σύρῃ τὸ ξίφος. Ἐνέκειτο ὁθεν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ εὐτελεστάτου ἀγυιόπαιδος νὰ διαταράξῃ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ κόσμου. Ὅποια λοιπὸν κατὰπτωσις τοῦ πολιτισμοῦ, ἀφ' οὗ ἡ εὐτυχία καὶ αὐτὴ ἡ ὑπαρξὶς ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν εἰρηνικῶν ἢ μὴ εἰρηνικῶν αἰσθημάτων ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου!

«Οὐδὲν τούτου σαφέστερον, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἀποπλανᾶται. Ἐφθασεν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τῶν πολεμικῶν προπαρασκευῶν. Ἐν Εὐρώπῃ δὲν δύνανται νὰ γίνωσι περαιτέρω ἐξοπλισμοί. Ἡ Ἰταλία ἔπεσεν ἤδη ὑπὸ τὸ βάρος τῆς χρεωκοπίας τῆς ὥς ἐκ τῶν ἐξοπλισμῶν προκυψάσης, καὶ δύναται ἡμέραν τινα νὰ θυθισθῇ εἰς τὴν δίνην ἐπαναστάσεως. Πολλοὶ συνετοὶ ἄνδρες πιστεύουσιν, ὅτι τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη πρέπει ἢ νὰ πολεμήσωσιν ἢ νὰ ἀφοπλισθῶσιν. Καλῶς ὁ Κύριος εἶπεν: «Ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνων ἐν ἀπορίᾳ Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ».

Παραθέτομεν τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Βῆμα τῆς Νέας Ὑόρκης» τῆς 5ης Μαΐου τοῦ 1895, ἐν τῷ ὁποίῳ περιγράφεται πῶς μερικοὶ ἐκ τῶν νῦν κυβερνώντων ἐν Εὐρώπῃ θεωροῦσι τὴν παροῦσαν κατάστασιν: —

«Κυβερνῆται ἐπιθυμοῦντες ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. — Φαίνεται, ὅτι πνέει ἄνεμος παρατήσεων. Ἐν οὐδεμιᾷ ἐποχῇ, ἀπὸ τῶν 1848 1849, ὁπότε, δύναται νὰ λεχθῇ, ὀλόκληρος ἡ Εὐρώπῃ ἦτο ἐν ἐξεγέρσει κατὰ τῶν μεσαιωνικῶν ἀπολυταρχικῶν τάσεων τῶν κυβερνητῶν αὐτῆς, ἐγένοντο ἐκ μέρους τῶν βασιλευόντων τόσαι δηλώσεις ἐπιθυμίας τῆς ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτῶν παρατήσεως. Κατὰ τὸ 1846 οἱ μονάρχαι ἦσαν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρίγκιπες γεννηθέντες κατὰ τὸν προηγούμενον αἰῶνα καὶ ἀνατραφέντες ἐν τῷ περιβάλλοντι τῶν παραδόσεων αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως καθ' ὀλοκληρίαν ἀνίκανοι νὰ κατανοήσωσι τὰς νέας ἰδέας δημοφίλους κυβερνήσεως καὶ ἐθνικῶν συνταγματικῶν θεσμῶν. Πρὶν ἢ ἔλθωσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποχωρήσωσι εἰς ταισὶν ἀνατρεπτικὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας ἐθεώρουν συνωνύμους πρὸς τὴν αἱματηρὰν μεταπολίτευσιν, ἥτις ἔφερε Λουδοβικὸν τὸν ΙΣ'. καὶ Μαρίαν τὴν Ἀντουανέτταν εἰς τὴν λαμητόμον, προὔτιμω νὰ παραιτηθῶσιν» καὶ κατ' ἐκεῖνα τὰ δύο πλήρη συμβάντων ἔτη (1848-1849) οἱ θρόνοι Αὐστρίας, Βαυαρίας, Σαρδηνίας, Γαλλίας καὶ Ὁλλανδίας ἐκενοῦντο τῶν κυβερνητῶν αὐτῶν. Ἐὰν σήμερον, μετὰ ἡμῶν αἰῶνα, οἱ διάδοχοί των ἐπιθυμοῦσι καὶ αὐτοὶ νὰ παραιτηθῶσι, τοῦτο συμβαίνει καθότι καὶ αὐτοὶ κατεπείσθησαν, ὅτι δημοφιλὴς νομοθεσία εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς καλὴν κυβέρνησιν (ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ θρόνου), καὶ ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ συμβαδίσωσι πλέον δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι ἀρχαί, τὸ Στέμμα δηλονότι

καὶ τὸ Κοινοβούλιον. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἴσως δὲν ἔχουσι πολλὸν ἄδικον· διότι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις δημοτικῆς κυβερνήσεως ἀγούσα εἰς τὴν δημοκρατίαν θέλει τείνη κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν μείωσιν τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ γοήτρου τοῦ θρόνου. Πᾶν νέον προνόμιον ἢ δικαίωμα, ὅπερ ἀποκτᾷ ὁ λαὸς ἢ οἱ συνταγματικοὶ αὐτοῦ ἀντιπρόσωποι, ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ μονάρχου καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου, γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον προφανές, ὅτι, ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ λαοῦ, οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ αὐτοκράτορες εἶναι περιττοί, ὅτι ἀποτελοῦσι ἀναχρονισμόν, ἀπλουστάτας μορφάς πολυδαπάνων ἀρχόντων, τῶν ἀνδρῶν ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ ἑλλειψις ἰσχύος καθιστῶσιν αὐτοὺς ἀντικείμενα γέλωτος μᾶλλον ἢ σεβασμοῦ, ἢ ὅτι ἀποτελοῦσι σοβαρὰ ἐμπόδια πρὸς πολιτικὴν, ἐμπορικὴν καὶ διανοητικὴν ἔτι ἀνάπτυξιν. Πράγματι, δὲν φαίνεται ὑπάρχουσα θέσις δι' αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπόντι αἰῶνι εἰμὴ ἡ τοῦ ἀπλοῦ κοινωνικοῦ δικαιοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις περιορίζεται ὑπὸ τῶν νομικῶν ψηφισμάτων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐξουσία ἐξασκεῖται οὐχὶ δυνάμει γραπτοῦ νόμου, ἀλλ' ἐξ ἐπιτηδειότητος.

Ἐκ τῶν βασιλέων, περὶ ὧν ἀναφέρεται, ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὰς παραμονὰς παραιτήσεως, ἔχομεν κατὰ πρῶτον τὸν Βασιλέα Γεώργιον τῶν Ἑλλήνων, ὅστις προβάλλει λόγους ὑγείας καὶ ἀπαυδήσεως ἐκ τοῦ πολυμερίνου αὐτοῦ θρόνου, καὶ δὲν διστάζει νὰ δηλοῖ, ὅτι, τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς Ἑλλάδος μὴ οὔσης εὐχαρίστου πλέον αὐτῷ, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκχωρήσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, τὸ σκήπτρον εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Κωνσταντῖνον. Δὲν εὐρίσκεται πλὴν εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ὑπηκόους του, δὲν ἔχει φίλους ἐν Ἀθῆναις εἰμὴ τοὺς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπισκεπτομένους αὐτόν, καὶ ἀναγκάζεται πάντοτε ὡς ἐκ τῆς κατὰ τι δυσφήμου πολιτικῆς τῶν ἀλλοδιαδεχομένων Ὑπουργείων νὰ εὐρίσκεται εἰς δεινὴν καὶ ἀμύχανον θέσιν ἀπέναντι τῶν ξένων αὐλῶν, πρὸς ἃς συνδέεται διὰ δεσμῶν στενῆς συγγενείας.

Ἀλέγεται ὡσαύτως, ὅτι ὁ βασιλεὺς Ὅσκαρ παραιτεῖται τοῦ στέμματος ὑπὲρ τοῦ πρεσβυτέρου αὐτοῦ υἱοῦ. Οὗτος ἔχει ἀντὶ ἐνὸς δύο Κοινοβουλία πρὸς τὰ ὁποῖα ἀγωνίζεται καί, ἐπειδὴ τὸ τῆς Στοκχόλμης εὐρίσκεται πάντοτε εἰς ἄμεσον ἀντίθεσιν πρὸς τὸ τῆς Χριστιανίας, δὲν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ ἐν χωρὶς νὰ προσβάλλῃ τὸ ἄλλο, καί, κατὰ τὰ λεγόμενα αὐτοῦ, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως θέλει εἰσθαι ὁ ἐπικείμενος μεταξὺ Νορβηγίας καὶ Σουηδίας πόλεμος. Εἶνε πεπεισμένος, ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν διαφοραὶ εἶνε προωρισμέναι νὰ κορυφωθῶσιν εἰς ἐνοπλιν ἀγῶνα, ὅστις θέλει προξενήσῃ τὸν κλονισμόν τοῦ θρόνου του, τοῦ ὁποίου ἀπεφάσισεν ὡς ἐκ τούτου νὰ παραιτηθῇ. Δηλοῖ, ὅτι προσεπάθησεν, ὡς ὁ βασιλεὺς Γεώργιος τῆς Ἑλλάδος, νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Συντάγματος, καὶ

δυνάμει τῆς προσπαθείας ταύτης κρατεῖ ἔτι τὸ σκῆπτρον, ἀλλὰ εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσῃ πλέον οὕτω, καὶ προβάλλεται ἤδη αὐτῷ τὸ ζήτημα ἢ νὰ παραβιάσῃ τὸν θρόνον τοῦ θρόνου ἢ νὰ παραιτηθῇ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

«Κατόπιν ἔχομεν ἐπίσης τὸν βασιλέα τῆς Δανιμαρκίας Χριστιανόν, ὅστις, ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα ἡδὴ ἐτῶν, εὐρίσκεται, ὡς ἐκ τῆς τελευταίως θεσπισθείσης γενικῆς ψηφοφορίας, ἀντιμέτωπος πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Κοινοβούλιον, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ἄκροι Ριζοσπάσται καὶ οἱ Σοσιαλισταί, ἐχθρικῶς διακείμενοι πρὸς τὸν θρόνον, ἀπαρτίζουν καταπληκτικὴν πλειονοψηφίαν, ὑπερτεροῦντες κατ' ἀριθμὸν τοὺς Ἐλευθερόφρονας καὶ Συντηρητικούς κατ' ἀναλογίαν τριῶν πρὸς ἓνα. Ἐπίστευσε πρὸς στιγμὴν, ὅτι, ἡ πικρὰ διαμάχη μεταξὺ Στέμματος καὶ Κοινοβουλίου ἢ ἐπικρατήσασα ἐπὶ εἰκοσι σχεδὸν ἔτη ἐν Δανιμαρκίᾳ, ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα αὐτῆς κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, καί, ὅτι, ἀφ' οὗ ἔκαμε πολλὰς παραχωρήσεις ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διακανονήσεως πασῶν τῶν διαφορῶν, τὰ πάντα ἔπειτα ἤθελον βαίνει καλῶς. Ἀντὶ ὁμῶς τῆς ἐλπίδος ταύτης βλέπει ἤδη ἀντιπαρατεταγμένην αὐτῷ ἐκπληκτικὴν πλειονοψηφίαν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, ἢ ὁποία ἐκήρυξεν ἤδη τὰς διαθέσεις τῆς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ ἀπαιτοῦσα τὴν πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν τοῦ Στέμματος (ὑποστήριξιν τοιαύτην ἦν ἀντιλαμβάνεται σύμφωνον πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Συντάγματος.) Καταβεβλημένος ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ ἐξαντλήσεως, κλονισθεὶς ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς εὐφρεσιότητος αὐτοῦ συζύγου, ἥτις ὑπῆρξε τὸ κύριον ἠθικὸν αὐτοῦ στήριγμα καθ' ὅλην τὴν βασιλείαν του, καὶ στερεηθεὶς ἐπίσης τῆς ἰσχυρᾶς ὑποστηρίξεως τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, τοῦ πρώην Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας Ἀλεξάνδρου, αἰσθάνεται πλέον ἑαυτὸν ἀνίκανον ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν κατάστασιν, καὶ δηλοῖ, ὅτι προτίθεται νὰ παραιτηθῇ παραχωρῶν τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

«Εἰς τοὺς τρεῖς τούτους βασιλεῖς δέον νὰ προστεθῇ τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου τῆς Ἰταλίας, ὁ ὁποῖος εἶνε ἠναγκασμένος νὰ ὑποκύπτῃ εἰς Πρωθυπουργὸν προσαυτικόν ἐχθρὸν καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς Βασιλείας, καὶ νὰ μεταχειρίζεται πολιτικὴν, ἦν ἀποδοκιμάζει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἥτις εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα. Δὲν εἶνε μυστικόν, ὅτι ὁλόκληρος ἡ ἰδιωτικὴ αὐτοῦ περιουσία εὐρίσκεται ἤδη διατεθειμένη εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐλπίζοντος τοῦ Βασιλέως νὰ καταλίπῃ τὸν Ἰταλικὸν θρόνον, καὶ ὅτι εὐρίσκει μᾶλλον ἢ ἄλλοτε ἀνυπόφορον τὴν κατάστασιν, ἢ ὁποία ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ περικυκλοῦται ὑπὸ λαοῦ μὴ συμπαθοῦς αὐτῷ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ, καὶ νὰ εὐρίσκεται εἰς τοιαύτην ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας θέσιν, ἥτις εἶνε οὐχὶ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος πρὸς τὰ εἰλικρινῆ θρησκευτικὰ αἰσθήματα τῆς Βασιλείας

καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἀλλ' ἦτις θέτει ὁμοίως τὸν βασιλεύοντα ὀλκὸν τῆς Ἰταλίας εἰς δεινὴν καὶ ἀμήχανον στάσιν ἀπέναντι τῶν λοιπῶν αὐτῶν τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου. Ὁ Βασιλεὺς Οὐμβέρτος εἶνε λίαν εὐαίσθητος ἀνὴρ, ἀμέσως ἀντιλαμβανόμενος τὰς ἐλαφροῦς καταφρονήσεις, εἰς ἃς ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν βασιλικῶν ἐκείνων προσώπων τῶν ἔξωθεν ἐπισκεπτομένων τὴν Ἰταλίαν, τὰ ὅποια ἀπέχουσι κατὰ κανόνα νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ Κυρηνάλιον ἐκ φόβου μὴ προσβάλωσι τὸ Βατικανόν.

«Ἐὰν μὴ ἀντίστατο ἡ Βασίλισσα τῆς Πορτογαλλίας Μαρία Ἀμαλία, εὐφρεστάτη γυνὴ ὡς ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡ Κόμησσα τῶν Παρισίων, ὁ Βασιλεὺς Κάρολος ἀπὸ πολλοῦ ἤδη θὰ ἐγκατέλειπε τὸν θρόνον εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, μὲ Ἀντιβασιλέα τὸν νεώτερον αὐτοῦ ἀδελφόν· ἀφ' ἑτέρου ὁ Βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας Κάρολος, καὶ ὁ Πρίγκηψ Ἀντιβασιλεὺς τῆς Βαναρίας λέγεται ὅτι εὐρίσκονται εἰς τὰς παραμονὰς παραίτησεως τοῦ θρόνου τῶν εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν. Ἐν τέλει ἔχομεν τὸν Ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδον, ὁ ὁποῖος μεγάλως διάζεται ὑπὸ τῶν Ρωσσοφίλων φίλων αὐτοῦ νὰ παρατηθῇ, ἀναλαμβάνοντων αὐτῶν νὰ ἐκλέξωσιν αὐτὸν καὶ πάλιν ὑπὸ Μοσχοβιτικὴν προστασίαν. Ἀλλ' ἀπέσχε νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς ὑποκινήσεις αὐτῶν ταύτας, γνωρίζων ὅτι πολλὰ δύνανται νὰ γίνωσιν ἐν τῷ μεταξύ, καὶ ὅτι, ἐὰν ἅπαξ ἐκουσίως παρέδιδε τὸ στέμμα αὐτοῦ, ἴσως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ αὐτὸ καὶ πάλιν.

«Λαμβάνοντες ταῦτα ὑπ' ὄψιν βλέπομεν, ὅτι αἱ ἀπόψεις τοῦ λαοῦ δὲν φαίνονται προαγόμεναι ὡς ἐκ τῶν ἐπικειμένων παραιτήσεων, καὶ οὕτω θέλει κατὰ πάσαν πιθανότητα ἀνανεωθῇ καὶ πάλιν ὁ δεινὸς πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν ἀγὼν πρὸς εὐρυτέραν παροχὴν συνταγματικῶν δικαιωμάτων καὶ κοινοβουλευτικῶν προνομίων.»

Αἱ τελευταῖαι δηλώσεις τῶν Σοσιαλιστῶν ἐν τῷ Γερμανικῷ, Βελγικῷ καὶ Γαλλικῷ Κοινοβουλίῳ οὐδαμῶς ἐνθαρρυντικαὶ ἦσαν διὰ τοὺς ἐν τῇ ἔξουσίᾳ. Οἱ ἐν τῷ Γερμανικῷ Κοινοβουλίῳ Σοσιαλισταὶ ἀπέσχον τοῦ κατ' ἐπίμονον αἰτησὶν τοῦ Προέδρου ἀνευφημismoῦ διὰ τὸν Αὐτοκράτορα, οὐδὲ ἠγγέροθσαν κἄν τῶν θέσεων τῶν κατὰ τὴν παρουσίαν του. Οἱ Βέλγοι Σοσιαλισταὶ εἰς ἀπάντησιν προτάσεως ἀνευφημισμῶν διὰ τὸν βασιλέα, τοῦ ὁποίου τὰς πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν καὶ τὸ κεφάλαιον συμπαθείας κατενόουν, ἐκραύγασαν! «Ζήτω ὁ λαός· κάτω οἱ κεφαλαιούχοι!» Καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ Σοσιαλισταὶ, ἀποτυχόντες μέτρου τινος εὐνοϊκοῦ διὰ τὸν Σοσιαλισμόν, ἐδήλωσαν, ὅτι, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἤδη ζητεῖται εἰρηνικῶς ἀλλὰ δὲν παρέχεται, θέλει ἀποκτηθῇ δι' ἐπαναστάσεως.

Εἶνε ἄξιον σημειώσεως τὸ γεγονός, ὅτι νομοσχέδιόν τι τεῖνον πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ ἐν Γερμανίᾳ Σοσιαλισμοῦ,

τελευταίως εἰσαχθὲν εἰς τὸ Κοινοβούλιον, ἀπέτυχε νὰ γίνῃ νόμος· οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν ἀπόρριψιν τοῦ ρηθέντος νομοσχεδίου εἶναι οἱ ἐπόμενοι, ὡς ἀναγράφονται ὑπὸ τοῦ τύπου: —

«Ἡ ἀπόρριψις τοῦ ἐσχάτως εἰσαχθέντος εἰς τὸ Γερμανικὸν Κοινοβούλιον «ἀντισοσιαλιστικοῦ νομοσχεδίου», τοῦ τελευταίου μέτρου, ὅπερ ἔλαβεν ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἐναντίον τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἀποτελεῖ ἐνδιαφέρον κεφάλαιον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔθνους τούτου, μεθ' οὗ, παρὰ πᾶσαν διαφορὰν γλώσσης καὶ θεσμῶν, ἔχουμεν πολλὰ τὰ κοινά.

«Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἤρξατο στρεφομένη ἡ προσοχή πρὸς τὴν ἀξιοσημείωτον αὐξήσιν τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος ἐν Γερμανίᾳ. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις δὲν εἶχεν λάβῃ περισταλτικὰ μέτρα εἰμὴ κατὰ τὸ 1878, ὅποτε ἐγένοντο δύο ἀπόπειραι κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀυτοκράτορος. Ὁ πρῶτος κατὰ τῶν σοσιαλιστῶν νόμος ἐψηφίσθη κατὰ τὸ 1878, καὶ κατόπιν ἀνενεώθη κατὰ τὸ 1880, 1882, 1884 καὶ 1886.

«Κατόπιν ἐκρίθη ἀναγκαία ἐμπρόσθετος νομοθεσία κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, καὶ κατὰ τὸ 1887 ὁ Ἀρχικαγκελάριος Βίσμαρκ ἐπρότεινεν εἰς τὸ Κοινοβούλιον νέον νόμον, δι' οὗ αἱ ἀρχαὶ θὰ εἶχον τὴν δύναμιν νὰ περιορίσωσι τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Σοσιαλιστῶν ἐντὸς ὁρισμένου μέρους, ν' ἀποστερήσωσιν αὐτοὺς τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καὶ ν' ἀπελάσωσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας. Τὸ Κοινοβούλιον ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις τοῦ Ἀρχικαγκελαρίου· ἠρξάσθη μόνον εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ παλαιοῦ νόμου.

«Ἦλυσαν ὅθεν πρὸς στιγμὴν οἱ Σοσιαλισταί, ὅτι πᾶσα περαιτέρω κατ' αὐτῶν νομοθεσία παρήλθεν. Ἀλλ' ἡ διαρκὴς αὐξήσις τοῦ Σοσιαλιστικοῦ κόμματος καὶ ἡ ἐν τῇ προπαγάνδᾳ αὐτοῦ θρασύτης, καθὼς καὶ τινὰ ἀναρχικὰ κινήματα ἐν Γερμανίᾳ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης, ἐξηνάγκασαν τὴν κυβέρνησιν νὰ ἐπέμβῃ καὶ πάλιν. Κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1894 ὁ Ἀυτοκράτωρ ἐδήλωσεν, ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ περισταλῶσι διὰ νέας νομοθεσίας αἱ πράξεις ἐκεῖνων, οἵτινες ἤθελον διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν τῆς χώρας.

«Πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους ἐκεῖνου τὸ ἀντισοσιαλιστικὸν νομοσχέδιον εἰσῆχθη ἐνώπιον τοῦ κοινοβουλίου. Συνίστατο ἐκ σειρᾶς τροπολογιῶν τοῦ ποινικοῦ νόμου τῆς χώρας, καὶ προϋτείνετο ὡς ἰσχύων νόμος. Κατὰ τὰς τροποποιήσεις ταύτας ὠρίζοντο πρόστιμα ἢ ἐγκάθειξις πάντων ἐκεῖνων, οἵτινες, λίαν ἐπικινδύνως διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν, προσέβαλλον ἀναφανδὸν τὴν θρησκείαν, τὴν μοναρχίαν, τὸν γάμον, τὴν οἰκογένειαν ἢ τὴν ἰδιοκτησίαν μὲ ὑβριστικὰς ἐκφράσεις, ἢ οἵτινες διέδιδον πράγματα τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐπινοήσεως ἢ διεστραμένας πληροφορίας, αἵτινες θὰ ἔτεινον πρὸς περιφρόνησιν τῶν θεσμῶν τῆς χώρας καὶ δυσπιστίαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν.

«Ὁ νέος νόμος περιελάμβανεν ὡσαύτως μέτρα τῆς αὐτῆς φύσεως κατὰ τῆς Σοσιαλιστικῆς προπαγάνδας ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ ναυτικῷ.

«Ἐὰν ἡ πρὸς τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον ἀντιπολίτευσις, προήρχετο μόνον ἐκ μέρους τῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ Σοσιαλιστῶν, ἡ κυβέρνησις θὰ περιήγαγεν αὐτὸ εἰς θρίαμβον. Ἀλλ' ἡ φύσις τῶν δι' αὐτοῦ προβλεπομένων πλημμελημάτων, καθὼς καὶ ἡ εἰς ἀστυνομικούς ἀνάθεσις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἤγειραν εἰς δυσπιστίαν ἢ φόβον παρὰ μεγάλη μερίδι τοῦ λαοῦ ὅστις διείδεν ὑπὸ τὰ δι' αὐτοῦ λαμβανόμενα μέτρα ἀπειλὴν κατὰ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς διδασκαλίας, καὶ κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῶν δημοσίων συναθροίσεων.

«Ἐπομένως, ὅτε τὸ Κοινοβούλιον ἀνέλαβε τὴν ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἤρξατο κίνησις τοιαύτη, ὁμοία πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐγένετο παρ' ἡμῖν. Ἀναφοραὶ ἐκ μέρους συγγραφέων, ἐκδοτῶν, καλλιτεχνῶν, καθηγητῶν τῶν πανεπιστημίων, φοιτητῶν καὶ πολιτῶν ἐπλήρωσαν τὸ Κοινοβούλιον, καὶ οὕτω συνεσωρεύθησαν, ὥς βεβαιοῦται, περισσότερα τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου ὑπογραφαὶ ἀντιπολιτευόμεναι τὸ νομοσχέδιον.

«Μεγάλαι ἐφημερίδες, ὥς ἡ «Ἡμερησία τοῦ Βερολίνου» διέβιβασαν εἰς τὸ Κοινοβούλιον ἀναφορὰς ἐκ μέρους τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῶν ὑπογεγραμμένας ὑπὸ εἰκοσασχιλίων μέχρις ἑκατοντακισχιλίων ἀτόμων. Ἐν τῷ μεταξὺ περὶ τὰ τετρακόσια πενήκοντα Γερμανικὰ πανεπιστήμια συνεκάλεσαν γενικὴν δι' ἀντιπροσώπων των συνέλευσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, καὶ ἐν τῇ συνελούσει ταύτῃ ἀντεπολιτεύθησαν τὸ νομοσχέδιον.

«Ἡ ἀπόρριψις τοῦ τοιαύτης ἀντιπολιτεύσεως τυχόντος νομοσχεδίου τούτου ἦτο ἀναπόφευκτος, καὶ τὸ Σοσιαλιστικὸν κόμμα θέλει ὠφεληθῇ ὅσον κάλλιστα ἐκ τῆς ἥττης τῆς κυβερνήσεως. Ἐν τούτοις ἡ ἐκ μέρους τοῦ Κοινοβουλίου ἀπόρριψις τοῦ νομοσχεδίου δὲν προήρχετο ὥς ἐκ τῆς κατὰ τῶν Σοσιαλιστῶν ἐναντιότητος αὐτοῦ (τοῦ νομοσχεδίου), ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι πλῆττον τὰς ἀναρχικὰς προθέσεις ἐθεωρήθη ὥς ἐμβάλον εἰς μέγαν κίνδυνον τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ».

Λέγεται, ὅτι ἐν Λονδίῳ ὁ Σοσιαλισμὸς κερδίζει ὁσημέραι ἔδαφος, ἐνῷ ὁ Ἀναρχισμὸς εἶνε προδήλως νεκρός. Τὸ Ἀνεξάρτητον Ἑργατικὸν Κόμμα, ὅπερ εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος ἐν Ἀγγλίᾳ, προσέλαβε ἤδη σοσιαλιστικὴν διοργάνωσιν. Προσδοκᾷ μετ' οὐ πολὺ ἐπανάστασιν, ἥς συνέπεια θέλει εἶσθαι ἡ ἐγκαθίδρυσις Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας ἐπὶ τῶν ἑρειπίων τῆς παρούσης μοναρχίας.

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς ἀληθείας ταύτας, δὲν πρέπει νὰ θαυμάζωμεν βλέποντες βασιλεῖς καὶ κυβερνήτας λαμβάνοντας με-

γίστας προφυλάξεις πρὸς προστασίαν ἑαυτῶν καὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀπειλητικῶν κινδύνων ἐπαναστάσεως καὶ παγκοσμίου ἀναρχίας. Ἐν φόβῳ καὶ ἀπορίᾳ ἐπιζητοῦσι τὴν πρὸς ἀλλήλους συμμαχίαν, καίτοι τόσοσιν μεγάλη εἶνε ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν δυσπιστία, ὥστε καὶ εἰς τὰς συμμαχίας ὀλίγας ἐλπίδας ἔχουσιν. Ἡ στάσις παντὸς ἔθνους πρὸς πᾶν ἄλλο ἔθνος εἶνε στάσις δυσμενείας, ζηλοτυπίας, ἐκδικήσεως καὶ μίσους, καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλα ἐπικοινωναίαι αὐτῶν βασίζονται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ιδιοτελείας. Ἐντεῦθεν αἱ πρὸς ἀλλήλα συμμαχίαι αὐτῶν ἐξαεζῶνται ἐκ τῆς παραλλήλου συμβαδίσεως τῶν ιδιοτελεῶν αὐτῶν σχεδίων καὶ πολιτικῶν. Δὲν ὑπάρχει ἀγάπη καὶ εὐμένεια, παρ' αὐτοῖς καὶ ὁ ἡμερήσιος τύπος εἶνε διαρκῶς μάρτυς τῆς ἀνικανότητος τῶν ἔθνων νὰ ἐπιτύχωσι πολιτικὴν, ἥτις ἤθελε φέρει τὰ πάντα εἰς ἀρμονικὴν συνεργασίαν. Ματαίᾳ εἶναι ὁθεν ἡ ἐλπίς νὰ ἐπιτευχθῇ τοιαύτη ἀρμονικὴ σύμπραξις ἐν οἰαδῇποτε συμμαχίᾳ τῶν δυνάμεων.

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΙΣΜΟΣ ΟΥΧΙ ΠΛΕΟΝ ΠΡΟΠΥΡΓΙΟΝ.

Βλέποντες οἱ κυβερνῆται ἔστω καὶ ὀλίγον, ὅτι δὲν ὑπάρχει τρόπος, δι' οὗ θὰ ἠδύναντο πάντα τὰ ἔθνη νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἀρμονικὴν συνεργασίαν, προσέβλεψαν μετὰ ζήσεως πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν (οὐχὶ πρὸς τοὺς ὀλίγους πιστοὺς ἀγίους, οὓς ἀναγνωρίζει ὁ Θεὸς ὡς Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὴν μεγάλην κατ' ὄνομα ἐκκλησίαν, ἣν μόνος ὁ κόσμος ἀναγνωρίζει.) Καὶ ἐν αὐτῇ ἐξήτησαν τὸν τρόπον τῆς διαρρυθμίσεως τῶν μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν κυβερνώντων ζητημάτων. Καὶ ἡ ἐκκλησία ὁμως ἐπιθυμεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ρῆξιν (τὴν μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ κυβερνώντων) καὶ εὐχαρίστως θὰ ἐδοῇται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν λαῶν διότι τὰ συμφέροντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀριστοκρατίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀριστοκρατίας συνδέονται μετ' ἀλλήλων. Ἀλλ' εἰς μάτην ἀναμένεται βοήθεια ἐκ τῆς ἐκκλησίας διότι τὰ ἀφωπνισθέντα πλήθη ὀλίγον μόνον τρέφουσι σέβας πρὸς τὴν πολιτικὴν τοῦ κλήρου, καθὼς ἐπίσης πρὸς τὴν πολιτικὴν τῶν ἀρχόντων. Ἐν τούτοις καὶ ἡ τοιαύτη ἀπόπειρα τῆς ἐκζητήσεως τῆς βοηθείας τῆς ἐκκλησίας ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν καὶ ἐδοκιμάσθη. Τὸ Γερμανικὸν Κοινοβούλιον, ἐπὶ παραδείγματι, τὸ ὁποῖον, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ πρίγκηπος Βίσμαρκ, ἐξώρισε τοὺς Ἰησοῦτας ἐκ Γερμανίας κατὰ τὸ 1870, κρῖνον αὐτοὺς πολέμιους πρὸς τὴν εὐημερίαν τῆς Γερμανίας, ἀνεκάλεσεν ἐσχάτως τὸ μέτρον τοῦτο ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ προσεέλκυε τὸ Καθολικὸν κόμμα καὶ θὰ ἐκέρδιζεν οὕτω τὴν ὑποστήριξίν του κατὰ τὴν ἐπιψηφισιν τῶν στρατιωτικῶν μέτρων. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συζητήσεως

ἐν τῷ Γερμανικῷ Κοινοβουλίῳ τοῦ ζητήματος τούτου (τῆς ἀνακλήσεως τοῦ κατὰ τῶν Ἰησουλῶν μέτρου) ἐγένετο ἀξιοσημείωτος παρατήρησις, ἥτις, καίτοι θέλει ἀποδειχθῇ ἀληθεστάτη ὡς προφητεία, καθ' ὃν χρόνον ὁμοῦς ἐγένετο, προῦκάλεσε μόνον σφοδρῶς γέλωτας ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἦτο, ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῶν Ἰησουλῶν δὲν θὰ ἐπέφερε κίνδυνον τινα, καθότι ἦτο βέβαιον, ὅτι ὁ κατακλυσμός (Σοσιαλισμός καὶ Ἀναρχία) θὰ ἐπῆρχετο μετ' οὗ πολὺ καὶ θὰ ἔπνιγε καὶ αὐτούς.

Ἐν τῇ ἐπιχειρηθείσῃ συμφιλίῳσι τοῦ βασιλέως καὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς Ἰταλίας πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης τὸ αἷτιον ὑπῆρξε προφανῶς ὁ φόβος τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ἀναρχίας καὶ τοῦ κοινωνικοῦ πολέμου. Ἀναφορικῶς τούτων ὁ Πρωθυπουργὸς Κρίσπης, ἐν περιφανεί λόγῳ ἀρχομένῳ μὲ ἱστορικὴν θεωρίαν τῶν τελευταίων Ἰταλῶν πολιτικῶν, καὶ καταλήγοντι μὲ δηλώσεις ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς σήμερον καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος, εἶπεν: —

«Τὸ κοινωνικὸν σύστημα διανύει ἤδη σοβαρὰν κρίσιν. Ἡ κατὰστασις ἔφθασεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τὰς πολιτικὰς καὶ θερησκευτικὰς ἀρχὰς νὰ ἐνωθῶσι καὶ ἐργασθῶσι ἀρμονικῶς ἔναντι τοῦ δυσφήμου πλῆθους, ἐπὶ τῆς σημαίας τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφὴ «Οὔτε Θεὸν οὔτε βασιλέα (θέλωμεν!)» Ἡ συμμορία αὕτη, προσέθηκεν ὁ Κρίσπης, ἐκήρυξε κοινωνικὸν πόλεμον. Ἀλλ' ἡ κοινωνία ἂς δεχθῇ τὸν πόλεμον καὶ ἂς ἀναφωνήσῃ τὸ πολεμικὸν σύνθημα «Διὰ τὸν Θεόν, τὸν βασιλέα καὶ τὴν χώραν»!

Ὁ φοβερός οὗτος οἰωνὸς ἐκ μέρους τῶν πολιτικῶν δυνάμεων πάντων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν ἐπέφερε τὴν τελευταίαν συμφίλιωτικὴν στάσιν αὐτῶν πρὸς τὸν Πάππαν τῆς Ρώμης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀρχηται ἤδη νὰ φαίνεται λίαν εὐνοϊκὸν πρὸς τὴν περιπόθητον ἐλπίδα τοῦ Πάππα, ἥτοι τῆς ἀνακτήσεως πολλῆς ἐκ τῆς ἀπολεσθείσης αὐτοῦ κοσμηκῆς ἐξουσίας. Ἡ στάσις αὕτη τῶν ἐθνῶν περιφανέστατα κατεδείχθη διὰ τῶν προσφερόντων τῷ Πάππα δώρων μεγάλης ἀξίας κατὰ τὴν πρό τινων ἐτῶν ἐορτῇ τοῦ Ἰωβιλαίου αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν αὐτῷ πάντες οἱ κυβερνῶντες τῆς Χριστιανωσύνης. Αἱ πολιτικαὶ ἀρχαί, βλέπουσαι τὴν ἀνικανότητά των ὅπως ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῆς μεγάλης δυνάμεως τοῦ ἀφωπνιζομένου κόσμου, ἐνεθυμήθησαν ἐν τῇ ἄκρᾳ αὐτῶν ἀπελπισίᾳ τὴν παλαιὰν ἰσχὺν τῆς Παπῶσύνης, τῆς τυράννου ἥτις ἄλλοτε ἐκράτει πᾶσαν τὴν Χριστιανωσύνην ὑπὸ τὸν χαλινὸν καί, καίτοι μισοῦσι τὸν τύραννον, προθυμοποιοῦνται νὰ κάμωσιν αὐτῷ μεγάλας παραχωρήσεις, ἐὰν δι' αὐτοῦ δυνηθῶσι νὰ ἐπιτύχωσιν ἐν τῇ χαλιναγωγῇσι τῶν δυσηρεστημένων λαῶν.

Πολλοὶ παραδέχονται, ὅτι μόνον ἡ Καθολικὴ Ρωμαϊκὴ Ἐκ-

κλήσις θέλει χρησιμεύσῃ ὡς καταφύγιον ἔναντι τοῦ ἐγειρομένου κύματος τοῦ Σοσιαλισμοῦ καὶ Ἀναρχισμοῦ, ὡς προβάλλει τὴν ἀξίωσιν ταύτην λίαν ἐπιδεικτικῶς ἢ Πατωσύνῃ, ἀλλ' ὡς ἀνεφέραμεν ἤδη, ἀπατῶνται μεγάλως, καθότι τὰ ἀφυπνισθέντα πλήθη ἐλαχιστον φέρουσι σέ'ας πρὸς τὴν πολιτικὴν οὐ μόνον τῆς Ρωμικῆς ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης ἐκκλησίας. Ἀναφορικῶς τῆς ἀπατηλῆς ταύτης ἰδέας ὁ Παῦλος βον Χόενσβρουκ, πρῶτον μέλος τοῦ Ἰησουητικοῦ τάγματος, νῦν δὲ ἀκόλουθος τοῦ Προτεστантиσμοῦ, ἀναφέρει τὸ Καθολικὸν Βέλγιον καὶ τὴν ἐν αὐτῷ προόδον τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἵνα καταδείξῃ τὸ ἀβάσιμον πάσης ἐλπίδος ἐκ μέρους τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας. Ἐν τῷ ἄρθρῳ αὐτοῦ, τῷ δημοσιευθέντι ἐν τῇ Πρισιᾷ Γάρβουκ τοῦ Βερολίνου κατὰ τὸ 1895, λέγει:—

Τὸ Βέλγιον ἐπὶ αἰῶνας ὑπῆρξε Καθολικὸν καὶ Παπικόν εἰς ἄκρον. Ἡ χώρα αὕτη ἔχει πλέον τῶν ἑξ ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δεκαπέντε μόνον χιλιάδες εἶναι διαμαρτυρόμενοι καὶ τρεῖς χιλιάδες Ἰουδαῖοι. Πάντες οἱ λοιποὶ εἶναι Καθολικοί. Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία ὑπῆρξεν ὁ κύριος παράγων καὶ δύναμις ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Βελγίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐώρτασε τοὺς μεγίστους αὐτῆς θριάμβους, ἐφ' οἷς ἀκόμη καυχᾶται. Ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων διώκησεν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τῆς χώρας ταύτης καὶ ἰδίως τὰς προκαταρκτικὰς καὶ δημοσίας σχολὰς.....

«Ἄλλ' ἰδωμεν ἤδη πῶς βαίνει τὸ σοσιαλιστικὸν κόμμα ἐν τῇ Καθολικῇ Βελγίῳ. Τὸ ταιούτον ἔδειξαν αἱ τελευταῖαι ἐκλογαί. Τὸ ἐν πέμπτον σχεδὸν τῶν ριφθεισῶν ψήφων ἐδόθησαν εἰς τοὺς ὑποψηφίους τῶν Σοσιαλιστοδημοκρατικῶν, καὶ πρέπει νὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι μὲ τὸ μέρος τῶν μὴ σοσιαλιστῶν ὑποψηφίων εὐρίσκονται οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ἐχόντων τὰς λεγομένας «πλουσίας ψήφους», ὑπάρχοντος νόμου ἐν Βελγίῳ, καθ' ὃν οἱ πλούσιοι καὶ οἱ πεπαιδευμένοι ἔχουσι δικαίωμα πλουσίας ψήφου», ἥτοι ὅτι αἱ ψήφοι αὐτῶν ὑπολογίζονται δις καὶ τρις. Οἱ Παπτικοὶ ἀξιοῦσιν, ὅτι ἡ αὔξησης αὕτη τῶν Σοσιαλιστικῶν ψήφων δέον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Κόμματος τῶν Ἐλευθεροφρόνων αὔξησιν. Μέχρι σημείου τινὸς τοῦτο εἶνε ἀληθές, ἀλλ' αἱ ἀπαιτήσεις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶναι προπύργιον κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἐντεῦθεν διαφθορᾶς, ἀποδεικνύονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον κοῦφαι. Πόθεν ἦλθον οἱ Ἐλευθερόφρονες οὗτοι, ἐὰν ἡ Καθολικὴ ἐκκλησία εἶναι ἰατρὸς πάντων τῶν κακῶν τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας;

«Ὁ Καθολικισμός, ὅσον δύναται νὰ σώσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν «Ἀθέων Ἐλευθεροφρόνων», τόσον δύναται νὰ σώσῃ αὐτόν καὶ ἀπὸ τῶν Σοσιαλιστοδημοκρατικῶν. Κατὰ τὸ 1886 ἀπεστάλη εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους πασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων ἐγκύκλιος πε-

ριλαμβάνουσα ζητήματα σχετικὰ πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν ἐργα-
τῶν (ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς). Τὰ τρία τέταρτα τῶν ἀπαντή-
σεων ἐδήλουν, ὅτι ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως ὁ λαὸς διεφθάρη ἢ
καθ' ὁλοκληρίαν κατεστράφη, ἢ ὅτι ὁ Καθολικισμὸς ἔχανεν ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ. Ἡ Διέγη μὲ τὰς τριάκοντα
ὅκτ' αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ τὰς τριάκοντα πέντε μονὰς τῆς ἀπέ-
στειλεν ἀπέλπαδα ἀπάντησιν· αἱ Βρυξέλλαι ἐδήλουν, ὅτι τὰ ἐννέα
δέκατα τῶν τέκνων ἦσαν νόθα καὶ ὅτι ἡ ἀνηθικότης ὑπερέβαινε
πᾶσαν περιγραφὴν. Οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, καίτοι πᾶς Σοσιαλι-
στοδημοκράτης ἐν Βελγίῳ, ὅστις ποτὲ ἐφόρτησεν εἰς σχολὴν, ὑπῆρ-
ξε μαθητὴς τῶν Καθολικοπαπικῶν σχολῶν, καὶ μάλιστα ἐν χώ-
ρᾳ, ἐν ἣ περισσώτεροι τῶν 500,000 Καθολικῶν λόγων καὶ κα-
τηχητικῶν μαθημάτων ἐτησίως παραδίδονται. Ἡ χώρα αὕτη, ἥτις
δικαίως καὶ ὀρθῶς ὠνομάσθη χώρα τῶν μοναστηρίων καὶ τοῦ
κλήρου, ἐγένετο ἡ ἐστία τῆς Κοινωνικῆς Ἐπαναστάσεως».

ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙ.

Ὁ φόβος ἐπικειμένης ἐπαναστάσεως περιάγει πάντα τὰ ἔθνη
τῆς Χριστιανωσύνης εἰς μεγάλας πολεμικὰς προπαρασκευάς· Ἐ-
φημερίς τις λέγει: «Πέντε ἐκ τῶν κυριωτέρων κρατῶν τῆς Εὐρώ-
πης ἐγκλείουσιν ὁλοκλήρους θησαυροὺς 6,526,000,000 φράγκων
προορίζοντα αὐτοὺς διὰ τὴν καταστροφὴν ἀνθρώπων καὶ διὰ πο-
λεμικὰ ὕλικά. Μεταξὺ τῶν κρατῶν τούτων πρώτη εἶνε ἡ Γερμα-
νία, ἥτις κατήρτισεν ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ τὸν τρομερὸν
τούτον σκοπὸν. Τὸ διὰ πολεμικὰς προπαρασκευὰς ἀποθεματικὸν
τῆς Γερμανίας κεφάλαιον ἀνέρχεται εἰς 1,500,000,000 φράγκα, τῆς
Γαλλίας 2,000,000,000 φράγκα, τῆς Ρωσσίας (παρὰ τὴν μάστι-
γα τῆς χολέρας καὶ τοῦ λιμοῦ) 2,125,000,000 φράγκα, τῆς Αὐ-
στρίας 750,000,000 φράγκα, καὶ τῆς Ἰταλίας (ἥτις εἶνε τὸ πτω-
χότατον τῶν κρατῶν) 250,000,000 φράγκα. Τὰ ὑπέρογκα ταῦτα
χρηματικὰ ποσὰ κεῖνται νεκρά. Μόνον ἐν περιπτώσει πολέμου δύ-
ναι νὰ θιγῶσιν. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Γουλιέλμος εἴ-
πεν, ὅτι προὔτιμα μᾶλλον νὰ κηλιδωθῇ οἰκονομικῶς τὸ ὄνομα τῆς
Γερμανίας ἢ νὰ ἐγγίση τι ἐκ τοῦ πολεμικοῦ κεφαλαίου.

Κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1895 τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν
τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐξέδωκε τὸν ἀκόλουθον πίνακα δει-
κνύοντα τὸ μέγεθος τῶν στρατῶν τῶν ξένων χωρῶν:

Αὐστρουγγαρία 1,794,175. — Βέλγιον 140,000. Κολομβία 30,
000. — Ἀγγλία 662,000. — Γερμανία 3,700,000. — Ἰταλία 3,
155,036. — Μεξικὸν 162,000. — Ρωσσία 13,014,865. — Ἰσπανία
400,000. — Ἑλβετία 486,000. — Οἱ στρατοὶ οὗτοι στοιχίζουσιν
ἐτησίως 631,226,825 δολάρια.

Ἡ στρατιωτικὴ δύναμις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν συμφώνως

πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν τὴν ἐπιδιοθεσαν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ 1895 ἀνέρχεται εἰς διωργανωμένον στρατὸν 141,846 ἀνδρῶν, ἐνῶ ἡ μάχιμος ἀλλ' ἀδιοργανωτος στρατιωτικὴ δύναμις, ἡ ἐπαλουμένη ἐν Εὐρώπῃ ἐφεδρεία τῆς χώρας, ἀνέρχεται κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν εἰς 9,582,806 ἀνδρας.

Ἀρθρογράφος τοῦ Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης, ἐπιστρέψας ἐσχάτως ἐκ ταξειδίου ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, ἔγραφεν: —

Ὁ προσεχὴς ἐν Εὐρώπῃ πόλεμος, ὅποτεδήποτε καὶ ἂν γίνη, θέλει εἶσθαι καταστρεπτικῆς σφοδρότητος ἀγνώστου μέχρι σήμερον. Πᾶσα πρόοδος ἀπορροφᾶται διὰ στρατιωτικὸν σκοπὸν· θὰ ἦτο περιττὸν νὰ εἰπωμεν, ὅτι ὁ κόσμος μέχρι τοῦδε δὲν εἶδεν παρόμοιον πόλεμον, καθόσον οὐδέποτε πρότερον ὑπῆρξαν τοιαῦτα καταστρεπτικὰ πολεμικὰ μέσα. Ἡ Εὐρώπη εἶναι μέγα στρατόπεδον. Αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις εἶνε ὥπλισμένοι μέχρις ὀδόντων. Εἶνε συνδυασμὸς γενικῆς προσπαθείας, καὶ οὐχὶ πρὸς ἐπίδειξιν ἢ διασκέδασιν. Ἀπειράριθμοι στρατοὶ μὲ πληρεστάτην πειθαρχίαν καὶ μὲ τελειοτάτους ἐξοπλισμούς, ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν ὅπλων αὐτῶν ἢ κρατοῦντες τὸν χαλινὸν ἀνὰ χεῖρας, ἐστρατοπεδευμένοι ἀναμένουσι τὸ σύνθημα, ἵνα διαδίσωσιν κατ' ἀλλήλων. Πόλεμος ἐν Εὐρώπῃ κανονίζει ἐν πρᾶγμα ὀριστικῶς, καὶ τοῦτο εἶνε ἡ ἀνάγκη δι' ἄλλον πόλεμον.

«Λέγεται, ὅτι οἱ μεγάλοι μόνιμοι στρατοὶ εἶναι ἐγγύησις εἰρήνης· τοῦτο δύναται νὰ ἀληθεύῃ προκειμένου περὶ χρονικοῦ τινος μόνον διαστήματος, ἀλλ' οὐχὶ ἐπ' ἄπειρον· διότι ἡ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἔνοπλος ἀδράνεια περιλαμβάνει πλείστας θυσίας, καὶ τὰ μεγάλα βάρη θέλουσιν ἔξῃ ἀναποφεύκτως τὸν ἀντίκτυπὸν των».

ΝΕΩΤΕΡΑ ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ὁ ἐν Βασιγκτῶν ἀνταποκριτὴς τῆς ἐφημερίδος «Τηλέγραφος τοῦ Πιτσιμβούργου» ἐπιστέλλει εἰς τὴν ἐφημερίδα του:

«Ὅποσον περιέργοι καὶ φρικώδεις εἶναι αἱ προμήθειαι ὅπλων καὶ δλημάτων καὶ πάντων τῶν πολεμικῶν εἰδῶν τῶν εὐρισκομένων ἀνὰ πᾶσαν γωνίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν! Εἶνε ἀληθές, ὅτι εἶναι ὀλίγα καὶ διεσκορπισμένα τὰ πολεμικὰ ταῦτα μέσα, ἀλλ' εἶνε ἀρκετὰ, ὥστε καὶ τὸν μᾶλλον ἀμέριμνον νὰ καταστήσωσι σκεπτικὸν καὶ νὰ ἐμβάλωσιν αὐτῷ τὴν σκέψιν πού φερόμεθα καὶ ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῆς θαυμασίας ταύτης ὥθησεως πρὸς ἐφευρέσεις ὅπλων διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Πᾶν ὅ,τι ἡμεῖς, ἐν τῇ νέᾳ ἡμῶν ταύτῃ χώρᾳ, ἔχομεν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν τοιούτων ἐφευρέσεων, μόλις δύναται νὰ παραβληθῇ κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὸν ὄγκον πρὸς ἓν μόνον διαμέρισμα τῆς μεγάλης συλλογῆς τῆς εὐρισκομένης ἐν τῷ

ἀρχαίῳ πύργῳ τοῦ Λονδίνου, ἀλλ' εἶνε ἐν τούτοις ἱκανὸν νὰ δώσῃ σκιαγραφίαν τινὰ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ Λονδινείου Πύργου. Παρατηρῶν τις τοὺς φονικούς τούτους μηχανισμούς θὰ ἔκαμνε τὴν σκέψιν, ὅτι οἱ κυβερνήται τοῦ κόσμου καταγίνονται πρὸς ἐξολόθρευσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀντὶ τῆς βελτιώσεως καὶ διατηρήσεως αὐτοῦ.

«Ἐκτὸς τῶν νεωτέρων ἐφευρέσεων, αἵτινες παρέχουσι τὰ μέσα εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ φονεύῃ χιλίους ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, εἶναι καὶ τὰ ἀκατέργαστα ὅπλα τῶν ἀπλουστερῶν ἐκείνων ἡμερῶν, καθ' ὧς οἱ ἄνθρωποι ἐμάχοντο περιερχόμενοι εἰς χεῖρας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρωμεν ταῦτα διὰ νὰ παραστήσωμεν τὴν ἐν τῇ πολεμικῇ τέχνῃ πρόοδον. Καὶ τὰ μηχανήματα ἀκόμη τὰ χρησιμοποιοιθέντα κατὰ τοὺς μᾶλλον τελευταίους ἐκ τῶν μεγάλων πολέμων εἶνε ἤδη πεπαλαιωμένα καὶ περιήλθον εἰς ἀχρησίαν. Ἐὰν ὅμως νέος ἐμφύλιος πόλεμος ἤρχιζεν αὖριον ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτεῖαις ἢ ἐὰν περιεπλεκόμεθα εἰς πόλεμον πρὸς ξένην τινα χώραν, εὐθὺς ὥς θὰ ἐσκεπτόμεθα διὰ νὰ λάβωμεν πτερά καὶ νὰ κάωμεν ἐναέριον πλεμον, θὰ ἐσκεπτόμεθα συγχρόνως καὶ πολεμήσωμεν καὶ διὰ τῶν πρὸ ἐνὸς αἰῶνος χρησιμοποιουμένων ὅπλων. Τινὰ ἐκ τῶν ὅπλων καὶ πολεμικῶν πλοίων, τὰ ὅποια ἦσαν ἐν χρήσει κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους, μεταρρυθμιζόμενα καὶ ἀναμορφούμενα πέραν τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν σχήματος, δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ τινος ὅρου, ἀλλὰ τὰ περισσότερα τῶν φονικῶν μηχανημάτων ἀντικαθίστανται ὑπὸ ὅλως νέων ἐφευρέσεων, πρὸς ὧς ἀντιπαραβαλλόμενα τὰ κάλλιστα ἐκ τῶν παλαιῶν μηχανημάτων κρίνονται ἀσθενῆ ἢ καθ' ὁλοκληρίαν ἀνίσχυρα. Οὐδέποτε ἄλλοτε παρετήρησα τόσον τὴν ἐν τοῖς τρομεροῖς πολεμικοῖς μηχανήμασι πρόοδον ὅσον χθὲς ὁπότε μεταβάς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἶδον τὰ σχέδια καὶ τὰ σχήματα τοῦ νέου αὐτομάτου πολυβόλου Μαξίμ. Τὸ πολυβόλον τοῦτο εἶναι βεβαίως τὸ εὐφρέστατον καὶ δεξιώτατον πάντων τῶν τελευταίως ἐφευρεθέντων περιέργων ὅπλων τοῦ πολέμου. Προτίθενται νὰ κατασκευάσουν τὰ μυδραλλιοβόλα ταῦτα εἰς μέγεθος πυροβόλου ἑξ ἑκτῶν, τὰ ὅποια θέλουσιν ἐκπυρσοκροτῇ αὐτομάτως 600 φορὰς κατὰ λεπτόν. Τὰ μυδραλλιοβόλα Μαξίμ εἶνε βεβαίως κατώτερα ἄλλων πυροβόλων ὅπλων οἷα τὰ Γκάτλινγκ, τὰ ὅποια φέρουσι πολλὰ μικρὰ βλήματα τὰ ὅποια παραβαλλόμενα πρὸς τὰ Μαξίμ εἶναι δύσχρηστα, θαρύτερα καὶ ἥττον ἀποτελεσματικά. Τὸ μυδραλλιοβόλον Μαξίμ δύναται νὰ διαχειρισθῇ εἰς μόνος ἄνθρωπος, ἔστω καὶ γυνὴ ἢ παιδίον, ἀπαξ δὲ τεθέντος εἰς ἐνέργειαν τοῦ μυδραλλιοβόλου τούτου δύναται ὁ πυροβολητὴς νὰ ἀπομακρυνθῇ καθ' ὃν χρόνον τὸ μυδραλλιοβόλον αὐτοῦ φονεῖ ἑκατοντάδας τινὰς ἀνθρώπων. Ὅταν ὁ πυροβολητὴς θέλει νὰ θερίσῃ στρατόν τινα ἐντὸς ὀλίγων

λεπτῶν, ἀναμένει ἕως οὗ ὁ στρατὸς οὗτος μεταβῇ εἰς θέσιν εὐνοϊκὴν διὰ τὸ ἔργον τοῦ μυδραλλιοβόλου. Τότε ὠθεῖ μοχλὸν τινα, ὁ ὁποῖος ἀνάπτει τὴν πρώτην πυριτιδοβολήν, καὶ κατόπιν ἀρχεται τὸ ἔργον τοῦ αὐτομάτου μηχανήματος.

«Μία ἐκ τῶν ἐφευρέσεων τοῦ κ. Μαξίμ ὀνομάζεται «τὸ ἄσωτον πυροβόλον», τὸ ὁποῖον εἶναι μικρὸν τι πυροβόλον δυνάμενον νὰ μεταφερθῇ ἐπὶ τῶν βραχιόνων ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ ἀρκετὰ ἐφωδιασμένον ὥστε νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν μέγα πλῆθος ἀνθρώπων ἢ νὰ ἐξοντώσῃ αὐτούς. Εἶνε περίεργον, ὅτι πᾶσαι αἱ τελευταῖαι ἐφευρέσεις τῶν ὅπλων ἀποβλέπουσι νὰ περιστείλωσι ἢ καὶ ἐξοντώσωσι θορυβῶδη πλῆθη. Ἀπὸ πότε ὁ ἐφευρέτης μετεβλήθη εἰς προφήτην; Τὸ θορυβῶδες καὶ ἄσωτον τοῦτο πυροβόλον δύναται νὰ ρίψῃ δέκα φονικὰς βολὰς κατὰ δευτερόλεπτον, τοῦ πυροβολητοῦ ὄντος διαρκῶς κεκρυμμένου καὶ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ ἀπὸ τῶν πληθῶν τῶν ὀπλισμένων δι' ἄλλων πυροβόλων ἢ καὶ παστολίων, ἀρκεῖ μόνον ἵνα μὴ τινες ἐκ τῶν τοῦ θορυβώδους ὄχλου ἀποφασίσωσι νὰ κάμωσι ἔφοδον καὶ ἀποφασίσωσι καὶ αἰχμαλωτίσωσι πυροβόλον καὶ πυροβολητὴν Φαίνεται, ὅτι οἱ νεώτεροι ἐφευρέται, ὡς ὁ κ. Μάξιμ, νομίζουν, ὅτι τὰ νεώτερα λαϊκὰ πλῆθη δύνανται νὰ μένωσιν ἀκίνητα ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀναμένοντα νὰ πυροβοληθῶσι χωρὶς νὰ προβάλωσιν ἀντίστασιν τινα εἴτε ἀμυντικὴν εἴτε ἐπιθετικὴν, καὶ χωρὶς νὰ προφυλαχθῶσι τοποθετούμενα ἐν ταῖς γωνίαις τῶν ὁδῶν καὶ ἐφοδιαζόμενα μὲ βόμβας ἢ καὶ ἀποκλείοντα ἢ καίοντα τὴν πόλιν ἐν τῇ μαρίᾳ αὐτῶν.

«Καίτοι τὸ ἄσωτον τοῦτο πολυβόλον εἶναι μία ἐκ τῶν νεωτάτων καὶ καταστρεπτικωτάτων τελευταίων ἐφευρέσεων, δὲν ἐπεταὶ ἐκ τούτου, ὅτι εἶναι καὶ τὸ τελευταῖον ἢ τὸ ἀποτελεσματικώτατον τῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἐπινοηθῇ. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις παρ᾽ ἐχθρὸν τὴν προσοχὴν τοῦ εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα κατανοεῖ βαθμηδόν, ὅτι μόλις ἤρχισαμεν ἐν τῇ πολεμικῇ προσόδῳ. Προσεπαθήσαμεν νὰ ἀμυνθῶμεν διὰ τῆς προόδου τῶν μέσων τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐπιθέσεως, ἀλλ' εἰς μάτην. Οὐδεμία πολεμικὴ ναυτικὴ μονὰς δύναται νὰ ἀντιστῇ κατὰ τῆς ἐκρήξεως τῶν νεωτέρων τορπιλλῶν. Οὐδὲν κράτος μεθ' ὅλα τὰ πλοῦτη αὐτοῦ ἔχει φρουρίαν μὴ δυνάμενα νὰ καταστραφῶσιν ἐν βραχεὶ χρόνῳ διὰ τῶν νεωτάτων καὶ ἀπανθρωποτάτων εἰδῶν βλημάτων δυναμίτιδος. Τὰ ἀεροπλάνα δύνανται ἤδη νὰ πηδاليουχῶνται μετὰ τῆς αὐτῆς σχεδὸν εὐκολίας μεθ' οἷας κυβερνᾶται πλοῖον ἐν τῷ ὕδατι, καὶ θέλουσι χρησιμοποιηθῇ μεγάλως κατὰ τοὺς μέλλοντας πολέμους πρὸς καταστροφὴν στρατῶν καὶ φρουρίων. Τὰ διασκορπίζοντα τὸν θάνατον μηχανήματα ἐγένοντο τόσον ἀπλᾶ καὶ ἀνέξοδα, ὥστε εἰς ἄνθρωπος δύναται νὰ καταστρέψῃ ὁλόκληρον στρατόν. Ἐὰν οἱ ἰσχυροὶ εἶναι πληρέστερον ἐφωδιασμένοι πρὸς καταστροφὴν τῶν

ἀδυνάτων, ἀφ' ἑτέρου οἱ ἀδύνατοι δύνανται εὐκόλως νὰ γίνωσι ἀρκετὰ ἰσχυροί, ὥστε νὰ καταστρέψωσι τοὺς ἰσχυροτάτους. Ἀμφοτέρωθεν ὁ πόλεμος ἐν τῷ μέλλοντι θέλει σημαίνει ἐξόντωνσιν. Οἱ στρατοὶ τῆς ξηρᾶς, τὰ μεγαθήρια τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ καταδρομικά τοῦ ἀέρος, θέλουσιν ἀπλούστατα ἐξαλείψῃ ἄλληλα ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως, ἐάν ποτε περιπλακώσιν».

Ἄλλ' ὑπάρχει νεωτέρα ἀκόμη πρόοδος. Ἡ ἐφημερίς «Κόσμος τῆς Νέας Ὑόρκης» παρέχει τὸ ἀκόλουθον περὶ πυροβόλου καὶ πυρίτιδος ἄρθρον:—

«Ο Μάξιμος, ὁ κατασκευαστὴς τοῦ πυροβόλου, καὶ ὁ Σκούπτιανς, ὁ πραγματογνώμων τῆς διὰ πυροβόλου πυρίτιδος, ἐφεύρον νέαν πυρίτιδα διὰ τηλεβόλα καὶ τορπίλλας, ἥτις θέλει ρίπτῃ πελωρίαν σφαῖραν τηλεβόλου, πλήρη ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, εἰς ἀπόστασιν δέκα μιλίων, καὶ εἰς τὸ μέρος τῆς ἐκρήξεως θέλει μεταβάλλῃ εἰς στάκτιν τὰ πάντα ἐν διαστήματι ἑκατὸν ποδῶν.

Ἐφ' ἐφευρέσεως αὕτη ὀνομάζεται Σύστημα Μαξίμ—Σκούπτιανς, δι' οὗ ρίπτονται ἀέρια βλήματα πυροβόλων δυνάμει ἐιδικῆς πυρίτιδος, ἥτις ἐκσφενδονίζει τὸ βλήμα διὰ χαμηλῆς πείσεως, καὶ αὐξάνει τὴν ταχύτητα αὐτοῦ διατηροῦσα τὴν πίεσιν αὐτ' ὅλον τὸ μήκος τοῦ τηλεβόλου. Ἡ πυρίτις αὕτη εἶνε διαδεδομένη τόσον ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὅσον καὶ ἐν ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς χώραις.

Ἐφ' ἐιδικῇ αὕτῃ πυρίτις κατασκευάζεται ἐκ καθαροῦ βάμβακος, μεμιγμένου μετὰ τόσον ἐλαχίστης ποσότητος νιτρογλυσερίνης, ὥστε οὐδὲν τῶν μειονεκτημάτων τῶν ἐκ νιτρογλυκερίνης πυρίτιδων κέκτηται, καὶ προφυλαττομένου ἀπὸ τῆς ἀποσυνθέσεως δι' ἐλαφρᾶς προσθήκης οὐράϊας (χημικῆς οὐσίας). Εἶνε τελείως ἀσφαλὲς εἰς τὴν χρῆσιν, καὶ δύναται νὰ κτυπηθῇ διὰ βαρέος σφυρίου ἐπὶ ἄκμονος χωρὶς νὰ ἐκραγῇ. Τὸ μυστικὸν τῆς ἀξιοσημειοῦ αὐτῆς ἀκριβείας καὶ δυνάμεως ἔγκειται εἰς ἀπλὴν τινα μαθηματικὴν ἀλήθειαν, περὶ ἧς οὐδεὶς πρότερον εἶχε σκεφθῇ. Ἡ λίαν ἐκρηκτικὴ πυρίτις ἐμβάλλεται ἤδη εἰς τὸ τηλεβόλον ἐν σχήματι λωρίων, μικρῶν κύβων ἢ στερεῶν κυλινδρικῶν ράβδων ἔχουσιν διάμετρον ἡμισείας ἴντσας ἢ καὶ τριῶν τετάρτων, καὶ μήκος πολλῶν ποδῶν, καὶ φαινομένων ὡς δέσμης ράβδων μελισσοκηρίου βαθέος χρώματος. Ὄταν ἡ πυρίτις ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ ἄκρα καὶ τὴν περιφέρειαν τῆς κυλινδρικῆς ράβδου, ἀναφλέγεται αὐτοστιγμὴ καὶ ἐκρήγνυται πρὸς τὸ κέντρον.

Ἐὸ ὄγκος τῶν ἐκ τῆς καύσεως παραγομένων ἀερίων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐλαττοῦται, καθότι ἡ φλογιζομένη περιφέρεια εἶνε μικρὰ καί, ἐπειδὴ ὁ ὄγκος τῶν ἀερίων παρέχει τὴν ταχύτητα εἰς τὸ ἐκσφενδονιζόμενον ἐκ τοῦ τηλεβόλου βλήμα, ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι ὡς ἀναπόφεικτον ἀποτέλεσμα τῆς ἐλαττώσεως τῶν παραγομένων ἀερίων εἶνε ἡ ἀπώλεια ταχύτητος τοῦ βλήματος. Τὸ

βλήμα δὲν ῥίπτεται τόσον μακρὰν ὅσον θὰ ἐρρίπτετο, ἐὰν ἡ πίσις τῶν ἀερίων ηὔξανετο ἢ τοῦλάχιστον διετηρεῖτο.

Ἐν ἐκάστῳ τηλεβόλῳ χρησιμοποιοῦντι πυρίτιδα Μαξιμ-Σκούπιανς ὑπάρχει πλήθος μικρῶν ὀπῶν καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῶν κυλίνδρων τοῦ τηλεβόλου. Ὅταν ἀναφλεγῇ ἡ πυρίτις, ἡ φλόξ μεταδίδεται αὐτοστιγμει οὐχὶ μόνον καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν ἐκάστου κυλίνδρου, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐν τῷ κυλίνδρῳ διατρήσεις. Αἱ μικραὶ αὗται ὀπαὶ φλογίζονται μετὰ τσαύτης ταχύτητος, ὥστε ἡ διαφορὰ τοῦ ὄγκου τῶν ἐκρηγνυομένων ἀερίων τῶν παραγομένων κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀναφλέξεως τοῦ τηλεβόλου εἶνε κατ' ἀναλογίαν δεκαεὶς πρὸς ἓν.

Τὸ βλήμα ἐπομένως ἐκσφενδονίζεται ἀπὸ τοῦ τηλεβόλου μετὰ τρομερᾶς ταχύτητος ἐπαφέρον καταστροφὰς εἰς ἀπόστασιν μιλίων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐκσφενδονίσεως. Ἡ ἐπιφερομένη διὰ τηλεβόλου χρησιμοποιοῦντος τὴν εἰδικὴν ταύτην πυρίτιδα καταστροφή εἶνε ἀνυπολόγιστος. Ἡ νέα αὕτη διασκορπίζουσα τὸν θάνατον πυρίτις ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὰ πεδινὰ τηλεβόλα μετὰ θυμασίων ἀποτελεσμάτων. Ἀπὸ πυροβόλου περιέχοντος 128 λίτρας ἐκ τῆς πυρίτιδος ταύτης ἐρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν εἰς ἀπόστασιν ὀκτὼ μιλίων βλήμα ζυγίζον 571 λίτρας.

Τὸ μέγα τηλεβόλον, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Μάξιμ καὶ Σκούπιανς προτίθενται νὰ κατασκευάσωσιν, θὰ εἶνε τῶν εἴκοσι Ἰντσῶν, χρησιμοποιηθὲν ἰδίως διὰ τὴν ἄμυναν τῶν παραλίων. Τὸ πυροβόλον τοῦτο θέλει ἔχει μοναδικὰ τινὰ χαρακτηριστικά. Δέν θέλει κατασκευασθῇ ἐκ πολλῶν τεμαχίων χάλυβος συνηγμένων, ἀλλὰ θέλει ἀποτελεῖσθαι ἐξ ἐνὸς μόνου κυλίνδρου λεπτοῦ ἔχοντος μῆκος τριάκοντα ποδῶν καὶ πάχους οὐχὶ περισσότερον τῶν δύο Ἰντσῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλα τηλεβόλα ἔχοντα τοιχώματα πάχους ὀκτὼ ἢ δέκα Ἰντσῶν ὅπως δύνανται νὰ ἀνθίστανται εἰς τὴν πίεσιν τῆς ἐκπυρσοκροτήσεως. Τηλεβόλον τοῦ τύπου τούτου θέλει πιθανῶς τοποθετηθῇ εἰς τὸν λιμένα τῆς Νέας Ὑόρκης ἢ ἄλλου τινος λιμένος τῆς Ἀμερικῆς καὶ δεσπόσῃ τῆς θαλάσσης ἐπὶ ἀκτίνος δέκα μιλίων. Τόσον ὁμοιόμορφος εἶνε ἡ πίσις καὶ ἐπομένως ἡ ταχύτης αὐτοῦ, ὥστε δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ θαυμασία ἀκρίβεια βολῆς. Θὰ ἦτο μόνον ἀνάγκη, ὅπως τὸ πολεμικὸν πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐρρίπτετο τὸ βλήμα, εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς ἐφικτῆς ὑπὸ τῆς βολῆς τοῦ τηλεβόλου ἀποστάσεως, ὅπως καταστροφῇ τελείως. Ἡ ποσότης τῶν ἐκσφενδονιζομένων ἐκρηκτικῶν ὕλων θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ βυθίσῃ οἰανδήποτε πολεμικὴν μονάδα, ἐὰν τὸ βλήμα ἤθελεν ἐκραγῇ ἐν τῷ ὕδατι εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα ποδῶν μακρὰν αὐτῆς. Εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν πεντήκοντα ποδῶν δ' ὑπὸ τοῦ βλήματος τοιούτου τηλεβόλου προξενούμενος τιναγμὸς τῶν θαλασσίων ὑδάτων εἶνε τοιοῦτος ὥστε δύναται νὰ ἐπιφέρῃ

ἐπικινδύνους ὁπὰς εἰς οἰανδήποτε πολεμικὴν ὁμάδα καὶ νὰ θέσῃ ταύτην ἐκτὸς μάχης.

Ὁ Δόκτ. Ρ. Ζ. Γκάτλινγκ, ἐφευρέτης τοῦ φέροντος τὸ ὄνομα αὐτοῦ τηλεβόλου, λέγει ἀναφορικῶς τῆς νέας ἐφευρέσεως τῆς ἀκάπνου πυρίτιδος:—

«Οἱ λαοὶ δὲν δύνανται ἀκόμη νὰ ἐκτιμήσωσι τὴν μεγάλην ἀναστάωσιν, ἣν θέλει ἐπιφέρει κατὰ τοὺς προσεχεῖς πολέμους ἡ ἐφεύρεσις τῆς ἀκάπνου πυρίτιδος. Αὕτη κατέστησε ἤδη ἄχρηστα περὶ τὰς τρία ἕως τέσσαρα ἑκατομμύρια ὅπλων ἐν Εὐρώπῃ, τὰ ὁποῖα ἦσαν κατεσκευασμένα διὰ μέλαιναν πυρίτιδα, ἵνα μὴ εἴπωμεν περὶ τῶν ἑκατομμυρίων φυσιγγίων, τὰ ὁποῖα πᾶσαι αἱ χῶραι πωλοῦσιν ἀντὶ μηδαμινῆς ἀξίας. Καταδαπανῶνται οὕτω μεγάλα χρηματικὰ ποσά, ἀλλ' εἶνε τὸ ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα τῆς προόδου. Καὶ τὰ ἡμέτερα ὥσαυτως ἐν Ἀμερικῇ ὅπλα θέλουσι τεθῇ μετ' οὐ πολὺ ἐν τῇ αὐτῇ ἀχρηστία, διότι, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ αὐτὸ μὲ τὸν λοιπὸν κόσμον ἐπίπεδον, δεόν νὰ υἱοθετήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀκάπνου πυρίτιδα. Πυροβόλον περιέχον τοιαύτην πυρίτιδα ρίπτει σφαῖραν ἀκριδῶς εἰς διπλασίαν ἀπόστασιν ἐκείνης εἰς ἣν ρίπτει ταύτην τὸ διὰ μελαίνης πυρίτιδος ἐνεργοῦν πυροβόλον. Ἀφ' ἐτέρου, ἡ νέα ἐφεύρεσις ἄρδην μεταβάλλει τὴν στρατιωτικὴν τακτικὴν, διότι κατὰ τὰς μάχας τοῦ μέλλοντος τὰ στρατεύματα δὲν θέλουσι πλέον ἀναπτύσσεσθαι κατὰ σωροὺς ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ μάχεσθαι ἀνατεπταμένως, ὅπερ ἦτο σὺνήθες καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, ἀνήκει πλέον εἰς τὸ παρελθόν, ὡς ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τοῦ μάχεσθαι θὰ ἐσήμαινε σήμερον μεγίστην ἐξόντωσιν. Ἐὰν ἡ ἀκάπνος πυρίτις ἦτο ἐν χρήσει κατὰ τὸν τελευταῖον ἐμφύλιον πόλεμον, δὲν θὰ διήρκει οὗτος ἐνενήκοντα ἡμέρας.

«Ποία εἶνε ἡ διαφορὰ μεταξὺ ταχέως βάλλοντος τηλεβόλου (ταχυβόλου) καὶ τοῦ διὰ μηχανῆς κινουμένου τηλεβόλου;

«Ἐν ταχυβόλον δὲν ἄρχεται βάλλον μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος ὥς καὶ τὸ διὰ μηχανῆς κινούμενον τηλεβόλον. Τὸ πρῶτον ἔχει συνήθως ἓνα σωλήνα καὶ γεμίζεται μὲ ὀβίδας. Εἶνε μέγα τηλεβόλον διὰ τὰ τορπιλλοβόλα. Τὸ δεύτερον ἔχει ἕξ μέχρι δώδεκα σωλήνων, καὶ τῇ ἐνεργείᾳ τριῶν ἀνδρῶν οὐδέποτε παύει βάλλον εὐστόχως 1200 βολὰς κατὰ λεπτόν. Οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνδρες δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὸν θάνατον εἰς περισσοτέρους ἢ ὅσον δύναται μία ὁλόκληρος ταξιαρχία ἐφωδιασμένη διὰ τῶν ὅπλων τοῦ παλαιοῦ συστήματος».

Ἀρθρογράφος τῆς ἐφημερίδος Ἀνταποκριτὴς τοῦ Σισινάτι λέγει:—

«Ἡ φυσιογνωμία τοῦ προσεχοῦς πολέμου, ὅποτεδήποτε καὶ ἂν γίνῃ οὗτος, θέλει ὅλως ἔχει νέα χαρακτηριστικά, τὰ ὁποῖα θὰ

εἶνε τόσον τρομερά, ὥστε θέλουσιν ἐγγαράξῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ πολιτισμοῦ αἰώνιον μορφήν βαρβαρισμοῦ. Αἱ νέαι στρατιωτικαὶ διοργανώσεις, αἵτινες ἐτετραπλασίασαν τοὺς στρατούς, ἡ ἀκαπνος καὶ τρομερὰ νέα πυρίτις, πρὸς ἣν οὐδὲν δύναται νὰ ἀντιστῇ, τὸ παρὸν κεραυνόβολον πυροβολικὸν καὶ αἱ ὀπλοθῆκαι μετὰ τῶν πυριτιδαποθηκῶν, δι' ὧν θέλουσι θεωρεῖσθαι οἱ στρατοί, ὡς δυνάμεις πρὸς τὸ δένδρον ῥίπτει τὰ μήλα, αἱ δι' ἀεροπλάνων κατοπτρεύσεις καὶ μάχαι, καθ' ἃς θέλουσι πίπτῃ σωροὶ πυρίτιδος ἐπὶ πόλεων καὶ φρουρῶν ἐρημοῦσαι αὐτὰ ἐν βραχεὶ διαστήματι καὶ κατὰ πολὺ ἀποτελεσματικώτερον τοῦ βομβαρδισμοῦ, οἱ κινητοὶ σιδηρόδρομοι τοῦ πυροβολικοῦ, τὰ ἡλεκτρικὰ φῶτα καὶ τὰ τηλεφῶνα, καὶ τὰ λοιπὰ, ἀνέτρεψαν πᾶσαν τακτικὴν πολέμου. Οἱ προσεχεῖς πόλεμοι θέλουσιν ἀκολουθῆσαι ὅλως διάφορον σύστημα, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχομεν πείραν μέχρι τοῦδε, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου θέλουσι προέλθῃ μεγάλαι ἐκπλήξεις. «Ὀπλιζόμεθα πρὸς ἀμυναν καὶ οὐχὶ πρὸς ἐπίθεσιν», λέγει ἐκάστη Δύναμις· «ἡ ἰσχὺς ἡμῶν εἶνε ἡ προφύλαξις ἡμῶν· αὕτη ἐπιβάλλει εἰς τοὺς γείτονας τὴν εἰρήνην, καὶ ἐμβάλλει εἰς πάντας τὸ ἀνῆκον πρὸς ἡμᾶς σέβας».

«Ἀλλ' ἐκάστη Δύναμις ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πολιτικὴν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ νὰ λέγῃται πᾶσαι αἱ Δυνάμεις, ὅτι πᾶσα αὕτη ἡ τρομερὰ καὶ φονικὴ ἐπίδειξις ἀποβλέπει πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ προασπίσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῶν κινδύνων τοῦ πολέμου. Καίτοι τοῦτο εἶνε εἰρωνία, εἰλικρινῶς πιστεύω ταύτην, διότι εἶνε προφανές, ὅτι ἡ εἰρήνη δύναται νὰ διατηρηθῇ δι' αὐτῶν τούτων τῶν πολεμικῶν μέσων ἢ μᾶλλον διὰ τοῦ φόβου τοῦ προξενουμένου ἐκ τοῦ μεγαλείου αὐτῶν καὶ ἀγριότητος. Ἀλλ' οἱ συνεχεῖς οὗτοι ἐξοπλισμοὶ ὁμοιάζουσι πρὸς στρόβιλον σαροῦντα τὰ πάντα, πρὸς ὃν φέρεται τὸ δημόσιον χρήμα, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ πληρώσῃ ἀπύθμενον ἡφαίστειον. Ὅσονδήποτε παράδοξον καὶ ἂν εἴη τοῦτο, εἶνε ἡ ἀληθὴς ὁμῶς κατάστασις. Ἡ Εὐρώπη κἀθηται ἐπὶ μεγάλου ἡφαιστείου παραχθέντος ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας, καὶ τὸ ὁποῖον ἐπαμειβῶς πληροῖ διὰ τοῦ ἐπικινδυνωδεστάτου στοιχείου. Ἀλλὰ βλέπουσα τὸν κίνδυνον κρατεῖ προσεκτικῶς πάντας τοὺς δαυλοὺς μακρὰν τοῦ κρατῆρος Ἀλλ' ὅποτεδήποτε χαλαρωθῇ ἡ προσοχὴ καὶ ἐπέλθῃ ἡ ἔκρηξις, λάβετε κατὰ νοῦν, ὅτι σύμπας ὁ κόσμος θέλει αἰσθανθῇ τὸν τιναγμόν καὶ τὴν φρίκην. Ἡ βαρβαρότης θέλει παρουσιάσῃ τοιαύτην ἀσχημίαν, ὥστε παγκόσμιος καταστροφὴ θέλει μεταδοθῇ ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, ἥτις θέλει ἐξαναγκάσῃ τοὺς λαοὺς νὰ ἐπινοήσωσι τρόπον τινὰ μᾶλλον προσαρμόζοντα πρὸς τὴν ἐποχὴν μας, - ὅπως διακανονήσωσι τὰ διεθνή ζητήματα, καὶ ὁ πόλεμος θέλει ταφῇ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν ὑπὸ τὰ ἐγεροθησόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐρείπια».

Ὡς παράδειγμα τῶν φρικαλεοτήτων τῆς νεωτέρας κατὰ θά-

λασσαν πολεμικῆς ἀναγνώσατε τὸ ἀκόλουθον ἐπεισόδιον τοῦ τελευταίου κατὰ τῆς Κίνας πολέμου, ὅπερ διηγῆθῃ ὁ κυβερνήτης ἐνὸς πολεμικοῦ πλοίου:—

«Ὁ κόσμος δὲν ἔχει ἀντίληψιν τῆς τρομερᾶς φύσεως τοῦ μάχεσθαι ἐν τοῖς νεωτέροις πολεμικοῖς πλοίοις. Καὶ τὰ καταδρομικὰ ἀκόμη ἔχουσι χαλυβδίνους πλευράς, καὶ ὁ ἀῆρ ἐν τοῖς κατακλείστοις διαμερίσμασιν εἶνε λίαν περιορισμένος. Ὁ κρότος, ὁ γινόμενος ὑπὸ τοῦ ὄγκου βαρέος βλήματος, ριφθέντος κατὰ τῶν πλευρῶν τούτων, εἶνε τρομερὸς πέραν πάσης περιγραφῆς. Κατὰ τινα ναυμαχίαν ἐφόρουν βάμβακα εἰς τὰ ὄτα, ἀλλὰ μολοντοῦτο εἶμαι ἀκόμη κωφὸς ἐκ τοῦ τρομεροῦ κρότου. Οἱ μηχανικοὶ τοῦ πολεμικοῦ πλοίου Ἰσὲν Γιουέν ἦσαν προσκεκολλημένοι εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ θερμοκρασία τῶν διαμερισμάτων τῶν μηχανῶν ἦτο ἀνωτέρα τῶν διακοσίων βαθμῶν Φαρεναίτη. Τὸ δέρμα τῶν χειρῶν καὶ τῶν βραχιόνων ἦτο πραγματικῶς ἐψημένον, καὶ πολλοὶ ἐτυφλοῦντο αἰωνίαν τύφλωσιν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἐκαυτηριάζοντο.

«Ἀφ' οὗ ἡ κόμη μου σχεδὸν ἐκάη καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐθάμβωσαν ἐπὶ τοσοῦτον ἐκ τοῦ συσσωρευθέντος αἵματος, ὥστε ἔβλεπον μόνον διὰ τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, πρᾶγμα ὅπερ κατώρθουν ἐξυψῶν τὸ βλέφαρον διὰ τῶν δακτύλων μου, ἐπεθύμουν νὰ ἴδω πῶς ὁ ἐχθρὸς ἐξεσφενδόνιζε τὸ πῦρ αὐτοῦ. Ὡς ἐψηλάφουν ἐν τῷ καταστρώματι ὅπως προχωρήσω, ἐκατόλλιτρον ὀδοῦζιον διεπέρασε τὴν πανοπλίαν μου δεκαοκτὼ Ἴντσες ἔμπροσθεν τῆς χειρὸς μου. Εἰς ἓν δευτερόλεπτον ἡ χεὶρ μου ἐγγίσασα τὸν χάλυβα τῆς πανοπλίας τόσον εἶχε καὶ ὥστε μέρος τοῦ δέρματος ἔμεινεν ἐπὶ τῆς πανοπλίας. Τοῦτο δεικνύει πόσῃ ἐντασιν ἔχει ἡ θερμότης ἡ παραγομένη ὑπὸ τοῦ ὄγκου μᾶς βολῆς, καὶ πόσον ταχέως ὁ χάλυψ μεταδίδει τὴν θερμότητα ταύτην. Ἐν ὀδοῦζιον ἐρρίφθη ἐπὶ τηλεβόλου καὶ ἐφόνευσεν ἐπὶ πυροβολητὰς καὶ δεκαπέντε ἐτραυμάτισεν. Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς μάχης τὸ πρῶταῖον πυροβολεῖον μας Μαξιμ κατεσιγήθη. Αἱ διανοιγεῖσαι ὅπαι ἠδύναντο νὰ ὀραθῶσι μακρόθεν. Μετὰ τὴν μάχην εὗρομεν τὸν ἀξίωματικὸν καὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ τηλεβόλου τούτου καταμεμελισμένους. Μία βολὴ εἶχεν ἐπιφέρει πᾶσαν ταύτην τὴν καταστροφὴν.

«Αἱ ἐκπυρσοκροτήσεις τοῦ βαρέος πυροβολικοῦ μας καὶ ὁ κρότος τῶν ἐχθρικῶν βολῶν παράγουσι κλονισμοὺς τοιούτους, οἵτινες πραγματικῶς δύνανται νὰ διασχίσωσι τὰ ἱμάτια. Οἱ Κινέζοι στρατιῶται εἶνε ἄξιοι παντὸς ἐπαίνου διὰ τὴν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐπιδειχθεῖσαν ἀνδρείαν καὶ πειθαρχίαν αὐτῶν. Ὅτε ὁ πρῶτος θάλαμος τοῦ σκάφους μᾶς ἀνεφλέγη ὑπὸ ἰαπωνικῶν ὀβιδῶν, διέταξα ἀξιωματικούς τινας νὰ διαπεράσωσι τὸ ὑπὸ ὀβιδῶν διάτρητον κατάστρωμα καὶ δράμωσι πρὸς τὸν καίόμενον

θάλαμον, ὅπως κατασδέσῃσι τὸ πῦρ. Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν ὑπῆκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν μου, ὁπότε προσεκάλεσά τινας τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος, οἵτινες ριψοκινδυνεύσαντες μὲ ἡκολούθησαν προθύμως, καὶ οὕτω τὸ σκάφος μας διεσώθη ἀπὸ τοῦ πυρός. Κατὰ τὴν περίστασιν ἀκριβῶς ταύτην ὅδρις τις διελθοῦσα διὰ μέσου τῶν σκελῶν μου μὲ ἀντίναξε καὶ κατόπιν μὲ ἔρριψε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μετὰ τοιαύτης ὀρμῆς, ὥστε ἔμεινα ἀναίσθητος καὶ ἐτέθην ἐκτὸς μάχης. Πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ ἐν τούτοις δὲν ἦσαν δειλοί. Ἐπὶ τοῦ σκάφους μου ὑπῆρχον πολλοὶ ἀξιωματικοί, οἵτινες εἶχον ἐκπαιδευθῇ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ (τῇ Ἀμερικῇ) καὶ ἦσαν τόσον ἀνδρεῖοι καὶ ἀφοσιωμένοι ὅσον καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ πληρώματος. Ἄλλοι τοὺναντίον ἦσαν εἰς τὸ ἀσφαλέστατον μέρος τὸ ὁποῖον ἠδύναντο νὰ εὗρωσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλοίου».

Ἡ προφητεία τοῦ Ἰωὴλ ἐκκληροῦται βεβαίως διὰ τῶν ἡδὴ ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιτελουμένων θαυμασιῶν πολεμικῶν προπαρσκευῶν. Προφητικῶς προσκλήρουτε τὰ αἰσθήματα τῶν παρόντων καιρῶν λέγων (γ'.9-11): «Κηρύξατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀγιάσατε (παρασκευάσατε) πόλεμον, διεγείρατε τοὺς μαχητάς, ἃς πλησιάσωσιν, ἃς ἀναβαίνωσι πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου· σφυρηλατήσατε τὰ ὄντια σας εἰς ρομφαίας, καὶ τὰ δρέπανά σας εἰς λόγχας· ὁ ἀδύνατος ἃς λέγῃ, Ἐγὼ εἰμαι δυνατός· συναθροίσθητε, καὶ ἔλθετε κυκλόθεν, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ συνάχθητε ὁμοῦ· ἐκεῖ θέλει καταστρέψῃ ὁ Κύριος τοὺς ἰσχυροὺς». Τοῦτο δὲν εἶνε κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν παγκόσμιος διακήρυξις; Πάντες, ἰσχυροὶ τε καὶ ἀδύνατοι, δὲν ἐντείνουσι τὰς δυνάμεις των διὰ τὴν ἐπικειμένην ρῆξιν; Καὶ αὕτη ἡ καλουμένη ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν παρατάσσει τοὺς νέους εἰς μάχην καὶ ἐμπνέει αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τοῦ πολέμου; Οἱ ἄνθρωποι δὲν καταγίνονται διαρκῶς σφυρηλατοῦντες καὶ χειριζόμενοι τὰ πολεμικὰ ὅπλα ἀντὶ νὰ ἀροτριῶσι τὴν γῆν καὶ καθαίρωσι τὰ δένδρα; Καὶ μήπως πάντα τὰ ἔθνη δὲν συναθροίζουσι τοὺς ἰσχυροὺς αὐτῶν στρατοὺς καὶ καταδαπανῶσι τοὺς οἰκονομικοὺς αὐτῶν πόρους πέραν πάσης ἀνεκκτικότητος, ἵνα οὕτω δυνηθῶσι καὶ ἀντεπεξέλθωσι πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πολέμου — τοῦτέστι τῆς μεγάλης θλίψεως, ἣν βλέπουσι προσεγγίζουσιν;

Αἱ ἠνωμέναι πολιτεῖαι ἔχουσι μοναδικὴν
θέσιν, ἀλλ' ἀπειλοῦνται ὑπὸ μεγάλαις
τῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου κακῶν

Ἡ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν θέσις τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς εἶνε μοναδική ἀπὸ πάσης σχεδὸν ἀπόψεως· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον μοναδική εἶναι ἡ θέσις αὐτῶν, ὥστε τινες κλίνουναι νὰ θεωρῶσι τὴν χώραν ταύτην ὡς τὸ εἰδικὸν τέκνον τῆς θείας προ-

νοίας, καὶ νὰ νομίζωσιν, ὅτι ἐν τῇ παγκοσμίᾳ ἐπαναστάσει θέλει διαφύγῃ. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη φανταστικὴ ἀσφάλεια δὲν εἶνε σύμφωνος πρὸς τὴν ὑγιᾶ κρίσιν, ἀπὸ τε ἀπόψεως τῶν σημείων τῶν καιρῶν καθὼς καὶ τῆς δικαίας ἐφαρμογῆς τῶν δικαίων ἐκεῖνων νόμων τῆς ἀνταποδόσεως, καθ' οὓς κρίνονται τὰ τε ἔθνη καὶ τὰ ἄτομα.

Ὅτι αἱ ὅλως ἰδιαιτέραι περιστάσεις τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἡπείρου ταύτης, καὶ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ἔθνους τούτου ἐπὶ τοῦ παρθένου αὐτῆς ἐδάφους, ὅπως ἀναπνέῃ τὸν ἐλεύθερον αὐτῆς ἀέρα καὶ προάγῃ τοὺς θαυμασίους αὐτῆς πόρους, ἦτο ἐν βῆμα ἐν τῇ πορείᾳ τῆς θείας προνοίας, ὁ σκεπτικὸς καὶ ἀνεπηρέαστος δὲν δύναται νὰ ἀμφιβάλῃ. Ὁ καιρὸς καὶ αἱ περιστάσεις δεικνύουσι τοῦτο. Ὁ Ἑμερσον εἰπέ ποτε: «Ὁλόκληρος ἡμῶν ἡ ἱστορία φαίνεται ὡς ἡ τελευταία τῆς θείας Προνοίας ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπινου γένους προσπάθεια». Ἐν τούτοις δὲν θὰ ἔλεγε τοῦτο, εἰάν εἶχε κατανοήσῃ τὸ θεῖον σχέδιον τῶν αἰώνων, διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ ὁποίου γίνεται καταφανές, ὅτι δὲν εἶνε ἡ τελευταία προσπάθεια τῆς θείας προνοίας, ἀλλὰ καλῶς ὀρισμένος κρίκος ἐν τῇ ἀλύσει τῶν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θεοῦ σκοποῦ μεθόδων τῆς θείας προνοίας. Ἐνταῦθα παρεσχέθη διὰ τοὺς ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν καταδυναστευομένους καταφύγιον ἀπὸ τῆς τυραννίας τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ δεσποτισμοῦ. Ἐνταῦθα τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, κεχωρισμένον τοῦ παλαιοῦ δεσποτισμοῦ διὰ τῆς εὐρείας ἐκτάσεως τοῦ ὠκεανοῦ, εὗρε τόπον ὅπως ἀναπνεύσῃ, καὶ ἡ ἀπόπειρα δημοκρατίας ἐγένετο πραγματικότης. Ὑπὸ τὰς εὐνοϊκὰς ταύτας περιπτώσεις τὸ μέγα ἔργον τοῦ Εὐαγγελικοῦ Αἰῶνος, τοὔτέστιν ἡ ἐκλογὴ τῆς ἀληθοῦς ἐκκλησίας, μεγάλως διηκολύνθη καὶ ἔχομεν πάντα λόγον νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ἐνταῦθα θέλει θεωρηθῇ ὁ μέγιστος θερισμὸς τοῦ αἰῶνος.

Ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ χώρᾳ ἡδύνατο ἡ ἡυλογημένη ἀγγελία τοῦ θερισμοῦ, τὸ σχέδιον τῶν αἰώνων καθὼς καὶ οἱ χρόνοι καὶ καιροὶ καὶ προνόμια αὐτοῦ, νὰ κηρυχθῶσιν ἄνευ κωλυμάτων καὶ τόσον εὐρέως καὶ ἐλευθέρως. Καὶ οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ, εἰ μὴ ὑπὸ τοὺς ἐλευθέρους νόμους τῆς εὐνοουμένης ταύτης χώρας, εὐρίσκονται τοσαῦται διάνοιαι, ἀρκούντως ἀπηλλαγμένα τῶν δεσμών τῆς δεισιθαιμονίας καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ δογματισμοῦ, καὶ δυνάμεναι ἐπομένως νὰ δεχθῶσι τὴν ἐπικαιρον ἤδη ἀλήθειαν καὶ νὰ διαδώσωσι ταύτην. Πιστεύομεν, ὅτι διὰ τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς τοῦτον ὁ Θεὸς προϋνόησε περὶ τῆς χώρας ταύτης. Ἔργον διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔδει νὰ ἐπιτελεσθῇ ἐνταῦθα, τὸ ὁποῖον δὲν ἡδύνατο τόσον καλῶς νὰ ἐπιτελεσθῇ ἀλλαχοῦ, καὶ ἐπομένως, ὅτι ἡ χεὶρ τῆς καταπέσεως ἐπεξήτησε νὰ καταπνίξῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, εἰς Βάσιγκτων ἡγέρθη, ὅπως ὀδηγήσῃ τοὺς ἐξηντημένους ἀλλὰ τολ-

μηρούς ἐραστὰς τῆς ἐλευθερίας εἰς ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν. Καὶ πάλιν, ὅτε σχίσμα ἠπέλιψε τὸ ἔθνος, καὶ ὅτε εἶχεν ἐπισητῇ ὁ καιρὸς τῆς ἀπελευθερώσεως τεσσάρων ἑκατομμυρίων δούλων, ὁ Θεὸς ἤγειρε ἐτέραν καὶ εὐγενῇ διάνοιαν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀβραάμ Λίνκολν, ὁ ὁποῖος διέκρηξε τὰ δεσμὰ τῶν δούλων καὶ διετήρησε τὴν ἐνότητά τοῦ ἔθνους.

Ἐν τούτοις τὸ ἔθνος, ὡς ἔθνος, οὔτε ἔχει οὔτε εἶχε ποτε οἰασθῆποτε παρὰ τῆς θείας προνοίας ἀξιώσεις. Ἡ ὑπὸ τῆς θείας προνοίας διεύθυνσις ἐν τισι τῶν ἔργων αὐτῆς ἐγένετο μόνον ἐν τῷ συμφέροντι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἔθνος, ὡς ἔθνος, εἶναι ἄνευ Θεοῦ καὶ ἄνευ ἐλπίδος διαιωνίσεως, ἐνῷ δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐξυπηρετεῖ τοὺς ἰδίους ἑαυτοῦ διὰ τὸν λαόν του σοφοὺς σκοποὺς καὶ ἐκλέγει καὶ περισυλλέγει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Θεὸς θὰ ἔχη πλέον περισυλλέξῃ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ, τότε οἱ ἄνεμοι τῆς μεγάλης θλίψεως δύνανται νὰ πνεύσωσι καὶ κατὰ τοῦ ἔθνους τούτου ὡς καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν ἔθνων, διότι, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, εἶνε καὶ τὸ ἔθνος τοῦτο ἐν ἑκ τῶν βασιλείων τοῦ παρόντος κόσμου, τὰ ὁποῖα δέον νὰ ὑποχωρήσωσι πρὸ τῆς Βασιλείας τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καίτοι αἱ συνθήκαι, ὑφ' ἃς ᾤσιν τὰ ἐνταῦθα λαϊκὰ πλήθη, εἶναι κατὰ πολὺ εὐνοϊκώτεραι ἢ ἐν πάσῃ ἄλλῃ χώρᾳ, ὑπάρχει ἐν τούτοις παρ' αὐτοῖς τοιαύτη ἐκτίμησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων, ὁποῖα δὲν ὑφίσταται ἐν πάσῃ ἄλλῃ χώρᾳ. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐκ τῶν ταπεινοτάτων τάξεων τῶν πολιτῶν αὐτῆς, οἵτινες εἶναι ἐμπεποτισμένοι διὰ τοῦ πνεύματος τῶν θεσμῶν αὐτῆς, τοῦ πνεύματος τῆς ἐλευθερίας, τῆς φιλοδοξίας, τῆς φιλοπονίας καὶ εὐφυΐας, προῆλθον πολλοὶ ἐκ τῶν σοφωτάτων καὶ καλλίστων πολιτικῶν ἀνδρῶν, τῶν προέδρων, τῶν νομοθετῶν, τῶν νομομαθῶν, τῶν συγγραφέων, καὶ πάντων τῶν ἐν παντὶ σταδίῳ διατρεψάντων ἀνδρῶν. Οὐδεμία κληρονομικὴ ἀριστοκρατία ἀπέλαυσεν ἐνταῦθα τοῦ μονοπωλίου τῶν ἐμπιστευτικῶν ἢ ἐπωφελῶν θέσεων, ἀλλὰ τὸ τέκνον τοῦ ταπεινοτάτου πλανοδίου δύναται νὰ ἐποφθαλμιᾷ καὶ ἀποκτᾷ τὸ γέρας τῆς τιμῆς, τοῦ πλούτου καὶ τῆς ὑπολήψεως. Τῆς Ἀμερικανὸς μαθητῆς δὲν ἐκεντήθη ὑπὸ τῆς ιδέας, ὅτι δύναται ποτε νὰ γίνῃ πρόεδρος τῆς χώρας ταύτης; Πράγματι, πᾶσαι αἱ ὑψηλαὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἐν παντὶ σταδίῳ θέσεις ἐθεωρήθησαν πάντοτε ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς νεολαίας ὡς ἐφικταὶ ὑπ' αὐτῆς. Οὐδεὶς ἐκ τῶν θεσμῶν τῆς χώρας ἤλεγξέ ποτε τὴν τοιαύτην φιλοδοξίαν, ἀλλὰ τοῦναντίον πάντοτε ἐκεντήθη καὶ ἐνεθαρρύνθη ἡ τοιαύτη φιλοδοξία. Ἡ τοιαύτη πρὸς τὰς ὑψίστας καὶ ἐνδιαμέσους τιμητικὰς καὶ ἐμπιστευτικὰς θέσεις ἀνοικτὴ ὁδὸς ἐπέδρασε μεγάλως εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ λαοῦ. Ἐκέντησε τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνάπτυξιν, καὶ

πάσας τὰς ἀξιώσεις πρὸς τὴν τοιαύτην ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνάπτυξιν. Τὸ ἐλεύθερον σχολειακὸν σύστημα μεγάλως ικανοποίησε τὰς ἀξιώσεις ταύτας, φέρον πάσας τὰς κοινωνικὰς τάξεις εἰς πνευματικὴν διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου ἐπικοινωνίαν, διὰ τῶν βιβλίων, διὰ τῶν περιοδικῶν κλπ. καθιστῶν αὐτοὺς οὕτως, ὡς ἄτομα, ἱκανοὺς νὰ παραβάλῃσι τὰς ἐπὶ τῶν ζητημάτων οἰασδήποτε φύσεως διαφύρους κρίσεις, καὶ νὰ σχηματίζωσιν ἰδίαν κρίσιν, ἐπιδρωντες οὕτως ἐπὶ τοῖς ἐθνικοῖς ζητήμασι διὰ τῆς καταλλήλου χρησιμοποίησεως τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου.

Τοιοῦτος ἔξοχος λαὸς, ἔχων τοιαύτην ἀξιοπρέπειαν καὶ ἐκτιμῶν τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε ἐπομένως εἰς ἐκ τῶν πρώτων, οἵτινες δύνανται νὰ προβάλλωσιν ἐρρωμένην ἀντίστασιν πρὸς οἰανδήποτε ἐνέργειαν τείνουσαν νὰ περιστείλῃ τὰς ἐλευθερίας αὐτοῦ. 'Απὸ τοῦδε ἤδη, παρ' ὅλον τὸ ἐλεύθερον πνεῦμα τῶν θεσμῶν τῆς χώρας ταύτης, καὶ παρὰ τὰ ἀπειράριθμα προνόμια, τὰ ὅποια οἱ θεσμοὶ οὗτοι ἐπεδαψίλευσαν εἰς πάσας τὰς κοινωνικὰς τοῦ ἔθνους τούτου τάξεις, τὰ λαϊκὰ πλήθη ἄρχοντα διακρίνοντα ἐνεργείας τινὰς τεινούσας νὰ φέρωσιν αὐτὰ ποτὲ εἰς περιορισμὸν, νὰ στερεώσωσιν αὐτὰ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὡς ἐλευθέρων ἀνθρώπων, καθὼς καὶ τῶν εὐλογιῶν τῆς θαυματοῦς φύσεως.

'Ο 'Αμερικανικὸς λαὸς προβλέπει ἤδη τὸν ἐπατειλοῦντα τὰς ἐλευθερίας αὐτοῦ κίνδυνον, καὶ ἄρχεται ἐνεργῶν ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως, μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ἐν παντὶ κλάδῳ ἐργασίας καὶ ἐμπορίου δραστηριότητος, καίτοι αἱ πραγματικαὶ αἰτίαι τοῦ κινδύνου τούτου δὲν διακρίνονται καθαρῶς ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὥστε νὰ δυνηθῇ τοῦτο νὰ διευθύνῃ ὀρθῶς τὰς ἐνεργείας του. 'Ο λαὸς βλέπει μόνον, ὅτι ἡ συσσώρευσις πλούτου εἶναι πρόξενος τῆς πτωχείας τῶν πολλῶν καὶ ὅτι ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς νομοθεσίας, ἥτις οὕτω ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνέχεται τὴν ἐπισώρευσιν πλούτου καὶ δυνάμεως εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὀλίγων, δημιουργοῦσα τοιουτρόπως ἀριστοκρατίαν πλούτου, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις θέλει καταδειχθῇ σὺν τῷ χρόνῳ τόσον δεσποτικῇ καὶ ἀκατάσχετος ὅσον ὁ δεσποτισμὸς τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου. Καίτοι τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον, δὲν ἀποτελεῖ ὅμως ὁλόκληρον τὸν κίνδυνον. Θρησκευτικὸς δεσποτισμὸς, τοῦ ὁποίου τὴν μισητὴν τυραννίαν δύναται τις νὰ κρίνῃ διὰ τῆς ἱστορίας τῶν παρωχημένων ἡμερῶν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἐπατελεῖ ὡσαύτως τὴν χώραν ταύτην. 'Ο κίνδυνος οὗτος εἶνε ἡ Παπωσύνη. 'Αλλ' ὁ κίνδυνος οὗτος δὲν διακρίνεται ὑπὸ πάντων, διότι ἡ Ρώμη κάμνει τὰς ἐνταῦθα κατακτήσεις τῆς διὰ πανούργων τρόπων καὶ εὐτελοῦς κολακείας. Προσποεῖται θαυμασμὸν διὰ τοὺς ἐλευθέρους θεσμοὺς καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν' θωπεύει καὶ κολακεύει τοὺς

Διαμαρτυρομένους Αἰρετικούς, οἵτινες ἀποτελοῦσι μέγα μέρος τοῦ νοήμονος πληθυσμοῦ, καὶ ὀνομάζει ἤδη αὐτοὺς κεχωρισμένους αὐτῆς ἀδελφούς, δι' οὓς ἔχει αἰώνιον στοργήν καὶ ἐν τούτοις ἐκτείνει συγχρόνως τὰς ρυπαρὰς αὐτῆς χεῖρας ἐπὶ τοῦ δημοσίου σχολειακοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ αὕτη μεγάλως νὰ μεταβάλλῃ εἰς παράγοντα σπουδαῖον τῆς ἐξαπλώσεως τῶν διδασκαλιῶν αὐτῆς καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἐπιρροῆς της. Καθιστᾷ αἰσθητὴν τὴν ἐπιρροήν αὐτῆς ἐν τε τοῖς πολιτικοῖς καὶ θρησκευτικοῖς κύκλοις, καὶ τὸ συνεχὲς ρεῦμα τῆς εἰς τὴν χώραν ταύτην μεταναστεύσεως ἀποτελεῖται κατὰ μέγα μέρος ἐξ ὑπηκόων τῆς Παπwsσύνης.

Τὸν ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν ταύτην κίνδυνον ἐκ μέρους τῆς Παπwsσύνης προεῖδεν ὁ Λαφαγιέτ, ὅστις καίτοι ἦτο Καθολικὸς Παπιστῆς, μεγάλως ἐθαύμασε τὴν ἐλευθερίαν τῆς χώρας ταύτης. Ὁ Λαφαγιέτ εἶπεν: «Ἐάν ποτε καταστραφῶσιν αἱ ἐλευθερίαι τοῦ Ἀμερικανικοῦ λαοῦ, ἡ τοιαύτη καταστροφή θέλει εἶσθαι ἔργον τοῦ κλήρου τῆς Ρώμης». Οὕτως ἔκ τε τῆς συσσωρεύσεως τοῦ πλούτου, τῆς Παπwsσύνης καὶ τῆς μεταναστεύσεως, βλέπομεν μεγάλους κινδύνους.

Ἄλλ' οἴμοι! ἡ θεραπεία, ἣν θέλει ποτὲ ὁ λαὸς ἐφαρμογή, θέλει εἶσθαι χεῖρων τοῦ κακοῦ. Ὅταν ἡ κοινωνικὴ ἀναστάσις ἔλθῃ ἐνταῦθα, θέλει ἔλθῃ μετὰ πάσης τῆς συγχύσεως καὶ σφοδρότητος, τὴν ὁποίαν ἡ Ἀμερικανικὴ δραστηριότης καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐλευθερίαν δύνανται νὰ ἐπιφέρῃ. Οὐδόλως εἶνε λογικόν, ἐπομένως, νὰ ἐλπῇ τις, ὅτι ἡ χώρα αὕτη θέλει διαφύγῃ τὴν τύχην τῶν λοιπῶν ἐθνῶν τῆς Χριστιανwsσύνης. Ὡς πᾶσαι αἱ λοιπαὶ χώραι, οὕτω καὶ ἡ χώρα αὕτη εἶνε καταδεδικασμένη εἰς ρῆξιν, ἀνατροπὴν, καὶ ἀναρχίαν. Καὶ ἡ χώρα αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τῆς Βαβυλῶνος. Τὸ ἐπὶ πολλὰς γενεὰς ὑποθαλπόμενον ἐνταῦθα πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας ἀπειλεῖ ἤδη νὰ μεταβληθῇ εἰς ταραχῶδες πνεῦμα τοιαύτης σφοδρότητος καὶ ταχύτητος, ὅσα εἶναι ἀπαράμιλλος πρὸς τὴν τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου, καὶ ἀκατάβλητος διὰ τῶν ἀποτελεσματικωτέρων τρόπων τῶν μοναρχικῶν κυβερνήσεων.

Ὅτι πολλοὶ πλούσιοι διορῶσι τοῦτο καὶ κατὰ τινὰ τρόπον φοβοῦνται μὴ αἱ ἐπαπειλώσαι τὴν χώραν ταύτην ταραχαὶ κορυφωθῶσιν, γίνεται κατάδηλον ἐκ διαφορῶν δηλώσεων, ὡς παράδειγμα τῶν ὁποίων φέρομεν τὸ ἀκόλουθον εἰλημμένον ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῆς Βασιγκτῶνος «Δὴ Σέντινελ» : —

«Μετανάστευσις ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. — Ὁ κ. Γώρδων Βέννερ, ἰδιοκτῆτης τοῦ Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης, διέμενεν ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα, ὥστε θεωρεῖται ἐνταῦθα ὡς ξένος. Ὁ κ. Πούλιτσερ, ἰδιοκτῆτης τοῦ κόσμου τῆς Νέας Ὑόρκης, ἐξέλεξε τὴν Γαλλίαν ὡς διαρκὴ τόπον τῆς δια-

μονῆς του. Ὁ Ἀνδρέας Καρνέγη, ὁ ἑκατομμυριούχος βασιλεὺς τοῦ σιδήρου, ἠγόρασε ἑκαυλιν ἐν Σκωτία καὶ ὥρισε ταύτην ὡς κατοικίαν του. Ὁ Ἑρρίκος Βίλλαρντ, ἐπώλησε τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ καὶ ἀνεχώρησε διὰ παντὸς εἰς Εὐρώπην μετὰ 8,000,000 δολλαρίων. Ὁ Ἀστὼρ μετώκησε ἐκ Νέας Ὑόρκης εἰς Λονδίνον, ἔνθα ἠγόρασε μεγαλαπρεπεῖς ἀνάκτορον καὶ ἔκαμε πρότασιν νὰ γίνῃ Βρεττανὸς ὑπῆκοος. Ὁ κ. Βάν Ἀλεν, πρεσβευτὴς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Ἰταλίᾳ, ὅστις ἀπέκτησε τὴν θέσιν τοῦ πρεσβευτοῦ διὰ δωρεᾶς \$ 50,000 εἰς τὸν προεκλογικὸν ἀγῶνα τοῦ Δημοκρατικοῦ κόμματος, εἶναι ξένος πρὸς τὴν χώραν μας, ἣν θεωρεῖ καὶ ὀνομάζει ἀκατάλληλον διὰ ἓνα εὐγενῆ νὰ ζῇ ἐν αὐτῇ».

Ἄλλ' εἰς μάτην θέλει ζητηθῇ ἀσφάλεια καὶ προστασία εἰς οἰονδήποτε τῶν βασιλείων τοῦ κόσμου τούτου. Πάντες ἤδη τρέμουσι μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ κατανοοῦσι τὴν ἀδυναμίαν αὐτῶν, ὅπως ἀντιπαλαίωσι πρὸς τὰς ἰσχυρὰς δυνάμεις, πρὸς τὰς ὁποίας μέλλουσι ν' ἀντεπεξέλθωσιν, ὅταν φθάσῃ ἡ τρομερὰ κρίσιμος στιγμή. Τότε πράγματι ἐπὶ ὕψος τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὑποκύψῃ, καὶ ἡ ἑπαρσις τῶν ἀνθρώπων θέλει ταπεινωθῇ. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ (ἣτις εἶνε πλησίον) θέλει ρίψῃ ὁ ἀνθρώπος εἰς τοὺς ἀσπάλακας καὶ εἰς τὰς νυκτερίδας τὰ ἀργυρὰ αὐτοῦ εἰδῶλα καὶ τὰ χρυσὰ αὐτοῦ εἰδῶλα, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν βράχων καὶ εἰς τὰ σπήλαια τῶν πετρῶν, διὰ τὸν φόβον τοῦ Κυρίου καὶ διὰ τὴν δόξαν τῆς μεγαλειότητος αὐτοῦ, ὅταν ἐγερεθῇ διὰ νὰ κλονίσῃ τὴν γῆν». — Ἡσα. 6'. 17-21.

Τότε πᾶσαι αἱ χεῖρες θέλουσιν παραλυθῇ, καὶ πάντα τὰ γόνατα θέλουσι ρεῦσῃ ὡς ὕδωρ. Καὶ θέλουσι περιζωσθῇ σάκκον, καὶ φοίκῃ θέλει καλύψῃ αὐτοὺς, καὶ αἰσχύνῃ θέλει εἶσθαι ἐπὶ πάντα τὰ πρόσωπα, καὶ φαλάκρωμα ἐπὶ πάσας τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. Τὸ ἀργύριον αὐτῶν θέλουσι ρίψῃ εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν θέλει εἶσθαι ὡς ἀκαθαρσία. Τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν δὲν θέλουσιν δυνηθῇ νὰ λυτρώσωσιν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου». — Ἰεζ. 5'. 17-19.

Κατ' οὐδὲν θέλει ὠφελήσῃ ἡ προστασία, ἣν θέλει παράσχῃ οἰαδήποτε κυβέρνησις, ὅταν αἱ κρίσεις τοῦ Κυρίου καὶ οἱ καιροὶ τῆς μωρίας τοῦ κόσμου ἐπέλθωσιν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐβήσαν αὐτοὶ ὀργὴν διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὀργῆς» ἐν τῇ ἰδιωτελείᾳ αὐτῶν ἐπεζήτησαν τὴν μεγέθυνσιν τῶν ὀλίγων, καὶ δὲν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς τὰς κραυγὰς τῶν πτωχῶν καὶ ἐνδεῶν, τῶν ὁποίων αἱ κραυγαὶ εἰσηλύθησαν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Κυρίου τῶν στρατευμάτων, καὶ εἰσηκούσθησαν παρ' αὐτοῦ καὶ λέγει: «Θέλω παιδεύσῃ τὸν κόσμον διὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀσεβεῖς διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν καὶ θέλω παύσῃ

τὴν μεγαλαυχίαν τῶν ὑπερηφάνων, καὶ ταπεινώσῃ τὴν ὑψηλοφροσύνην τῶν φοβερῶν. Θέλω καταστήσῃ ἄνθρωπον πολυτιμότερον ὑπὲρ χρυσίον καθαρόν, μάλιστα ἄνθρωπον ὑπὲρ τὸ χρυσίον τοῦ Ὁφείρου». — Ἦσα. ιγ'. 11, 12.

Οὕτω δεδαιούμεθα, ὅτι ἡ κυβερνώσα πρόνοια τοῦ Κυρίου θέλει φέρῃ διὰ τῆς ὀλοσχεροῦς ἀνατροπῆς ἀπελευθέρωσιν εἰς τοὺς καταδυναστευομένους. Ἡ ζωὴ τοῦ λαοῦ δὲν θέλει θυσιάζεσθαι πλέον, οὔτε ἡ ὑφισταμένη κοινωνικὴ ἀνισότης θέλει διαωνισθῇ.

Ἀληθῶς οὗτος εἶνε ὁ χρόνος τῆς συνοχῆς ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ. Αἱ κραυγαὶ τῶν δυσηρεστημένων πληθῶν προσφυῶς συμβολίζονται διὰ τῆς βοῆς θαλάσσης, καὶ αἱ καρδίαι τῶν σκεπτομένων ἀνθρώπων ἀποψυχοῦσιν ἐκ τῆς φοβερᾶς συμφορᾶς, ἣν πάντες βλέπουσι ἤδη ταχέως ἐπερχομένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν (αἱ νῦν κυβερνῶσαι δυνάμεις) τρομερῶς κλονίζονται. Πράγματι δὲ τινὲς, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τῶν σημείων τούτων, καὶ ἀναμνησκόμενοι τοῦ Γραφικοῦ ἑδαφίου «Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν» ἄρχονται ἤδη σχηματίζοντες ἰδέαν περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καίτοι μεγάλως παρανοοῦσι τὸ ζήτημα τῆς παρουσίας καὶ τῆς δι' αὐτῆς ἐπελευσომένης ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ θεραπείας τῆς παρούσης καταστάσεως.

Ὁ καθηγητὴς Χέρρων κατὰ τινὰ ἐσχάτως ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ ὁμιλίαν αὐτοῦ «περὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀναζωογονήσεως τοῦ Ἑθνους» εἶπε: «Ὁ Χριστὸς εἶνε παρών, καὶ ἡ κρίσις γίνεται ἤδη! Τοῦτο καταδεικνύει ἡ περὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἐν γένει κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ συστήματος ἡμῶν πεποιθήσις, ἥτις οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἡ βαρεῖα χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν! Ἀνθρώποι καὶ θεσμοὶ κρίνονται διὰ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χριστοῦ!»

Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ παντὸς τοῦ κλονισμοῦ τῆς γῆς (τοῦ ὑφισταμένου νῦν κοινωνικοῦ συστήματος) καὶ τῶν οὐρανῶν (τῶν ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων) οἱ διακρίνοντες ἐν αὐτῷ τὴν πρόδοον τοῦ Θεοῦ σχεδίου χαίρουσιν ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι ὁ τρομερὸς οὗτος κλονισμὸς θέλει εἰσθαι ὁ τελευταῖος ἐξ ὧν ἡ γῆ ὑπέστη· διότι, ὡς δεδαιόη ἡμᾶς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ κλονισμὸς οὗτος σημαίνει τὴν τῶν κινουμένων μετάρθεσιν, τοῦτέστιν ὀλοκλήρου τῆς παρούσης τάξεως πραγμάτων, ἵνα μείνωσι τὰ μὴ δυνάμενα νὰ κινηθῶσιν, τοῦτέστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ Βασιλεία τοῦ φωτὸς καὶ τῆς εἰρήνης. Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι πῦρ καταναλίσκον. Ἐν τῇ ὁργῇ αὐτοῦ θέλει καταναλώσῃ πᾶν σύστημα πονηρὸν καὶ καταθλιπτικόν, καὶ θέλει ἐγκαθιδρύσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ ΚΡΑΥΓΗ «ΕΙΡΗΝΗ! ΕΙΡΗΝΗ! ΕΝ Ω ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΙΡΗΝΗ».

Ἄλλὰ παρὰ τὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη κατάδηλον τοῦ Θεοῦ κρίσιν, παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ὄγκος τῶν μαρτυριῶν διαφόρων μαρτύρων ἀπευθύνεται λίαν λογικῶς καθ' ὅλης τῆς παρούσης τάξεως τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι τῆς θείας καταδικαστικῆς ἀποφάσεως προηγείται παγκόσμιος τρόμος, ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις πολλοί, οἵτινες εἰς μάτην προσπαθοῦσι ν' ἀποκρύψωσι τοὺς φόβους των κραυγάζοντες «Εἰρήνη! Εἰρήνη!» ἐνῶ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη.

Τοιαύτη περὶ εἰρήνης διακήρυξις, ἥς μετέσχον πάντα τὰ ἔθνη τῆς Χριστιανωσύνης, εἶναι ἡ γενομένη ἐσχάτως διὰ τῆς μεγάλης ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἀνοίγματος τῆς Βαλτικῆς διώρυγος ναυτικῆς ἐπαδείξεως. Τὸ περὶ τῆς διώρυγος σχέδιον ἐμελετήθη ὑπὸ τοῦ πάπου τοῦ νῦν Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ τοῦ ἔργου ἤρξατο ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πρὸς ὄφελος τοῦ ἐμπορίου τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ αὐτῆς. Ὁ νῦν Αὐτοκράτωρ, τοῦ ὁποίου ἡ πεποίθησις ἐπὶ τοῦ ξίφους ὡς ἀλανθάστον παράγοντος εἰρήνης, καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ τὰ τηλεβόλα καὶ τὴν πυρίτιδα ἐμπιστοσύνην του εἶναι ἀκλόνητος, ἀπεφάσισε νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ ἀνοίγματος τῆς διώρυγος, ἥς τὸ ἔργον εἶχεν πλέον τελειῶσι, ὅπως λάβῃ χώραν μεγάλη διεθνὴς διακήρυξις εἰρήνης καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐπίδειξις τῶν μέσων, ἐφ' ὧν πρέπει αὕτη νὰ βασίζεται. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην προσεκάλεσε πάντα τὰ ἔθνη ὅπως ἀποστείλωσι διὰ τῆς Βαλτικῆς Διώρυγος τῇ 20 Ἰουνίου τοῦ 1895 πολεμικὰ πλοῖα (εἰρηνοποιά) καὶ ἀντιπροσωπευθῶσιν οὕτω δι' αὐτῶν κατὰ τὴν μεγάλην Ναυτικὴν Πομπήν.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς προσκλησεως ταύτης προσῆλθον περισσότερα τῶν ἑκατὸν πλωτῶν χαλυβδίνων φρουρίων, τῶν ἐπικαλουμένων πολεμικῶν μονάδων, πάντα καθ' ὁλοκληρίαν ὀπλισμένα καὶ δυνάμενα νὰ παραγάγωσι ταχύτητα δεκαεπτὰ μιλίων καθ' ὥραν. Εἶνε δύσκολον, λέγει ὁ «Λονδίνειος Θεατὴς» τὸ νὰ φαντασθῇ τις τοιαύτην συγκέντρωσιν δυνάμεως, ἡ ὁποία ἐντὸς ἐλίγων ὥρῶν ἠδύνατο νὰ ἐξαλείψῃ τὸν μέγιστον θαλάσσιον λιμένα ἢ νὰ βυθίσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ τοὺς συγγκεντρωμένους ἐμπορικὸς στόλους τοῦ κόσμου. Δὲν ὑπάρχει, τῶνόντι, οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἀντιστῇ κατὰ τοιαύτης δυνάμεως καὶ ἡ Εὐρώπη, θεωρουμένη ὡς ἐν ὅλον, δύναται λίαν καλῶς νὰ διακηρύξῃ ἐαυτὴν λίαν ἀπρόσβλητον κατὰ θάλασσαν καὶ ἀκαταγώνιστον..... Οἱ συνηθροισμένοι ἐν Κιέλφ στόλοι ἦσαν πιθανῶς ἡ μεγίστη ἐνσάρκωσις δυνάμεως μαχητικῆς ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ διαρκέσῃ ἡ μάχη περισσότερον ἢ ὅσον δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι τὰ πολεμοφόδια».

Ἡ ἀξία τῶν πολεμικῶν τούτων πλοίων καὶ τῶν ἐξοπλισμῶν

αὐτῶν ἀνήρχετο εἰς ἑκατοντάδας ἑκατομυρίων δολλαρίων. Εἰς χαιρετισμὸς, γινόμενος συγχρόνως διὰ 2500 κανονοβολισμῶν, κατηγάλισκεν ἐν μιᾷ στιγμῇ πυρίτιδα ἀξίας χιλιάδων δολλαρίων καὶ ἡ ὑποδοχὴ τῶν διακεκριμένων ξένων ἐστοίχισεν εἰς τὸν Γερμανικὸν λαόν 2,000,000 δολλαρίων. Οἱ λόγοι τοῦ Γερμανοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τῶν ξένων ἀντιπροσώπων εἶχον θέμα «τὴν νέαν ἐποχὴν εἰρήνης», ἧς εἰσαγωγὴν ἀπετέλει τὸ ἀνοιγμα τῆς μεγάλης διώρυγος καὶ ἡ σύμπραξις τῶν διαφόρων κρατῶν ἐν τῇ ναυτικῇ ἐπιδείξει. Ἀλλ' οἱ ὠραῖοι λόγοι, καὶ οἱ μεγάλοι κρότοι τῶν τηλεβόλων, δι' ὧν οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ αὐτοκράτορες διεκήρυττον εἰρήνη! εἰρήνη! μετ' ἀπειλῶν ἐκδικήσεως κατὰ παντός, ὅστις ἤθελεν ἀρνηθῆαι ταύτην συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῶν, δὲν διηρμηνεύοντο ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς ἐκπλήρωσις τῆς προφητικῆς ἀγγελίας «Εἰρήνη ἐπὶ γῆς, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Δὲν εἶχον κατευναστικὸν ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ σοσιαλιστικοῦ στοιχείου· δὲν ἐπέφερον πανάκειαν διὰ τὴν θεραπείαν τῶν κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν, διὰ τὴν ἀπὸ μεριμνῶν ἀνακούφισιν καὶ ἐλάφρυνσιν τῶν βαρῶν τοῦ πλήθους τῶν πτωχῶν καὶ δυστυχῶν, δὲν παρείχον ἐγγύησιν τινα εὐδοκίας ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ἐδείκνυνον κατὰ πόσον ἡδύνατο νὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ διατηρηθῇ εὐδοκία, εἴτε μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, εἴτε μεταξὺ κυβερνήσεων καὶ λαῶν. Ὅσον ἐπομένως μεγάλη κωμωδία, μέγα καὶ θρασὺ ἐθνικὸν ψεῦδος· καὶ οὕτως ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Ὁ Λονδίνειος «Θεατῆς», διὰ τῶν ἀκολουθῶν πλήρων ἀληθείας σχολίων ἀπῆχει τὰ αἰσθήματα τοῦ σκεπτομένου λαοῦ σχετικῶς πρὸς τὴν ναυτικὴν ταύτην ἐπίδειξιν:—

«Ἡ εἰρωνεία τῆς κατάστασεως εἶνε λίαν δριμύεια. Ἦτο μεγαλοπρεπὴς ἐορτὴ εἰρήνης καὶ ἔργων, ἀλλὰ τὴν ὑψίστην αὐτῆς δόξαν ἀπετέλει ἡ παρουσία τῶν κολοσσιαίων στρόλων, οἵτινες ἐπὶ μεγάλῃ θυσίᾳ θησαυρῶν καὶ ἐργασίας ἐναυπηγῆθησαν διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν καταστροφὴν. Ἐν μέγα θωρηκτὸν δὲν ἔχει ἄλλην σημασίαν εἰ μὴ ὅτι εἶνε κολοσσιαία φονικὴ μηχανή. Μία μόνη φράσις δύναται ἐπαρκῶς νὰ περιγράψῃ τὸ μεγαλεῖον τῶν «εἰρηνικῶν» τούτων στόλων, καὶ αὕτη εἶνε, ὅτι δύνανται οἱ «εἰρηνικοὶ» οὗτοι στόλοι νὰ καταστρέψωσιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ὁλονδήποτε λιμένα, ἢ νὰ βυθίσωσι τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τοῦ κόσμου εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης. Μία ἐκ τῶν πολεμικῶν τούτων μονάδων ἦτο Γαλλικὴ, τῆς ὁποίας οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπαλλοῦν ἐξ ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ ἀλαζόνος τούτου Αὐτοκράτορος διὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς χώρας τῶν. Ἐτέρα πολεμικὴ μονὰς ἦτο Ρωσική, τῆς ὁποίας οἱ ἀξιωματικοὶ ἐγνώριζον καλῶς, ὅτι μέγας αὐτῶν ἐχθρὸς καὶ ἀντίπαλος ἦτο ἡ δύναμις αὕτη, ἣν τόσον ἐπιδεικτικῶς ἐτίμων, καὶ ἥτις μόνον πρὸ μικροῦ παρεβίβασε τοὺς ναυ-

τικοὺς κανόνας, ὅπως κολακεύσῃ τὸν αἰώνιον καὶ ἐπακίνδυνον ἔχρον τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἡ τρίτη πολεμικὴ μονὰς ἦτο Αὐστριακὴ, τῆς ὁποίας ὁ κύριος ἀπατηθεὶς ἀπεστερήθη κατὰ τινα τρόπον τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας, δι' ἧς ἡ διωρυξὶς καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτῆς διέρχεται. Ἦσαν προσέτι πολεμικὰ πλοῖα τῆς Δανιμαρκίας, ἀφ' ἧς εἶχεν ἀποσπασθῇ τὸ Ὀλστάιν ὑπὸ τῶν νῦν κατόχων αὐτοῦ, καθὼς καὶ πολεμικαὶ μονάδες τῆς Ὀλλανδίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ πάντες φοβοῦνται, ὅτι ἡμέραν τινὰ ἡ Γερμανία θὰ ἐπιφέρῃ δεινὸν πλῆγμα κατὰ τῶν ἀποικιῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ ναυτικοῦ αὐτῆς σταδίου. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐλάλει περὶ εἰρήνης, οἱ ναύαρχοι ἤλπιζον δι' εἰρήνην, αἱ παγκόσμιαι ἐφημερίδες ἐν χορῷ ἔγραφον περὶ εἰρήνης, ἀλλὰ τὰ πάντα ἐν τῇ ναυτικῇ ταύτῃ ἐπιδείξει ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ πολέμου, περὶ τε τῶν παρελθόντων πολέμων καὶ περὶ τῶν μελλόντων νὰ συναφθῶσιν ἐν τῷ προσεχεῖ μέλλοντι. Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν τῷ κόσμῳ τόσον μεγαλοπρεπὴς τελετὴ, καὶ πόσον ἐστιγματισμένη δι' ἀνελικρινείας καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτῆς».

Ὁ «Ἐσπερινὸς Ταχυδρόμος» τῆς Νέας Ὑόρκης ἔκαμε τὰ ἀκόλουθα σχόλια:—

«Ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ συσσωρεύσει τῶν πολεμικῶν πλοίων ὑπάρχει τὸ ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀγάπην τῆς εἰρήνης πνεῦμα. Ἐκαστον ἔθνος πέμπει τὰ ὑπερμεγέθη αὐτοῦ πολεμικὰ πλοῖα καὶ βαρύντατα τηλεβόλα, οὐχὶ μόνον χάριν ἐπιδείξεως φιλοφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ διεθνούς ἐπιδείξεως τῶν ὁδόντων. Τὸ Βρεττανικὸν ναυτικὸν ἀποστέλλει δέκα ἐκ τῶν ἰσχυροτάτων αὐτοῦ μονάδων ἀπλῶς ὡς δείγμα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ὡς νὰ λέγῃ: «Λάβετε ἐγκαίρως τὰ μέτρα σας, ὦ ἔθνη, καὶ μὴ προκαλεῖτε τὴν θαλασσοκρατείραν». Ἡ Γαλλικὴ καὶ Ρωσσικὴ μοῖρα ὁμοίως λαμβάνουσι συνωφρυνόμενον ὕφος, ἵνα μὴ ὁ ξενίζων αὐτάς Γουλιέλμος, βασιζόμενος ἐπὶ τῆς πομπώδους ταύτης ἐορτῆς, ὑποθέσῃ ὅτι προσελκύει τὴν φιλίαν των. Τὰ Ἀμερικανικὰ ἡμῶν πολεμικὰ πλοῖα συνεννοῦνται μὲ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς στόλους ὑπεκαίοντα ἀναμφιβόλως τὸ αἶσθημα τῶν ἀξιοματικῶν καὶ ναυτῶν, ὅτι εἶνε καιρὸς, ἵνα οἱ ὑψηλόφρονες Εὐρωπαῖοι μάθωσιν, ὅτι ὑπάρχει πέραν τῆς θαλάσσης μεγάλη ναυτικὴ δύναμις, πρὸς ἣν δὲν θὰ τοῖς ἦτο εὐκόλον ν' ἀντεπεξέλθωσιν.

«Εἶδος τι ειρωνίας καταφαίνεται ἐκ τῆς ἐν Κιέλῳ παρουσίας τῶν Γάλλων καὶ Ρώσων. Ὡς φίλοι τῆς διεθνούς εἰρήνης, καὶ ἰδίως ὡς φίλοι τῆς Γερμανίας, εἶνε πράγματι κοινὰ. Ἡ κατὰ τῆς Γερμανίας ἐχθρότης εἰς τινα μέρος τῆς Γαλλίας εἶνε ὄντως μεγίστη.....

«Ἡ μεγίστη πασῶν ὑποκρισία ἀνεπτύχθη ἐν τῷ ἀνοίγματι τῆς διώρυγος τοῦ Κιέλου. Ἡ διωρυξὶς ἀφιερῶθη ὅληθεν εἰς τὸ

ἐμπόριον τοῦ κόσμου. Ἐντεῦθεν ἡ διεθνὴς αὐτῆς σημασία, ἐντεῦθεν πᾶσα ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις. Ἀλλὰ τί σκέπτονται πραγματικῶς περὶ τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου ἡ Γερμανία καὶ ἡ Γαλλία καὶ αἱ λοιπαὶ ἡπειρωτικαὶ δυνάμεις; Διατὶ κατὰ τὴν παρούσαν περίοδον, ὡς καὶ πρὸ τριάκοντα ἐτῶν, ἐντείνουσι πάσας αὐτῶν τὰς δυνάμεις, ὅπως δεσμεύσωσι καὶ παρακωλύσωσι, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον;

«Μέχρις οὗτο παραμένει τὸ καταδικαστικὸν τοῦτο πνεῦμα τῆς ἐμπορικῆς ἐχθρότητος καὶ ζηλοτυπίας, δύνασθε νὰ ἀνοίξητε ὁλοσήμερον διεθνεῖς διώρυγας, ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ πείσητε τοὺς σκεπτομένους λαοὺς διὰ τῶν πομπωδῶν λόγων περὶ τῆς σημασίας αὐτῶν, ἣν ἔχουσιν αὐταὶ διὰ τὸ διεθνὲς καλόν καὶ διὰ τὴν γενικὴν ἀγάπην τῆς εἰρήνης, καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν θέλουσιν ἀποτελεῖ πάντοτε πασιφανῆ ὑποκρισίαν.»

Τὰ «Χρονικά» τοῦ Σικάγου ἔγραψαν τὰ ἀκόλουθα:—

«Ἡ ἐν Κιέλω αὕτη πομπὴ ἀποτελεῖ καθαρῶτατον βαρβαρισμόν. Γενομένη πρὸς πανηγυρισμὸν ἔργου εἰρήνης, λαμβάνει τὴν μορφὴν ἀποθεώσεως τοῦ πολέμου. Θανάσιμοι ἐχθροὶ συναθροίζονται, ἐπιδεικνύοντες τὰ ὅπλα αὐτῶν, ἐνῶ ὑποκρύπτουσι τὴν ἐχθρότητά των ὕπασθεν δεδιασμένης φιλίας. Τηλεβόλα προωρισμένα διὰ πόλεμον ἐκπυρσοκροτοῦσι χάριν φιλοφροσύνης. Ὁ Αὐτοκράτωρ αὐτὸς ἐκθειάζει τὴν ἐπίδειξιν τῶν ἐξοπλισμῶν. «Ἡ σιδηρόφρακτος δύναμις, ἥτις εἶνε συνηγμένη ἐν τῷ λιμένι τοῦ Κιέλου», εἶπεν οὗτος, «δέον νὰ χρησιμεύσῃ ἐν ταύτῃ ὡς σύμβολον εἰρήνης καὶ συμπράξεως πάντων τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ διατήρησιν τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀποστολῆς τῆς Εὐρώπης». Ἀλλ' ἡ πείρα ἀμφισβητεῖ τὴν θεωρίαν ταύτην. Ὁ ἔχων τηλεβόλον θέλει ἐκπυρσοκροτήσῃ δι' αὐτοῦ. Τὸ κράτος, τὸ ὁποῖον εἶνε ἑτοιμον πρὸς πόλεμον, θέλει νὰ πολεμήσῃ. Τὴν μόνην σοβαρὰν κατὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης ἀπειλὴν ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη εἶναι παρασκευασμένα πρὸς πόλεμον.

Κατὰ τὰ γραφόμενα τῆς «Σφαίρας τοῦ Ἀγ. Παύλου» ἡ ἐν Κιέλω ἐπίδειξις ἀπέβλεπε μᾶλλον βασιλικά ἀξιώματα καὶ ἐθνικὰ δικαιώματα ἢ ἔργα εἰρήνης. Ἡ ἐν λόγῳ ἡμέρῃς ἔγραφεν ὡς ἀκολούθως:—

«Τίς εἶνε ὁ σκοπὸς στόλου θωρακοφόρων σήμερον ἐν τῇ πρόδῳ τοῦ πολιτισμοῦ; Τίνες εἶνε οἱ πειρατικοὶ στόλοι, οἵτινες δέον νὰ ἐκλείπωσι ἀπὸ τῶν ἀνοικτῶν θαλασσῶν; Ποῖον ἄγχιον καὶ βάρβαρον ἔθνος ὑπάρχει, πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ ἡδυνάμεθα νὰ φέρωμεν τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ ῥίπτοντες ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἐξερευνητικὰς ἀκτῖνας μοίρας πολεμικῶν; Διὰ μίαν μόνην ἐνέργειαν ὑπάρχει δεδικοολογημένη τις πρόφασις, καθ' ἣν ἐνέργειαν τὰ

ἔθνη θὰ ἠδύναντο νὰ συνασπίσωσι τὰς δυνάμεις των μετὰ πάσης ἐγκαρδιότητος καὶ δικαιολογίας ὅτι ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἄλλ' οὐδὲν ἐκ τῶν ἀντιπροσωπευθέντων ἐν Κιέλφ κρατῶν ἐτόλμησε νὰ προτείνῃ ἑνοπλον μετὰ τῶν ἄλλων συμμαχίαν ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἀποδιώξῃ ἐξ Εὐρώπης τὸν ἀποτρόπαιον καὶ σκληρὸν Τοῦρκον.

«Μήπως ἡ μεταξὺ τῶν θωρηκτῶν τούτων ἡ ἡ μεταξὺ δύο ἐκ τῶν ἀντιπροσωπευθέντων ἐν Κιέλφ ἐθνῶν σύρραξις δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦ πολιτισμοῦ; οἱ ἐξοπλισμοὶ οὗτοι δὲν ἀποτελοῦν τὰ λείψανα καὶ μαρτυρίας ἐπιζώντος βαρβαρισμοῦ; Τὰ ἀγριώτερα χαρακτηριστικὰ παντὸς ἔθνους ἀποτελοῦσιν αἱ πολεμικαὶ αὐτοῦ προπαρασκευαί. Ὁ σκοπὸς τῶν πολεμικῶν τούτων προπαρασκευῶν τῆς Εὐρώπης, αἵτινες ἐπιτυχάνονται διὰ διαφόρων ἐπὶ τοῦ πεφορτισμένου λαοῦ φορολογιῶν, ἀποβλέπει νὰ τηρῇ τὸν λαόν τοῦτον ἐν ταπεινῇ ὑποτελείᾳ πρὸς τὰς προῖσταμένας πρὸ αὐτοῦ δυνάμεις».

Τὴν ἐν Κιέλφ ταύτην ναυτικὴν πομπὴν ἡ ἐφημερίς «Μινεάπολις Τάϊμς» ἀποκαλοῦν «ἐπίδειξιν Καταπίεσεως» ἣν σχολιάζουσι ὡς ἀκολούθως:—

«Τὸ γεγονός, ὅτι τὸ ἄνοιγμα τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης θαλασσίας ὁδοῦ ἐκτιμᾶται μᾶλλον διὰ τὰ στρατιωτικὰ αὐτῆς ἢ διὰ τὰ ἐμπορικὰ πλεονεκτήματα, καὶ ὁ ἐορτασμός τοῦ γεγονότος τούτου διὰ τῆς συρροῆς τῶν διαφόρων πολεμικῶν τοῦ κόσμου στόλων, ἀποτελεῖ μομφὴν κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ. Διότι, ἐὰν τὰ οἰκτω καλούμενα πεπολιτισμένα τοῦ κόσμου ἔθνη ἔχουσιν ἀνάγκην τοιούτων ἔργων διὰ στρατιωτικὰς ἐνεργείας καὶ τοιούτων ὑπερμεγέθων ναυτικῶν μονάδων, αἵτινες κατασκευάζονται διὰ βαρείας τοῦ λαοῦ φορολογίας, τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις τῆς Καυκασίας φυλῆς οὐδαμῶς ἐβελτιώθη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κολόμβου καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη τοιούτων ναυτικῶν δυνάμεων, τότε πᾶσα ἐλευθερία εἶνε ἀδύνατος, καὶ ὁ δεσποτισμὸς εἶνε ἀναγκαϊότατος διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος».

Ἡ στεντορεία αὕτη καὶ ὁμόφωνος κραυγὴ τῶν ἐθνῶν διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν «Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῶ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη», ἀναμνηνῆσαι ἡμῖν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Ἱερεμίου λέγοντος:—

«Ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν πᾶς τις ἐδόθη εἰς τὴν πλεονεξίαν· καὶ ἀπὸ προφῆτου ἕως ἱερέως πᾶς τις πράττει ψεῦδος. Καὶ λάτρευσαν τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου ἐπιπολαίως, λέγοντες, Εἰρήνη, εἰρήνη· καὶ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη. Μήπως ἡσχύνθησαν ὅτι ἔπραξαν βδέλυγμα; μάλιστα παντελῶς δὲν ἡσχύνθησαν, οὐδὲ ἡρυθρίασαν· διὰ τοῦτο θέλουσι πέσῃ με-

ταῦτ' ὅταν παπτόντων· ὅταν τιμωρήσω τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, θέλουσιν ἀπολεσθῆναι, λέγει Κύριος». — Ἱερεμ. στ' 13-15.

Ἡ μεγάλη αὕτη διεθνῆς διακήρυξις εἰρήνης, φέρουσα ἐπὶ τοῦ μεταώπου αὐτῆς τὴν σφραγίδα τῆς ὑποκρισίας, ἀναμνησκει ἡμῖν ὡσαύτως τοὺς λόγους τοῦ ποιητοῦ Ἰωάννου Γ. Γουαίτιερ, ὅστις γραφικώτατα περιγράφει τὰς συνθήκας τῆς παρούσης εἰρήνης:—

«Μεγάλη εἰρήνη ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ τάξις βασιλεύει ἀπὸ τῶν λόφων τοῦ Τιβέρεως μέχρι τῶν πεδιάδων τοῦ Δουνάβεως!» Οὕτω λέγουσιν οἱ βασιλεῖς αὐτῆς καὶ ἱερεῖς· οὕτω λέγουσιν οἱ ψευδομένοιοι προφῆται τῶν ἡμερῶν μας. Βάλε εἰς τὴν γῆν προσεκτικὸν οὖς· ἀκουσον τὸν κρότον τῶν μεμετρημένων βημάτων, τὰς κινήσεις τῶν τροχῶν τῶν τηλεβόλων, τὸν φονικὸν κρότον τοῦ ἐκπυρσοκροτήσαντος τηλεβόλου, τὸν κώδωνα τῆς νυκτός, τὴν πρόσκλησιν τοῦ σκοποῦ, τὸν ὀξεῖαν ἀκοὴν ἔχοντα κατὰσκοπον, τοὺς ἀπὸ τῶν πολικῶν θαλασσῶν μέχρι τῶν τροπικῶν ἑλῶν γόους τῶν ἀποθνησκόντων ἐξορίστων, τὰς κατακλείστους φυλακάς, τὰς ἀλύσεις τῶν κατέργων, τὰς λαιμητόμους μὲ τὰς ἀχνιζούσας ἐπ' αὐτῶν κηλίδας! Τάξις εἶνε ἡ σιγὴ τῶν σιωπηλῶν αἰχμαλώτων! Εἰρήνη ἐν τοῖς θόλοις καὶ τάφοις τῶν εἰρκτῶν! Εἰπέ, ὦ ἄρχων καὶ Κάϊzer, ὦ Ἱερεῦ καὶ Τσάρε! Ἐὰν αὕτη εἶνε εἰρήνη, τί εἶνε πόλεμος;

«Αὐστηρὸς κήρυξ τῶν καλλιτέρων ἡμερῶν Σου, ἑλθὼν πρὸ σοῦ ἵνα παρασκευάσῃ τὴν ὁδὸν Σου. Ὁ Βαπτιστὴς ἔδωκε σκιαγραφίαν τῆς Ἑλευθερίας· ἔχων ἔνδυμα ἀπὸ τριχῶν καὶ ζώνην δερματίνην περιήρχετο ἀνὰ τὴν ἔρημον διδάσκων καὶ κηρύττων. Ὡ, εἴθε ἡ φωνὴ αὐτοῦ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὰ ὦτα τῶν ἱερέων καὶ ἡγεμόνων καὶ νὰ ἀκούσῃ τοῦ κηρύγματος «Μετανοεῖτε! ἥγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ Η ΣΥΓΧΥΣΙΣ ΑΥΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

Ἡ ἀληθὴς Ἑκκλησία, γνωστὴ πρὸς τὸν Κύριον, δὲν συμ-
μετέχει τῶν κρίσεων τῆς Βαβυλῶνος. — Ἡ θρησκευτικὴ κατά-
στασις τῆς Χριστιανωδύνης δὲν θέλει εἶσθαι διάφορος τῆς πο-
λιτικῆς καταστάσεως. — Ἡ μεγάλη σύγχυσις. — Τὴν εὐθύνην
τῆς ἀπολογίας ὑπέχει ὁ κλῆρος. — Ἡ ἀπόδοσις τοῦ πνεύμα-
τος τῆς Μεγάλης Μεταρρυθμίσεως. — Ἱερεῖς καὶ λαὸς ἐν τῇ
αὐτῇ καταστάσει. — Τὰ προτυπηθέντα καθήκοντα. — Ἡ ὑπε-
ράσπισις. — Προταθεῖσα σύμμαχία. — Τὸ ἐπιζητηθὲν τέλος. —
Τὰ υἱοθετηθέντα μέσα. — Τὸ Γενικὸν πνεῦμα διαιτησίας. —
Ἡ κρίσις ἐναντίον τῶν θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν τῆς Χρι-
στιανωδύνης.

«Λέγει αὐτῷ: Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονη-
ρὲ δοῦλε.» (Λουκᾶς ιθ' 22).

ΕΝΩ ἐξετάζομεν ἐνταῦθα τὴν παροῦσαν κρίσιν τῆς μεγάλης κατ'
ὄνομα Χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἃς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι
ὑπάρχει καὶ πραγματικὴ τις Ἑκκλησία Χριστοῦ, ἐκλεκτὴ, πο-
λύτιμος· ἀφιερωμένη εἰς τὸν Θεόν καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ ἐν
μέσῳ σχολιάς καὶ διεφθαρμένης γενεᾶς. Δὲν εἶνε γνωστὴ εἰς τὸν
κόσμον ὡς συμπαγὲς σῶμα· ἀλλ' ὡς ἄτομα εἶνε γνωστοὶ οἱ ἀπο-
τελοῦντες τὴν πραγματικὴν ταύτην Ἑκκλησίαν εἰς τὸν Κύριον,
ὁ ὁποῖος δὲν κρίνει ἀπλῶς διὰ τῆς ὁράσεως τῶν ὀφθαλμῶν καὶ
τῆς ἀκοῆς τῶν ὠτων, ἀλλ' ὁ ὁποῖος διακρίνει καὶ κρίνει τὰς σκέ-
ψεις καὶ διαθέσεις τῆς καρδίας. Ὅσονδήποτε δὲ καὶ ἂν εἶνε δια-
σκορπισμένοι, εἴτε μένοντες μόνοι ὡς ὁ «σίτος» ἐν μέσῳ τῶν ζι-
ζανίων», εἴτε μετ' ἄλλων, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ πάντοτε ἐπιβλέ-
πει αὐτούς. Οὗτοι, καθιερωμένοι, ὅλως πρὸς τὸν Θεὸν ἀφιερω-
μένοι, θὰ παραμείνωσιν ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ Παντοδυνάμου, καθ'
ὅν χρόνον τὰ μέγала θρησκευτικὰ συστήματα, τὰ ἀναξίως φέ-
ροντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θὰ ὑφίστανται τὰς κρίσεις τοῦ Κυρίου.
(Ψαλμὶ 141. 1, 14-16). Οὗτοι δὲν ἔχουσιν μέρος ἐν τῇ κρίσει τῆς
Μεγάλης Βαβυλῶνος, ἀλλὰ φωτίζονται πρηνεργουμένως καὶ κα-
λοῦνται ἐκτὸς αὐτῆς. «Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαὸς μου, ἵνα μὴ
συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβῃτε ἐκ

των πληγῶν αὐτῆς». (Ἀποκ. ιη'.4). Ἡ τάξις αὕτη περιγράφεται καὶ δι' εὐλογιῶν ἐνισχύεται ἐν Ψαλμοῖς 71'. καὶ 135'. Ἐν μέσῳ τοσαύτης τυπικῆς μόνον καὶ πλαστῆς ἐξασκήσεως εὐσεβείας, ὁ ἄγρυπνος τοῦ Κυρίου ὀφθαλμὸς διακρίνει τοὺς πιστοὺς, καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν δροσερὰν νομὴν καὶ τὰ ἡσυχὰ ὕδατα, καὶ κάμνει τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ ἀγάλλωνται ἐν τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. «Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ» Β' Τιμ. 6' 19). οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν ἀληθῆ ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἐκτιμῇ αὐτοῦ, τὴν Σιών, ἣν ὁ Κύριος ἐξέλεξε (Ψαλμ. 135-136), καὶ περὶ ἧς γέγραπται· «Ἡ Σιών ἤκουσε καὶ ἐχάρη, καὶ αἱ θυγατέρες Ἰούδα ἡγαλλιάσαντο, ἕνεκα τῶν κρίσεών σου, Κύριε». (Ψαλμ. 135'.8). Ὁ Κύριος θέλει ἀσφαλῶς ὁδηγήσῃ αὐτοὺς ὡς ὁ ποιμὴν ὁδηγεῖ τὰ πρόβατα αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐνῷ ἔχομεν κατὰ νοῦν, ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη τις τάξις ἀληθῆς Ἐκκλησίας, ἕκαστον μέλος τῆς ὁποίας εἶνε γνωστὸν καὶ ἀγαπητὸν εἰς τὸν Κύριον, εἴτε εἶνε γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ἢ ἀγνωστὸν, ἡ ἀληθῆς αὕτη Ἐκκλησία δὲν πρέπει ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ (καθ' ὃ ἐξετάζομεν περὶ τῆς κρίσεως τῆς Μεγάλης Βαβυλῶνος) νὰ συγχέηται μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κόσμου ἀναγνωριζομένην ἐκκλησίαν (τὴν κατ' ὄνομα ἐκκλησίαν), πρὸς ἣν ἀναφέρονται οἱ προφῆται ὑπὸ διάφορα μεγάλην σημασίαν ἔχοντα ὀνόματα, τὰ ὁποῖα δηλοῦσι τὴν ἀπὸ τῆς χάριτος πτώσιν τῆς μεγάλης κατ' ὄνομα ἐκκλησίας, ἐφ' ἣν ἐπέρχεται ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ θερισμῷ τούτῳ τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος.

Ἐὰν αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις τῆς Χριστιανωσύνης εὐρίσκωνται ἐν ἀρμονίᾳ, καὶ ἡ ἀδυναμία τῶν ἔθνων δηλοῦται πανταχοῦ, ἡ θρησκευτικὴ κατάστασις δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρουσιάζῃ διαφορὰν ὑπὸ ἔποψιν εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, διότι ὁ νεώτερος ἐκκλησιαστικισμὸς, ὡς τὰ ἔθνη παγιδεύεται εἰς τὸ δίκτυον τῆς ἰδί-ας αὐτοῦ ὑφάνσεως. Ἐὰν τὰ ἔθνη σπείρονται εἰς τὸν ἄνεμον τοὺς σπόρους τῆς ἀδικίας θερίζουσιν ἤδη ἀφθόνως ἐν λαίλαπτι θλίψεως, ἡ μεγάλη κατ' ὄνομα ἐκκλησία ἡ συμμετασχούσα κατὰ τὴν σποράν, θέλει ἐπίσης συμμετάσχη κατὰ τὸν θερισμόν.

Ἡ μεγάλη ὀνομαστικὴ ἐκκλησία ἐπὶ μακρόν ἐδίδαξε τὰ ἀνθρώπινα δόγματα καὶ ἀγνοοῦσα ἐν μεγάλῳ μέτρῳ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὡς τὸν μόνον κανόνα πίστεως καὶ εὐσεβοῦς ζωῆς, μετὰ μεγάλης τόλμης ἐδίδαξε πολλὰς ἐναντίας καὶ μὴ τιμώσας τὸν Θεὸν διδασκαλίας, καὶ κατέστη οὕτω ἄπιστος εἰς τὴν κεκρυμμένην ἀλήθειαν. Παρέλειπε νὰ καλλιεργήσῃ καὶ καταδηλώσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐλευθέρως ἐνεποτίσθῃ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου. Κατέργριψε τὰ περιφράγματα τῆς μάνδρας καὶ ἐκάλεσεν εἰς αὐτὴν τὰς αἰγας, καὶ ἐνεθάρρυνε μάλιστα τοὺς λύκους νὰ εἰσέλθωσι καὶ διαπράξωσι τὸ ἀπαίσιον αὐτῶν ἔργον. Ἔσχε τὴν

εὐχαρίστησιν νὰ ἐπατρένη τῷ Σατανᾷ νὰ σπείρῃ ζιζάνια μεταξὺ τοῦ σίτου, καὶ ἤδη χαίρει ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς σπορᾶς αὐτῆς, — ἐν τῷ ἀνθηρῷ ἀγρῷ τῶν ζιζανίων. Ὁ σχετικῶς ὀλίγον μόνον μένων ἐπὶ «σίτος» ὀλίγον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, καὶ σχεδὸν οὐδεμία καταβάλλεται προσπάθεια ὅπως προληφθῇ ἡ ὑπὸ τῶν «ζιζανίων» σύμπληξις αὐτοῦ. Ὁ «σίτος» ἀπώλεσε τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς Χριστιανωσύνης, καὶ τὰ ταπεινὰ καὶ πιστὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ εὐρίσκουσιν ἑαυτά, ὥσπερ τὸν Κύριον αὐτῶν, καταπεφρονημένα καὶ ἀπερριμμένα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τετρωμένα ἐν τῷ οἴκῳ τῶν ὑποτιθεμένων αὐτῶν φίλων. Τύποι εὐσεβείας ἀντικαθιστῶσι τὴν δύναμιν αὐτοῦ (τοῦ σίτου), καὶ ἐπιδεικτικαὶ τελεταὶ μεγάλως ὑποσκελίζουν τὴν ἀληθῆ λατρείαν.

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀντιμαχόμεναι διδασκαλίαι διήρσαν τὴν κατ' ὄνομα ἐκκλησίαν εἰς πολλὰς ἀνταγωνιστικὰς αἱρέσεις, ἐκάστης αὐτῶν ἀξιούσης ὅτι εἴνε ἡ μόνη ἀληθὴς ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐθεμελίωσαν, ἐπέτυχον δὲ αἱ διάφοροι αὐταὶ αἱρέσεις νὰ διδάξωσι τόσον διεστραμμένας διδασκαλίας περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Οὐρανίου ἡμῶν Πατρός, ὥστε πολλοὶ νοήμονες ἄνθρωποι ἀπογοητεύονται, καὶ δὴ καταντῶσιν εἰς περιφρόνησιν τοῦ Δημιουργοῦ αὐτῶν καὶ δυσπιστοῦσι μάλιστα εἰς τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ.

Ἡ Ἑκκλησία τῆς Ρώμης, μὲ τὸ ἀλάθητον αὐτῆς, ἀξιοῖ, ὅτι πάντες οἱ ἀπορρίπτοντες τὰς διδασκαλίας αὐτῆς «αἵρετικοί» καταδικάζονται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς αἰώνιους βασάνους ἐν πυρὶ καὶ θείῳ. Καὶ διδάσκει, ὅτι εἰς ἄλλους πάλιν δύνανται αἱ βάσανοι νὰ εἴνε μᾶλλον περιορισμέναι (ὀνομαζόμεναι Καθαρτήριον), ἀφ' ὧν δύνανται νὰ ἐπιτευχθῇ ἄφεσις διὰ μετανοιών, νηστειῶν, προσευχῶν, λαμπάδων, θυμιαμάτων καὶ καλοπληρωμένων θυσιῶν ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων. Οὕτως αὕτη θέτει κατὰ μέρος τὴν δύναμιν τῆς ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐπαφίνει τὴν αἰώνιον τύχην τῶν ἀνθρώπων εἰς χεῖρας εὐσχήμων ἱερέων, οἵτινες οὕτω ἀξιούσιν ὅτι ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἀνοίξωσι ἢ κλείσωσι τοὺς οὐρανοὺς εἰς ὅποιονδήποτε θέλουσιν. Διδάσκει τύπους εὐσεβείας, καὶ ἀναρτᾷ εἰκόνας ἵνα λατρεύωσιν οἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς ἀντὶ πάσης ἐκ καρδίας ἐξυμνήσεως τοῦ ἀοράτου Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος. Ἐξυμνοῖ μίαν ἀνθρωποχειροτόνητον ἱερατικὴν τάξιν ἵνα διακυβερνᾷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀντιθέτως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ ὁποῖος λέγει: «Ὑμεῖς μὴ κληθῆτε, Ραββί, εἰς γὰρ ἐστὶν ἡμῶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστε· καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς». (Ματθ. κγ'. 8, 9). Τῳόντι, ἡ Παπικὴ ἐκκλησία παρουσιάζει πληρεστάτην παραποίησιν τῆς ἀληθοῦς Χριστια-

νικῆς Ἐκκλησίας, καὶ θρασέως ἀντιποιεῖται ὅτι εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς Ἐκκλησία.

Ἡ «Μεταρρυθμισ» ἀπέρριψε πολλὰς τῶν ψευδῶν διδασκαλιῶν τῆς Παπῶσυνης, καὶ πολλοὺς ἐξήγαγε τοῦ ἀδίκου τούτου συστήματος. Οἱ Μεταρρυθμισαὶ ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπέτρεψαν τὸ δικαίωμα ἰδιατέρας ἐπὶ τοῦ Λόγου τούτου κρίσεως καὶ μελέτης, καὶ ἀνεγνώρισαν ἐπίσης κατ' ἀνάγκην τὸ δικαίωμα ἐκάστου τέκνου τοῦ Θεοῦ νὰ διδάσκη τὴν ἀλήθειαν ἄνευ τῆς ἐξουσίας Παπῶν καὶ Ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι ψευδῶς ἀντεποιῶντο διαδοχῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἀπὸ τῶν δώδεκα ἀποστόλων. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ τὸ ἀγαθὸν ἔργον τῆς διαμαρτυρίας ἐναντίον τῆς ἀδίκου, ἀντιχριστιανικῆς, ἀπατεώ- νος ἐκκλησίας τῆς Ρώμης κατελήφθη ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου· καὶ ἀμέσως οἱ διαμαρτυρόμενοι (ὡς ἐκαλοῦντο) ἐσχημάτισαν νέας ὁργανώσεις, αἱ ὁποῖαι, μετὰ τῶν ἀληθειῶν, ἃς εἶχον ἀποκαλύψει, συνέχισαν πολλὰς ἐκ τῶν παλαιῶν πλάνων καὶ προσέθηκαν νέας τινάς· καὶ ἐν τούτοις ἐκάστη τῶν ὁργανώσεων τούτων ἐξηκολούθει διατηροῦσα μικράν τινα ἀλήθειαν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο κυκεῶν ἀντιμαχομένων συμβόλων πίστεως, καὶ ἐναντίων πρὸς τὴν λογικὴν, πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ πρὸς ἄλληλα. Καὶ εὐθὺς ὡς παρῆλθεν ἡ ἐρευνητικὴ ἐνέργεια τῆς μεταρρυθμιστικῆς περιόδου, τὰ σύμβολα ταῦτα ἀπεκρυσταλλώ- θησαν, καὶ παρέμειναν οὕτω μέχρι σήμερον.

Πρὸς σχηματισμὸν καὶ διαιώνισιν τῶν πεπλανημένων τούτων δογματικῶν συστημάτων τῆς καλουμένης «Συστηματικῆς Θεολογίας» χρόνος καὶ προσόντα παρεσχέθησαν ἀφειδῶς. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ διάφορα ταῦτα συστήματα λόγοι ἐγράψαν ὀγκώδεις τόμους πρὸς διδασκαλίαν ἀντὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ θεολογικαὶ σχολαὶ ἰδρύθησαν καὶ γενναίως ἐπρόκοδοτήθησαν. Καὶ ἐκ τῶν σχολῶν τούτων, νέοι διδασκέντες ἐν ταῖς πλάναις, ἐξῆλθον ἵνα διδάξωσιν καὶ στερεώ- σωσιν τὸν λαὸν ἐν αὐταῖς. Καὶ ὁ λαὸς διδασκόμενος νὰ θεωρῇ τοὺς ἄνδρας τούτους ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὀρισθέντας, διαδόχους τῶν ἀποστόλων παρεδέχθησαν τὰς διδασκαλίας αὐτῶν χωρὶς νὰ ἀνα- τρέξωσιν εἰς τὰς Γραφάς (ὡς ἔπραξαν οἱ εὐγενεῖς Βερρουμεῖς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ἀποστόλου Παύλου) (οἵτινες ἐδέξαντο τὸν Λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς Γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως» Πράξεις ις'.11) καὶ ἴδωσιν ἐὰν τὰ δεδιδαγμένα αὐτοῖς εἶχον οὕτως.

Ἀλλ' ἥδη ὁ θερισμὸς πασῶν τούτων τῶν σκορῶν ἔφθασεν, ἡ ἡμέρα τοῦ ἀπολογισμοῦ ἦλθεν, καὶ μεγάλη εἶνε ἡ σύγχυσις καὶ ἀμυχανία ὁλοκλήρου τῆς ὀνοματικῆς ἐκκλησίας οἰασθήποτε ὀνομασίας, καὶ ἰδίως τοῦ κλήρου, εἰς ὃν ἐναπόκειται ἡ εὐθύνη τῆς

ἀπολογίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς κρίσεως ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν κατηγόρων καὶ μαρτύρων, καί, εἰ δυνατόν, τῆς ἐπινοήσεως θεραπειᾶς τινός πρὸς διάσωσιν ἀπὸ τῆς παντελοῦς καταστροφῆς τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀληθοῦς θεωρουμένης ἐκκλησίας. Ἐν τούτοις ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτῶν συγχύσει, καὶ ἐν τῇ γενικῇ πασῶν τῶν αἰρέσεων ἐπιθυμίᾳ ὅπως συνεταιρισθῶσιν πρὸς ἀλλήλας, ἔπαυσαν σχεδὸν νὰ θεωρῶσιν ἐκάστη τὸ ἴδιον αὐτῆς δόγμα ὡς τὴν μόνην ἀληθῆ ἐκκλησίαν, καὶ ἤδη ὁμιλοῦσι περὶ ἀλλήλων ὡς διαφόρων «κλάδων» τῆς μιᾶς ἐκκλησίας παρὰ τὰ ἀντιμαχόμενα αὐτῶν σύμβολα, τὰ ὅποια κατ' ἀνάγκην δὲν δύνανται νὰ εἶνε πάντα ἀληθῆ.

Τὸ λυπηρὸν εἶνε, ὅτι ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ ὁρᾷ (ἀλλοίμονον!) τὸ σωτήριον πνεῦμα τῆς «Μεγάλης Μεταρρυθμίσεως» εἶνε νεκρόν. Ὁ προτεσταντισμὸς δὲν εἶνε πλέον διαμαρτυρία κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀντιχρίστου, οὔτε κατὰ τοῦ κόσμου, τῆς σαρκὸς ἢ τοῦ διαβόλου. Τὰ σύμβολα αὐτοῦ, ἐναντία πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν λογικὴν, καὶ πρὸς ἄλληλα, καὶ ἀσυνεπῆ πρὸς ἑαυτά, ἐπιζητοῦσι νὰ ἀποκρυβῶσιν ἀπὸ τῆς δημοσίας ἐρεῦνης. Τὰ ὀγκώδη αὐτοῦ θεολογικὰ ἔργα εἶναι μόνον ἔναυσμα διὰ τὸ πῦρ τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς κρίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. Αἱ μεγάλαι αὐτοῦ θεολογικαὶ σχολαί εἶναι οἷον θερμοκήπια ἀπιστίας, μεταδίδοντα τὸ μόλυσμα πανταχοῦ. Οἱ μεγάλοι αὐτοῦ ἄνδρες, — οἱ Ἐπίσκοποι αὐτοῦ, διδάκτορες θεολογίας, Καθηγηταὶ θεολογίας, καὶ οἱ ἐξοχώτατοι καὶ οἱ πλείστοι ἐπαροῦντες ἔχοντες κληρικοὶ τῶν μεγάλων πόλεων — γίνονται ὁδηγοὶ μετημφιεσμένης ἀπιστίας. Ἐπιζητοῦσι νὰ ὑπονομεύσωσιν καὶ καταστρέψωσιν τὴν αὐθεντίαν καὶ ἔμπνευσιν τῶν Ἀγίων Γραφῶν, καὶ νὰ υποσκάψωσι τὸ ἐν αὐταῖς σχέδιον τῆς σωτηρίας διὰ τῆς ἀνθρωπίνης θεωρίας τῆς ἐξελέξεως. Ἐπιζητοῦσι στενωτέραν συνάφειαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης καὶ ἀπομίμησιν αὐτῆς, ἐπιδιώκουσιν τὴν εὐνοίαν αὐτῆς, ἐπαινοῦσι τὰς μεθόδους αὐτῆς, καὶ πρᾶττοντες οὕτω κρύπτουσι τὰ σφάλματα αὐτῆς, συμμετέχουσι τοῦ πνεύματος αὐτῆς. Εὐρίσκονται ἐπίσης ἐν ἅκρᾳ καὶ ἐπαυξάνομεν συμφωνίᾳ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐν παντί, ἀπομιμούμενοι τὴν ματαίαν πομπὴν καὶ δόξαν τοῦ κόσμου, ἣν διατείνονται ὅτι ἀπηνήθησαν. Παρατηρήσατε τὴν ὑπεράγαν ἐπίδειξιν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχιτεκτονικῇ, διακοσμῇ καὶ ἐπιπλώσει, τὰ θαρεὰ ἔνεκα τούτου ἔξοδα καὶ τοὺς διαφόρους τρόπους ἐπαιτείας τῶν ἀναγκαιούτων χρημάτων.

Πρόσφατον ἀπόδειξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς πολυτελείας ἔχομεν τὸ ἐν τῇ Λεωφόρῳ Αἰνδελ Μεθοδιστικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς πόλεως Σάν Λουῖς εἰσαχθὲν ἔργον τέχνης φέρον τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ Γέννησις» ὑπὸ Μπρίγκορστ. Εἶναι γεγλυμμέ-

νον ἐν ἀναγλύφῳ ὑπεράνω τῆς ἀγίας τραπέζης, τοῦ μεγάλου μουσικοῦ ὄργανου καὶ τοῦ χοροστασίου. Τὸ ἔργον τοῦτο καταλαμβάνει ἀψίδα τεσσαράκοντα ἑξ ποδῶν ὕψους καὶ πενήκοντα ποδῶν πλάτους, καὶ ἔχει ἐκάστη ἐν αὐτῷ μέγεθος φυσικόν. Εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τῆς ἀψίδος εἶνε ἡ εἰκὼν τῆς Παρθένου, ἱσταμένης ὀρθίας μὲ τὸ θρόνος Ἰησοῦν ἀνὰ χειρας. Ἰστάμενα περὶ τὰς δύο ταύτας εἰκόνας (τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς Παρθένου) φαίνονται σεραφεῖμ μετὰ σαλπίγγων, ἀγγέλλοντα τὸν ἐνθρονισμόν. Ἐν Ἐκατέρᾳ πλευρᾷ τῆς ἀψίδος εἶναι στρατιὰ ἀγγέλων αἰνούντων καὶ ἐχόντων ἀναπεπταμένας πτέρυγας. Ἐν τῇ βάσει ὑπάρχουσι δύο εἰκόνες ἀγγέλων, ἑξ ὧν ὁ μὲν πρὸς τὰ ἀριστερὰ κρατεῖ ἐλικοειδές τι κόσμημα φέρον τὴν ἐπιγραφὴν «Εἰρήνη ἐπὶ Γῆς,» ὁ δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ ἄγγελος κρατεῖ ἐπιγραφὴν μὲ τὰς ἀκολουθούσας περιεκτικὰς λέξεις τῆς ἀγγελίας τῆς γεννήσεως (τοῦ Ἰησοῦ) «Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ὅποια ἀντιγραφὴ οὐ μόνον τοῦ πνεύματος τῆς ὑπεράγαν ἐπιδείξεως τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς εἰκονολατρίας! Σημειώσατε προσέτι καὶ τὰ παρὰ τισιν ἐκκλησίαις ὑπάρχοντα ἰδιαίτερα δωμάτια σφαιριστηρίου καὶ τινες λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου προέβησαν ἔτι περαιτέρω συνιστώντες τὴν εἰσαγωγὴν ἐλαφρῶν οἶνων καὶ προσέτι ἰδιαίτεροι θεατρικαὶ παραστάσεις καὶ παιγνίδια ἐλευθέρως ὑπ' αὐτῶν ἐπιτρέπονται εἰς ἰδιαίτερα τῶν ναῶν διαμερίσματα.

Ἐν πολλοῖς τὰ πλήθη τῆς ἐκκλησίας ἐγένοντο τὰ ἐκούσια ὄργανα τοῦ κλήρου καὶ ὁ κλῆρος ἀφ' ἐτέρου πολλὰς κατέβαλε προσπαθείας, ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὰς ὁρέξεις καὶ ἐπιθυμίας τοῦ ἐπιρροὴν ἔχοντος κόσμου. Ὁ λαὸς παρέδωκε τὸ δικαίωμα καὶ καθῆκον αὐτοῦ τῆς ἰδίας ὑπ' αὐτοῦ μελέτης καὶ κρίσεως ἐπὶ τῶν Γραφῶν, καὶ ἔπαυσε προστρέχων πρὸς αὐτὰς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς μελέτην τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καὶ διάκρισιν τοῦ δικαίου. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδιάφοροι, ἐγκόσμοι, ἀγαπῶντες μᾶλλον τὰς ἀπολαύσεις ἢ τὸν Θεόν· εἶνε τετυφλωμένοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ πρόθυμοι νὰ παραδεχθῶσι πᾶν ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὰς παρούσας ἐγκοσμίους ἐπιθυμίας καὶ φιλοδοξίας· καὶ ὁ κλῆρος ὑποθάλπει καὶ ὑπηρετεῖ τὸ πνεῦμα τοῦτο πρὸς ἴδιον αὐτοῦ πρόσκαιρον ὄφελος. Ἐὰν αἱ θρησκευτικὰ αὐτὰ ὀργανώσεις ἤθελον καταρριφθῇ, τὰ ἀξιώματα καὶ οἱ μισθοί, ἡ γοητεία καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ αὐτοεξυψωθέντος κλήρου θὰ ἐξέλιπον μετ' αὐτοῦ. Εἰς ἐπομένους τώρα τόσον ἀνυπόμονοι ὅπως διαιωνίσωσι τὰς διδασκαλίας τῆς κατ' ὄνομα Χριστιανωσύνης, ὅσον ἦσαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Διδάσκαλοι τοῦ νόμου ὅπως διαιωνίσωσι τὸν Ἰουδαϊσμόν καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. (Ἰωάν. ια'. 47, 48, 53. Πραξ. δ'. 15-18). Καὶ ἔνεκα τῶν προλήψεων καὶ

ἐγκοσμίων αὐτῶν φιλοδοξιῶν οἱ Χριστιανοὶ εἶνε τόσον τυφλοὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἡδὴ ὑποφωσκούσης νέας οἰκονομίας, ὅσον καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς πρώτης τοῦ Κυρίου ἐλεύσεως ἦσαν τυφλοὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς τότε ὑποφωσκούσης Εὐαγγελικῆς οἰκονομίας.

ΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΟΝΟΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ.

Αἱ κατὰ τῆς κατ' ὄνομα ἐκκλησίας κατηγορίαι εἶναι τὰ αἰσθήματα τοῦ ἀφωπνιζομένου κόσμου καὶ τῶν ἀφωπνιζομένων Χριστιανῶν, ἐν μέσῳ τῆς Βαβυλῶνος καὶ πέραν τῶν ὁρίων αὐτῆς. Ὅπως ἀπροόπτως, μάλιστα δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη, ἡ ὀνομαζομένη Χριστιανικὴ Ἑκκλησία ἐξετέθη εἰς μεγάλην ἐπίκρισιν, καὶ τὸ ἑταστικὸν βλέμμα ὅλου τοῦ κόσμου ἐστράφη ἐπ' αὐτήν. Ἡ ἐπίκρισις αὕτη τόσον ἐπικρατεῖ ὥστε πάντες εἶναι ἐν γνώσει αὐτῆς· εἶνε ἐν αὐτῷ τῷ ἀέρι (πετερόεσσα)· ἀκούεται εἰς τὰς ἰδιαιτέρας συνομιλίας, εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τοὺς σιδηροδρόμους, εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ τὰς ἀποθήκας· διέρχεται διὰ τοῦ δημοσίου τύπου καὶ ἀποτελεῖ κύριον θέμα τῶν τε κοσμικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐφημερίδων. Ὑπὸ πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν ἀναγνωρίζεται ὡς ζήτημα ὅπερ δὲν προαγγέλλει καλὰ διὰ τὰς διδασκαλίας τῆς ἐκκλησίας· καὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην ν' ἀντεπεξέλθωσι κατ' αὐτῆς (τῆς ἐπικρίσεως) ἀμέσως καὶ προνομίως (κατὰ τὴν ἰδέαν των), ἐὰν θέλωσι νὰ προφυλάξωσι τὰς διδασκαλίας αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὰς κινδύνου.

Ἡ κατ' ὄνομα Χριστιανικὴ Ἑκκλησία κατηγορεῖται ἐπὶ ἀσυνεπείᾳ. Ἡ μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τῆς προτύπου διδασκαλίας (τῆς Βίβλου) καὶ τῶν ἀντιμαχομένων καὶ ἐν πολλοῖς ἀφηρημένων αὐτῆς «πιστεύω» παρατηρεῖται καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Ἡ βλάσφημος διδασκαλία αἰωνίων βασάνων κατασκοπεύεται, καὶ δὲν ἰσχύει πλέον ὅπως εἰσαγάγῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τοῦ φόβου· ἡ Πρεσβυτεριανὴ καὶ ἄλλαι Καλθινιστικαὶ αἱρέσεις περιήλθον εἰς μεγάλην τρικυμίαν ἐπικρίσεως τῶν ἀπὸ μακρῶν χρόνων τιμωμένων αὐτῶν «πιστεύω», καὶ τρομερῶς κλονίζονται. Πάντες γνωρίζουσιν τὰς μακρὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεις καὶ τὰς ἐκ μέρους τοῦ κλήρου πρὸς ὑπεράσπισιν (τῶν κλονιζομένων «πιστεύω») ἀτέλειδας προσπάθειάς. Ὅτι τὸ καθήκον τῆς τῶν αὐτῆς ὑπερασπίσεως εἶνε ἀναιρῶτατον καὶ τοιοῦτον ὅπερ θὰ ἐπεθύμουν εὐχαρίστως ν' ἀποφύγωσιν, εἶνε κατάδηλον· ἀλλὰ δὲν δύνανται ν' ἀποφύγωσιν αὐτό, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐξακολουθῶσι τὴν ὑπεράσπισιν ὅσον δύνανται καλλίτερον.

Ἐν τοῖς κάτωθι λόγοις τοῦ αἰδεσιμωτάτου Τάλμανς ἀντικατοπρίζεται τὸ αἶσθημα τοῦ λαοῦ:— «Θὰ ἐπεθύμουν» ὅπως ἡ ἀτυ-

κῆς αὕτη ἐκκλησιαστικὴ λογομαχία περὶ τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως μὴ ἦτο ἀναγκαστικὴ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλ' ἀπαξ εἶνε ἀναγκαστικὴ, λέγω, ὅτι πρέπει νὰ ἀποσκορακίσωμεν τὰς παρούσας ἐσφαλμένας δοξασίας καὶ νὰ ἐπαδιώξωμεν νέας ὀρθὰς δοξασίας.

Ἀλλαχοῦ πάλιν ὁ αὐτὸς αἰδεσιμώτατος λέγει:— «Δηλῶ ἀπαξ διὰ παντὸς, ὅτι πᾶσα ἡ λογομαχία αὕτη καθ' ὅλον τὸν Χριστιανισμὸν εἶνε διαβολικὴ καὶ σατανικὴ. Διαβολικωτάτη προσπάθεια καταγίνεται ὅπως κατασυντριψῇ τὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ἐὰν μὴ παύσῃ ἡ κατασυντριπτικὴ αὕτη προσπάθεια, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε περιφρόνησις πρὸς τὰς Γραφάς.»

«Τίνα στάσιν θέλομεν λάβῃ ἀπέναντι τῶν λογομαχιῶν τούτων; Δέον ν' ἀπόσχωμεν αὐτῶν. Καθόσον αἱ θρησκευτικαὶ αὐταὶ συζητήσεις εἶναι ἔτι μακράν, δέον ν' ἀπέχωμεν αὐτῶν καὶ ν' ἀσχολώμεθα εἰς τὰ ἔργα μας. Μήπως εἶνε δυνατόν ἄνθρωπος ἔχων ὕψος μόλις πέντε ἢ ἕξ ποδῶν νὰ διαβῇ περὶ δέκα ὡκεανῶν βάθους χιλίων ποδῶν; Οἱ ἤδη εἰσερχόμενοι εἰς τὸν κλῆρον νέοι ἐμπύκτουσιν εἰς πυκνωτάτην ὁμίχλην, ὅποια οὐδέποτε περιεκάλυψε παραλίαν. Τὰ ζητήματα, τὰ ὅποια οἱ νέοι θεολόγοι ζητοῦσιν ἤδη νὰ διακανονίσωσιν, δὲν θέλουσι διακανονισθῇ εἰ μὴ μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως».

Ἀληθέστατα· πάντα τὰ περίπλοκα ταῦτα ζητήματα θέλουσι διακανονισθῇ μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, ὁπότε ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη θέλουσιν ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ ἀνιαρότης τοῦ καθήκοντος τῆς ὑπερασπίσεως καὶ ὁ φόβος τῆς ἐκβάσεως ἐκφράζονται ἐν μεγάλῃ ζωηρότητι διὰ τῆς ἐπομένης ἀποφάσεως τῆς συνόδου τῶν Πρεσβυτεριανῶν κληρικῶν τοῦ Σικάγου οὐ πολὺ μετὰ τὴν εἰς κρίσιν ἐγκλησιν τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἔχει ὥς ἑξῆς:—

«Μετὸ λύτης θεωροῦμεν τὰς ἤδη περισπώσας τὴν ἀγαπητὴν ἡμῶν Ἐκκλησίαν λογομαχίας ὡς ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν φήμην αὐτῆς, ἐπιρροὴν καὶ ὠφέλειαν, καὶ κακὰ προοιωνιζομένας οὐ μόνον διὰ τὸ ἔργον τῆς ἰδίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ σύμπαντος τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὡς ἐκ τούτου θερμῶς συμβουλευόμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, τὸ μὲν ν' ἀποφεύγωσι νέας ἐρεῦνας ὀρθοδοξίας, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπιβολὴν νέων ἀναληθῶν θεωριῶν καὶ ζητημάτων ἀμφιδόλου κύρους, τὸ δὲ νὰ παραιτηθῶσι πάσης διαταράξεως τῆς πίστεως τῶν ἐν ταῖς Ἀγίαις Γραφαῖς ἀμαθῶν. Ἐν ὀνόματι τῆς πολυτίμου Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τῶν συμφερόντων αὐτῆς θεομῶς ἐξαιτούμεθα ἀνακωχὴν καὶ τὴν παῦσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαδικασίας.»

Ἡ «Πρεσβυτεριανὴ Σημαία» ὡσαύτως ἐδημοσίευσεν τὰ κατωθι, τὰ ὅποια περιέχουσιν ἀξιοσημείωτον παραδοχὴν τῆς ἀνυ

γιοὺς καταστάσεως τῆς Πρεσβυτεριανῆς Ἑκκλησίας.

«Σύγχυσις ἡ φωνὴ κινδύνου ἐν Νοσοκομείῳ ἢ ἀσύλῳ δύναται ν' ἀποβῇ ὀλεθρία εἰς τινὰς τῶν ἐν αὐτοῖς ἐνδιατωμένων. Γηραλέος τις κληρικὸς ἐν τινι φιλανθρωπικῷ καταστήματι πρὸς διασκέδασιν ἔκρουε τύπανον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Αἱ ἀρχαὶ ὅμως ἀπήτησαν παρὰ τοῦ «φίλτάτου ἀδελφοῦ», ὥπως ἀπομακρύνῃ τὸ ὄργανόν του εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν. Διὰ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου ἀπεικονίζεται διατὶ οἱ πνευματικοὶ πατέρες γίνονται σοβαροὶ ὅταν ταραχὴ τις ἐγερθῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἐκκλησία εἶνε ὡς νοσοκομεῖον, ἐνθα συνάγονται ἀμαρτωλοί, οἱ ὅποιοι, ἐν πνευματικῇ σημασίᾳ, εἶναι πυρέσσοντες, λεπροὶ, παραλυτικοί, τετρωμένοι καὶ ἡμιθανεῖς. Σύγχυσις τις ὡς ἡ παρούσα, ἥτις πηγάζει ἐκ τινων θεολογικῶν Σχολῶν, δύναται ν' ἀποβῇ καταστρεπτικὴ εἰς τινὰς ψυχὰς εὐρισκομένας ἤδη ἐν κρισίμῳ θέσει».

Ἡ κατ' ὄνομα Ἑκκλησία κατηγορεῖται, δεύτερον, ἐπὶ τῇ παρατηρουμένῃ ἑλλείψει τῆς εὐσεβείας καὶ θεοφιλίας ἐκείνης ἣν ἐπαγγέλεται, καίτοι εἶνε γενικῶς παραδεδεγμένον, ὅτι ὀλίγοι μόνον ἀληθῶς εὐσεβεῖς ψυχὰς εὐρίσκονται τῇδε κάκεισε μεταξὺ τῶν ἀφάνων καὶ ἀσήμων ἀνθρώπων. Ὁ δόλος καὶ ἡ ὑποκρισία πραγματικῶς ἐπικρατοῦσιν, καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ὑπερφάνεια καθιστῶσιν κατὰδῆλον, ὅτι οἱ πτωχοὶ δὲν γίνονται εὐμενεῖς δεκτοὶ εἰς τοὺς ἐπιγίους ναοὺς τοὺς ἀκοδομημένους εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ διείδον τοῦτο καὶ ἐρευνῶσι τὰς Γραφάς, ὥπως διαγνώσωσιν, ἐὰν τοιοῦτον ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου θεμελιωτοῦ τῆς Ἑκκλησίας καὶ ἐν ταῖς Γραφαῖς μανθάνουσιν, ὅτι μία ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ δοθεισῶν ἀποδείξεων τῆς Μεσσιανικῆς αὐτοῦ ἀποστολῆς ἦτο ὅτι «οἱ πτωχοὶ εὐηγγελίζοντο» καὶ ὅτι εἶπεν εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτὸν «τούς πτωχοὺς ἔχετε πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν» καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχωσι προτιμήσεις πρὸς τοὺς φοροῦντας χρυσοὺς δακτυλίους ἢ ὥραϊα ἐνδύματα κλπ. Ἐν ταῖς Γραφαῖς εὗρον ἔτι τὸν χρυσοῦν κανόνα καὶ ἐφήρμοσαν αὐτὸν πρὸς τὴν ἀγωγὴν τῆς Ἑκκλησίας ἀθροιστικῶς καὶ κατ' ἄτομον. Οὕτως ἐν τῷ φωτὶ τῆς Βίβλου ἔφθασαν σχεδὸν εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ὥστε οἱ ἀπολογηταὶ τῆς Ἑκκλησίας διαισθάνονται ἑαυτοὺς πλήρεις συγχύσεως καὶ ἀναπολογήτους.

Ἡ κατ' ὄνομα ἐκκλησία κατηγορεῖται τρίτον ἐπὶ ἀποτυχίᾳ τῆς ἐκκληρώσεως τῆς ἀποστολῆς, ἣν διατείνεται ὅτι ἔχει, ἥτοι τῆς ἐκχριστιανίσεως τοῦ κόσμου. Πῶς ὁ κόσμος διέγνωσεν, ὅτι ἦλθεν ἡδη ὁ καιρὸς, καθ' ὃν τὸ ἔργον τῆς ἐκκλησίας πρέπει νὰ δείξῃ σημεῖα τινὰ περατώσεως, εἶνε ἀνεξήγητον· ἀλλ' οὐχ ἥττον, ἀκριβῶς ὡς κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος πάντες προσεδόκων μεγάλῃν τινὰ μεταβολὴν (Λουκ. γ'.15), οὕτω καὶ τώρα κατὰ

τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος πάντες ὁμοίαν τινα μεταβολὴν προσδοκῶσιν. Διαγιγνώσκουσιν, ὅτι διανύομεν μεταβατικὴν περιόδον, καὶ ὅτι ἡ αὐγὴ τοῦ εικοστοῦ αἰῶνος προκατάρχεται μὲ εἶδος τι προγενέστερον μεγάλων ἐπαναστατικῶν μεταβολῶν. Ἡ παρούσα ἀνησυχία σαφῶς ἐξεδηλώθη ἐν τινι εὐφραδεῖ λόγῳ ἐκφωνηθέντι ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Ἐνρου Γκράντου ἐνώπιον τῶν «Πανεπιστημιακῶν Ἑταιριῶν», τῆς Τσάρντεσβιλλ, ὅστις λόγος ἔχει ὡς ἑξῆς:—

«Εὐρισκόμεθα ἐν τῇ χαυραγῇ..... Οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες ἐξασθενοῦνται ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ψηλαφοῦμεν ἐν ἀβεβαίῳ φωτί. Παράδοξοι μορφαὶ ἤλθον μετὰ τῆς νυκτός. Αἱ πεπατημέναι ὁδοὶ ἀπόλλυνται, αἱ νέαι ὁδοὶ φέρουσιν εἰς ἀμηχανίαν, καὶ εὐρεῖς ἄγροὶ ἐκτείνονται πέραν τῆς ὕψεως. Ἡ ἀνησυχία τῆς αὐγῆς ὠθεῖ ἡμᾶς τῇδε κᾶκεϊσε· ἀλλ' ἡ ἀμφιβολία βαδίζει προσεκτικῶς ἐν μέσῳ τῆς συγχύσεως, καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς τετριμμέναις ὁδοῖς τὰ κινούμενα πλήθη σταματῶσι, καὶ ἀπὸ τοῦ σκότους ὁ σκοπὸς φωνάζει, «Ποῖος ἔρχεται;» Ἐν τῇ ἀβεβαιότητι τῆς πρωΐας τρομεραὶ δυνάμεις ἐρίσκονται ἐν ἔργῳ. Οὐδὲν εἶνε δέδιον ἢ σταθερόν. Τὰ θαύματα τοῦ παρόντος διαψεύδουσι τὰς ἀπλὰς ἀληθείας τοῦ παρελθόντος Ἡ ἐκκλησία πολιορκεῖται ἔξωθεν καὶ προδίδεται ἔσωθεν. Ὅπισθεν τῶν θωπειῶν ὑποκαίει ἡ δὰς τοῦ ταραξίου καὶ ὑποφαίνεται ἡ ἀγχόνη τῶν ἀναρχικῶν. Ἡ κυβέρνησις εἶνε ὁ ἀγὼν τῶν κομμάτων καὶ ἡ λεία τῶν λαφυραγωγῶν. Πᾶν ἔργον εἶνε ἀνήσυχον ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ μονοπωλίου, καὶ τὸ ἐμπόριον δεδουλωμένον μετὰ περιορισμῶν. Αἱ πόλεις εἶναι ὠγκωμέναι καὶ οἱ ἄγροὶ ἀπογεγυμνωμένοι. Λαμπρότης ρέει ἐκ τῶν ἀνακτόρων καὶ ρυπαρότης ὑποπτύσσει ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἡ παγκόσμιος ἀδελφωσύνη διαλύεται καὶ τὰ πλήθη συγχέονται εἰς τάξεις. Ὁ συριγμὸς τῶν Μηδενιστῶν ταράττει τὴν ἀσφάλειαν, καὶ ἡ βοή τοῦ ὄχλου ὀγκοῦται ἀνὰ τὸν κόσμον».

Εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἤλθε τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος, ἡ ἡμέρα τῶν λογαριασμῶν· διότι εἴτε διακρίνῃ τὸν χρόνον ἐν τῷ φωτί τῆς προφητείας εἴτε ὅχι, ἡ κρίσις ἐπέρχεται εἰς αὐτήν, καὶ ἡ ἔκβασις θέλει συντελεσθῇ πρὸ τοῦ τέλους τῆς περιόδου τοῦ παρόντος θερισμοῦ.

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΗ ΕΝ ΑΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΣ ΔΙΔΟΥΣΑ ΛΟΓΟΝ

Ἡ Ἐκκλησία (ἡ ὀνομαστικὴ) γνωρίζει, ὅτι τὰ δλέμματα σύμπαντος τοῦ κόσμου στρέφονται ἐπ' αὐτῆς· γνωρίζει, ὅτι κατὰ τινα τρόπον ἀπεκαλύφθη, ὅτι ὁ καιρὸς ἔφθασε, καθ' ὃν τὸ ἔργον αὐτῆς, διατεινομένης ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῆς εἶνε ἡ ἐκχριστιανίσις τοῦ κόσμου, ἔδει νὰ εἶνε σχεδὸν εἰ μὴ καθ' ὁλοκληρίαν συμπεπλη-

ρωμένον, καὶ δὲν ἀγνοεῖ ὅτι πραγματικῶς ὀλίγον μόνον διαφέρει τοῦ κόσμου ἐκτὸς καθ' ὁμολογίαν. Ἀξιώσασα ὅτι αὕτη ἦτο ἡ ἀποστολή της (ἡ ἐκχριστιάνισις τοῦ κόσμου), ἀπέτυχεν τοῦ πραγματικοῦ σκοποῦ τοῦ Εὐαγγελικοῦ τούτου αἰῶνος, ἥτοι «τῆς κηρύξεως τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ ὡς μαρτύριοι πᾶσι τοῖς ἔθνεσι» καὶ τῆς βοηθείας εἰς τὴν κλήσιν καὶ τὴν προπαρασκευὴν «μικροῦ ποιμνίου», τὸ ὁποῖον μετὰ τοῦ Κυρίου θέλει ἀποτελέσῃ τὴν Χιλιετῇ Βασιλείαν, ἣτις τότε θέλει εὐλογησθαι πᾶσας τὰς γενεὰς τῆς γῆς. (Ματθ. κδ'. 14. Πράξ. ιε'. 14-17). Ἡ Ἑκκλησία εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ γεγονότος, ὅτι μετὰ δεκαεννέα ὁλοκλήρους αἰῶνας εἶνε πολὺ μακρότερον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀποστολῆς ἣν διατείνεται ὅτι ἔχει, ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου αἰῶνος. Ἐπομένως ἀπολογία, δικαιολογία, προφάσεις καὶ ἀναθεωρήσεις λογαριασμῶν, ἡ ἐπ' ἀνόρθωσις τῶν πραγμάτων, καὶ πρόγνωσις ὑπερβολικῆς μεγάλων ἐν τῷ ἔγγυς μέλλοντι κατορθωμάτων, πάντα ταῦτα εὐρίσκονται ἤδη ἐν ἡμερησίᾳ διατάξει ὡς ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς ἐρεῦνης καὶ αὐστηρᾶς ἐξετάσεως τῶν χρόνων τούτων καὶ προσπαθεῖ ἤδη ἡ ἐκκλησία νὰ ὁμιλήσῃ αὐτοαπολογουμένη ἐνώπιον τῶν πολυαρίθμων αὐτῆς κατηγορῶν.

Ἀπέναντι τῆς ἐπὶ ἀσυνεπείᾳ τῶν διδασκαλιῶν αὐτῆς (βασιζομένων, ὡς διατείνεται, ἐπὶ τῆς Βίβλου) κατηγορίας δέλομαι τὴν Ἑκκλησίαν περιελθοῦσαν εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν· διότι δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν σύγκρουσιν τῶν διαφορῶν αὐτῆς «πιστεύω». Καταφεύγει εἰς ποικίλας μεθόδους, τὰς ὁποίας οἱ σκεπτόμενοι λαοὶ δὲν βραδύνουσι νὰ παρατηρήσωσι καὶ ἐξ αὐτῶν συμπεράνωσι τὴν προφανῇ αὐτῆς μεγάλην σύγχυσιν. Μεγάλη καταδάλλεται προσπάθεια ἐκ μέρους ἐκάστης αἰρέσεως, ὅπως περιφρουρήσῃ τὰ παλαιὰ «πιστεύω», διότι ταῦτα ἀποτελοῦσι τὸ νῆμα, διὰ τοῦ ὁποίου συνεπάγησαν εἰς διακεκριμένας ὁργανώσεις καὶ ἡ αἰφνιδία ἀπάρνησις τούτων θὰ ἐπέφερε τὴν διάλυσιν τῶν ὁργανώσεων· ἐν τούτοις ὁ κληρὸς ἀρκεῖται ν' ἀναφέρῃ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον περὶ τῶν διαφορῶν τούτων «πιστεύω» αἰσθανόμενος ἕνεκα αὐτῶν μεγάλην αἰσχύνην, καθόσον ταῦτα καταρρίπτονται διὰ τοῦ ἐρευνητικοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς κρίσεως.

Τινὲς τοσαύτην αἰσθάνονται αἰσχύνην, ὥστε λησμονοῦντες τὴν κατὰ κόσμον αὐτῶν σοφίαν, φαίνονται οἷονεὶ ἀπορρίπτοντες ταῦτα συλλήβδην. Ἄλλοι εἶνε συντηρητικώτεροι νομίζοντες φρονιμώτερον νὰ καταρτίωσι ταῦτα βαθμῶν, καὶ ἀντ' αὐτῶν, βαθμιαίως πάλιν, νὰ εἰσαγάγῃσι νέας διδασκαλίας, νὰ ἐπιφέρωσι βελτιώσεις τῶν κακῶς ἐχόντων, ἀναθεωρήσεις κλπ. Ἐκαστος γνωρίζει τὰς μακρὰς σχέσεις τὰς γενομένας κατὰ τὴν ἀναθε-

ώρῃσιν τῶν διαφόρων «πιστεύω» τῶν Πρεσβυτεριανῶν. Οὕτως ἐπίσης ἔλαβον ἀρχὴν αἱ προσπάθειαι τῶν αὐτοκαλουμένων ὑψηλοτέρων κριτικῶν πρὸς ὑπονόμους τοῦ κύρους καὶ τῆς ἐμπνεύσεως τῶν 'Αγίων Γραφῶν, καὶ πρὸς ὑποβολὴν νέας ἐμπνεύσεως (τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος) καὶ θεωρίας τῆς ἐξελέξεως, ἥτις θεωρία καθ' ὁλοκληρίαν ἀνατρέπει τὸ θεῖον σχέδιον τῆς ἀπὸ τῆς 'Αδαμαίας πτώσεως σωτηρίας, ἣν ἡ Βίβλος ἐπιβεβαίωσεν καὶ ἣν αὐτοὶ ἀρνοῦνται. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει ἄλλη τις μεγάλη τάξις κληρικῶν, οἵτινες προτιμῶσι ἐκλεκτικὴν ἢ συμβιβαστικὴν θεολογίαν, ἡ ὁποία κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ εἶνε πολὺ συνοπτικὴ καὶ φιλελευθέρα, καθότι ὁ σκοπὸς αὐτῆς εἶνε ὁ συμβιβασμὸς (δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων) τῶν ἀντιρρήσεων πασῶν τῶν θρησκειῶν, Χριστιανῶν καὶ ἐθνικῶν, καί, εἰ δυνατόν, «ἡ ἰσοπέδωσις αὐτῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπαπέδου», καθάπερ τινὲς ἐξεφράσθησαν. Μεγάλῃ τις τάξις καυχᾶται πολὺ διὰ τὴν μέλλουσαν συντέλεσιν μεγάλων πραγμάτων τῇ ἐπενεργείᾳ νέων μεθόδων, τῶν ὁποίων κεντρικὴ ἰδέα εἶνε ἡ ἔνωσις ἢ σύμπραξις τῶν Χριστιανῶν· καὶ ὅταν αἱ μέθοδοι αὗται ἐξασφαλισθῶσι — καθὼς βεβαιούμεθα ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει γίνῃ τοῦτο — τότε ἡ ἐκχριστιάνισις σύμπαντος τοῦ κόσμου (καθὼς διατείνονται) ταχέως θέλει ἐπακολουθήσῃ.

'Απέναντι τῆς ἐπὶ ἑλλείψει εὐσεβείας καὶ κατὰ Θεὸν ζῆν κατηγορίας θέλουσι προβάλλῃ τὴν καύχησιν «μεγάλων καὶ θαυμασίων ἔργων (θαυμάτων)», τὰ ὁποία ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τοὺς ἐν Ματθαίῳ ζ'.22,23 ἀναφερομένους ἐπιτιμητικούς λόγους τοῦ Κυρίου. «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν Οὐρανοῖς. Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προσεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, "Οτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς"· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν». 'Αλλ' αἱ καυχησιολογίαι αὗται πολὺ δλίγον περιφρουροῦσι τὰ συμφέροντα τῆς Βαβυλώνης, καθότι, ἀλλοίμονον! εἶνε λίαν κατάδηλον ὅτι οὕτω ποιῶσα ἡ Βαβυλὼν ἀποδεικνύει τὴν ἑλλειψιν τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀπολογία, ἐν συνόλῳ, θέλει καταδείξῃ μόνον τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν τῆς πεπτωκυίας 'Εκκλησίας. Ἐὰν ἡ παρούσα 'Εκκλησία ἦτο πραγματικὴ ἢ ἀληθὴς 'Εκκλησία τοῦ Θεοῦ, πόσον κατάδηλος ἦθελεν εἶσθαι ἡ ἀποτυχία τοῦ θείου σχεδίου, ὅπως ἐκλέξῃ ἐξ αὐτῆς λαὸν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ (καθ' αὐτὸ Χριστιανικὸν λαόν).

'Αλλ' ἐνφ τοιαῦται ἀπολογίαί, δικαιολογίαι, ὑποσχέσεις καὶ καυχησιολογίαι γίνονται ὑπὸ τῆς 'Εκκλησίας, οἱ ἡγέται αὐτῆς καταρῶτατα κατανοοῦσιν, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ προφυλάξωσι

ταύτην ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ διηρημένη, διεσκεδασμένη καὶ συγκεχυμένη καταστάσει. Κατανοοῦσιν οὖν διάλυσιν καὶ κατάρριψιν αὐτῆς θὰ ἐπακολουθήσῃ ταχέως, ἐκτὸς ἐὰν μεγάλη τις προσπάθεια ᾗθελεν ἐνώσῃ τὰς διαφόρους αὐτῆς αἱρέσεις, καὶ οὕτως οὐ μόνον προσδῶσιν αὐτῇ καλλιτέραν θέσιν ἀπέναντι τοῦ κόσμου ἀλλὰ καὶ μεγαλείτερον σθένος ὅπως ἐνισχύσῃ τὸ κύρος αὐτῆς. Ἀκούομεν ἐπομένως νὰ γίνηται πολὺς λόγος περὶ Χριστιανικῆς Ἑνότητος καὶ πᾶν δῆμα ἐν τῇ Ἑνότητι ταύτῃ διακηρύσσεται ἐμφαίνον αὔξησιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς Χριστιανικῆς συμπνοίας. Ἀλλὰ τὸ κίνημα τοῦτο δὲν προέρχεται ἐξ αὐξήσεως ἀγάπης καὶ χριστιανικῆς συμπνοίας, ἀλλ' ἐκ φόβου. Ἡ προλεχθεῖσα καταγίγῃς τῆς ἀγανακτήσεως καὶ ὀργῆς φαίνεται ἤδη προσεγγίζουσα, καὶ αἱ ποικίλαι αἱρέσεις ἀμφιβάλλουσι περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν νὰ σταθῶσι μόναι κατὰ τὴν προσβολὴν τῆς καταιγίδος.

Ἐπομένως πᾶσαι αἱ αἱρέσεις ἐπιθυμοῦσι τὴν ἑνωσιν· ἀλλὰ τὸ πολὺπλοκον πρόβλημα εἶνε πῶς νὰ ἐπιτύχωσι ταύτην, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συγκρουομένων αὐτῶν «πιστεύων». Ποικίλαι μέθοδοι προβάλλονται. Μία ἐξ αὐτῶν συνίσταται εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς ἐνώσεως κατὰ πρῶτον ἐκείνων ἐκ τῶν αἱρέσεων, αἵτινες προσομοιάζουσι κατὰ τὰς διδασκαλίας, ὥς, ἐπὶ παραδείγματι, εἶνε οἱ ποικίλοι κλάδοι τῶν αὐτῶν οἰκογενειῶν — Πρεσβυτεριανοί, Βαπτισταί, Μεθοδισταί, Καθολικοί καὶ λοιποὶ — καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἑνωσις θέλει προπαρασκευάσῃ τὴν προταθεῖσαν μεγάλην ἑνωσιν. Ἐτέρα τις μέθοδος εἶνε ἡ παρὰ τῷ λαῷ καλλιέργεια ἐπιθυμίας πρὸς ἑνωσιν, καὶ διαθέσεως πρὸς ἄγνοιαν τῶν διδασκαλιῶν, καὶ διάδοσιν μεγάλης συμπνοίας καὶ ἀδελφωσύνης εἰς πάντας τοὺς ἡθικῶς διατεθειμένους λαοὺς, καὶ ἐπαξίησιν τῆς συνεργασίας αὐτῶν ἐν τῷ λεγομένῳ Χριστιανικῷ ἔργῳ. Τὸ αἶσθημα τοῦτο εὐρίσκει τοὺς ἐνθερμωτάτους ὑποστηρικτάς αὐτοῦ μεταξὺ τῶν νέων καὶ μέσης ἡλικίας ἀνθρώπων.

Ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἄγνοια πολλῶν ἐκ τῶν συζητηθεισῶν διδασκαλιῶν τοῦ παρελθόντος συνέτεινε μεγάλως εἰς τὴν σύμπηξιν τάξεως τινος νέων ἀνδρῶν ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ, οἵτινες εἶναι ἐνθερμοὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐνώσεως πάντων τῶν Χριστιανῶν. Ἀγνοῦντες οὗτοι τὰς αἰρετικὰς διαμάχας τοῦ παρελθόντος εἶναι ἀπηλλαγμένοι τῆς ἐπικρατοῦσης παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις συγχύσεως ὅσον ἀφορᾷ τὴν προχειροτονίαν, ἐκλογὴν, δωρεάν χάριν κλπ. Ἀλλὰ διατηροῦσιν εἰσέτι ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν διδασκαλιῶν (κυρίως ἀπὸ τῆς Ρώμης καὶ τῶν σκοτεινῶν αἰώνων) τὴν ὁσημέραι φθίνουσαν διδασκαλίαν τῶν αἰωνίων βασάνων πάντων ἐκείνων οἵτινες δὲν ἀκούουσι καὶ δὲν παραδέχονται τὸ Εὐαγγέλιον ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι· καὶ προσέτι δια-

τηροῦσι τὴν θεωρίαν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Εὐαγγελίου εἶνε ἡ ἐκ-
 χριστιάνις τοῦ κόσμου ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι καὶ οὕτως ἡ ἀπὸ τῶν
 μελλουσῶν βασάνων σωτηρία τοῦ κόσμου. Οὗτοι ἀποτελοῦσι ποι-
 κλωνίμους συνδέσμους, — Χριστιανικὴ Ἐταιρεία Νέων Ἀν-
 δρῶν καὶ Νέων Γυναικῶν, Σύνδεσμος Χριστιανικῆς Προσπαθεί-
 ας, Θυγατέρες τοῦ Βασιλέως καὶ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας. Πολ-
 λοὶ ἐξ αὐτῶν ἔχουσι πραγματικῶς ἐξῆλον πρὸς τὸν Θεὸν ἄλλ'
 οὐ κατὰ γνῶσιν.

Πιστοὶ εἰς τὰς πεπλανημένας, ἀντιγραφικὰς αὐτῶν θεωρίας
 οὗτοι σχεδιάζουσιν «ἄμεσον ἐπανόρθωσιν τῆς κοινωνίας». Εἶνε ἀ-
 ξιέπαινον, ὅτι αἱ προσπάθειαι αὐτῶν εἶναι οὐχὶ πρὸς κακόν, ἀλ-
 λά πρὸς καλόν. Τὸ μέγα λάθος αὐτῶν, εἶναι, ὅτι ἀκολουθοῦσι τὰ
 ἴδια ἑαυτῶν σχέδια, τὰ ὁποῖα ὅσον σοφὰ καὶ εὐεργετικά κατὰ τὴν
 ἀνθρωπίνην ἐκτίμῃσιν καὶ ἂν εἶνε, πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ κατα-
 δειχθῶσιν ὑποδεέστερα τῆς θείας σοφίας καὶ τοῦ θείου σχεδίου,
 τὸ ὁποῖον καὶ μόνον θέλει στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας. Πάντα τὰ λοι-
 πὰ εἶναι καταδικασμένα εἰς ἀποτυχίαν. Θὰ ἦτο πρὸς μεγάλην
 εὐλογίαν τῶν μεταξὺ αὐτῶν πιστῶν, ἐὰν ἠδύναντο νὰ διδῶσι
 τὸ θεῖον σχέδιον, ἥτοι νῦν μὲν τὴν «ἐκλογὴν» καθηγιασμένου
 «μικροῦ ποιμνίου», καὶ τὴν κατὰ μικρὸν ἀνόρθωσιν τοῦ κόσμου
 διὰ τοῦ μικροῦ τούτου ποιμνίου, ὅταν τοῦτο συμπληρωθῇ καὶ ἐξυ-
 ψωθῇ καὶ συμβασιλεύσῃ μετὰ τοῦ Χριστοῦ ὡς συγκληρονόμου αὐ-
 τοῦ κατὰ τὴν Χίλιετη Βασιλείαν. Ἐὰν οὗτοι ἠδύναντο νὰ δι-
 δῶσι τὸ θεῖον σχέδιον, πάντες οἱ μεταξὺ αὐτῶν ἠθέλον καθαγια-
 σθῇ — καίτοι ἡ καθαγίασις αὕτη θὰ κατωρθοῦτο διὰ μικρὰν μό-
 νον μειονότητα· διότι ἡ πλειονότης τῶν ἀνηκόντων εἰς τοιοῦτους
 Συνδέσμους καταφεύγουσιν εἰς αὐτοὺς προφανῶς διὰ ποικίλους
 ἄλλους λόγους μᾶλλον ἢ ἐκ πλήρους καθιερώσεως καὶ ἀφοσιώ-
 σεως αὐτῶν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν «μέχρι θανάτου» ὑπηρεσίαν του.

Οἱ νέοι οὗτοι Χριστιανοὶ ἄνδρες, ἀγνοοῦντες τὰ μαθήματα
 τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ τῶν διδασκαλιῶν αὐτῆς, προ-
 θύμως ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν ιδέαν τῆς «Ἐνώσεως». Κρίνουσιν ὡς
 ἐξῆς· «Τὸ σφάλμα τοῦ παρελθόντος ὑπῆρξαν τὰ δόγματα, τὰ
 ὁποῖα ἐπέφερον τὰς διαιρέσεις! "Ἄς ἐνωθῶμεν ἤδη καὶ ἄς λη-
 σμονήσωμεν τὰ δόγματα!» Δὲν λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ
 ἐν τῷ παρελθόντι πάντες οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν πρόθυμοι δι' ἔνω-
 σιν, ὡς εἶναι καὶ σήμερον, ἀλλ' εἶχον ἀνάγκην ἐνώσεως ἐπὶ τῇ
 δάσει τῆς ἀληθείας, ἢ ἄλλως οὐδεμίαν ἔνωσιν ἠθέλον. Ὁ κανὼν
 αὐτῶν ἦτο· «Ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις
 πίστει»· «καὶ μὴ συγκοινωνεῖν τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάροις τοῦ σκό-
 τος, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχειν». (Ἰούδα γ'. Ἐφεσ. ε'. 11). Πολ-
 λοὶ σήμερον δὲ διαγιγνώσκουσιν, ὅτι μερικαὶ διδασκαλῖαι εἶναι
 λίαν σπουδαῖαι πρὸς ἀληθῆ ἔνωσιν μεταξὺ ἀληθῶν Χριστιανῶν, —

ἔνωσιν ἀρεστὴν τῷ Θεῷ, — καὶ ὅτι τὸ σφάλμα τοῦ παρελθόντος ἦτο, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν μεγάλως προκατελιγμένοι ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀνθρωπίνων «πιστεύω», οὕτως ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ κανονίσωσι ταῦτα καὶ πάσας τὰς διδασκαλίας συμφώνως πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Οὕτως ἡ προταθεῖσα καὶ ἐπιζητούμενη ἔνωσις ἡ συνασπισμός, μὴ βασιζομένη ἐπὶ τῶν διδασκαλιῶν τῆς Βίβλου, ἀλλὰ στερερῶς ἐχομένη τῶν ἀνθρωπίνων διδασκαλιῶν περὶ αἰωνίων βασάνων, φυσικῆς ἀθανασίας καὶ λουτᾶ, καὶ βασιζομένη μόνον ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης κρίσεως ὅσον ἀφορᾷ τὸν σκοπὸν αὐτῆς καὶ τὰς πρὸς τοῦτο μεθόδους, εἶνε ἐπακινδυνώτατον πρᾶγμα. Εἶνε βέβαιον, ὅτι ἄγει εἰς ἐσχάτην πλάνην, διότι ἀπορρίπτει τὰς «διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ» καὶ «τὴν ἄνωθεν σοφίαν», καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐπαναπαύεται ἐπὶ τῆς σοφίας τῶν ἰδίων αὐτῆς σοφῶν ἀνδρῶν. — ἥτις εἶνε μωρία, ὅταν ἀντιτίθεται πρὸς τὴν θεϊαν βουλήν καὶ μεθόδους. «Ἡ σοφία τῶν σοφῶν θέλει ἀπολεσθῇ.» — Ἡσαίου κθ' 14.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσιν ὡσαύτως πολλὰ ἐπιπολάζουσαι ἰδέαι προτεινόμεναι ὑπὸ προοδευτικῶν(;) κληρικῶν καὶ ἄλλων ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἑκκλησίας ἐν τῷ ἐγγὺς μέλλοντι καὶ τοιαύτη εἶνε ἡ πρότασις περὶ ὑποβιβάσεως τῆς Ἑκκλησίας καὶ τῆς μᾶλλον ἢ νῦν προσεγγίσεως ταύτης πρὸς τὰς ἰδέας τοῦ κόσμου. Τὸ ἔργον αὐτῆς, φαίνεται, μέλλει νὰ εἶνε ἡ πρὸς ἑαυτὴν προσέλκυσις τοῦ μὴ ἀναγεννηθέντος κόσμου καὶ ἡ ἐξασφάλισις ἐλευθερίου οἰκονομικῆς προστασίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ἡ τέρψις καὶ ἡ ἡδονὴ πρέπει νὰ περιφρουρηθῇ. Ὁ πόσον ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς κινεῖται εἰς ἀγανάκτησιν ἀκούων τὰς ἰδέας ταύτας καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι καὶ ἀναγινώσκων περὶ αὐτῶν ἀλλαχοῦ!

Ἰσχυροτάτην ἀπόδειξιν τῆς παρεκκλίσεως τῆς πραγματικῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάτης ἔχομεν τὴν ἀκόλουθον ἀρθρογραφίαν, γραφείσαν ὑπὸ Μεθοδιστοῦ τινος κληρικοῦ, καὶ δημοσιευθεῖσαν ἐν Μεθοδιστικῇ ἔφημερίδι (Ὁ Χριστιανὸς Παράκλητος), καὶ ἐπιγραφείσαν ὑπὸ τοῦ ἀρθρογράφου «Μία φιλικὴ σάτυρα ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν Μεθοδιστικῶν συνθηκῶν». Εἴτε ὡς σάτυρα εἴτε ὡς ἀπλὴ ἐκθεσις τῶν πραγμάτων ἐγράφη τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει καθόλου· τὰ πράγματα εἶνε πράγματα καὶ αἱ ἀλήθειαι εἶνε ἀλήθειαι ὅφ' οἰοιδήποτε καὶ ἀν λέγωνται, καίτοι, ὅταν λέγωνται ἐν εἰδει ὁμολογίας ὑπὸ ἐνδιαφερομένων (ὡς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον εἶνε οὕτως εἰπεῖν ὁμολογία κληρικοῦ γραφείσα ἐν τῇ ἔφημερίδι τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκκλησίας), εἶναι πολὺ μᾶλλον πιστευταί. Παρέχομεν δλόκληρον τὸ ἄρθρον ὡς ἔπεται:—

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΙΝΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΜΕΘΟΔΙΣΜΟΥ

Ἡ ἀναζωπύρωση τῆς θρησκείας κατὰ τὸν δέκατον ὄγδοον αἰῶνα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Οὐέσλεϋ καὶ Γουίτεφυλντ ἐξήγγισε τὸ ἠθικὸν μένος τῆς Ἀγγλοσαξωνικῆς φυλῆς καὶ ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν νέας δυνάμεις διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῶν μὴ διδασκέντων τὸ Εὐαγγέλιον. Κοσμικοὶ ἱστορικοὶ, Ἀγγλοὶ καὶ Ἀμερικανοί, συνεδέθησαν ἐν τῇ πίστει τοῦ ἕκ τῶν δύο τούτων ἐξόχων ἀνδρῶν προελθόντος κινήματος μετὰ πολλῆς ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἐκκλησίᾳ μηχανορραφίας καὶ ἐκθέσεως διδασκαλιῶν, αἵτινες τείνουσι πρὸς διάδοσιν καὶ θεμελίωσιν τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἡ διδασκαλία τῆς «ἐλευθέρως βουλήσεως» κηρυχθεῖσα ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν διαδόχων τῶν ὑπῆρξεν ἐν ἑκ τῶν δημοτικωτάτων δογμάτων, τὰ ὁποῖα προσελκύουσι τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων. Μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν προγόνων μας ἡ διδασκαλία αὕτη ἦτο λίαν μεταδοτικὴ. Ἀπορρίπτοντες τὸν ζυγὸν τῶν βασιλέων καὶ ἀπογοητευμένοι ἕκ τῆς ὑπὸ τῶν ἱερέων ἀγομένης καὶ φερομένης ἐκκλησίας τι ἠδύναντο νὰ ἐπιθυμήσωσι περισσότερον καὶ μᾶλλον σύμφωνον πρὸς τὰς πολιτικὰς αὐτῶν δοξασίας καὶ ἐφέσεις ἢ τὴν διδασκαλίαν καθ' ἣν πᾶς ἄνθρωπος εἶνε ἐλεύθερος νὰ δημιουργήσῃ ἢ καταστρέψῃ τὴν τύχην του;

«Ἡ διδασκαλία τῆς «νέας γεννήσεως», ἐφ' ἣς οἱ Μεθοδισταὶ ἐπέμενον, καὶ ἥτις κηρυχθεῖσα ἐν Νέα Ἀγγλίᾳ ἦτο ὡς ἀφήγησις νέας καὶ ἀνηκούστου ἱστορίας, παρήγαγεν ἐπίσης ἀποτελέσματα πρὸς τὰ ὁποῖα οἱ κοσμικοὶ καὶ μάλιστα οἱ ἄθρησκοι προσέβλεπον μετ' ἐπιδοκιμασίας. Διὰ τὸ δόγμα τοῦτο ἀπητείτο οὐ μόνον μεταβολὴ καρδίας, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη τις μεταβολὴ ἐν τῇ καθημερινῇ ζωῇ ὥστε οἱ Μεθοδισταὶ εὐκόλως διεκρίνοντο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου διὰ τῆς καθόλου συμπεριφορᾶς τῶν. Ὁ μέγας σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας ἦτο ἡ «διάδοσις γραφικῆς ἀγιότητος εἰς τὰς χώρας ταύτας», καὶ τοῦτο ἀπετέλει τὸ λόγιον τῆς σημαίας τῆς καὶ τὴν πολεμικὴν αὐτὴν κραυγὴν ἐνέκησεν.

Ἄλλος λόγος τῆς φαινομενικῆς ἐπιτυχίας τοῦ Μεθοδισμοῦ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἶνε ὅτι εἰς τὴν ἀπλὴν αὐτοῦ καὶ δημοτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ διακονίαν ὁ κοινὸς λαὸς ἦτο εὐχαρίστως δεκτός. Μόνον οἱ μὴ γνωρίζοντες καὶ μὴ συνήθισαντες καὶ μὴ μαθόντες τὸ τυπικὸν (τὸ τελετουργικὸν) τῆς Ἐκκλησίας δύνανται νὰ ἐκτιμήσωσι τὸ φαινομενικῶς μὲν ἀσήμαντον, πραγματικῶς δὲ παρὰ πολὺ σπουδαῖον πρᾶγμα. Τὸ νὰ γνωρίξῃ τις, ὅτι δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, ἔνθα δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἐν τῇ διακονίᾳ χωρὶς νὰ ὑποστῇ τὸν κίνδυνον νὰ ἐκτεθῇ ἢ ἀγνοιᾷ τὸν περὶ τὸ τυπικὸν καὶ τὸ τελετουργικόν, εἶνε μεγίστης σπουδαιότητος, ἐάν, ἐννοεῖται, δὲν ἐπιθυμῇ νὰ γίνῃ περίδλεπτος. Οὕτως ἡ ἀπλὴ

καὶ ὁμαλή διακονία τοῦ Ἀμερικανικοῦ Μεθοδισμοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ ἦτο λίαν κατάλληλος εἰς τὸν μόλις ἐγκαταλειψάντα τὰς θρησκείας (καὶ τὰς πομπὰς καὶ τελετὰς αὐτῶν) τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου. Εὐρείαι χειρίδες, ἅγιοι πῖλοι, διαδήματα, στέφανοι καὶ ἐσθῆτες ἦσαν ἐναντίον τῶν τραχειῶν αὐτῶν καὶ ἀπλοῦκων αἰσθησέων. Ἡ θρησκεία, ἣτις ἐδίδασκεν αὐτοῖς, ὅτι ἡδύναντο νὰ ἐπικαλῶνται τὸν Παντοδύναμον ἄνευ τινος μεσολαβήσεως, ἔκαμεν ἐντύπωσιν εἰς τὴν ἀνδρικὴν αὐτῶν καρδίαν καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν ἀγάπην.

«Οἱ παρατηρούμενοι θρίαμβοι τῆς ἐκκλησίας ταύτης δύνανται ἐπίσης ν' ἀποδοθῶσιν ἐν μέρει εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐκκλησία δὲν εἶχε τότε καταθέσῃ τὸ μαστίγιον τοῦ Δεσπότη. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐγένετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀποκαθάρσις τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ὑποκριτῶν καὶ τῶν ἀναξίων, ἣτις ἀποκαθάρσις εἶχεν ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς περιχώρου κοινότητος. Διότι μετὰ τὰς καταιγίδας, αἵτινες πολλάκις συνώδευον τὴν «ἀποβολήν» τῶν ἀπίστων (ἐκ τῆς ἐκκλησίας), ἡ ἠθικὴ ἀτμοσφαῖρα ὁλοκληρῶς τῆς περιοχῆς ἔδει νὰ καθαρισθῇ, ὁπότε καὶ αὐτοὶ οἱ χλευασταὶ (τῆς ἐκκλησίας) ἡδύναντο νὰ διῶδωσιν, ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐκκλησίας εἶχον σημασίαν τινά.

«Ἐτερος παράγων τῆς ἐπιτυχίας τῆς Μεθοδιστικῆς Ἑκκλησίας ἦτο τὸ διέπον παρὰ τοῖς τότε διακονοῦσι ταύτην πνεῦμα τῆς ἐνταῦθα ἐφημέρου καὶ περιοδικῆς ζωῆς. Ἀναμφιβόλως ὑπῆρχον ἥρωες καὶ ἠθικοὶ γίγαντες ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἡ ἀνεκτικότης τῶν διεπόντων τὰ τῆς Ἑκκλησίας ταύτης, οἵτινες κατεῖχοντο ὑπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι δὲν εἶχον ἐνταῦθα καίῳιον τόπον διαμονῆς», καὶ οἵτινες δὲν προϋνόουν διὰ τὸ γῆρας, καὶ δὲν εἶχον ἀξιώσεις μισθοῦ, καὶ ἐφλέγοντο ὑπὸ ζήλου μέλλοντος νὰ καταναλώσῃ αὐτοὺς, ἦτο λίαν εὐεργετικὴ διὰ πάντα κατανοοῦντα τὴν ἀνάγκην αὐτῆς.

«Ἐν ταῖς ὥδαῖς, τῶν Μεθοδιστῶν τῶν ἀρχαιότερων χρόνων ὀφείλεται οὐκ ἀσήμενον μέρος εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς ἐκκλησίας ταύτης. Σοβαραὶ καὶ πλήρεις σημασίας λέξεις παρῆχον διδασκαλίας ἐλκυστικὰς, καὶ ταιαύτης δυνάμεως, ὥστε ὁ λαός, ὅσονδήποτε ἀμαθὴς περὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἂν ἦτο, εὐκόλως εἰσῆγετο εἰς αὐτάς καὶ κατενόει τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς ἐκκλησίας. Ὁ ὕμνος πάσης ἀληθείας εἰς τὴν ψυχὴν παιδίου, ἔστω καὶ ἀνδρός, ἐντυπῶνται καλλίτερον οἰασδήποτε ἄλλης μεθόδου διδασκαλίας. Τοιουτοτρόπως, ἀσυζητητεῖ, αἱ διδασκαλαὶ ἐστερεοῦντο εἰς τὰ πνεύματα τῶν παιδίων ἢ τῶν προσηλύτων, ὥστε οὐδεμία μετέπειτα ἐναντία διδασκαλία ἡδύνατο νὰ διασαλεύσῃ ταύτας. Μένει ἤδη νὰ καταδείξωμεν, ὅτι τὰ πρὸς ἐπιτυχίαν ταῦτα στοιχεῖα ἀπρη-

χαώθησαν, καὶ ὅτι νέα μέθοδος ἐπιτυχίας ἐνεκαθιδρύθη ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Μεθοδιστῶν.

«Δὲν ἀναλαμβάνομεν τὸν ρόλον κομπορρήμονος, ἀλλὰ μάλ-
λον εἴμεθα χρονογράφοι πραγματικῶν γεγονότων τῆς πρὸς πᾶν
ιστορίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς διδασκαλίας, οὐδεμία μεταβολὴ ἐπι-
θῆναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τὸ εἰς πάντα τὰ ζητήματα αὐτῆς
ἐπικρατοῦν πνεῦμα καταδεικνύει τὴν παρουσίαν νέας προόδου καὶ
διαφωτιστικῶν καινοτομιῶν. Ὁ χαρακτὴρ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης
ἐκκλησίας μετεβλήθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε πάντες οἱ ἐνδιαφερό-
μενοι περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐν Ἀμερικῇ εὐξίας ὀφείλουσι νὰ
μελετήσωσι τὴν μεταβολὴν ταύτην μετὰ μεγίστης προσοχῆς.

«Τὸ δόγμα τῆς «νέας γεννήσεως» — Πρέπει ν' ἀναγεννηθῇ
— μένει ἀνέπαφον, ἀλλὰ νέα πρόοδος ἐχαλάρωσε τὴν μεγάλην
τῆς ἐκκλησίας αὐστηρότητα, ἥτις ἡμποδίζε πολλοὺς καλοὺς ἀν-
θρώπους νὰ προσέλθωσι πρὸς ταύτην, καθότι δὲν ἠδύνατο νὰ
παραδεχθῶσι τὸ δόγμα τοῦτο, καὶ διότι οὐδέποτε εἶχον τὴν ἄλ-
λοτε καλουμένην «Πειραματικὴν Θρησκείαν». Οἱ μονοφυσῖται
ἤδη καὶ οἱ ὁπαδοὶ τῆς παγκοσμίου σωτηρίας, εὐρίσκονται συχνά-
κις ἐν πλήρει συμμαχίᾳ, γενναίως ἐκτελοῦντες τὸ καθήκον των.

«Ὁ κλῆρος τῶν ἡμερῶν μας καίτοι εὐγενὴς καὶ πεπολιτι-
σμένος εἰς τὰς κυριότέρας ἐκκλησίας, εἶναι λίαν ἀπαλὸς ὥστε
νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸν ἀγιασμόν, ὡς οἱ πατέρες εἶδον τὴν χάριν
ἐκείνην, ἀλλὰ διδάσκει τὴν εὐρυτέραν ἐκείνην ἀγιότητα ἥτις δὲν
λογίζεται κακὸν οὔτε εἰς τὸν ἀτελῶς καθηγιασμένον. Ἀλλ' ἁ-
σπαζόμενός τις τὴν διδασκαλίαν ταύτην τῆς στενῆς ὁδοῦ, δὲν
δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τοὺς συμμαχικοὺς κύκλους τῶν ἡμε-
ρῶν μας.

«Ἡ παλαιά, ἀπλὴ λατρεία παραμένει εἰσέτι παρὰ τοῖς ἀγρο-
τικοῖς πληθυσμοῖς, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐξηυγενισμένοις ἐκείνοις κύκλοις,
παρ' οἷς ἐπικρατεῖ καλλιτεχνία μουσικῆς, τέχνης καὶ φιλολογίας
— μεταξὺ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν πόλεων — πολλάκις ἐπεξεργασμέ-
νη καὶ κομψὴ λειτουργία ἀντικαθιστᾷ τὴν παλαιάν καὶ ἐπιβάλλου-
σαν προσευχὴν καὶ παράκλησιν, ἥτις ἐχαρακτήριζέ ποτε τοὺς πα-
τέρας. Τὸ νὰ σταματήσῃ δέ τις τὸ ἐπιθυμητὸν τῆς μεταβολῆς
ταύτης εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἀμφιβάλῃ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἀνα-
πτύξεως ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀγροικίαν.

«Ὅτε ἡ ἐκκλησία εὐρίσκετο εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς στάδιον ἦτο
τόσον αὐστηρὰ ὅσον καὶ οἱ τότε ἡγέται αὐτῆς. Ἀλλ' ἤδη σο-
φοί, διακεκριμένοι καὶ ἐχέφρονες ἄνδρες ἀρνοῦνται νὰ διακινδυ-
νεύσωσι τὴν εὐημερίαν πλουσίας καὶ ἰσχυρᾶς ἐκκλησίας παραδί-
δοντες ταύτην εἰς θρησκομανὴ διοίκησιν τοιαύτην ἥτις θέλει προ-
σβάλλῃ τοὺς πλουσίους καὶ σοφοὺς. Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι δὲν κάμπτον-
ται, τὸ Εὐαγγέλιον ὁμῶς ἀσφαλῶς κάμπτεται. Ἡ Ἐκκλησία ἐγέ-

νετο διὰ τὴν σωσὴν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν ἀποθαρρύνειν καὶ ἀποβάλλει αὐτούς. Οὕτως αἱ νεωτεριστικαὶ ἡμῶν ἰδέαι ἀπέβαλον τὴν γνώμην, ὅτι εἴμεθα καλλίτεροι ἄλλων λαῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ κοινωνῶμεν.

«Αἱ ἀγάπαι μετὰ τῶν δογματικῶν των προλήψεων, καὶ αἱ μικραὶ συναθροίσεις, αἵτινες εἰς πολλὰς διανοίας ἦσαν σχεδὸν κακοήθεις ὅσον καὶ ἡ ἑξομολόγησις, ἐν μεγάλῳ μέτρῳ παρημελήθησαν καὶ ἀντεκατεστάθησαν ὑπὸ κοινωνικῶν σωματείων ὡς τὸ Ἐργαζὺ Λήγκες καὶ οἱ Σύλλογοι προσπαθειῶν.

«Ἡ παρούσα ἀνεπτυγμένη ὑπηρεσία τῆς ἐκκλησίας συμμορφοῦται ἤδη, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἱστορικὴν περίοδον, πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, τὴν ἐντελλομένην «Γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἄκακοι ὡς αἱ περιστεραί». Τίς ἐκ τῶν ὑπηρετούντων τὴν ἐκκλησίαν δύναται νὰ ἔχη τὴν μωρίαν τῶν παλαιῶν ἱεροκηρῦκων νὰ εἴπῃ εἰς τὰ πλουσιώτατα ἐπίσημα μέλη τῆς ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα κυλίνονται ἐν τῇ πολυτελείᾳ, νὰ πωλήσωσι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ νὰ ἀναλάβωσι τὸν σταυρὸν αὐτῶν καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Χριστόν; Ὁ τοιοῦτος ἱεροκήρυξ ἢ διδάσκαλος θὰ ἀπῆρχετο βεβαίως λυπούμενος σφοδρᾶ.

«Ἀφ' οὗ ἐπικρατεῖ ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως, καὶ πρόοδος εἶνε τὸ σύνθημα, ἡ ἐμμονὴ εἰς τὰ παλαιὰ καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ λέγειν εἶναι ἀξιοθρήνητοι, καὶ ὁ νεώτερος Μεθοδιστὴς λειτουργὸς σπανίως κατέχεται ὑπὸ τούτων. Ὁ τραχὺς καὶ ἀγροῖκος ἱεροκήρυξ τῆς ἄλλοτε, ὅστις κατηγορεῖ τὸν Θεὸν τῆς ἀγάπης ὡς ὀργίλον, παρέδωκε τὴν θέσιν του εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ, ὅστις ἐπαμελεῖται τοῦ ὕφους του καὶ τῶν λέξεών του, καὶ τοῦ ὁποῖου αἱ σκέψεις, αἱ συγκινήσεις καὶ τὰ αἰσθήματα εἶναι ποιητικὰ καὶ ἀβλαβῆ.

«Τὸ πενταετὲς χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δύναται λειτουργὸς τις τῆς ἐκκλησίας νὰ παραμένῃ εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, θέλει ἐγκαταλειφθῇ κατὰ τὸ προσεχές Γενικὸν Συμβούλιον τοῦ 1896. Κατ' ἀρχὰς λειτουργὸς τις ἠδύνατο νὰ παραμένῃ εἰς τὰ καθήκοντά του μόνον ἕξ μῆνας· τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐπεξετάθη κατόπιν εἰς ἓν ἔτος, ἔπειτα εἰς δύο ἔτη, ἔπειτα εἰς τρία, καὶ τελευταῖον εἰς πέντε ἔτη. Ἀλλ' οἱ ἀνεπτυγμένοι κύκλοι τῆς ἐκκλησίας βλέπουσιν, ὅτι, ἐὰν ἡ κοινωνικὴ ἐπιτυχία τῆς ἐκκλησίας εἶναι εὐνοϊκὴ, οἱ πνευματικοὶ αὐτῆς ποιμένες δέον νὰ ἐδραιωθῶσιν, οὕτως ὥστε οἱ ἰσχυροὶ αὐτῆς διδάσκαλοι νὰ δύνανται νὰ γίνωσι κέντρα κοινωνικῶν καὶ φιλολογικῶν κύκλων. Διότι δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἔργον τῶν πνευματικῶν ποιμένων δὲν εἶναι ἤδη ὡς ἦτο ἄλλοτε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἦτοι νὰ συγκαλῶσι παρατεταμένας συνελεύσεις καὶ νὰ διδάσκωσιν τὸ Εὐαγγέ-

λιον. Οὐδεὶς διαγινώσκει τοῦτο καθαρώτερον ἢ αὐτοὶ οὗτοι οἱ πνευματικοὶ πατέρες. Οἱ μᾶλλον ἐπιθυμητοὶ ποιμένες ἦσαν συνήθως οἱ διδάσκοντες το Ἐὐαγγέλιον, καὶ κατὰ τὰς ἐτησίας συνελεύσεις οἱ διδάσκαλοι οὗτοι συνήθιζον νὰ κάμωσιν ἐκθεσιν τῶν προσηλυτίσεων τὰς ὁποίας ἔκαμον κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους. Ἀλλὰ τώρα δὲν ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα αὕτη παρὰ τε τοῖς ἱερεῦσι καὶ παρὰ τῷ λαῷ. Αἱ μεγαλείτεραι ἐκκλησίαι ἐπιθυμοῦσι λειτουργοὺς, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ εὐχαριστῶσι τὸ αἰσθητικὸν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι δύνανται ν' ἀποφεύγωσι τὰς προσβολὰς τοῦ νεωτέρου σκεπτικισμοῦ καὶ νὰ προσελκύωσι τοὺς ἀνεπτυγμένους καὶ ἐξηγηνισμένους, ἐνῶ κατὰ τὴν ἐτησίαν συνέλευσιν τὸ ἐμφατικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἱεροδιδασκάλου εἶνε ἡ ἱεραποστολικὴ αὐτοῦ σύναξις. Ὁ νεώτερος Μεθοδιστὴς ἱεραπόστολος εἶνε ἐξαίρετος συνάκτης χρημάτων, δι' ὧν εἰσδύει εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, τόσον, ὅσον δὲν ἡδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο διὰ πάσης πεπαλαιωμένης παροτρύνσεως ἢ ἐπακλήσεως. «Πόσον μέγα εἶναι τὸ μάθημα τὸ ὅποῖον τόσον καλῶς ἔμαθον οἱ ὁδηγοὶ οὗτοι τῆς Χριστιανικῆς γνώμης! Τοῦτέστιν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον οὐδέποτε πρέπει νὰ δυσαρεστῇ ἀνεπτυγμένην ὄρεξιν. Εἰς μίαν τοιαύτην ἐκκλησίαν ἥτις τόσον εὐκάμπτως συμμορφοῦται πρὸς τοὺς καιροὺς, αἱ θύραι τοῦ μέλλοντος ἀνοίγονται μὲ ἐνθαρρυντικούς χαιρετισμούς. Αἰδ. Κάρολος Α. Κράιν»

Τὸ ἀκόλουθον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Φόστερ δημοσιευθὲν ἄρθρον παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς «Σάλπιγγος τοῦ Ἐὐαγγελίου». Μαρτυρεῖ τὰ αὐτὰ καίτοι εἰς διάφορον γλῶσσαν· αἱ μαρτυρίαι ὅμως αὐτοῦ ἐφάνησαν εἰς τινὰς λίαν ὑπερβολικαί, καὶ ὥς ἐκ τούτου, ὁ ρηθὲς ἐπίσκοπος ἠναγκάσθη ἔκτοτε μεθ' ὅλα τὰ δάκρυά του νὰ παραιτηθῇ.

Ὁ Ἐπίσκοπος Φόστερ εἶπεν:

«Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ κολακεύει σήμερον τὸν κόσμον, καὶ ἐρωτοτροπεῖ πρὸς αὐτόν. Τὰ μέλη αὐτῆς προσπαθοῦσι νὰ ὑποβιάσωσι ταύτην εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀσεβείας. Ὁ χορὸς, τὸ θέατρον, ἡ αἰσχροτήτης, αἱ κοινωνικαὶ πολυτέλειαι, μετὰ παντός ἐκτεταμένον ἥθους, ποιοῦνται ἐφόδους κατὰ τοῦ μυστικοῦ περιβάλλοντος τῆς ἐκκλησίας· καὶ ἱκανοποιοῦντες πᾶσαν ταύτην τὴν κοσμικότητα οἱ Χριστιανοὶ περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν Νηστείαν καὶ τὸ Πάσχα καὶ τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν καὶ τὰς διακοσμῆσεις τῆς ἐκκλησίας. Εἶνε τὸ παλαιὸν τέχνασμα τοῦ Σατανᾶ. Ἡ Ἰουδαϊκὴ Ἐκκλησία προσέκρουσε ἐπὶ τοῦ βράχου τούτου· ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐκκλησία προσκρούσασα καὶ αὕτη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βράχου παρήκμασε, καὶ ἡ Διαμαρτυρομένη ἐκκλησία προσεγγίζει πρὸς τὴν αὐτὴν κρίσιν.

«Οἱ μεγάλοι ἡμῶν κίνδυνοι, ὡς βλέπομεν αὐτοὺς, εἶναι ἀφομοίωσις πρὸς τὸν κόσμον, ἀδιαφορία πρὸς τοὺς πτωχοὺς, προσπε-

ποιημένη εὐσέβεια, ἐγκατάλειψις τῆς πειθαρχίας, μισθωτὸν ἱερατεῖον, πεπλανημένον εὐαγγέλιον, τὰ ὅποια πάντα ἀποτελοῦσι τὴν νεωτερίζουσαν ἐκκλησίαν. Ἡ ἱστορία θαυμάζει πῶς οἱ Μεθοδισταὶ ἔφθασαν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τῆς παραλυσίας, ἥς σημεῖα ἀνεφάνησαν μετὰ ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῶν ἀνεξαρτησίας· καὶ τίς ἐξετάζων σήμερον τὴν κατάστασιν δύναται νὰ μὴ παρατηρήσῃ τὴν παραλυσίαν ταύτην;

«Μήπως οἱ Μεθοδισταὶ, παραβαίνοντες τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἰδίους ἐαυτῶν κανόνας, δὲν ἐνδύνονται μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ ὁ κόσμος πολυτελείας καὶ νεωτερισμοῦ; Μήπως αἱ σύζυγοι, καὶ πολλάκις αἱ χῆραι καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ κλήρου μας, δὲν φέρουσι χρυσὸν καὶ μαργαρίτας καὶ πολυτίμους ἐνδυμασίας; Μήπως ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Οὐέσλεϋ, τοῦ Ἐπισκόπου Ἀσβουρκ, εἰσαχθεῖσα ἀπλῆ, ἐνδυμασία, ἣν ἐφόρεσεν ἡ Ἑσπερ Ἀννα Ρόγκερς, ἡ κυρία Χέντιγκτον καὶ ἄλλαι διακεκριμέναι κυρίαι, δὲν θέωρουνται ἤδη ἐν τοῖς μεθοδιστικοῖς κύκλοις ὡς φανατισμός; Μήπως δύναται τις, μεταβαίνων εἰς τὴν μεθοδιστικὴν ἐκκλησίαν οἰασθῆποτε μεγαλοπύλως, νὰ κάμῃ διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐνδυμασιῶν τῶν προσερχομένων εἰς ταύτην πιστῶν καὶ τῶν ἐνδυμασιῶν τῶν προσερχομένων εἰς τὰ θέατρα ἢ τοὺς χορούς; Μήπως ἡ μουκὴ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν δὲν εἶναι κοσμικὴ; Χοροὶ ψαλλόντων, φερόντων ἐξεζητημένας στολάς, οἱ ὅποιοι ἐν πολλαῖς περιστάσεσι ἀπαρνοῦνται τὴν θρησκείαν καὶ πολλάκις μάλιστα χλευάζουσι ταύτην περιερχόμενοι εἰς τὸν σκεπτικισμόν, ψάλλουσι πολλάκις τεχνηέντως μὲν ἀλλὰ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὁ ὁποῖος ἀρμόζει εἰς τὴν πνευματικὴν λατρείαν τόσον ὅσον ἀρμόζει τεμάχιον μελοδράματος ἢ οἰουδήποτε θεατρικοῦ ἔργου. Ὑπὸ τοιαύτην μουσικὴν ἡ πνευματικὴ λατρεία ψυχραίνεται καθ' ὅλοκληρίαν.

«Ἄλλοτε πᾶς σχεδὸν Μεθοδιστὴς προσήνχετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἢ προέτρεπε εἰς δημόσιον λατρείαν. Ἄλλ' ἤδη ἐλάχιστοι μόνον τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν. Ἄλλοτε ἤκούοντο ὕμνοι καὶ αἶνοι· ἀλλ' ἤδη τοιαῦτα ἐκφάνσεις ἀγίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγαλλιάσεως θεωροῦνται φανατισμός.

«Κοσμικαὶ ἐορταὶ καὶ πανηγύρεις, συναυλίαι καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀντικατέστησαν τὰς θρησκευτικὰς συναθροίσεις καὶ δημοσίους λατρείας τῶν παρωχημένων ἡμερῶν.

«Πόσον ἀληθὲς εἶνε, ὅτι οἱ κανόνες τῆς Μεθοδιστικῆς ἐκκλησίας κατήντησαν νεκρὸν γράμμα! Ἀπαγορεύουσι τὸ φορεῖν χρυσὸν καὶ μαργαρίτας καὶ πολυτελεῖς ἐνδυμασίας· ἀλλ' οὐδεὶς καὶ σκέπτεται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας. Οἱ κανόνες οὗτοι ἀπαγορεύουσι τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίων, τὰ ὅποια δὲν συντελοῦσι πρὸς εὐσέβειαν, καθὼς καὶ τὰς εὐτραπέλους διασκεδάσεις, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ ἐκκλησία αὕτη αὕτη κάμνει ἐπιδείξεις,

ἐφορτάς καὶ πανηγύρεις, αἵτινες καταστρέφουσι τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν τε νέων καὶ γερόντων. 'Η χρῆσις τῶν τοιούτων ἐπιδεικτικῶν πανηγύρεων εἶνε μεγίστη.

«Οἱ πρῶτοι Μεθοδισταὶ λειτουργοὶ προσήρχοντο νὰ θυσιάσθωσι καὶ πάθωσιν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἐπεξήτουν θέσεις πλούτου καὶ εὐμαρείας, ἀλλὰ στερήσεων καὶ παθημάτων. Δὲν ἐκαυχῶντο ἐπὶ τοῖς ἄδμοις αὐτῶν μισθοῖς καὶ ὑψηλοῖς ἀξιώμασιν, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῖς ἐξηγυγισμένοις αὐτῶν ποιμνίοις, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς, τὰς ὁποίας κατῴρθωσαν νὰ φέρωσιν εἰς Χριστόν. 'Ω! ὅποια ματαβολή! Οἱ μισθωτοὶ δεδαίως λειτουργοὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι εἰ μὴ ἄσθενεῖς, δειλοί, πειθήνιοι εἰς τὰς κοσμικὰς διαθέσεις καὶ κόλῳακες, ἄνευ πίστεως, ἀντοχῆς καὶ ἀγίας δυνάμεως. 'Ο Μεθοδισμὸς περιορίζετο ἄλλοτε ἐν τῇ μεγάλῃ κεντρικῇ ἀληθείᾳ. 'Αλλ' οἱ νῦν ἂν' ἄμβωνος κήρυκες πραγματεύονται δημοφιλῆ θέματα. 'Η λαμπρὰ τῆς ἄλλοτε διδασκαλίας τῆς πλήρους καθαγιασσεως σπανίως ἀκούεται καὶ σπανίως διδάσκεται ἂν' ἄμβωνος».

Μεγάλαι καὶ εἰδικαὶ τφόντι προσπάθειαι καταβάλλονται ἐκ μέρους τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων τῆς ὀνοματικῆς ἐκκλησίας ὅπως ἐφελκυσθῶσιν αἱ συμπάθειαι καὶ ἡ σύμπραξις τῶν ποιμνίων αὐτῶν πρὸς θρησκευτικὴν ἔνωσιν διὰ τῆς ἀποφυγῆς λογομαχιῶν καὶ δογματικῶν διδασκαλιῶν. Διὰ τὴν ἔνωσιν ταύτην οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἡγέται πάσης ἀποχρώσεως διαρκῶς σκέπτονται καὶ ἐργάζονται καὶ πολλὰ πρὸς τοῦτο προσπάθειαι κατεβλήθησαν ἐν τῷ μεγάλῳ θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τῷ συγκροτηθέντι ἐν Σικάγῳ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1893. 'Ο σκοπὸς τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου ἦτο λίαν ὠρισμένος καὶ ἐντετυπωμένος εἰς τὰ πνεύματα τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν, οἵτινες ἐπ' αὐτοῦ καὶ μόνον περιορίσαν τὰς συζητήσεις των· ἀλλὰ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν ἠκολούθησαν προφανῶς τοὺς ἡγέτας αὐτῶν χωρὶς νὰ ἔχωσιν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν τῆς ἀποκρουπτομένης ἀρχῆς, ἥτοι τῆς μεγάλης συμπράξεως καὶ ἀναμίξεως τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας μετὰ παντὸς ἀντιχριστιανικοῦ. Καὶ τώρα, ὁπότε προβάλλεται ἡ ἐπὶ μεγαλειέτας κλίμακος ἀνασυγκρότησις τοῦ Παγκοσμίου θρησκευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σικάγου, ἥτις θέλει γίνῃ κατὰ τὸ ἔτος 1900, καὶ ἐμμένοντες πιστοὶ εἰς τὸν Θεὸν ἃς ἀκούσωσιν ἤδη τὰς ἐκπεφρασμένας ἀρχὰς τῶν θρησκευτικῶν τούτων ἡγετῶν.

'Ο Σεβασμώτατος Ι. Βάρροους, τὸ διευθύνον πνεῦμα τοῦ ἐν Σικάγῳ συγκροτηθέντος Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν θρησκευμάτων, ἐξεφράσθη ὡς ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ μέλλοντος νὰ ἀνασυγκροτηθῇ τούτου συμβουλίου, ὡς ἀναφέρει ἐφημερίς τις τοῦ 'Αγίου Φραγκίσκου.

«'Η ἔνωσις τῶν θρησκειῶν θέλει γίνῃ κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλ-

λον τῶν ἐξῆς δύο τρόπων. Ὁ πρῶτος τρόπος εἶνε ὁ ἐπόμενος: Κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ ἐνωθῶσιν αἱ ἐκκλησίαι αἱ ἔχουσαι τὰς περισσότερας κοινὰς δάσεις καὶ διδασκαλίας, ἐπὶ παραδείγματι οἱ διάφοροι κλάδοι τοῦ Μεθοδισμοῦ καὶ Πρεσβυτεριανισμοῦ. Ὅταν οἱ διάφοροι οὗτοι κλάδοι τοῦ Μεθοδισμοῦ Πρεσβυτεριανισμοῦ, ἐπὶ παραδείγματι, ἐνωθῶσιν, τότε θέλει ὑπάρχει εἰς μόνον Μεθοδισμός καὶ εἰς μόνον Πρεσβυτεριανισμός, οἵτινες πάλιν ἐνούμενοι μετ' ἀλλήλων καθὼς καὶ μετ' ἄλλων αἰρέσεων τοῦ Προτεσταντισμοῦ θέλουσιν ἀποτελέσῃ τὸν Προτεσταντισμὸν ὡς ἓν ὅλον. Προϊόντος τοῦ χρόνου, οἱ Καθολικοὶ καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι θέλουσιν ἰδῆ, ὅτι αἱ μεταξὺ αὐτῶν διαφοραὶ δὲν εἶνε πράγματι θεμελιώδεις καὶ οὐσιώδεις, καὶ θέλουσιν ἐπιζητήσῃ τὴν ἑνωσιν. Τούτου γενομένου, ἡ μετὰ τῶν διαφορῶν ἄλλων θρησκειῶν ἑνωσις (τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, τοῦ Βουδισμοῦ, τοῦ Βραχμανισμοῦ, τοῦ Κονφουκιανισμοῦ καὶ ἄλλων ἐθνικῶν θρησκευμάτων) εἶνε ἀπλῶς ζήτημα χρόνου.

Ἐἴς ἄλλον τρόπον εἶνε ὁ ἀκόλουθος: Αἱ θρησκείαι καὶ αἱ ἐκκλησίαι δύνανται νὰ ἐνωθῶσιν διὰ πολιτικῆς ἐνότητος ἐρείδομένης ἐπὶ ἠθικῆς δάσεως. Αἱ θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις ἔχουσι κοινὰ συμφέροντα καὶ κοινὰ καθήκοντα ἐν ταῖς κοινότησιν, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν, καὶ εἶνε δυνατόν νὰ συμμαχήσωσι πρὸς προάσπισιν τῶν συμφερόντων αὐτῶν. Ἐγὼ εἶμαι τῆς γνώμης, ὅτι ἡ ἑνωσις θέλει ἐπαυχυθῇ διὰ τοῦ πρώτου τρόπου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ θεωρία τῆς ἐνώσεως ἤρξατο ἤδη νὰ πραγματοποιηταί πως. Καὶ ἀναφέρονται ἤδη μεγάλα ἐπιτυχία τῆς ἐν Νέα Ὑόρκῃ σχηματισθείσης «Ἀδελφότητος τῆς Χριστιανικῆς Ἑνότητος», καθ' ὃν χρόνον ὀργανώθη ἐπίσης μεγάλη καὶ πολυμελής ἐν Σικάγῳ «Ἐταιρία πρὸς προάσπισιν τῆς θρησκευτικῆς Ἑνότητος».

ΤΟ ΜΕΓΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ὁ Κήρυξ τοῦ Σικάγου, σχολιάζων εὐνοϊκῶς τὰ τοῦ Συμβουλίου τῶν θρησκειῶν, εἶπεν:—

«Οὐδέποτε ἄλλοτε (ἀπὸ τῆς συγχύσεως τῆς Βαβέλ) τόσαι θρησκείαι καὶ τόσαι δοξασίαι ἔστησαν παρὰ τὸ πλευρὸν ἀλλήλων, προτείνουσαι χεῖρας συμβιβασμοῦ, ὥς κατὰ τὸ γινόμενον ἤδη θρησκευτικὸν συμβούλιον. Οὐδέποτε, ἀφ' ὅτου ἤρξατο γραφομένη ἡ ἱστορία, συνεδέθησαν τόσον διὰ τῶν χρυσῶν δεσμῶν τῆς Ἀγάπης αἱ διάφοροι φυλαὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τὰ ἔθνη τῆς γῆς, τὰ δόγματα τῆς Χριστιανισμοῦ, ὁ Βουδισμός καὶ ὁ Βαπτιστής, ὁ Μωαμεθανός καὶ ὁ Μεθοδιστής, ὁ Καθολικὸς καὶ ὁ Κουμφουκιστής, ὁ Βραχμανιστής καὶ ὁ Μονοφυσίτης, ὁ Σιντουϊστής καὶ ὁ Ἐπισκοπιανός, ὁ Πρεσβυτεριανός καὶ ὁ Πανθεϊστής, ὁ Μονοθεϊστής καὶ ὁ Πολυθεϊστής, παρουσιάζοντες πάσας τὰς

μορφὰς τῶν ἀνθρωπίνων σκέψεων, συνηγήτησαν ἐπὶ τέλους διὰ κοινῶν δεσμῶν συμπαθείας, φιλανθρωπίας καὶ σεβασμοῦ.

Ὅποσον ἀξιοσημείωτον εἶνε τὸ γεγονός, ὅτι τὸ πνεῦμα καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐνθουσιώδους ἐπιδοκιμαστοῦ τοῦ Μεγάλου Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου ἀνεπόλησε τὴν ἀξιωμακτονίαν αὐτοῦ ἐν τῶν γλωσσῶν ἐν Βαβέλ! Ἡ ἀναπόλησις αὕτη δὲν σημαίνει πράγματι, ὅτι ὁρμεμφύτως οὗτος ἀνεγνώρισεν ἐν τῷ θρησκευτικῷ τούτῳ συμβουλίῳ ἀντίτυπον τῆς συγχύσεως τῆς Βαβέλ;

Ὁ Σεβασμιώτατος Βάρρους, ὁμίλησεν ἐνθουσιωδῶς περὶ τῶν φιλικῶν σχέσεων αἰτινες ἐξεδηλώθησαν μεταξὺ τῶν Διαμαρτυρομένων καὶ Καθολικῶν ἱερέων καὶ τῶν Ἰουδαίων ραββίνων καὶ ἐν γένει τῶν ἡγετῶν πάντων τῶν ὑφισταμένων θρησκευμάτων, ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀλληλογραφίᾳ τῶν σχετικῶς πρὸς τὸ μέγα Συμβούλιον τοῦ Σικάγου. Ἐπεὶ τὰ ἀκόλουθα:—

«Ἡ παλαιὰ ἰδέα, ὅτι ἡ θρησκεία, εἰς ἣν ἀνήκω, εἶνε ἡ μόνη ἀληθής, παρεγράφη πλέον. Πᾶσα θρησκεία παρουσιάζει τι ἄξιον μαθήσεως, καὶ οὐδεὶς εἶναι ἄξιος τῆς θρησκείας, ἣν ἀντιπροσωπεύει, ἐὰν μὴ προθύμως σφίγγῃ τὴν χεῖρα οἰουδήποτε ἀνθρώπου ὡς ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἐπεί τις, ὅτι ὁ καιρὸς ἔφθασεν ὅπως ἀναφανῇ ἡ καλλίστη θρησκεία. Ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἀνελάμβανέ τις νὰ ἐγκωμιάσῃ τὴν θρησκείαν του ὡς ὑπέρροχον, παρήλθεν.» Ἐνταῦθα (ἐν τῷ θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ) θέλουσι συναντηθῇ ὁ σοφός, ὁ μαθητής, καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἀνατολῆς, ἐν φιλικῇ σχέσει πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον, τὸν ραββῖνον, τὸν ἱεραπόστολον, τὸν ἱεροκλήρικα καὶ τὸν ἱερέα. Διὰ πρώτην φορὰν θέλουσι συμπαρακαθίσθαι ἐν συνεδρίῳ. Ἐλπίζεται, ὅτι οὕτω θέλουσι καταπέσει οἱ φραγμοὶ τῶν δογμάτων».

Ὁ Σεβ. Τ. Τσάλμερς, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Μαθητῶν, εἶπεν:—

«Τὸ πρῶτον τοῦτο θρησκευτικὸν Συμβούλιον φαίνεται ὅν πρὸς ὁρμος μεγαλειτέρας ἔτι ἀδελφωσύνης, ἥτις ἐν μιᾷ παγκοσμίῳ θρησκείᾳ θέλει περιλάβῃ πᾶν καλὸν ἐνυπάρχον εἰς πάσας τὰς μεγάλας ἱστορικὰς πίστεις. Ἴσως δὲ θὰ ἦτο εὐστοχώτερον νὰ λέγωμεν οὐχὶ περὶ Χριστιανικῆς ἐνότητος, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ θρησκευτικῆς ἐνότητος (περιλαμβανούσης πάντα τὰ θρησκευτά, χριστιανικά τε καὶ εἰδωλολατρικά). Χαίρω, ὅτι πᾶσαι αἱ μεγάλαι λατρεῖαι μέλλουσι νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς θέλει λάβῃ θέσιν μεταξὺ τῶν Γωτάμα, Κομφουκίου καὶ Ζοροάστρου.

Ὁ «Ἡλιος τῆς Νέας Ὑόρκης» πραγματευόμενος τὸ ζήτημα τοῦτο λέγει:—

«Δὲν δυνάμεθα νὰ καταδείξωμεν ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸ Συμβούλιον προτίθεται νὰ ἐπιτελέσῃ..... Πιθανὸν ὅμως, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου τοῦ Σικάγου

θέλει εἶσθαι ὁ σχηματισμός νέας καὶ ἀναμίκτου θρησκείας, ἥτις θέλει περιλαμβάνη καὶ ἱκανοποιῇ πᾶσαν θρησκευτικὴν καὶ ἀντι-θρησκον γνώμην. Εἶνε μέγα ἔργον ὁ σχηματισμός νέας καὶ ἐκλεκτικῆς θρησκείας ἱκανοποιούσης πάντας· ἀλλὰ τὸ Σικάγον εἶνε τολμηρόν».

Θὰ ἦτο ὄντως παράδοξον, ἐὰν τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου κατεδεικνύντο αἰφνης ὄντα ἐν ἁρμονίᾳ καὶ οἱ ἔχοντες ἀντίθετα πνεύματα ἐνητένιζον πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλήλων. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα. Εἶνε ἀληθὲς ἔτι, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν (Ἰακώβου δ' .4)· ὅτι αἱ θεωρίαι καὶ αἱ φιλοσοφίαι τοῦ κόσμου εἶναι μάταιαι καὶ μωραί· καὶ ὅτι μόνον ἡ ἐν ταῖς θεοπνεύστοις Γραφαῖς τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν περιεχομένη θεία ἀποκάλυψις εἶνε ἡ μόνη θεόπνευστος ἀλήθεια.

Εἰς ἐκ τῶν ἀναφερομένων σκοπῶν τοῦ θρησκευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σικάγου (ὁ καὶ κυριώτερος) ἦτο κατὰ τὸν πρόεδρον αὐτοῦ κ. Βόννεϋ, νὰ συναθροισθῶσιν ἐν συνεδρίῳ οἱ ἀντιπρόσωποι πάντων τῶν ἐπὶ γῆς θρησκευμάτων, καὶ ἀναπτυχθῶσιν αἱ κοιναι αὐτῶν βλέψεις καὶ κοιναι πρὸς ἔνωσιν δάσεις, καὶ ἀναθεωρηθῇ ἡ θαυμασία θρησκευτικὴ πρόοδος τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος.

Ὁ πραγματικὸς καὶ μόνος σκοπὸς τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης ἦτο προφανῶς νὰ δοθῇ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρρευνητικὸν πνεῦμα τοῦ παρόντος καιροῦ — τῆς ὥρας ταύτης τῆς κρίσεως, — νὰ γίνῃ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλειτέρα ἐπίδειξις τῆς προόδου τῆς ἐκκλησίας, καὶ νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐλπίς, ὅτι, μεθ' ὅλην τὴν δῆθεν φαινομενικὴν ἀποτυχίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ ἐκκλησία εὗρισκεται ἀκριβῶς εἰς τὰς παραμονὰς μεγάλης νίκης, καὶ ὅτι, ταχέως, πολὺ ταχέως, ἡ ὑπ' αὐτῆς ἀξιουμένη ἀποστολὴ θέλει ἐκπληρωθῇ ἐν τῇ ἐκχριστιανίσει τοῦ κόσμου. Παρατηρήσατε ἤδη τὸν τρόπον, καθ' ὃν προτίθεται ἡ ὀνοματικὴ ἐκκλησία νὰ ἐπατελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θέλει γίνῃ οὐχὶ διὰ τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, ἀλλὰ διὰ τοῦ πνεύματος τῆς αἰρετοκρισίας, ὑποκρίσεως καὶ ἀπάτης. Ὁ ὀρισμένος σκοπὸς τοῦ θρησκευτικοῦ Συμβουλίου ἦτο ἀδελφοποίησις καὶ θρησκευτικὴ ἐνότης· καὶ ὁ πόθος, ὅπως ἐξασφαλισθῇ ὁπωσδήποτε ἡ θρησκευτικὴ αὕτη ἔννοιας ἦτο λίαν φανερός. Ἐπεθύμουν μάλιστα νὰ ἀναθεωρήσωσι τὴν χριστιανικὴν αὐτῶν φρασεολογίαν ὅπως κολακεύσωσι τοὺς ἔθνικοὺς θρησκολόγους, καὶ ὠνόμασαν τὸ τοιοῦτον θρησκευτικὴν ἐνότητα, ἀπορρίπτοντες τὸ ὄνομα Χριστιανός ὡς ὀχληρὸν καὶ ἐπαρκούμενοι νὰ ὑποβιάσωσι τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ ὕψους αὐτοῦ καὶ ταπεινῶς κατατάξωσιν αὐτὸν παρὰ τὸ πλεονὸν τῶν ἔθνικων σοφῶν, Γωτάμα, Κομφουκίου καὶ Ζοροάστερ. Τὸ πνεῦμα ἀφ' ἐνὸς τῆς ἀμφιβολίας καὶ ἀπορίας, καὶ αἰρετοκρισίας καὶ γενικῆς

ἀπιστίας, ἐκ μέρους τῶν Διαμαρτυρομένων Χριστιανῶν, καὶ τὸ πνεῦμα ἀφ' ἑτέρου τῆς καυχήσεως καὶ συμβουλῆς καὶ ἐξουσίας ἐκ μέρους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ πάντων τῶν λοιπῶν θρησκολόγων, ἦσαν τὰ κύρια χαρακτηριστικά τοῦ Μεγάλου Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου. Ἡ πρώτη αὐτοῦ συνεδρίασις ἤρξατο διὰ τῆς προσευχῆς Ρωμαιοκαθολικοῦ τινος — τοῦ Καρδινάλιου Γίβδωνος, — καὶ ἡ τελευταία αὐτοῦ συνεδρία ἐκλείσε διὰ τῆς εὐλογίας ἑτέρου Ρωμαιοκαθολικοῦ — τοῦ Ἐπισκόπου Κήν. Καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν Ἰάπων τις ἱερεὺς ἐπεκαλέσθη ἐπὶ τὴν πολυποίκilon ὁμήγουριν τὰς εὐλογίας ὁκτῶ ἑκατομμυρίων θεοτήτων.

Ὁ Σεβ. Βάρους δύο ἔτη πρὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου εὗρίσκετο εἰς διαρκῆ ἀλληλογραφίαν πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς ἀντιπροσώπους ἄλλων χωρῶν, ἐξαποστέλλων τὴν Μακεδονικὴν φωνὴν εἰς τοὺς ἀνὰ τὸν κόσμον ἐθνικοὺς ἱερεῖς καὶ ἀποστόλους ἵνα ἔλθωσιν καὶ μᾶς βοηθήσωσιν! "Ὅτι ἡ φωνὴ αὕτη ἐξῆλθεν ἀντιπροσωπευτικῶς παρὰ τῆς Πρεσβυτεριανῆς ἐκκλησίας, ἥτις ἐπὶ μακρὰ ἔτη εἶχεν ὑποστῆ ἀπηνῆ διωγμὸν, ἥτο σπουδαία ἀποδείξεις τῆς συγχύσεως καὶ ἀνησυχίας τῆς ἐπακρατούσης ἐν τῇ ἀποχρώσει ταύτῃ τῆς ὀνοματικῆς ἐκκλησίας καθὼς καὶ ἐν πάσῃ τῇ Χριστιανωσύνῃ. Καὶ ὁλόκληρος ἡ Χριστιανωσύνη ἦτο πρόθυμος πρὸς τὴν σύγκληρον τοῦ Μεγάλου τούτου Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπὶ δέκα καὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν ἀποχρωσεων τῆς ὀνοματικῆς ἐκκλησίας συμπαρεκάθησαν ἐν συμβουλίῳ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ποικιλιωνίμων ἐθνικῶν θρησκευμάτων, οἵτινες ἐπανειλημμένως ἀπεκαλοῦντο εἰς κολακευτικὸν ὕφος ὑπὸ τῶν χριστιανῶν τοῦ συμβουλίου ρητόρων «σοφοὶ ἐξ ἀνατολῶν» — ἀρουμένων τὴν ἔκφρασιν ταύτην ἀπὸ τῆς Γραφῆς, ἔνθα ἀναφέρεται εἰς ὅλως διάφορον τάξιν, ἥτοι εἰς ὀλίγους τινας εὐσεβεῖς, πιστεύοντας εἰς τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ εἰς τοὺς προφῆτας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οἵτινες εἶχον προεῖπῃ περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Κεχρισμένου τοῦ Ἰεχωβά, ὃν ἀνυπομόνως ἀνέμενον μηδεμίαν διδόντες προσοχὴν εἰς τὰ πλανῶντα πνεύματα τῆς κατὰ κόσμον σοφίας, ἥτις δὲν ἐγνώριζε τὸν Θεόν. Εἰς τοιοῦτους ἀληθῶς σοφοὺς, καίτοι ταπεινοὺς, ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε τὴν νύλογημένην αὐτοῦ ἀγγελίαν εἰρήνης καὶ ἐλπίδος.

Τὸ διὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου ἀναγγελθὲν θέμα ἦτο «Ἡ Θρησκευτικὴ Ἐνωσις Σύμπαντος τοῦ Ἀνθρωπίνου Γένους», ὁπότε ἤθελον ἐξετασθῇ «τὰ στοιχεῖα τῆς τελείας θρησκείας τὰ ἀνεγνωρισμένα καὶ παρουσιαζόμενα ἐν τοῖς διαφόροις θρησκείαις», ἀποσκοπούσης τῆς ἐξετάσεως ταύτης ὅπως ὁρισθῶσι «τὰ χαρακτηριστικά τῆς ὑψίστης θρησκείας» καὶ

ἐπὶ κέντρον τῆς μελλούσης θρησκευτικῆς ἐνότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους».

Εἶνε δυνατόν νὰ ὁμολογῇ ὁ Χριστιανικὸς κληρὸς, ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ὀρίσῃ ὅποιον πρέπει νὰ εἶνε τὸ κέντρον τῆς θρησκευτικῆς ἐνότητος, ἢ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τελείας θρησκείας; Ἐπαθιμοῦσι πράγματι τόσον μίαν παγκόσμιον θρησκείαν, ὥστε εἶνε πρόθυμοι νὰ θυσιάσωσι τινὰς ἢ πάσας τὰς ἀρχὰς τῆς ἀληθοῦς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ὄνομα «Χριστιανός», ἐν ἀνάγκῃ, ὅπως ἐπιτύχωσι τὴν παγκόσμιον θρησκευτικὴν ἐνότητα; Μάλιστα! ὁμολογεῖ ὁ Χριστιανικὸς κληρὸς. «Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σὲ πονηρὸν δούλε καὶ ὀκνηρὸν» λέγει ὁ Κύριος. Αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου κατηναλώθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν διαφόρων ἀντιπροσώπων ἑκθεσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν θρησκείων.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου ἦτο τολμηρὸς καὶ ριψοκίνδυνος, ἀλλ' ἔχρησίμευσεν ὅπως διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς παντὸς ἀληθοῦς τέκνου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ πολλῶν γεγονότων, τὰ ὅποια ἀπεκαλύφθησαν τότε· ἦτοι: 1) ὅτι, ἡ κατ' ὄνομα Χριστιανικὴ ἐκκλησία ἀπώλεσε καὶ τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἐλπίδα διατηρήσεώς της ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς παρούσης ἡμέρας, καθ' ἣν «ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ» τοῦ κατ' ὄνομα πνευματικοῦ Ἰσραὴλ (Μιχ. Γ'.1,2). 2) ὅτι, ἡ κατ' ὄνομα Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ἀντὶ νὰ μετανοήσῃ διὰ τὴν ἀποστασίαν αὐτῆς καὶ τὴν ἔλλειψιν πίστεως, ζήλου καὶ εὐσεβείας, καὶ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς θείας εὐνοίας, προσπαθεῖ, διὰ τινος ἐνώσεως καὶ συμ-πράξεως, νὰ ὑποστηρικθῇ καὶ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν τοῦ ἔθνι-τοῦ κόσμου ὅπως δυνηθῇ νὰ ἀντιστῇ κατὰ τῶν κρίσεων τοῦ Κυρίου, ἐκθέτουσα τὰς πλάνας τῶν ἀνθρωπίνων αὐτοῦ δογμάτων καὶ τὴν ἐσφαλμένην περιγραφὴν τοῦ θείου αὐτοῦ χαρακτῆρος. 3) ὅτι, ἡ κατ' ὄνομα Χριστιανικὴ ἐκκλησία εἶναι πρόθυμος νὰ ὑποβάλλῃ τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ ὑπὸ αἵρετοκρισίαν, ὅπως κερδίσῃ οὕτω τὴν φιλίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐπωφεληθῇ τῆς δυνάμεως καὶ ἐπιρροῆς αὐτοῦ. 4) ὅτι, ἡ τυφλότης τῆς κατ' ὄνομα Χριστιανικῆς ἐκκλησίας εἶνε τοιαύτη, ὥστε ἀδυνατεῖ νὰ διακρίνῃ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τῆς πλάνης, ἢ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου. 5) ὅτι ἡ κατ' ὄνομα Χριστιανικὴ ἐκκλησία παντελῶς ἀπώλεσε τὰς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἀναμφιβόλως προσωρινὴ βοήθεια θέλει ἔλθῃ παρ' ἐκείνων, παρ' ὧν τόσον ἐνθουσιωδῶς ζητεῖται· ἀλλὰ θέλει εἶσθαι μόνον προπαρασκευαστικὸν βῆμα, τὸ ὅποιον θέλει περιλάβῃ σύμπαντα τὸν κόσμον ἐν τῇ ἐπικειμένῃ κρίσει τῆς Βαβυλῶνος, καὶ κάμῃ τοὺς βασιλεῖς καὶ ἐμπόρους πάσης τῆς γῆς νὰ κλαύσωσι καὶ νὰ πενθήσωσι διὰ τὴν μεγάλην ταύτην πόλιν. — Ἀποκ. ιη'. 11,17,19.

Θεωροῦντες τὰ κατὰ τὸ μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον γινόμενα ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ διαφόρων ἀξιοσημειώτων σημείων, ἥτοι: 1) Ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἀμφιβολίας καὶ αἰρετοκρισίας, τὸ ὁποῖον κατέδειξεν ἡ ὀνομαστικὴ Χριστιανωσύνη ἐξαρουμένης τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Ἑλληνοκαθολικῆς ἐκκλησίας· 2) Ἐπὶ τῆς πλήρους πεποιθήσεως ἣν ἐπέδειξεν ὁ Καθολικισμὸς καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι θρησκείαι· 3) Ἐπὶ τῆς καθαρᾶς διακρίσεως, ἣν ποιοῦνται οἱ ἐθνικοὶ φιλόσοφοι, μετὰ τοῦ ἐν τῇ Βίβλῳ διδασκομένου Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν διαφόρων Χριστιανῶν ἱεραποστολῶν διδασκομένου τοιοῦτου, οἵτινες μετὰ τῆς Βίβλου ἔφερον εἰς τὰς ξένας χώρας καὶ τὰ παράλογα καὶ ἀλληλοσυγκρουόμενα δόγματα τῶν ποικιλωνύμων αἰρέσεων τῆς Χριστιανωσύνης· 4) Ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως, ἣν ποιοῦνται οἱ ἐθνικοὶ περὶ τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου καὶ τῆς μελλούσης αὐτοῦ ἐν ταῖς χώραις τῶν πορείας· 5) Ἐπὶ τῆς ἐπαρροῆς τῆς Βίβλου ἐπὶ πολλῶν ἐν ταῖς ξέναις χώραις παρὰ πάσας τὰς ἐσφαλμένας αὐτῆς ἐρμηνείας ἐκ μέρους τῶν διαδοσάντων ταύτην· 6) Ἐπὶ τῆς παρούσης ἐπιδράσεως καὶ τῶν πιθανῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου· 7) Ἐπὶ τῆς Γενικῆς ὁψεως τοῦ Συμβουλίου τούτου, θεωρουμένου ἀπὸ ἀπόψεως προφητικῆς.

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ.

Τὸ Μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον συνεκλήθη ὑπὸ Χριστιανῶν — Διαμαρτυρομένων Χριστιανῶν· συνεκροτήθη δὲ ἐν καθαρῶς Διαμαρτυρομένῃ Χριστιανικῇ χώρᾳ· καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ διεύθυνσιν Διαμαρτυρομένων Χριστιανῶν, οὕτως ὥστε οἱ Διαμαρτυρόμενοι δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑπεύθυνοι διὰ πάντα τὰ διαδήματα αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἐπομένως ἐξάγεται, ὅτι τὸ παρὸν πνεῦμα τοῦ Προτεσταντισμοῦ εἶνε τὸ τῆς ἀπιστίας καὶ ἀμφιβολίας. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἐφάνη πρόθυμον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς αἰρετοκρισίαν τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ χάριν τῆς φιλίας τοῦ Ἀντιχρίστου καὶ τῶν Ἑθνικῶν. Τὴν τιμὴν τοῦ ἀνοίγματος καὶ τοῦ κλεισίματος τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ παρέσχεν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Παπῶσύνης. Καὶ εἶνε ἀξιοσημειώτον, ὅτι, ἐνῷ αἱ θρησκείαι τῶν διαφόρων εἰδωλολατρικῶν ἐθνῶν διεξοδικῶς ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, οὐδεμίαν συστηματικὴν ἔκθεσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐγένετο ἐν οὐδεμίᾳ τῶν φάσεων αὐτοῦ, καίτοι διάφορα ζητήματα συνεζητήθησαν ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν. Ὅπόσον παράδοξον φαίνεται, ὅτι τοιαύτη τις εὐκαιρία πρὸς διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ εἰς νοήμονας ἀντιπροσώπους τῶν ἐθνικῶν παρωράθη ἐν τῷ Θρησκευτικῷ τούτῳ Συμβουλίῳ! Οἱ ὁμολογοῦντες ἑαυτοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἡσχύνθησαν τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ;

[Ρωμ. α' 16 «οὐκ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον»]. Ἐν ταῖς συνεδριάσεσιν οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἔκαμον τὴν μεγίστην ἐπίδειξιν, ἀντιπροσωπευθέντες ὑπὸ ἐξήκοντα ἀντιπροσώπων.

Καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλ' ὑπῆρχον ἐν τῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐπαγγελλομένων Χριστιανισμόν, οἵτινες ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ καταρτίσωσι τὰς θεμελιώδεις αὐτοῦ διδασκαλίας, οἵτινες ὁμολόγουν εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ἀντιπροσώπους περὶ τῶν ἀμφιβολιῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸ μὴ πεπλανημένον τῶν Χριστιανικῶν Γραφῶν ὁμολόγουν, ὅτι αἱ ἐκθέσεις τῆς Βίβλου πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ μετ' ἐπαφυλάξεως ὡς πρὸς τὸ ἀλάθητον αὐτῶν· ἔλεγον, ὅτι αἱ διδασκαλαὶ τῆς Βίβλου πρέπει νὰ συμπληρῶνται δι' ἀνθρωπίνης λογικῆς καὶ φιλοσοφίας, καὶ νὰ γίνωνται δεκταὶ μόνον καθόσον εὐρίσκονται σύμφωνοι πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην λογικὴν καὶ φιλοσοφίαν. Ὑπῆρχον ἔτι ἐν τῷ Θρησκευτικῷ τούτῳ Συμβουλίῳ πολλοὶ ἐκ τῶν ὁμολογούντων ἑαυτοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς, οἵτινες ἐπσχύνθησαν τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀντιλύτρου, ὅπερ εἶνε ἡ μόνη βάσις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, καθὼς καὶ ἄλλοι, ἀρνούμενοι τὴν πτώσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ παραδεδεχόμενοι τὴν ἀντίθετον θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως, ἦτοι ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπλάσθη τέλειος, ὅτι δὲν ἔπρεσεν, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν εἶχεν ἀνάγκην λυτρωτοῦ· παρεδέχοντο, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἐν λίαν ταπεινῷ ἐπαπέδῳ, πολὺ ἀπέχοντι τῆς «Εἰκόνος τοῦ Θεοῦ», καὶ ὅτι ἕκτοτε βαθμιδὸν ἀνήρχετο καὶ εὐρίσκεται ἔτι ἐν ἐξελικτικῇ προόδῳ, ἥς νόμος εἶνε ἡ ἐπίβησις τοῦ καταλληλοτέρου. Καὶ ἡ θεωρία αὕτη τῆς ἐξελίξεως, ἡ ἀντικρὺς ἀντίθετος θεωρία πρὸς τὴν ἐν τῇ Βίβλῳ διδασκαλίαν ἀντιλύτρου καὶ ἀποκαταστάσεως, ἦτο δημοτικωτάτη.

Παραθέτομεν κατωτέρω ἀποσπάσματα τινα ἀποδεικνύοντα τὸ τῆς ἀμφιβολίας καὶ αἰρετοκρισίας πνεῦμα τοῦ Προτεσταντικοῦ Χριστιανισμοῦ τόσον ἀπέναντι τοῦ μεγάλου ἀντιχριστιανικοῦ συστήματος, τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ρώμης, ὅσον καὶ ἀπέναντι τῶν μὴ χριστιανικῶν θρησκειῶν.

Ἀκούσατε τὸν Δρα Μπρίγκς, καθηγητὴν ἕν τινι Πρεσβυτεριανῇ Θεολογικῇ Σχολῇ, ἀποφαινόμενον κατὰ τῶν ἱερῶν Γραφῶν. Ὁ κύριος οὗτος συνεστήθη ἐν τῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Μπάρροους ὡς εἰς τοῦ ὁποίου ἡ παιδεία, τὸ θάρρος, καὶ ἡ πίστις πρὸς τὰς ἰδίας αὐτοῦ πεποιθήσεις, προσέδωκαν αὐτῷ ὑψηλὴν θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐκκλησίᾳ· ἐγένετο δὲ δεκτὸς μετὰ μεγάλων ἐπευφημήσεων. Ὁ κ. Μπρίγκς εἶπεν:—

«Τὸ μόνον, τὸ ὅποιον δυνάμεθα νὰ ζητῶμεν διὰ τὴν Βίβλον, εἶνε νὰ γνωρίσωμεν ἑὰν εἶνε θεόπνευστος καὶ ἀκριβὴς ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν αὐτῇ παρεχόμενα θρησκευτικὰ μαθήματα. Ὁ Θεὸς εἶναι

ἀληθῆς, δὲν δύναται νὰ ψεύδῃται· δὲν δύναται νὰ ἀποπλανᾷ ἀπατᾷ τὰ πλάσματά του. Ἀλλ' ὅταν ὁ ἄπειρος Θεὸς λαλεῖ πρὸς τὸν πεπερασμένον ἄνθρωπον, πρέπει νὰ λέγῃ λόγους, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ εἶνε πλάνη; (Ὅπόσον παράλογος εἶνε ἡ ἐρώτησις αὕτη! Ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν λέγῃ τὴν ἀλήθειαν, σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε ἀληθῆς). Τοῦτο δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀκοῆς τοῦ ἀνθρώπου, καθὼς καὶ ἐκ τῶν μέσων τῆς μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἐπικοινωνίας. Εἶνε ἀνάγκη νὰ καταδειχθῇ κατὰ πρῶτον ἡ ικανότης τοῦ ἀνθρώπου ὅπως δεχθῇ τὸν λόγον, καὶ κατόπιν δυνάμεθα νὰ εἰμεθα δέβαιοι ὅτι μετέδωκεν αὐτὸν ὀρθῶς. (Ὁ σοφὸς οὗτος καὶ σεβάσμιος καθηγητὴς τῆς Θεολογίας ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο ικανὸς νὰ ἐκλέξῃ τὰ κατάλληλα πρὸς μετάδοσιν τῆς ἀληθείας αὐτοῦ ὄργανα, καὶ νὰ ἐκφρασθῇ αὐτοῖς δεόντως τὴν ἀλήθειαν του ταύτην· τὸ ὅτι δὲ ἔκαμεν οὕτως, εἶνε καταφανέστατον εἰς πάντα εἰλικρινῇ σπουδαστὴν τοῦ Λόγου Αὐτοῦ. Τὸ τοιοῦτον πρὸς ὑπονόμεισιν τοῦ κύρους τῶν ἱερῶν Γραφῶν ἐπιχείρημα εἶνε ἀπλῇ ὑπεκφυγὴ, καὶ ἀπετέλεσε ὕβριν πρὸς τὴν νοημοσύνην πεπαιδευμένου ἀκροατηρίου.) Τὸ θεόπνευστον τῶν Γραφῶν δὲν συνεπάγεται ὅτι αὐταὶ ἐν πάσαις ταῖς λεπτομερείαις εἶνε ἀλάθητοι.

Ἀκούσατε τὸν Σεβ. Θεόδωρον Μοῦγκερ, ἐκθρονίζοντα τὸν Χριστὸν καὶ ἐξυψοῦντα εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ τὸ πτωχὸν καὶ πεπτωκὸς ἀνθρώπινον γένος.

Ὁ Σεβ. Μοῦγκερ εἶπεν:—

«Ὁ Χριστὸς εἶνε περισσότερόν τι ἢ Ἰουδαῖος σταυρωθεὶς ἐν Γολγοθᾷ. Ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ ἀνθρωπότης ἐξελισσομένη ὑπὸ τὴν δύναμιν καὶ χάριν τοῦ Θεοῦ, καὶ διβλῖον τι γεγραμμένον ἐξ ἐμπνεύσεως τοῦ γεγονότος τούτου [οὐχὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ κεχρισμένος τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐξελισσομένη ἀνθρωπότης ὡς ὅλον ἀποτελεῖ τὸν Χριστόν, τὸν Κεχρισμένον] ἀνήκει εἰς τὴν Χριστιανικὴν φιλολογίαν».

Ἀνέφερεν ὡς παραδείγματα τὸν Δάντην, τὸν Σαίξπηρον, τὸν Γκαίτε, τὸν Σέλλεϋ, τὸν Ματθαῖον Ἀρνολδ, τὸν Ἑμμεσον, καὶ ἄλλους, καὶ κατόπιν προσέθηκεν:—

«Ἡ φιλολογία ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, πᾶσα ἡ ἐμπνευσμένη φιλολογία, ἴσταται εὐθαρσῶς πρὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπιμένει διδάσκουσα ἠθικὰ μαθήματα, καὶ τοῦτο εἶνε ὁ οὐσιώδης Χριστιανισμός..... Ἡ θεολογία, ἥτις παραδέχεται ὑπέροχον Θεόν, καθήμενον ὑπεράνω τοῦ κόσμου, καὶ νήθοντα τὸ νῆμα τῶν ὑποθέσεων του, δὲν ὑπαγορεύει τὰ γραφόμενα τῶν διανοιῶν τούτων, αἵτινες ἐκφράζονται ἐν τῇ φιλολογίᾳ· ὁ ποιητής, ὁ ἄνθρωπος τοῦ πνεύματος, ὁ παγκόσμιος σκεπτικιστής, παραμελοῦσι τὴν θεολογίαν· οὗτοι ἴστανται πολὺ πλησίον τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ μὴ ἀπατῶν».

ται ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς θεολογίας διδασκαλίας τῆς ἀληθείας τοῦ.

Ὁ Σεβ. Δρ. Ρέξφορντ τῆς Βοστώνης (παγκοσμιόφρων, πιστεῦντων εἰς τὴν σωτηρίαν πάντων ἀνθρώπων) εἶπεν:

«Ἐπεσθύνουν νὰ ἡδυνάμεθα πάντες νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι μία εἰλικρινὴς λατρεία, ὅπουδὴποτε τοῦ κόσμου, εἶναι ἀληθὴς λατρεία. Παραδέχομαι, ὅτι τὸ ἄγραφον ἀλλ' ἐπικρατοῦν δόγμα τοῦ παρόντος καιροῦ εἶναι ὅτι, οἷοσδὴποτε λατρευτὴς ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ κλίνει πρὸ τοῦ Ὑψίστου ὕπερ γνωρίζει, καὶ περιπατεῖ ἀληθῶς ἐν τῷ καθαρῳτάτῳ φωτὶ τὸ ὅποιον λάμπει δι' αὐτόν, ἔχει πρόσδοτον πρὸς τὰς ὑψίστας εὐλογίας τοῦ οὐρανοῦ».

Διὰ τῶν λόγων τούτων ὁ Σεβ. Ρέξφορντ ἐξέφραξε θεαίως τὸ κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν ἐπικρατοῦν θρησκευτικὸν αἶσθημα· ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος Παῦλος οὕτως ἀπηθύνετο πρὸς τοὺς ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ λατρεύοντας τῷ Ἀγνώστῳ Θεῷ; Ἡ δ' Ἠλίας οὕτως ὑπερημύνθη τῶν ἱερῶν τοῦ Βάαλ; Ὁ Παῦλος κηρύττει, ὅτι ἡ μόνη πρὸς τὸν Θεὸν προσέλευσις εἶνε διὰ πίστεως ἐν τῇ ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν θυσίᾳ τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὁ Πέτρος λέγει: «Οὐδὲ ὄνομα ἐστὶν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐνῷ δεῖ σωθῆναι ὑμᾶς». — Πραξ. δ'. 12, 17, 23-31. Α'. Βασίλ. ιη'. 21, 22.

Ἀκούσατε τὸν Σεβ. Λάϊμαν Ἀμποτ τοῦ Βρουκλίνου, ἀξιοῦντα διὰ πᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν τὴν θείαν ἔμπνευσιν, ἥτις διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων ἔδωκεν ἡμῖν τὴν Νέαν Διαθήκην, ἵνα ἄρτιος εἶναι ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος: (Β'. Τιμ. γ'. 17). Ὁ Σεβ. Ἀμποτ εἶπεν:—

«Δὲν πιστεύομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐλάλησε μόνον ἐν Παλαιστίνῃ καὶ εἰς τοὺς ὀλίγους ἐν τῇ μικρᾷ ἐκείνῃ ἐπαρχίᾳ. Δὲν πιστεύομεν, ὅτι ἦτο ὁμιλητικὸς μόνον ἐν τῇ Χριστιανῳσύνῃ, καὶ ἄφωνος παντελῶς ἄλλαχού. Τοῦναντίον πιστεύομεν ὅτι εἶνε Θεὸς λαλῶν πανταχοῦ καὶ πάντοτε».

Ἀλλὰ πῶς ὁ Θεὸς ἐλάλησε πρὸς τοὺς προφῆτας τοῦ Βάαλ; Δὲν ἀπεκαλύφθη εἰ μὴ εἰς τὸν ἐκλεκτὸν αὐτοῦ λαόν — τὸν κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν αἰῶνα, καὶ τὸν κατὰ πνεῦμα Ἰσραὴλ κατὰ τὸν Εὐαγγελικὸν αἰῶνα. «Υμᾶς μόνον ἐγνώρισα ἐκ πάντων τῶν γενῶν τῆς γῆς». — Ἀμώς γ'. 2. Α'. Κορ. β'. 6-10.

Ἐπιστολὴ τῆς κυρίας Σόμερσετ ἐξ Ἀγγλίας, ἀναγνωσθεῖσα μετὰ κολακευτικῆς προεισαγωγῆς ὑπὸ τοῦ προέδρου Μπάρροους ἐν τῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ, ἀνέφερε τὰ ἀκόλουθα:—

«Τρέφω συμπάθειαν πρὸς πᾶσαν προσάσθειαν τεινουςαν νὰ παρακινήσῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ συσχεφθῶσι περὶ τῆς ὁμοφωνίας αὐτῶν μᾶλλον ἢ περὶ ἀνταγωνισμοῦ Ἡ μόνη πρὸς ἐνωσιν ὁδὸς εἶνε ἐκείνη ἥτις δὲν ἀναφέρει ζητήματα, ἐφ' ὧν εἰμεθα ἀνεκκλήτως τῆς ἐναντίας δοξασίας. Τὸ γεγονὸς, ὅτι πιστεύει

τις εἰς τὸ μὲν καὶ ἄλλος τις εἰς τὸ δέ, δὲν δύναται νὰ παράσχω ἔμπόδια ὅπως ἐγκαρδίως συνεννοηθῶμεν. Ὁμοφωνία γνώμης ἐπὶ τοῦ νόμου τοῦ χρυσοῦ κανόνος, τοῦ κηρυχθέντος ἀρνητικῶς μὲν ὑπὸ τοῦ Κομφουκίου, θετικῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, θέλει φέρη πάντας ἐπὶ τὸ αὐτό».

Τῆς διδασκαλίας τῆς κατάλλαγῆς ἐλαχίστη ἐγένετο μνεία, καὶ ὑπὸ πολλῶν μετὰ παρησίας ἐτέθη κατὰ μέρος, ὥς λείψανον τοῦ παρελθόντος, ἀνάξιον τοῦ πεφωτισμένου δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος. Ὀλίγαι μόνον φωναὶ ἠγέρεθησαν ὅπως ὑπεραμυνθῶσιν τῆς διδασκαλίας ταύτης, καὶ αὗται ἀπετέλουν οὐ μόνον ἐλαχίστην τινα μειονοψηφίαν ἐν τῷ Συμβουλίῳ ἀλλὰ καὶ αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ὑπ' αὐτῶν θεωρίαι ἦσαν προφανῶς μικροῦ λόγου ἄξια. Ὁ Σεβ. Ἰωσήφ Κούκ ἦτο εἰς ἐκ τῆς μικρᾶς ταύτης μειονοψηφίας, καὶ αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ ἐπεκρίθησαν κατόπιν καὶ κατ' ἀρχὴν ἠλέγχθησαν ἀπὸ τινος ἄμβωνος τοῦ Σικάγου. Ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ ὁ κ. Κούκ εἶπεν, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία εἶνε ἡ μόνη ἀληθὴς θρησκεία, καὶ ἡ παραδοχὴ αὐτῆς εἶναι τὸ μόνον μέσον ἐξασφαλίσσεως εὐτυχίας μετὰ θάνατον. Ὡς παράδειγμα τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἀντιλήπτου πρὸς ἐξάγνισιν καὶ τῶν μεγίστων ἐτι ἁμαρτιῶν ἀναφέρει προσωπικόν τι ἐκ τῶν ἐν τοῖς δράμασι τοῦ Σαίξπηρου ἀπαντωμένων καὶ λέγει:—

«Ἰδοὺ ἡ κυρία Μάκβεθ. Τίς θρησκεία δύναται νὰ ἀποπλύνῃ τὸ ὄνειδος τῆς κυρίας Μάκβεθ; Τοῦτο εἶνε τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον προτείνω εἰς τὰς τέσσαρας ἡπείρους καὶ εἰς τὰς νήσους τῆς θαλάσσης, ἐκτὸς ἐὰν δύνασθε νὰ ἀποκριθῆτε, ὅτι δὲν ἤλθετε εἰς τὸ θρησκευτικὸν Συμβούλιον μὲ σκοπὸν νὰ σκεφθῆτε σοβαρῶς. Ἀποτείνομαι ἤδη εἰς τὸν Μωαμεθανισμόν. Δύνασθε νὰ ἀποπλύνητε τὸ ὄνειδος τῆς κυρίας Μάκβεθ; Ἀποτείνομαι ἤδη εἰς τὸν Κομφουκισμόν καὶ Βουδισμόν. Δύνασθε νὰ ἀποπλύνητε τὸ ὄνειδος τῆς κυρίας Μάκβεθ;

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ Σεβ. Τζένκιν Λούδ ἐκ Σικάγου, ὅστις ἐπεδείξατο μέγα ἐνδιαφέρον εἰς τὸ θρησκευτικὸν Συμβούλιον, εἶπεν:—

«Ἴνα δυνηθῶμεν νὰ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀνηθικότητα τῆς ἐπαγρευομένης καταλλαγῆς, καθ' ἣν προσβλέπων τις εἰς τὸν Ἰησοῦν δύναται νὰ σωθῇ, καὶ ἵνα καταδείξωμεν τὸ ἀλυσιτελὲς τῆς διδασκαλίας ταύτης, δι' ἧς ὁ ἐκ Βοστώνης μέγας ρήτωρ ἐπεχείρησε νὰ ταπεινώσῃ καὶ ταράξῃ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἄλλων θρησκειῶν, ἃς μελετήσωμεν ἐπιμελῶς τὸν χαρακτήρα τῆς πράξεως καὶ τὴν φύσιν τῆς γυναικὸς, πρὸς ἣν ὑπεσχέθη τῶσον ταχεῖαν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐὰν ἤθελεν αὕτη προσβλέψει μόνον εἰς τὸν σταυρόν. Ὁ ὑπέρμαχος οὗτος τῆς ὀρθοδοξίας μετ' ἀγανακτήσεως ἐξέφρασεν ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων πασῶν

τῶν θρησκειῶν τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ εισέλθῃ τις εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἐὰν μὴ ἀναγεννηθῇ κατὰ πρῶτον διὰ τοῦ ἀντιλύτρου τοῦ πληρωθέντος ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ συγχωρηθῇ διὰ τῆς ὑπερφυσικῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, ἧτις ἀποπλύνει τὸν δολοφόνον καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἅγιον. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχω νὰ εἰπω πρὸς τὴν τοιαύτην Χριστιανωσύνην εἶνε τὸ ἑξῆς: Χαίρω ὅτι δὲν πιστεύω εἰς τὰς τοιαύτας αὐτῆς διδασκαλίας, καὶ παρακαλῶ πάντας τοὺς ἀγαπῶντας τὴν ἠθικὴν, πάντας τοὺς φίλους τῆς δικαιοσύνης, πάντας τοὺς πιστεύοντας εἰς ἓνα ἄπειρον Θεόν, τοῦ ὁποίου τὸ θέλημα εἶνε εὐθύτης καὶ δικαιοσύνη, παρακαλῶ πάντας τούτους νὰ ἀρνηθῶσι τὰς τοιαύτας διδασκαλίας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τοιοῦτον σχέδιον σωτηρίας εἶνε οὐχὶ μόνον παράλογον ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῆς ἠθικῆς. Εἶνε ἀπάτη καὶ παγὶς ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ καταστρέφει τὰ ἥθη..... Ἀποστρέφομαι τοιοῦτον Γολγοθᾶν, ἐὰν ἡ φαντασία μου μὲ καθιστᾷ τόσον ἰδιοτελῆ ὥστε νὰ ζητῶ σωτηρίαν ἐγκαταλείπουσαν τοὺς μὴ χριστιανούς ἐκτὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ χριστιανοί, μεθ' ὅλας αὐτῶν τὰς ἐν τῷ βίῳ των κακὰς πράξεις, ἐγκλείονται διὰ παντός».

Ὁ καθηγητὴς Ἐρρίκος Δρέμονδ πραγματευθεὶς περὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῆς θεωρίας τῆς Ἐξελίξεως εἶπεν, ὅτι καλλιτέρα τις ἀντίληψις τῆς γενέσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς ἁμαρτίας δύναται νὰ βοηθήσῃ τινὰς νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀντιλύτρου, τὴν ὁποίαν ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως καθιστᾷ ματαίαν καὶ κενήν.

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΑΙ ΤΙΝΕΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πνεύματος τούτου τῆς ἀμφιβολίας καὶ αἰρετοκρισίας, τοῦ τόσον εὐθαρσῶς ἐκδηλωθέντος, ἦτο ὄντως ἀναξωγονητικόν νὰ εὗρίσκη τις ὀλίγους τινὰς ἀντιπροσώπους τοῦ Προτεσταντικοῦ Χριστιανισμοῦ, οἵτινες εἶχον τὸ ἠθικὸν σθένος, ἐνώπιον τοσαύτης ἀντιθέσεως, ὑπολάνθανούσης τε καὶ ἐκφραζομένης, νὰ ὑπεραμυνθῶσι τῆς πίστεως, τῆς ἁπαξ τοῖς ἁγίοις παραδοθείσης· ἀλλὰ καὶ οἱ ὀλίγοι οὗτοι δεικνύουσι σημεῖα ἀπορίας, καθότι δὲν διαγιγνώσκουσι τὸ θεῖον σχέδιον τῶν αἰώνων καὶ τὴν σπουδαίαν θέσιν τῶν θεμελιωδῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς ὁλόκληρον τὸ θαυμάσιον σύστημα τῆς θείας ἀληθείας.

Ὁ καθηγητὴς Οὐίλκινσον, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σικάγου, ὁμίλησεν ἐπὶ τῆς «θέσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπέναντι τῶν ἄλλων θρησκειῶν». Ὅπως ἐκθέσῃ τὸν Χριστιανισμόν, παρέπεμψε τοὺς ἀκροατάς του πρὸς τὰς Γραφάς τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, πρὸς τὴν μὴ εὐμενῆ στάσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπέναντι πασῶν τῶν ἄλλων θρησκειῶν, αἵτινες κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ εἶνε ψευδεῖς, ἐὰν ὁ Χριστιανισμός εἶνε ἀληθής καὶ πρὸς τὸ ἀπο-

κλειστικὸν δικαίωμα τοῦ Κυρίου ὅπως ἔχη τὴν δύναμιν νὰ σώξῃ, ὅπερ ἐκδηλοῦται ἐν τοιαύταις ἐκφράσεσιν ὡς αἱ ἀκόλουθοι:

«Οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα (τούτέστιν οὐδεὶς δύναται νὰ σωθῇ) εἰμὴ δι' ἐμοῦ».

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς».

«Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πανέτω».

«Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

«Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων».

«Πάντες οἱ πρὸ ἐμοῦ ἐλθόντες εἶναι κλέπται καὶ λησταί».

«Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ἐάν τις εἰσέλθῃ δι' ἐμοῦ, σωθήσεται».

Ὁ κ. Οὐίλκινσον εἶπε: «Τὰ τοιαῦτα δλίγα παραδείγματα εἶναι ἐκφράσεις ἐκφρασθεῖσαι ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἐκδηλώσῃ τὸ ἀποκλειστικὸν αὐτοῦ δικαίωμα νὰ γίνῃ ὁ Σωτὴρ τοῦ ἀνθρώπου.

«Εἰς τὰς ἐκφράσεις ταύτας δύναται νὰ προβληθῇ ἡ ἐναντίωσις, ὅτι, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ὡσαύτως ὅτι, «ἐὰν ὑψωθῶ, ἐλκύσω πάντας πρὸς ἐμαυτόν», ἐξ οὗ διαβεβαιούμεθα, ὅτι πολλαὶ ψυχαὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰς ἄλλας θρησκείας, ἐλκνόμεναι ἐν ἐπαγνώσει ἢ ἀσυναισθήτως πρὸς τὸν Ἰησοῦν, σώζονται, μεθ' ὅλην τὴν πλάνην τοῦ θρησκευτικοῦ αὐτῶν περιβάλλοντος.

«Εἰς τοῦτο φυσικὰ συμφωνῶ. Χαίρω, ὅτι τοιαύτη φαίνεται πρᾶγματι οὐσα ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστιανισμοῦ. [Ἄλλ' ἡ ἐλπίς αὕτη ἀπορρέει μᾶλλον ἐκ γεναιοδωροῦ καρδίας ἢ ἐκ γνώσεως τοῦ Θεοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας. Ὁ καθηγητὴς Οὐίλκινσον δὲν ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἔλξις τοῦ κόσμου ἀνήκει εἰς τὸν Χιλιετη αἰῶνα, ὅτι μόνον ἡ ἔλξις τῆς Ἐκκλησίας εὐρίσκεται ἤδη ἐν προδῶ, καὶ ὅτι ἡ γνώσις τοῦ Κυρίου, ἡ νῦν ἐλκτικὴ δύναμις, θέλει εἶσθαι ἡ τότε δύναμις. «Διότι ἡ γῆ θέλει εἶσθαι πλήρης τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Κυρίου, καθὼς τὰ ὕδατα καλύπτουσι τὴν θάλασσαν». — Ἀδακκούμε 6' 14] Ἀλλὰ ζητῶ μόνον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν συζητοῦμεν ἤδη περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν εὐλογιῶν, αἵτινες ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς ἀποκλειστικῆς πρὸς σωτηρίαν δυνάμεως τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ προβάλομεν τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν: Ἀναγνωρίζει ὁ Χριστιανισμός, ὅτι καὶ αἱ μὴ χριστιανικαὶ θρησκείαι ἔχουσιν ἐνεργὸν μέρος ἐν τῇ σωτηρίᾳ; Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, καταφαίνεται πού ἐν τῇ Γραφῇ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς τὴν πρὸς σωτηρίαν δύναμίν του ἐξασκεῖ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ δι' ἄλλων θρησκειῶν ἐκτὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ κηρυχθείσης; ἐὰν ὑπάρχῃ ὑπαινιγμός τις ἢ σκιά ὑπαινιγμοῦ ἐν τῇ Παλαιᾷ καὶ Νέᾳ Διαθήκῃ πρὸς καταφατικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὁμολογῶ ὅτι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω τοιοῦτόν τινα ὑπαινιγμόν. Εὐρίσκω τοῦναντίον σημεῖα ὑπαινισσόμενα τὸ ἀντίθετον.

«Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ παρακαλέσω ὑμᾶς νὰ σημειώ-

σητε, ὅτι, ὅτι λέγω ἐπὶ τοῦ χάριτος τούτου δὲν πρέπει νὰ παρανοηθῇ, ὅτι ἀποσκοπεῖ χάριν τοῦ Χριστιανισμοῦ νὰ καταφρονήσῃ πως τὴν ἀξίαν τῶν κατ' ἄτομα ἀνθρώπων μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, οἱ ὅποιοι ὑψώθησαν εἰς μεγάλα ἡθικά ὕψη ἄνευ τῆς βοήθειας τοῦ ἱστορικοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς τε Νέας καὶ Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ προσώπων ἢ περὶ ἐξαιρέσεων. Σὰς παρακαλῶ δὲ νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ τῆς στάσεως, ἣν τηρεῖ ὁ Χριστιανισμός ἀπέναντι τῶν μὴ χριστιανικῶν θρησκειῶν.

«Ἄς ἀφήσωμεν ἤδη τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀμέσων ἀπὸ τῶν χριλέων τοῦ Ἰησοῦ ἐκφράσεων, καὶ ἃς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς παρεχώρησε τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλῶσι μετὰ κύρους ὡς ἐὰν αὐτός οὗτος ὁμιλῇ. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὁμιλῶν γενικῶς περὶ τῶν ὁπαδῶν τῶν ἐθνικῶν θρησκειῶν, μεταχειρίζεται τὴν ἐξῆς γλῶσσαν: «Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν».

«Ὁ ἄνθρωπος, τὰ πετεινά, τὰ τετράποδα καὶ τὰ ἐρπετά, τὰ τέσσαρα ταῦτα εἶδη ἐν τῇ κατιούσῃ αὐτῶν κλίμακι φαίνονται σημαίνοντα τὰς διαφόρους μορφάς τῶν ἐθνικῶν θρησκειῶν, μεθ' ὧν ἡ Χριστιανωσύνη, ἀρχαία τε καὶ νεωτέρα, ἦλθεν εἰς ἱστορικὴν ἐπαφὴν. Αἱ συνέπειαι τῆς ἁμαρτίας τῶν ἐθνικῶν, αἱ ἐπερχόμεναι ἐπ' αὐτοὺς ὡς τιμωρία ἐκ μέρους τοῦ προσβαλλομένου ζηλοτύπου Θεοῦ τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν Χριστιανῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τοῦ ἐμφύτου πρὸς λατρείαν ἐνστίκτου καὶ τῆς βεβηλώσεως τῆς ἰδέας, τῆς ποτε ἀγνῆς ἐν ταῖς ἀνθρωπίναις καρδίαις, τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ, περιγράφονται ὑπὸ τοῦ Παύλου διὰ λέξεων, τῶν ὁποίων ἡ δηκτικὴ καὶ καυστικὴ δύναμις κατέστησεν αὐτὰς περιφανεῖς καὶ πασιγνώστους. «Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὃς ἐστὶν εὐλογητός εἰς τοὺς αἰῶνας».

«Τὰ λοιπὰ τῆς παραπομπῆς ταύτης εἰσάγουσιν εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς μομφῆς, ἥτις ἀληθῶς ἐπιβαρύνει τὸν ἀρχαῖον ἐθνικὸν κόσμον. Οὐδεὶς ὑπαινιγμός ἐνταῦθα γίνεται ἐξαιρέσεως, χάριν σημείων τινῶν ἑλλιπῶς καλῶν ἢ τοῦλάχιστον οὐχὶ τόσον κακῶν, ἐν ταῖς καταδικαζομέναις θρησκειαῖς· οὐδεμία μεταβολή, οὐδεμία μετρίσις τῆς ὑποβαλλομένης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. Πανταχοῦ βαρεῖα καὶ σαφὴς καταγγελία. Οὐδαμοῦ ὑποβάλλεται ἡ ἰδέα, ὅτι ἐν ταῖς ἐθνικαῖς θρησκειαῖς ὑποκρύπτεται ἀληθὴς τις καὶ εὐπρόσδεκτος λατρεία. Οὐδὲν τὸ δυνατόν ὑποφαίνει-

και, ὅτι οἱ εἰδωλολάτραι ποιοῦνται διάκρισιν μεταξὺ τοῦ λατρευομένου εἰδώλου καὶ τοῦ ἐνὸς ἀφθάρτου καὶ ζηλοτύπου Θεοῦ, ὥς τινες αὐτῶν λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς συμβολίζεται ἀπλῶς ἐν τῷ ἀναφανδὸν ὑπ' αὐτῶν λατρευομένῳ εἰδώλῳ. Οὐδεμία ἐπιφύλαξις γίνεται διὰ τινας μεμνημένας καὶ πεφωτισμένας ψυχὰς ζητούσας καὶ εὐρισκούσας ἀγνωτέραν θρησκείαν ἐν ἐσωτερικοῖς «μυστηρίοις», ἀποκεκρυμμένοις ἀπὸ τοῦ βεβήλου ὄχλου. «Ὁ Χριστιανισμὸς οὐδεμίαν πρὸς ὑπεκφυγὴν ἀφίνει πρόφασιν διὰ τὰς κρινόμενας καὶ ἀποδοκιμαζομένας ἀντιχριστιανικὰς θρησκείας, μεθ' ὧν ἔρχεται εἰς ἐπαφήν. Ἄλλ' ἀφίνει ταύτας εἰς γενικὴν κατάκρισιν καὶ μακρὰν τοῦ φωτὸς τῆς ἐνδόξου δυνάμεώς του, ἀφ' οὗ ἀπεδείχθησαν ἀδιορθώτως ἔνοχοι τῆς ἁμαρτίας, καθ' ἣν ἐλάτρευσαν ἄλλους θεοὺς παρὰ τὸν μόνον ἀφθαρτον Θεόν.

«Οὐδαμοῦ τῆς Γραφῆς ὑπάρχει ἐλαφρυντικός τις ὑπαιτιγμός παρέχων διαβεβαίωσιν τινα ἢ δυνατὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ ἀγαθὸς Θεὸς εὐχαρίστως δέχεται τὴν λατρείαν, ἣτις τυπικῶς μὲν δίδεται εἰς ἄλλον, πραγματικῶς ὅμως ἀποτείνεται εἰς αὐτόν. Ἡ ιδέα, ὅτι ὁ Θεὸς δέχεται τὴν τοιαύτην λατρείαν, εἴτε εἴνε ὀρθή εἴτε ὄχι, δὲν εἶναι Γραφικὴ. Εἶναι πράγματι ἀντιγραφικὴ καὶ ἐπομένως ἀντιχριστιανικὴ. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ μόνα καὶ ἀποκλειστικά τοῦ Θεοῦ δικαιώματα, ὁ Χριστιανισμὸς εἴνε αὐστηρὰ καὶ ζηλότυπος θρησκεία. Ὁ Χριστιανισμὸς τῆς Βίβλου οὐδὲ σκιὰν ἀμφιβολίας παρέχει ἡμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ ὥς ἀπονεμομένην αὐτῷ τὴν ὑπὸ τοῦ Σωκράτους κατὰ τὸν θάνατόν του προταθεῖσαν προσφορὰν θυσίας ἀλέκτορος τῷ Ἀσκληπιῷ.

«Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος εἶπεν: «Ἐπ' ἀληθείας βλέπω, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν προσωποληπτεῖ, ἀλλ' ἐν παντί ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην εἶναι δεκτὸς αὐτῷ».

«Τὸ φοβεῖσθαι τὸν Θεὸν κατὰ πρῶτον καὶ κατόπιν τὸ ἐργάζεσθαι δικαιοσύνην, ταῦτα τὰ δύο εἶναι τὸν χαρακτηρισμόν τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εὐπρόσδεκτον ἄνθρωπον. Ἀλλὰ προφανῶς τὸ φοβεῖσθαι τὸν θεὸν δὲν εἴνε, κατὰ τὴν ιδεάν τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ λατρεύειν ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ. Καθόσον λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἀποφεύγει τὰς περὶ ἑαυτὸν ἐθνικὰς θρησκείας, καὶ ἐξυψοῦται, οὐχὶ δι' αὐτῶν ἀλλὰ κατ' αὐτῶν, εἰς τὸ ὑπέροχον στοιχεῖον τῆς ἀληθοῦς θείας λατρείας, κατὰ τοσοῦτον γίνεται εὐπρόσδεκτος πρὸς τὸν Θεόν.

«Περὶ οἷα σήμετε ἐπομένως ἐθνικῆς θρησκείας δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι εἴνε ἀληθῆς θρησκεία, καίτοι οὐχὶ τελεία; Ὁ Χριστιανισμὸς λέγει ὄχι. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀορίστως καὶ δυσνοήτως ὁμολεῖ περὶ ἐλπίδος ἀφορώσης ἐκείνους οἵτινες οὐδέποτε θέλουσιν ἀκοῦσθαι περὶ Χριστοῦ. Τὰς ἀορίστους ταύτας περὶ ἐλπίδος, ἀφορώσας τοὺς μὴ χριστιανούς, ἐκφράσεις, οἱ χριστιανοὶ θέλουσι δια-

τηρῇ καὶ φυλάττει κατὰ τὴν ἀνεκτίμητον αὐτῶν ἀξίαν. Ἄλλ' ὥς μὴ ἐκλαμβάνωμεν ταύτας ὡς ἐχούσας σχέσιν τινα πρὸς τὰς πλανωμένας θρησκείας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Τὰς θρησκείας ταύτας οὐδαμοῦ παριστᾷ ὡς ἀνεκτὰς καὶ ἐν μέρει ἐπιτυχεῖς ἐκζητήσεις τοῦ Θεοῦ. Πᾶσαι αὐταὶ παρίστανται ἐν τῇ Βίβλῳ ὡς διαφθείρουσαι καὶ οὐχὶ ἐξυψούσαι. Κατὰ τὸν Χριστιανισμόν, παρακωλύουσιν αὐταὶ, δὲν ὑποβοηθοῦσιν. Ἡ εἰς ταύτας πίστις τῶν ὁπαδῶν αὐτῶν ὁμοιάζει μὲ πνιγομένους ἀνθρώπους, οἵτινες τυφλῶς τείνουσιν τὰς χεῖρας ὅπως κρατηθῶσιν εἴτε ἐκ θάμνων εἴτε ἐκ λίθων οἱ ὅποιοι δὲν χρησιμεύουσιν εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ βυθίσωσιν αὐτοὺς ταχύτερον εἰς τὸν ποταμόν. Ἡ ἐν τῇ ψευδεὶ θρησκείᾳ ὑπάρχουσα ἀλήθεια δύναται νὰ ὑποβοηθηθῇ, ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶνε ἐκείνη ἣτις ὑποβοηθεῖ καὶ οὐχὶ ἡ ψευδὴς θρησκεία.

«Κατὰ τὸν Χριστιανισμόν ἡ ψευδὴς θρησκεία ἐξασκεῖ πᾶσαν αὐτῆς τὴν δύναμιν, ὅπως καταπνίξῃ πᾶσαν τὴν ἐν ἑαυτῇ ἐνυπάρχουσαν ἀλήθειαν. Ἐντεῦθεν προέρχεται ἡ ἐπὶ τῶν ψευδῶν ἐν γένει θρησκείων παρατηρουμένη ἱστορικὴ διαφθορά, ἣτις περιγράφεται ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς. Ἐὰν ἔτεινον αὐταὶ πρὸς τὰ ὑψηλά, θὰ ἐγίνοντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καλλίτεραι. Ἄλλ' ἂν' οὐ, ὡς διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γίνονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον χειρότεροι, τοῦτο σημαίνει ὅτι τείνουσιν αὐταὶ πρὸς τὰ εὐτελῆ.

«Ἡ στάσις ἐπομένως τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὰς ἄλλας θρησκείας εἶνε στάσις γενικῆς, ἀπολύτου, αἰωνίου καὶ ἀνοικονομήτου ἐχθρότητος, ἐνῷ πρὸς τὸν ἀπανταχοῦ κόσμον (πρὸς τοὺς ὁπαδοὺς τῶν ξένων θρησκείων ἀνεξαιρέτως) ἡ στάσις αὐτοῦ εἶνε στάσις χάριτος, εὐσπλαχνίας καὶ εἰρήνης δι' ὅποιονδήποτε θέλει δεχθῇ τοῦτον. Ἀλλὰ πόσοι θέλουσιν εὐρεθῇ, οἵτινες θὰ δεχθῶσι τὸν Χριστιανισμόν, εἶνε πρόβλημα, τὸ ὅποιον ὁ Χριστιανισμὸς ἀφίνει ἄλυτον».

Ὁ Σεβ. Ἰάκωβος Διβιάιν τῆς Νέας Ὑόρκης ὁμίλησεν ὡσαύτως περὶ τῆς πρὸς τὰς ἄλλας θρησκείας ἀγγελίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, σαφῶς περιγράφων τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀντιλύτρου διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ρηθεὶς Σεβ. Ἰάκωβος εἶπεν:—

«Βαίνομεν ἤδη πρὸς ἑτέραν θεμελιώδη ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, τὴν μυστηριώδη διδασκαλίαν τῆς καταλλαγῆς. Ἡ ἁμαρτία εἶνε γεγονὸς ἀναμφισβήτητον. Γενικῶς ἀναγνωρίζεται καὶ ὁμολογεῖται, Αὕτη καθ' ἑαυτὴν μαρτυρεῖται. Εἰνε φραγμὸς μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ἡ θεία ἀγιότης καὶ ἡ ἁμαρτία, οὐδέποτε δύνανται νὰ συμβαλήσωσιν. Ὁ Θεὸς δὲν δύναται νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἁμαρτίαν οὔτε νὰ συμβιβασθῇ πρὸς ταύτην. Δὲν δύναται νὰ διαπραγματευθῇ μετ' αὐτῆς· πρέπει νὰ τιμωρήσῃ

πότην. Δὲν δύναται νὰ συμβληθῇ πρὸς ταύτην· ἀλλὰ πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ κατ' αὐτῆς τὴν ράβδον. Δὲν δύναται νὰ παραβλέψῃ ταύτην· ἀλλὰ πρέπει νὰ κατασυντρίψῃ αὐτήν. Δὲν δύναται νὰ συγχωρήσῃ ταύτην· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ καταδικάσῃ αὐτήν ὡς τῇ ἀξίᾳ.

«Τὸ ἀντίλυτρον εἶνε ἡ θαυμασία μέθοδος τοῦ Θεοῦ καταδεικνύοντος δι' αὐτοῦ ἅπαξ διὰ παντὸς ἐνώπιον τοῦ σύμπαντος τὴν πρὸς τὴν ἁμαρτίαν αἰωνίαν αὐτοῦ στάσιν καὶ ἀπαιτοῦντος τὴν ἐκουσίαν αὐτῆς τιμωρίαν ἐν τῷ πνεύματι τῆς θυσίας. Πράττει δὲ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὰ γεγονότα τῆς γεννήσεως, ζωῆς, θανάτου καὶ ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ διαβεβαιοῦνται ὑπὸ τῆς ἱστορίας, καὶ ἡ ἡθικὴ ἀξία καὶ ἐξιλαστικὴ ἐνεργεία τῆς τελείας αὐτοῦ ὑπακοῆς καὶ τοῦ θυσιαστικοῦ αὐτοῦ θανάτου ἐγένοντο μυστηριῶδες στοιχεῖον ἀπείρου ἀξίας ἐν τῇ μεθόδῳ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων σχέσεων.

«Ὁ Χριστὸς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς ἀντικαταστάτης. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀνάγκη νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ὑψίστην τοῦ Χριστοῦ ὑπακοήν μέχρι θυσίας καὶ εἰς τὴν ἀξίαν τῆς θυσίας ταύτης. Ὁ ἁμαρτωλός, ταπεινός, μετανοῶν καὶ αἰσθανόμενος τὴν ἑαυτοῦ ἀναξιοσύνην, δέχεται τὸν Χριστὸν ὡς λυτρωτὴν αὐτοῦ, μεσίτην αὐτοῦ, σωτῆρα αὐτοῦ καὶ πιστεύει αὐτῷ, πεπονήως ἐπὶ τῶν διαβεβαιώσεων καὶ ὑποσχέσεων αὐτοῦ, αἵτινες βασίζονται ἐπὶ τῆς καταλλακτικῆς αὐτοῦ μεσολαβήσεως, καὶ οὕτω λαμβάνει παρὰ Θεοῦ, ὡς δῶρον ὑψίστης ἀγάπης, πάντα τὰ εὐεργετήματα τοῦ μεσιτικοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ. Αὕτη εἶνε ἡ μέθοδος τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς συγχωρήσεως καὶ καταλλαγῆς. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος καὶ τὸν ἁμαρτωλὸν δικαίῳνει. Ἀφ' ἑτέρου δὲ διδασκόμεθα περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς σοφίας αὐτοῦ καταδεικνυομένης ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς καταλλαγῆς.

«Ὁ Χριστιανισμὸς ὁμιλεῖ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸν Θεὸν ὀφείλει τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ θαθεῖ μυστηρίῳ τῆς ἀξίας καὶ δυνάμεως αὐτοῦ ἀποκαλύπτει τὸν Θεόν. Θὰ ἦτο αὐθάδεια ἐκ μέρους τοῦ Χριστιανισμοῦ νὰ ὁμιλῇ περὶ ἰδίας ἑαυτοῦ εὐθύνης καὶ μάλιστα ἐν τῷ ὀνόματι τῆς λογικῆς. Δὲν διδάσκει ὁ Χριστιανισμὸς φιλοσοφίαν ἐξελίξεως. Ἐχει ἀγγελίαν παρὰ Θεοῦ ἵνα κηρύξῃ. Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν δὲν εἶνε φιλοσοφία· εἶνε θρησκεία. Δὲν εἶνε ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ζωτικὸς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ἐναργὴς διὰ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, εὐμενὴς διὰ τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, ἀκτινοβόλος διὰ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ, πλήρης τῆς ἀληθείας αὐτοῦ, ἀπεσταλμένος ὅπως διδάξῃ τὸν ἀληθῆ Θεόν, ἐμπνευσμένος διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, πλήρης τῆς σοφίας αὐτοῦ, πεπρωτισμένος διὰ τοῦ δώρου τῆς πνευματικῆς λύσεως καὶ κάτοχος ὑψίστου κύρους καὶ ἐξουσίας.

«Ο Χριστιανισμὸς ἔχει ἀποστολὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ· Διδάσκει περὶ τοῦ Ὑψίστου Δημιουργήματος καὶ τῆς θαυμασίας αὐτοῦ καὶ πνευματικῆς ὑποστάσεως καὶ τῆς πλήρους αὐτοῦ καὶ μυστηριώδους σπουδαιότητος. Εὐρίσκει τὴν ἐστίαν τοῦ Δημιουργήματος τούτου καὶ τὸ ἀκτινοδόλον αὐτοῦ κέντρον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, πρὸς ὃν, πρὸ τῆς ἐλευσεως αὐτοῦ συνεκεντροῦντο πᾶσαι αἱ ἀκτῖνες τοῦ φωτός, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ἔλευσίν του, ἔλαμψε πᾶσα ἡ λαμπρότης τῆς ἡμέρας.

«Τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶνε πλήρες εἰλικρινείας, ἀξιοπρεπείας καὶ ἀνιδιοτελείας. Ἀποβλέπει μᾶλλον νὰ παράσχη εὐλογίας ἢ νὰ προκαλέσῃ ἀντιπαραβολὴν καὶ σύγκρισιν. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀγωνίζεται οὐχὶ διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιδραψιλεύσῃ εὐεργετήματα. Δὲν φροντίζει τόσον ὅπως ἐξασφαλίσῃ δι' ἑαυτὸν ὑψίστην τιμὴν ὅσον ἵνα διεισδύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ἐπιζητεῖ νὰ προσβάλῃ, νὰ ἐξευτελίσῃ ἢ ταπεινώσῃ τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῖναντιον ἐπιδιώκει νὰ ὑποδουλώσῃ διὰ τῆς ἀγάπης, νὰ προσελκύσῃ διὰ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ὑπεροχῆς καὶ νὰ ὑποσκελίσῃ τὰς ἄλλας θρησκείας δυνάμει τοῦ ἀσυγκρίτου αὐτοῦ μεγαλείου. Δὲν ἔχει πνεῦμα ἀντιζηλίας, καθότι ἔχει τὸ ἀδιαφιλονίκητον δικαίωμα νὰ βασιλεύῃ. Δὲν σκώπτει, ἀλλ' ἀποχωρεῖ, δὲν φέρει ὅπλα πρὸς δίαν, δὲν ἐπιδίδεται εἰς λογομαχίας, δὲν ἀπατᾷ, καὶ ἀποστρέφεται τὸ ἐπατηδεύεσθαι. Ἐπαπαύεται ἐπὶ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ἐσωτερικῆς ἀξίας, ἐφ' ἧς βασίζει πάσας αὐτοῦ τὰς ἀξιώσεις τοῦ βασίζεσθαι καὶ τιμᾶσθαι.

«Ἡ διὰ θαυμάτων μαρτυρία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ἐξαίρεσις μᾶλλον ἢ κανὼν. Τὰ θαύματα ἦσαν σημεῖα ὑποδοθητικὰ τῆς ἀσθενοῦς πίστεως, γενόμενα ἐκ θείας συγκαταβάσεως. Τὰ θαύματα κηρύττουσι τὴν φιλευσπλαχνίαν καὶ μαρτυροῦσι περὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ. Ὅταν βλέπωμεν τὰς ἀπείρους πηγὰς τῆς θείας δυνάμεως, καὶ τὴν εὐκολίαν, δι' ἧς ἐπολλαπλασιάζοντο τὰ σημεῖα καὶ τὰ θαύματα ἐν μεγίστῃ ποικίλᾳ, φερούση εἰς ἀπορίαν, συναισθανόμεθα τὴν ὑπαρξίν ἀνεξαντλήτου καὶ διαρκοῦς δυνάμεως, κεχωρισμένης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Τὸ μυστήριον τῆς Χριστιανικῆς ἱστορίας εἶνε ἡ μόνη ὁδός, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Χριστιανισμὸς ἐβάδισε· διὰ μυστηρίου δὲ περιβάλλεται πᾶσα πορεία τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἶναι δύσκολον νὰ διδῇ τις τὴν διαλανθάνουσαν ἐνέργειαν καὶ ἀκατάσχετον δύναμιν ἐν τῇ φαινομενικῇ βραδείᾳ προόδῳ τῆς ἀγίας ἡμῶν θρησκείας. [Σημ. Συγγρ. — Τοῦτο συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖα δὲν κατενόησαν εἰσέτι τὸ θεῖον σχέδιον τῶν αἰώνων].

«Ἀναμφιβόλως ὁ Θεὸς εἶχε τοὺς λόγους του ἐν τῇ τοιαύτῃ πορείᾳ, καὶ δὲν δυνάμεθα εἰ μὴ νὰ ἀναγνωρίσωμεν ἐν τῷ χριστιανισμῷ

πνεῦμα μυστηριώδους ἐπιφυλάξεως, θαυμασίας ὑπομονῆς, ἐλκυστικῆς δυνάμεως, σκοπίμου περιορισμοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν κραυγάζει, οὔτε ὑψοῖ τὴν φωνήν του, ὥστε νὰ ἀκουσθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς. Αἰῶνες ὀλόκληροι ἔρχονται καὶ παρέρχονται, καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ἐλάχιστα μόνον μέρη τῆς γῆς θίγει, ἀλλ' ἐκεῖ, ἔνθα θίγει, μεταμορφώνει. Ὁ Χριστιανισμὸς φαίνεται ἀποποιούμενος ὑλικά ὑποστηρίγματα, καὶ ὡς ἀξίας νίκας θεωρεῖ μόνον ἐκείνας αἰτίνες ἐκερδήθησαν διὰ τῆς πνευματικῆς μόνον ἐπαφῆς πρὸς τὰς κατ' αἶμα ψυχάς. Ἡσχέσις αὐτοῦ πρὸς τὰς ἄλλας θρησκείας χαρακτηρίζεται διὰ μοναδικῆς περισκέψεως καὶ ἡ πρόοδος αὐτοῦ εἶνε ἀξιοσημείωτος διὰ τὴν ἀνεπίδεικτον αὐτοῦ ἀξιοπρέπειαν, ἥτις εἶνε σύμφωνος διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι αὐτοῦργὸς αὐτοῦ.

«Ἐχομεν λοιπὸν δίκαιον χαρακτηρίζοντες τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς ὅλως ἀπηλλαγμένον τοῦ κοινοῦ αἰσθήματος τῆς ἀντιζηλίας καὶ τῶν πορνικῶν καὶ ἐπιδεικτικῶν μεθόδων, καθ' ὅλοκληρίαν ἐλεύθερον τεχνασμάτων ἢ δραματικῶν ἐντυπώσεων, ὅλως ἀπηλλαγμένον πάσης ἐπιτηδεύσεως ἢ δολιότητος, μηδεμίαν τρέφον ἐπαθυμίαν πρὸς συμμαχίαν μετὰ κοσμικῆς δυνάμεως ἢ κοινωνικῆς ἐπιδείξεως καὶ αἵγλης, φροντίζον μᾶλλον ὅπως ἀποκτήσῃ θέσιν ἐπικροτῆς ἐν ταπεινῇ καρδίᾳ ἡ ἔδραν δυνάμεως ἐπὶ βασιλικῷ θρόνῳ, ἀποβλέπον μόνον νὰ μεταμορφώσῃ τὸν ἡθικὸν χαρακτήρα καὶ νὰ ἐμβάλῃ τὴν μέχρις ἀφοσιώσεως ἀγάπην, οὕτως ὥστε τὸ πνεῦμα καὶ αἱ ἀρχαὶ νὰ δύνανται νὰ διακυβεύωσι τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων.

«Ὁ Χριστιανισμὸς ὁμιλεῖ πρὸς τὰς ἄλλας θρησκείας μετ' ἀνεπιτηδεύτου ἐλευθεριότητος καὶ ἀπλότητος, ἔχων τὴν ἀναμφισβήτητον ἀξίωσιν ὅπως ἀκούηται. Ἀναγνωρίζει τὴν ἀναμφίβολον εἰλικρίνειαν τῆς προσωπικῆς πεποιθήσεως καὶ τὸν ἐνθερμον ζῆλον τοῦ ἡθικοῦ ἀγώνος πολλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, λατρεύουσιν τῷ ἀγνώστῳ Θεῷ· νουθετεῖ καὶ προσπαθεῖ νὰ καταπεισῇ περὶ τῆς ἀληθείας· ὁμιλεῖ, ὡς ὁ Παῦλος, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πεπαιδευμένων ἔθνικῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ λέγει περὶ τῆς ὀρισμένης ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ κόσμος θέλει κριθῇ, καθὼς καὶ περὶ ἐκείνου, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον· ἀναλλοιώτως καὶ ἀκάμπτως καλεῖ πρὸς μετάνοιαν· ἀπαιτεῖ ὅπως αἱ ἡθικαὶ αὐτοῦ ἀρχαὶ γίνωσι δεκταί· ἀπαιτεῖ ὑπακοήν, πιστότητα, σεβασμὸν καὶ ταπεινοφροσύνην.

«Πάντα ταῦτα ἐνεργεῖ ὁ Χριστιανισμὸς μετ' ἀνενδοιάστου καὶ πλήρους ἐπιμονῆς, Προβαίνει πολλάκις εἰς ἀποδείξεις τῶν ἀξιώσεών του ὅπως καταπεισῇ τοὺς ἀνθρώπους, παρακαλεῖ καὶ ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποδοχῆς αὐτοῦ· ἀλλ' ἐν πᾶσι τούτοις πρέπει νὰ ἀναγνωρίζηται, ἄδολος καὶ ὑπέροχος σταθερότης ἡ

χαρκτηρίζουσα τὴν ὑψίστην ἐκείνην προσωπικὴν θέλησιν ἥτις παρήγαγε τὸν Χριστιανισμόν. Ὁ Χριστιανισμός κηρύττει τὴν ἀποστολὴν του μετὰ πλήρους πεποιθήσεως καὶ δυνάμεως. Δὲν ἐπιδιώκει τὰ πρωτεῖα, δὲν φροντίζει περὶ ἐξωτερικῆς ἐπιδείξεως, δὲν ἐπιζητεῖ κοσμικὴν ὑποστήριξιν, δὲν δεικνύει πνεῦμα ἀναξιοπρεποῦς συναγωνισμοῦ. Ὅμιλεῖ μᾶλλον μετὰ συναισθήσεως τῆς ἀπλῆς ἐκείνης καὶ φυσικῆς καὶ ἀπαραιμίλλου καὶ ἀπείρου ὑπεραρχῆς, ἥτις ἀμέσως ἀφοπλίζει τὸν ἀντίζηλον, καὶ ἐν τέλει προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν, καὶ ἐπιφέρει τὴν ὑποταγὴν τῶν καρδιῶν ἀπαλλάσσουσα αὐτὰς πάσης κακίας καὶ δόλου.

Μεταξὺ τῶν εὐγλωττῶν τούτων καὶ εὐγενῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ἀληθείας καταλέγεται καὶ ὁ Βέρνστορφ τῆς Γερμανίας, ὅστις εἶπεν:—

«Πιστεύω, ὅτι οὐδεὶς σκέπτεται ἐλαφρῶς περὶ τῆς ἰδίας ἐαυτοῦ θρησκείας [καίτοι ὁ κόμης Βέρνστορφ θὰ ἐσχημάτισε δεδαίως ἤδη τὴν ἀντίθετον γνώμην ὡς ἐκ τῶν ἐν τῷ θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου διαλέξεων. Ἡ διάλεξις του αὕτη ἐγένετο ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐν λόγῳ θρησκευτικοῦ Συμβουλίου. — Σημ. Συγγραφέως] Τὸ κατ' ἐμέ δηλῶ ὅτι εὐρίσκομαι ἐνταῦθα ὡς ἀτομικός εὐαγγελικός Χριστιανός, καὶ ὅτι οὐδέποτε θὰ ἔθετον τὸν πῶδα μου εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἐὰν εἶχον τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον θὰ παρουσίαζε συγκατάθεσιν τινα, ὅτι πᾶσαι αἱ θρησκεῖαι εἶναι ἴσαι, καὶ ὅτι εἶνε μόνον ἀνάγκη νὰ εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ δίκαιαι. Εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην γνώμην δύναμαι νὰ συγκατατεθῶ. Πιστεύω τὴν Βίβλον ὡς μόνην ἀληθῆ, καὶ τὸν Προτεσταντικὸν Χριστιανισμόν ὡς τὴν μόνην ἀληθῆ θρησκείαν. Οὐδεμίαν αἰρετοκρισίαν ἐπιθυμῶ.

«Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ Θρησκευτικῷ τούτῳ Συμβουλίῳ συναθροισθέντες χωριζόμεθα διὰ μεγάλων καὶ σπουδαίων διαφορῶν. Παραδεχόμεθα, ὅτι αἱ διαφοραὶ αὗται δὲν δύνανται νὰ γεφυρωθῶσιν· ἀλλὰ συνηθροίσθημεν πιστεύοντες ὅτι ἕκαστος κατέχει τὴν ὁρθὴν πίστιν. Πάντες προσεκλήθημεν ἵνα εἰλικρινῶς ὑπεραμυνθῶμεν τῆς ἰδίας ἡμῶν πίστεως. Τὸ κατ' ἐμέ ἴσταμαι ἐμπροσθεν ὑμῶν μετὰ τῆς αὐτῆς παρρησίας μεθ' ἧς ἴστατο ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐμπροσθεν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Ἀγρίππα τοῦ Ἰουδαίου βασιλέως. Ἐπεθύμουν ὅπως πάντες, οἱ ἀκούοντές με σήμερον, εἶναι, ὡς ἐγὼ εἰμαι. Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν ὅτι εἰμαι ἐλευθέριος καὶ πρόθυμος ὅπως ὑπεραμυνθῶ τῆς πίστεώς μου.

«Ἀλλὰ διατὶ συνηθροίσθημεν ἐνταῦθα, ἐὰν δὲν δυνάμεθα νὰ δεῖξωμεν ἀνεκτικότητα; Ἡ λέξις «ἀνεκτικότης» χρησιμοποιεῖται κατὰ διαφόρους τρόπους. Ὁ Βασιλεὺς Φριδερίκος τῆς Πρωσσίας, θέλων νὰ δεῖξη τὴν θρησκευτικὴν αὐτοῦ ἀνεκτικότητα, εἰ-

πεν:— Ἐν τῇ χώρᾳ μου πᾶς τις δύναται νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς κατὰ τὸν αὐτοῦ τρόπον· καὶ ἡ φράσις αὕτη χρησιμεύει ὡς διπλωματικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπαδοκιμάσωμεν αὐτὴν μεγάλως. Ὅποση αἱματοχυσία καὶ ὁπόση ἀπανθρωπία θὰ ἀπεφεύγετο, ἐὰν ἡ φράσις αὕτη τοῦ Βασιλέως Φριδερίκου ἐγένετο γενικῶς ἀσπαστή. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἔκφρασις αὕτη τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας ἐπικρατεῖ κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον αἰῶνα· καὶ μάλιστα ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν μοναρχῶν καὶ δι' τοῦ ἐν λόγῳ Βασιλέως Φριδερίκου, ὁ ὁποῖος ἦτο φίλος τοῦ Βολταίρου, δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ παραδεχθῶμεν ταύτην.

«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ αὐτοῦ ἀπορρίπτει πᾶσαν ἄλλην διδασκαλίαν, ἔστω καὶ κηρυττομένην ὑπὸ ἀγγέλου ἐξ οὐρανῶν. Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ εἴμεθα διάκονοι τοῦ Διδασκάλου ἡμῶν, τοῦ Ζῶντος Σωτῆρος. Δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλλωμεν ὑπὸ αἵρετοκρισίαν τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐμπιστευμένην ἡμῖν, οὔτε νὰ σκεπτώμεθα περὶ αὐτῆς ἐπιτολαίως, οὔτε νὰ ἀποκρύπτωμεν τὴν ἀγγελίαν ἣν ἔδωκεν ἡμῖν διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ συνηθροίσθημεν ἐνταῦθα ἔχοντες τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως ἕκαστος προσελκύσῃ τοὺς ἄλλους εἰς τὴν ἰδίαν ἐαυτοῦ πίστιν. Δὲν εἶνε τὸ Συμβούλιον τοῦτο, Πολεμικὸν μᾶλλον Συμβούλιον ἢ Εἰρηλικόν; Δὲν θέλει μᾶς ἀπομακρύνῃ ἔτι περισσότερον ἀπ' ἀλλήλων ἀντὶ νὰ ἐπαφέρῃ τὴν προσέγγισιν ἡμῶν; Νομίζω ὅχι, ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι αἱ μεγάλαι καὶ οὐσιώδεις διδασκαλαὶ δύνανται νὰ προστατευθῶσι καὶ διαδοθῶσι μόνον διὰ πνευματικῶν μέσων. Ὁ διὰ πνευματικῶν μέσων τίμος ἀγὼν δὲν ψυχραίνει τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἀλλὰ τοῦναντίον δύναται πολλάκις νὰ ἐπαφέρῃ τὴν προσέγγισιν των.

«Νομίζω, ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦτο θέλει ἐγχαραχθῇ βαθέως εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐντυπωθῇ ἀνεξίτηλως εἰς τὰ φύλλα τῆς ἱστορίας, ἐὰν ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία γίνῃ γενικῶς ἀσπαστή. Ἐν τῷ δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι φῶς τι ἀνατέλλει ἐν πάσῃ καρδίᾳ, ὅπερ μεγάλῃν ἔφερε πρόοδον· ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς τούτου, νομίζομεν ὅτι θέλομεν εἰσελθῇ εἰς τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, ἀφ' οὗ ἡ μεγάλη ἀρχὴ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας γίνῃ παγκοσμίως ἀποδεκτή».

Ἐν ἀξιοσημειώτῳ ἀντιθέσει πρὸς τὸ γενικὸν πνεῦμα τοῦ θρησκευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σικάγου ἦτο ὡσαύτως ἡ διάλεξις τοῦ ἐκ Καναδᾶ κ. Γκράντ, ὅστις εἶπεν τὰ ἀκόλουθα:—

Μοὶ φαίνεται, ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν τὰ Θρησκευτικὰ τοῦτο Συμβούλιον μετὰ συναισθήσεως ὅτι μέγα τι ἐπιτελοῦμεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταπεινόφρονος ὁμολογίας τῆς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ ἀποτυχίας. Διὰ τὸ οἱ κάτοικοι τῆς γῆς δὲν ὑπέκυψαν ἔμπροσθεν τῆς ἀληθείας; Τὸ σφάλμα εἶνε ἰδικόν μας. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀνα-

τρέχων εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ αἰῶνας τῆς ἀξιοθauμάστου καὶ θεόθεν ὀδηγουμένης ἱστορίας κατέληξεν εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα· ὅτι ὁ Θεὸς εἶχε τείνῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ ἀπειθοῦς ἀντιλέγοντος λαοῦ· ὅτι, καίτοι ὑπῆρχε πάντοτε ὑπόλοιπόν τι δικαίων, ὁ Ἰσραὴλ ὡς ἔθνος δὲν ἠννόησε τὸν Ἰεχωβά, καὶ ἀπέτυχεν ἐπομένως νὰ ἐννοήσῃ τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ ἀποστολήν.

«Ἐὰν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἦτο σήμερον ἐνταῦθα, δὲν θὰ ἐξεφράζετο τὴν αὐτὴν λυπηρὰν ὁμολογίαν περὶ τῆς Χριστιανωσύνης τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος; Δὲν θὰ ἔλεγεν, ὅτι ὑπερηφανεύθημεν ὄντες Χριστιανοί, ἀντὶ νὰ ἀνεχθῶμεν, ὅπως διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡμῶν ταπεινωθῶμεν καὶ σταυρωθῶμεν; Δὲν θὰ ἔλεγεν, ὅτι καυχώμεθα ἐπὶ τῷ Χριστιανισμῷ ὡς ἐπὶ πράγματι τοῦ ὁποῖον κατέχομεν ἀντὶ νὰ ἀφίσωμεν τὸν Χριστιανισμόν νὰ κατάρσῃ ἡμᾶς, Δὲν θὰ ἔλεγεν, ὅτι ἀπεμακρύναμεν τὸν Χριστιανισμόν ἀπὸ τῆς ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς τάξεως τοῦ κόσμου, ἀντὶ νὰ διδῶμεν, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις πρέπει νὰ διεισδύῃ, νὰ διερμηνεύῃ, νὰ συμπληροῖ καὶ ἐξελέγχῃ τὴν τάξιν ταύτην; Δὲν θὰ ἔλεγεν, ὅτι ἀκολουθήσαντες τὴν πορείαν, ἣν ἠκολουθήσαμεν, ἀπεκρύνωμεν τὴν δόξαν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡμαυρώσαμεν τὸ κῦρος αὐτοῦ; Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν ἔλεγεν: «Ἐξέτεινα τὰς χεῖρας μου ἐπὶ ἀπειθοῦς καὶ ἀτιθάσσου λαοῦ». Ἀλλ' ὁ μόνος καὶ ἀπαραίτητος ὁρος ἐπιτυχίας εἶνε νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποτυχίας ἡμῶν καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν ταύτην μετὰ ταπεινῆς καὶ μετανοοῦσης διανοίας, καὶ πλήρεις θάρρους καὶ πίστεως νὰ ἀκολουθήσωμεν διάφορον πορείαν».

Εἶθε τὰ αἰσθήματα ταῦτα νὰ εὗρισκον ἡγῶ ἐν τῷ Μεγάλῳ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ! Ἀλλὰ δὲν εὗρον. Διότι παρὰ τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα ἀμυντόρων τινῶν τῆς ἀληθείας ὑπῆρχον καὶ τὰ τῶν ἀντιθέτων αἰσθημάτων, καυχωμένων ἐπὶ τῇ ἀξιοθauμάστῳ δῆθεν προόδῳ τῆς θρησκείας κατὰ τὸν δέκατον ἐνάτον αἰῶνα· καὶ ἡ πρώτη ἐντύπωσις τοῦ κόμητος Βέρνστορφ, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον ἐσήμαινε θρασεῖαν αἵρετοκρισίαν τῶν Χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ διδασκαλιῶν, ἦτο λίαν ὀρθή, ὡς αἱ ἐπόμεναι συνεδρίαί τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου ἀπέδειξαν.

Αἱ ἀντιτιθέμεναι στασεῖς τοῦ καθολικισμοῦ, ἐθνισμοῦ καὶ διαμαρτυρισμοῦ.

Ἡ πεποίθησις καὶ δουλοπρέπεια τοῦ Καθολικισμοῦ καὶ τῶν ποικιλωνύμων ἐθνικῶν θρησκειῶν ἦτο ἐν ἀξιοσημειώτῳ ἀντιθέσει πρὸς τὸν σκεπτικισμόν τοῦ Προτεσταντικοῦ Χριστιανισμοῦ. Οὐδεμίαν φράσιν ἐλέγχθη ὑπὸ τινος τῶν Καθολικῶν καὶ Ἑθνικῶν κατὰ τοῦ κύρους τῶν ἱερῶν αὐτῶν διβλίων· ἐπὶ τούτων καὶ συνίστων

τὰς ἐαυτῶν θρησκείας, ἐνῷ ἤκουον μετ' ἐκπλήξεως τὰς σκεπτικὰς καὶ ἀπίστους διαλέξεις τῶν Διαμαρτυρουμένων κατὰ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ κατὰ τῆς Βίβλου, δι' ἣν καὶ οἱ Ἑθνικοὶ ἀκόμη ἔδειξαν μεγαλειότερον σέβας.

Ἵνα καταδείξωμεν τὴν ἐκπλήξιν τῶν ξένων, ὅτε ἔμαθον τὴν τοιαύτην μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν κατάστασιν πραγμάτων, παραθέτομεν τὸ κάτωθι ἐκ δημοσιευθέντος λόγου ἐνὸς τῶν Ἰαπῶνων ἀντιπροσώπων, ἐκφωνηθέντος ἐν συνελεύσει συγκροτηθεῖσῃ ἐν Ὑοκοχάμα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐπιστρεψάντων ἐκ τοῦ θρησκευτικοῦ ἐν Σικάγῳ Συμβουλίου Ἰαπῶνων ἀντιπροσώπων, οἵτινες ἤθελον προβάλλῃ τὰς ἐκ τοῦ ρηθέντος θρησκευτικοῦ Συμβουλίου ἐντυπώσεις των καὶ ἐκθέσεις. Ὁ ρηθεὶς Ἰάπων εἶπε τὰ ἀκόλουθα:

«Ὅτε προσεκλήθημεν εἰς τὸ ἐν Σικάγῳ Μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον, ἡ Βουδικὴ ἡμῶν διοργάνωσις δὲν ἤθελε νὰ πέμψῃ ἡμᾶς ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ σώματος. Οἱ περισσότεροι ἐπίστευον, ὅτι ἦτο πονηρὸν κίνημα ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν ὅπως μεταδῶμεν ἐκεῖ, ἵνα ἐμπαιχθῶμεν ἢ προσηλυτισθῶμεν. Μετέβημεν ἐπομένως ὡς ἰδιῶται. Ἀλλὰ μεγίστη ἐκπλήξις μᾶς ἀνέμενεν. Αἱ ἰδέαι ἡμῶν πᾶσαι ἦσαν ἡπατημέναι. Τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον συνεκλήθη, διότι τὰ ἔθνη τῆς Δύσεως διείδον τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν μαορίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ ἠθέλησαν νὰ ἀκούσωσι πράγματι καὶ πληροφορηθῶσι περὶ τῆς θρησκείας ἡμῶν, καὶ μάθωσι ποία εἶνε ἡ καλλιτέρα θρησκεία. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη χώρα ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ δύνανται εὐκολώτερον νὰ διαδοθῶσι αἱ διδασκαλίαι τοῦ Βουδισμού, ἢ ἡ Ἀμερικὴ. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν Ἀμερικῇ εἶναι ἀπλοῦν κοινωνικὸν κόσμημα. Ὑπὸ ἐλαχίστων μόνον πιστεύεται κατὰ βάθος. Οἱ περισσότεροι τῶν Χριστιανῶν εἶνε πόται, καὶ διαπράττουσι διαφόρους μεγάλας ἁμαρτίας, καὶ ζῶσι λίαν ἄσωτον βίον, καίτοι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε παρ' αὐτοῖς λίαν κοινὴ πίστις καὶ χρησιμεύει ὡς κοινωνικὸν κόσμημα. Ἡ ἔλλειψις δυνάμεως παρὰ τῷ Χριστιανισμῷ ἀποδεικνύει τὴν ἀδυναμίαν του. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο κατέδειξε τὴν ὑπὲρ τὸν Χριστιανισμὸν μεγάλην ὑπεροχὴν τοῦ Βουδισμού, καὶ αὕτη δὲ μόνῃ ἡ σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου κατέδειξεν, ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως ἀπώλεσαν τὴν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν πίστιν αὐτῶν καὶ ἦσαν πρόθυμοι νὰ δεχθῶσι τὰς διδασκαλίας τῆς ὑπερέρας ἡμῶν θρησκείας».

Οὐδόλως εἶνε ἀξιοθαύμαστον, ὅτι Ἰάπων τις Χριστιανὸς εἶπε κατὰ τὸ τέλος τῶν διαλέξεων: «Πῶς ἡδυνήθησαν οἱ Ἀμερικανοὶ Χριστιανοὶ νὰ διαπράξωσι τόσον μέγα λάθος συγκαλέσαντες τοιοῦτον Συμβούλιον καὶ ὑβρίζαντες τὸν Χριστιανισμόν;»

Οἱ παρακολουθοῦντες ἐπισταμένως τὴν ἱστορίαν γνωρίζουσιν

ὁπωσδήποτε τὸν χαρακτηρεῖ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἀντιχριστιανικῆς δυνάμεως, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, πρὸς ἣν τόσον διακαῶς ἐπιδιώκουσι οἱ Διαμαρτυρόμενοι νὰ προσεταιρισθῶσιν. Καὶ οἱ ἔχοντες ἀνεωγμένοις τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ τὰς παρούσας αὐτῆς ἐνεργείας γνωρίζουσιν, ὅτι ἡ καρδία καὶ ὁ χαρακτήρ αὐτῆς εἶνε ἀκόμη ἀμετάβλητοι. Οἱ κατὰ πάντα καλῶς πληροφορημένοι γνωρίζουσιν κάλλιστα, ὅτι ἡ Ἐλληνοκαθολικὴ ἐκκλησία ὑπεδότηξε καὶ ἐπεδοκίμασε, ἐάν μὴ ὑπεκίνησε πράγματι, τὸν Ρωσικὸν κατὰ τῶν Ἰουδαίων διωγμὸν καὶ κατὰ πάντων τῶν ἄλλων Χριστιανῶν οἰτινες, ἀφυπνιζόμενοι ἀπὸ τῆς τυφλότητος καὶ δεισιδαιμονίας τῆς Ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας, ζητοῦσι καὶ εὐρίσκουσι τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν διὰ τοῦ Λόγου αὐτοῦ. Ὁ διωγμὸς, ὑποκνηθὲς ὑπὸ τῶν Ἐλληνοκαθολικῶν ἱερέων καὶ ἐνεργηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, εἶναι σκληροτάτης καὶ ἀποτροπαιοτάτης φύσεως. Οὐχ ἦττον ὅμως, ἡ μετ' ἀμφοτέρων τούτων τῶν συστημάτων, τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ Ἐλληνοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἔνωσις καὶ σύμπραξις, καθὼς ἐπίσης καὶ μετὰ πάσης μορφῆς ἐθνικῆς δεισιδαιμονίας καὶ ἀγνοίας, διακαέστατα ἐπιζητεῖται.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΣΚΟΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΣΜΟΥ, ΜΕΘ ΟΥ ΟΙ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΙ ΚΑΙ ΕΠΙΖΗΤΟΥΣΙ
ΣΥΜΜΑΧΙΑΝ.

Τοῦ μεγάλου σκότους τοῦ Ἐθνισμοῦ, οὗ τὴν σύμπραξιν καὶ συμπάθειαν ἐκλιπαροῦσιν οἱ Χριστιανοί, δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἰδέαν τινα ἐκ τοῦ κάτωθι ἄρθρου τοῦ Δρος Πέντεκοστ, ὅστις πλήρης ἀγανακτήσεως κατὰ τοῦ κριτικῆς ὕφους, ὅπερ τινες τῶν ξένων ἀνέλαβον κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν Χριστιανικῶν ἱεραποστόλων, εἶπε τὰ ἀκόλουθα:—

«Νομίζω λυπηρὸν νὰ προσπαθῶμεν νὰ μεταβάλωμεν τὰς συζητήσεις τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου εἰς σειρὰς ἀλλεπαλλήλων κατηγοριῶν· ἐν τούτοις, ἡμεῖς οἱ Χριστιανοί ἐκαθήσαμεν μεθ' ὑπομονῆς καὶ ἠκούσαμεν σειρὰν ὁλόκληρον ἐπικρίσεων ἐκ μέρους ἀντιπροσώπων τινῶν τῶν Ἀνατολικῶν θρησκειῶν κατὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐπὶ παραδείγματι, τὰ καταγῶγια τοῦ Σικάγου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης, ἡ ἀκατανόμαστος φαυλοδιότης, ἦν καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι, οὓς φιλοξενοῦμεν ἐν τῇ χώρᾳ μας, διαρῶσιν, ἡ ἀκολασία, ἡ μέθη, αἱ φιλονικίαι, οἱ φόνοι, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἐγκλήματα τῶν ἐγκληματικῶν τάξεων ἀπεδόθησαν εἰς ἡμᾶς. Τὰ ἐλαττώματα τοῦ τε Κοινοβουλίου καὶ τῆς Κυβερνήσεως Ἀγγλίας τε καὶ Ἀμερικῆς ἐπεδύρουν τὸν Χριστιανισμόν. Τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀπλοῦ καὶ τοῦ ρουμίου, ἡ παράβασις συνθηκῶν, οἱ ἀπάνθρωποι καὶ βάρβαροι νόμοι κατὰ τῶν Κινέζων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπεδύρουν πάντα τὴν Χριστιανικὴν

ἐκκλησίαν. [Σημ. Συγγρ. Ἀλλ' ἐὰν οἱ Χριστιανοὶ ἀξιούσιν, ὅτι εἶναι Χριστιανικά τὰ κράτη ταῦτα, ὑπάρχει λόγος νὰ μέμψωνται τοὺς εἰδωλολάτρας κρίνοντας αὐτὰ ὡς Χριστιανικά;]

«Μοὶ φαίνεται, ὅτι εἶνε περιττόν νὰ εἰπωμεν, ὅτι πάντα ταῦτα, ἤτοι αἱ ἀνθηκότητες, ἡ μέθη, τὰ ἐγκλήματα, ἡ ἔλλειψις ἀδελφικότητος, καὶ ἡ ἰδιοτελὴς ἀπληστία τῶν καταστρεπτικῶν τούτων ἐμποριῶν, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν χωρῶν ἡμῶν μετηνέχθησαν εἰς τὴν Ἀνατολήν, κείνται ἐκτὸς τοῦ κύκλου τοῦ Χριστιανισμοῦ. [Σημ. Συγγρ. Οὐδόλως εἶνε περιττόν, ἐὰν ταῦτα εἶνε Χριστιανικά κράτη. Προβάλλουσα ἡ ἐκκλησία τὴν ἀξίωσιν, ὅτι τὰ κράτη ταῦτα εἶναι Χριστιανικά, δεόν νὰ ἐπιβαρυνθῇ μὲ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, αἵτινες δικαίως ἐπιβαρύνουσι ταύτην.] Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ νυχθημερόν ἐργάζεται, ὅπως διορθώσῃ καὶ ἐξαλείψῃ τὰ πλημελήματα ταῦτα. Ἡ ὁμόφωνος φωνὴ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας καταδικάζει τὸ ἐμπόριον τοῦ ὀπίου καὶ τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τὰ κατὰ τῶν Κινέζων καταθλιπτικά μέτρα, καὶ πᾶσαν ἐν γένει κακίαν καὶ ἀπληστίαν, δι' ἣν παραπονοῦνται οἱ ἐξ Ἀνατολῆς φίλοι ἡμῶν.

«Εἴμεθα πρόθυμοι νὰ ἐλεγχθῶμεν ἄλλ' ἀναλογιζόμενοι, ὅτι αἱ ἐπικρίσεις αὐταὶ προέρχονται ἐν μέρει παρὰ κυρίων, οἵτινες ἀντιπροσωπεύουσι θρησκευτικὸν σύστημα, τοῦ ὁποῖου οἱ ναοί, χειροποίηθέντες ὑπὸ τῶν ὑψίστων τάξεων τοῦ Βραχμανικοῦ ἱερατείου, εἶναι τὰ ἐπίσημα μοναστήρια τῆς ἀνθηκότητος καὶ διαφθορᾶς, ὁμοία πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει ἐν οὐδεμίᾳ χώρᾳ τῆς Δύσεως, νομίζω, ὅτι εἶνε πολὺ νὰ σιωπῶμεν ἀπέναντι τῶν τοιούτων παραδεχόμενοι διὰ τῆς σιωπῆς ἡμῶν τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα καθ' ἡμῶν. Δύναμαι νὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς μυρίους ναοὺς, κατεσκευασμένους ἐν πάσῃ χώρᾳ τῶν Ἰνδιῶν, ἐν οἷς εἶναι προσκεκολλημέναι ἀπὸ διακοσίων μέχρι τετρακοσίων ἱέρειαι, τῶν ὁποίων ὁ βίος δὲν εἶνε καθ' ὅλα ὡς ἔπρεπε νὰ εἶνε.

«Εἶδον ταῦτα ἰδίως ὀφθαλμοῖς, καὶ οὐδεὶς ἀρνεῖται αὐτὰ ἐν Ἰνδίας. Ἐὰν ἀναφέρητε περὶ αὐτῶν εἰς τοὺς Βραχμάνους, θέλουσι σᾶς εἶπῃ, ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ συστήματος αὐτῶν διὰ τὸν κοινὸν λαόν. Μὴ λησμονῆτε, ὅτι τὰ σύστημα τοῦτο εἶνε ἐπίσημος διάταξις τῆς Ἰνδικῆς θρησκείας. Δὲν εἶνε ἀνάγκη παρὰ νὰ ἴδῃ τις τὰ ἀποτρόπαια ἀνάγλυφα τῶν τε Ἰνδικῶν καὶ Βουδικῶν ναῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ δημοφιλέστατα ἐν Ἰνδίας ἀντικείμενα λατρείας, ἵνα σχηματίσῃ ἰδέαν τινα περὶ τῆς διαφθορᾶς τῶν Ἀνατολικῶν θρησκειῶν. Μὴ λησμονῆτε δέ, ὅτι ταῦτα οὐχὶ μόνον εἶναι ἀνεκτά, ἀλλὰ καὶ διατάσσονται, θεσπίζονται καὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἱερατείου. Αἱ αἰσχραὶ μόνον εἰκονογραφίαι καὶ τοιχογραφίαι τῆς ἀρχαίας Πομπηίας δύνανται νὰ παραβληθῶσι κατὰ τὴν αἰσχρότητα πρὸς τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον τῶν να-

ὧν τῶν Ἰνδιῶν ἀναφανδὸν ὁρώμενα πράγματα.

«Εἶνε ὀλίγον δύσκολον νὰ ἀνεχόμεθα τὰς ἐπικρίσεις, τὰς ὁποίας οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι τῶν Ἰνδικῶν θρησκειῶν κάμνουν κατὰ τῶν ἀσεβῶν τῶν χωρῶν τῆς Δύσεως, ἐνῷ οἱ ἐπικρίνοντες οὗτοι ζῶσιν ἐν μέσῳ τοιούτων κατοπητικῶν οἰκῶν, ὧν ἕκαστος ἀνεγείρεται καὶ προασπίζεται ὑπὸ τῶν ἡγετῶν τῶν ἰδίων αὐτῶν θρησκειῶν.

«Πολλάκις ἠκούσαμεν περὶ τῆς «πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τοῦ ἀνθρώπου» ὅτι εἶναι μία ἐκ τῶν διδασκαλιῶν τῶν Ἀνατολικῶν θρησκειῶν. Ἐν τούτοις ὅμως, καίτοι ἀνηρεύνησα πάντα τὰ θρησκευτικὰ ἔργα τῶν Ἰνδιῶν, δὲν ἤδυνήθην ποτὲ νὰ ἀνέρω ἐν αὐτοῖς αὐδὲν κείμενον δικαιολογοῦν ἢ ὑπαινισσόμενόν πως τὴν διδασκαλίαν τῆς «πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τοῦ ἀνθρώπου». Αὕτη εἶναι καθαρὰ λογοκλοπία ἀπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Χαίρομεν, ὅτι υἱοθέτησαν καὶ ἐνεκολπώθησαν ταύτην. Πῶς δύναται εἰς Βράχμαν, ὅστις μετ' ἀποστροφῆς βλέπει πάντας τοὺς ταπεινῆς, καταγωγῆς ἀνθρώπους, καὶ ἰδίως τοὺς παρίας, καὶ θεωρεῖ αὐτοὺς ὡς διάφορον τάξιν ὄντων, καταγομένων ἐκ πηθήκων ἢ δαιμόνων, νὰ τολμᾷ νὰ λέγῃ ἡμῖν, ὅτι πιστεύει εἰς τὴν πατρότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀδελφότητα τοῦ ἀνθρώπου; Ἐὰν εἰς Βράχμαν πιστεύει εἰς τὴν ἀδελφότητα τοῦ ἀνθρώπου, διατὶ ἀρνεῖται τὴν κοινωνικὴν ἀβρότητα καὶ τὴν κοινὴν φιλανθρωπίαν εἰς τοὺς τῶν ἄλλων τάξεων ἀνθρώπους, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τῆς Δύσεως, τοὺς ὁποίους τόσον ὥραϊα περιλαμβάνει εἰς τοὺς ἀδελφικούς βραχίονας τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐσχάτως εὐρεθείσης διδασκαλίας τῆς πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τοῦ ἀνθρώπου;

Καὶ ἐὰν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὑπάρχει τις ἀδελφότης τοῦ ἀνθρώπου ἐν Ἰνδίας, ἐν τούτοις ὅμως καὶ ὁ μᾶλλον ἀπρόσεκτος παρατηρητὴς ἀδιστακτικῶς δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζεται παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ἢ πρὸς τὰς ἀδελφὰς ἀγάπῃ. Εἰς τὴν παρατήρησιν μας δὲ ταύτην δύναται νὰ ἀπαντήσουν αἱ ἀκατανόμαστοι φρικιαστικαὶ βάσανοι, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται αἱ γυναῖκες τῶν Ἰνδιῶν.

«Μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις διὰ σοβαρᾶς χειρὸς ἐπάταξε τὸν ἀρχαῖον ἐν Ἰνδίας θεσμόν τοῦ Σούττη, ἑκατοντάδες Ἰνδῶν χηρῶν μετ' εὐχαριστήσεως ὤρων πρὸς τὰς ἐπικηδεῖους πυρὰς τῶν ἀποθανόντων αὐτῶν συζύγων, προτιμῶσα οὕτω νὰ περιπτυχθῶσιν μᾶλλον τὰς φλόγας τῶν καιομένων αὐτῶν σωμάτων ἢ νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὰς ἀκατανόμαστους καὶ φρικιαστικὰς βασάνους καὶ τὸν ζῶντα αἶδην τῆς Ἰνδικῆς χηρείας. Ἄς εἴπωσιν οἱ φίλοι ἡμῶν Ἰνδοί, τί ἐθέσπισεν ἡ θρησκεία αὐτῶν διὰ τὴν Ἰνδὴν χήραν, καὶ ἰδίως τὴν μικρὰς ἡλικίας τοι-

αὐτὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ὥρισεν, ἵνα ἡ κόμη αὐτῆς κείρεται ὡς ἐγκληματίου, ἵνα ἀπογυμνοῦται τῶν κοσμημάτων αὐτῆς, ἵνα ἐνδύηται διὰ ρακῶν, ἵνα περιέρχεται εἰς κατάστασιν δουλείας χειροτέρας ἐκείνης ἣν δυνάμεθα νὰ ἀντιληφθῶμεν, ἵνα γίνηται κυριολεκτικῶς ὁ δούλος τῆς οἰκογενείας, καὶ ἵνα χρησιμοποιῆται καὶ εἰς χειροτέρας ἔτι καὶ ἀκατανομάστους ἀγγαρείας. Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην περιέρχεται ἡ δυστυχὴς χήρα ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς θρησκείας αὐτῆς. Μόλις πρὸ τινων ἐτῶν ἡ Βρεττανικὴ κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβάλῃ νέον καὶ αὐστηρόν νόμον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναβιβάζεται τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας τῆς γυναικὸς εἰς δώδεκα ἔτη, μεθ' ἣν ἡλικίαν εἶναι νόμιμον διὰ τὸν Ἴνδον νὰ ἐκπληροῖ τὰς συζυγικὰς σχέσεις μετὰ τῆς παιδὸς συζύγου αὐτοῦ. Τὰ Χριστιανικὰ νοσοκομεῖα ὑπερπλήρη ἐκ τῶν μικρῶν ἐκ τῆς βρεφικῆς ἔτι αὐτῶν ἡλικίας διεφθαρμένων κορασίων, παρουσιάζουν τοιαύτην φρίκην, ὥστε εἶχε λάβῃ ἡ κυβέρνησις σύντονα μέτρα ὅπως προλαμβάνῃ τὰ ἐγκλήματα ταῦτα, τὰ ὁποῖα διεπράττοντο ἐν τῷ ὀνόματι τῆς θρησκείας. Τοσοῦτος ἦτο ὁ ἐν Ἰνδίαις ἐπὶ τούτῳ ἐρεθισμός, ὥστε ὑπῆρχε φόβος νὰ ἐγερθῇ θρησκευτικὴ ἐπανάστασις, ἥτις ἠδύνατο νὰ φέρῃ νέαν κατὰ τῆς πολιτείας ἐξέγερσιν τοῦ λαοῦ.

«Ἠλέγχθημεν παρὰ τῶν ἐξ Ἀνατολῆς φίλων ἡμῶν ὡς κρινόντες προκατελιγμένως καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὰ κατ' αὐτοῦς· καὶ τοῦτο διότι ἐν τελευταίᾳ τινι προσκλήσει κατὰ τὰς πρώτας συνεδρίας τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου πέντε μόνον ἄτομα ἠδύναντο νὰ εἰπωσιν, ὅτι εἶχον ἀναγνώσῃ τὴν Βίβλον τοῦ Βούδα, οὕτως ὥστε ἐν τῇ συνεδρίᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο παραδεκτόν, ὅτι ἡ κρίσις ἡμῶν ἦτο ἄδικος καὶ μὴ βασιζομένη ἐπὶ τῶν πραγμάτων. Ἡ αὐτὴ πρόσκλησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν Βουρμασίᾳ ἢ Κεϊλάνῃ, καὶ ἡ αὐτὴ ἄγνοια ἐν μέσαις Βουδικαῖς χώραις ἠδύνατο νὰ ἀπαντηθῇ· δυνάμεθα δὲ κάλλιστα νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἐκτὸς τοῦ ἱερατείου δὲν θὰ εὐρίσκοντο πολλοὶ δυνάμενοι νὰ εἰπωσιν, ὅτι εἶχον ἀναγνώσῃ τὰς Γραφὰς τῆς θρησκείας αὐτῶν. Μόνον οἱ ἱερεῖς δύνανται νὰ ἀναγινώσκωσι καὶ διδάσκωσι ταύτας. Πρὶν ἢ οἱ Χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι μεταβῶσιν εἰς Ἰνδίας, ἢ Σανσκριτικὴ γλῶσσα ἦτο νεκρά. Ἐὰν αἱ Ἰνδικαὶ Γραφαὶ μετεφράσθησαν ἢ ἐδόθησαν εἰς τὰ ἔθνη τῆς Δύσεως, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ἱεραποστόλους καὶ τοὺς λογίους τῆς Δύσεως, οἵτινες ἀπεκάλυψαν ταύτας, μετέφρασαν καὶ ἔφερον αὐτάς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Εἰς κοινὸς Ἰνδός, ὁ ὁποῖος ἔχει Εὐρωπαϊκὴν μόρφωσιν, γνωρίζει τόσας ἐκ τῶν Σανσκριτικῶν Γραφῶν, ὅσα μετεφράσθησαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἢ τὴν Ἰθαγενεὴν γλῶσσαν ὑπὸ τῶν λογίων τῆς Δύσεως. Ὁ κοινὸς δὲ λαὸς, ὅστις ἀποτελεῖ τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τῶν

Ἰνδιῶν, γνωρίζει μόνον τὴν προφορικὴν παράδοσιν. Ἄς παραβάλωμεν λοιπὸν τὰς τοιαύτας περιορισμένας Σανσκριτικὰς Γραφὰς πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ μετέφρασαν τὴν Βίβλον αὐτῶν εἰς περισσοτέρας τῶν τριακοσίων γλωσσῶν καὶ διαλέκτων καὶ διέδωκαν ταύτην δι' ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων μεταξὺ πάντων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν γλωσσῶν καὶ τῶν λαῶν τῆς γῆς. Ἀρεσκόμεθα εἰς τὸ φῶς, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι αἱ Βίβλοι τῆς ἀνατολῆς ἀγαπῶσι τὸ σκότος μᾶλλον ἢ τὸ φῶς, καθότι δὲν ἀνέχονται τὸ φῶς τῆς παγκοσμίου δημοσιεύσεως.

Ἐν νεωτέρᾳ καὶ καλλιτέρᾳ Ἰνδικῇ θρησκείᾳ τῆς σήμερον εἶνε μᾶλλον ἀνεπτυγμένη, καθότι εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ Χριστιανικοῦ περιβάλλοντος, ἀλλὰ δὲν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸ ἡθικὸν ἐκεῖνο σημεῖον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παραχωρήσῃ αὐτῇ τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλῇ εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἑκκλησίαν περὶ μαθημάτων ἡθικῆς. Πρὶν ἢ οἱ Ἰνδοὶ καθαρίσωσι τοὺς ναοὺς αὐτῶν ἐκ τῆς κόπρου τοῦ Αὐγείου, καὶ οἱ σοφοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἀπαρνηθῶσι καὶ ἀποκηρύξωσι τὰς φρικαλεότητας τὰς διαπραττομένας ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, ὡς εἶναι μετριοφρονες καὶ ὡς παύσωσι κηρύττοντες διδασκαλίαν ἡθικῆς εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΑΙ ΕΚΖΗΤΟΥΝΤΕΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

Ἐνῷ ἡ Χριστιανωσύνη ἴστατο ἀντιπροσωπευτικῶς πρὸς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑθνικοῦ κόσμου καυχωμένη ἐπὶ τοῖς θρησκευτικοῖς αὐτοῖς προδόσις, καὶ μὴ γνωρίζουσα, ὅτι ἦτο «πτωχὴ καὶ τυφλὴ καὶ ἐλεεινὴ καὶ γυμνὴ» (Ἀποκ. γ'.17), ἡ ἀντιπαρβολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν προφανῇ ἐκζήτησιν τοῦ Θεοῦ ἐκ μέρους τινῶν ἐν ταῖς ἐθνικαῖς χώραις ἦτο ἀξιοσημείωτος· καὶ ἡ ἀγχίνοια, μεθ' ἧς διέβλεπον καὶ ἐμμέσως ἐπέκρινον τὰς ἀσυνειπίας τῶν Χριστιανῶν ἦτο ἀξία ἰδιαιτέρας σημειώσεως.

Διὰ δύο διαλέξεων, γενομένων ἐν τῷ Μεγάλῳ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου ὑπὸ ἀντιπροσώπων Ἰνδῶν παρετηρήσαμεν ἀξιοσημειωτὸν τινα κίνησιν ἐν Ἰνδία, ἥτις ἄφ' ἐνὸς μὲν παρέχει ἰδέαν τινα τοῦ σκότους τῶν Ἑθνικῶν χωρῶν, καὶ ἄφ' ἑτέρου μᾶς διδάσκει περὶ τῆς ἐπύρροϋς τῆς Βίβλου ἡμῶν, ἣν οἱ ἱεραπόστολοι διέδωκαν ἐν αὐταῖς. Ἡ Βίβλος ἐξετέλεσεν ἔργον, τὸ ὁποῖον, τὰ ἀντιμαχόμενα δόγματα, τὰ συνοδεύοντα ταύτην καὶ ἀξιοῦντα ὅτι ἐρμηνεύουσιν αὐτήν, παρεκώλυσαν, ἀλλὰ δὲν κατέστρεψαν. Ἐξ Ἰαπωνίας ὠσαύτως ἀκούομεν τὰ αὐτά. Παραθέτομεν κατωτέρω ἀποσπάσματα ἐκ τριῶν διαλέξεων, αἵτινες εἶναι ἀξιοσημειῶται διὰ τὴν προφανῇ αὐτῶν εἰλικρίνειαν, τὴν λογικὴν καὶ τὴν σαφεῇ ἔκφρασιν, καὶ αἱ ὁποῖαι καταδεικνύουσιν τὴν σο-

Βαρύτητα τῶν Ἐθνικῶν Μεταρρυθμιστῶν, οἵτινες ἐκζητοῦσι τὸν Θεὸν καὶ θεωρηθῇσονται εὐτυχεῖς ἐὰν δυνηθῶσι καὶ ἐξεύρωσιν αὐτόν.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΕΚ ΝΕΑΣ ΙΝΔΙΚΗΣ.

Ὁ κ. Μόξσομδάρ ἐποιήσατο τὴν ἀκόλουθον ἐν τῷ Μεγάλῳ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου διάλεξιν:—

«Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐθνῶν καὶ τῶν Θρησκειῶν:— Ἡ Βραχμανικὴ θρησκευτικὴ ἐταιρεία Σόμαξ, ἣν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύω, εἶνε νέα ἐταιρεία· ἡ θρησκεία ἡμῶν εἶναι νέα θρησκεία, ἀλλ' ἔχει τὰς πηγὰς τῆς ἀπὸ τῆς ἀπομεμακρυσμένης ἀρχαιότητος, ἀπ' αὐτῶν τῶν ριζῶν τῆς ἔθνικῆς ἡμῶν ζωῆς, χρονολογουμένης ἀπὸ ἑκατοντάδων αἰώνων.

«Πρὸ ἐξήκοντα τριῶν ἐτῶν ὁλόκληρος ἡ Ἰνδικὴ κατεῖχετο ὑπὸ μεγάλοι θορύβου. Ὁ μέγας παράφωρος θόρυβος ἑτερογενεοῦς πολυθεϊσμοῦ ἐτάραττε τὴν ἡσυχίαν τῆς χώρας. Ἐκτὸς τούτου εἰχομεν τὸν θρῆνον τῶν χερῶν· ναί, τὸν θρῆνον τῶν δυστυχῶν ἐκείνων γυναικῶν, αἵτινες ὤφειλον νὰ καῶσιν ἐν ταῖς ἐπικηδείοις πυραῖς τῶν ἀποθανόντων αὐτῶν συζύγων, βεβηλουμένης διὰ τῆς πράξεως ταύτης τῆς ἀγιότητος τῆς γῆς τοῦ Θεοῦ. Εἴχομεν τὴν τῆς Βουδικῆς θρησκείας θεάν τῆς χώρας, τὴν μητέρα τοῦ λαοῦ, ἔχουσαν δέκα χεῖρας, διὰ τῶν ὁποίων ἐκράτει τὰ πρὸς προστασίαν τῶν τέκνων αὐτῆς ὅπλα. Εἴχομεν τὴν λευκὴν θεάν τῆς παιδείας, παίζουσαν ἐπὶ τῆς Βένας αὐτῆς (ἐγχόρδου μουσικοῦ ὄργάνου) τὰς χορδὰς τῆς σοφίας. Εἴχομεν ὡσαύτως τὴν θεάν τῆς εὐτυχίας, κρατοῦσαν ἀνὰ χεῖρας, οὐχὶ τὸ κέρας, ἀλλὰ τὸ κἀνιστρον τῆς ἀφθονίας, καὶ εὐλογοῦσα τὰ ἔθνη τῆς Ἰνδικῆς· καὶ τὸν θεὸν τὸν ἔχοντα κεφαλὴν ἐλέφαντος· καὶ τὸν θεὸν τὸν ὀχούμενον ἐπὶ ταῷ, καὶ ἐκτὸς τούτων τριάκοντα τρία ἑκατομμύρια θεῶν καὶ θεαινῶν. Καὶ πολλὰ ἔτι δύναμαι νὰ ἀναφέρω περὶ τῆς Ἰνδικῆς μυθολογίας ἀλλ' οὐ τοῦ παρόντος.

«Ἐν μέσῳ τῆς δίνης τοῦ πολυθεϊσμοῦ καὶ κοινωνικοῦ τούτου κακοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ σκότους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀνῆλθον ἀνεφάνη, Βραχμάν τις, καταγόμενος ἐκ καλῆς οἰκογενείας καὶ καλῶς ἀνατραφεὶς, ὅστις ὠνομάζετο Ράξα Ράμ Δόχαν Ρόν. Οὗτος, πρὶν ἔτι ἀνδρωθῆναι, ἔγραψε βιβλίον τι, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεδείκνυε τὸ ψεῦδος τοῦ πολυθεϊσμοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς υπάρξεως τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐπέφερε διωγμὸν κατ' αὐτοῦ. Κατὰ τὸ 1830, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἴδρυσεν ἐταιρείαν τινα, γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Βραχμο-Σομάξ, ἥτοι ἐταιρείαν τῶν λατρευτῶν τοῦ ἐνὸς ζῶντος Θεοῦ.

«Ἡ ἐταιρεία αὕτη συνέστησε τὸν μονοθεϊσμόν κατὰ τὴν ἔμπνευσιν τῶν παλαιῶν Ἰνδικῶν Γραφῶν, αἵτινες καλοῦνται Βένδας καὶ Οὐπάνισαδς.

«Προϊόντος τοῦ χρόνου, καθόσον τὸ κίνημα τοῦτο ηὔξανεν, τὰ μέλη τῆς ἐν λόγῳ εταιρείας ἤρχισαν νὰ ἀμφιβάλλωσιν περὶ τοῦ ἀλαθήτου τῶν Ἰνδικῶν Γραφῶν. Ἐνόμιζον, ὅτι ἤκουον ἐν ἑαυτοῖς φωνήν, κατ' ἀρχὰς μὲν ἀσθενεστέραν, εἰτα δὲ δυνατωτέραν, διαψεύδουσιν τὰς Ἰνδικὰς Γραφάς. Ἐλεγον κατ' ἑαυτούς: «Τίνας πρέπει νὰ εἶναι αἱ θεολογικαὶ ἡμῶν ἀρχαί; Ἐπὶ τίνων ἀρχῶν πρέπει νὰ βασίῃται ἡ θρησκεία ἡμῶν; Ὁ ἀσθενὴς τόνος, μεθ' οὗ κατ' ἀρχὰς προϋβλήθη ἡ ἐρώτησις, ἐγένετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον δυνατωτέρως, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀντήχει ἐν τῇ ἀναπτυσσομένη θρησκευτικῇ ταύτῃ εταιρείᾳ, μέχρις οὗ κατέληξεν εἰς τὴν πρακτικωτάτην ἐρώτησιν «ἐπὶ τίνος βιβλίου πρέπει νὰ βασίῃται πᾶσα ἀληθὴς θρησκεία;»

«Μετ' οὐ πολὺν χρόνον διείδον, ὅτι ἦτο ἀδύνατον, ἵνα αἱ Ἰνδικαὶ Γραφαὶ εἶναι ἡ μόνη βάσις πάσης ἀληθοῦς θρησκείας. Διέγνωσαν, ὅτι, καίτοι ὑπῆρχον ἀλήθειαί τινες ἐν ταῖς Ἰνδικαῖς Γραφαῖς, δὲν ἠδύναντο νὰ ἀναγνωρίσωσιν ταύτας ὡς τὴν μόνην ἀλάθητον δόσιν πνευματικῆς θρησκείας. Καὶ οὕτω μετὰ εἰκοσι καὶ ἑν ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐν λόγῳ εταιρείας τὸ δόγμα τοῦ ἀλαθήτου τῶν Ἰνδικῶν Γραφῶν ἐγκατελείφθη.

«Ἐτέρα ἐρώτησις ἡγέρθη κατόπιν. Δὲν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι Γραφαί; Δὲν ἔλεγον ὑμῖν τελευταίως, ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου τῆς Ἰνδικῆς ἐκάθησεν ἤδη ὁ Χριστιανισμός μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς εἰρήνης ἐν τῇ μιᾷ χειρὶ καὶ μετὰ τὸ σκήπτρον τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ ἐτέρᾳ; Ἡ Βίβλος διεισέδυσεν εἰς τὴν Ἰνδικήν. Ἡ Βίβλος εἶναι τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον τὸ ἀνθρώπινον γένος δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῇ. Ἀναγνωρίζοντες ἐπομένως τὴν μεγάλην ἀφ' ἑνὸς ἔμπνευσιν τῶν Ἰνδικῶν Γραφῶν, δὲν ἠδυνάμεθα εἰ μὴ νὰ ἀναγνωρίσωμεν ἀφ' ἑτέρου τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὸ κύρος τῆς Βίβλου. Καὶ κατὰ τὸ 1861 ἐδημοσιεύσαμεν βιβλίον τι, περιέχον ἀπαστάσματα ἀπὸ πασῶν τῶν Γραφῶν, ἵνα ἀναγινώσκηται κατὰ τὰς λατρείας μᾶς. Δὲν ἦσαν οἱ Χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τῆς Βίβλου· δὲν ἦσαν οἱ Μωαμεθανοὶ ἱερεῖς ἐκεῖνοι οἵτινες ἔδειξαν ἡμῖν τὰς ἐξόχους περιόδους ἐν τῷ Κορανίῳ· δὲν ἦσαν οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ζωροάστρου ἐκεῖνοι οἵτινες ἔδειξαν ἡμῖν καὶ μᾶς ἐδίδαξαν τὸ μεγαλεῖον τῆς γραφῆς τῶν· ἀλλὰ ἐνυπῆρχεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ὁ Θεὸς τῆς ἀπείρου ἀληθείας, ἡ πηγὴ τῆς ἐμπνεύσεως πασῶν τῶν Γραφῶν, τῆς Βίβλου, τοῦ Κορανίου, τῆς Ξένδ-Ἀδέστα (γραφῆς τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ζωροάστρου), ὁ ὁποῖος Θεὸς ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ πάσης ἐξόχου διδασκαλίας, ἥτις ἀπεκαλύφθη ἡμῖν διὰ τῆς ἀπανταχόθεν μεγάλης πίερας. Διὰ τῆς ὁδηγίας καὶ τοῦ φωτὸς τοῦ Θεοῦ ἀνεγνωρίσαμεν τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπὶ τοῦ βράχου

τῆς παντοτεινῆς καὶ αἰωνίου ἀληθείας ἐθέσαμεν τὴν θεολογικὴν ἡμῶν βάσην.

«Δύναται νὰ ὑπάρξῃ θεολογία ἄνευ ἡθικῆς; 'Οποία δύναται νὰ εἶναι ἡ ἔμπνευσις τῆς Γραφῆς ταύτης ἢ τὸ κῦρος τοῦ προφήτου ἐκείνου ἄνευ ἀτομικῆς ἀγιότητος καὶ ἀγνότητος τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πεποιημένου ναοῦ; Καθόσον προεβαίνομεν ἐν τῇ θεολογίᾳ μας, κατενοοῦμεν, ὅτι δὲν ἤμεθα καλοὶ ἄνθρωποι, δὲν εἰχομεν ἀγνάς διανοίας, δὲν ἤμεθα ἅγιοι ἄνθρωποι, καὶ ὅτι πολλὰ κακία μᾶς περιέβαλλον, ἐν ταῖς οἰκίαις ἡμῶν, ἐν ταῖς ἐθνικαῖς ἡμῶν συνηθείαις, ἐν τῇ διοργανώσει τῆς κοινωνίας ἡμῶν. 'Αμέσως λοιπὸν ἡ ἐταιρεία ἡμῶν ἐπελήφθη τῆς διαρρυθμίσεως τῆς κοινωνίας. Κατὰ τῷ 1851 ἐωρτάσθη ἡ πρώτη ἐπιγαμία. 'Επιγαμία δὲ ἐν 'Ινδικῇ σημαίνει τὸν γάμον προσώπων ἀνηκόντων εἰς διαφόρους κοινωνικὰς τάξεις. Οὐδεὶς εἶναι τόσον τολμηρὸς, ὥστε νὰ ἐξέλθῃ πέραν τῶν ὁρίων τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ πολλῷ μᾶλλον πέραν τῶν ὁρίων τῆς μικρᾶς κοινότητος, εἰς ἣν ἀνήκει, περιβαλλόμενος οὕτως ὡς διὰ Σινικοῦ τείχους. 'Εν τῇ θρησκευτικῇ ἡμῶν ἐταιρείᾳ διηρωτήθημεν: «Τὸ Σινικὸν τοῦτο τεῖχος θέλει διὰ παντὸς αἰσχύνη τὴν ἐλευθερίαν τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ; Οὐχί, καταρρίψατε καὶ κατακρημνίσατε αὐτό».

Ὁ ἀρχηγὸς λοιπὸν τῆς ἐταιρείας ἡμῶν συνέστησε τὴν μεταξὺ τῶν διαφόρων οἰκογενειῶν καὶ κοινωνικῶν τάξεων ἐπιγαμίαν. Οἱ Βραχμάνες προσεβλήθησαν. Οἱ εὐήθεις ἐκίνησαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἡγέται τινὲς μάλιστα τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἐταιρείας ὑψωσαν τοὺς ὤμους των καὶ ἔθεσαν τὰς χεῖρας των εἰς τὰ θυλάκια των λέγοντες: «Οἱ δαυλοὶ οὗτοι θέλουσιν ἀνάψῃ πυρὰν εἰς ὀλόκληρον τὴν κοινωνίαν ἡμῶν.» Μολαταῦτα ἡ ἐπιγαμία ἤρξατο προχωροῦσα, οἱ γάμοι τῶν χερῶν προώδευον.

«Γνωρίζετε τί εἶναι ἐν 'Ινδικῇ αἱ χῆραι; Μικρὰ κόρη δέκα ἢ δώδεκα ἐτῶν συμβαίνει νὰ χάσῃ τὸν σύζυγόν της πρὶν γνωρίσῃ καλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ του, καὶ ἀπὸ τῆς τρυφερᾶς ταύτης ἡλικίας μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου της ὑποβάλλεται εἰς θρησκευτικὰς τιμωρίας καὶ σκληραγωγίας καὶ ταλαιπωρίας καὶ ἀπομονώσεις καὶ δυσμενίας, περὶ ὧν ἀκούων τις καταλαμβάνεται ὑπὸ τρόμου. Δὲν ἐπιδοκιμάζω βεβαίως οὔτε ἐννοῶ τὴν διαγωγὴν γυναικὸς ὑπανδρευμένης ἅπαξ καὶ δις καὶ τρις καὶ τετράκις, τοσάκις ὑπανδρευμένης ὅσαι εἶναι αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους. Δὲν ἐπιδοκιμάζω τὴν διαγωγὴν τοιούτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι ὅταν παιδίον τι χάσῃ τὸν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καλούμενον σύζυγόν του, τὸ νὰ ὑποβάλληται εἰς τὰς ταλαιπωρίας τῆς ἰσοβίου χηρείας καὶ εἰς τὰς ἀθλιότητας, τὰς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγκληματῖαι αἰσχύνονται, τὸ τοιοῦτον σημαίνει ἀπανθρωπείαν, τῆς ὁποίας δὲν δύναται τις νὰ ἀπαλλαγῇ εὐκόλως. 'Εντεῦθεν συνεστήθη-

σαν οἱ γάμοι τῶν χηρῶν. Ἐπελήφθημεν τοῦ προδλήματος τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκογενειακῆς διαρρυθμίσεως, ἥτις ὅμως ἐπέφερε ρῆγμα εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἡμῶν ἑταιρείαν. Ἡμεῖς οἱ νεώτεροι ἀπεχωρίσθημεν μετὰ πάσης ἡμῶν τῆς κοινωνικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ εἰργάσθημεν ὅσον ἡδυνήθημεν περισσότερον. Ὅτε αἱ κοινωνικαὶ αὐταὶ διαρρυθμίσεις ἐν μέρει συνεπληρώθησαν, τότε ἄλλο ζήτημα προὔδληθη.

«Εἵχομεν ἐπιτύχη τὸν γάμον τῆς χήρας· εἵχομεν καταργήσῃ τὴν καῦσιν τῶν χηρῶν· ἀλλὰ τί ἐπράξαμεν διὰ τὴν ἀτομικὴν ἡμῶν ἐξάγνισιν, διὰ τὴν καθαγίασιν τῶν συνειδήσεων ἡμῶν, διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῶν ψυχῶν ἡμῶν; Τί ἐπράξαμεν διὰ τὴν παρουσίαν ἡμῶν πρὸ τοῦ φοβεροῦ δικαστηρίου τοῦ Θεοῦ τῆς ἀλείρου δικαιοσύνης; Ἡ κοινωνικὴ μεταρρυθμίσις καὶ ἡ εὐημερία τοῦ δημοσίου κατορθοῦται μόνον διὰ τῆς τὰ πάντα περιλαμβανούσης ἀρχῆς τῆς προσωπικῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἀγιότητος τῆς ψυχῆς.

«Ὁμολογῶ, φίλοι μου, ὅτι πολλάκις καταλαμβάνομαι ὑπὸ φόβου, ὅταν θεωρῶ τὰς συνθήκας τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ Ἀμερικανικῆς κοινωνίας, ἥτις κατέχεται ὑπὸ τῶν πολυποικίλων αὐτῆς ἀπασχολήσεων καὶ τῶν ἐκτεταμένων αὐτῆς ἐργασιῶν, αἵτινες τόσον σὰς ἀπασχολοῦσιν, ὥστε καταπνίγεσθε ἐν αὐταῖς, καὶ ὀλίγος μόνον καιρὸς σὰς μένει ὅπως μελετήσετε τὰ μεγάλα ζητήματα τῆς ἀναγεννήσεως, τοῦ ἀτομικοῦ καθαγιασμοῦ, τῆς δοκιμασίας καὶ κρίσεως, καὶ παρουσίας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ζητημάτων.

«Ἄρ' οὐ ἐπερατώθη τὸ ἔργον τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν μεταρρυθμίσεως, ἥχθημεν τότε εἰς τὸ μέγα ζήτημα «Πῶς θέλει ἀναγεννηθῇ ἡ μὴ ἀναγεγεννημένη αὕτη φύσις; «Τίνα ὕδατα θέλουσι ἀποπλύνῃ καὶ καθάρῃ τὸν μεμολυσμένον τοῦτον ναόν καὶ μετὰ δάλλῃ τοῦτον εἰς νέον καὶ καθαρόν;» «Τί θέλει θέσῃ τέρμα εἰς πάντα τὰ κακὰ ἐλατήρια καὶ ἐπιθυμίας καὶ καταστίσῃ τὸν ἄνθρωπον ὅλος ἦτο, τὸ ἄμωμον τοῦ Θεοῦ τέκνον, ὅλος ἦτο ὁ Χριστός, οἱ ἦσαν πάντες οἱ ἀναγεγεννημένοι ἄνδρες; Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι κατὰ πρῶτον θεολογικά, καὶ κατὰ δεύτερον ἠθικά· ἀρχαί· καὶ κατὰ τρίτον λόγον ἀποτελοῦσι τὰς πνευματικὰς ἀρχὰς τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἑταιρείας, τὰς ἐκδηλουμένας διὰ λατρειῶν, μετανοιῶν, προσευχῶν, ὕμνων καὶ πίστεως· τὰς ἀρχὰς ταύτας ἐπιτυγχάνομεν ἀφιέμενοι καθ' ὅλοκληρίαν καὶ ἀπολύτως ἐπὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν σωτήριον αὐτοῦ ἀγάπην.

[Σημ. Συγγρ.— Ὁ ἐθνικὸς οὗτος φιλόσοφος κατὰ μέρος μόνον βλέπει τί εἶνε ἄμωρτα, καθὼς δηλοῦται διὰ τῶν φράσεων του «ἄμωμον τέκνον τοῦ Θεοῦ..... οἱ ἦσαν πάντες οἱ ἀναγεγεννημένοι ἄνδρες». Δὲν βλέπει, ὅτι οἱ κάλλιστοι τοῦ πεπτωκότος γένους μακρὰν ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι πραγματικῶς

ἄσπιοι, ἄμωμοι, τέλειοι· καὶ ὅτι ἐπομένως πάντες ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς ἀξίας τῆς τελειότητος τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ὑπὲρ ἁμαρτίας προσφορᾶς αὐτοῦ πρὸς δικαίωσίν των. Ὁμιλεῖ περὶ προσευχῶν, πίστεως κλπ. καὶ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔμαθεν ἀκόμη, ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι ἡ βάσις πάσης ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ· καὶ ὅτι μόνον διὰ τῆς ἀξίας τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ δύναται ὁ Θεὸς νὰ εἶναι δίκαιος καὶ ἐν ταύτῃ νὰ δικαιοῖ τοὺς ἁμαρτωλοὺς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστόν οἱ ὅποιοι εἶναι οὕτω κεκαλυμμένοι διὰ τοῦ μεγάλου ὑπὲρ ἁμαρτιῶν ἐξιλασμοῦ, τοῦ ἐπιτελεσθέντος πρὸ δέκα ἐννέα αἰώνων, ἅπαξ διὰ παντός — τὸ μαρτύριον πᾶσι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι].

«Τὸ νὰ ἐπιθυμῇ τις νὰ εἶνε σύμφωνος πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἠθικῆς δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι ἅγιος· τὸ νὰ ἐπιθυμῇ τις νὰ εἶναι καλός, δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι καλός. Ὁ βοῦς, ὁ φέρων ἐπὶ τῆς ράχεως αὐτοῦ στατήρας ὀλοκλήρους ζακχάρεως, οὐδὲ κόκκον γλυκύτητος δοκιμάζει ἐκ τοῦ βαρέος αὐτοῦ φορτίου. Καὶ πᾶσαι ἡμῶν αἱ ἐφέσεις, καὶ πᾶσαι αἱ ὥραιαι ἡμῶν ἐπιθυμίαι, καὶ πάντα τὰ ὥραια ἡμῶν ὄνειρα, καὶ αἱ ὥραιαι διαλέξεις, εἴτε ἀκούει τις αὐτάς προσεκτικῶς εἴτε ἀποκοιμᾶται κατ' αὐτάς, ταῦτα πάντα οὐδέποτε θέλουν καταστήσῃ τὴν ζωὴν τελείαν. Ἀφροσύνας μόνον, προσευχή, ὁρθὴ ἀντίληψις τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ, κοινωνία μετ' αὐτοῦ, ἀπόλυτος αὐτοταπεινῶσις πρὸ τῆς μεγαλειότητος αὐτοῦ, θρησκευτικὴ ζέσις, θρησκευτικὸν αἶσθημα, πνευματικὴ ἀπορρόφησις, ζῆν κατὰ Θεόν καὶ πράττειν κατὰ Θεόν, ταῦτα ἀποτελοῦσι τὸ μυστήριον τῆς ἀτομικῆς ἀγιότητος.

«Καὶ ἐν τῇ τρίτῃ περιόδῳ τῆς σταδιοδρομίας ἡμῶν, ἡ πνευματικὴ διέγερσις, αἱ μακραὶ προσευχαί, ἡ μεγάλη θρησκευτικὴ ζέσις, ἡ θρησκευτικὴ μελετή, ἡ ἄπειρος αὐτοταπεινῶσις οὐχὶ μόνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀνθρώπου, ταῦτα πάντα εἶνε ὁ κανὼν τῆς ζωῆς ἡμῶν. Ὁ Θεὸς εἶνα ἀόρατος δὲν ἐπηρεάζεται τις οὔτε φαίνεται ὀλιγώτερον ἀξιοσέβαστος λέγων πρὸς τὸν Θεόν: «Εἰμαι ἁμαρτωλός· συγχώρησον με.» Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξομολογηθῇ τις εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, νὰ ταπεινωθῇ ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, νὰ μνηθῇ τοὺς ἁγίους, νὰ αἰσθανθῇ ὅτι εἶναι ταλαίπωρος καὶ δυστυχὲς πλάσμα ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ συναθροίσει, ταῦτα πάντα ἀπαιτοῦσιν ὀλίγην αὐτοταπεινῶσιν, ὀλίγον ἠθικὸν θάρος.

«Ἡ τελευταία ἀρχή, περὶ ἧς ἔχω νὰ εἴπω, εἶνε ἡ προοδευτικότης τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἐταιρείας.

«Ὁ Χριστιανισμὸς κηρύττει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ὁ Ἰνδισμὸς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ ἀπείρου καὶ αἰωνίου αὐτοῦ μεγαλείου· ὁ Μωαμεθανισμὸς, κρατῶν τὸ πῦρ καὶ τὸ ξίφος, δεικνύει τὴν παντοδυναμίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ· ὁ Βουδισμὸς λέγει πόσον εἰρηνικός

καὶ πλήρης χαρὰς εἶνε. Εἶνε ὁ Θεὸς πασῶν τῶν θρησκειῶν πασῶν τῶν ἀποχωρήσεων, πασῶν τῶν χωρῶν, πασῶν τῶν γραφῶν, καὶ ἡ πρόοδος ἡμῶν συνίσταται ἐν τῇ ἐναρμονίᾳ τῶν διαφόρων τούτων συστημάτων, τῶν διαφόρων τούτων διδασκαλιῶν, ἐν ἐνὶ μεγάλῳ συστήματι. Ἐντεῦθεν τὸ νέον θρησκευτικὸν σύστημα τῆς ἐταιρείας ἡμῶν καλεῖται ἡ Νέα Οἰκονομία. Ὁ Χριστιανισμὸς ὁμιλεῖ ἐν λόγοις θαυμασμοῦ περὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ· οὕτως ὁμιλεῖ ὁ Ἑβραῖος περὶ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ· οὕτως ὁμιλεῖ ὁ Μωαμεθανὸς περὶ τοῦ Κορανίου· οὕτως ὁμιλεῖ ὁ ὁπαδὸς τοῦ Ζωροάστρου περὶ τῆς βίβλου αὐτοῦ. Ὁ Χριστιανὸς θαυμάζει τὰς περὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως ἀρχάς αὐτοῦ. Ὁ Ἰνδὸς κάμνει τὸ ἴδιον· ὁ Μωαμεθανὸς κάμνει τὸ αὐτό.

Ἄλλ' ἡ θρησκευτικὴ ἡμῶν ἐταιρεία παραδέχεται καὶ ἐναρμονίζει πάσας ταύτας τὰς διδασκαλίας, συστήματα καὶ ἀρχάς, καὶ συνδυάζει ταύτας ἐν ἐνὶ συστήματι, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν θρησκείαν αὐτῆς. Ἐπὶ ὁλόκληρον δεκαετίαν, ὁ φίλος μου Κέσουπ Τσοῦν-δερ Σέν, ἐγὼ καὶ ἄλλοι ἀποστολοὶ τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν ἐταιρείας, ἐταξιεδύομεν ἀπὸ χωρίον εἰς χωρίον, ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, ἀπὸ ἡπείρου εἰς ἡπειρον, κηρύττοντες τὴν νέαν ταύτην οἰκονομίαν καὶ τὴν ἐναρμόνισιν πασῶν τῶν θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν καὶ συστημάτων πρὸς δόξαν τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου ἀληθοῦς καὶ ζῶντος Θεοῦ. Ἄλλ' ἡ χώρα ἡμῶν εἶνε ὑποτελής· εἴμεθα ἀπαίδευτοι· εἴμεθα ἀνίκανοι· δὲν ἔχομεν τὰς πηγὰς τοῦ πλοῦτου τοῦ ἀναγκαίου ὄντος ὅπως κάμωμεν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀκούσιν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν. Ἐν τῷ πληρώματι τοῦ χρόνου συνεκαλέσατε τὸ σεβαστὸν τοῦτο θρησκευτικὸν Συμβούλιον, καὶ τὸ κήρυγμα, ὅπερ ἡμεῖς δὲν ἡδυνάμεθα νὰ διαδώσωμεν, ἀνελάβετε ἀνὰ χεῖρας ἵνα ὑμεῖς διαδώσητε αὐτό.

«Δὲν προσέρχομαι εἰς τὰς συνεδρίας τοῦ θρησκευτικοῦ τοῦτου Συμβουλίου ὥς ἀπλοῦς μελετητὴς καὶ ὑπερασπιστὴς τοῦ ἰδίου μου συστήματος. Ἐρχομαι ὥς μαθητὴς, ὥς ἀκόλουθος, ὥς ἀδελφός. Εἶθε οἱ κόποι ὑμῶν νὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας, καὶ οὐχὶ μόνον ὁ Χριστιανισμὸς ὑμῶν καὶ ἡ Ἀμερικὴ ὑμῶν θέλουσιν ἐξυψωθῇ, ἀλλὰ καὶ ἡ θρησκευτικὴ ἡμῶν ἐταιρεία θέλει αἰσθανθῇ ἐαυτὴν εἰς ἄκρον ἐξυψωμένην· καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινός, ὅστις ἦλθον ἀπὸ μεγίστης ἀποστάσεως νὰ ἐκλιπαρήσω τὴν συμπάθειαν καὶ εὐμένειαν ὑμῶν, θέλω αἰσθανθῇ ἐμαυτὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἀνταμειφθέντα.

«Εἶθε νὰ ἐπαύχητε ἐν τῇ διαδόσει τῆς Νέας Οἰκονομίας καὶ γίνητε ἀδελφοὶ ἡμῶν καὶ ἀδελφαὶ ἡμῶν. Ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν θρησκειῶν, εἶθε πᾶσαι αἱ θρησκείαι ὑμῶν νὰ ἐμποτισθῶσιν ἐν τῇ Πατρότητι τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀδελφότητι τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πληρωθῇ ἡ προφητεία τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἐκπληρωθῇ

ἡ ἑλπίς τοῦ κόσμου καὶ ὁλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον γένος γίνῃ ἐν βασιλείῳ μετ' Θεὸν τὸν Πατέρα ἡμῶν».

Ἐνταῦθα ἔχομεν σαφῆ ἔκθεσιν τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν ξένων τούτων φιλοσόφων· καὶ τίς δύναται νὰ εὔτη, ὅτι παρέλειψαν νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰς τυχοῦσας αὐτοῖς εὐκαιρίας; Ἐὰν ἐν τῷ Ὁρθοκρευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου ἡκούσαμεν πολλὰ περὶ τῆς πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν μὴ ἀναγεγεννημένων ἀνθρώπων,— χωρὶς νὰ ἀναγνωρίζωσι τὴν ἀνάγκην τοῦ Σωτῆρος,— Λυτρωτοῦ, ὅστις θέλει φέρῃ συνδιαλλαγὴν διὰ τὴν ἁμαρτίαν καὶ διανοῖξῃ «νέαν καὶ ζῶσαν ὁδὸν [ἐπιστροφῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Θεοῦ] διὰ τοῦ καταπετάσματος, τ.ἔ. τῆς σαρκὸς αὐτοῦ», πολὺ περισσότερον ἡκούσαμεν ἔκτοτε περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ἐὰν ἐν τῷ Ὁρθοκρευτικῷ Συμβουλίῳ ἡκούσαμεν περὶ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς κοινωνίας δι' ἡθικῶν μεταρρυθμίσεων ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν διὰ τοῦ τιμίου αἱματος τοῦ Χριστοῦ ἀπολύτρωσιν, πολὺ περισσότερα ἡκούσαμεν ἔκτοτε περὶ τῆς ἄνευ Χριστοῦ ταύτης θρησκείας. Εἶνε τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς ἀποστασίας τῶν τελευταίων τούτων ἡμερῶν τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος. Θέλει ἐξακολουθήσῃ καὶ αὐξήσῃ: αἱ Γραφαὶ δηλοῦσιν, «χιλιάς θέλει πίπτῃ ἐκ δεξιῶν σου» καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπιμένει λέγων: «Περιβλήθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ πονηρᾷ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ» καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἀποκαλύψεως, μετὰ σπουδαίωτος ἐρωτᾷ: «Τίς δυνησεται σταθῆναι; Ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τῆς Γραφῆς δεικνύει, ὅτι εἶνε θέλημᾶ Θεοῦ, ἵνα μεγάλη δοκιμασία ἐπέλθῃ ἥδη ἐπὶ πάντας, οἵτινες ὠνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι τὸ μέγα πλῆθος τῶν διδασκάλων (οἵτινες εἶναι ζιζάνια) θέλουσιν ἀποστατήσῃ ἀπὸ πάσης ὁμολογίας πίστεως ἐν τῇ ἀπολυτρωτικῇ θυσίᾳ τῇ γενομένῃ ἅπαξ διὰ παντός ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ τοῦτο, διότι οὐδέποτε ἐδέχθησαν τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐν τῇ πρὸς αὐτὴν ἀγάπῃ αὐτῶν. «Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεί τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐμφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείῳ καὶ τέρασιν ψεύδους καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. Καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλ' εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ». —Β'. Θεσαλ. 6'.10-12.

ΦΩΝΗ ΕΞ ΙΑΠΩΝΙΑΣ.

«Ὅτε ὁ Κίνζα Ρίνγκε Χάραϋ, ὁ πολυμαθὴς Ἰάπων Βουδιστής,

ἀνέγνωσε τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ περὶ «τῆς πραγματικῆς θέσεως τῆς Ἰαπωνίας ἀπέναντι τοῦ Χριστιανισμοῦ», αἱ ὁφρύνες τινῶν τῶν ἐν τῇ πλατείᾳ Χριστιανῶν ἱεραποστόλων συνεσπιάσθησαν καὶ αἱ κεφαλαι αὐτῶν ἐκινήθησαν εἰς ἔνδειξιν ἀποδοκιμασίας. Ἀλλ' ὁ ρηθεὶς Βουδιστὴς ἀπηύθυνε τοὺς δηκτικούς αὐτοῦ ἐλέγχους πρὸς τοὺς ψευδεῖς Χριστιανούς, οἵτινες τόσον συνετέλεσαν, ὅπως παραγκωνισθῇ τὸ ἔργον τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἡ ἔκθεσις τοῦ σοφοῦ τούτου Βουδιστοῦ ἀκολουθεῖ ὡς ἑξῆς:

«Πολὺ ὀλίγαι χῶραι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τόσον παρρηνοημέναι ὅσον ἡ Ἰαπωνία. Μεταξὺ τῶν ἀπειραρίθμων ἀδίκων περὶ τῆς χώρας ἡμῶν κρίσεων τὴν πρώτην κατέχει θέσιν ἡ κρίσις περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἰδέας τῶν συμπατριωτῶν μου, καὶ ὁ λόκληρον τὸ ἔθνος ἡμῶν κατακρίνεται ὡς εἰδωλολατρικόν. Εἴτε εἰδωλολάτραι εἶναι οἱ συμπατριῶται μου εἴτε τι ἄλλο, εἶνε γεγονός, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἱστορίας ἡμῶν ἡ Ἰαπωνία ἐδέχθη πάσας τὰς διδασκαλίας μετ' ἐλίκρινους καρδίας· εἶνε ὡσαύτως γεγονός, ὅτι αἱ ἔξωθεν εἰσελθοῦσαι διδασκαλαὶ συνανέμιχθησαν μετὰ τῆς ἐγχωρίου θρησκείας ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ, ὡς φαίνεται τοῦτο ὑπὸ τοσούτων ναῶν ὠκοδομημένων ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ἀληθείας καὶ ἀφιερωμένων εἴτε εἰς τὸν Βουδισμόν εἴτε εἰς τὸν Σιντουϊσμόν· ὡς φαίνεται ὑπὸ τῆς στενῆς σχέσεως τῶν διδασκάλων Κομφουκισμοῦ καὶ τοῦ Ταοΐσμου καὶ ἄλλων ἰσμῶν καὶ τῶν Βουδιστῶν καὶ τῶν ἱερέων Σίντο· ὡς φαίνεται ὁμοίως ὑπὸ τῶν κατ' ὄνομα Ἰαπῶνων, οἵτινες προσφέρουσι σέβας πρὸς πάσας τὰς ἄνω μνημονευθείσας διδασκαλίας· ὡς φαίνεται ὡσαύτως διὰ τῆς ἰδιορρυθμοῦ κατασκευῆς τῶν Ἰαπωνικῶν οἰκῶν, αἵτινες ἀποτελοῦνται γενικῶς ἐκ δύο δωματίων, τοῦ ἐνὸς χρησιμεύοντος ὡς μικροῦ Βουδικοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἄλλου ὡς μικροῦ Σητουϊκοῦ ἀδύτου, ἔμπροσθεν τῶν ὁποίων ἡ οἰκογένεια ἀναγινώσκει τὰς σχετικὰς τῶν δύο θρησκειῶν γραφάς. Ἡ Ἰαπωνικὴ θρησκεία εἶνε πρᾶγματι σύνθετος, καὶ δὲν διστάζω νὰ ἀποκαλέσω ταύτην Ἰαπωνισμόν.

«Ἀλλὰ θέλετε διαμαρτυρηθῇ καὶ εἴη: «Διατὶ λοιπὸν τὸ ἔθνος ὑμῶν δὲν ἐδέχθη τὸν Χριστιανισμόν μετὰ τήσεως θερμότητος μεθ' ὅσης ἐδέχθη τὰς ἄλλας θρησκείας; Τοῦτο εἶνε τὸ σημεῖον, τὸ ὅποιον ἐπιθυμῶ νὰ ἀναπτύξω ὑμῖν. Διὰ δύο αἰτίας δὲν ἐδέχθημεν ἐγκαρδίως τὸν Χριστιανισμόν. Ἡ μεγάλη αὐτῇ θρησκείᾳ ἦτο μεγάλως διαδεδομένη ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1637 οἱ Χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι, συνασπισθέντες μετὰ τῶν προσηλύτων, προὔξενησαν τραγικὴν καὶ αἱματηρὰν ἐπανάστασιν κατὰ τῆς χώρας, καὶ κατενοήθη τότε, ὅτι οἱ ἱεραπόστολοι ἐκεῖνοι ἐσκόπουν νὰ ὑπαγάγωσιν τὴν Ἰαπωνίαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν. Τὸ τοιοῦτον ἐτάραξε τὴν Ἰαπωνίαν, ἥς ἡ κυβέ-»

νησις ἐχρειάσθη ἔν ὁλόκληρον ἔτος ὅπως περιστείλῃ διὰ τῶν ὀπλων τὴν τρομερὰν ταύτην καὶ δολίαν ἐξεγερσιν. Εἰς ἐκείνους οἵτινες κατηγοροῦσιν ἡμᾶς, ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν ἀπηγόρευσε τὸν Χριστιανισμόν, οὐχὶ τώρα, ἀλλὰ κατὰ τὸ παρελθόν, προθύμως ἀπαντῶ, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν προήρχετο ἐκ θρησκευτικῆς ἢ φυλετικῆς ἀντιπαθείας, ἀλλ' ἀπεσκόπει τὴν πρόληψιν παρομοίας ἐξεγέρσεως· καὶ πρὸς προοστασίαν τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν εἰμεθα ἡναγκασμένοι νὰ ἀπαγορεύσωμεν τὴν διάδοσιν τῶν εὐαγγελίων.

«Ἐὰν ἡ ἱστορία ἡμῶν δὲν ἀνέφερεν ἡμῖν τὴν τοιαύτην ξένην κατὰ τῆς χώρας μας ἐπιβουλὴν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκείας, καὶ ἐὰν ὁ λαὸς ἡμῶν δὲν εἶχεν κληρονομικὸν φόβον καὶ πρόληψιν κατὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁλόκληρον τὸ ἔθνος προθύμως ἠδύνατο νὰ ἀσπασθῇ αὐτόν. Ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο παρῆλθε, καὶ δυνάμεθα νὰ τὸ λησμονήσωμεν. Ἐν τούτοις δὲν εἶνε ὅλως παράλογον, ὅτι ἡ ἔντρομος ὑπόνοια, ἣν ἰσως λέγεται δεισιδαμονίαν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Χριστιανισμός εἶνε τὸ μέσον πρὸς διαρπαγὴν καὶ λεηλασίαν, ἀναποφεύκτως διηγέρθη ἐν τῇ διανοίᾳ τῶν Ἰαπώνων, ἀφ' οὗ εἶνε γεγονὸς παραδεδεγμένον, ὅτι τινὰ τῶν ἰσχυρῶν κρατῶν τῆς Χριστιανωσύνης βαθμηδὸν οἰκιοποιοῦνται τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀκόλουθον περιστατικὸν ὁσημέραι ἐντυπῶνται ἐν ταῖς διανοαῖς ἡμῶν ὑπενθυμίζον μεγάλως τὸ παρελθὸν ἱστορικὸν συμβάν, ὅπερ ἄλλως τε ζωηρῶς ἐνθυμούμεθα. Τοῦ περιστατικοῦ, περὶ οὗ μέλλω νὰ ὁμιλήσω ὑμῖν, ἐλάβομεν ἡμεῖς, οἱ ἥδη ἐπιζῶντες, πείραν, καὶ πρὸς αὐτὸ ἰδιὰ ζόντως ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου, καὶ οὐχὶ μόνον τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀλλὰ καὶ ὁλοκληρου τῆς Χριστιανωσύνης.

«Ἀπὸ τοῦ 1853, ὅτε ὁ Κομποδόρ Πέρρου ἦλθεν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ὡς πρεσβευτὴς τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἡ χώρα ἡμῶν ἤρξατο γνωριζομένη καλλίτερον ὑπὸ πάντων τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως, οἱ νέοι λιμένες καθ' ὅλοκληρίαν διηνοίγησαν, καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διαδόσεως τῶν εὐαγγελίων κατηργήθη, ὡς ἦτο πρὸ τῆς Χριστιανικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1637. Διὰ τῆς ἐν Ὑέδφ, νῦν Τόκιω, συνελεύσεως τοῦ 1858 συνεφωνήθη ἡ μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἰαπωνίας καθὼς καὶ μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων σύμβασις. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ χώρα ἡμῶν ἐκυθερνᾶτο ἔτι Τιμαριωτικῶς· καὶ, ἐπειδὴ ἡμεθα ἐπὶ δύο περὶ τοὺς αἰῶνας ἀπομεμονωμένοι, ἀπὸ τῆς Χριστιανικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1637, ἡ τέχνη τῆς διπλωματίας ἦτο τι νέον διὰ τοὺς τιμαριωτικοὺς ἄρχοντας τῆς χώρας ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι καθ' ὁλοκληρίαν ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὰ κράτη τῆς Δύσεως, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως παρεδέχθησαν πάντα τὰ ἄρθρα

τῆς συμβάσεως τῆς παρουσιασθείσης αὐτοῖς ἐκ μέρους τῶν ξένων κυβερνήσεων. Κατὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην εἰμεθα ἐν λίαν μειονεκτικῇ θέσει· καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἄρθρων ὑπάρχουσι κυρίως δύο, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀποστεροῦσι τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων ἡμῶν. Διὰ τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν πᾶσαι αἱ διαφοραί, εἴτε ἄσων ἀφορᾷ κτήματα εἴτε μεταξὺ ἀτόμων, αἱ ἐγειρόμεναι μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως, εὐρισκομένων ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, καθὼς καὶ αἱ μεταξὺ αὐτῶν καὶ Ἰαπωνίων, ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀρχῶν τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως. Τὸ ἕτερον τῶν δύο τούτων ἄρθρων ἀφορᾷ τὴν διατίμησιν, τὴν ὁποίαν, ἐξαίρεσει μόνον πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλωμεν ἐκεῖ ἔνθα κάλλιστα δύναται νὰ ἐπιβληθῇ.

«Συνεφωνήθη ἐπίσης, ὅτι οὐδέτερον ἐκ τῶν διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης συμβαλλομένων μερῶν δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησιν ταύτης πρὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1872, καὶ τοῦτο, μόνον ἀφ' οὗ εἰδοποιήσῃ τὸ ἄλλο μέρος ἐν ἔτος προηγουμένως. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπομένως ἡ κυβέρνησις ἡμῶν κατὰ τὸ 1871 ἐξήτησεν ἀναθεώρησιν, περὶ ἧς πολλάκις ἔκτοτε παρεκαλέσαμεν, ἀλλ' αἱ ξέναι κυβερνήσεις ἐκώφευσαν πάντοτε εἰς τὰς αἰτήσεις μας, πολλὰς ἐκάστοτε προβάλλοντες προφάσεις. Ἐν μέρος τῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ἀφορῶν τὴν διατίμησιν, ἡκυρώθη, διὸ εὐχαριστοῦμεν μετ' εὐλικρινοῦς εὐγνωμοσύνης τὸ καλοκάγαθον Ἀμερικανικὸν ἔθνος· ἀλλὰ μετὰ λύπης μου λέγω, ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεμία Εὐρωπαϊκὴ δύναμις ἐμμήθη τὸ παράδειγμα τῆς Ἀμερικῆς, τὰ ἐπὶ τῆς διατιμήσεως δικαιώματα ἡμῶν παραμένουσιν ἐν τῇ αὐτῇ καὶ πρότερον καταστάσει.

«Δὲν ἔχομεν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ξένων, καὶ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν ἀδικούμεθα φυσικῶς, νομικῶς καὶ ἠθικῶς, καὶ αἱ ἀδικίαι αὗται καθημερινῶς δημοσιεύονται εἰς τὰ ἐγχώρια ἡμῶν φύλλα. Ἐπειδὴ οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως ζῶσιν μακρὰν ἡμῶν, δὲν γνωρίζουσι ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. Πιθανῶς ἀκούουσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἱεραποστόλων καὶ φίλων αὐτῶν. Δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι αἱ ἐκθέσεις αὐτῶν εἶναι ἀληθεῖς· ἀλλ' ἐάν τις θέλῃ νὰ λάβῃ ἀσφαλῆ περὶ τίνος τῶν φίλων του πληροφορίας, ὀφείλει νὰ ἀκούσῃ ἐκ πολλῶν μερῶν τὰς περὶ αὐτοῦ γνώμας. Ἐὰν ἐκ τοῦ σύγγεγυς καὶ ἀνεπηρεάστως ἐξετάσῃτε ὁποίας ἀδικίας ὑφιστάμεθα, θέλετε ἐκπλαγῇ. Μεταξὺ διαφόρων ἀδικημάτων ὑπάρχουσί τινα, τὰ ὁποῖα πρότερον ἦσαν ὅλως ἄγνωστα ἡμῖν «τοῖς ἐθνικοῖς», ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἔτι συνομιλία θὰ ἐτόλμα νὰ ὀμλήσῃ περὶ αὐτῶν.

«Μία ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ξένων κρατῶν προβαλλομένων αἰτιάσεων εἶνε ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν δὲν εἶνε ἀκόμη πεπολιτισμένη. Καὶ ἐὰν ἔτι υποθέσωμεν, ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν δὲν εἶνε ἔτι πεπολιτισμένη, ὁ νόμος τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν κατ' ἀρχὴν παραδέχεται, ἵνα τὰ δικαιώματα καὶ προνόμια τῶν οὕτω καλουμένων ἀπολιτίστων ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀσθενεστέρων θυσιάζωνται καὶ καταπατῶνται; Κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν, τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ νόμου εἶνε νὰ προστατεύῃ τὰ δικαιώματα καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν ἀσθενεστέρων κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων προσβολῆς· ἀλλὰ κατὰ τὰς ὀλίγας νομικὰς σπουδὰς μου οὐδέποτε ἔμαθον, ὅτι ὁ ἀσθενέστερος πρέπει νὰ θυσιάζηται διὰ τὸν ἰσχυρότερον. Ἐτέρα ἀπολογία ἔχει θρησκευτικὴν τὴν πηγὴν τῆς, προβάλλουσα ὡς ἀξίωσιν, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἶναι εἰδωλολάτραι καὶ ἔθνη-κοί. Ἐὰν ὁ λαὸς ἡμῶν εἶνε εἰδωλολατρικὸς ἢ οὐχί, θέλετε μάθῃ ἀμέσως ἐρευνῶντες τὰς θρησκευτικὰς ἡμῶν ιδέας ἄνευ προκαταλήψεως καὶ ἐξ αὐθεντικῶν Ἰαπωνικῶν πηγῶν.

«Ἀλλὰ καὶ ἐὰν πρὸς στιγμὴν παραδεχθῶμεν, ὅτι εἴμεθα εἰδωλολάτραι καὶ ἔθνηκοί, εἶνε Χριστιανικὴ ἡθικὴ τὸ ποδοπατεῖν τὰ δικαιώματα καὶ προνόμια τῶν μὴ Χριστιανικῶν ἔθνων καὶ ἀμαυροῦν τὴν φυσικὴν αὐτῶν εὐτυχίαν μὲ τὴν μέλαιναν κηλίδα τῆς ἀδικίας; Ἄναγινώσκω ἐν τῇ Βίβλῳ: «Τῷ τύψαντί σε τὴν δεξιὰν σιαγὸνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην»· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ εὕρω ἐδάφιόν τι, τὸ ὁποῖον νὰ λέγῃ: «Τῷ αἰτοῦντί σε δικαιοσύνην τύπον αὐτῷ τὴν δεξιὰν σιαγὸνα, καὶ στρέψαντι, τύπον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην.» Ἄναγινώσκω πάλιν ἐν τῇ Βίβλῳ: «Τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον». ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ εὕρω ἐδάφιον, τὸ ὁποῖον νὰ λέγῃ: «Σὺ ὁ θέλων τινὲ κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνα αὐτοῦ λαβεῖν, λάβε αὐτοῦ καὶ τὸ ἱμάτιον».

«Ἀποστέλλετε εἰς Ἰαπωνίαν τοὺς ἱεραποστόλους ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς συμβουλεύουσι νὰ εἴμεθα ἡθικοὶ καὶ νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἴμεθα ἡθικοί, γνωρίζομεν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε καλός, καὶ εἴμεθα πολὺ εὐγνώμονες διὰ τὴν εὐνοίαν ταύτην. Ἀλλὰ ὁ λαὸς ἡμῶν εὐρίσκεται μᾶλλον ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἐν μεγίστῃ ἀμφιβολίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὰς συμβουλὰς ταύτας, ὅταν ἀναλογιζώμεθα, ὅτι ἡ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ τιμαριωτισμοῦ, ὅτε ἤμεθα ἀκόμη ἐν τῇ νεότητι ἡμῶν, συναφθεῖσα σύμβουσις ἐπικαθήηται ἀκόμη ἐφ' ἡμῶν ἐξ αἰτίας τῶν ἰσχυρῶν κρατῶν τῆς Χριστιανωσύνης· διστάζομεν, ὅταν βλέπωμεν, ὅτι κατ' ἔτος πολλὰ πλοῖα τῆς Δύσεως, καταγινόμενα εἰς τὴν ἀλίειαν τῶν φωκῶν, διενεργοῦσι λαθρεμπόριον ἐν ταῖς θαλάσσαις ἡμῶν· ἀποροῦμεν, ὅταν βλέπωμεν ὅτι δικαστικάι ὑποθέσεις κρίνονται ὑπὸ τῶν ξένων ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀρχῶν δυσμενῶς πρὸς ἡμᾶς·

ἀμφιδάλωμεν ὅταν ἀναλογιζώμεθα, ὅτι πρὸ τινων ἐτῶν δὲν ἐπε-
τρέπετο εἰς Ἰάπωνα νὰ φοιτήσῃ ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῆς Ἀμε-
ρικῆς, καθότι ἀνήκει εἰς διάφορον φυλὴν· διστάζομεν, ὅταν λά-
βωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι πρὸ τινων μηνῶν τὰ σχολικὸν συμβούλιον
τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου ἔθηκεν εἰς ἐφαρμογὴν κανονισμόν, καθ'
ὃν οὐδεὶς Ἰάπων ἐπιτρέπεται νὰ φοιτήσῃ εἰς τὰ ἐκεῖ σχολεῖα·
ἀμφιδάλλομεν περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν συμβουλῶν των, ὅταν
βλέπωμεν, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος οἱ Ἰάπωνες ἀπηλαύνοντο
σωρηδὸν ἐκ τινος τῶν ἑδαφῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς
Ἀμερικῆς· ὅταν βλέπωμεν ἐπίσης ὅτι οἱ ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ
ἔμποροι Ἰάπωνες ἠναγκάζοντο νὰ προσλαμβάνωσιν εἰς τὰς ἐρ-
γασίας των Ἀμερικανοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας ἀποβάλλον-
τες τοὺς Ἰάπωνας τοιούτους· ὅταν βλέπωμεν, ὅτι ὑπάρχουσι τι-
νες ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, οἵτινες φανερὰ καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ὁμι-
λοῦσιν ἐναντίον τινῶν ἐξ ἡμῶν, οἱ ὅποιοι ἐγκαταλιπόντες τὴν
Ἀμερικὴν εὐρίσκονται ἤδη ἐνταῦθα· ὅταν βλέπωμεν, ὅτι ὑπάρ-
χουσι πολλοὶ ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ περιερχόμενοι τὰς ὁδοὺς καὶ
κρατοῦντες φανούς μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «οἱ Ἰάπωνες πρέπει νὰ
φύγωσιν»· ὅταν βλέπωμεν τοὺς ἐν ταῖς νήσοις Ἰάπωνας στε-
ρουμένους τοῦ δικαιώματος ψήφου· ὅταν βλέπωμεν τινὰς τῶν
ἐκ τῆς Δύσεως ἐν Ἰαπωνίᾳ ἔχοντας ἀνηρτημένους εἰς τὴν εἰ-
σοδὸν τῶν οἰκῶν των ἐπιγραφάς «οὐδεὶς Ἰάπων ἐπιτρέπεται νὰ
εἰσέλθῃ», ἀκριβῶς ὡς εἰ ἐπρόκειτο περὶ κυνῶν· ὅταν λοιπὸν
βλέπομεν τὰ τοιαῦτα, εἶνε παράλογον παρὰ πᾶσαν τὴν πρὸς ἡμᾶς
ἐπιδεικνυομένην εὐμένειαν παρὰ τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως ἕξα-
ποστελλόντων ἡμῖν τοὺς ἱεραποστόλους των, εἶνε παράλογον, λέ-
γω, ὅτι ἡμεῖς οἱ νοήμονες εἰδωλολάτραι εὐρισκόμεθα ἐν ἀμφι-
βολίᾳ καὶ διστάζομεν νὰ καταπίωμεν τὸ γλυκὺ καὶ θερμὸν ρευ-
στὸν τῶν οὐρανῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἐάν τοιαύτη εἶνε ἡ ἡθι-
κὴ τῶν Χριστιανῶν, εἵμεθα τελείως νῆχαριστημένοι ὄντες ἐθνικοί.

«Ἐάν τις ἤθελεν εἰπεῖν, ὅτι ὑπάρχουσι πολλοὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ, οἵ-
τινες λαλοῦσι καὶ γράφουσι κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ, μετὰ πά-
σης ἀνυποκρίτου παρρησίας καὶ εἰλικρινείας ἀναφέρω ὑμῖν, ὅτι
ἡμῖν ὁ πρῶτος ἐν τῇ πατρίδι μου, ὁ ὁποῖος δημοσίως προσέβα-
λον τὸν Χριστιανισμόν, οὐχὶ ὅμως τὸν ἀληθῆ Χριστιανισμόν, ἀλλὰ
τὸν ψευδῆ Χριστιανισμόν, καὶ κατήγγελλον τὰ καθ' ἡμῶν διαπρατ-
τόμενα ὑπὸ τῆς Χριστιανωσύνης ἀδικήματα. Ἐάν τις ἤθελε νὰ
μεμψθῇ τοὺς Ἰάπωνας ὡς διατηροῦντας μεγάλα ἀντιχριστιανικὰ
σωματεῖα, εἰλικρινῶς δηλῶ ὑμῖν, ὅτι ὑπῆρξα ὁ πρῶτος ἐν Ἰαπω-
νίᾳ, ὁ ὁποῖος διωργάνωσα σωματεῖον κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ,
οὐχὶ ὅμως κατὰ τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ πρὸς προστα-
σίαν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ψευδοῦς Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων
τῶν καθ' ἡμῶν ὑπὸ τῶν λαῶν τῆς Χριστιανωσύνης διαπραττομέ-

νων. Μὴ νομίστηκε δμως, ὅτι εἶχον τοιαύτην ἀπέναντι τοῦ Χριστιανισμοῦ στάσιν καθὼς Βουδιστής, διότι τοιαύτη ἦτο ἡ στάσις μου πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς εἰς τὸν Βουδικὸν Ναὸν εἰσόδου μου. Συγχρόνως δὲ μεθ' ὑπερηφανίας ἀναφέρω ὑμῖν ὅτι ὑπῆρξα ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος διεπραγματεύθην πρὸ τοῦ δημοσίου τὸ ζήτημα τῆς συγγενείας πασῶν τῶν θρησκειῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Συνθετικὴ θρησκεία». Λέγω τοῦτο, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐκληφθῶ ὡς θρησκομανὴς καὶ αἰρετικὸς Βουδιστής.

«Δὲν ὑπάρχει τῶντι αἰρετικὸς ἐν τῇ πατρίδι μου. Ὁ λαὸς ἡμῶν γνωρίζει καλῶς ὅποια συνοπτικὴ ἀλήθεια ὑπάρχει ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, καὶ ἡμεῖς, ἡ τοῦλάχιστον ἐγώ, ὁμιλῶν ἀπὸ ἀπόψεως τῆς διδασκαλίας δὲν λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τὰ ὀνόματα. Εἴτε ὁ Βουδισμὸς καλεῖται Χριστιανισμὸς, εἴτε ὁ Χριστιανισμὸς ὀνομάζεται Βουδισμὸς, εἴτε καλούμεθα Κομφουκισταὶ ἢ Σιντουϊσταί, δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει· τοῦναντίον, μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ διδασκομένη ἀλήθεια καὶ ἡ σύμφωνος πρὸς ταύτην ἐφαρμογὴ αὐτῆς. Εἴτε ὁ Χριστὸς μᾶς σώζει ἢ μᾶς ἀποπέμπει εἰς τὸν ᾄδην, εἴτε ὁ Γωτάμα Βούδας ἦτο πραγματικὸν πρόσωπον ἢ οὐδέποτε ὑπῆρξε τοιοῦτος ἄνθρωπος, δὲν εἶνε δι' ἡμᾶς σημαντικὸν ζήτημα, ἀλλ' ἡ οὐσία τῆς διδασκαλίας καὶ ἡ διαγωγὴ εἶναι τὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποδίδομεν τὴν μεγαλειτέραν σπουδαιότητα. Ἐπομένως ἐὰν μὴ ἀποκηρυχθῇ ἡ ὑπ' ἡμῶν παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς παρατηρουμένη ἀσυνέπεια, καὶ ἀκρωθῇ ἡ ἄδικος σύμβασις ἢ κληροδοτηθεῖσα ἡμῖν σταθερῶς καὶ ἀμετακλήτως ἢ τοῦλάχιστον ἀναθεωρηθῇ ἐπὶ δικαίας βάσεως, ὁ λαὸς ἡμῶν οὐδέποτε θέλει ἀποβάλῃ τὰς περὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ προκαταλήψεις αὐτοῦ παρὰ πᾶσαν τὴν εὐφράδειαν τῶν ἀπ' ἄμβωνος ρητόρων τῶν λαλούντων περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Πολλάκις ἀποκαλούμεθα βάρβαροι, καὶ συχνάκις ἤκουσα καὶ ἀνέγνωσα, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἶνε ἰσχυρογνώμονες καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσι τὴν ἀλήθειαν τῆς Βίβλου. Παραδέχομαι, ὅτι ἀπὸ τίνος ἀπόψεως τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀληθές, διότι, καίτοι θαυμάζουσι τὴν εὐφράδειαν καὶ τὸ σθένος τοῦ ρήτορος, καίτοι ἐπιδοκιμάζουσι τὰ λογικὰ αὐτοῦ ἐπιχειρήματα, ἐν τούτοις εἶναι πολὺ ἰσχυρογνώμονες καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀσπασθῶσι τὸν Χριστιανισμὸν ἐν ὅσῳ ἀναλογίζονται ὅτι κατὰ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῆς Δύσεως δύνатаί τις νὰ διδάσκῃ ἄλλα καὶ νὰ πράττῃ τὰ ἐναντία.

«Ἐὰν θρησκεία τις διδάσκῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀδικίαν, θέλω καταπολεμῇ ταύτην, ὡς πάντοτε, μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεώς μου. Θέλω εἶσθαι ὁ δορυφόρος πολέμου τοῦ Χριστιανισμοῦ ἢ ὁ θερμότατος θαυμαστής τοῦ εὐαγγελίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς λαβόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς ἐνταῦθα συνηθροισμένους κυρίους καὶ κυρίας ἐκφράζω τὴν ἀποτίμησίν μου, ὅτι ὁ σκοπὸς ὑμῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν πραγ-

ματοποίησιν τῆς θρησκευτικῆς Ἑνώσεως, οὐχὶ κατ' ὄνομα μόνον ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν ἔνωσιν. Ἡμεῖς, τὰ τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια τῆς Ἰαπωνίας, ἀποβλέποντες μετὰ σταθερότητος καὶ ἐπιμονῆς εἰς τὴν βάσιν τῆς διεθνoῦς δικαιοσύνης, ἀναμένομεν μεγαλειτέρας ἔτι ἐκδηλώσεις τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ».

Ὅποσον τὰ ἀνωτέρω σχολιάζουσι τὰς αἰτίας τῆς ἀποτυχίας τῆς Χριστιανωσύνης, ὅπως ὀδηγήσῃ τὸν κόσμον εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ δικαιοσύνην! Καὶ ὅποσον ὑποκινοῦσιν εἰς ταπεινώσιν καὶ μετάνοιαν μᾶλλον ἢ εἰς καύχησιν!

Φωνὴ ἐκ μέρους τῶν νέων τῆς Ἀνατολῆς, ἀπηχῆσασα διὰ τοῦ Χέραντ Μ. Κηρετζιάν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, βοᾷ ὡς ἀκολούθως:—

«Ἀδελφοί ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν:— Παρίσταμαι ἐνταῦθα ἀντιπροσωπεύων τοὺς νέους τῆς Ἀνατολῆς, ἰδιαιτέρως μὲν τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας τῶν πυραμίδων μέχρι τῶν παγομένων πεδιάδων τῆς Σιθρίας, γενικῶς δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τοῦ Αἰγαίου, μέχρι τῶν ὑδάτων τῆς Ἰαπωνίας. Ἀλλ' ἐν τῇ θαυμασίᾳ ταύτῃ αἰθούσῃ τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου, ἐνθα μετὰ τῶν υἱῶν τῆς Ἀνατολῆς εὐρίσκομαι ἐνώπιον τοῦ Ἀμερικανικοῦ δημοσίου, ἡ πρώτη σκέψις μου εἶναι νὰ εἰπῶ ὑμῖν ὅτι ἀπροσέκτως συνεκαλέσατε συμβούλιον τῶν δανειστῶν σας. Δὲν ἤλθομεν νὰ συγκαλύψωμεν τα κατ' ὑμᾶς ἀλλ' νὰ ἀποκαλύψωμεν τὰς καρδίας σας. Στρέψατε εἰς τὰ βιβλία σας καὶ ἴδετε, ἐὰν ἡ ἀξιῶσις ἡμῶν δὲν εἶνε ὀρθή. Ἐδώκαμεν ὑμῖν ἐπιστήμην, φιλοσοφίαν, θεολογίαν, μουσικὴν καὶ ποίησιν, καὶ ἐκάμομεν δι' ὑμᾶς λίαν πολυδάπανον ἱστορίαν. Καὶ ἐπὶ πλέον, ἐκ τοῦ λάμπαντος ἐπὶ τῶν χωρῶν ἡμῶν ἀπ' οὐρανοῦ φωτὸς ἀνεφάνησαν ἐκεῖνοι, οἵτινες διὰ παντὸς θέλουσιν εἰσθαι τὸ νέφος τῶν μαρτύρων σας καὶ τῆς ἐμπνεύσεώς σας, ἥτοι τῶν ἁγίων, ἀποστόλων, προφητῶν, μαρτύρων. Καὶ διὰ τοῦ πλουσίου τούτου κεφαλαίου συνεισσωρεύσατε ὑπέρογκα πλοῦτη, οὕτως ὥστε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν ἀποκρύπτουσιν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σας τὴν εὐθύνην ὑμῶν. Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ συμμετάσχωμεν τοῦ πλοῦτος σας, ἀλλ' εἶνε ὀρθὸν νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς μικρόν τι μερίδιον.

«Δὲν δύνασθε νὰ πληρώσῃτε τὸ μερίδιον τοῦτο διὰ χρημάτων. Τοῦ χρυσοῦ σας ἔχετε ὑμεῖς ἀνάγκην. Ὁ ἄργυρος ὑμῶν οὐδεμίαν χάριν παρέχει. Ἐπιθυμοῦμεν μόνον νὰ δώσῃτε ἡμῖν πλούσιον μέρισμα ἐν τῇ πλήρει συμπαθείᾳ τῶν καρδιῶν σας. Καί, καθὼς ὁ τεχνίτης, ὅστις, κρίνων ἐκ τοῦ βάρους, ρίπτει εἰς τὸ χωνευτήριον αὐτοῦ χρυσὰ σκεύη διαφόρου μορφῆς καὶ χρώματος, καί, ἀφ' οὗ τὸ πῦρ καὶ ἡ τῆξις ἐπιτελέσωσι τὸ ἔργον των, ἐκχύνει τὸ μίγμα, καὶ ἀμέσως ρέει καθαρῶς χρυσός, οὕτως, συγκατέσαντες καὶ ὑμεῖς τὰ τέκνα τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν περμάτων τῆς γῆς, καὶ συναθροίσαντες ταῦτα ἔμπροσθεν ὑμῶν ἐν τῷ χωνευτηρίῳ τῆς

προσθύμου σκέψεως καὶ εἰλικρινοῦς ἀνερευνήσεως τῆς ἀληθείας, θέλετε εὖρη, ἀφ' οὗ ἐπατελεσθῇ τὸ ἔργον τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅτι, παρὰ πάσας τὰς νῦν ὑφισταμένας φυλετικὰς καὶ δογματικὰς διακρίσεις καὶ παρὰ πάσας τὰς διαφορὰς ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ λατρείας, οὐδὲν ἄλλο ρέει ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν εἰ μὴ ὁ καθαρὸς χρυσοὺς τῆς ἀνθρωπότητος· καὶ ἐπομένως θέλετε μᾶς θεωρεῖ οὐχὶ ὡς ξένους ἐν ξέναις χώραις, ἀλλ' ὡς ἀδελφούς σας ἐν Κίνα, Ἰαπωνίᾳ καὶ Ἰνδίαις, ὡς ἀδελφάς σας ἐν ταῖς Νήσοις τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς λόφους καὶ τὰς πεδιάδας τῆς Ἀρμενίας, καὶ τοιοῦτόν τι μέρος θέλετε ἐκ τῶν καρδιῶν σας πληρῶσθι ἡμῖν, καὶ τοιαύτας εὐλογίας θέλετε λάβη, ὥστε ἡ χώρα αὕτη θέλει εἰσθαι διὰ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας ἡ ὑψολογημένη χώρα τῆς προφητείας καὶ θέλει ἀπηχῇ τὴν ἡχώ τοῦ ἡδέος ἐκείνου ἁσματος, ὅπερ ἤκουσθη ποτὲ ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν: «Εἰρήνῃ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ».

«Τοσαῦτα ἐλέχθησαν ὑμῖν ἐνταῦθα παρὰ σοφῶν καὶ ἐμπείρων ἀνδρῶν περὶ τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς τῆς μεγάλης ἀνατολῆς, ὥστε δὲν ἀναμένετε παρ' ἐμοῦ νὰ προσθέσω τι ἄλλο. Οὐδὲ ἀνῆλθον ἐνταῦθα ὅπως ᾗσω καὶ ὑμῖν περισσοτέρας πληροφορίας περὶ τῶν θρησκευτικῶν τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὑπάρχει νέον τι γένος ἀνθρώπων, οἵτινες ἀνεφύησαν ἐκ τοῦ μεγάλου παρελθόντος, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπαρροῇ θέλει ἀναμφιβόλως εἰσθαι ὁ σπουδαιότατος παράγων ἐν τῷ κατὰ τὸν μέλλοντα αἰῶνα ἔργῳ τῆς ἀνθρωπότητος. Εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα ὁλοκλήρου τοῦ παρελθόντος, ἐρχόμενον εἰς συνάφειαν μὲ τὴν νέαν ζωὴν τοῦ παρόντος — ἐννοῶ τοὺς νέους τῆς Ἀνατολῆς· αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες προπαρασκευάζονται, ὅπως μετὰ τῶν τῆς μεγάλης Δύσεως ἀδελφῶν των γίνωσι κύριοι τῆς γῆς.

«Φέρω ὑμῖν φιλοσοφίαν ἐκ τῶν ἀκτῶν τοῦ Βοσπόρου καὶ θρησκείαν ἐκ τῆς πόλεως τοῦ Κωνσταντίνου. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη αὐξηθεῖσαι ἐν ἐμοὶ πεποιθήσεις ἐκλονίσθησαν πρὸς στιγμὴν ριξηδὸν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου. Ἄλλ' εὗρισκω σήμερον τὰς ρίζας ταύτας ἔτι βαθυτέρας ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τοὺς κλάδους φθάνοντας ὑψηλότερον πρὸς τοὺς οὐρανοὺς. Δὲν δύναμαι νὰ τολμήσω νὰ φέρω ὑμῖν τι νέον, ἀλλ' ἐὰν φαίνονται ὑμῖν λογικὰ πάντα τὰ συμπεράσματα τὰ προκύπτοντα ἐξ ὑποθέσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια δύναται νὰ παραδεχθῇ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰμαι πεπεισμένος, ὅτι θέλετε ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀγαθὴν ἡμῶν πρόθεσιν, καὶ παραχωρήσῃ ἡμῖν τὸ δικαίωμα, ὥς εἰς νοήμονας ἀνθρώπους, νὰ ἐμμένωμεν εἰς ἐκεῖνα ἅπερ μέλλω νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον ὑμῶν.

«Ὅτε οἱ νέοι τῆς σήμερον ἦσαν παιδιά, οὐδὲν ἄλλο ἤκουον καὶ ἔβλεπον ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν τῆς ζωῆς αὐτῶν εἰ μὴ ἔχθραν καὶ διχόνοιαν μεταξὺ ἀνθρώπων διαφόρων θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικοτήτων.

Φαντασθῆτε τὴν ἐπήρειαν τῆς ἔχθρας ταύτης καὶ διχονοίας μεταξὺ τῆς ζωῆς τῶν νέων, οἵτινες εὐρέθησαν διεστῶτες καὶ παρατεταγμένοι εἰς μάχην κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔμελλον νὰ ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀσχολίαις τῆς ζωῆς. Καὶ καθόσον τὰ φῶτα τῆς ἀγωγῆς καὶ αἱ ιδέαι τῆς ἐλευθερίας ἤρξαντο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ αἰῶνος τούτου διαδιδόμεναι καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν, ὁ ζυγὸς οὗτος ἐγένετο βαρύτερος ἐπὶ τῶν τραχήλων τῶν νέων τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὸ φορτίον λίαν δυσβάστακτον.

«Οἱ νέοι πάσης ἐθνικότητος, τοὺς ὁποίους ἀνέφερα καὶ οἱ ὁποιοὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τριάκοντα ἔτη ἐμορφώθησαν ἐν τοῖς πανεπιστημίαις τῶν Παρισίων, Ἀϊδελβέργης, Βερολίνου καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Εὐρώπης, καθὼς καὶ ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ Λυκείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἐπαγνώσει ἢ ἀσυνειδήτως, κατεσκεύασαν τὸ οἰκοδόμημα τῆς θρησκείας των, οὕτως ὥστε εἰς τοὺς χιλίους νέους, δι' οὓς ἡ φωνὴ των εἶνε χρησμός, ἡ θρησκεία προσεγένετο αὐτοῖς ὡς δῶρον καὶ ἐνεχαράχθη ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν τῷ πνεύματι των.

«Εὐρίσκουσιν πολυαρίθμους ἀδελφούς εἰς πάσας τὰς πόλεις τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τὰς ὁποίας ὀλίγον μόνον διεδόθη ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός, καὶ δὲν ὑπάρχει σχεδὸν πόλις, ἥδη κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τούτου, μὴ ἐπηρεασθεῖσα ὑπ' αὐτῶν. Ἡ θρησκεία αὐτῶν εἶνε ἡ νεωτάτη πασῶν τῶν θρησκειῶν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν θὰ ἀνέφερον ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, ἐὰν δὲν ἀπετέλει πραγματικῶς τὴν μεγίστην ἐν Ἀνατολῇ ἐπηρέασιν, πρὸς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ θρησκευτικοὶ ἄνδρες ἔχομεν ν' ἀντεπεξέλθωμεν μετὰ δραστηριότητος, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν μικράν τινα ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν λαῶν τῶν χωρῶν ἡμῶν.

«Διότι λάβετε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνδρες νοήμονες, ἄνδρες ἐξόχων προτερημάτων, ἄνδρες, ἐν οἷς καὶ πάντες οἱ νέοι πῆς Ἀνατολῆς, οἵτινες ἀπέδειξαν, ὅτι εἰς πάσας τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, εἰς τοὺς στρατοὺς τῶν ἐθνῶν καὶ εἰς τὰ δεξιὰ τῶν βασιλέων εἶναι ἴσοι πρὸς πᾶν γένος ἀνθρώπων τῶν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης. Ἐπὶ πλέον οὗτοι εἶναι ἄνδρες τῶν καλλίστων διαθέσεων καὶ εὐκρινεστάτων πεποιθήσεων, καί, ὅταν ἀκούητε τὴν περὶ θρησκείας γνώμην των καὶ ἀναλογισθῆτε τὴν θέσιν ἣν κατέχουσιν, δέν δύνασθε, εἶμαι βέβαιος, ὡς μέλη τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου, νὰ μὴ αἰσθανθῆτε μέγιστον ἐνδιαφέρον δι' αὐτοὺς καὶ τὰς χώρας ἐν αἷς κατοικοῦσιν.

«Ἀντιπροσωπεύω τοὺς θρησκευτικοὺς ἄνδρας τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιον ὑμῶν εἰς τοὺς ἀποστόλους πασῶν τῶν θρη-

σκεῖων: «Ἐρχεσθε ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας ἵνα φέριτε ἡμῖν ὅ,τι ἤδη ἔχετε. Πιστεύομεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐπαρκεῖ ἑαυτῷ, ἐάν, ὡς λέγετε, τέλειος Θεὸς τὸν ἐδημιούργησεν. Ἐὰν τὸν ἀφίστητε μόνον, θέλει εἶσθαι ὅ,τι πρέπει νὰ εἶνε. Μορφώσατε αὐτόν, ἀφίστατε αὐτὸν ἐλευθέρον, καὶ θέλει εἶσθαι τέλειος ἄνθρωπος, ἄξιος νὰ εἶνε ἀδελφὸς παντός ἄλλου ἀνθρώπου. Ἡ φύσις ἐπαρκῶς ἐπρόεικε τὸν ἄνθρωπον, καὶ πρέπει νὰ χρησιμοποιήσῃ τις πᾶν ὅ,τι ἐδόθη αὐτῷ πρὶν ἢ ἐνοχλήσῃ τὸν Θεόν ὅπως δώσῃ αὐτῷ περισσότερα. Ἐπὶ μᾶλλον οὐδεὶς εὔρε τὸν Θεόν. Ἐχομεν πᾶσαν τὴν ἔμπνευσιν, ἣν θέλομεν, ἐν τερπνῇ ποιήσει καὶ γοητευτικῇ μουσικῇ, καὶ ἐν τῇ συναναστροφῇ μεμορφωμένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

«Οὐδὲν ἔχομεν καθ' ὑμῶν τῶν Χριστιανῶν, ἀλλ' ὡς εἰς πάσας τὰς θρησκείας ὀφείλομεν καὶ ὑμῖν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐπροξενήσατε μεγίστην βλάβην εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐγείροντες ἀνθρώπους ἐναντίον ἀνθρώπων καὶ ἔθνος ἐναντίον ἔθνους. Καὶ ἤδη, καθιστώντες χειρότερον τὸ κακόν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς ὑψίστης ὀρθοφροσύνης ἔρχεσθε νὰ πληρώσῃτε τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων μὲ πράγματα ἀδύνατα καὶ νὰ ἐπιφορτίσῃτε τὸν ἐγκέφαλόν των μὲ ἀτελετήτους συζητήσεις χιλίων αἰρέσεων. Διότι ὑπάρχουσι πολλὰ αἰρέσεις, τὰς ὁποίας ἤκουσα ἐμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνωρίζω ἔτι πολλὰς, αἵτινες δυνατόν νὰ ἐπακολουθήσωσιν. Θεωροῦμεν ὑμᾶς ὡς τοὺς μόνους ἐξ ὧν τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἀποφεύγει ὁ κόσμος, διότι ἡ φιλοσοφία ὑμῶν καὶ αἱ διδασκαλίαι ὑμῶν ἐμποιοῦσιν ἀπαισιοδοξίαν ἐν τῇ χώρᾳ.

«Μετὰ θρησκευτικοῦ ἐνστίκτου καὶ ἐμφύτου σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον πάντες οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ ἔχουσιν, λέγω ὑμῖν: «Ἴδου ἡμεῖς, δὲν εἴμεθα ἄπιστοι οὔτε ἄθεοι οὔτε σκεπτικισταί. Ἐχομεν θρησκείαν, ἡ ὁποία συνδέει πάντας τοὺς ἀνθρώπους πασῶν τῶν χωρῶν καὶ πληροὶ τὴν γῆν μὲ χαράν. Ἀναπληροὶ πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἀνάγκην, καὶ ἐπομένως γνωρίζομεν ὅτι εἶνε ἡ ἀληθὴς θρησκεία, διότι ἐπιφέρει εἰρήνην καὶ τὴν μεγίστην ἁρμονίαν. Οὐδεμιᾶς ὅθεν τῶν αἰρέσεων ὑμῶν καὶ συστημάτων καὶ δογμάτων ἔχομεν ἀνάγκην. Δὲν εἴμεθα ὕλισται, σοσιαλισταί, σκεπτικισταί καὶ ἀπαισιόδοξοι, οὔτε εἴμεθα ἰδεαλισταί. Ἡ θρησκεία ἡμῶν εἶνε ἡ πρώτη θρησκεία, καὶ ἐν ταύτῃ ἡ νεωτάτη τῶν νέων θρησκειῶν, εἴμεθα εὐγενεῖς. Ἐν ὀνόματι τῆς εἰρήνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας δύνασθε νὰ μᾶς ἀφίστητε μόνους; Ἐὰν καὶ πάλιν μᾶς καλέσητε ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, θὰ προφασισθῶμεν ὅτι εἴμεθα ἀπασχολημένοι, καὶ, ἐὰν μᾶς καλέσητε ὅπως μᾶς διδάξητε, θέλομεν σᾶς εἶπῃ ὅτι ἀπουσιάζομεν.»

«Εἶνε ὑβριστικὸν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα νὰ λέγωμεν, ὅτι οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ δεικνύουσι ἀντίληψιν ἀγαθότητος καὶ ἀληθείας καὶ ὑψηλῶν ἰδεωδῶν καὶ ζωῆν ὑπεράνω τῶν ἀπλῶν ζωῶν ἐπιθυ-

μιῶν ὥς δῆθεν διδαχθέντες θρησκευτικῶς ὑπὸ τούτου ἡ ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου ἡ δι' ἀποκαλύψεως ἐξ οὐρανοῦ. Πιστεύομεν τούναντιόν, ὅτι, ἐὰν ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἄνθρωπος, ἔχει πάντα ταῦτα ἐν ἑαυτῷ, ἀκριδῶς ὥς ἔχει πάσας τὰς σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας. Ἡ μήπως δύνασθε νὰ μοι εἰπτε, ὅτι ἐνῶ οἰονδήποτε φυτὸν, τὸ ὅποιον φυτεῖται τις ἐν τοῖς ἀγροῖς, αὐξάνει ἐν ὥραιότητι καὶ τελειότητι, ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος, τὸν ὅποιον ὁ αὐτὸς Θεὸς ἐδημιούργησε μυριάκις λεπτότερον καὶ τελειότερον, δὲν δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργον, τὸ ὅποιον ὁ Θεὸς προδιέθετο αὐτῷ νὰ ἐπιτελέσῃ, καὶ νὰ συλλάβῃ τὰς ὑψίστας ἀντιλήψεις, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς προδιέθετο αὐτῷ νὰ ἀντιληφθῇ; Μήπως δύνασθε νὰ μὴ εἰπτε, ὅτι, ἐνῶ ἡ πρώτη μορφή τοῦ βατράχου δύναται νὰ ἐξελιχθῇ καὶ νὰ γίνῃ βάτραχος μὲ τέλεια καὶ ἐλαστικὰ μέλη καὶ ταχείας κινήσεις, καὶ οἱ οὕτω τελειοποιούμενοι βάτραχοι ζῶσιν ὁμοῦ ἐν αὐταρκείᾳ καὶ ηὔχαριστημένοι καὶ κοάξουσιν συνηθροισμένοι, οἱ ἄνθρωποι, ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἔξωθεν βοήθειας, ἵνα δυνηθῶσι νὰ ἀναπτυχθῶσι καὶ φθάσωσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην τελειότητα σωματικῶς τε καὶ ψυχικῶς, καὶ ἀναγνωρίσωσιν, ὅτι πάντες εἶνε ἀδελφοί καὶ ζήσωσι κατὰ τὸ τοῦ Θεοῦ «Εἰρήνη ἐπὶ γῆς»;

«Οὕτε παραδεχόμεθα τὰ ἀβάσιμα συμπεράσματα τῆς ἐπιστήμης. Ὁ ἄνθρωπος οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὸν πῆθηκον. Παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχει πνεῦμα δημιουργοῦν δυσκολίας, τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν. Τὸ τοιοῦτον ἐδοκίμασα κατὰ πρῶτον ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτεῖαις, ἐνθα ἔτυχον ποτε ἐν τινι συναστροφῇ κυρίων καὶ κυριῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Φιλαδελφείας. Τὸ θέμα τῆς συζητήσεως ἦτο, ἐὰν τὰ ζῶα ἔχουσιν ψυχάς, καὶ κατὰ πρῶτον ἀνέφερον τὴν γαλῆν. Ἐπὶ τούτῳ ἀνεγνώσθησαν σπουδαῖα καὶ περισπούδαστα συγγράμματα. Ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα ἦτο, ὅτι, μὴ γνωρίζοντες ἀκριδῶς τί ἐστὶ γαλῆ καὶ τί ἐστὶ ψυχὴ, δὲν ἠδύναντο νὰ λύσωσιν τὸ ζήτημα, καὶ ἐπαφῆκαν αὐτὸ νὰ τὸ λύσῃ ἡ θρησκεία. Παρ' ἡμῖν τοιαῦτα δύσκολα ζητήματα ἀντιπαρέρχονται ἀσυστήτητα. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ψυχὴν ἀνθρώπου καὶ τὸ ζῶον ἔχει ψυχὴν ζώου, λέγομεν ἡμεῖς οἱ θρησκευτικοὶ ἄνδρες. Ἡμεῖς οἱ θρησκευτικοὶ ἄνδρες, οἱ τηροῦντες τὴν παλαιὰν πίστιν τῶν πατέρων μας, μέχρι τοῦ σημείου τούτου συμβαδίζομεν πρὸς τὴν τάξιν τῶν νέων μας τῶν ἀναπτυχθέντων ἐν τοῖς πανεπιστημίαις τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου ἀποχωρίζομεθα, καὶ λαμβάνομεν ὅλους διαφόρους διευθύνσεις. Βοῶμεν «ἀφίστατε ἡμᾶς μόνους νὰ ἐπεκταθῶμεν καὶ νὰ ὑψωθῶμεν εἰς τὸ ὕψος τοῦ προορισμοῦ μας». Ἀλλ' ἰδοὺ, ἀπαντῶμεν ἀόρατον δύναμιν, ἡ ὁποία δὲν θέλει νὰ μᾶς ἀφίσῃ μόνους. Νομίζομεν ὅτι τὰ πάντα σχεδὸν δυνά-

μεθα νὰ κατορθώσωμεν διὰ τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλ' ὅταν θελήσωμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀντίληψίν μας περὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ εὐγενοῦς, τοῦ δικαίου καὶ ἀναγκαίου διὰ τὴν ἀνάπτυξίν μας, εὐρίσκομεν ἑαυτοὺς στερουμένους τῆς ἀναγκαίου πρὸς τοῦτο δυνάμεως. Ἀναφέρω τοῦτο κατὰ τὸν ἀπλουστάτον τρόπον μὴ δυνάμενος νὰ ἐπεκταθῶ ἐπ' αὐτοῦ ἐνταῦθα. Εἶνε ἐν τούτοις πραγματικόν, ὅτι ὑπάρχει δύναμις ἀποπλανῶσα τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς εὐθείας καὶ δικαίας ὁδοῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ γνωρίζουσιν οὗτοι ὅτι ὤφειλον νὰ βαδίζουσιν. Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἡ δύναμις αὕτη εἶνε σύμφυτος τῷ ἀνθρώπῳ, διότι ἀντιλαμβανόμεθα, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὸν ἄνθρωπον.

«Εἰς πάντα προπαρασκευαζόμενον νὰ ἐκθέσῃ ἡμῖν ἐνταῦθα τὰ δόγματά του λέγω: «Πιστεύω, ὅτι ὑπάρχει διάβολος, ὁ πρῶτος τοῦ Θεοῦ ἐχθρὸς, ὁ κατηγορήσας τὸν Θεὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον». Δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν, ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς μόνον διάβολος δι' ὅλον τὸν κόσμον ἢ πολλοὶ τοιοῦτοι. Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει, ἐὰν εἰς μόνος διάβολος ἢ ὁλόκληρος λεγεὼν ἐνεδρεύει ἐν ἐκάστῳ ἀνθρώπῳ. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνδιαφέρει, καὶ τὸ ὁποῖον ἀντιλαμβανόμεθα καὶ γνωρίζομεν, εἶνε, ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐξωτερικὴ δύναμις, ἡ ὁποία ἀποπλανᾷ αὐτόν, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν οὐδεμία ἐπὶ γῆς δύναμις δύναται νὰ ἀντιστῇ.

«Τοιαύτην τινα θρησκευτικὴν ἀντίληψιν καὶ γνῶσιν ἔχομεν. Ἐὰν ἔχητε νὰ φέρητε θρησκείαν τινὰ εἰς τοὺς νέους τῆς Ἀνατολῆς, ἢ θρησκεία αὕτη πρέπει νὰ ἔλθῃ μετὰ δυνάμεως ὑποζυγιστοῦς ἢ υπερβαινούσης τὴν ἐν τῷ κόσμῳ δύναμιν τοῦ κακοῦ. Ἐὰν τοιαύτην τινὰ θρησκείαν φέρητε, τότε ὁ ἄνθρωπος θέλει γίνῃ ἐλεύθερος καὶ θέλει ἀναπτυχθῇ καὶ γίνῃ ὅ,τι ὁ Θεὸς προδιέθετο αὐτῷ νὰ γίνῃ. Ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν. Ἐπιθυμοῦμεν τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ οἰαδήποτε θρησκεία εἶνε ἐκείνη, ἡ ὁποία θέλει νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς, πρέπει νὰ φέρῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἢ ἄλλως, δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς θρησκεία. Πιστεύομεν εἰς τὸν Θεόν, οὐχὶ τὸν θεὸν τῶν πρωτοπλασμάτων, ἀλλὰ τὸν Θεὸν οὐτινος εἴμεθα τέκνα.

«Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὸ ζήτημα τοῦ εὐγενοῦς χαρακτῆρος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κατὰ Θεὸν φρονεῖν. Ἡ φιλοσοφία ἡμῶν διαμαρτύρεται, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἀξιοπρεπὴς καὶ εὐγενὴς καὶ τέλειος. Τέλειος ὢν ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον τέλειον καὶ εὐγενῆ. Ἀλλὰ μήπως ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου πᾶσα εὐγένεια; Μήπως πᾶσα ἀντίληψις ὑψηλῆς καὶ εὐγενοῦς ζωῆς καὶ ἀληθοῦς ἀκεραιότητος ἀπέπη ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, οὕτως ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ ποθῶμεν τὴν ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ εὐγένειαν. Ἐν τούτοις γνωρίζομεν, ὅτι εἴμεθα τέκνα Θεοῦ, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ πράττωμεν τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ νὰ σκεπτόμεθα τὰς σκέψεις του. Ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν νὰ πράττωμεν εἶνε ὅ,τι αὐτὸς πράττει. Ἐνῶ λοιπὸν εἶνε ἀληθές, ὅτι

δύναται τις νὰ διαπεράσῃ γῆν καὶ θάλασσαν, ὥπως φθάσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητρὸς του καὶ αἰσθανθῇ τοὺς βραχιόνάς της περιπύσσοντας αὐτόν, τὸ τέκνον τοῦ Θεοῦ, τὸ εὐρισκόμενον ἀπροστάτευτον ἐν τῷ κόσμῳ καὶ κατεχόμενον ὑπὸ δυνάμεως, ἣν δὲν δύναται νὰ καταβάλλῃ, δὲν δύναται νὰ ὑψώσῃ τοὺς βραχιόνας πρὸς τὸν Θεόν καὶ βοήσῃ πρὸς αὐτόν ὅπως τῷ παράσχῃ ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ τὴν προστασίαν του;

«Καὶ νῦν ἔρχεται ὁ κήρυξ τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν καὶ ἡ νεωτέρα ἐκκλησία, καὶ ἀναφέρει ἡμῖν περὶ τινος, ὅστις ἐνίκησε τὸν κόσμον, καὶ ὅτι κατέβη ἀπ' οὐρανῶν. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μᾶς εἰπωσιν, ὅτι κατέβη οὗτος ἀπ' οὐρανῶν, καθότι οὐδεὶς ἄνθρωπος γεννηθεὶς ἐκ γυναικὸς κατέβη ἀπ' οὐρανῶν. Ἀλλ' εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ὁ Θεὸς δεικνύει ἡμῖν τὴν ὁδόν, ἐν ἣ ὀφείλομεν νὰ βαδίζωμεν, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἰσέρχεται εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων· αἰσθάνομαι τὸ πνεῦμα τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἀντιπαλαῖον κατὰ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐνδυναμώνων τὴν καρδίαν μου ὥπως μὴ ἀπομακρύνηται αὕτη τοῦ ὁρθοῦ καὶ δικαίου, ὅπερ, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ἀναγνωρίζω.

«Καὶ οὕτω μὲ τρέμουσαν χεῖρα, ἀλλὰ σταθερὰν πεποιθήσιν, μὲ μεγάλην λύπην, ἀλλὰ καὶ χαρὰν αἰωνίου θριάμβου, ἔρχομαι μετὰ πάντων ὑμῶν εἰς τὰς χρυσᾶς πύλας τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, εἰς τὰς ὁποίας οἱ προύχοντες τῆς μελλούσης δημοκρατίας τῆς ἀνθρωπότητος κάθηνται, ὥπως κρίνωσι τὴν θρησκείαν ἐκείνην, ἥτις μέλλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς πύλας ταύτας πρὸς προστασίαν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀρχαίου Ἀνατολικοῦ Κόμφοκισμού καὶ τῆς νεωτέρας θεοσοφίας, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀρχαίου Ἀνατολικοῦ Βουδισμού καὶ τῆς νεωτέρας Πνευματοσοφίας, καὶ παρὰ τὸ πλευρὸν πάσης πίστεως τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν καὶ τοῦ νεωτέρου ὕλισμου, σκεπτικισμοῦ καὶ ἰδεαλισμοῦ, θέτω τὸν ἀρχαῖον Ἀνατολικὸν Χριστιανισμόν μὲ τὸν Χριστὸν αὐτοῦ, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ· καὶ μὲ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καταυγάζοντα ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ».

Μόνη εἶν' ἡ καύχησίς μου

Τοῦ Χριστοῦ μου ὁ σταυρὸς

Ὅστις ἴσταιται αὐγάζων

Εἰς αἰῶνας διαρκῶς.

Ὁ ρήτωρ οὗτος, καίτοι οὐχὶ ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀρμενοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὠμίλησεν ὅμως ζητήματα ἀπὸ ἀπόψεως τῶν Ἀρμενίων Χριστιανῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Τοῦρκοι κατεδίωξαν τελευταίως κατὰ τὸν σκληρότερον τρόπον. Ὁ λόγος αὐτοῦ πραγματεύεται πολλὰ ἔξοχα θέματα· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ, ὅτι ὁ κύριος οὗτος εἶνε ἀκριβὲς παράδειγμα τῶν νέων τῆς Ἀνατολῆς· ἔχει προχωρήσῃ κατὰ πολὺ ἐκείνων δι' οὓς ὠμίλησεν.

Ὅτε ὁ λόγος αὐτοῦ παρέχει ἀληθῆ ἰδέαν τοῦ Ἀρμενοκαθολικισμοῦ μὲ τὰς ὑπὲρ τῶν νεκρῶν προσευχάς αὐτοῦ, μὲ τὴν λατρείαν τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἁγίων καὶ τῆς Παρθένου Μαρίας, μὲ τὰς ἐξομολογήσεις αὐτοῦ, καὶ τὴν βλάσφημον διδασκαλίαν τῆς λειτουργίας, * τὰ ὅποια πάντα εἶνε τὰ ἐπινοήματα τοῦ Ἀντιχρίστου. Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι «θυσιάζουσι τὸ βδέλυγμα» τῆς λειτουργίας, δεικνύουσι διὰ τούτου, ὅτι ἔχουσιν ὀλίγην μόνον γνῶσιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ πραγματικοῦ σταυροῦ καὶ τῆς μιᾶς καὶ μόνης ἐπ' αὐτοῦ θυσίας «ἅπαξ διὰ παντός» γενομένης. «Ὁ Ἀνατολικὸς Χριστιανισμός», ὃν ὁ κύριος οὗτος ὑποδεικνύει ἡμῖν, δὲν εἶνε ἡ θρησκεία, ἣν πρέπει νὰ σεβώμεθα καὶ ἀκολουθῶμεν· τοῦναντίον, πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν Χριστιανισμόν, τὸν κηρυχθέντα ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Αὐτρωτοῦ, καὶ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ, καὶ ἐκτιθέμενον ἐν ταῖς Γραφαῖς· ὁ Χριστιανισμὸς οὗτος δὲν εἶνε Ἀνατολικός, οὔτε Δυτικὸς, οὔτε Καθολικὸς (παγκόσμιος ἢ γενικὸς), ἀλλ' εἶνε ἡ δύναμις καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι. — Ρωμ. α'. 16.

Ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς δὲν δύναται νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα ἐκείνων, οἵτινες διαγινώσκοντες τὸν Θεὸν ποθεοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἀντίθεσιν, ἡ ὁποία ὑπάρχει ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τῆς καθαρᾶς αὐτῶν εἰλικρινείας καὶ εὐγενοῦς προθέσεως (καὶ προσπαθείας ὅπως ἐξυψώσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων τὴν σημαίαν τῆς δικαιοσύνης ἣν δύνανται νὰ διακρίνωσι) καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς αἰρετοκριτικῆς στάσεως τῶσαν Χριστιανῶν, οἵτινες, ὡς γεννηθέντες ἐκ Χριστιανῶν γονέων καὶ ἐν Χριστιανικῇ περιβάλλοντι, περισσότερον ἠνυόθησαν διὰ τῆς γνώσεως τῆς ἀληθείας, ἣν ἐπαθυμοῦσι ἤδη νὰ πωλήσωσι ἐπὶ μεγίστῃ θυσίᾳ τῶν εὐγενῶν αὐτῆς ἀρχῶν, ὅπως κερδίσωσι τὴν εὐνοίαν τοῦ λαοῦ. Ἀπὸ ἐκείνων, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ ὑπὸ τοῦ Κυρίου, πολὺ θέλει ζητηθῇ παρὰ τοῦ Κυρίου, ὅστις ζυγίζει πάντας ἐν τῇ πλάστιγγι.

Ἄλλ' ἐνῷ ὀλίγοι μόνον ἐκ τῶν ξένων ἀντιπροσώπων προκαλοῦσι τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκτίμησιν ἡμῶν, οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν ἔχαιρον ἐπὶ τῷ δικαίωματι τῆς ἐπιδείξεως καὶ συστάσεως τῶν δεισιδαιμονιῶν των καὶ προλήψεων ἐνώπιον τῆς πολυπληθοῦς ὁμηγύρεως τῶν πεπολιτισμένων καὶ μεμορφωμένων ἐθνῶν. Ὁ Βουδισμὸς, ὁ Σιντουϊσμὸς, ὁ Βραχμανισμὸς, ὁ Κομφουκισμὸς καὶ ὁ Μωαμεθανισμὸς ἐπεδείχθησαν μετὰ μεγάλου θράσους· ὁ δὲ Μωαμεθανὸς ἀντιπρόσωπος εἶχεν ἔτι τὴν αὐθάδειαν νὰ συστήσῃ τὴν πολυγαμίαν. Ἡ τοιαύτη αὐτοῦ σύστασις ἦτο λίαν βαρεία διὰ τὸ ἀκροατήριον, ἀλλ' αἱ ἐκδηλώσεις τῆς ἀποδοκιμασίας ἀμέσως

(*) Τόμος Γ' σελ.

κατεσιωπήθησαν ὑπὸ τοῦ προέδρου κ. Βάρρους, ὑπομνήσαντος τοῖς ἀντιπροσώποις τὸν σκοπὸν τοῦ Συμβουλίου, ὅστις ἦτο νὰ δώσωσιν εἰς πάντας προσοχὴν ἄνευ συζητήσεως. Οὕτω πάντες ἔτυχον προσοχῆς καὶ μετὰ παρησίας ἐξέφρασαν τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ἀντιλήψεις πρὸ τῶν ἀμφιβολιῶν ἐκεῖνων οἷτινες ἐπαγγέλλονται τὸν Χριστιανισμόν· καὶ ὥς ἐκ τούτου εἶχον πολὺ δίκαιον ἀναμένοντες νὰ κάμωσι προσηλύτους ἐνταῦθα [ἐν Ἀμερικῇ.] Τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἐκθέσεως τῶν ἰδεῶν των εἶχον ἐπίσης χορηγηθῆ καὶ εἰς πολλὰς ἀντιχριστιανικὰς αἱρέσεις, ὥς εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐπιστήμην, Θεοσοφίαν, καὶ λοιπὰς αἱρέσεις καὶ δόγματα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟΥ.

Τὰ συμπεράσματα ἐκ τοῦ Μεγάλου Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σικάγου δεικνύουσιν ὁπόσον μέγα εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς αἰρετοκρισίας ἐκ μέρους τοῦ Διαμαρτυρομένου Χριστιανισμοῦ. Τόσον μεγάλη εἶνε ἡ ἀμνηχανία, εἰς ἣν περιήγαγεν αὐτοὺς ἡ κρίσις τῆς παρούσης ἡμέρας, ὥστε μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ χαιρετῶσι καὶ τὴν ἐλαχίστην ἔτι ἐνδειξιν διαθέσεως πρὸς ἔνωσιν, ἔστω καὶ ἂν ἐνδεικνύεται ἡ τοιαύτη διάθεσις ἐκ μέρους χονδροειδεστάτου τύπου εἰδωλολατρείας.

Παρέχομεν τὰ κάτωθι βραχέα ἀποσπάσματα:— Ἱερεὺς τις τῆς Βομβάνης τῶν Ἰνδιῶν, καλούμενος Σκαμιὲ Βίβε Κανάνδα, εἶπεν:—

«Πολλὰ ἐλέχθησαν περὶ τοῦ κοινοῦ θέματος τῆς θρησκευτικῆς ἐνώσεως. Δὲν μέλλω νὰ ἐκθέσω τὴν ἰδικήν μου θεωρίαν. Ἀλλ' ἐάν τις ἐνταῦθα ἐλπίζει, ὅτι ἡ ἔνωσις αὕτη δύναται νὰ ἐπέλθῃ διὰ τοῦ θριάμβου μιᾶς ἐκ τῶν θρησκευτῶν τούτων καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἄλλων, εἰς τοῦτον λέγω, Ἀδελφέ, ἡ ἐλπίς σου εἶνε ἀπραγματοποίητος. Μήπως εὐχομαι, ἵνα ὁ Χριστιανὸς γίνῃ Ἰνδός; Μὴ γένοιτο. Μήπως ἐπιθυμῶ ἵνα ὁ Ἰνδός ἢ ὁ Βουδιστής γίνωσι Χριστιανοί; Μὴ γένοιτο. Ὁ Χριστιανὸς δὲν δύναται νὰ γίνῃ Ἰνδός, οὔτε ὁ Βουδιστής δύναται νὰ γίνῃ Χριστιανός. Μάθε νὰ σκέπτησαι ἄνευ προκαταλήψεως Ἐάν ἡ θεολογία καὶ τὰ δόγματα φράττουσι τὴν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας πορείαν σας, θέσατε αὐτὰ κατὰ μέρος. Ἐστὲ ἐνθερμοὶ καὶ ἐργάζεσθε ἐπιμελῶς τὸ ἔργον τῆς ἰδίας ὑμῶν σωτηρίας, καὶ οἱ καρποὶ τῆς ἀγιότητος θέλουσιν εἶσθαι ὑμέτεροι.»

Ὁ Βίσανδ Γάνδν (ἐξ Ἰνδιῶν) εἶπεν:—

«Ἐάν θέλετε ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς νὰ εἰπωσιν ὑμῖν περὶ τῆς περὶ εἰρήνης καὶ ἀγάπης διδασκαλίας των, θὰ σᾶς παρακαλέσω, ὅπως πρὸς τὰς παρουσιαζομένας ὑμῖν διαφορὰς περὶ τῆς

διδασκαλίας ταύτης ιδέας ἀποβλέψητε μὲ ἐλευθέριον πνεῦμα καὶ οὐχὶ μετὰ προκαταλήψεως καὶ φανατισμοῦ. Σᾶς παρακαλῶ, ὅπως τὰ διάφορα θρησκευτικὰ συστήματα ἐξετάσητε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.»

Ὁ Σεβ. Σάμπιτα, ἀρχιερεὺς τῆς θρησκείας Σίντο, ἐν Ἰαπωνίᾳ, εἶπεν:—

«Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ κάμω, εἶνε νὰ συντελέσω μεθ' ὑμῶν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ σχεδίου σχηματισμοῦ παγκοσμίου ἀδελφωσύνης ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἀληθείας. Γνωρίζετε ὅτι ἡ ἔνωσις εἶνε δύναμις. Ἦδη εὐχομαι, ἵνα τὰ ὀκτὼ ἑκατομύρια θεοτήτων, αἱ ὁποῖαι προστατεύουσι τὴν ὥραίαν κερασσοφόρον χώραν τῆς Ἰαπωνίας, προστατεύωσι πάντοτε ὑμᾶς καὶ τὰς κυβερνήσεις ὑμῶν, μεθ' ὃ σᾶς ἀποχαιρετῶ». — Ὁ ἐκ Κεϋλάνης Δαρμαπάλα εἶπεν:—

«Ἐγώ, ἐκ μέρους τῶν τετρακοσίων ἐβδομήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων ὁμοθρήσκων μου, ὁπαδῶν τοῦ εὐγενοῦς Βούδα Γωτάμα, ἐγκάρδιως σᾶς χαιρετῶ Παρὰ τῶν ἐν τῇ Ἀπὸ Ἀνατολῇ ἀδελφῶν ὑμῶν ἐμάθετε περὶ τῶν διδασκαλιῶν τῶν διαφόρων αὐτῶν θρησκευτικῶν συστημάτων, ἅπερ οὗτοι ἀκολουθοῦσιν· μετὰ μεγίστης ὑπομονῆς ἠκούσατε τὰς διδασκαλίας τοῦ πανευσπλάχνου Βούδα παρὰ τῶν ταπεινῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ κλπ. κλπ.»

Ὁ Ἐπίσκοπος Κήν (Ρωμαιοκαθολικός) εἶπεν:—

«Ὅτε ἡ εἰς τὸ Θρησκευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Σικάγου πρόσκλησις ἀπεστάλη εἰς τὴν ἀρχαίαν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ὁ λαὸς ἔλεγεν: «Ἄρα γε θὰ στείλῃ αὕτη ἀντιπροσώπους;» Καὶ ἡ παλαιὰ Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶπεν: «Τίς ἄλλος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο πασῶν τῶν θρησκειῶν τοῦ κόσμου, ὅσον ἡ ἀρχαία Καθολικὴ παγκόσμιος Ἐκκλησία; Καὶ ἐὰν ἔτι γίνῃ ἀνάγκη νὰ παραστῇ μόνῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου, θὰ παραστῇ ἐν αὐτῇ. Καὶ ἡ παλαιὰ Καθολικὴ Ἐκκλησία ἔστειλε τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς, καὶ ἐχάρῃ συναντήσασα ἐν τῷ θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοὺς ἀντιπροσώπους παντὸς γένους ἀνθρώπων παντὸς δόγματος. Καὶ παρεκάλεσαμεν τὸν θεόν, ὅπως εἰς τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον ριφθῇ ὁ σπόρος μελλούσης εὐρείας καὶ τελείας ἐνώσεως. Ἐὰν δὲν ἦτο καλλίτερον εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν νὰ εἶνε μία ἀντὶ νὰ εἶνε διηρημένη, ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν θὰ προσήνχeto, ἵνα οἱ πάντες γίνωσιν ἐν καθῶς αὐτός καὶ ὁ Πατήρ ἐν εἰσιν. [Σημ. Συγγρ. — Ἀλλὰ δὲν προσεύχονται διὰ τοιαύτην ἔνωσιν, οἱ αὐφίσταται μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ· ἡ προταθεῖσα ἐν τῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ ἔνωσις εἶναι πολὺ διάφορος].»

Ἡ ἔκφρασις τῶν τοιούτων αἰσθημάτων ἐνώσεως ἐγένετο καθ' ὁλοκληρίαν ἀσπαστὴ ἐν τῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ ἐν μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Διαμαρτυρομένης Ἐκκλησίας. Οὕτως, ἐπὶ

παραδείγματι, ὁ Σεβ. Κάδλιν, ιεροπόστολος ἐν Κίνα, εἶπεν:—

«Ἡ κοινὴ περὶ θρησκείας ἰδέα, ἡ ἐπακρατούσα μεταξὺ τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου Χριστιανῶν, εἶνε, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἀληθής, ἐνῷ πᾶσαι αἱ ἄλλαι θρησκεῖαι εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου· ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ἀποκάλυψις ἀπ' οὐρανῶν, ἐνῷ πᾶσαι αἱ ἄλλαι θρησκεῖαι εἶνε κατασκευάσματα ἀνθρώπων. Ἐν τούτοις δέον νὰ εἰπώμεν, ὅτι πρέπει μεταξὺ τῶν διαφόρων θρησκειῶν νὰ ὑπάρχῃ φιλία ἀντὶ ἀνταγωνισμοῦ, καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι κοινὸς ἡμῶν πατήρ, ἀπὸ κοινοῦ πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν καὶ λατρεύωμεν αὐτόν. Τοῦτο εἶνε Πεντηκοστή, ἣν θέλει ἀκολουθήσῃ ἡ ἐκχριστιανίσις τοῦ κόσμου».

Εἶνε οὕτω πράγματι; Ὅποια ὁμοιότης ὑπάρχει ἐν τῇ προσπαθείᾳ ταύτῃ τῇ κατασυντριβούσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅπως προσεταιρισθῇ ὁ κατ' ὄνομα Χριστιανισμὸς τὸν Ἀντίχριστον καὶ τὴν Εἰδωλολατρείαν, πρὸς τοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς συνηθροισμένους ἐν Ἱερουσαλήμ, οἱ ὅποιοι πλήρεις πίστεως προσευχόμενοι ἀνέμενον μεθ' ὑπομονῆς τὴν ἄνωθεν δύναμιν; Ἐὰν μετὰ τὴν δῆθεν ταύτην Πεντηκοστήν πρόκειται νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ μεταστροφή τοῦ κόσμου, λαμβάνομεν τὸ θάρρος νὰ ἐρωτήσωμεν, Εἰς τὶ μέλλει ὁ κόσμος νὰ μεταστραφῇ; Τοιαύτη τις ὑπόσχεσις, μεθ' ὅλην τὴν ποικίλειαν τῶν σαλπύγγων τῆς, δὲν ἱκανοποιεῖ τὴν δογματικὴν διάθεσιν τῆς παρουσίας ὥρας τῆς κρίσεως.

Ὁ Σεβ. Μπρίστολ, τῆς Μεθοδιστικῆς Ἑκκλησίας εἶπεν:—

«Ἀπειρον καλὸν καὶ μόνον καλὸν προέρχεται ἐκ τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου. Εἴμεθα ὑπόχρεοι αἰωνίως καὶ ἀπειρώς πρὸς πάντας τοὺς μακρόθεν ἐνταῦθα συναθροισθέντας. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀντιπροσωπεύουσι πολιτισμόν, ὁ ὅποιος ἦτο ἤδη παλαιός, καθ' ὃν χρόνον ὁ Ρωμύλος ἔθετε τὰ θεμέλια τῆς Ρώμης· ἀντιπροσωπεύουσι πολιτισμόν, τοῦ ὁποίου αἱ φιλοσοφίαι καὶ τὰ ποιήματα ἦσαν ὥριμα ἐν σοφίᾳ καὶ πλούσια ἐν ρυθμῷ πρὶν ἢ ὁ Ὅμηρος ψάλλῃ τὴν Ἰλιάδα αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας· καὶ ἐπεξέτειναν τὰς περὶ κοινότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἰδέας ἡμῶν. Ἐφεραν ἡμῖν εὐώδη ἄνθη ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν θρησκειῶν, πολυτίμους λίθους ἀπὸ τῶν παλαιῶν μεταλλείων μεγάλων φιλοσοφιῶν, καὶ ἐγενόμεθα ἤδη πλουσιώτεροι ὥς ἐκ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν καὶ ἰδίως ὥς ἐκ τῆς πνευματικῆς μετ' αὐτῶν ἐπαφῆς. [Σημ. Συγγρ. — Ὅποια ὁμολογία!]

«Οὐδέποτε ἄλλοτε ὑπῆρξε τοιαύτη λαμπρὰ καὶ πλήρης ἐλπίδων δι' ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἡμέρα. Καὶ θέλομεν εὖρη, ὅτι διὰ τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους οἱ ἐπισκέπται οὗτοι ἔφερον ἡμῖν, καὶ διὰ τῆς ἐπιδράσεως, τὴν ὁποίαν ἐξήσκησαν, θέλουσιν ἄντα μειφθῇ μεγάλως ἐν τῇ συναισθήσει ὅτι συνετέλεσαν μεγάλως εἰ

τῷ μεγάλῳ τούτῳ κινήματι, ὅπερ ἐμπερικλείει ἐν ἑαυτῷ τὴν υπό-
σχουν μιᾶς πίστεως, ἐνὸς Κυρίου, ἐνὸς Πατρὸς μᾶς ἀδελφω-
σύνης.

«Αἱ εὐλογίαι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἔστωσαν μεθ' ὑμῶν, ἀδελ-
φοί ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς· αἱ εὐλογίαι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ περ-
συτέρου ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ διδασκάλου τῆς ἀδελφωσύνης τῶν
ἀνθρώπων, εἶψαν διὰ παντὸς μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ τοῦ λαοῦ ὑ-
μῶν».

Ὁ Σεβ. Αὔγουστος Τσάπιν εἶπεν:—

«Ἡμεῖς οἱ ὑποδεχθέντες τοὺς ξένους προερίμμεν αὐτοὺς ἤδη
ἀναχωροῦντας. Ἐχάρημεν, ὅτι ἤλθετε, ὦ σοφοί τῆς Ἀνατολῆς.
Ὡς ἐκ τῶν σοφῶν ὑμῶν λόγων, τῆς μεγάλης ὑμῶν ἀνοχῆς καὶ
τῶν εὐγενῶν τρόπων σας ἐχάρημεν πολύ, συμπαρακαθήσαντες μεθ'
ὑμῶν καὶ λαβόντες γνῶσιν τῶν προσόντων ὑμῶν τούτων. Χαί-
ρομεν ἰδόντες ὑμᾶς πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἀπὸ τοῦδε θέ-
λομεν θεωρῆ ὑμᾶς πάντοτε φίλους ἡμῶν καὶ συνεργάτας ἐν τοῖς
μεγάλοις θρησκευτικοῖς ζητήμασιν.

«Καὶ χαίρομεν, ὅτι ἐπιστρέφετε ἤδη εἰς τὰς πατρίδας σας,
ἐνθα θέλετε ἐκθέσῃ πάντα τὰ λεχθέντα καὶ γενόμενα ἐν τῷ Με-
γάλῳ τούτῳ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ, καὶ θέλετε οὕτω φέρῃ τὴν
Ἀνατολὴν, εἰς στενότερας πρὸς τὴν Δύσιν σχέσεις, καὶ κάμετε
πλήρη τὴν μεταξὺ τῶν θρησκευτῶν ὑφισταμένην συμπάθειαν. Χαί-
ρομεν διὰ τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ἐλέγχθησαν ὑπὸ τῶν σοφῶν ἀν-
δρῶν καὶ γυναικῶν τῆς Δύσεως, οἵτινες ἐλθόντες ἔφερον ἡμῖν
τοὺς χρυσοὺς αὐτῶν κόκκους τῶν διδασκαλιῶν των. Ἐκεῖνο, τὸ
ὁποῖον εἶπον ἐν τῇ ἀρχῇ, θέλω ἤδη ἐπαναλάβῃ κατὰ τὸ τέλος τοῦ
Συμβουλίου τούτου: Τὸ Συμβούλιον τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ μεγίστη
συνάθροισις ἐξ ὧν ποτε συνεκροτήθησαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ὀνό-
ματι τῆς θρησκείας.»

Ὁ Σεβ. Τζένκιν Λούδ Τζόουνς εἶπεν:—

«Εὐχομαι ὑμῖν, ὦ ἀναχωροῦντες ξένοι, ἐπατυχίαν, καὶ ἡ εὐχὴ
μου αὕτη προέρχεται ἐκ ψυχῆς, ἡ ὁποία χαίρει ἀναγνωρίζουσα
τὴν μετὰ πασῶν τῶν χωρῶν καὶ πασῶν τῶν θρησκευτῶν στενὴν
αὐτῆς σχέσιν καὶ φεύγετε καταλείποντες κατόπιν ὑμῶν ἐν ταῖς
καρδίαις μας οὐχὶ μόνον μᾶλλον φιλοξένους σκέψεις διὰ τῆς θρη-
σκείας, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύετε, ἀλλὰ καὶ θερμοὺς καὶ τρυ-
φεροὺς δεσμούς, οἵτινες συνδέουσιν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐνώσει, ἡ ὁποία
θέλει εἶσθαι διὰ παντὸς ἡ χαρὰ ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν».

Ὁ πρόεδρος τοῦ θρησκευτικοῦ Συμβουλίου, κ. Βάρροους, εἶ-
πεν:—

«Αἱ ἐλπίδες ἡμῶν ἐπραγματοποιήθησαν ὑπὲρ τὸ δέον! Τὸ αἰ-
σθημα, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσε τὸ Συμβούλιον τοῦτο, συνεκράτησεν
ἡμᾶς ἐπὶ τὸ αὐτό. Αἱ ἀρχαί, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἡ ἱστορικὴ αὕτη συ-

νέλευσις ἤρξατο, ἐδοκιμάσθησαν, καί, καίτοι παραδιασθείσαι ἐνόησε, δὲν ἀπεδείχθησαν ἐν τούτοις ἀνεπαρκεῖς. Ἀνοχή, ἀδελφικὴ ἀγάπη, ἐμπιστοσύνη ἐπὶ τὴν εἰλικρίνειαν ἀλλήλων, ἄδολος καὶ ἐνθερμος προσπάθεια πρὸς θρησκευτικὴν ἑνωσιν, ἡ ἐντιμος πρόθεσις ἐκάστου νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἰδίαν ἐαυτοῦ θρησκείαν, καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἐκ μέρους τῶν ἄλλων ὑποδοχὴ ταύτης ἄνευ ἐπικρίσεων, αἱ ἀρχαὶ αὗται, χάρις εἰς τὴν νομιμοφροσύνην ὑμῶν, δὲν εὐρέθησαν ἐλλειπεῖς.

«Ἄνδρες τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ ἐλεύσει ὑμῶν, καὶ ἐγενόμεθα σοφώτεροι. Εἰμαι εὐτυχής, ὅτι ἐτύχετε τῆς φιλοξενίας ἡμῶν, κλπ.»

Αἱ ἐκφράσεις τοῦ Προέδρου Βόνεϋ ἦσαν ταυτόσημοι· καὶ κατόπιν προσευχῆς γενομένης ὑπὸ Ἰουδαίου Ραββίνου, καὶ εὐλογίας ἐκ μέρους Ρωμαιοκαθολικοῦ Ἐπισκόπου, τὸ μέγα Συμβούλιον ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ· καὶ πεντακισχίλια φωναὶ ἠνώθησαν ἐπαναλαμβάνουσαι τὸ κήρυγμα τοῦ ἀγγέλου: «Ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Η ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ.

Ἀλλὰ μεθ' ὁποίας θυσίας ἀρχῶν, ἀληθείας καὶ πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν ἐγένετο πρὸς τὸν κόσμον τὸ κήρυγμα τοῦτο, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἑναρξιν ἀκριβῶς τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προλεχθέντος καιροῦ θλίψεως τοιαύτης ὁποία δὲν ἐγείνεν ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐθνῶν· καὶ τὴν θλίψιν ταύτην πάντες οἱ σκεπτόμενοι λαοὶ ἄρχονται θεωροῦντες, καὶ τὴν κρίσιν καὶ ἐκβασιν αὐτῆς μεγάλως φοβοῦνται. Καὶ ὁ φόβος ἀκριβῶς οὗτος συνήγαγεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ἑτερογενῆ ταῦτα στοιχεῖα ἐπιζητοῦντα ἀμοιβαίαν προστασίαν καὶ σύμπραξιν. Εἶνε ἀπλῶς χαρακτὴρ τῆς ἀνθρωπίνης πολιτικῆς τὸ προσπαθεῖν νὰ καθησυχάσῃ τοὺς φόβους τῆς ἐκκλησίας διὰ τῆς κραυγῆς, Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῶ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη. (Ἱερ. 5. 14). Ἡ κραυγὴ αὕτη εἰρήνης, προερχομένη ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐκκλησίας, εἶναι κατὰ τὸν χαρακτῆρα ὁμοία πρὸς τὴν γελοίαν ἐκείνην κωδωνοκρουσίαν τῆς ἀνελικρινείας τὴν γενομένην παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν μεγάλην τελετὴν τοῦ Κιέλου, περὶ ἧς ἀνεφέρομεν ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος τόμου. Ἐνῶ αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις οὕτω ἐκήρυττον εἰρήνην μὲ τὸν τρομερὸν βρυχηθμὸν τοῦ τηλεβόλου, αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις κηρύττουσι ταύτην μετὰ μεγάλης, παρατόλμου καὶ ἀλαζόνης αἰρετοκρατίας τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ὁ καιρὸς ἐπικρατεῖ, καθ' ὃν ὁ Κύριος θέλει λαλήσῃ εἰρήνην πρὸς τὰ ἔθνη (Ζαχ. 9. 10)· ἀλλ' ὁ καιρὸς οὗτος δὲν θέλει ἔλθῃ πρὶν ἢ ὁ Κύριος καταστήσῃ γνωστήν τὴν παρουσίαν αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνε-

μοστροβίλῳ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐν τῇ θυέλλῃ τῆς θλίψεως.—
Ναοὺμ α'.3.

'Απὸ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ἀπόψεως τὸ Μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Σικάγου ἐθεώρησεν ἑαυτὸ λαμπρὰν ἐπιτυχίαν, καὶ οἱ ἀπερίσκεπτοι, οἵτινες καταμαγεύονται πάντοτε ἐκ τοῦ θοροῦ, καὶ τῆς λαμπρότητος καὶ τῆς ἐπιδείξεως, ἀπεκρίθησαν 'Αμήν! Φαντάζονται ἀνοήτως, ὅτι ἅπας ὁ μὴ ἀναγεγεννημένος κόσμος μέλλει νὰ συναθροισθῇ ἐν παγκοσμίῳ δεσμῷ θρησκευτικῆς ἐνότητος καὶ ἀδελφωσύνης καὶ ἐν τούτοις πάντες μέλλουσι νὰ σκέπτονται καὶ νὰ πράττωσι καὶ νὰ ψηλαφῶσι ἐν τῷ σκότει τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς δεισιδαιμονίας καὶ νὰ περιπατῶσι ἐν ταῖς πονηραῖς ὁδοῖς ὡς πάντοτε, καθότι ἠρνήθησαν «τὸ φῶς τὸ λάμπον ἐν τῷ προσώπῳ 'Ιησοῦ Χριστοῦ, ὅπερ εἶνε τὸ μόνον ἀληθινὸν φῶς. (Β'. Κοριν. δ'.6. 'Ιωάν. α'.9 γ'.19). Καὶ οἱ Χριστιανοὶ χαίρουσιν ἐν τῇ προσδοκίᾳ ταύτῃ, καὶ χαιρετῶσι τὸ φαντασιῶδες τοῦτο πρᾶγμα ὡς τὸ ἐνδοξότατον γεγονός ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

'Αλλ' ἐνῷ τὸ μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον παρέσχε γενικῶς τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἦτο τὸ πρῶτον μέγα δῆμα πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ κηρύγματος τοῦ ἀγγέλου κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ «ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», ὀρθῶς ἐν τούτοις θεωρούμενον τὸ Μέγα τοῦτο Συμβούλιον ἦτο ἐτέρα ἐκδήλωσις τῆς ἀπιστίας τῆς Χριστιανωσύνης. 'Αληθῶς, ὡς λέγει ὁ προφήτης «'Η σοφία τῶν σοφῶν αὐτῶν θέλει ἀπολεσθῇ, καὶ ἡ σύνεσις τῶν συνετῶν θέλει κρυφθῇ». ('Ησαίου κθ'.14). Καὶ πάλιν ἀναγινώσκομεν τὸν αὐτὸν προφήτην λέγοντα, «'Ενώθητε, λαοί, καὶ θέλετε κατακοπῇ καὶ ἀκροάσθητε, πάντες οἱ ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς γῆς· ζώσθητε (ἐνώθητε), καὶ θέλετε κατακοπῇ (κατασυντριβῇ). Βουλεύθητε βουλήν, καὶ θέλει ματαιωθῇ· λαλήσατε λόγον (πρὸς ἑνωσιν), πκαὶ δὲν θέλει σταθῇ». — 'Ησαίου η'.9,10.

Μετὰ τοῦ Ψαλμωδοῦ προβάλλομεν τὴν ἐρώτησιν, «Διατί ἐμελέτησαν μάταια; [Διατί βοῶσιν Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῷ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη;] Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς [Πολιτικοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοί], καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ, κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, λέγοντες, "Ἄς διασπάσωμεν τοὺς δεσμούς αὐτῶν, καὶ ἃς ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀλύσεις αὐτῶν».

«Ὁ καθήμενος ἐν οὐρανοῖς θέλει γελάσῃ· ὁ Κύριος θέλει ἐμνηστερίσῃ αὐτοῦς. Τότε θέλει λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ θέλει συνταράξῃ αὐτούς». — Ψαλμ. 6'. 1—5.

"Οταν δ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ — ὁ πνευματικὸς νῦν 'Ισραήλ — ἐγκαταλείπῃ τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ τὰς ὁδηγίας του, καὶ ἐπιζητῇ νὰ συμμαχήσῃ μετὰ τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρί-

ζουσι τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἀναμίξῃ τὴν θεῖαν ἀλήθειαν μετὰ τῶν φιλοσοφικῶν τοῦ κόσμου, προβαίνει εἰς τὰ διαθήματα ταῦτα ἐπὶ κινδύνῳ τὸν ὅποιον δὲν ἀντιλαμβάνεται· θὰ ἔπραττεν ἐν τούτοις καλῶς νὰ παρατηρήσῃ τὰς εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦ λαὸν ἀνταποδοσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ νουθετηθῇ ἐξ αὐτῶν.

Δύναται τις καθαρῶς νὰ διακρίνῃ διάφορα λίαν δυσάρεστα ἀποτελέσματα προκύψαντα ἐκ τοῦ Μεγάλου Θρησκευτικοῦ Συμβουλίου.

1) Τὸ Θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον εἰσήγαγεν εἰς τὰς ἡδὴ ἀσταθεῖς διανοίας τῶν Χριστιανῶν τὰς ποικίλας ἐθνικὰς φιλοσοφίας, καὶ μάλιστα ὑπὸ τὴν εὐνοϊκωτάτην αὐτῶν ὁμν. Ἀνεγνώσαμεν ὅτι ὁ εἰς ἐκ τῶν εἰς τὸ Θρησκευτικὸν τοῦτο Συμβούλιον ἀπεσταλμένων, ὁ κ. Βίρσανδι Ρ. Γκάνδη, ἐκ Βουδάης τῶν Ἰνδιῶν, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀμερικὴν ὅπως διαδώσῃ τὰς θεωρίας αὐτοῦ, καταστήσας ὡς ἔδραν αὐτοῦ τὸ Σικάγον. Ἀναφέρουμεν τὴν ἀκόλουθον δημοσιευθεῖσαν περιγραφὴν τῶν προθέσεων του:—

«Ὁ κ. Γκάνδη δὲν ἔρχεται νὰ κάμῃ προσηλύτους. Οἱ κανόνες τῆς Ἰανικῆς πίστεως (εἰς ἣν ἀνήκει οὗτος) ἀπαγορεύουσι τοῦτο. Ἀλλ' ἔρχεται νὰ ιδρύσῃ σχολὴν τῆς Ἀνατολικῆς φιλοσοφίας, ἥς ἡ ἔδρα θέλει εἶσθαι ἐν Σικάγῳ, μετὰ παραρτημάτων ἐν Κλή-δελανδ, Βασιγκτῶν, Νέα Ὑόρκη, Ροτσέστερ, καὶ ἄλλαις πόλεσιν. Δὲν ἔρχεται ὡς ἱεραπόστολος νὰ προσηλυτίσῃ τοὺς Ἀμερικανοὺς εἰς οἵανδήποτε μορφήν Ἰνδικῆς θρησκείας. Κατὰ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ «ἡ ἀληθὴς ιδέα τῆς Ἰνδικῆς θρησκείας δὲν εἶνε ὁ προπαγανδισμός, ἀλλὰ πνεῦμα παγκοσμίου ἀγάπης καὶ δυνάμεως, τείνον πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς ἀδελφωσύνης, καὶ οὐχὶ μόνον τῆς ἀδελφωσύνης τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ πάντων τῶν ζώντων ὄντων, πραγ-μα τὸ ὅποιον ἐπιζητοῦσι πράγματι διὰ τῶν χειλέων πάντα τὰ ἔθνη, ἀλλ' ἐμπρόκτως ἀγνοοῦσιν ἐν τούτοις τοῦτο. Ἐν ὀλίγοις, αὐταὶ εἶναι αἱ δοξασαί αὐτοῦ, μὴ ἐπιδιώκοντος, ὅπως οἱ Ἀμερικανοὶ ἐνωθῶσι μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἔχῃ τὴν σύμπραξιν των».

Ὡς συμπέρασμα τοῦ Θρησκευτικοῦ τούτου Συμβουλίου πολλὰι διάνοιαι ἔλαβον τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι θρησκευτικαὶ θεβαιότητες. Τοιαύτην τινὰ ιδέαν ὑπηγάθη εἰς ἐκ τῶν ἐκ Συρίας ἀπεσταλμένων εἰς τὸ Θρησκευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Σικάγου, ὁ Χριστόφορος Τζίβαρα, ὅστις εἶπεν:—

«Ἀδελφοί καὶ Ἀδελφαί μου, λάτρετε τοῦ Θεοῦ:— Πᾶσαι ἡδὴ αἱ θρησκεῖαι ἐν τῇ γενικῇ καὶ θρησκευτικῇ ταύτῃ συνελεύσει βαίνουνσι παραλλήλως πρὸς ἀλλήλας ἐμπροσθεν σύμπαντος τοῦ κόσμου. Ἐκάστη τῶν θρησκειῶν τούτων ἔχει ὑποστηρικτάς, οἱ ὅποιοι θεωροῦσι τὴν ἑαυτῶν θρησκείαν καλλιτέραν τῶν ἄλλων, καὶ δύνανται νὰ φέρωσιν ἐπιχειρήματα, ὅπως πείσωσι τοὺς ἄλλους

περὶ τῆς ἀξίας καὶ ἀληθείας τῆς ἰδίας ἐαυτῶν θρησκείας. Ἐκ τῶν τοιούτων συζητήσεων ἐξάγεται τὸ ἐξῆς συμπέρασμα· ἢ ὅτι πᾶσαι αἱ θρησκεῖαι εἶνε ἀμφίβολοι· ἢ ὅτι πᾶσαι εἶναι ἀπαράλλακται καὶ αἱ αὐταί. Καὶ ἐπομένως ἡ ἐκτίμησις πάσης θρησκείας δύναται νὰ πέσῃ ἢ μειωθῇ· ἀμφιβολία δύναται νὰ γεννηθῇ κατὰ πασῶν τῶν ἐμπεπνευσμένων δόξων, καὶ ἐντεῦθεν γενικὴ αὐτῶν παραμέλησις, καθότι οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ περὶ τοῦ βασίμου τῆς θρησκείας αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ δύνανται νὰ παραμελήσωσι καθ' ὁλοκληρίαν τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα λόγῳ τῆς μὴ ἐπαναπαύσεως τῶν καρδιῶν αὐτῶν καὶ λόγῳ τῆς ἐπικρατήσεως ἐτέρας τινὸς θρησκείας, ὥς γίνεται τοῦτο ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Ἀμερικῇ. Ἐπομένως, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλεγῇ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν μεγάλων θρησκειῶν, ὅπως ἀναθεωρήσῃ τὰ διάφορα δόγματα καὶ κάμῃ πλήρη καὶ τελείαν αὐτῶν σύγκρισιν, ἐπαδοκιμάζουσα τὰ ἀληθῆ καὶ ἀγγέλλουσα ταῦτα εἰς τὸν λαόν».

2) Τὸ Μέγα Θρησκευτικὸν Συμβούλιον τοῦ Σικάγου συνέδεσεν ἐπὶ τὸ φιλικώτερον «Βαθυλῶνα τὴν μεγάλην, τὴν μητέρα τῶν πορνῶν», τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, πρὸς τὰς πολλὰς αὐτῆς θυγατέρας, τὰς διαφόρους Προτεσταντικὰς αἱρέσεις, αἱ ὁποῖαι καυχῶνται ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν καὶ μεθ' ὑπερηφανείας ἐπιδιώκουσι νὰ κερδίσωσι τὴν δύσφημον πρὸς ταύτην φιλικὴν σχέσιν.

3) Τὸ Μέγα τοῦτο Θρησκευτικὸν Συμβούλιον ἔκαμε μέγα δῆμα, ὅπερ θέλουσιν ἐπακολουθήσῃ ἄλλα δῆματα ἤδη προτεινόμενα, πρὸς προσεταιρισμόν, ὑπὸ τινα ἔννοιαν, πασῶν τῶν θρησκειῶν, πρὸς στενωτέραν ἔτι ἔνωσιν τῆς ὀνοματικῆς ἐκκλησίας μετὰ τοῦ κόσμου. Δημοσίᾳ ἀνηγγέλη ὑπὸ τοῦ Προέδρου κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ Θρησκευτικοῦ τοῦτου Συμβουλίου, ὅτι ἤθελε δημοσιευθῇ διακήρυξις ἀδελφωσύνης πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῆς εἰς πάντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου συνεχίσεως τοῦ μεγάλου ἔργου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπασχολήθη τὸ Συμβούλιον τοῦτο.

4) Τὸ Συμβούλιον ὑπέδειξεν εἰς τοὺς ἐθνικοὺς, ὅτι δὲν ὑπάρχει πρᾶγματι ἀνάγκη τῶν Χριστιανικῶν ἱεραποστόλων· ὅτι καὶ οἱ Χριστιανοὶ αὐτοὶ εἶναι ἀθέβαιοι περὶ τῆς θρησκείας τῶν· ὅτι αἱ θρησκεῖαι τῶν ἐθνικῶν εἶναι ἀρκετὰ καλαί, ἐὰν ἀκολουθῶνται εὐλικρινῶς· καὶ ὅτι ὁ Χριστιανισμός, οὕτως εἰπεῖν, δύναται νὰ γίνηται ἀσπαστός, μόνον μετὰ μεγάλης δυσπιστίας. Μετ' ἐκπλήξεως παρατηρεῖ τις, πῶς οἱ ἐθνικοὶ ἀντιπρόσωποι ἀνεμέτρησαν τὸν Χριστιανισμόν· ὁπόσῃ καθαρὰν διάκρισιν ἔκαμον μεταξὺ τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς «Χριστιανωσύνης» καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς Βίβλου· καὶ μεθ' ὁπόσης δητικότητος ἐγίνοντο πολλάκις αἱ μομφαὶ αὐτῶν κατὰ τοῦ ὀνοματικοῦ Χριστιανισμοῦ.

5) Εἰπε πρὸς τὴν μωρὰν Χριστιανωσύνην, Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῷ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη, ἀντὶ νὰ ἐκβάλῃ κραυγὴν κινδύνου, ὥς

λέγει ὁ Προφήτης Ἰωήλ (6'.1):— «Σαλπίζετε σάλπαγγα ἐν Σιών, καὶ ἀλαλάξατε ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου..... διότι ἐρχεται ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, διότι εἶναι ἐγγύς», — καὶ νὰ καλέσῃ πάντας νὰ ταπεινωθῶσιν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ.

6) Τὸ Συμβούλιον τοῦτο ἦτο προφανῶς μέτρον προελθὸν ἐκ τῶν φόβων τῶν ἡγετῶν τῆς Χριστιανωσύνης, εὐθύς ὡς διέκριναν τὴν ἐγγίζουσαν θλίψιν τῆς ἡμέρας ταύτης τοῦ Κυρίου· καὶ τὸ κίνημα τοῦτο ἔσχε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς τεταραγμένης καὶ ἀπορούσης Πρεσβυτεριανῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἐν μέσῳ ἀκριβῶς τῆς ἐγειρομένης καταγωγίδος κραυγὴ αὕτη Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἀναμνησκει ἡμῖν τὴν προφητείαν — «Ὅταν λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται ὄλεθρος». — Α'. Θεσ. ε'.3.

Ἄς μὴ ἀπατῶνται τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ ἐκ τῶν ἐσφαλμένων προγνώσεων τῆς Βαβυλώνος. Ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ δυνάμεθα νὰ ἐρωμεν ἀσφαλές καταφύγιον. (Ψαλμ. 74'). Ἄς συσσωματωθῶμεν ἐγγύτερον εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ μόνη ἡμῶν ἐλπίς. Ἄς ἀφίσωμεν τὴν παγκόσμιον ἀδελφωσύνην τῶν ψευδῶν θρησκειῶν καὶ τῆς ἀποστάτιδος Χριστιανωσύνης νὰ ἀποδείξωσι τὴν ἀξίαν τῆς φιλίας των ταύτης· ἅς ἀναγνωρίζωμεν μόνον τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα — τὴν ἀδελφότητα πάντων τῶν εἰς μόνον τὸν Χριστὸν πιστευόντων πρὸς σωτηρίαν, διὰ πίστεως ἐν τῷ πολυτίμῳ αὐτοῦ αἵματι. Οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι δὲν εἶναι τέκνα τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν θέλουσιν εἶσθαι τέκνα Θεοῦ πρὶν ἢ προσέλθωσι πρὸς αὐτὸν διὰ πίστεως εἰς Χριστὸν ὡς Λυτρωτὴν αὐτῶν, ὡς ἀντικαταστάτην αὐτῶν. «Εἶναι τέκνα ὁργῆς», ὡς ἤμεθα καὶ ἡμεῖς πρὶν προσέλθωμεν εἰς Χριστόν (Ἐφεσ. 6'.3)· καὶ μερικοὶ μάλιστα εἶναι «τέκνα τοῦ Πονηροῦ», τοῦ ὁποῖου πράττουσι τὰ ἔργα. Ἀφ' οὗ ὁ Θεὸς κατεδίκασε τὸν Ἀδὰμ καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ εἰς θάνατον ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας, οὐδέποτε πλέον ἐδέχθη αὐτοὺς καὶ οὐδέποτε προσηνέχθη πρὸς αὐτοὺς ὡς πρὸς υἱούς. Καὶ μόνον ὡς ἄνθρωποι προσελθόντες εἰς Χριστόν διὰ πίστεως ἐν τῷ πολυτίμῳ αὐτοῦ αἵματι, ἀποκαθίστανται εἰς τὴν ὑψολογημένην ἐκείνην μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίαν. Ἐπομένως, ἐὰν δὲν εἴμεθα τέκνα ὁργῆς, ἀλλὰ θεωρούμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς υἱοὶ αὐτοῦ διὰ Χριστοῦ, οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, μὴ ἀναγνωρίζομενοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς υἱοὶ αὐτοῦ, οὐδόλως εἶναι ἀδελφοί μας. Πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ φωτός ἅς γρηγορῶσι καὶ ἅς νήφωσι (Α'. Θεσαλ. ε'.5,6)· οἱ στρατιῶται τοῦ σταυροῦ ἔστωσαν γενναῖοι διὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἅς μὴ δέχωνται ἄλλο εὐαγγέλιον καὶ ἂν ἔτι ἄγγελος ἕξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσθαι αὐτοῖς τοῦτο (Γαλ. α'.8)· καὶ ἅς ἀποφεύγωσι τὴν μεθ' οἰασθήποτε τάξεως ἐνότητά ἐκτὸς τῆς μετὰ τῶν καθιερωμένων καὶ πιστῶν διαδῶν τοῦ «Ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ», τοῦ αἵροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου».

Ἐνθ' οὕτως ἡ ὀνομαστικὴ ἐκκλησία προθυμοποιεῖται νὰ ὑποβάλῃ

τὸν Χριστιανισμόν εἰς αἵρετοκρισίαν καὶ νὰ ἐνωθῇ μετὰ πασῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐθνικῶν θρησκειῶν εἰς μίαν μεγάλην παγκόσμιον θρησκείαν, ἡ ὁποία ἤθελε διαιωνίσῃ πάσας αὐτῶν τὰς ἐσφαλμένας διδασκαλίας καὶ κακὰς συνηθείας, ἃς ἀκούσωμεν γνώμας τινας καὶ ἐκθέσεις γεγονότων ἐκ μέρους ἄλλων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι τόσον προκατελιγμένοι ἐκ τῆς ἰδέας τῆς θρησκοευτικῆς ἐνότητος, — γεγονότων, τὰ ὁποῖα δεικνύουσι τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν τοῦ κόσμου, τὰ ὁλέθρια ἀποτελέσματα τῶν ψευδῶν θρησκειῶν, καὶ τὴν ἄκραν ἀπελπισίαν τῆς ἐκκλησίας νὰ ἐκχριστιανίσῃ τὸν κόσμον ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτῆς καταστάσει. Ἡ ἐκκλησία, οὐχὶ ἡ ψευδής, ἀλλ' ἡ ἀληθὴς ἐκκλησία, ὧν τὰ ὀνόματα εἶναι γεγραμμένα ἐν οὐρανοῖς, οἱ εἰλικρινεῖς καὶ πιστοὶ καθιερωμένοι, ἀναγεγεννημένοι καὶ ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ, πρὶν ἢ περιβληθῇ δύναμιν ἄνωθεν, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν πληρὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν καὶ ἐξυψωθῇ μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Χιλιετεῖ Βασιλείᾳ, δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ μεταστροφὴν τοῦ κόσμου.

Ἐκ τίνος φύλλου τῆς «Ἱεραποστολικῆς Ἐπαθεωρήσεως» παραλαμβάνομεν τὴν ἀκόλουθον ὁμολογίαν ἀποτυχίας τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆς πρὸς μεταστροφὴν τοῦ κόσμου:—

«Ἐν δισεκατομμύριον ψυχῶν, ἀποτελουσῶν τὰ δύο τρίτα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐθνικοὶ, εἰδωλολάτραι Μουσουλμάνοι, τὸ πλεῖστον ἐξ αὐτῶν δὲν εἶδον ἀκόμη τὴν Βίβλον, οὐδὲ ἤκουσαν τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Εἰς τοὺς ὑπεραρίθμους τούτους ἐθνικούς, περὶ τοὺς δεκακισχιλίους ἱεραποστόλους, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐξαπεστάλησαν ἤδη ἐκ μέρους τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Χριστιανowości. Ἐν τούτοις, τὸ Θιβέτ, ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ κεντρικὴ Ἀσία, τὸ Ἀφγανιστάν, τὸ Βελουχιστάν, ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ Ἀραβία, τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ Σουδάν, μέγα μέρος τῆς Ἀφρικής, καὶ αἱ Φιλιππῖναι νῆσοι, εἶναι ἄνευ ἱεραποστόλων. Μεγάλα διαμερίσματα τῆς Δυτικῆς Κίνας καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ Κεντρικοῦ Κόγκου, μεγάλα μέρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ πολλαὶ ἐκ τῶν νήσων εἶναι σχεδὸν ἢ καθ' ὅλοκληρίαν ἄνευ ἱεραποστόλων».

Φυλλάδιόν τι, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἰακώβου Τζόνστον ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰς Αἰῶν τῶν Προτεσταντικῶν Ἱεραποστόλων», παρέχει τοὺς ἀκολούθους ἀριθμούς, οἱ ὁποῖοι, ὡς παρετηρήθη, εἶναι «ἀρκετὰ ἐκκλησιαστικοὶ ὥστε νὰ ἡλεκτρίσωσι τὴν Χριστιανωσύνην». Τὸ νόημα τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι: 1ον ὅτι ὁ Προτεσταντισμὸς κατὰ τὰ τελευταῖα ἑκατὸν ἔτη προσεῖλκυσε μόνον τρία ἑκατομμύρια προσηλύτων ἐκ τῶν ἐθνικῶν θρησκειῶν, ἐνῷ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐθνικῶν ἠυξήθη κατὰ διακόσια τοῦλάχιστον ἑκατομμύρια. 2ον Ὅτι ἡ ταχεῖα πρόοδος τῶν ἐθνικῶν θρησκειῶν δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν φυσικὴν αὔξησιν τῶν ἐθνι-

κῶν πληθυσμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Βράχμαν, Βούδα καὶ Μωαμεθ, δύνανται νὰ καυχῶνται, ὅτι προσεῖλκυσαν περισσότερους προσηλύτους εἰς τὰς δοξασίας αὐτῶν παρ' ὅσους προσεῖλκυσαν αἱ Προτεσταντικαὶ Χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι. Οὕτως, ἀπέναντι ἐνὸς εἰς τὸν Χριστιανισμόν προσηλύτου, τὸν ὁποῖον χάνουσιν αἱ Ἰνδικαὶ θρησκεῖαι, κερδίζουσιν αὐταὶ χιλίους ἐκ τῶν αὐτοχθόνων Ἰνδικῶν φυλῶν, τὰς ὁποίας διαρκῶς ἀπορροφῶσιν. Ὁ Βουδισμὸς κάμνει ἀξιοσημεῖωτον πρόοδον μεταξὺ τῶν Βορείων διαμερισμάτων τῆς Κίνας — ἀκολουθῶν μάλιστα τοὺς Σίνας μετανάστας καὶ ἀνεγείρων τοὺς παραδόξους αὐτοῦ ναοὺς εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Αὐστραλίας καὶ Ἀμερικῆς. Ἄλλ' ἡ μεγίστη πασῶν πρόοδος ἐπετελέσθη ὑπὸ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ. Εἰς τινὰ μέρος τῆς Ἀφρικῆς διαδίδεται ὁ Μωαμεθανισμὸς μετ' ἐκκλησίουσης ταχύτητος. Ὡσαύτως, διαδίδεται ἐν Ἰνδίας καὶ Ἀρχιπελάγει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς μέγιστον βαθμόν. Ταῦτα εἶναι γεγονότα, τὰ ὁποῖα ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος ἐγχειριδίου αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἠναγκασμένον νὰ ὁμιολογήσῃ, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ἀποσιωπήσῃ πᾶσαν κριτικὴν, καὶ διαβεβαίωσιν μόνον, ὅτι ἡ ἐκκλησία δύνανται ἔτι νὰ ἐκκληρώσῃ τὴν ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν τοῦ κόσμου. Ἀποπειρᾶται νὰ διαβεβαιώσῃ, ὅτι αἱ Προτεσταντικαὶ ἐκκλησίαι ἔχουσιν ἀνεξαντλήτους πηγὰς χρημάτων τε καὶ ἀνθρώπων, ὅπως μεταβάλωσι τὴν καθόλου τῶν πραγμάτων ὄψιν, καὶ νὰ εὐαγγελισθῶσι τὸν κόσμον· καὶ «Ὁ Χρόνος τῶν Μεθοδιστῶν», ἀναφέρων τὰ ἀνωτέρω, ἐξέφρασε τὴν αὐτὴν γνώμην, προσθέσας μετ' ἐγκαυχήσεως τὰ ἀκόλουθα:—

«Οὐδεὶς δύνανται ἀπογοητευτῇ ἐξ ὅσων ἤδη διὰ βραχέων ἐξεθέσαμεν..... Ὁ Θεὸς τόσον καλῶς διέταξε τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἑκατὸν ἔτη πορείαν τῶν πραγμάτων, ὥστε κάλλιστα δυνάμεθα νὰ κατακτήσωμεν ὁλόκληρον τὸν ἐθνικὸν κόσμον ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κατωρθώσαμεν, ἀποδεικνύει τί ἡδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν κατορθώσῃ, ἐὰν ἡμεῖς ἐφωδιασμένοι μὲ τὰ δύο ἀνθρώπινα οὐσιώδη προσόντα, τοῦτέστιν, μὲ τολμηρὰς μεθόδους καὶ ἀφθονίαν χρημάτων».

«Ἔτερος θεωριολόγος λέγει:— «Ἐὰν εἴχομεν τὸ δέκατον τῶν προσόδων τῶν μελῶν τῆς ἐκκλησίας, θὰ ἐπῆρκει τοῦτο τελείως δι' ὁλόκληρον τὸ εὐαγγελικὸν ἔργον ἐνταῦθα τε καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἢ ἐὰν εἴχομεν διὰ τὸ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου, τὸ δέκατον τῶν ἐτησίων αὐτῶν ἀποθεμάτων, μετὰ τὴν πληρωμὴν πασῶν τῶν διὰ τὸ ἐσωτερικὸν δαπανῶν, θὰ ἡδυνάμεθα ἀμέσως νὰ θέσωμεν εἰς ἐνέργειαν 12,000 ἱεραποστόλους».

Μάλιστα! Τὸ χρῆμα εἶναι τὸ μόνον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θεωροῦσιν ἀναγκαῖον! Ἐὰν μόνον ἡδύνατο ἡ ὀνομαστικὴ ἐκκλησία νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰ μέλη αὐτῆς τοσαύτην αὐταπαρνησίαν, ὥστε

νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ δέκατον τῶν προσόδων αὐτῶν ἢ τὸ δέκατον τῶν ἐτησίων αὐτῶν ἀποθεμάτων, θὰ ἤρχιζε νὰ προσδλέπῃ πρὸς τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου μετὰ μεγαλειτέρας ἐλπίδος! Ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν ἀπελπιστικωτάτων χαρακτηριστικῶν τῆς ἀπατηλῆς ἐλπίδος! Θὰ ἦτο εὐκολώτερον νὰ ἐκχριστιανισθῇ τὸ ἡμῖς τοῦ ἐθνικοῦ πληθυσμοῦ ἢ νὰ ὑπερνικηθῇ τὸ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κοσμικὸν πνεῦμα μέχρι τοιαύτης αὐταπαρνησίας!

Ἄλλ' ἐὰν αἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμεναι δώδεκα χιλιάδες ἱεραποστόλων ἠδύναντο νὰ τεθῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἔργῳ, θὰ ἦσαν εὐτυχέστεροι ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου τῶν; Ἀκούσατε τὴν ἐπίκαιρον ὁμολογίαν τοῦ γνωστοτάτου Διαμαρτυρομένου κληρικοῦ, Σεβ. Τάλμαϊτζ, ὁ ὁποῖος εἶπε κατὰ τὰ δημοσιευόμενα τῆς Χριστιανικῆς Σημαίας:—

«ὦ! ἔχομεν λαμπρὸν ἐκκλησιαστικὸν μηχανισμόν ἐν τῇ χώρᾳ καύτῃ· ἔχομεν ἐξήκοντα χιλιάδας λειτουργῶν· ἔχομεν πολυτελεῆ μουσικὴν· ἔχομεν μεγάλας κυριακὰς σχολὰς· καὶ ἐν τούτοις παρῶν ὑμῖν τὴν ἐκπλήσσοσαν στατιστικὴν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα εἰκοσι πέντε ἔτη ἐκάστη τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐκκλησιῶν ἔσχε κατὰ μέσον ὄρον δύο ἐκχριστιανίσαις κατ' ἔτος.

«Υπάρχομεν κατὰ μέσον ὄρον τέσσαρες μέχρι πέντε θανάτων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις. Κατὰ τὴν ἀναλογίαν λοιπὸν ταύτην πότε ὁ κόσμος θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς Θεόν; Κερδίζομεν δύο· χάνομεν τέσσαρας. Αἰῶνιε Θεέ! Ποῦ θέλει καταντήσῃ τοῦτο; Εἰλικρινῶς σὰς λέγω, ὅτι, ὅταν ἐν Σύνταγμα Χριστιανικοῦ στρατοῦ προχωρῇ, ἡ ἐκκλησία ὑποπίπτει ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἰς δεινὴν ἥτταν».

Προ τίνος ὁ προεστὼς Τέλλορ τῆς Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας συνέζητησε τὸ ζήτημα, Ἀπέτυχον αἱ Χριστιανικαὶ Ἱεραποστολαί; Ἡ σχετικὴ πραγματεία ἀνεγνώσθη ἐμπροσθεν τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Συνόδου. Ἐν αὐτῇ ὁ ρηθεὶς προεστὼς ἔλαβε ὡς βάσιν, ὅτι ἡ Μωαμεθανικὴ θρησκεία εἶνε οὐχὶ μόνον ἴση πρὸς τὸν Χριστιανισμόν ὑπὸ τινὰς ἐπόψεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ πολὺ καλλίτερον προσαρμόζεται εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν ἐπιδεκτικότητα πολλῶν λαῶν τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς· ὅτι ὁ Χριστιανισμός, ὥς βαίνει σήμερον, οὐδέποτε δύναται νὰ φθάσῃ τὸν Ἐθνισμόν. Ἐὰν ὑπολογίσωμεν εἰς ἑνδεκα ἑκατομμύρια τὴν ὑπὲρ τοὺς θανάτους ὑπεροχὴν τῶν ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ γεννήσεων κατ' ἔτος, καὶ τὴν ἐτησίαν αὔξην τῶν Χριστιανῶν εἰς ἐξήκοντα χιλιάδας, θὰ ἐχρειάζοντο αἱ ἱεραποστολικαὶ ἐταιρεῖαι 183 ἔτη ὅπως φθάσωσι τὴν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους αὔξην τοῦ εἰδωλολατρικοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ ρηθεὶς προεστὼς Ταίλλορ εἶπεν:—

«Τὸ ἀποσπᾶν ἀπὸ τῶν μαθητῶν τῶν κυριακῶν σχολῶν τὸν ἀποταμιευθέντα αὐτῶν ὁδολόν, διὰ τὸν ἐπαδεικτικὸν σκοπὸν τῆς

ἐκχριστιανίσεως «τῶν πτωχῶν ἐθνικῶν», καὶ τὸ δαπανᾶν δώδεκα σχεδόν χιλιάδας ἀγγλικῶν λιρῶν ἐτησίως εἰς ἀκάρπους ἱεραποστολάς ἐν χώραις, ἐν ταῖς ὁποίαις δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικοί, μολ φαίνεται σχεδὸν ἔγκλημα· ἔγκλημα ἀποσπάσεως χρημάτων ὑπὸ ψευδεῖς προφάσεις».

Παρέχων τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀποτυχίας τῶν ἱεραποστολῶν, ὅτι αἰτία τῆς ἀποτυχίας ταύτης εἶνε ἡ μισαλοδοξία, καθὼς καὶ ἡ ἐκ μέρους τῶν ἱεραποστόλων ἔλλειψις πλήθους ἀφοσιώσεως εἰς τὸ ἔργον των, καὶ ἡ προσπάθειά των ὅπως ζώσιν ὡς πρίγκιπες περιβαλλόμενοι ὑπὸ μεγαλειέτης ἢ Εὐρωπαϊκῆς πολυτελείας, ὁ κ. Τέλλορ ἀναφέρεται εἰς τὸν ἱεραπόστολον Λέγκε, ὁ ὅποιος ἐχρημάτισεν ὡς τοιοῦτος ἐπὶ τριάκοντα τέσσαρα ἔτη, καὶ λέγει [ὁ κ. Τέλλορ:—]

«Ὁ κ. Λέγκε νομίζει, ὅτι θὰ ἀποτυγχάνωμεν νὰ κάμωμεν προσηλύτους, ἐφ' ὅσον ὁ Χριστιανισμὸς παρουσιάζεται μεμολυσμένος ἐκ τῶν πακρῶν ἐσωτερικῶν διαμαχῶν τῶν Χριστιανικῶν αἱρέσεων, καὶ προσηταιρισμένος ἐν ταῖς διανοαῖς τῶν ἰθαγενῶν πρὸς τὴν μέθην, τὴν φανυλότητα, καὶ τὸ γιγάντιον κοινωνικὸν κακόν, τὸ διακρινόμενον μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν ἐθνῶν. Ἀλλ' ὁ Ἐπίσκοπος Στήρ σκέπτεται, ὅτι τὰ δύο μέγιστα πρὸς ἐπιτυχίαν ἐμπόδια εἶναι αἱ μεταξὺ τῶν ἱεραποστόλων αὐτῶν ἔριδες καὶ ἡ ζηλοτυπία τῶν ἱεραποστολικῶν ἑταιριῶν».

Ἀλλ' ἐνθ' ὁ προεστὼς Τέλλορ καὶ ἄλλοι, τῶν ὁποίων τὰ αἰσθητά ἐξεφράσθησαν ἐν τῷ Μεγάλῳ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ, παρεσιώπησαν πᾶσαν κριτικὴν, λέγοντες ἀπλῶς, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ θρησκείαι εἶναι ἀρκετὰ καλὰ καὶ προσαρμόζονται καλλίτερον εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν χωρῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις ἐπικρατοῦσιν, ἢ ὁ Χριστιανισμὸς, ἔχομεν ἐν τούτοις διάφορον τοῦ πράγματος ἕκθεσιν, ἣν ἀρνούμεθα ἐκ τῆς πραγματείας τοῦ Ἐπισκόπου Φόστερ, τῆς Μεθοδικῆς Ἐπισκοπικῆς ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος, μετὰ μακρὰν ἀνὰ τὸν κόσμον περιοδείαν, γενομένην πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, παρέχει τὴν ἀκόλουθον εἰκόνα τῆς λυπηρᾶς καταστάσεως τοῦ κόσμου ἐν τῷ σκότει τοῦ ἐθνισμοῦ. Ὁ Ἐπίσκοπος Φόστερ λέγει:—

«Ἀνακαλέσατε εἰς τὴν φαντασίαν σας πάσας τὰς εἰκόνας τῆς πενίας καὶ τῆς διαφθορᾶς, τὰς ὁποίας εἶδετέ ποτε εἰς τὰ ἀπομεινωμένα μέρη τῆς ἐσχάτης ἀθλιότητος — τὰς λυπηρὰς ἐκείνας συνθήκας, αἱ ὁποιαὶ πληροῦσιν ὑμᾶς φρίκης, ὅταν διέρχεσθε πλησίον αὐτῶν, τὰς πενιχρὰς καὶ φρικτὰς ἐκείνας κατοικίας τῆς δυσωδίας καὶ ἀκαθαρσίας καὶ ἄκρας ρυπαρότητος, συλλέξατε πάσας ταύτας τὰς εἰκόνας εἰς μίαν καὶ μόνην εἰκόνα, ἀπηλλαγμένην καὶ τῆς ἐλαχίστης σκιάς μεμετριασμένου σκότους ἢ κεχρωματισμένου φωτός, ἢ οὕτω σχηματισθεσμένη εἰκὼν πολὺ θὰ ἀπέχη νὰ δώσῃ ὑμῖν ἰδέαν τῆς πραγματικῆς ἀθλιότητος τῶν ἐθνικῶν κοινοτήτων.

Εἰς τὴν ἀθλιότητα ταύτην πρέπει νὰ προσθέσῃτε τὴν ἔλλειψιν πάσης ἐλπίδος θελιτώσεως· πρέπει νὰ προσθέσῃτε τὴν ἔλλειψιν πάσης πρὸς τὸ καλὸν ἐφέσεως. Τὸ διακεκριμένον σημεῖον τοῦ ἐθνισμοῦ εἶνε ἡ πενία. Οὐδέποτε εἶδετε τὴν πενίαν. Εἶνε λέξεις, τῆς ὁποίας τὴν σημασίαν δὲν γνωρίζετε. 'Εκείνο, τὸ ὁποῖον ὑμεῖς καλεῖτε πτωχείαν, εἶνε πλοῦτος, πολυτέλεια. 'Η παρὰ τοῖς ἐθνικοῖς πενία δὲν εἶναι τυχαία, δὲν εἶναι ἐξαιρετικὴ παρὰ τισι μόνον, ἀλλ' ἐκτείνεται παρὰ πᾶσιν. Εἰς ταύτην προσθέσατε τὴν πείναν, τὴν γυνότητα, τὴν κτηνωδίαν· ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν ἐλπίδα καλλιτέρου τινος διὰ τὴν ἐπαύριον πράγματος· τοιαύτης πενίας εἶνε πλήρης ἡ 'Αφρικὴ καὶ ἡ 'Ασία· εἰς ταύτην προσθέσατε τὴν ἐλεεινὴν ὄψιν τῶν ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων, τῶν ὁποίων πάντων τὸ πλῆθος εἶνε μᾶλλον ἢ εἰκοσαπλάσιον τοῦ πληθυσμοῦ πασῶν τῶν μεγάλων ὑμῶν πόλεων, κωμοπόλεων, χωρίων καὶ ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, οὕτως ὥστε εἴκοσιν ἐξ αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν ἀναλογοῦσι πρὸς ἓνα ἐξ ὑμῶν· παρὰ πάντα ταῦτα πολὺ ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃτε εἰκόνα τῆς πραγματικότητος, τῆς πραγματικῆς παρὰ τοῖς ἐθνικοῖς ἀθλιότητος.

«Προσθέσατε τώρα εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην τὴν ἄγνοιαν τῆς ὑπάρξεως Θεοῦ, τὴν ἔλλειψιν πάσης ἐλπίδος· ἀναλογίσθητε τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐλεεινῶν τούτων ὑπάρξεων, αἱ ὁποῖαι ζῶσιν ὡς ζῶα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ οὐδὲν μέλλον καλὸν προαισθάνονται διὰ τὸν κόσμον. Προσθέσατε εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην, τὴν σκέψιν, ὅτι καὶ αἱ ὑπάρξεις αὗται εἶνε ὄντα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν τὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ ἀναλογίσθητε, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι καρδίαι μεταξὺ πάντων τῶν ἑκατομμυρίων τούτων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουσιν ἀνθρώπινα ἔνστικτα, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξαγνισθῶσι καὶ ἐξευγενισθῶσι· ἀναλογίσθητε, ὅτι αἱ χῶραι αὗται, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν καταδίκην τοιαύτης ἀθλιότητος, θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξισωθῶσιν, καὶ πολλὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπερβῶσιν, τὴν χώραν, ἐν ἣ κατοικοῦμεν, ἐὰν εἶχον ὅ,τι ἠδυνάμεθα νὰ παράσχωμεν αὐταῖς. Ζωγραφήσατε ἄναστρον οὐρανόν, ἐν τῇ εἰκόνι σας παραστήσατε νύκτα, περιβάλλετε τὰ ὄρη μὲ μακρὰς καὶ ἐκτεταμένας θέας σκοτούς, ζωγραφήσατε ἐν τῇ εἰκόνι παραπετάσματα μακρὰ καὶ βαθῆς χρώματος ἀποκρύπτοντα πᾶσαν ἀκτὴν, πᾶν τοπεῖον, ἀμαυρώσατε πᾶν τὸ παρελθόν, περιβάλλετε τὸ μέλλον μὲ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθυτέραν νύκτα, τὸ τρομερὸν σκότος πληρώσατε μὲ πειναλέους καὶ εἰδεχθεῖς ἀνδρας καὶ τεθλιμμένας γυναῖκας καὶ ἀτέλπιστα παιδιά· οὗτος εἶναι ὁ ἐθνικὸς κόσμος — ὁ ὀφθεῖς ἐν ὁράματι ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου προφήτου «ὁ καθήμενος ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου»· εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἦλθεν ἀκόμη τὸ φῶς, καὶ ὁ ὁποῖος κάθεται ἔτι ἐν τῷ σκότει, ἀναμένων καὶ προσδοκῶν τὴν πρωΐαν.

«Χίλια λόκληρα ἑκατομύρια κάθηνται ἐν τῇ χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου· κάθηνται ἐν τῇ αὐτῇ καὶ οἱ πρὸ δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων ἐτῶν πατέρες των χώρᾳ, ἀναμένοντες ἀκόμη, διαγόντες καθ' ἅπαντα τὸν βίον αὐτῶν ἐν τοιαύτῃ ἐσχάτῃ πτωχείᾳ, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ἱκανοποιήσωσι καὶ τὰς ἀπλουστάτας αὐτῶν ζωτικὰς ἀνάγκας· ἑκατομύρια ἔξ αὐτῶν ζῶσιν μὲ ρίξας καὶ χλόην καὶ ἀγριοβοτάνας, τὰς ὁποίας ἡ φύσις παράγει ἐν ἀφθονίᾳ. Ὅσοι ἔξ αὐτῶν ζῶσιν ὑπὸ μορφὴν κυβερνήσεως ἢ ἡμιπολιτισμοῦ, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τινα τρόπον, κανονίζουσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἐνθαρρύνουσι τὴν βιομηχανίαν, ἀφ' οὗ οἱ τύραννοί των ἀρπάσωσιν ἀπ' αὐτῶν τὰ ὀλίγα κέρδη των, δὲν περισσεύουσι διὰ τὴν συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ τῶν τέκνων των οὔτε τρία κατὰ μέσον ὄρον σέντς καθ' ἡμέραν, τὰ ὁποῖα δὲν ἀρκοῦσιν οὐδὲ διὰ τὴν συντήρησιν ζῶν· πολλοί, οὔτε κατὰ τὸ ἥμισυ τρέφονται, οὔτε κατὰ τὸ ἥμισυ ἐνδύονται, ζῶσιν εἰς σταύλους καὶ μάνδρας, ἀκαταλλήλους καὶ διὰ χοίρους ἀκόμη, ἄνευ οἰουδήποτε διὰ τὰς ἀνθρωπίνας αὐτῶν ἀνάγκας εἰδους τροφῆς. Κατασυντετριμμένοι ὑπὸ τῆς τυραννίας τῆς κτηνώδους δυνάμεως μέχρι τοῦ σημείου, καθ' ὃ πᾶν ἴχνος ἀνθρωπισμοῦ ἐκλείπει ἀπ' αὐτῶν ἐκτὸς τοῦ ὀρθοστατικοῦ σχήματος καὶ τῶν ἀνεκρίζωτων τυφλῶν καὶ βωβῶν ἐπιθυμιῶν, καταντῶσιν εἰς τὸ σημεῖον οὐδὲν νὰ γνωρίζωσιν· οὗτοι εἶναι οἱ ἐθνικοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ ἡμῶν. Αἱ ἄγριαι καὶ τρομεραὶ σκιαί τῆς εἰκόνης ταύτης ἤθελον παγώσῃ ἡμᾶς, ἐὰν δὲν ἐρρίπτοντο ἐν ἀόπτῳ καὶ ἐὰν τὸ στίλβωμα καὶ τὸ χρύσωμα τῆς εἰκόνης δὲν ἐρρίπτετο ἐπ' αὐτῆς διὰ τῆς φαντασίας. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀνέτου ἡμῶν ἀδιαφορίας καθ' ὅλοκληρίαν ἀποκρύπτονται. Εἶναι πολὺ ἀπομεμαρυσμένοι, καὶ ἀφ' ἐτέρου ἡμεῖς εἰμεθα πολὺ ἀπερρορημένοι ἐν ταῖς ἡδοναῖς, ὥστε δὲν βλέπομεν τὰς τρομεράς καὶ φρικιαστικὰς ταύτας σκιάς οὔτε σκεπτόμεθα κἄν περὶ αὐτῶν. Δὲν διακρίνονται καθαρῶς ἐν τῇ εἰκόνι· καὶ ἂν ποτε ἀναλογισθῶμεν ταύτας, τοῦτο γίνεται διὰ τοῦ φωτός, οὐχὶ διωγῆς τῆς πραγματικότητος, ἀλλὰ τῆς ἀποπλανώσης φαντασίας. Βλέπομεν τὰς μεγάλας πόλεις καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν Μικάδων καὶ Ραζᾶ, καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἀνακτόρων, καὶ τὴν ἡδονικὴν ὡραιότητα τῶν μαγευτικῶν τοπείων, ἥτις πολλάκις μᾶς ἀποπλανᾷ. Καταμαγευόμεθα ἐκ τῆς ὀπτασίας ταύτης. Ἐὰν πάλιν θελήσωμεν νὰ ρίψωμεν βλέμμα πρὸς τὰς οἰκίας τοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὰς συνθήκας αὐτοῦ ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως, παρασυρόμεθα ὑπὸ τῶν μεγάλων ναῶν καὶ τῶν φανταστικῶν περιγραφῶν, τὰς ὁποίας παρέχουσιν ἡμῖν οἱ περιγηθέντες τοὺς τόπους ἐκείνους. Καὶ οὕτω διὰ τῶν φανταστικῶν τούτων περιγραφῶν παρηγορούμεθα. Βλέποντες τοὺς μεγάλους ναοὺς λέγομεν, ὅτι ὁπωσδήποτε οἱ ἐθνικοὶ δὲν εὗρισκονται ἐν τόσῳ κακῇ κατα-

στάσει. Ἐχουσι τὴν θρησκείαν των ἔχουσι τὰς ἀνέσεις των. Αὕτη εἶνε ἡ ἀνακουφιστικὴ σκέψις, μεθ' ἧς θεωροῦμεν τὸν κόσμον. Ὡ, ὀλεθρία ἀπάτη! Ἡ πραγματικὴ εἰκὼν μένει ἐν τῷ σκότει. Τὰ ταλαίπωρα, ψηλαφούντα, ἁμαρτωλὰ ἑκατομμύρια, ἄνευ Θεοῦ καὶ ἄνευ ἐλπίδος, ἀνέστια, ἀπεκτηνωμένα, ἄνευ φίλων, γεγεννημένα ἐν κληρονομικῇ ἀσελήνῳ νυκτί, καὶ καταδεδικασμένα νὰ ζῶσι καὶ ἀποθνήσκουσιν ἐν τῷ ἀνάστρω σκότει, ταῦτα δὲν βλέπονται. Εὐρίσκονται ἐκεῖ ἐν ταῖς σκιαῖς ταύταις τοῦ θανάτου, ἰσχυροὶ καὶ πεινῶντες καὶ γυμνητεύοντες καὶ ἄνευ ἐλπίδος, ὡς κτήνη· δὲν εἶναι ὀλιγάρημοι, ὑποπτήσσοντες ἐν τοῖς παρόδοις, καὶ ἀποκρυπτόμενοι, ὡς δυστυχῆ πλάσματα, ἀπὸ τῶν ὁμοίων των· ἀλλ' ὑπάρχουσι εἰς ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων, πληροῦντες πάσας ἐκείνας τὰς δια τῆς φαντασίας ἀπεικονιζομένης χώρας, συσσωρευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ λεωφόροις τῶν μεγαλοπρεπῶν αὐτῶν πόλεων, καὶ ἐκπλήσσοντες ἡμᾶς βλέποντας αὐτοὺς εἰς τοσοῦτον πλῆθος. Ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν ἔζησαν καὶ ἀπέθανον ἄνευ ἐλπίδος. Ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ διάγουσι τὸν ταλαίπωρον αὐτῶν βίον. Ἐκεῖ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν προσορῖζονται νὰ ζήσωσιν καὶ ἀποθάνωσιν. Ἐκεῖ, εἴτε ζῶσιν εἴτε ἀποθνήσκουσιν, οὐδεὶς φροντίζει περὶ αὐτῶν.

«Τοιοῦτος εἶναι ὁ μὴ Χριστιανικὸς κόσμος. Ἐχει μεγάλας πόλεις μεγάλους ναοὺς, μεγαλοπρεπὴ μανσωλεῖα, πλουσίους καὶ εὐτραφεῖς τυράννους, οἱ ὅποιοι περιβάλλονται ἐν χρυσαῖς ἐνδυμασίαις, ἀλλ' ἡ λαμπρότης τῶν ναῶν καὶ τῶν θρόνων τούτων πίπτει ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν αὐτῶν μέρους, ὅπερ εἶνε ζοφερωτάτη νύξ, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὰ ἑκατομμύρια τοῦ λαοῦ ὑποπτήσσουσιν ἐν φόβῳ καὶ πείνῃ καὶ ἐνδείᾳ. Εἶδον τὰ ὑπεράριθμα ταῦτα λαϊκὰ πλῆθη, ἐν ταῖς πενιχροῖς αὐτῶν κατοικίαις καὶ τοῖς διαβολικοῖς ὄργλοις, ἀπὸ τοῦ Βοσπόρου μέχρι τοῦ Γάγκου, ἐν τοῖς ναοῖς αὐτῶν· καὶ κατὰ τὰς ἑορτάς αὐτῶν, ὑποπτήσσοντας καὶ κύπτοντας πρὸ βλοσυρῶν εἰδώλων καὶ λιθίνων εἰκόνων καὶ παθηκομόρφων θεῶν· εἶδον τὰ ἐσθεσμένα ἀτέλπαιδα καὶ κάτωχρα πρόσωπα αὐτῶν, καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀπαλειφθῇ ἐκ τῆς μνήμης.

«Νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ συμφωνήσωμεν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἑλπίς διὰ τὸν ἐν τῷ μὴ χριστιανικῷ κόσμῳ ἄνθρωπον. Ὁ μὴ χριστιανικὸς κόσμος οὔτε ἀκτίνα οὔτε ψυχὸν ἐλπίδος δύναται νὰ παρᾶσχῃ ἡμῖν. Ἡ τοιαύτη αὐτοῦ κατάστασις κρέμαται ὡς βαρὺ φορτίον ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, βυθίζουσα αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθύτερον εἰς τὴν νύκτα, εἰς τὸν θάνατον. Καὶ ἡ ἀναπνοὴ αὐτοῦ ἀκόμη εἶναι μολυσματικὴ. Ἡ συνάφεια πρὸς αὐτὸν εἶναι θάνατος. Ἡ παρουσία αὐτοῦ τρομάζει ἡμᾶς ὡς γιγαντιαῖον φάσμα ἐκ τοῦ κράτους τοῦ θανάτου, ὅπερ ὑψοῦται καὶ ἐξουσιάζει καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ ἁμυροῖ αὐτοὺς.

«Δὲν ἐγείρω ζήτημα, εἰάν τὰ ἀπειράριθμα ταῦτα ἑκατομμύρια

δύνανται νὰ σωθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι κόσμῳ. Δὲν διαβεβαιῶ δμως, ὅτι ἡ παρ' αὐτοῖς διάδοσις τοῦ εὐαγγελίου θέλει βελτιώσῃ τὴν θέσιν των, ἢ τοῦλάχιστον θέλει παρᾶσχη ἐλπίδας βελτιώσεως αὐτῆς. Δυνατόν εἶναι, ἵνα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν σωθῶσιν ἄνευ τοῦ εὐαγγελίου, ὥς καὶ πολλοὶ δύνανται νὰ σωθῶσι δι' αὐτοῦ. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προβλήματος, ὅπερ πραγματευομαι, τοῦτέστι τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ μέλλοντος κόσμου, τοῦ ἐγγὺς μέλλοντος, καὶ οὐχὶ τοῦ αἰωνίου μέλλοντος. Ἐάν ποτε ἤθελον καταληφθῇ ὑπὸ τῆς τρομερᾶς σκέψεως, ὅτι σύμπας ὁ κόσμος πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ ἀπολεσθῇ διὰ παντός διὰ τὴν ἀπλουστάτην αἰτίαν ὅτι εἶναι ἐθνικός, οὐδέποτε θὰ ἔπεμπον αὐτῷ τοιοῦτον εὐαγγέλιον, ὅπερ ἀποκαλύπτει αὐτῷ τοιοῦτον Θεόν. Καὶ μόνον ἡ τρομερὰ αὕτη σκέψις ἤθελεν ἀποκλείσει πᾶσαν ἐλπίδα διὰ τὸν κόσμον καὶ ἤθελε καταστήσῃ τὴν αἰωνιότητα αὐτὴν φοβεράν εἰρκτὴν, ἀδιαφόρως ἐάν ἡδυνάτο τις νὰ σωθῇ. Διότι πῶς θὰ ἡδύνατο ἐν λογικὸν πλᾶσμα νὰ ἀπολαύσῃ, ἔστω καὶ οὐρανόν, μετὰ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ κυβέρνησις θὰ ἐπέτρεπε τοιαύτην κηλίδα αἰσχύνῃς καὶ ἀτιμίας, σκληρότητος καὶ ἀδικίας; Κατατεῖσατε τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὑπάρχει Θεὸς ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ σύμπαντος, ὁ ὁποῖος, ἄνευ σφάλματος ἐκ μέρους τῶν ἐθνικῶν καὶ ἄνευ ἐλπίδος ὑπεκφυγῆς αὐτῶν, θέλει καταδικάσῃ τοὺς νεκρούς, τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς μέλλοντας ἔτι νὰ ζήσωσιν ἐξ αὐτῶν, καὶ ὁ ὁποῖος μεταβάλλει τὴν γῆν εἰς γιγαντιαῖον τρομόν, ἔνθα διαπράττονται ἀκαταπαύστως ἔργα φοβικῆς, καὶ θέλετε κατανοῆσθαι τὸ ἀδύνατον τῆς ἀποπείρας ὑμῶν ὅπως κατορθώσητε καὶ κατατεῖσητε αὐτούς, ὅτι ὁ τοιοῦτος Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύηται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἢ μᾶλλον θέλουσι καταπεισθῇ οὗτοι, ὅτι ὁ τοιοῦτος Θεὸς δέον νὰ λατρεύηται μόνον ὑπὸ δαιμόνων καὶ ὑπ' αὐτῶν μόνον, διότι διὰ τοῦ τοιούτου αὐτοῦ χαρακτῆρος γίνεται ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν».

Ὁ ρηθεὶς ἐπίσκοπος ἀναφέρει ἐπίσης τὸ γεγονός, ὅτι, ἐνῶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου ὑπολογίζεται εἰς 1,450,000,000, τὸ ἐν δισεκατομμύριον σχεδὸν ἐξ αὐτῶν εἶναι μὴ Χριστιανοί· καὶ ὅτι πολλοὶ (μάλιστα, σχεδὸν ὅλοι) ἐκ τῶν ὀνομαζομένων Χριστιανῶν εἶναι ἢ ἐθνικοὶ ἢ ἀντιχριστιανοί. Κατόπιν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκκλησίας νὰ ἐκχριστιανίσῃ τὸν κόσμον ἐντὸς χιλίων ὀκτακοσίων ἐτῶν, καὶ τὴν ἀπελπίσιν αὐτῆς ὅπως ἐπτελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο ἐν τῷ μέλλοντι, προσπαθεῖ νὰ ἀνακουφίσῃ τὴν ἐκκλησίαν ἐκ τῆς εὐθύνῃς, ἣν αὕτη ἀνέλαβε, εἰσηγούμενος, ὅτι τὰ ἔκατομμύρια ταῦτα τῶν ἐθνικῶν πρέπει νὰ σωθῶσιν ἄνευ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Καὶ ὥσει θέλων νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν Θεὸν τῆς εὐθύνῃς τῆς παρουσίας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων θλίψεως, λέγει, «Ὁ Θεὸς κάμνει τὸ καλλίτερον, ὅπερ δύναται, μὲ τὴν δύναμιν αὐτοῦ».

Ἡ ἐφημερὶς «Χρόνος τῆς Ἑκκλησίας» ἐδημοσίευσεν πρὸ τι-

νων μηνῶν ἄρθρον Ζηλανδοῦ τινος τοῦ ὁποίου τὰ ἀκόλουθα ἀποσπάσματα ὑποδεικνύουσι τὴν αἰτίαν τῆς ἀποτυχίας τῆς ἐκκλησίας, ὅπως διαφωτίσῃ αὕτη ἀρκοῦντως τὸν κόσμον. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐδημοσιεῦθη κατὰ πρῶτον ἐν ἐφημερίδι τινι τῆς Νέας Ζηλανδίας, καὶ ἔχει ὡς ἐξῆς:—

«Ἐδημοσιεύσατε πρὸ τινων ἡμερῶν τὴν ἔκθεσιν τῶν γενομένων ἐν τινι συνελεύσει ἐκ Ζηλανδῶν, συγκληθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ἡμῖν παρὼν ἐν τῇ ρηθείσῃ συνελεύσει, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μοὶ παράσχητε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀπαντήσω εἰς μίαν τῶν ἐρωτήσεων τῶν ὑποβληθεισῶν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ἐπισκόπου, ἥτοι: «Διατὶ τὸ πῦρ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως εἶνε τόσον ὀλίγον μεταξὺ τοῦ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ μου Ζηλαντικοῦ λαοῦ», θέλω σὰς εἶπῃ, ποία εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ αἰτία τούτου. Τὰ πνεύματα ἡμῶν τῶν Ζηλανδῶν εὐρίσκονται ἐν συγχύσει καὶ ἀπορίᾳ ὡς ἐκ τοῦ ἀλλοκότου τρόπου, καθ' ὃν θεωρεῖτε τὴν θρησκείαν σας. Οὐδεὶς μεταξὺ ὑμῶν φαίνεται βέβαιος, ἐὰν αὕτη ἔχῃ σημασίαν τινα ἢ οὐδεμίαν. Εὐθὺς ἅμα τῇ διδασκαλίᾳ τῶν πρῶτων ἱεραποστόλων, ἀντικατεστήσαμεν, δι' ὧσιν μᾶς εἶπον οὗτοι ὅτι εἶνε ἀληθὴς θρησκεία, τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων ἡμῶν, τὴν ὅποیان οἱ ἱεραπόστολοι ἐκάλουν ψευδῇ. Ἐδέχθημεν τὸ Βιβλίον, τὸ περιέχον τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ παραγγέλματα τῆς «Ἀληθοῦς Θρησκείας», καὶ ἐθεωρήσαμεν αὐτὸ πραγματικῶς ὡς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν ἐπιβαλλόμενον εἰς ἡμᾶς, τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Καθ' ἐκάστην πρωΐαν καὶ ἑσπέραν προσεφέραμεν λατρείαν τῷ Δημιουργῷ πανταχοῦ τῆς Νέας Ζηλανδίας. Ἐωρτάζομεν τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, ἀπέχοντες παντὸς ἔργου ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν θεϊαν ἐντολήν, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον κατηργήσαμεν τὴν δουλείαν καὶ τὴν πολυγαμίαν, καίτοι ταῦτα πράτοντες παρελῦσαμεν τὸ κοινωνικὸν ἡμῶν σύστημα, καὶ περιηγάγομεν τὸν ἐκλεκτὸν ἡμῶν κόσμον εἰς πτωχείαν, καὶ προὔξενήσαμεν μεγάλην στενοχωρίαν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἡναγκασμένοι νὰ ἀποχωρισθῶσι τινῶν ἐκ τῶν τρυφερωτάτων δεσμῶν ἀνθρωπίνης συγγενείας. Ἀκριβῶς ὅμως ὅτε ἠρχίζομεν νὰ ἐκπαιδεύωμεν τὰ τέκνα ἡμῶν νὰ γνωρίζωσι καὶ ὑπακούωσι εἰς τὸν Θεόν ὡς φανερωθέντα τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ, οἱ Εὐρωπαῖοι ἤλθον ἄφροα εἰς τὴν χώραν ταύτην. Ἐπεσκέφθησαν τὰ χωρία ἡμῶν καὶ ἐφάνησαν πολὺ εὐμενεῖς πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ παρετηρήσαμεν, ὅτι δὲν ἔφερον τὸ αὐτό, ὡς ἡμεῖς οἱ ἀρχαριοί, σέβας πρὸς τὴν Βίβλον. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἔλεγον ἡμῖν, ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἐγνώριζον τὴν ἀρετὴν τῆς Βίβλου ἐρμηνείαν, καί, ὅτι, ἂν δὲν ἡνούμεθα μετ' αὐτῶν, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν θὰ ἀπώλοντο. Μετ' αὐτοὺς ἠκολούθουν οἱ Βαπτισταί, οἱ ὅποιοι περιεγέλων ἡμᾶς παρουσιάζοντες τὰ τέκνα μας εἰς τὸν Χριστὸν ἵνα βαπτισθῶσιν, καὶ ἔλεγον ἡμῖν, ὅτι, ἐπειδὴ

δὲν εἶχομεν καταδυθῆ, δὲν ἤμεθα καθόλου Χριστιανοί. Ἐπειτα ἤρχοντο οἱ Πρεσβυτεριανοί, οἱ ὁποῖοι ἔλεγον, ὅτι τὸ ἔργον ἐνὸς Ἐπισκόπου εἶνε ἀντιγραφικόν, καὶ ὅτι λέγοντες ὅτι εἶχομεν δι-
δαχθῆ παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου Σελβίνου, εἶχομεν ὑποστῆ ἐθιμοτυπίαν
ἄνευ σημασίας. Τελευταῖοι ἦλθον οἱ ἐν Πλυνούθῃ ἀδελφοί, οἱ
ὁποῖοι ἔλεγον ἡμῖν, ὅτι ὁ Χριστὸς οὐδέποτε συνέστησεν ὁρατὴν
ἐκκλησίαν ἢ ἱερατεῖον, ἀλλ' ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ εἶνε λειτουρ-
γὸς ἑαυτοῦ καὶ νὰ κάμῃ τὸ ἰδικόν του δόγμα.

«Ἐκτὸς τοῖς ἐν τοῖς πνεύμασιν ἡμῶν συγχύσεως ὥς ἐκ τοῦ
ἀσεβοῦς παραδείγματος τῶν πλείστων Εὐρωπαίων καὶ ὥς ἐκ τῶν
ἀντιφατικῶν διδασκαλιῶν τῶν λειτουργῶν τῆς θρησκείας, ἐξεπλά-
γημεν ὥς ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, καίτοι
ἐπηγγέλλετο ὅτι ἐτήρει τὸν ἠθικὸν νόμον, τὸν περιεχόμενον ἐν τῇ
Βίβλῳ, δὲν ἐδίστασεν ὅμως, ὅτε ἀπωλέσαμεν τὴν δύναμιν ἡμῶν,
νὰ παραβῇ τὰς πρὸς ἡμᾶς γενομένας ὑποσχέσεις καθ' ὃν χρόνον
ἤμεθα πολυπληθέστεροι καὶ ἰσχυρότεροι τῶν Εὐρωπαίων Μεγάλῃ
ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξις ἡμῶν, ὅτε τὸ Μέγα Θρησκευτικὸν Συμβού-
λιον τοῦ Σικάγου, τὸ ἀποτελούμενον οὐχὶ ἐξ ἀμαθῶν καὶ ἀνε-
πιστῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ συγκείμενον ἐξ εὐγενῶν εὐρωπαίων, ἐ-
παγγελιομένων Χριστιανισμὸν, ἐξώρισε τὴν Βίβλον ἐκ τῶν scho-
λῶν, καί, καίπερ ὁδηγοῦν τοὺς διδασκάλους νὰ διδάσκωσιν ἐπι-
μελῶς τὰ τέκνα τῆς Νέας Ζηλανδίας πᾶν εἶδος γνώσεως, ἀπη-
γόρευσεν αὐτοῖς ρητῶς νὰ διδάσκωσι αὐτὰ οἰανδήποτε διδασκα-
λίαν περὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, οἰανδήποτε διδασκαλίαν
περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν νόμων αὐτοῦ. Ὁ ἐθνικὸς διδάσκαλός μου
μὲ ἐδίδαξε νὰ φοβῶμαι καὶ νὰ σέβωμαι τὰς Ἀοράτους Δυνάμεις,
καὶ οἱ γονεῖς μου μὲ ἐδίδαξαν νὰ ἐνεργῶ ἐν πάσαις ταῖς πρά-
ξεσιν τοῦ βίου μου ἐν ὑπακοῇ πρὸς τὰς Ἄτουας, αἱ ὁποῖαι θὰ μὲ
ἐτιμώρουν, ἐὰν τὰς προσέβαλλον. Ἀλλὰ τὰ τέκνα μου ἐν ταῖς
Χριστιανικαῖς ταύταις σχολαῖς τῆς πατρίδος μου δὲν διδάσκον-
ται τῶρα νὰ σέβωνται ἄλλον ἐκτὸς τοῦ ἀστυνόμου, ἢ νὰ φοβῶνται
ἄλλον δικαστὴν τῶν πράξεων των ἐκτὸς τοῦ ἐπιγεῖου τῆς χώρας
ταύτης ἄρχοντος.

«Νομίζω, ὅτι, ὅτε ὁ προορηθεὶς Ἐπίσκοπος τῆς ἐκκλησίας
τοῦ Χριστοῦ προέβαλεν ἡμῖν τὴν ἐρώτησιν, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀνέ-
φερα, ἡδυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἐρωτήσωμεν αὐτὸν κατὰ πρῶτον,
διὰ τὸ πῶρ τῆς πίστεως καίει τόσον ὀλίγον μεταξὺ τοῦ λαοῦ
τῆς πατρίδος του. Ἡδυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν αὐτῷ καταλλήλους
λόγους ἐκ τοῦ Βιβλίου ἐκείνου, τὸ ὅποιον ὁ Ἀγγλικὸς λαὸς ἐπι-
θυμεῖ ἵνα πᾶς τις [ἐκτὸς αὐτοῦ τούτου] τηρῇ ὡς κανόνα τοῦ βί-
ου του, καὶ σέβηται ὡς τὸν λόγον τοῦ Ζῶντος Θεοῦ. «Ἰατρὲ θη-
ράπευσον σεαυτόν».

«Δύναται τις νὰ μεμψθῇ τοὺς Ζηλανδοὺς ἐπὶ χλιαρότητι ἐν τῇ

λατρεία τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν ὑπαρξιν, ὡς λέγει αὐτοῖς εἰς ἐκ τῶν χειροτονημένων αὐτοῦ λειτουργῶν, οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ Χριστιανωσύνῃ δύναται νὰ ἀποδείξῃ; Σκέπτομαι πολλάκις ὅτι τὰ τέκνα μου θὰ ἠδύναντο καλλίτερον νὰ μορφωθῶσιν εἰς ἐντίμους ἀνδρας καὶ γυναῖκας, καὶ θὰ εἶχον καλλιτέραν ἐλπίδα εὐτυχίας καθ' ὃν χρόνον θὰ ἤρχετο δι' αὐτὰ ὁ καιρὸς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν ἀόρατον κόσμον καὶ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν Δημοιουργόν των, ἔάν, ὡς ὁ πρῶτος Ζηλανδὸς Βασιλεὺς Πότατου, ἀπηρνούμην νὰ δεχθῶ τὴν θρησκείαν σας, μέχρις ὅτου, ὡς ἔλεγεν ὁ ρηθεὶς βασιλεὺς, κανονίσσητε μεταξύ ὑμῶν καὶ ὀρίσητε τί εἶνε πραγματικῶς θρησκεία. Νομίζω, ὅτι εἶνε καλλίτερα ἡ πραγματικὴ εἰς τὸν ἀόρατον πνευματικόν· κόσμον πίστις, ἣν ἐτήρουν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἢ ἡ προσποιητὴ πίστις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Εὐρωπαϊκὸς λαὸς ἐζήτησεν ἡμῖν νὰ ἀντικαταστησωμεν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν πραγματικὴν πίστιν».

«Ταγκάτα» Ζηλανδός.

Τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἄρθρου, δημοσιευθέντος ἐν τῇ ἐφημερίδι· «Βορειοαμερικανικὴ Ἐπιθεώρησις» καὶ ὀφειλομένου εἰς τὸν κάλαμον τοῦ Οὐόγκ Τσὶν Φοῦ, πεπαιδευμένου Κινέζου καὶ ἀποφοίτου ἐνὸς ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν πανεπιστημίων, παρέχει ἐπίσης λόγους προτιμήσεως τῆς θρησκείας τῶν πατέρων του ἀντὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ ρηθεὶς Οὐόγκ Τσὶν Φοῦ εἶπεν:—

Γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐθνικῶς, ἔμαθον καὶ ἐφήρμοσα τὸν ἠθικὸν καὶ θρησκευτικὸν τῆς πατρίδος μου νόμον· καὶ οὕτω πράττων ἤμην χρήσιμος καὶ εἰς ἐμέ καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους. Ἡ συνείδησίς μου ἦτο καθαρὰ, καὶ αἱ ἐλπίδες μου εἰς μέλλουσαν ζωὴν ἦσαν ἀπηλλαγμέναι πάσης ἀμφιβολίας. Ἀλλ' ὅτε ἐγενόμην δεκαπενταετῆς, προσήλθον εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐπιδεικτικοῦ ὑμῶν Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἀλησμόνητον ταύτην περιόδον τοῦ βίου μου ὁ Χριστιανισμὸς μοι παρουσιάσθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τὴν δελεαστικωτάτην αὐτοῦ ὄψιν· καλοὶ Χριστιανοὶ φίλοι ἐλάμβανόν ἰδιαιτέραν φροντίδα περὶ τῆς ὑλικῆς καὶ θρησκευτικῆς εὐημερίας μου, ἐγὼ δὲ ἔτρεφον μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσω τὴν ἀλήθειαν. Τότε κατεπείσθην νὰ ἀφιερῶσω τὴν ζωὴν μου εἰς τὸ ἔργον τῶν Χριστιανικῶν ἱεραποστολῶν. Ἀλλὰ πρὶν ἀναλάβω τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀποστολήν, ὤφειλον νὰ μάθω τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐδίδασκον, καὶ ἐνταῦθα ἀκριβῶς μόλις ἤγγισα τὸ κατώφλιον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἀπεγοητεύθην ὡς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Χριστιανικῶν αἱρέσεων, ἐκάσθη ἐκ τῶν ὁποίων ἀξιοί ὅτι ἔχει τὸ μονοπώλιον καὶ τὴν μόνην καὶ στενὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁδόν.

«Προσέβλεψα εἰς τὸν Πρεσβυτεριανισμόν διὰ τὸν μόνον λόγον νὰ εὕρω ἐν αὐτῷ καταφύγιον, ἀλλ' ἀμέσως ἀπεχώρησα ἀπ' αὐτοῦ, διδάσκοντος πίστιν εἰς ἀσπλαγχνον Θεόν, ὁ ὁποῖος προκα-

τεδίκασεν τοὺς πλείστους ἐκ τοῦ ταιλαιπώρου ἀνθρωπίνου γένους εἰς αἰώνιον ἄδην. Ἐὰν ἐτόλμων νὰ κηρύξω τοιαύτην διδασκαλίαν εἰς νοήμονας ἐθνικούς, θὰ ἤγειρον παρ' αὐτοῖς ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ὑγιοῦς φρενολογικῆς καταστάσεώς μου ἢ θὰ μὲ ἐξελάμβανον ὡς ψευδόμενον. Τότε ἐνεβάθυνα εἰς τὰς Βαπτιστικὰς διδασκαλίας, ἀλλ' εὗρον ἐν αὐταῖς τοσαύτας ποικιλωνύμους αἰρέσεις, ὥστε ἀπεγοητεύθην καὶ ἐξ αὐτῶν: Ὁ Μεθοδισμὸς μὲ ἐξέπληξε ὡς κεραινοβόλος θρησκεία, πλήρης δογμάτων καὶ θορύβου. Οἱ Κογκρεγκασιοναλισταὶ (ἀνεξάρτητοι διαμαρτυρόμενοι) μοι παρυσίασαν ἀμφιδόλους δοξασίας. Ἡ αἵρεσις τῶν Μονοφυσιτῶν μοι ἐφάνη ὅλως ἀμφιβάλλουσα, καὶ περὶ ἑαυτῆς ἀκόμη. Πολλὰς ἄλλας Προτεσταντικὰς αἰρέσεις βασιζομένας ἐπὶ καινοτομίας τινὸς ἢ ἐκκεντρικότητος εὗρον οὐχὶ ἀξίας μελέτης σοβαρὰς ὑπὸ μὴ Χριστιανῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τίνος ἀπόψεως τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων Προτεσταντικῶν αἰρέσεων συνεφώνει μέχρι σημείου τίνος, καὶ τοῦτο ὅπως συνησπισμένα αὐταὶ τρέφωσιν ἔχθραν κατὰ τοῦ Καθολικισμοῦ, τῆς παλαιᾶς μορφῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Καθολικισμὸς ἀνταπέδωκε τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν ταύτην. Ὑπεροπτικῶς ἐδήλου ἑαυτὴν ὡς τὴν μόνην ἀληθῆ θρησκείαν, ἐκτός τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει σωτηρία — καὶ ἰδίᾳ διὰ τοὺς Διαμαρτυρομένους· ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος αὐτοῦ εἶνε ὁ προσωπικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὅτι οὗτος εἶνε ἀλάθης. Ἐν τῷ Καθολικισμῷ ὑπάρχει θρησκευτικὴ ἐνότης, δύναμις καὶ ἐξουσία μετ' ἐκδικήσεως. Ἀλλὰ, οἱ πρόθυμοι Διαμαρτυρόμενοι φίλοι μου, μὲ παρεκάλουν ἐν χορῷ νὰ μὴ ἐγγίσω τὸν Καθολικισμόν, δηλοῦντες, ὅτι εἶνε χεῖρων τοῦ ἐθνισμοῦ — εἰς τὸ ὁποῖον συμφωνῶ· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐπαχέρισμα μὲ ἔπεισεν ὡσαύτως, ὅτι ὁ Προτεσταντισμὸς ἴσταιται ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ. Πράγματι, καθόσον ἐμελέτων τὸν Χριστιανισμόν ὑπὸ τὰς διαφορὰς αὐτοῦ φάσεις, καὶ ἤκουον τὰς μομφὰς τῆς μιᾶς αἰρέσεως καὶ τῆς ἄλλης, κατὰ τοσοῦτον μοι ἐφαίνετο οὗτος «χαλκὸς ἡχῶν καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον».

«Δύνασθε νὰ μᾶς ἀποκαλῆτε, ἐὰν θέλητε, ἐθνικούς· ἐν τούτοις ὅμως οἱ Σῖναι εἶναι ἀνώτεροι ἐν τε τῇ κοινωνικῇ διοικήσει καὶ τῇ κοινωνικῇ τάξει. Μεταξὺ τετρακοσίων ἑκατομμυρίων Σινῶν ὑπάρχουσιν ὀλιγώτεροι φόνοι καὶ ὀλιγώτεραι κλοπαὶ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἢ ὅσαι ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ Σινικὴ διατηρεῖ πολυδάπανον μονάρχην, τοῦ ὁποῦ ἐκάστη ἰδιοτροπία πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ· ἐν τούτοις ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς φορολογεῖται ἐλαφρότερον παντὸς ἄλλου ἐν τῷ κόσμῳ λαοῦ, οὐδένα φόρον ἔχων νὰ πληρώσῃ ἐκτός τῆς καλιεργησίμου γῆς, ἐπὶ τῆς ὁρυζῆς καὶ τοῦ ἄλατος· καὶ μ' ὅλον τοῦτο οὐτέ καὶ ἐν μόνον δολλάριον ἐθνικοῦ χρέους ἔχει.....

«Οἱ Χριστιανοὶ διαρκῶς θορυβοῦσι περὶ τὴν θρησκείαν· οἰκο-

δομοῦσι μεγάλας ἐκκλησίας καὶ ποιοῦσι μακρὰς προσευχάς, καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχει περισσότερα κακία ἐν οἴκῳ ἢ ποτε τῆς Νέας Ὑόρκης δὴμῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ χιλίων μόνον κατοίκων καὶ συντηροῦντι ἐκκλησίαν, ἢ μεταξὺ ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἐθνικῶν, ἄνευ ἐκκλησιῶν καὶ ἄνευ διδασχῶν. Ὁ Χριστιανισμὸς ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν καὶ μεγαλοφώνως περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν δύναται νὰ εἶνε καλὸς καὶ ἐλεήμων. Ὁμιλεῖ ὅλως περὶ ἐλεημοσύνης καὶ οὐδέποτε περὶ ἀδελφωσύνης, ὥσει λέγων: «Ἴδου κύων, λάβε ὀλίγην τροφήν καὶ ἔσο εὐγνώμων!» Εἶνε ἐπομένως ἀξιοθαύμαστον, ὅτι ὑπάρχουσι περισσότεροι κατ' ἔτος βαρυσταλγοῦντες καὶ αὐτοκτονοῦντες ἐν μόνῃ τῇ πολιτείᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης ἢ ἐν ἀπάσῃ τῇ Σινικῇ;

Ἡ μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν Χριστιανῶν διαφορὰ εἶνε, ὅτι ὁ ἐθνικὸς πράττει τὸ καλὸν χάριν αὐτοῦ τοῦ καλοῦ. Ἐνῶ ὁ Χριστιανὸς, ὅσονδήποτε μικρὸν καὶ ἂν εἶνε τὸ καλόν τὸ ὁποῖον πράττει, πράττει αὐτὸ δι' ἄμεσον τιμὴν καὶ μέλλουσαν ἀνταμοιβήν· δανειζει εἰς τὸν Κύριον, καὶ ζητεῖ τὸ δάνειον μετὰ τοῦ τόκου. Πράγματι, ὁ Χριστιανὸς εἶνε ὁ ἀξίος κληρονόμος τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ προγόνων. Ὁ ἐθνικὸς πράττει μέγα καλὸν καὶ λέγει ὀλίγα περὶ τοῦ καλοῦ τούτου, ἐνῶ ὁ Χριστιανὸς πράττει μικρὸν καλόν, καί, ὅταν ἀμὴν αὐτό, θέλει νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ νὰ χαραχθῇ ἐπὶ τοῦ τάφου του. Τὸ ἀγαπᾶν τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον οὗτοι ποιοῦσιν ὑμῖν, εἶναι ἰδέα ἀπαντωμένη ἐν τοῖς Χριστιανοῖς, οἱ ὅποιοι δὲν πράττουσι τὸ καλὸν ὥς ἀνθρώπινον καθήκον. Τοιαύτη εἶνε ἡ πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς ἀγάπη τῶν Χριστιανῶν· μάλιστα! πρὸς τὰς κτήσεις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἀναλόγως τῶν κτήσεων τούτων αὐξάνει κατ' ἔντασιν καὶ ἡ ἀγάπη τῶν Χριστιανῶν. Ὅτε οἱ Ἀγγλοὶ ἐπεθύμησαν τὸν χρυσὸν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν Σινῶν, εἶπον, ὅτι ἠθέλησαν «νὰ διανοίξωσι τὴν Σινικὴν διὰ τοὺς ἱεραποστόλους των». Κυρίως ὅμως τὸ ὅπιον ἦτο ὁ μόνος σκοπός, πρὸς ὃν ἀπέβλεπον οἱ Ἀγγλοὶ διανοίγοντες διὰ τῆς βίας τοὺς λιμένας ἡμῶν. Καὶ ἡ δύσφημος μεταξὺ τῶν Σινῶν εἰσαγωγὴ τοῦ ὀπίου ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν ἔκαμεν μεγαλειτέραν ἐν Σινικῇ βλάβην, κοινωνικὴν τε καὶ ἠθικὴν, ἢ ὅσην δύναται ἐντὸς διακοσίων ἐτῶν νὰ θεραπεύσωσι πᾶσαι αἱ φιλάνθρωποι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐνέργειαι. Ὑμᾶς, Χριστιανοί, καὶ τὴν ὑμετέραν πρὸς τὸν χρυσὸν ἀπληστίαν, ἐπιβαρύνομεν μὲ τὰς συνεπειὰς τοῦ ἐγκλήματος τούτου· ἢ ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν χρήσις τοῦ ὀπίου ἀποστέλλει εἰς πρόωρον θάνατον, μετὰ βραχείαν καὶ ἀθλίαν ζωὴν, δεκάδας ἑκατομμυρίων ἐντίμων καὶ χρησίμων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἂν δὲν ἐπιφέρει πρόωρον θάνατον, προξενεῖ φρικτὴν καὶ ἠθικὴν διαφθοράν! Καὶ ἡ μεγάλη αὕτη ἐθνικὴ ἀρὰ ἐπεβλήθη ἡμῖν διὰ τῶν Χριστιανικῶν λογχῶν. Καὶ θαυμάζετε διατὶ εἴμεθα ἐθνικοί; Τὸ μόνον θετικὸν σημεῖον, τὸ ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ ἐνετύπω-

σαν εἰς τοὺς ἐθνικοὺς εἶνε ὅτι χάριν τοῦ χρυσοῦ δύνανται νὰ θυσιάσωσι θρησκείαν, τιμὴν, ἀρχάς, καὶ τὴν ζωὴν των ἀκόμη. Καὶ ὡσεὶ ἀναλαμβάνοντες ὕφος ἀγίων λέγουσι πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἐθνικοὺς: «Πρέπει νὰ σώσητε τὴν ψυχὴν σας πιστεύοντες ὡς ἡμεῖς!».....

«Ὡς ἂν θέλητε, ἵνα οἱ ἄνθρωποι ποιῶσιν ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιῆτε αὐτοῖς ὁμοίως» καὶ «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν», αἱ δύο αὐτα. ἐντολαὶ ἀποτελοῦσι τὸν μέγαν ἠθικὸν νόμον, τὸν ὁποῖον Χριστιανοὶ τε καὶ ἐθνικοὶ ἔχουσιν, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ ἀγνοοῦσιν. Αὕτη εἶνε ἡ αἰτία, ἡ ὁποία μὲ διακρατεῖ ἐθνικὸν ὡς εἶμαι. Καὶ θερμῶς παρακαλῶ τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἀμερικῆς νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν Κομπούκιον».

Ὡς παράδειγμα τῆς ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν διαβλεπομένης συγχύσεως τῆς Βαβυλώνος παρέχομεν τὸ κάτωθι ἀπόσπασμα τοῦ τύπου, ἀναφέροντος τοὺς λόγους γυναικὸς τινος ἐξ Ἰνδιῶν, ὀνομαζομένης Πούνδιτα Ραμαμπάι, ἡ ὁποία πρὸ τινων ἐτῶν ἐπεσκέφθη τὴν Βοστώνην, καὶ παρεσκευάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἰνδίας, ὅπως ἀρχίσῃ νὰ διδάσκῃ τὰς γυναῖκας τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Ἰνδιῶν. Ἐρωτηθεῖσα ἡ ρηθεῖσα γυνὴ εἰς τίνα Χριστιανικὴν ἀπόχρωσιν ἀνήκει δὲν εὗρεν εὐκόλον τὴν ἀπάντησιν, ἀλλ' ἀπεκρίθη ἐν τούτοις εἰς τὸν ἐρωτήσαντα αὐτὴν δημοσιογράφον:—

«Ἀνῆκω εἰς τὴν παγκόσμιον τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν. Ἀπαντῶ καλοὺς Βαπτιστάς, Μεθοδιστάς, Ἐπισκοπιανούς καὶ Πρεσβυτεριανούς, ἕκαστος τῶν ὁποίων μοὶ λέγει κἄτι περὶ τῆς Βίβλου. Οὕτω μοὶ φαίνεται καλλίτερον νὰ ἀνατρέξω μόνῃ πρὸς τὴν Βίβλον καὶ νὰ εὗρω ἐν αὐτῇ ὅτι δύναμαι καλλίτερον. [Σοφὴ ἀπόφασις.] Καὶ ἐν αὐτῇ εὗρισκω, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, πρὸς τὸν ὁποῖον παρέχω τὴν καρδίαν μου. Ἐβαπτίσθην, ὅτε εὐρισκόμην ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἔχω σχέσιν πρὸς πάντας τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὅποιοι μὲ προσδέχονται. Δὲν ἐπαγγέλλομαι, ὅτι ἀνήκω εἰς ἀπόχρωσιν τίνα, διότι ἐπιθυμῶ νὰ ἐπανεέλθω εἰς Ἰνδίας ἀπλῶς ὡς Χριστιανή. Κατὰ τὴν ἀντίληψίν μου, μοὶ φαίνεται, ὅτι ἡ Νέα Διαθήκη, καὶ ἰδίᾳ οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἀποτελοῦσιν ἀρκούντως σαφεῖς διδασκαλίας. Πιστεύω, ὡς ὁ Σωτὴρ εἶπεν ἡμῖν, καὶ ὡς ἐκήρυξεν ἡμῖν διὰ τοῦ Ἰωάννου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε πνεῦμα, εἶνε φῶς καὶ ἀγάπη· ὅτι ἐδημιούργησεν, φωτίζει καὶ διαπερᾷ τὸ σύμπαν· ὅτι ὁ Ἰησοῦς, ὁ Υἱὸς αὐτοῦ καὶ Διάκονος, ὁ ἀπόστολος τῆς πίστεως ἡμῶν, ἀπεστάλη ὑπ' αὐτοῦ, ἵνα γίνῃ ὁ Σωτὴρ καὶ ὁδηγὸς τῶν τέκνων του· ὅτι ὅσοι πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ ἅγιον πνεῦμα εἶναι ὁ ὁδηγὸς ἡμῶν καὶ παράκλητος, τὸ μέγα δῶρον τοῦ Θεοῦ διὰ Χριστοῦ· ὅτι ὑπάρχει μία καὶ μόνῃ Ἑκκλησία, καὶ ὅτι πάντες οἱ ἀναγνωρίζοντες τὸν Ἰησοῦν ὡς τὸν Σωτῆρα αὐτῶν εἶναι μέλη τῆς Ἑκκλησίας

ταύτης. Πιστεύω, ὅτι, ὅτιδήποτε εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς σωτηρίαν μου, θέλει μοι δοθῇ, καὶ προσεύχομαι θερμῶς, ἵνα ὁ Θεὸς μοι παράσχῃ χάριν ὅπως νῖνω ἐκζητητῆς καὶ ὁπαδὸς τῆς ἀληθείας καὶ πράττω τὸ θέλημά του. Ἐν Βοστώνῃ μοι εἶπον, ὅτι ἀνήκω εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Μονοφυσιτῶν· ἀπήντησα αὐτοῖς ὅτι δὲν ἀνήκω εἰς τὴν αἵρεσιν ταύτην. Οὐτε εἰμαι Τριαδιστής. Οὐδόλως ἐννοῶ τὰς νεωτέρας ταύτας ἐφευρέσεις. Εἰμαι ἀπλῶς Χριστιανή, καὶ ἡ Νέα Διαθήκη μὲ διδάσκει τὴν θρησκείαν μου».

Οἱ προσηλυτισθέντες εἰς τὸν Χριστιανισμόν Ἰάπωνες ἐξεδήλωσαν παρόμοιον πνεῦμα, ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐπιτιμῶντες αὐστηρῶς τὰς ὀνοματικὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ δόγματα αὐτῶν, ἀπ' ἐτέρου δὲ ποιούμενοι λαμπρὰν ἐρμηνείαν τῆς δυνάμεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Σχετικῶς πρὸς τὰς ἐπὶ τῶν δογμάτων τῆς Χριστιανισμοῦ γνώμας αὐτῶν καὶ ἀναφορικῶς τῆς ἀποφάσεως των νὰ ἴστανται παρὰ τὴν Βίβλον μόνην, παρέχομεν τὸ ἀκόλουθον δημοσιευθὲν ἄρθρον:—

«Ὅτε ἡ Ἰαπωνικὴ Αὐτοκρατορία διήνοιξε τὰς πύλας αὐτῆς εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν ἐμπόριον, αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐκκλησίαι ἡμιλλῶντο νὰ προσηλυτίσωσι τὴν χώραν ταύτην εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν ὁμολογίας πίστεως. Οἱ ἀποσταλέντες εἰς τὴν χώραν ταύτην ἱεραπόστολοι διείδον, ὅτι ἡ διαίρεσις αὐτῶν θ' ἀπετέλει μέγαν φραγμὸν εἰς τὸ ἔργον των, καὶ συνεφωνήσαν ἐπομένως νὰ ἀποκρύψωσι τὰς διαφορὰς των καὶ νὰ συνεργασθῶσι διὰ τὰς ψυχὰς μόνον, παρουσιάζοντες ἀπλῶς ἓνα Θεόν, καὶ Χριστόν σταυρωθέντα διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, μέχρις οὗ ἤθελον θέσῃ θεμέλιον. Ἡ ὑποκρισία των αὕτη ἐπέτυχε τόσον πολὺ, ὥστε, ὅτε κατὰ τῷ 1873 προϋτάθη αὐτοῖς παρὰ τῶν οἰκείων ἱεραποστολικῶν γραφείων νὰ διδάξωσιν τὴν χώραν ταύτην τὰς αἰρετικὰς δοξασίας των, συνεφωνήθη τότε μεταξὺ τῶν ἱεραποστόλων, ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο λίαν πρὸς τοῦτο κατάλληλος, καθότι οἱ προσήλυτοι Ἰάπωνες ἦσαν ἐπαρκῶς πολυάριθμοι, ὥστε νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν διανομὴν τῆς λείας.

«Ἀλλ' ὅτε ἡ ἀπάτη ἐξετέθη εἰς τοὺς ἐκ τῆς εἰδωλολατρείας προσηλύτους, ἀπροσδόκητος δυσκολία ἠγέρθη. Οἱ Ἰάπωνες οὗτοι Χριστιανοὶ συνηθροίσθησαν καὶ συνέταξαν ἀναφορὰν, προβάλλοντες τὴν χαρὰν καὶ εἰρήνην καὶ δικαιοσύνην, τὴν ὅποιαν εἶχον εὖρη ἐν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ ἀρνούμενοι νὰ διαιρεθῶσι καὶ ἀκολουθήσωσι τὰς αἱρέσεις, καθότι ἡ διαίρεσις αὕτη εἶνε ἐναντία πρὸς τὸν Λόγον καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὠθοῦντες τοὺς ἱεραποστόλους, οἱ ὁποῖοι εἶχον ὁμολογήσῃ τὴν τοιαύτην ἀξιοθρήνητόν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν χώρα καταστάσιν πραγμάτων, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Ἀμερικὴν καὶ νὰ ἀφίσωσι τὸ περαιτέρω ἐν Ἰαπωνίᾳ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου εἰς αὐτοὺς.

«Ἀντίγραφα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἀπεστάλησαν εἰς τὰ διάφορα ἱεραποστολικά Γραφεῖα, ὑπὸ τῶν ὁποίων οἱ ἱεραπόστολοι ὑποστηρίζονται καὶ ἐξελέγχονται, καὶ πράκτορες ἀπεστάλησαν νὰ ἐξετάσωσιν ἐπὶ τόπου τὸ ζήτημα καὶ δεόντως πληροφορηθῶσι περὶ αὐτοῦ. Εἰς ἐκ τῶν πρακτόρων τούτων, τοῦ ὁποίου ἡ σχετικὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔκθεσις εἶχεν δημοσιευθῇ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Νέας Ὑόρκης «Ἀνεξάρτητος», λέγει, ὅτι εἰς τὰ πνεύματα ταῦτα, τὰ ἥδη ἐκ τοῦ σκότους τῆς Εἰδωλολατρείας ὀδηγηθέντα εἰς τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ μόνη χαρὰ τῆς σωτηρίας ἐπισκιάζει πᾶσαν ἄλλην ἐξέτασιν, καὶ ὅτι πολλὰ ἔτη θέλουσιν ἀκόμη παρελθῆναι, πρὶν ἢ δυνηθῶσιν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὰ δόγματα καὶ τὰς λεπτάς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι διαιροῦσι τὴν Χριστιανωσύνην. Οὐχ ἥττον ὁμως, ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων πᾶσαι αἱ ἄλλαι σκέψεις καὶ ἡ ἐπὶ παντὸς ἄλλου ζητήματος ἐξέτασις ἐπεσκίασεν τὴν χαρὰν τῆς σωτηρίας καὶ ἀπέκλεισαν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἐπέμειναν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς διαιρέσεως. Τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ὡς πάντοτε κἀμναι, ὑπεκίνησε τὰς ἐντίμους ταύτας τῶν Ἰαπῶνων Χριστιανῶν ψυχὰς νὰ συνέλθωσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ μόνον. Τὸ δυσκολώτερον πρᾶγμα ἐν τῷ ἔργῳ τῶν αἰρετικῶν ἱεραποστολῶν εἶνε νὰ διδάξωσι τοὺς προσηλύτους τὰς λεπτάς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι διαιροῦσι τὴν Χριστιανωσύνην. Πολλοὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν ὁπαδῶν οὐασθήποτε ἐν Ἀμερικῇ αἰρέσεως εἶναι οὕτως εἰσηγμένοι εἰς τὰ δόγματα τῶν αἰρέσεων. Εἶνε προκατειλημμένοι καὶ κατέχονται ὑπὸ ἄλλων σκέψεων μᾶλλον ἢ ὑπὸ πραγματικῶν πεποιθήσεων. Ἐλάχιστοι μόνον ἔχουσιν ἐνδόμυχον συναίσθησιν περὶ τῆς ὁμολογίας τῆς πίστεως καὶ περὶ τῶν διαφορῶν, διὰ τῶν ὁποίων διαχωρίζονται ἀπὸ τῶν ἄλλων αἰρέσεων».

Τοιαῦτα εἶναι τὰ αἰσθήματα τῶν νοημόνων ἐθνικῶν, οἱ ὁποῖοι περιῆλθον εἰς ἀμνηχανίαν καὶ σύγχυσιν ὡς ἐκ τῆς κακῆς παραστάσεως τοῦ θείου χαρακτῆρος καὶ τῶν θείων διδασκαλιῶν. Ἀλλὰ χαίρομεν, γνωρίζοντες, ὅτι, παρὰ τὰς ἀντιφάσεις τῶν δογμάτων καὶ παρὰ τὴν ἀντιχριστιανικὴν διαγωγὴν τῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν ἐπαγγελλομένων Χριστιανισμὸν καὶ τῶν οὕτω καλουμένων Χριστιανικῶν ἐθνῶν, πᾶσαι αἱ μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν λαῶν προσπάθειαι τῶν Χριστιανῶν ἱεραποστόλων δὲν ἀπέβησαν εἰς μάτην, ἀλλ' ὅτι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ οἱ σπόροι τῆς θείας ἀληθείας ἔπεσον εἰς ἀγαθὰς καὶ τιμίας καρδίας καὶ ἀπέφερον τοὺς καρπούς τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανικοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλ' οἱ καρποὶ οὗτοι δὲν δύνανται νὰ προέλθωσιν ἐκ τῶν δογμάτων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Λόγου καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ, παρὰ πᾶσαν τὴν σύγχυσιν τῶν ἀνθρωπίνων δογμάτων. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἀναφέρει περὶ τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης ἀποκαλῶν αὐτὰς «δύο μάρ-

τηράς μου» (Ἀποκ. ια'. 8), καὶ πράγματι ἔφερον πιστῶς τὴν μαρτυρίαν των εἰς πάντα τὰ ἔθνη.

«Ὅσον ἀφορᾷ, ἂν αἱ Ἐθνικαὶ θρησκεῖαι θέλουσιν ἔχει διάθεσιν τινα νὰ προσεταιρισθῶσι μετὰ τοῦ ὀνομαστικοῦ Χριστιανισμοῦ, δὲν ἔχομεν ἐπιβεβαιωτικὰς ἐνδείξεις. Τούναντίον, οἱ ἐν τῷ Παγκοσμῷ Θρησκευτικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Σικάγου ἀντιπρόσωποι τῶν ἔθνικων ἔλαβον κατὰ τὴν ἐκτίμησίν των τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία εἶνε κατωτέρα τῆς ἰδικῆς των· ἀλλ' ὁ «βέβαιος προφητικὸς λόγος» καταδεικνύει πολὺ σαφῶς, ὅτι αἱ διάφοροι Προτεστάντικαὶ αἱρέσεις θέλουσιν σχηματίσῃ συνεργατικὴν ἑνωσιν ἢ ὁμοσπονδίαν, καὶ ὅτι ὁ Καθολικισμὸς καὶ ὁ Προτεστάντισμὸς θέλουσιν συμμαχήσῃ, χωρὶς νὰ χάσῃ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν τὴν ταυτότητά του. Αἱ δύο αὐταὶ αἱρέσεις τοῦ ὀνομαστικοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι τὰ δύο ἄκρα τῶν ἐκκλησιαστικῶν οὐρανῶν, αἱ ὁποῖαι αἱρέσεις, καθόσον αὐξάνει ἡ σύγχυσις αὐτῶν, θέλουσιν περιελιχθῇ ὡς διδύμιον ἑλισσόμενον, ἵνα προστατεύσωσιν ἀλλήλας. — ὡς διακεκριμένον καὶ ἰδιαίτερον κύλινδρον, ἀλλ' ἐν στενῇ πρὸς ἀλλήλας προσεγγίσει. — «Καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ θέλει ταχῇ, καὶ οἱ οὐρανοὶ θέλουσιν περιτυλιχθῇ ὡς διδύμιον, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτῶν θέλει πέσῃ, καθὼς πίπτει τὸ φύλλον ἀπὸ τῆς ἀμπέλου, καὶ καθὼς πίπτουσι τὰ φύλλα ἀπὸ τῆς συκῆς». (Ἡσαΐου λδ'. 4.) — «Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς διδύμιον ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν». (Ἀποκ. στ'. 14).

Διὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον τοῦτον σκοπὸν οἱ Διαμαρτυρόμενοι δεικνύονται πρόθυμοι νὰ διακινδυνεύσωσιν σχεδὸν τὰ πάντα καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὸν Χριστιανισμὸν ὑπὸ αἵρετοκρασίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ Παπασύνη ἀφ' ἑτέρου ἀνέλαβε συνδιαλλακτικωτάτην στάσιν. Πᾶς προσεκτικὸς παρατηρητὴς διαγιγνώσκει ταῦτα· καὶ πᾶς μελετητὴς τῆς ἱστορίας γινώσκει τὸν ὀλέθριον χαρακτῆρα τοῦ μεγάλου τοῦτου ἀντιχριστιανικοῦ συστήματος, τὸ ὅποιον τῶρα κατὰ τὴν μεγάλην σύγχυσιν τοῦ Προτεστάντισμοῦ διαβλέπει εὐκαιρίαν ὅπως ἀναλάβῃ δύναμιν, Καίτοι ὅμως ἔχει ἐν ἑαυτῷ δύναμιν ἀνωτέραν ποῦ διηρημένου Προτεστάντισμοῦ τὸ μέγα Παπικὸν σύστημα φοβεῖται καὶ αὐτὸ τὴν προσεγγίζουσιν κρίσιν, καὶ ἐντεῦθεν ἐπαθυμεῖ ἀνυπομόνως τὴν ἑνωσιν τῆς Χριστιανασύνης, Παπικῆς καὶ Προτεστάντικῆς, πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς.

Τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον τοῦ ἐπιφανοῦς πατρός Βάλτερ Ἑλιοτ τῆς Νέας Ὑόρκης ἀναγνωσθέντος κατὰ τὴν ἐν Κολομβία Καθολικὴν Σύνοδον τοῦ 1893, καταδεικνύει τὴν πρόθεσιν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ὅπως ἐπωφεληθῇ τῆς παρουσίας συγχύσεως τοῦ

Προτεσταντισμοῦ. Ὁ ρηθεὶς Βάλτερ Ἐλλιοτ εἶπεν: —

«Ἡ κατάπτωσις τοῦ δογματικοῦ Προτεσταντισμοῦ παρέχει ἡμῖν κατάλληλον εὐκαιρίαν. Ἀποχωρώσεις, καὶ δόγματα, καὶ σχολαί, καὶ ὁμολογίαι, ἀποσυντίθενται ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν. Μεγάλοι ἄνδρες καθίδρυσαν ταῦτα, καὶ μικροὶ ἄνδρες δύνανται νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτὰ. Τὸ νέον ἔθνος τοῦτο (τὸ Ἀμερικανικόν) δὲν δύναται εἰμὴ μετὰ περιφρονήσεως νὰ θεωρῇ διδασκαλίαν (τὰς Προτεσταντικὰς), αἱ ὁποῖαι ἄγουσιν ἡλικίαν μόλις διπλασίαν τὴν τοῦ βραχέος αὐτοῦ βίου, καὶ ἐν τούτοις εἶναι ὑπέργηρον· ἀλλ' ἂν ἑτέρου τὸ αὐτό τοῦτο ἔθνος δὲν δύναται εἰ μὴ μετὰ σεβασμοῦ νὰ θεωρῇ διδασκαλίαν (τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἑκκλησίαν), ἡ ὁποία ἄγει ἡλικίαν εἰκοσάπλασίαν τοῦ σταδίου τῆς μεγάλης Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας. Λέγω ὑμῖν, ὅτι τὸ σφρίγος τῆς ἐθνικῆς νεολαίας (τῆς νέας Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας) πρόκειται κατ' ἀνάγκην νὰ θαμβωθῇ ἐκ τῆς δροσερότητος τῆς αἰωνίου (Ρωμαιοκαθολικῆς) θρησκείας, καὶ θέλει μετ' οὐ πολὺ χαλεπήσῃ ταύτην ὡς θείαν. Τὰ δόγματα τοῦ παλαιοῦ Προτεσταντισμοῦ ἐξαλείφονται ἐκ τῶν πνευμάτων τοῦ λαοῦ ἡμῶν ἢ μαραινούνται».

Ὁ Πάπας, ἐν ἐσχάτῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ ἐγκυκλίῳ, προσέφερεν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς, ἵνα προσεύχωνται οὗτοι ὑπὲρ τῆς προσελεύσεως τῶν Διαμαρτυρομένων εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἦτο ἡ ἐπὶ τινα χρόνον ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰς βασάνους τοῦ καθαρτηρίου. Ἐκ τῆς πρὸς τοὺς Διαμαρτυρομένους προσφωνήσεως αὐτοῦ ἀποτελουμένης μέρους τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, ἀναφέρομεν τὰ ἀκόλουθα:—

«Μετ' ἐνθέρμου ἀγάτης ἀποτεινόμεθα ἤδη πρὸς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι κατὰ τοὺς ἐσχάτους τούτους χρόνους καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐξαιρετικῶν ταραχῶν, προσκαίρων καὶ ὑλικῶν, κατέλιπον τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας. Λησμονοῦντες τὰς παρελθούσας περιπετείας, ἃς ὑψώσωσι τὰς διανοίας αὐτῶν ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ διψῶντες μόνον τὴν ἀλήθειαν καὶ σωτηρίαν, ἃς προσβλέψωσι πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἰδρυθεῖσαν ἐκκλησίαν. Ἐὰν τότε θελήσωσι νὰ παραβάσωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐκκλησίας πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην, καὶ ἴδωσιν εἰς ποίαν ἀδιέξοδον περιῆλθεν ἡ θρησκεία των, θέλουσι παραδεχθῇ προθύμως, ὅτι, λησμονήσαντες ἐν διαφόροις σπουδαίοις σημείοις τὰς παλαιὰς παραδόσεις, διωλίσθησαν ὡς ἐκ τῆς ἐκκλίσεως ταύτης εἰς ποικίλιαν γένων διδασκαλιῶν. Καὶ δὲν θέλουσιν ἀρνηθῇ, ὅτι μόλις παραμένει θεαία τις καὶ αὐθεντικὴ διατύπωσις τῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας οἱ αὐτουργοὶ τῆς νέας ταύτης καταστάσεως πραγμάτων παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἀποθανόντες.....

«Γνωρίζομεν κάλλιστα, ὁπόσῃς μακρᾶς καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας

ὑπάρχει ἀνάγκη, ὥπως ἀποκατασταθῇ ἡ κατάστασις, τὴν ὁποίαν ἐπιποθοῦμεν, καὶ πολλοὶ ἴσως δύνανται νὰ νομίζωσιν, ὅτι εἴμεθα λίαν πρὸς τοῦτο εὐέλπιδες, καίτοι ἀκολουθοῦμεν ὡς βάσιν μᾶλλον νὰ μᾶς ἐπιθυμῶσιν ἢ νὰ μᾶς ἀναμένωσιν οἱ ἄλλοι. Ἀλλ' ἀναθέτομεν πᾶσαν ἡμῶν τὴν ἐλπίδα καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀναμνησκόμενοι τῶν μεγάλων ποτε κατορθωμάτων τῆς οὕτω καλουμένης μωρίας τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ εἰς τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι προσέβλεπον ἐκκλητικοὶ καὶ ἀποροῦντες. Ἰκετεύομεν ἰδίᾳ τοὺς ἡγεμόνας καὶ ἄρχοντας, ἐν ὀνόματι τῆς πολιτικῆς αὐτῶν προνοίας καὶ μερίμνης ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν λαῶν των, νὰ σταθμίσωσιν ἀκριβοδικαίως τὰ σχέδια ἡμῶν, καὶ νὰ ὑποβοηθήσωσιν αὐτὰ παρέχοντες τὴν εὐνοίαν των καὶ τὸ κύρος των. Καίτοι δὲ πρόκειται μόνον περὶ μέρους τῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους ἀναμένομεν νὰ ὀρμάσωσιν, ἐν τούτοις ἢ ἐκ τῆς ὀρμάνσεως τούτων ὠφέλεια δὲν θὰ ᾔτο μικρά, ἐν μέσῳ μάλιστα τῆς παρούσης δριμητικῆς τῶν πάντων πτώσεως, ὅποτε εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἤδη ἀνησυχίαν προστίθεται καὶ ὁ φόβος τοῦ μέλλοντος.

«Ὁ παρελθὼν αἰὼν ἀφῆκεν τὴν Εὐρώπην δεβαρμένην ἐκ τῶν συμφορῶν καὶ τρέμουσαν ἔτι ἐκ τῶν ταραχῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων εἶχε σεισθῇ. Δὲν θέλει ἄρά γε ὁ παρὼν αἰὼν, ὁ ὁποῖος φθάνει ἤδη εἰς τὸ τέρμα αὐτοῦ, παραδώσῃ ὡς κληρονομίαν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐχέγγυά τινα ὁμονοίας καὶ τὴν ἐλπίδα μεγάλων ὠφελειῶν, αἵτινες θέλουσιν ἐπέλθῃ ἐκ τῆς ἐνότητος τῆς Χριστιανικῆς πίστεως;»

Δὲν δύναται τις νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ὁ τροχὸς τοῦ Προτεσταντισμοῦ στρέφεται πρὸς τὴν Ρώμην. Τοῦτο ἄλλως τε ἐγένετο φανερόν ἐκ τῆς προεχοῦσης θέσεως, ἣ ὁποία ἐδόθη εἰς τοὺς ἐν τῇ Μεγάλῃ Θρησκευτικῇ Συμβουλίᾳ Ρωμαιοκαθολικοῦς ἀντιπροσώπους καὶ ἐκτὸς τούτου καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς μεγάλης ἐπιθυμίας πάντων τῶν ἐν τῇ κινήματι τῆς Προτεσταντικῆς Ἐνώσεως ἐνδιαφερομένων, ὥπως ἐξασφαλίσωσι σύμπραξιν, ἂν μὴ ἔνωσιν, μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης. Ἐν ἐκ τῶν ἐν τῇ Πρεσβυτεριανῇ αἰρέσει σημείων, τὸ ὁποῖον ἤδη θεωροῦσι ὡς ἀξιόμειπτον καὶ τοῦ ὁποίου προτείνεται ἡ κατάργησις, εἶνε ἡ ἀπόδοσις τῆς προσωνυμίας «Ἀντίχριστος» εἰς τὴν Παπωσύνην.

Τὴν μεταξὺ τῶν Διαμαρτυρομένων τάσιν ταύτην πρὸς σύμπραξιν μετὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης τρανώτατα καταδεικνύει ἡ ἀδόλουθος ἐπιστολὴ Μεθοδιστοῦ τινος κληρικοῦ ἀπευθυνθεῖσα πρὸς τὸν Καρδινάλιον Γίδωνα. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἐξῆς: —

«Ἀγαπητὲ Καρδινάλιε:— Γνωρίζετε ἀναμφιβόλως καὶ ἐνδιαφέρεσθε διὰ τὸ μεταξὺ τῶν Προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν κίνημα πρὸς ἔνωσιν. Ἐὰν μέλλῃ νὰ γίνῃ τοιαύτη ἔνωσις, διατὶ δὲν δύνα-

ται νὰ περιλάβῃ καὶ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν ἐκκλησίαν; Δὲν ἔχει ἡ Ρωμαϊκὴ ἐκκλησία βάσιν τινα νὰ προτείνῃ, ἐπὶ τῆς ὁποίας νὰ δυνηθῶμεν πάντες νὰ σταθῶμεν; Δὲν δύναται νὰ παρασχη ἡμῖν παραχωρήσεις τινας, αἱ ὁποῖαι δυνατόν νὰ εἶναι προσωριναί, ἐὰν νομίζῃ ἡμᾶς εὐρισκομένους ἐν τῷ ἀδίκῳ, μέχρις οὗ μάθωμεν τελειότερον περὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν σχεδίων αὐτοῦ;

«Περὶ ἐνὸς πράγματος εἰμαι βέβαιος, ὅτι ἐγὼ ἀτομικῶς ἔχω αὐξανομένην ἐν ἐμοὶ τάσιν νὰ προσβλέπω ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπαμελέστερον πρὸς τὸ καλὸν πάντων τῶν κλάδων τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας, καὶ αἰσθάνομαι, ὅτι δὲν ἔχω μόνον ἐγὼ τὰ αἰσθήματα ταῦτα.

Ὅπως ὑμέτερος

Γεώρ. Οὐ. Κίνγκ, Ποιμὴν Πρώτης Μ. Ε. Ἑκκλησίας.»

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὁ Καρδινάλιος ἀπήντησεν ὡς ἀκολούθως:—

Οἰκία Καρδινάλιου ἐν Βαλτιμόρη

«Αἰδес. Γεώργ. Οὐλ. Κίνγκ, Ἀγαπητὲ Κύριε:—

«Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς σας λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ἡ ἐπιθυμία ὑμῶν πρὸς ἔνωσιν τῆς Χριστιανωσύνης εἶνε ἀξία παντὸς ἐπαίνου.

«Ἡ ἔνωσις αὕτη θὰ ἦτο τμηματικὴ μόνον, ἐὰν ἀπεκλείετο ἡ Καθολικὴ Ἑκκλησία. Θὰ ἦτο δὲ καὶ ἀδύνατον διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔνωσις ἄνευ στερεᾶς Γραφικῆς βάσεως, καὶ ἡ βάσις αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦσι ὁρατὴν κεφαλὴν τῆς ἐκκλησίας.

«Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ σταθερὰ κυβέρνησις ἄνευ κεφαλῆς, ἔν τε τῷ πολιτικῷ, στρατιωτικῷ καὶ ἐκκλησιαστικῷ βίῳ. Ἐκαστον Κράτος πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν κυβερνήτην αὐτοῦ, καὶ ἐκάστη πόλις πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν διοικητὴν αὐτῆς ἢ τὸν δημοτικὸν ἄρχοντα μετὰ τινος τίτλου. Ἐὰν αἱ ἐκκλησίαι τοῦ κόσμου θελήσωσι νὰ ἐπιζητήσωσι κεφαλὴν, ποῦ δύναται νὰ εὑρωσι τοιαύτην μὲ τόσον κύρος ἢ αὐθεντίαν εἰ μὴ ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ τῆς Ρώμης; — οὐχὶ ἐν Κανταβριγίᾳ ἢ Κωνσταντινουπόλει.

«Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους τῆς ἐνώσεως, οὗτοι εἶνε εὐκολώτεροι παρ' ὅτι φαντάζεται τις συνήθως. Ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἀναγνωρίζει καὶ διακρατεῖ πάσας τὰς θετικὰς διδασκαλίας πασῶν τῶν Προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς δικαστικῆς ὑπεροχῆς τοῦ Πάπα ἤθελε διευκολύνῃ τὴν ὁδὸν ὅπως παραδεχθῇτε καὶ τὰς ἄλλας αὐτῆς διδασκαλίας. Εἰσθε ἐγγύτερον πρὸς ἡμᾶς ἢ ὅσον φαντάζεσθε. Πολλὰ διδασκαλία ἀποδίδονται εἰς

τὴν Καθολικὴν ἐκκλησίαν, τὰς ὁποίας ὅμως αὕτη ἀποβάλλει.

«Ὅλος ὑμέτερος ἐν Χριστῷ

Ἰωάν. Καρδινάλιος Γίβδων.»

Εἰς ταῦτα ἐδόθη ἡ ἀκόλουθος ἀπάντησις, καὶ κοινῇ ἀμφοτέρων συναίνεσει αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ποθομένης ἐνώσεως.

«Ἀγαπητέ Καρδινάλιε:— Ἡ ἀπάντησις ἀνεγνώσθη μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος. Μοὶ ἐπιτρέπετε ἤδη νὰ ἐρωτήσω, ἐὰν δὲν θὰ ἦτο συνετὸν καὶ ἀξιόλογον διὰ τὴν Καθολικὴν ἐκκλησίαν νὰ παρουνισάσῃ εἰς τὰς Προτεσταντικὰς ἐκκλησίας δυνατὴν τινα βάσιν ἐνώσεως (περιγράφουσα τὸ ζήτημα ἐν ἐπαρκεί λεπτομερείᾳ) καὶ τι παρόμοιον πρὸς τὰς προτάσεις τῆς ἐν Σικάγῳ Ἐπισκοπικῆς ἐκκλησίας; Γνωρίζω, ὅπόσον ἡ Μεθοδιστικὴ ἐκκλησία, καὶ ἐν γένει ὁλόκληρος ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, παρεννοεῖται παρὰ πολλῶν, καὶ ἐπομένως νομίζω ἀναπόφευκτον, ὅτι καὶ ἡ Καθολικὴ ἐκκλησία δημοῶς παρεννοεῖται καὶ κακῶς κρίνεται ὑπὸ πολλὰς ἐπὶ φρεῖς. Δὲν δύναται ἡ Καθολικὴ ἐκκλησία νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἐκ μέρους τῶν Διαμαρτυρουμένων παρανόησιν ταύτην, ἂν οὐχὶ καθ' ὁλοκληρίαν, κατὰ μέγα τοῦλάχιστον μέρος, καὶ τὸ τοιοῦτον δὲν θὰ ἐπέσπευδε τὴν ποθομένην ἑνώσιν;

«Ἐμῖα τῆς γνώμης ὅτι ἡ παροῦσα διρηγμένη κατάστασις τῆς Χριστιανωσύνης εἶνε πλήρης μαρτίας, αἰσχύνης καὶ ὀνείδους, καὶ οὐδεμίαν ἔχω ἐναντίωσιν ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ πάντων κεφαλὴ μὲ κεντρικὸν κῆρος ὑπὸ ὄρους τινὰς περιοριστικούς.

«Ὅλος ὑμέτερος

Γεώργιος Οὐλ. Κινγκ».

Τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης αἰσθήματα τῆς δημοφιλούς «Ἐταιρείας τῶν Νέων πρὸς Χριστιανικὴν μόρφωσιν» κατεδείχθησαν σαφέστατα ἐκ τῆς ἐτησίας αὐτῆς ἐν Μόντρεαλ κατὰ τὸ 1893 συνελεύσεως αὐτῆς. Μεταξὺ τῶν ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ ἀπεσταλμένων ἦτο ἐπιφανὴς ἐκ Βομβάης Ἰνδός, ὁ Σεβ. κ. Καρμακάρ, προσήλυτος εἰς τὸν Προτεσταντικὸν Χριστιανισμόν. Ἐν ταῖς πρὸ τῆς Ἐταιρείας ταύτης παρατηρήσεσιν αὐτοῦ ἀνέφερεν, ὅτι ὁ Παπισμὸς ἀπετέλει ἐμπόδιον εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν ἐν Ἰνδίαις ἔργον. Ὁ λόγος οὗτος ἔτυχε πασιφανεστάτης ἐν τῇ συνελεύσει ἀποδοκιμασίας· ἀλλ' ὅτε τὰ ἡμερήσια φύλλα τῶν Παπικῶν ἐδημοσίευσαν τοὺς λόγους τοῦ ἐν λόγῳ Ἰνδοῦ, σχολιάζοντα αὐτοὺς δυσμενῶς, πολλοὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ διετάραξαν τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς συνελεύσεως, ὁπότε ὁ Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὴν ὀργὴν τῶν ἐγειρόμενων ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνελεύσεως καὶ δηλῶν, ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι ἀπεσταλμένοι δὲν ἦσαν ὑπεύθυνοι διὰ τὸν κ. Καρμακάρ, ἀφίνων οὕτω τὸν ξένον νὰ βαστάσῃ τὸ βάρος τῆς ὀργῆς τῶν, καθότι οὐ-

τω θαρραλέως ἐμαρτύρησε τὴν ἀλήθειαν. Προφανῶς ὁ κ. Καρμακάρ ἦτο ὁ μόνος Διαμαρτυρόμενος ἐν τῇ συνελεύσει ταύτῃ,— ὁ μόνος, ὁ ὁποῖος οὔτε ἐφοβήθη, οὔτε συνεπάθησεν, οὔτε ἐκλίνε πρὸ τοῦ θηρίου. (Ἀποκ. κ'.4). «Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη». Οἱ λόγοι τοῦ κ. Καρμακάρ, οἱ ἐξερεθίσαντες τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς, εἶναι οἱ ἀκόλουθοι, ὡς ἀνέφερεν αὐτοὺς ἡ ἐφημερίς «Ἀμερικανικὸς Φρουρός» κατ' Αὐγουστον τοῦ 1893:—

«Υπάρχει ἀξιοσημείωτος ἀντιστοιχία μεταξὺ τῆς Ρωμαϊκῆς λατρείας καὶ τῆς Ἰνδικῆς λατρείας. Ὁ Παπισμὸς δὲν εἶναι τίποτε εἰ μὴ νέα ἐπιγραφὴ ἐπὶ τῶν παλαιῶν φιαλῶν τοῦ ἐθνισμοῦ, αἱ ὁποῖαι περιέχουσι τὸ θανατηφόρον δηλητήριον τῆς εἰδωλολατρείας. Πολλάκις οἱ Ἴνδοι ἐρωτῶσιν ἡμᾶς: «Τίς ἡ μεταξὺ Χριστιανισμοῦ καὶ Ἰνδισμοῦ διαφορά;» Ἐν Ἰνδίαις ἔχομεν νὰ ἀντιπαλαίσωμεν οὐχὶ μόνον κατὰ τῆς Λερναίας ὕδρας τῆς εἰδωλολατρείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ὀκτάποδος τοῦ Παπισμοῦ.

Μεταξὺ τῶν ὀλίγων φωνῶν, αἱ ὁποῖαι ἠγέρθησαν ἐναντίον τῆς πράξεως ταύτης τῆς «Ἐταιρείας πρὸς Χριστιανικὴν μόρφωσιν», ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις, αἵτινες ἐλήφθησαν ἐν πατριωτικῇ συνελεύσει τῶν πολιτῶν τῆς Βοστώνης, καὶ ἐγένοντο ὁμοθυμῶς δεκταὶ ὑπὸ δισχιλίων ἀνθρώπων:—

«Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐν Μόντρεαλ συνελθούσῃ συνελεύσει τῆς «Ἐταιρείας πρὸς Χριστιανικὴν μόρφωσιν». ὁ Σεβ. Σ. Υ. Καρμακάρ καθαρῶς καὶ ἀληθῶς ἀνέφερε περὶ τῶν ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα προβάλλονται κατὰ τὴν πρόοδον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Ἰνδίαις, ὑπενθυμίζων τὴν ἠθοφθόρον ἐπίδρασιν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐγείρων ὡς ἐκ τούτου τὸ μένος τῶν Γάλλων Ρωμαιοκαθολικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπεχείρησαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐλευθεροστομίαν ἐν Προτεστάντικῃ συνελεύσει διὰ θορυβωδῶν πράξεων, διὰ τοῦτο

«Ἀπεφασίσθη, ὅτι ἡμεῖς, Διαμαρτυρόμενοι πολῖται τῆς Βοστώνης, ἀναγνωρίζομεν τὸν πλήρη δίκαιον τοῦ Σεβ. Σ. Υ. Καρμακάρ, ὁ ὁποῖος εὐθαρσῶς ἀνέφερεν περὶ πραγματικῶν γεγονότων καὶ βαθέως λυπούμεθα, ὅτι ὁμιλος Χριστιανῶν προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τοὺς Παπικοὺς κατακρίνων οὕτω ἓνα ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ ελπόντα τὴν ἀλήθειαν.

«Ἀπεφασίσθη, ἵνα ἀντίγραφον τῶν ἀποφάσεων τούτων ἀποσταλῇ πρὸς τὸν ἡμερήσιον καὶ πατριωτικὸν τύπον, καθὼς καὶ πρὸς τὸν Σεβ. Σ. Υ. Καρμακάρ».

Ἐτερον δημοφιλὲς Προτεσταντικὸν Σωματεῖον, ὁ Φιλολογικὸς Κύκλος τοῦ Τσαντάκουα κατὰ τινὰ τῶν ἐτησίων αὐτοῦ συνελεύσεων, ἀπέστειλε τὸν ἀκόλουθον χαιρετισμὸν εἰς παρόμοιον σωματεῖον Ρωμαιοκαθολικῶν, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη ἀργότερον τοῦ Φιλολογικοῦ Κύκλου Τσαντάκουα καὶ εἶχεν ὡς ἔδραν αὐτοῦ τὴν πόλιν Τσάμπλαιν. Τὸν χαιρετισμὸν τοῦτον πάντα τὰ μέλη τοῦ ἐν λόγῳ Φιλολογικοῦ Κύκλου ὁμοθυμαδὸν ἐπεδοκίμασαν, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως:—

«Πέμπομεν τοὺς χαιρετισμοὺς ἡμῶν καὶ τὰς ἐγκαρδιωτάτας ἡμῶν εὐχὰς πρὸς τὴν «Καθολικὴν Θερινὴν Σχολήν.» Εἰς ἀπάντησιν τοῦ χαιρετισμοῦ τούτου ὁ Πρόεδρος τοῦ Φιλολογικοῦ Κύκλου Βικέντιος ἔλαβε τὸ ἀκόλουθον εὐχαριστήριον παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Καθολικῆς Θερινῆς Σχολῆς, Θωμᾶ Κόναρτυ: «Οἱ φοιτηταὶ τῆς Καθολικῆς Θερινῆς Σχολῆς τῆς Ἀμερικῆς εἶναι λίαν εὐγνώμονες διὰ τοὺς ἐγκαρδιούς ὑμῶν χαιρετισμούς, καὶ πέμπονσι πρὸς ὑμᾶς τὰς βαθυτάτας αὐτῶν εὐχὰς».

Ἐτερον σωματεῖον Διαμαρτυρομένων, λαμβάνει μέρος, ὅπως κατωρθώσῃ ἵνα τὸ ἔθνος τοῦτο (τὸ Ἀμερικανικόν, — τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ βίου αὐτοῦ ἀπέρριψε τὴν διδασκαλίαν τοῦ θείου δικαίωματος τῶν βασιλέων, καὶ τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα οἰουδήποτε νὰ κυβερνᾷ ὡς «βασιλεὺς ἐλέφ Θεοῦ») περιβληθῇ τὸ ἔνδυμα τῆς Χριστιανικῆς Ὁμολογίας, ὅσον-δήποτε καὶ ἂν ἀτιμάξῃ τὴν ὁμολογίαν ταύτην. Εἰς ἐκ τῶν κυρίων σκοπῶν τοῦ Κινήματος τούτου τῆς Ἑθνικῆς Μεταρρυθμίσεως, ὡς ὀνομάζεται, ἥτο νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς πάντας τὴν αὐστηράν τήρησιν τῆς Κυριακῆς ὡς ἡμέρας λατρείας. Καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ των διὰ πλειονοψηφίας τοῦ λαοῦ, εἶναι λίαν πρόθυμοι νὰ ζητήσωσι καὶ τὰς ψήφους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Ἐκφράζουσιν ὅθεν τὴν προθυμίαν αὐτῶν νὰ κάμωσιν οἰασδήποτε παράχωρήσεις, πωλοῦντες μάλιστα καὶ τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν, τὴν ἔξαγορασθεῖσαν διὰ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων, ἵνα κερδήσωσι τὴν σύμπραξιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης. Ἀκούσατε τὴν πρότασιν αὐτῶν, ὡς δημοσιεύεται αὕτη ὑπὸ τοῦ κυρίου ὁργάνου τῆς ἀποχωρέσεως ταύτης τῶν Διαμαρτυρομένων «Ὁ Χριστιανὸς Διπλωμάτης», ὁ ὁποῖος λέγει ὡς ἀκολούθως:—

«Ὅποτεδήποτε οὗτοι [ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία] εἶναι πρόθυμοι νὰ συμπράξωσιν, ὅπως γενικῶς πάντες ἀντιστῶμεν κατὰ τοῦ πολιτικοῦ ἀθείσμου, εὐχαρίστως θέλομεν δώσῃ χεῖρας πρὸς ἀλλήλους. Καὶ πάλιν: «Δυνάμεθα νὰ εὐρωμεν ἀντίστασιν κατὰ τὰς πρώτας ἡμῶν προσπάθειας· διότι δὲν ἦλθεν εἰσέτι ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία θέλει συγκατατεθῇ νὰ δώσῃ χεῖρας εἰς ἄλλας ἐκκλησίας· ἀλλ' ἦλθεν ὁ καιρὸς νὰ δέχῃται εὐχαρίστως σύμπραξιν ὑφ' ὅτανδήποτε μορφήν καὶ ἂν παρουσιάζεται»

αὕτη. Τοῦτο εἶνε μία τῶν ἀναγκῶν τῆς καταστάσεως.— Αἰδ. Σ. Φ. Σιόβελ (Πρεσβυτεριανός).

Ἡ αὕτη ἐφημερίς ἐσημείωσεν ὡσαύτως ποῖον πρέπει νὰ εἶνε τὸ καθήκον τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, ὡς ἀκολούθως:— Ἡ θεραπεία ἡμῶν ἀπὸ πασῶν τῶν φθοροποιῶν τούτων ἐπενεργειῶν εἶνε, ὅπως ἡ κυβερνήσις ἡμῶν ἐξυψώσῃ τὸν ἠθικὸν νόμον καὶ ἀναγνωρίσῃ ὅπισθεν αὐτοῦ τὸν Θεόν, καὶ ἐπιβάλῃ χεῖρα ἐπὶ πάσης θρησκείας, ἡ ὁποία δὲν συμμορφοῦται πρὸς τοῦτον.» Μάλιστα, «αἱ ἀνάγκαι τῆς καταστάσεως» ἐξαναγκάζουσι πράγματι τὰς θρησκευτικὰς δυνάμεις τῆς Χριστιανασύνης νὰ λαμβάνωσιν ἰδιαίτερα μέτρα, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται μεγάλη διορατικότης, ὅπως παρρηγήσῃ τις τὴν πρὸς τὰ ὅπισθεν στροφὴν τῶν τροχῶν τῆς θρησκευτικῆς προόδου, καὶ φαντασθῇ τὴν ἄβυσσον, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει ἀχθῇ ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία.

Ἐπισκοπιανὸς τις κληρικὸς, ὁ Σεβ. Φ. Η. Χόπκινς, ἐν ἄρθρῳ δημοσιευθέντι ἐν τῷ περιοδικῷ «Αἰών» εἶπεν ὡς ἀκολούθως:—

«Περὶ ἐνὸς πράγματος εἰμαι βέβαιος: Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγένοντο αἱ μεγάλαι ἐν τῷ παρελθόντι μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν διαιρέσεις, ἡ κατάστασις τῆς ἐκκλησίας ἦτο ὁποία εἶνε τώρα, καί, ἐὰν τὸ πνεῦμα καὶ ὁ χαρακτὴρ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν οἱ πρωτοεργοὶ τῶν διαιρέσεων τούτων, ἦτο τὸ αὐτὸ ὁποῖον εἶνε τὸ τῶν ἤδη ἀντιπροσώπων των, οὐδεμία παντάπασι διαίρεσις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ θὰ ἐγένετο. [Πολὺ ἀληθές!] Ἡ μεταβολὴ αὕτη τῆς καταστάσεως τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἡγετῶν τῶν διαφόρων ἀποχρώσεων τοῦ Χριστιανισμοῦ μοι φαίνεται ὡς ἀπόδειξις, ὅτι ὁ Θεὸς τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἀγάπης, κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ καιρὸν καὶ τρόπον, θέλει φέρῃ πάντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ πᾶλιν εἰς ἑαυτὸν. [Ἄλλ' εἰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἐμποτισθῇ διὰ τοῦ πνεύματος ἡ τοῦ οἴνου τῆς Μεγάλης Βαβυλῶνος (Ἀποκ. ιζ'.2 «καὶ ἐμεθίσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς — τῆς πόρνῃς τῆς μεγάλης») εἶνε ἀπόδειξις καταπτώσεως τῆς ζωτικῆς θεοσεβείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καθὼς καὶ μαρτυρία, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ εὐγενοῦς κινήματος τῆς Μεγάλης Μεταρρυθμίσεως ἀπέθανεν»].

Ἀκούσατε κατωτέρω τὴν λίαν φρόνιμον παραίτησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φάρραρ, ὁ ὁποῖος παραιτούμενος τῆς θέσεώς του ὡς ἐκδότου τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τῶν Ἑκκλησιῶν» ἔκαμε τὴν ἀξιοσημειωτὸν ταύτην μαρτυρίαν:—

«Ὁλόκληρος ὁ Προτεσταντισμὸς δοαίνει σφάλλων, καὶ, ἐὰν οἱ ἀδιαφοροῦντες λαϊκοὶ δὲν ἐξυπνήσωσιν ἐγκαίρως καὶ διεκδικήσωσιν τὰ δικαιώματά των, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀπέναντι τῆς θρησκείας των, θὰ εἶνε πλέον πολὺ ἀργά, ὁπότε θέλουσιν εὐρεθῇ μέλη μι-

ἅς ἐκκλησίας, ἡ ὁποία θέλει εἰσθαι παπική καθ' ὅλα ἐκτὸς τοῦ ὀνόματος, περ θὰ φέρῃ αὕτη».

Ἐνῷ βλέπομεν, ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ (τῇ Ἀμερικῇ), ἡ ὀνομαστικὴ ἐκκλησία, Παπικὴ τε καὶ Προτεσταντικὴ, ἐπιζητεῖ τὴν προστασίαν καὶ σύμπραξιν καὶ προστασίαν, θέτουσα κατὰ μέρος τὰς δογματικὰς αὐτῶν διαφορὰς καὶ ἐντείνουσα τὰ σημεῖα τῆς ὁμοφωνίας αὐτῶν, καὶ πάντες ὑπερεπιθυμοῦσι ταχεῖαν ἔνωσιν ἐπὶ οἰαδήποτε θυσίᾳ, ἡ ὁποία δὲν θίγει τὴν πολιτικὴν των, ἐν Εὐρώπῃ τὸ πρᾶγμα ἔχει διαφῶρος. Ἐν αὐτῇ αἱ πολιτικαὶ δυνάμεις διασθάνονται τὰ μέγιστα τὴν ἔλλειψιν ἀσφαλείας καὶ τὸν κίνδυνον, καὶ προσβλέπουσιν ἐπομένως πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς δυνάμεις δι' οἵανδήποτε βοήθειαν ἦν αὐταὶ δύνανται νὰ παράσχωσιν. Ἐνταῦθα (ἐν Ἀμερικῇ) ὁ τηκόμενος ὀφθαλμὸς τῆς Ἐκκλησίας προσβλέπει ἰκευτικῶς πρὸς τὴν πολιτείαν, ἐνῷ ἐν Εὐρώπῃ οἱ κλονιζόμενοι θρόνοι ἐπιζητοῦσιν ἐρείσματα παρὰ τῆς ἐκκλησίας.

Τοιαύτη εἶνε ἡ λυπηρὰ κατάστασις τοῦ μέλλοντος τούτου συστήματος, τὸ ὁποῖον φέρεται ἤδη εἰς κρίσιν πρὸ τοῦ συνηγμένου κόσμου, — τοῦ συστήματος τούτου, τὸ ὁποῖον αὐτοκαλεῖται Χριστιανωσύνη (Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ), ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ὁ Χριστὸς λίαν ἐμφατικῶς ἀποκηρύττει, καὶ προσφυσέστατα ὀνομάζει «Βαβυλῶνα». Ὅπως καταφανὲς εἶνε ὁ παραλογισμὸς τοῦ ἐφαρμόζειν τὸ ὄνομα Χριστιανωσύνη ἐπὶ τῶν βασιλείων τοῦ κόσμου τούτου! Περιγράφουσιν οἱ προφῆται τοιαύτην τινα κατάστασιν προγμάτων ἐν πῇ ἐνδόξῳ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ; Θέλει ὁ μέγας Βασιλεὺς τῆς Εἰρήνης περιέρχεσθαι ἰκετεύων τὰ ἔθνη νὰ ἀναγνωρίσωσι τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ καὶ ἀνομολογήσωσι τὰ δικαίωμά του — γῆς, πλούτου καὶ κυριαρχίας; Θέλει παρακαλῇ διὰ τὸ ὀλίγον τοῦ πτωχότατου χωρικοῦ ἢ ἐπιζητῇ τὴν εὐνοίαν τοῦ ἰσχυροῦ; Ἡ θέλει ἰκετεῦν τοὺς ὑπηκόους αὐτοῦ νὰ σπεύσωσι νὰ ἐντείνωσι τὰς θνησκοῦσας αὐτῶν δυνάμεις καὶ ἐνεργείας, ἵνα ὑποστηρίξωσι τὸν κλονιζόμενον αὐτοῦ θρόνον; Ὡ! οὐχί· μετ' ἀξιοπρεπείας καὶ ἐξουσίας, ὅταν ἔλθῃ ὁ ὠρισμένος καιρὸς, θέλει λάβῃ ἐφ' ἑαυτὸν τὴν μεγάλην αὐτοῦ δύναμιν καὶ ἀρχίσῃ τὴν ἔνδοξον αὐτοῦ βασιλείαν· καὶ τίς θέλει ἐμποδίσῃ ἢ φράξῃ τὸν δρόμον του;

Οὕτως ὑπάρχει γενικὸς σύνδεσμος τῶν ὑπαρχουσῶν δυνάμεων, πολιτικῶν τε καὶ ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἀμοιβαία ἀλλήλων ὑποστήριξις· καὶ πρὸς ταύτας συνδέονται τὰ συμφέροντα πάντων τῶν πλουσίων, τῶν μεγάλων καὶ τῶν ἰσχυρῶν — τὰ συμφέροντα βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων καὶ διπλωματῶν καὶ εὐγενῶν καὶ δεσποτῶν καὶ τιτλοῦχων καὶ ἱερέων καὶ ἐπισκόπων, καὶ τοῦ κλήρου παντὸς βαθμοῦ, τῶν κεφαλαιούχων, τῶν μεγάλων τραπεζιτῶν, τῶν μονοπωλιακῶν σωματείων, κλπ. κλπ. Ἡ παρούσα κατάστασις δὲν εἶνε εἰ μὴ σύγκρουσις ἰδεῶν καὶ γενικὴ προπαρασκευὴ διὰ τὴν ἐπα-

κειμένην κρίσιν! Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις, αἱ ἐν ταῖς Γραφαῖς ἀναφερόμεναι ὡς δυνάμεις τῶν οὐρανῶν (αἱ ὀνομαστικαὶ πνευματικαὶ δυνάμεις), προσεγγίζουσι πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἀληθῶς, «οἱ οὐρανοὶ θέλουσιν περιελιχθῆ ὡς βιβλίον περιελισσόμενον»· ἀλλὰ ἐνῶ συμπεριπλέκονται ὡς ἄκανθαι (καθότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰρηνικὸς καὶ ἥσυχος προσεταιρισμὸς τῶν ἐλευθεροφρόνων Διαμαρτυρομένων μετὰ τοῦ τυραννικοῦ πνεύματος τῆς Παπασύνης], καὶ ἐνῶ μεθύουσιν ὡς μεθύσται [μεμεθυμένοι ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου, τοῦ οἴνου τῆς Βαβυλῶνος], θέλουσι καταναλωθῆ ὡς κατάξηρον ἄχυρον» (Ναούμ α'.10), ἐν τῷ μεγάλῳ κατακλυσμῷ τῆς θλίψεως καὶ ἀναρχίας τῆς προορηθείσης ἐν τῷ Λόγῳ τοῦ Θεοῦ ὡς εἰσαγωγῆς τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας.

Δὲν θέλομεν νὰ ἐννοηθῶμεν ὡς περιλαμβάνοντες πάντας τοὺς Χριστιανούς εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ὅλως τοῦναντίον. Ὡς ὁ Κύριος ἀναγνωρίζει τινὰς ἐν τῇ Βαβυλῶνι ὡς πιστοὺς αὐτῷ καὶ ἀποτείνεται ἤδη αὐτοῖς λέγων: «Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, λαὸς μου» (Ἀποκ. ιη'.4), οὕτω καὶ ἡμεῖς πράττομεν καὶ χαίρομεν **πιστεύοντες**, ὅτι ὑπάρχουσι σήμερον χιλιάδες ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι δὲν ἔκαμψαν γόνυ εἰς τὸν Βάαλ τοῦ παρόντος καιροῦ — εἰς τὸν Μαμμωνᾶν, τὴν Ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν Φιλοδοξίαν. Τινὲς ἐκ τούτων ὑπακούσαντες ἤδη ἐξῆλθον ἐξ αὐτῆς, καὶ οἱ λοιποὶ δικιμάζονται νῦν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, πρὶν ἢ αἱ πληγαὶ ἐκχυθῶσιν ἐπὶ τῆς Βαβυλῶνος. Οἱ ἀγαπῶντες τὴν ἰδιοτέλειαν, τὴν δημοτικότητα, τὴν ἐπίγειον εὐημερίαν καὶ τὴν τιμὴν ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, περισσότερον παρ' ὅσον ἀγαπῶσι τὸν Κύριον, καὶ οἱ σεβόμενοι μᾶλλον τὰς ἀνθρωπίνους θεωρίας καὶ συστήματα ἢ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, δὲν θέλουσιν ἐξέλθῃ ἐκ τῆς Βαβυλῶνος μέχρις οὗ πέσῃ αὕτη, καὶ ἔρχονται διὰ τῆς «μεγάλης θλίψεως» (Ἀποκ. ζ'.9, 14). Ἄλλ' οἱ τοιοῦτοι δὲν θέλουσιν λογισθῆ ἄξιοι νὰ συμμετάσχωσιν ἐν τῇ Βασιλείᾳ. [Παράβαλε Ἀποκ. 6'.26. γ'.21.— Ματθ. ι'.37.— Μαρ. η'.34,35.— Λουκ. ιθ'.26,27.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΡΜΑΓΕΔΔΩΝΟΣ.

Ἡ προεγγίζουσα θλίψις διαφοροτρόπως συμβολιζομένη ὑπὸ τῶν Προφητῶν. — Ὑποτυπουμενὴ διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἰσραὺλ κατὰ τὸ 70 μ. Χρ., καὶ διὰ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. — Ὁ γενικὸς χαρακτὴρ καὶ ἡ ἔκτασις αὐτῆς. — Ὁ μέγας στρατὸς τοῦ Κυρίου. — «Οἱ χεῖριστοι τῶν ἐθνικῶν». — «Ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως τοῦ Ἰακώβ». — Ἡ ἀπολύτρωσις αὐτοῦ. — Ἡ κατατρόπωσις τοῦ Γῶγ καὶ Μαγῶγ.

«Ἰδού, ἐνῶ ἐγὼ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκλήθη τὸ ὄνομά μου [«Χριστιανισμός» — «Βαβυλὼν»] ἀρχίζω νὰ φέρω κακόν. Θέλω καλέσει μάχαιραν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοίκους τῆς γῆς, λέγει ὁ Κύριος τῶν δυνάμεων Ὁ Κύριος θέλει βρυχήσῃ ἐξ ὕψους, καὶ ἐκπέμψῃ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κατοικίας τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ· θέλει κραυγάζει δυνατὰ ἐπὶ τῆς [ὀνοματικῆς] κατοικίας αὐτοῦ [τῆς «Χριστιανωσύνης»].· θέλει βοήσῃ, ὥς οἱ ληνοπατοῦντες, κατὰ πάντων τῶν κατοίκων τῆς γῆς.

«Θόρυβος θέλει θφάσῃ ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς· διότι ὁ Κύριος ἔχει κρίσιν μετὰ τῶν ἐθνῶν· αὐτὸς διαδικάζεται μετὰ πάσης σαρκός· θέλει παραδώσῃ τοὺς ἀσεβεῖς εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος.

«Οὕτω λέγει ὁ Κύριος τῶν δυνάμεων: Ἰδού κακὸν θέλει ἐξέλθῃ ἀπὸ ἔθνη εἰς ἔθνος, καὶ ἀνεμοστροβίλος μέγας θέλει ἐγερθῇ ἐκ τῶν ἁκρῶν τῆς γῆς· δὲν θέλουσι θηνολογηθῇ, οὐδὲ συναχθῇ· οὐδὲ ταφῇ· θέλουσιν εἶσθαι διὰ κοπρίαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς». Ἱερ. κε' 26-29-38.

ΤΟΣΟΥΤΟΝ πολὺπλοκος καὶ ἰδιάξουσα θέλει εἶσθαι ἡ ἡμέρα αὕτη τῆς Ἀγανακτήσεως, ὥστε οὐδὲν σύμβολον θὰ ἠδύνατο νὰ περιγράψῃ αὐτήν. Ἐν ταῖς Γραφαῖς γίνεται χρῆσις πολλῶν ἰσχυρῶν συμβόλων, ὥς τῆς μάχης, σεισμοῦ, πυρός, καταγίδος, θυέλλης καὶ κατακλυσμοῦ.

Εἶνε ἡ «μάχη τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος», καθ' ἣν θέλει συναγάγῃ τὰ ἔθνη καὶ συναθροίσῃ τὰ βασίλεια, ἵνα ἐκχέῃ ἐπ' αὐτὰ τὴν ἀγανάκτησίν του, ὅλην τὴν ἔσχατον τῆς ὀργῆς του, διότι αὐτὸς ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων ἐπισκέ-

πτεται τὸ στρέψιμα τῆς μάχης. — 'Αποκ. ιστ'.14. Σοφον. γ'. 8. 'Ησαϊ. ιγ'.4.

Εἶνε «Σεισμός Μέγας, ὅλος οὐκ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμός οὕτω μέγας», ὅλος θέλει «σεισῇ οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν». — 'Αποκ. ιστ'.18. 'Εβρ. ιδ'.26.

Εἶνε τὸ «Πῦρ» τοῦ Ζήλου τοῦ Θεοῦ, ὅπερ θέλει καταναλῶσθαι πᾶσαν τὴν γῆν». Οἱ τε παρόντες οὐρανοὶ (αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις τῆς Χριστιανωσύνης) καὶ ἡ παρούσα γῆ (ἡ κοινωνικὴ διοργάνωσις ὑπὸ τε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ πολιτικὴν ἐπικροσίν) τηροῦνται διὰ τὸ πῦρ τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως. «Οἱ οὐρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα (διὰ ξεούσης θερμότητος) λυθῇσεται (θέλουσι τακῇ), καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα εὐρεθῇσεται (θέλουσι κατακαῇ) ... Οὐρανοὶ πυρούμενοι (καιόμενοι) λυθῇσονται (θέλουσι διαλυθῇ)». «Πάντες οἱ ὑπερήφανοι, καὶ πάντες οἱ πράττοντες ἀσέβειαν, θέλουσιν εἶσθαι ἄχυρον, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο θέλει κατακαύσῃ αὐτούς· δὲν θέλει ἀφίσῃ αὐτοῖς οὔτε ρίζαν οὔτε κλάδον. — Σοφ. γ'.8. Β'. Πέτρ. γ'.10,12. Μαλ. δ'.1.

«'Η ὁδὸς τοῦ Κυρίου εἶνε μετὰ 'Ανεμοστρόβιλου καὶ θυέλλης». «Τίς δύναται νὰ σταθῇ ἐνώπιον τῆς ἀγανακτήσεως αὐτοῦ;» «Καὶ τίς δύναται νὰ σταθῇ εἰς τὴν ἔξαπιν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ;» — Ναοὺμ α'.3,6,7.

«'Ιδοὺ, ἔρχεται ἰσχυρὸς καὶ δυνατὸς παρὰ Κυρίου, ὡς Θύελλα Χαλάξης, ὡς καταστρεπτικὸς 'Ανεμοστρόβιλος, ὡς Κατακλυσμὸς 'Ισχυρῶν 'Υδάτων πλημμυρούντων, καὶ θέλει καταρρίψῃ εἰς τὴν γῆν μετὰ δυνάμει τὸν κολοφῶνα τῆς ὑπερηφανείας». 'Επιτιμᾷ τὴν θάλασσαν καὶ ξηραίνει αὐτήν, καὶ καταξηραίνει πάντας τοὺς ποταμούς..... Τὰ ὄρη σείονται ἐπ' αὐτῷ, καὶ οἱ λόφοι διαλύονται, ἡ δὲ γῆ (σύμβολα δλοκλήρου τῆς παρουσίας διατάξεως πραγμάτων) καίεται ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· ναί, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ..... Μὲ πλημμύραν κατακλύζουσαν θέλει κάμῃ συντέλειαν τοῦ τόπου αὐτῆς, καὶ σκότος θέλει καταδιώξῃ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ». — 'Ησαϊ. η'.2, Ναοὺμ α'.4,5,8.

«Ὅτι δὲν πρόκειται περὶ κατὰ γράμμα κατακλυσμῶν καὶ πυρῶν, καταστρεπτικῶν τοῦ πλανήτου ἡμῶν καὶ τῶν κατοικούντων ἐπ' αὐτοῦ, εἶνε καταφανὲς ἐκ τῆς ἐν ταῖς Γραφαῖς (συμβολικῆς) ἐκθέσεως, καθ' ἣν ἡ παρούσα διάταξις πραγμάτων, ὅταν καταστραφῇ, θέλει ἀκολουθηθῇ ὑπὸ νέας πραγμάτων διατάξεως — «νέων οὐρανῶν (τῆς δεδοξασμένης 'Εκκλησίας τοῦ Θεοῦ) καὶ νέας γῆς (τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἀναδιοργανωμένης ὑπὸ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς δάσεως τῆς ἀγάπης καὶ οὐχὶ τῆς ἰδιαιτελείας)». 'Αναφερόμενος εἰς τὴν νέαν ταύτην διάταξιν πραγμάτων, ἥτις θέλει ἐπέλθῃ. ἀφ' οὗ τὸ πῦρ τῆς ἀνταποδοτικῆς ἐκ-

δικήσεως τοῦ Θεοῦ καταναλώσῃ τὰ παρόντα κακὰ, ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Προφήτου λέγει:—

«Τότε θέλω ἀποκαταστήσῃ εἰς τοὺς λαοὺς γλῶσσαν καθαρὰν (τὴν ἀλήθειαν), διὰ τὴν ἐπικαλῶνται πάντες τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, νὰ δουλεύωσιν αὐτὸν ὑπὸ ἓνα ζυγόν (ὁμοθυμῶς) (Σοφ. γ'. 9).

ΔΥΟ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ.

Ἀλλὰ, ἐπειδὴ αἱ διαφοροὶ αὗται περιγραφαὶ δὲν εἶναι κατὰ γράμμα, ἀλλὰ συμβολικαί, ὥς μὴ συμπεράνῃ τις ἐκ τούτου, ὅτι πῦρ θύελλαν ἀνθρωπίνων παθῶν. Διότι, καίτοι αἱ λογομαχίαι καὶ λέξεις πλήρεις πάθους καὶ συζητήσεως θέλουσιν εἶσθαι καὶ εἶναι μεταξὺ τῶν ὅπλων τῶν χρησιμοποιοιμένων ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ, καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς, ἐν τούτοις ἡ μάχη αὕτη δὲν θέλει λήξῃ μόνον μὲ αὐτά. Ἐκάστη προφητικὴ λεπτομέρεια δεικνύει, ὅτι πρὶν ἢ τελειώσῃ ἡ μάχη αὕτη, θέλει εἶσθαι αἰματηροτάτη σύρραξις, ἀγρία καὶ τρομερὰ θύελλα. Ἐχομεν παρατήρησιν ἤδη τὸν τυπικὸν χαρακτήρα τῆς μεγάλης θλίψεως, ἡ ὁποία ἐπῆλθεν ἐπὶ τὸν κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος· καὶ ἤδη, ἐλθόντες εἰς τὴν παρὰλληλον περίοδον — τὸν θερισμὸν τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, βλέπομεν πάσας τὰς ἐνδείξεις παρομοίας καίτοι πολὺ μεγαλειτέρας θλίψεως ἐπὶ τὴν «Χριστιανωσύνην», ἥτις εἶνε τὸ ἀντίτυπον τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ. Καίτοι αἱ κρίσεις αἱ ἐπελθοῦσαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ ἦσαν εἰς ἄκρον τρομεραί, ἦσαν ἐν τούτοις περιορισμέναι, παραβαλλόμεναι πρὸς τὴν μεγάλην θλίψιν, τὴν ἤδη προσεγγίζουσαν ἐπὶ τὴν Χριστιανωσύνην, καὶ περιλαμβάνουσαν ὁλόκληρον τὸν κόσμον.

Ὅτι οἱ καιροὶ δὲν μετεβλήθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τοιαύτη θλίψις νὰ καθίσταται εἴτε ἀδύνατος εἴτε ἀπίθανος ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, εἶνε τοσοῦτον κατάδηλον ὥστε δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀποδείξεως. Ἀλλὰ, ἐάν τινες διατίθενται νὰ ἀμφιβάλλωσιν περὶ αὐτοῦ, ὥς ἀναμνηθῶσι τῆς μεγάλης Ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία πρὸ ἐνὸς μόλις αἰῶνος περιήγαγε τὴν Γαλλίαν εἰς τὸ χεῖλος τῆς κοινωνικῆς καταστροφῆς καὶ ἠπέλυνε τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου.

Ὁ Ρωμαϊκὸς στρατὸς καὶ ὁ κανονικὸς πόλεμος μικρὸν μόνον μέρος προὔξενεσαν τῆς θλίψεως κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος, τὸ θεωρούμενον ὡς ἡ τρομερωτέρα τῶν σελίδων τῆς ἱστορίας καὶ ὁμοιάζον μόνον πρὸς τὴν Γαλλικὴν περίπτωσιν Ἐπαναστασιν. Ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἐκείνης παραλύσεως προέκυψεν ἡ ἀνατροπὴ τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως — ἡ ἀναρχία. Ἡ ἰδιότης προφανῶς εἶχε λάβῃ πλήρη ἐξουσίαν καὶ δύναμιν καὶ παρατάξιν ἑκαστον ἀνθρώπον κατὰ τοῦ γείτονος αὐτοῦ — ἀκριβῶς ὡς προε-

λέχθη περὶ τῆς ἐρχομένης ἐπὶ τὴν Χριστιανωσύνην θλίψεως (ἐν τῇ μέσῳ τῆς ὁποίας ὁ μέγας πνευματικὸς ναὸς, ἡ ἐκλεκτὴ Ἑκκλησία τοῦ Θεοῦ, θέλει εἶσθαι συμπεπληρωμένη καὶ δεδοξασμένη). «Πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων δὲν ἦτο μισθὸς διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲ μισθὸς διὰ τὸ κτῆνος, οὐδὲ εἰρήνη εἰς τὸν ἐξερχόμενον ἢ εἰσερχόμενον, ἐξ αἰτίας τῆς θλίψεως· διότι ἐξαπέστειλα πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἕκαστον κατὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ». — Ζαχ. η'. 9-11.

Τινὲς ἔχουσι τὴν πεπλανημένην ἰδέαν, ὅτι ὁ κόσμος ἀπέβαλε τὴν βαρβαρότητα τῶν παρωχημένων ἡμερῶν, καὶ ἀνασταύονται ἐν ὑποτιθεμένη ἀσφαλείᾳ, καὶ παραδέχονται, ὅτι τοιαῦται συμφοραὶ, οἷαι συνέβησαν ἐν τῇ παρελθόντι, δὲν δύνανται νὰ ἐπιπέσωσι καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς εἶνε, ὅτι ἡ εὐγένεια τοῦ δεκάτου ἐνάτου ἡμῶν αἰῶνος εἶνε λεπτότατον ἐπικάλυμμα, εὐκόλως ἀφαιρούμενον· ἡ ὑγίης κρίσις καὶ ἡ γνώσις τῶν γεγονότων τῆς προσφάτου ἐτι ἱστορίας καὶ τοῦ παρόντος πυρετώδους παλμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος ἐπαρκοῦσιν ὥπως διαβεβαιώσωσιν οἰονδήποτε περὶ τῆς πιθανότητος συμφορῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μεγαλειτέρων τῶν τοῦ παρελθόντος [καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ταύτην δύναται τις νὰ σχηματίσῃ καὶ ἄνευ τοῦ θεατοῦ προφητικοῦ λόγου, ὁ ὁποῖος προλέγει περὶ καιροῦ θλίψεως τοιαύτης οἷα οὐδέποτε ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἐθνῶν.]

Ἐν τῇ συμβολικῇ γλώσσῃ τῆς Ἀποκαλύψεως, ἡ Γαλλικὴ Ἑπανάστασις ἦτο πράγματι «μέγας σεισμός» — κοινωνικὸς κλονισμὸς τόσο ὡς μέγας, ὥστε πᾶσα ἡ «Χριστιανωσύνη» ἔτρεμεν μέχρῃς οὐ παρήλθεν· καὶ ἡ τρομερὰ ἐκείνη καὶ αἰφνιδία ἔκρηξις τῆς ὀργῆς ἐνὸς μόνον ἔθνους, πρὸ ἐνὸς μόλις αἰῶνος, δύναται νὰ δώσῃ ἰδέαν τινὰ τῆς μανίας τῆς ἐρχομένης θυέλλης, καθ' ἣν ἡ ὀργὴ πάντων τῶν δυσηρεστημένων ἐθνῶν θέλει διαρρήξῃ τὰ δεσμὰ τοῦ νόμου καὶ τάξεως καὶ ἐπιφέρῃ παγκόσμιον ἀναρχίαν. Πρέπει δέ τις νὰ ἔχῃ κατὰ νοῦν, ὅτι ἡ συμφορὰ ἐκείνη συνέβη ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ τότε καρδίᾳ τῆς Χριστιανωσύνης, ἐν τῇ μέσῳ ἐνὸς ἐκ τῶν θεωρουμένων ὡς καθ' ὁλοκληρίαν Χριστιανικῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου, ἐν τῇ μέσῳ τοῦ ἔθνους ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ χίλια ἔτη ὑπῆρξε τὸ κύριον στήριγμα τῆς Παπασύνης. Ἐθνὸς μεμεθυμένον ἐν τε τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πολιτείᾳ διὰ τοῦ οἴνου τῶν ψευδῶν διδασκαλιῶν τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπὶ μακρὸν δεδουλευμένον διὰ τῆς ἱερατικῆς δυνάμεως καὶ τῆς δεισιδαιμονίας, ἐξῆμесе τὸ μόλυσμα αὐτοῦ καὶ κατηνάλωσε τὴν δύναμιν τῆς τρελλῆς αὐτοῦ λύσης. Πράγματι, ἡ Γαλλικὴ Ἑπανάστασις φαίνεται ἀναφερομένη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐν Πάτμῳ Ἀποκαλύψει αὐτοῦ ὡς προανάκρουσμα καὶ παράδειγμα τῆς προσεγγιζούσης ἤδη μεγάλης κρίσεως.

Πρέπει ὡσαύτως νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι αἱ αὗται αἰτίαι, αἱ ὁποῖαι

συνετέλεσαν εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην συμφορὰν, ἐπενεργοῦσαν ἤδη ὅπως παραγάγωσι παρομοίαν ἀλλὰ κατὰ πολὺ ἐκτενεστέραν ἐπανάστασιν, ἐπανάστασιν ἣτις θέλει εἰσθαι παγκόσμιος. Αἱ αἰτίαι τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου κλονισμοῦ συνωψίσθησαν ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ ὡς ἑξῆς: *

«Ἡ ἄμεσος καὶ κυριωτάτη αἰτία τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ὀφείλεται εἰς τὰς ταλαιπωρίας τοῦ λαοῦ καὶ τὰς ἀμνηχανίας τῆς κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκον αἱ ὑπέρογκοι δαπάναι τοῦ πολέμου, καθ' ὃν ἡ Γαλλία ὑπεστήριξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Ἀμερικανικῶν ἀποικιῶν. Ἡ ἀκολασία τῆς αὐλῆς, αἱ διαφωνίαι τοῦ κλήρου, ἡ βαθμιαία πρόοδος γενικῆς ἀφυντισέως, ἡ διάδοσις ἐπαναστατικῶν ἀρχῶν ὡς ἐκ τῆς πρὸς τοὺς Ἀμερικανοὺς συναφείας, καὶ αἱ ἀπὸ μακροῦ ἐπιβαλλόμεναι καταπιέσεις, εἰς ἃς ὑπέκειντο τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, πάντα ταῦτα συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπανάστασιν... Ὁ λαὸς τῆς Γαλλίας, ἐξαντληθεὶς διὰ τῶν καταπιέσεων, ἡγανακτιμένος ὡς ἐκ τῆς συνεχοῦς παρουσίας ἀκολάστου τυραννίας, παροξυνθεὶς ὡς ἐκ τῶν ἀδικημάτων τὰ ὁποῖα ὑφίστατο, καὶ λαθὼν γινώσιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἐξηγέρθη ἐν κοινῷ πνεύματι μομφῆς καὶ ἐκδικήσεως. Ἡ κραυγὴ τῆς Ἐλευθερίας! ἀντήχησεν ἐκ τῆς πρωτευούσης εἰς τὰ μεθόρια, ἐκ τῶν Ἀλπεων εἰς τὰ Πυρηναῖα καὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ὡς πᾶσαι αἱ ἐν διεφθαρμέναις πολιτείαις αἰφνίδιοι καὶ βίαιαι μεταβολαί, ἡ ἐκρηγίς αὕτη τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως συνωδεύθη ὑπὸ κακῶν καὶ ὁμοτήτων, πρὸ τῶν ὁποίων τὰ ἐγκλήματα καὶ αἱ ἀθλιότητες τοῦ ἀρχαίου δεσποτισμοῦ ὠκριῶσι καὶ οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουσιν».

*Ἐτερος ἱστορικός λέγει (Παγκόσμιος Ἱστορία ὑπὸ καθηγ. Φίσερ, τοῦ Κολλεγείου Γιάλε, σελ. 497):—

«Μεταξὺ τῶν αἰτίων τῶν προκαλεσάντων τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν πρῶτον ἦτο ἡ ἐκ μέρους τῶν κατωτέρων τάξεων ἐχθρότης πρὸς τὰς προνομιοῦχους τάξεις—πρὸς τὸν βασιλέα, τοὺς εὐγενεῖς καὶ τὸν κλῆρον — ὡς ἐκ τῶν βαρῶν καὶ τῆς ὑφαρπαγῆς παντὸς δικαιώματος· τὰ βάρη ταῦτα ἐπέβαλεν ὁ νόμος καὶ ἡ συνήθεια ἐπὶ τῶν κατωτέρων τάξεων.

«Ἡ χώρα. — Τὰ δύο σχεδὸν τρίτα τῆς χώρας ἐν Γαλλίᾳ ἦτο εἰς χεῖρας τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ κλήρου. Μέγα μέρος αὐτῆς ἐκαλλιεργεῖτο κακῶς ὑπὸ τῶν ραθύμων γαιοκτημόνων. Οἱ εὐγενεῖς προϋτίμων τὰς διασκεδάσεις τῶν Παρισίων, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπέφευγον νὰ διαμένωσιν εἰς τὰ ὑποστατικά αὐτῶν. Ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ μικροὶ γαιοκτήμονες, ἀλλ' ἡ γῆ τὴν ὁποίαν κατεῖχον, ἦτο τόσον μικρά, ὥστε δὲν ἐπῆρκει νὰ παρᾶσχη αὐτοῖς τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα. Ἡ ἀπογοήτευσίς τοῦ χωρικοῦ ἦτο πολλάκις τοιαύτη, ὥστε ὅτε προσέβλεπε πρὸς τοὺς πύργους τοῦ φρουρίου τοῦ κυρίου αυ-

τοῦ, ἡ προσφιλεστάτη ἐπιθυμία τῆς καρδίας αὐτοῦ ἦτο νὰ κατακάυσῃ τοῦτο μεθ' ὧλων τῶν ἐν αὐτῷ χρεωστικῶν ἐγγράφων. Ὁ κληρὸς κατεῖχε τὰ μάλιστα ἐκτεταμένον μέρος γῆς, δεσποτικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ χιλιάδων χωρικῶν, καὶ μεγάλας προσόδους ἐκ δεκάτων καὶ ἄλλων πόρων. Εἰς τινὰς ἐπαρχίας ὑπῆρχε καλλιτέρα κατὰστασις πραγμάτων ἢ εἰς ἄλλας· ἀλλ' ἐν γένει, οἱ πλούσιοι εἶχον τὰς ἀπολαύσεις, οἱ δὲ πτωχοὶ ἔφερον τὰ βάρη.

«Μονοπώλια. — Ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον καίτοι ἐνθαρρυνόμενα, ἐδεσμεύοντο διὰ μονοπωλίων καὶ ἐταιρικῶν ὀργανώσεων.

«Διεφθαρμένη κυβέρνησις. — Ἡ διαχείρισις τῆς ἐξουσίας ἦτο αὐθαίρετος καὶ διεφθαρμένη.

«Ἐλλειψις σεβασμοῦ πρὸς τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα. — Τὸ πρὸς τὸν θρόνον σέβας εἶχεν ἀπολεσθῆ.

«Μάταιαι ἀπόπειραι πρὸς μεταρρυθμίσεις. — Αἱ πρὸς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἄλλαις χώραις ἀπόπειραι, αἱ ἀπορρέουσαι ἐκ τῶν βασιλέων μετὰ τοὺς μεγάλους πολέμους, παρήγαγεν ἀνυπόμονον αἰσθημα, μὴ πραγματοποιουμένης τῆς προθέσεως τοῦ λαοῦ πρὸς κοινωνικὴν ἀνοργάνωσιν.

«Μελέται πολιτικῶν θεωριῶν. — Τὸ ρεῦμα τῆς σκέψεως εἶχεν ἐπαναστατικὴν διεύθυνσιν. Αἱ ἐκ παραδόσεως θρησκευτικαὶ δοξασαὶ εὐθαρσῶς συνεζητοῦντο. Ἡ πολιτικὴ σκέψις ἦτο ὥριμος. Ὁ Μοντεσκιού εἶχεν ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν διὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ συντάγματος ἐξασφαλιζομένην ἐλευθερίαν. Ὁ Βολταίρος εἶχε πραγματευθῆ περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ρουσὼ διεξοδικῶς εἶχε διαπραγματευθῆ περὶ τοῦ ὑφίστου δικαιώματος τῶν πολλῶν.

«Τὸ παράδειγμα τῆς Ἀμερικῆς. — Εἰς τοὺς παράγοντας τούτους προσθέσατε τὴν ἐπήρειαν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς πρὸς Ἀνεξαρτησίαν Ἐκδηλώσεως μετὰ τῆς διακηρύξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως κυβερνήσεως ἐν συμφωνίᾳ καὶ συγκατανέψει τοῦ λαοῦ.

Εἰς πάσας τὰς αἰτίας ταύτας, τὰς ἐπενεγκούσας τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν καὶ τὰς κατ' αὐτὴν φρικαλεότητας, βλέπομεν μεγίστην ὁμοιότητα πρὸς παρομοίους συνθήκας τῆς σήμερον, αἱ ὁποῖαι ταχέως καὶ ἀσφαλῶς ἄγουσιν εἰς τὰ προφητευσθέντα παγκόσμια παρόμοια ἀποτελέσματα. Σημειώσατε τὴν αὐξάνουσαν ἐχθροπάθειαν μετὰ τῶν προνομιούχων τάξεων (βασιλείας καὶ ἀριστοκρατίας) καὶ τῶν ἐργατικῶν τάξεων, τὰς περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων τοῦ λαοῦ συζητήσεις, καὶ τὴν ἑλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν. Παρατηρήσατε ὡσαύτως τὸ ἐπαναστατικὸν ρεῦμα τῆς δημοτικῆς σκέψεως καὶ ἐκφράσεως — τὴν αὐξάνουσαν δυσαρέσκειαν τῶν πλεθῶν τοῦ λαοῦ

πρὸς τὰς κυβερνώσας δυνάμεις καὶ πρὸς τοὺς θεσμοὺς τῆς κυβερνήσεως. Καί, ἐὰν ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐκδήλωσις πρὸς Ἀνεξαρτησίαν μετὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς διακηρύξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως κυβερνήσεως ἐν συμφωνίᾳ καὶ συγκατανεύσει τοῦ λαοῦ ἐνέπνευσεν εἰς τὰ πλῆθη τῆς Γαλλίας τὴν πρὸς ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἐπιθυμίαν, οὐδὲν ὁλοκλήρως πρέπει νὰ ἐκπληττώμεθα, ὅτι ἡ ἐπιτυχὴς αὕτη δοκιμὴ κυβερνήσεως τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τοῦ λαοῦ, ἡ ἀπὸ ἐνὸς ἡδὴ αἰῶνος ἐπικρατοῦσα ἐν Γαλίᾳ, καὶ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ εὐημερία, τὴν ὁποίαν ἀπολαύομεν ἡμεῖς ἐνταῦθα, ἔχουσιν ἐπηρεάσῃ τοὺς λαοὺς τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Τὸ συνεχὲς δὲ μεταναστευτικὸν ἐξ ἄλλων χωρῶν εἰς τὴν χώραν ταύτην [τὴν Ἀμερικὴν] ρεῦμα ἀποτελεῖ ἐτέραν ἐκδήλωσιν τῆς ἐντυπώσεως, ἣν ἡ δημοκρατικὴ κυβέρνησις [κυβέρνησις διὰ τοῦ λαοῦ] ἐνεποίησεν εἰς τοὺς λαοὺς τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Καὶ ἐν τούτοις, ἡ ἐλευθερία καὶ εὐημερία, ἣν ἀπολαύομεν ἐνταῦθα, πολλοῦ γε καὶ δεῖ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν Ἀμερικανικὸν λαόν. Ζητοῦσι καλλιτέρας ἔτι συνθήκας καὶ ἐπιδιώκουσι τὰ πρὸς ἐπίτευξιν τούτων μέτρα. Οὐδαμοῦ τῆς Χριστιανωσύνης βεβαιοῦται ἡ ἀπόφασις αὕτη [πρὸς ἐκζήτησιν καλλιτέρων συνθηκῶν] θετικώτερον καὶ τολμηρότερον ὅσον ἐνταῦθα. Ἐκαστος προσπαθεῖ νὰ διεκδικήσῃ τὰ πραγματικὰ αὐτοῦ ἢ κατὰ φαντασίαν δικαιώματα. Ὁ τροχὸς τῆς σκέψεως ἐνταῦθα ὥς καὶ πανταχοῦ ἀλλαχοῦ βαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ἐπανάστασιν.

Ἡ Γαλλικὴ ἑπανάστασις ἦτο ἀγὼν μερικῶς φωτὸς κατὰ τοῦ θαθέος σκοτόυς· ἦτο ἀγὼν τοῦ ἀφυπνιζομένου πνεύματος τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς ἀπὸ μακροῦ ἐξασκουμένης τυραννίας· ἦτο ἀγὼν μερικῆς ἀληθείας κατὰ παλαιῶν πλανῶν καὶ δεισιδαιμονιῶν, αἵτινες ἀπὸ μακροῦ ὑπεστηρίζοντο καὶ ὑπεθάλλοντο ὑπὸ τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν δυνάμεων πρὸς ἴδιον αὐτῶν συμφέρον καὶ πρὸς καταπίεσιν τοῦ λαοῦ. Καί, ἐν τούτοις, ἡ ἐπανάστασις αὕτη παρουσίασε τὸν κίνδυνον ἐλευθερίας μὴ καθοδηγουμένης ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ὑγιοῦς διανοίας. «Ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἡμῖν πνεῦμα σφαιροειδούς». (Β'. Τιμ. α'. 7). Ἡ ὀλίγη ἐκπαίδευσις εἶνε ὄντως ἐπικίνδυνον πρᾶγμα.

Μία ἐκ τῶν ἐξιστορήσεων τοῦ Καρόλου Δίκενς, τῆς ὁποίας τὸ θέμα παρέχεται ἐκ τῶν συντεταραγμένων χρόνων τῆς Γαλλικῆς ἑπαναστάσεως, ἄρχεται οὕτως καὶ ἐπακριῶς προσαρμόζεται πρὸς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν:—

«Ἦτο ἡ καλλίστη ἐποχὴ ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ ἡ χειρόστη· ἦτο αἰὼν σοφίας ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ μωρίας· ἦτο ἐποχὴ πίστεως ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ ἀπιστίας· ἦτο καιρὸς φωτὸς ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ σκότους· ἦτο ἄνοιξις ἐλπίδος ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ χειμῶν ἀπελπισίας· τὰ πάντα εἶχόμεν πρὸ ἡμῶν ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ οὐδὲν πρὸ ἡμῶν

εἶχομεν· πάντες ἐπορευόμεθα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἄλλ' ἐν ταυτῷ καὶ πάντες ἐπορευόμεθα τὴν ἀντίθετον ὁδόν.

Ἐνῷ βλέπομεν, ὅτι αἱ αὐταὶ αἰτίαι σήμερον ἐπενεργοῦσιν ὅπως ἐπιφέρωσι παρόμοια ἀποτελέσματα ἄλλ' ἐπὶ μεγαλειτέρας κλίμακος, δὲν δυνάμεθα νὰ παρηγορώμεθα μὲ ἰδέας φανταστικῆς ἀσφαλείας, καὶ νὰ ἀναφωνῶμεν Εἰρήνη! Εἰρήνη! ἐνῷ δὲν ὑπάρχει εἰρήνη, ἐπὶ τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ἔχομεν τὰς προειδοποιήσεις τῆς προφητείας. Ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προφητευθέντος χαρακτῆρος τῶν ἐπερχομένων δεινῶν τῆς μάχης ταύτης δυνάμεθα νὰ θεωρῶμεν τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ὡς ὑπόκωπον μόνον θρονιὴν ἀπομεμακρυσμένου κεραυνοῦ, προειδοποιούσαν τὴν ἐπιχειμένην καταγίδα· δυνάμεθα νὰ θεωρῶμεν ταύτην ὡς προειδοποιητικὸν κρότον τοῦ μεγάλου ὥρολογίου τῶν αἰώνων, ὁ ὁποῖος προειδοποιεῖ τοὺς ἤδη ἀφυπνισθέντας, ὅτι οἱ τροχοὶ [τοῦ μεγάλου ὥρολογίου τῶν αἰώνων] εὐρίσκονται ἐν κινήσει, καὶ ὅτι μετ' οὐ πολὺ τὸ μέγα τοῦτο ὥρολόγιον θέλει σημάνη τὴν μεσονύκτιον ὥραν, ἥτις θέλει τερματίσῃ τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν καὶ εἰσαγάγῃ τὴν νέαν διάταξιν [πραγμάτων], — τὸ Ἰωβιλαῖον Ἔτος, μετὰ τῆς προσδοκωμένης αὐτοῦ συγκινήσεως καὶ μεταβολῆς κυριότητος καὶ ἐξουσίας. Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἀφύπνισε σύμπαντα τὸν κόσμον καὶ ἔθηκεν εἰς ἐνέργειαν τὰς ἰσχυράς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι μέλλουσι νὰ καταρτίψωσι κατ' ὀλοκληρίαν τὴν παλαιὰν διάταξιν τῶν πραγμάτων.

Ἀφ' οὗ δὲ αἱ συνθῆκαι εἶναι ὅλως ὄριμοι διὰ τὴν μεγάλην Ἐπανάστασιν, ἐλαχίστη τις ἀφορμὴ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σπινθήρ, ὅστις ἤθελε δώσῃ εἰς τὰς φλόγας τὸ παρὸν κοινωνικὸν οἰκοδόμημα κατ' ἅπαντα τὸν κόσμον· ἀκριβῶς ὡς λέγεται περὶ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, ὅτι τὴν ἀφορμὴν ἔδωκε γυνὴ τις κρούσασα ἐπὶ κασσιτερίνου ἀγγείου, τῆς ὁποίας τὰ τέκνα ἐπείνων. Μετ' οὐ πολὺ στρατὸς μητέρων ἐπορευέτο πρὸς τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον ζητῶν ἄρτον. Ἀποπεμφθεὶς αὐταὶ ἠνώθησαν μετὰ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀμέσως ἡ μῆνις τοῦ ἔθνους ἐξηγέρθη, καὶ αἱ φλόγες τῆς ἐπαναστάσεως ἐσάρωσαν ὀλόκληρον τὴν χώραν.

Καὶ ἐν τούτοις, τόσον ἐπιλήσμων ἦτο ἡ βασιλεία ἀπέναντι τῶν συνθηκῶν τοῦ λαοῦ καὶ ὑπὸ τοσαύτης περιεβάλλετο ἀφθονίας καὶ εὐμαρείας, ὥστε, καὶ ὅτε ἔτι εἶχεν ἐπέλθῃ ἡ λαϊκὴ αὕτη ἐξέγερσις, ἡ βασιλίςσα δὲν ἠδύνατο νὰ κατανοήσῃ τὴν κατάστασιν. Ἀκούουσα ἐκ τῶν ἀνακτόρων αὐτῆς τὸν θόρυβον τοῦ λαοῦ, ἠρώπα τι ἐσήμαιναν ὁ θόρυβος οὗτος, καί, λεχθέντος αὐτῇ, ὅτι ὁ λαὸς κατεκραύγαζε δι' ἄρτον, ἀπεκρίθη: «Εἶναι ἀνόητοι νὰ κάμωσι τοσοῦτον θόρυβον δι' ἄρτον· ἐὰν δ' ἄρτος σπανίξῃ, ὡς ἀγοράσωσι πηλακοῦντας οἱ ὁποῖοι εἶναι εὐθηνοὶ τώρα».

Τοσαύτῃ δὲ εἶναι ἡ ὁμοιότης τοῦ παρόντος καιροῦ πρὸς τὴν

τότε ἐποχὴν, ὥστε ὁ κίνδυνος προαγγέλλεται ὑπὸ πολλῶν διακρινόντων τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν, ἐνῶ ἄλλοι δὲν δύνανται νὰ κατανοήσωσι τὴν κατάστασιν. Αἱ προφηθεῖσαι τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως κραυγαὶ οὐδὲν ἦσαν παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς νῦν ἐκ μέρους τῶν ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου λαϊκῶν πληθῶν ἐπικλήσεις πρὸς τοὺς ἐν δυνάμει καὶ ἐπιρροῇ ὄντας.

Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου τῆς Ἰόδας Γ. Δ. Χέρρων λέγει:—

«Πανταχοῦ ὑπάρχουσι σημεῖα γενικῆς μεταβολῆς. Τὸ ἀνθρώπινον γένος εὐρίσκεται ἐν στάσει προσδοκίας στενοχωρούμενον μέχρῃς οὐ τὸ νέον αὐτοῦ βάπτισμα συμπληρωθῇ. Ἐκαστον νεῦρον τῆς κοινωνίας αἰσθάνεται τὰς πρώτας ἀγωνίας μεγάλης δοκιμασίας, ἡ ὁποία θὰ δοκιμάσῃ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἡ ὁποία μέλλει νὰ φέρῃ εἰς θεῖαν ἀπολύτρωσιν [Σημ. Συγγρ. — Ὁ ἀρθρογράφος δὲν βλέπει ἐν τούτοις τὶ θέλει εἶσθαι ἡ ἀπολύτρωσις, καὶ πῶς θέλει ἐπιτευχθῇ]. Εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἀρχῇ Ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία θέλει διῦλίσῃ πάντας τοὺς ὑφισταμένους θρησκευτικούς καὶ πολιτικούς θεσμούς, καὶ δοκιμάσῃ τὴν σοφίαν καὶ τὸν ἡρωϊσμόν τῶν ἀγνωστῶν καὶ γενναιοτάτων ψυχῶν τῆς γῆς..... Ἡ κοινωνικὴ ἐπανάστασις, καθιστώσα τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ αἰῶνος ἡμῶν καὶ τὰ ὑποφώσκοντα ἔτη τοῦ μέλλοντος αἰῶνος τὰ ὀδυνηρότατα καὶ μορφοτικώτατα ἔτη ἀπὸ τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἀποτελοῦσι τὴν κλήσιν καὶ εὐκαιρίαν τῆς Χριστιανωσύνης νὰ γίνῃ Χριστιανική».

Ἄλλ' ἄλλοίμονον! ὁ κόσμος δὲν παρέχει προσοχὴν εἰς τὴν κλήσιν· αὕτη δὲν ἀκούεται πραγματι εἰ μὴ ὑπ' ὀλίγων τινῶν, τοσαύτη εἶναι ἡ δίνη τῆς ιδιοτελείας καὶ τοσοῦτον ἰσχυρὰ εἶναι τὰ δεσμὰ τῆς συνηθείας. Μόνον αἱ ἀγωνίαι τοῦ ἐπικειμένου μεγάλου κοινωνικοῦ σεισμοῦ — τῆς ἐπαναστάσεως — θέλουσιν ἐπιφέρει τὴν μεταβολὴν [τῆς προσοχῆς τῶν ἀνθρώπων]· καὶ ἐν τῇ τρομερᾷ ταύτῃ πορείᾳ τοῦ κοινωνικοῦ σεισμοῦ οὐδὲν θέλει εἶσθαι τόσον καταφανές ὅσον τὰ σημεῖα τῆς δικαίας ἀνταποδόσεως, ἡ ὁποία θέλει ἀποκαλύψῃ εἰς πάντας τὸ γεγονός, ὅτι ὁ δίκαιος κριτὴς πάσης τῆς γῆς «βάλλει τὴν κρίσιν εἰς τὸν κανόνα καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν στάθμην». — Ἡσαΐ. κη'.17.

Ὁ ἀνταποδοτικὸς χαρακτὴρ τῆς μεγάλης ἐπὶ τὸν κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ θλίψεως ἐν τῷ θερισμῷ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος ἦτο λίαν καταφανής· τοιοῦτος ἦτο καὶ ὁ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως· οὕτω δὲ θέλει εἶσθαι καὶ ἐν τῇ παρούσῃ θλίψει προϊόντος τοῦ χρόνου. Αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Θωμᾶ Γκίλ ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Τὸ Παπικὸν δρᾶμα» ἀναφέρουσιν περὶ τοῦ ἀνταποδοτικοῦ χαρακτῆρος τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως παρέχουσιν ὡσαύτως ὑπαινιγματικὰ περὶ τοῦ ἀνταποδοτικοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπικειμένης ἐπὶ τὸν Χρι-

στιανισμόν ὡς ὅλον θλίψεως. Ὁ ρηθελς κ. Θωμᾶς λέγει τὰ ἀκόλουθα:—

«Ὅσον βαθύτερον ἐξετάζεται ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις, ἐπὶ τοσοῦτον καταφανεστέρα καθίσταται ἡ ὑπεροχὴ αὐτῆς ὑπὲρ πάντα τὰ παρὰδοξα καὶ τρομερὰ γεγονότα, τὰ ὅποια συνέβησαν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ..... Οὐδέποτε ὁ κόσμος ἐγένετο μάρτυς τοσοῦτον ἀκριβοῦς καὶ ὑψηλῆς εἰκόνης ἀνταποδόσεως..... Ἐὰν ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἐπήνεγκεν ὑπέρογκα κακά, προϋπέθετε καὶ κατέρριψεν ὑπέρογκα κακά..... Ἐν χώρᾳ, ἐν ἣ πᾶς ἀρχαῖος θεσμὸς καὶ πᾶσα ἀπὸ πολλῶν χρόνων τιμωμένη συνήθεια ἐξηφανίσθη ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἐν ἣ ὁλόκληρον τὸ κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν σύστημα κατέπεσεν ἅμα τῇ πρώτῃ προσβολῇ, ἐν ἣ ἡ μοναρχία, ἡ ἀριστοκρατία καὶ ἡ ἐκκλησία ἐσαρώθησαν ἄνευ σχεδὸν ἀντιστάσεως, προϋποτίθεται κατ' ἀνάγκην, ὅτι ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τῆς πολιτείας θὰ εἴχε σαπῇ· προϋποτίθεται, ὅτι ἡ βασιλεία, ἡ ἀριστοκρατία καὶ τὸ ἱερατεῖον βαρέως θὰ ἡμάρτησαν. Ἐκεῖ ἔνθα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου τούτου, — γενεαλογία, κοινωνικὴ τάξις, πλοῦτος, ὥραϊα φορέματα καὶ εὐγενεῖς τρόποι, — καθίστανται κίνδυνοι ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐλαττώματα, τότε προϋποτίθεται κατ' ἀνάγκην, ὅτι ἐγένετο μεγίστη αὐτῶν ἡ κατάχρησις.

«Τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον κατέρριψεν καὶ προέγραψε τὸν Χριστιανισμόν, τὸ ὁποῖον ἐξεθρόνισε τὴν θρησκείαν ἕνεκα τῆς λογικῆς, καὶ ἐνεθρόνισεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Παρθένου ἡμῶν μίαν Πόρνην, ὑποτίθεται κατ' ἀνάγκην, ὅτι εἶχεν ὑποπείσῃ εἰς λίαν ἄλογον καὶ διεφθαρμένην μορφήν Χριστιανισμοῦ. Ὁ λαός, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε πόλεμον ἐξοντωτικὸν κατὰ πάντων τῶν θεσμῶν καὶ συνθηκῶν τῆς χώρας, ὁ λαὸς ὁποῖος ἀνέλαβε πόλεμον καὶ κατ' αὐτῶν ἔτι τῶν κοινῶν τύπων προσφωνήσεως καὶ χαιρετισμοῦ, καὶ κατὰ τοῦ συνήθους τρόπου τοῦ ὑπολογίζειν τὸν χρόνον, ὁ λαὸς ὁ ὁποῖος ἀπεστράφη τὰ «ἐμεῖς» ὡς ἁμαρτίαν, ὁ ὁποῖος ἐμίσησε τὴν προσφώνησιν «κύριε» ὡς βδέλυγμα, ὁ ὁποῖος μετέτρεψε τὰς ἐβδομάδας εἰς δεκάδας καὶ δὲν ἤθελεν πλέον νὰ γνωρίζῃ τοὺς παλαιούς μῆνας, ἔχει δεδαίως τὸν λόγον αὐτοῦ νὰ μισῇ τὰς παλαιὰς ταύτας συνηθείας, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὁρμώμενος περιέπεσεν εἰς τοσαύτην παραλογίαν καὶ ἰδιοτροπίαν.

«Αἱ κατεδαφισθεῖσαι αἰθουσαι τῆς ἀριστοκρατίας, οἱ λεηλατηθέντες τάφοι τῶν βασιλέων, οἱ ἀποκεφαλισθέντες βασιλεὺς καὶ βασίλισσα, ὁ οἰκτρὸς θάνατος τοῦ μικροῦ διαδόχου, οἱ πτωχεύσαντες πρίγκηπες, οἱ κατασφαγέντες ἱερεῖς καὶ εὐγενεῖς, ἡ βασιλικὴ λαμητρία, οἱ δημοκρατικοὶ γάμοι, τὰ πρὸς ἄλληλα προσδεδεγμένα καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Λείγηρα ριπτόμενα ζεύγη, καὶ τὰ ἐκ τῶν δερμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν κατασκευασθέντα χειρόκτια, πάντα ταῦτα εἶναι φρικωδέστατα, ἀλλ' ἀποτελοῦσιν ἐν ταύτῃ εὐγλωττον μαρτυρίαν ἀνταποδόσεως· καταδεικνύουσι τὴν πα-

νηγυρικὴν παρουσίαν τῆς Νεμέσεως, τὴν τρομερὰν χεῖρα ἐδικούσης δυνάμεως. Ὑπενθυμίζουσι τὰς φορικτὰς ἀμαρτίας τῆς παλαιᾶς ἐκείνης Γαλλίας· ὑπενθυμίζουσι τοὺς ταλαιπώρους χωρικοὺς τοὺς κατατεθλιμμένους ὑπὸ τὸ βάρος φόρων, ἀφ' ὧν οἱ πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς ἦσαν ἀπηλλαγμένοι· ὑπενθυμίζουσι τοὺς ταλαιπώρους πτωχοὺς, τοὺς ὁποίους ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δεινοὶ ἐπεσκεπτόντο λιμοί, προσερχόμενοι ἐκ τῶν καταθλιπτικῶν φόρων, ἀδίκων πολέμων, καὶ τερατώδους κακοδιοικήσεως, καὶ οἱ ὅποιοι πτωχοὶ ἀπηγχονίζοντο ἢ ἐτυφεκίζοντο κατὰ εἰκοσάδας ἢ ἑκατοντάδας ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον διατυπώσῃ τὰ δίκαια αὐτῶν διὰ τὴν λιμοκτονίαν παράπονα· καὶ ταῦτα πάντα συνέβαινον ἐπὶ αἰῶνας! Φέρουσιν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τοὺς Διαμαρτυρομένους, οἱ ὅποιοι ἐσφάζοντο καθ' ἑκατομμύρια ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν Παρισίων, κατεβασανίζοντο ἐπὶ ἔτη ὑπὸ στρατιωτικῶν δραγόνων, καὶ ἀπηγχονίζοντο ὡς ἄγρια θηρία· ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τοὺς Διαμαρτυρομένους, οἱ ὅποιοι ἐσφάζοντο καὶ ἐθανατοῦντο κατὰ χιλιάδας καὶ μυριάδας κατὰ πολλοὺς οἰκτροὺς τρόπους καὶ ἐπὶ πολλὰ τρομερὰ ἔτη.....

«Ὁ ἀνταποδοτικὸς οὗτος χαρακτήρ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἐν οὐδεμιᾷ ἄλλῃ ἐνεργείᾳ αὐτῆς ἐγένετο καταπληκτικώτερον καὶ πανηγυρικώτερον καταφανὴς ὅσον ἐν ταῖς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης καὶ τὴν Παπικὴν δύναμιν ἐνεργείας τῆς. Ἡρμόζετο πρᾶγματι εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ ὁποία μετὰ ἀγῶνα ἄγχιον εἶχεν ἀπορρίψῃ τὴν Μεταρρῦθμιν [τῶν Διαμαρτυρομένων] καὶ εἶχε διαπράξῃ βαρύντατα ἐγκλήματα κατὰ τὴν καταδίωξιν τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ἡρμόζετο πρᾶγματι εἰς αὐτὴν νὰ στρέψῃ ἤδη τὴν μανίαν αὐτῆς ἐναντίον αὐτῆς ταύτης τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας τοσαύτας εἶχεν ἄλλοτε διαπράξῃ [ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν Διαμαρτυρομένων] φορικαλεότητος..... ἡρμόζεν ὄντως εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν νὰ καταργήσῃ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν λατρείαν, νὰ κατασφάξῃ χιλιάδας ἱερέων ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν μεγάλων αὐτῆς πόλεων, νὰ ἀπαγχονίσῃ αὐτοὺς ἀπανταχοῦ τῆς ἐπικρατείας τῆς, καὶ νὰ ρίψῃ αὐτοὺς κατὰ χιλιάδας εἰς ξένας χώρας, ἀκριβῶς καθὼς ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶχε κατασφάξῃ, ἀπαγχονίσῃ καὶ ἀπελάσῃ ἑκατοντάδας χιλιάδων Διαμαρτυρομένων· ἡρμόζετο ὄντως εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν νὰ μεταφέρῃ τὸν πόλεμον εἰς τὰς Παπικὰς κτήσεις καὶ νὰ ἐπισωρεύσῃ πάντα θοῇνον καὶ ἀθλιότητα ἐπὶ τῆς ἀπροστατεύτου Παπwsύνης..... Αἱ ὑπερβολαὶ τῆς ἐπαναστατικῆς Γαλλίας ἦσαν τόνον τιμωρία ὅσον καὶ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῶν ὑπερβολῶν τῆς τιμαριωτικῆς, βασιλικῆς καὶ Παπικῆς Γαλλίας.....

«Ἀπὸ μιᾶς τῶν ἀπόψεων αὐτῆς ἡ Ἐπανάστασις δύναται νὰ περιγραφῇ ὡς ἀντίδρασις κατὰ τῶν ὑπερβολῶν, πνευματικῶν καὶ

θησκευτικῶν, τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν κατὰ τὸν ἐναντίον τῶν Διαμαρτυρομένων διωγμὸν. Μόλις τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα ἐξεργάγη, ἐπάταξεν ἀμέσως τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Παπωσύνην..... Ἡ περιουσία τῆς Ἐκκλησίας μετεβιβάσθη εἰς τὴν πολιτείαν· ὁ κλῆρος τῆς Γαλλίας ἀπὸ κτηματίου κατήντησε μισθοδοτούμενον σῶμα· μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ ἀπεδόθησαν εἰς τὸν κόσμον, δημευθείσης τῆς περιουσίας τῶν ταγμάτων αὐτῶν· οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἀπέκτησαν πλήρη θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν καὶ πολιτικὴν ἰσότητα.... Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ θρησκεία μετ' οὐ πολὺ ρητῶς κατηργήθη.

«Ὁ Βοναπάρτης ἔσυρε τὸ ξίφος τῆς Γαλλίας κατὰ τοῦ ἀποστατεύτου Πίου τοῦ ΣΤ'..... Ὁ Ποντίφηξ ἐγένετο ὑποτελής..... Ὁ Βερδιέρ ἐβάδισε κατὰ τῆς Ρώμης, ἰδρυσεν Ρωμαϊκὴν Δημοκρατίαν, καὶ ἔθηκε χεῖρας ἐπὶ τοῦ Πάπα. Ὁ μέγας ποντίφηξ ἤχθη εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν ἀπίστων..... ἀπὸ φυλακῆς εἰς φυλακὴν, καὶ ἐπὶ τέλους ἤχθη αἰχμάλωτος εἰς Γαλλίαν. Ἐνταῦθα..... ἐπνευσε τὰ λοιπὰ ἐν Βαλεντία, ἔνθα οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ εἶχον κατασφαγῆ, ἔνθα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἶχε συντριβῆ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ἀξίωμα του ἦσαν περιέλωος καὶ παροιμία, καὶ ἔνθα εὐρισκόμενος ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἀγροίκων στρατιωτῶν τῆς δημοκρατίας εἶχε κρατήσῃ ἐπὶ δέκα ἔτη εἰς τὰ χεῖλη αὐτοῦ ποτήριον μεγίστης καὶ δρομυτάτης πικρίας..... Ἡ τοῦ ὑπέρτατον καὶ τελειότατον δράμα ἀνταποδόσεως, τὸ ὁποῖον μεγάλως ἐξέπληξε τὸν κόσμον κατὰ τὸ τέλος τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος· ἡ προγραφὴ αὕτη τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον εἶχε φονεύσῃ μυριάδας Διαμαρτυρομένων ἐπὶ τῷ κελεύσματι αὐτῆς, τὸ θλιβερόν τοῦτο τέλος τοῦ μεγάλου ποντίφηκος ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ χώρᾳ τῇ μεγάλως καθημαγμένη ἐκ τοῦ αἵματος τῶν Διαμαρτυρομένων, καὶ πλησίον τῶν Ἀλπειῶν ἐκείνων πεδιάδων, ἔνθα οἱ Οὐαλδένσιοι τόσον ἀποπροπαίως εἶχον ἀπαγχονισθῆ ὑπὸ Γάλλων στρατιωτῶν, ἡ μεταβολὴ αὕτη τῶν «Χωρῶν τῆς Ἐκκλησίας» εἰς «Ρωμαϊκὴν Δημοκρατίαν», καὶ ἡ ἀφαίρεσις αὕτη τῶν κτημάτων τῆς Παπωσύνης ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον, πρὸ χιλίων ἀκριβῶς ἑτῶν, εἶχεν, ὑπὸ τὸν Πεπῖνον καὶ Καρολομάγνον, παραχωρήσῃ τὰς γαίας ταύτας, ταῦτα πάντα ἀποτελοῦσιν τελειοτάτην εἰκόνα ἀνταποδόσεως.

«Πολλοὶ ἐφαντάζοντο, ὅτι ἡ Παπωσύνη εὐρίσκετο εἰς τὸ σημεῖον τοῦ θανάτου, καὶ διηρωτῶντο, ἐὰν ὁ Πῖος ὁ ΣΤ'· θά ἦτο ὁ τελευταῖος Ποντίφηξ, καὶ ἐὰν τὸ τέλος τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος θά ἐσημειοῦτο διὰ τῆς πτώσεως τῆς Παπικῆς δυναστείας. Ἀλλ' ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἦτο ἡ ἀρχή, καὶ οὐχὶ τὸ τέλος τῆς θείας δίκης· Ἡ Γαλλία εἶχεν μόνον ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ τὴν

θείαν ἀπόφασιν, τὴν δεβαίαν καὶ ἀμετάκλητον καταδίκην τῆς Παπασύνης, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπέπρωτο νὰ ἐκτελεσθῇ ἐντὸς μακροῦ χρόνου καὶ θραδέως καὶ νὰ ποικιληθῇ διὰ πολλῶν παραδόξων ἐπεισοδίων καὶ ἐνίοτε διὰ φαινομενικῆς ὑπεκφυγῆς, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπέπρωτο νὰ παραταθῇ διὰ πολλῆς ἐπὶ τὴν Παπασύνην θλίψεως καὶ αἰσχύνης».

Πρέπει νὰ ἀναμένωμεν, ὅτι ἡ προσεγγίζουσα θλίψις οὐχ ἤτον παρὰ καὶ δριμύεια θέλει εἶσθαι, ἐπὶ μᾶλλον δὲ τρομερωτέρα καὶ γενικωτέρα· διότι (1) αἱ συνθῆκαι τῆς παρούσης ἡμέρας καθιστῶσιν ἕκαστον μέλος τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος ὑποτελέστερον ἢ ἄλλοτε ποτε, οὐχὶ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰς νέας καὶ ἐπηυξημένας ἀνέσεις καὶ εὐημερίας, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτάς ἐτι τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τῆς ζωῆς. Καὶ μόνη ἡ παρακώλυσις τοῦ διὰ σιδηροδρόμου ἐμπορίου θὰ ἐσήμαινε λιμοκτονίαν ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος ἐν ταῖς μεγάλαις ἡμῶν πόλεσιν· ἡ δὲ γενικὴ ἀναρχία θὰ ἐσήμαινε παράλυσιν πάσης ἐργασίας ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἐλλείψει ἐμπιστοσύνης. (2) Ὁ Κύριος ἡμῶν ἰδιαιτέρως δηλοῖ, ὅτι ἡ ἐρχομένη θλίψις θέλει εἶσθαι τοιαύτη «οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γέννηται». —

Ἀλλά, καίτοι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς, ὅτι ἡ θλίψις αὕτη δύναται νὰ ἀποτραπῇ, ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις ὁδηγίαι ἐν ταῖς Γραφαῖς δι' ἐκεῖνα τὰ ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἤθελον κρυβῇ ἀπὸ τῆς ἐπερχομένης καταγίδος.

(1) Εἰς τοὺς πιστοὺς τῆς Ἐκκλησίας παρέχεται ὑπόσχεσις ἀπολυτρώσεως πρὸ τῆς πλήρους δυνάμεως τῆς ἐκρήξεως τῆς καταγίδος. (2) Πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὴν δικαιοσύνην καὶ ἐκζητοῦντες τὴν εἰρήνην ὀφείλουσι νὰ δάλωσι τὸν οἶκον αὐτῶν εἰς τάξιν κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος λέγει: «Πρὶν τὸ ψήφισμα γεννήσῃ [τὸ ἀποτελέσμα αὐτοῦ], καὶ ἡ ἡμέρα παρέλθῃ ὡς χνοὺς, πρὶν ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἔξις τῆς ὁργῆς τοῦ Κυρίου, πρὶν ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα τοῦ θυμοῦ τοῦ Κυρίου, ζητεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ πράεῖς τῆς γῆς, οἱ ἐκτελέσαντες τὰς κρίσεις αὐτοῦ· **ζητεῖτε δικαιοσύνην, ζητεῖτε πρᾶότητα**, ὥς οὐκ οὐκ πασητε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὁργῆς τοῦ Κυρίου». — Σοφον. 6'.2,3.

Ἴνα πάντες οὗτοι ἀφυπνισθῶσιν καὶ διίδωσι τὴν κατάστασιν, ὁ Προφήτης, προσκαλεῖ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι βλέπουσιν αὐτήν, νὰ προαγγείλωσι τὸν κίνδυνον, λέγων: «Σαλπιάστε σάλπιγγα, καὶ ἀλαλάξατε ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου [τῇ Χριστιανῶσιν], ἡ ὁποία φαίνεται ὡς ἅγιον ὄρος ἢ βασιλεία τοῦ Κυρίου». Ὡς τρομάξωσι πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν· διότι ἔρχεται ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, διότι εἶναι ἐγγύς». (Ἰωήλ 6'.1). «Ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς, λέγει ὁ ψαλμωδός, ὁ Θεός ἐθέλει βρῆξιν παγίδας, πῦρ καὶ θεῖον [σύμβολα συγχύσεως καὶ καταστροφῆς] καὶ ἀνέμοζάλην· αὕτη εἶνε

ἡ μερίς τοῦ ποτηρίου αὐτῶν· διότι ὁ δίκαιος Κύριος ἀγαπᾷ δικαιοσύνην.» — Ψαλμ. ια'. 3-7.

Ἡ μάχη τῆς μεγάλης ταύτης ἡμέρας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ θέλει εἶσθαι ἡ μεγίστη ἐπανάστασις, τὴν ὁποίαν εἶδε ποτε ὁ κόσμος, διότι θέλει εἶσθαι τοιαύτη, ἐν ᾗ πᾶσα ἀδικία θέλει περιληφθῇ· διότι τόσον ἀληθεύει ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ τῶν ἐθνῶν ὅσον καὶ ἐν τῇ κρίσει τῶν ἀτόμων, ὅτι οὐδὲν ἐστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται». (Ματθ. ι'. 26). Παρατηρήσατε, ὅτι καὶ τώρα ἔτι τὸ ἐρευνητικὸν φῶς τῆς γενικῆς γνώσεως καὶ ἀφυπνίσεως ἀποκαλύπτει τὰς μυστικὰς πηγὰς τῆς πολιτικῆς μηχανορραφίας, τῶν οἰκονομολογικῶν μεθόδων, τῶν θρησκευτικῶν ἀξιώσεων καὶ λοιπὰ, καὶ ὅτι πάντες ἄγονται πρὸ τοῦ βήματος τῆς κρίσεως, καὶ ὑπὸ τε ἀνθρώπων καὶ τοῦ Θεοῦ δείκνυνται δίκαιοι ἢ ἀδικοὶ ὡς κρινόμενοι διὰ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, — διὰ τοῦ χρυσοῦ κανόνος, τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης, τῶν παραδειγμάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ λοιπῶν, τὰ ὁποῖα πάντα ὑπὸ μεγίστην καὶ ἀξιοσημείωτον λαμβάνονται ἔκποψιν ἐν ταύτῃ συζητήσει τῶν παρόντων καιρῶν.

Ἡ μάχη τῆς μεγάλης ἡμέρας, ὡς ἕκαστος ἐπαναστατικὸς πόλεμος, ἔχει τοὺς σταθμοὺς τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεώς της. Ὅπασθεν πάσης ἐνδείξεως ἀγῶνος ὑποκρύπτονται αἱ προκαλοῦσαι τὸν ἀγῶνα αἰτίαι, τὰ πραγματικὰ ἢ φανταστικά ἐθνικὰ καὶ ἀτομικὰ ἀδικήματα· κατόπιν ἐπακολουθεῖ ἀγχίνους ἐξέτασις καὶ ἐκτίμησις τῶν ἀδικημάτων ὑπ' ἐκείνων οἵτινες πάσχουσιν ἐξ αὐτῶν· κατόπιν ἐπακολουθοῦν γενικῶς διάφοροι ἀπόπειραι πρὸς μεταρρυθμίσιν, αἵτινες, καθιστάμεναι μάταιαι, ἄγουσιν εἰς μεγάλας συζητήσεις, λογομαχίας, διαιρέσεις, διχογνωμίας, καὶ ἐν τέλει εἰς ἐκδίκησιν καὶ εἰς τὸν διὰ τῶν ὅπλων ἀγῶνα. Τοιαύτη εἶνε ἡ διάταξις τῆς Μάχης τῆς Μεγάλης Ἡμέρας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ. Ὁ γενικὸς αὐτῆς χαρακτὴρ εἶνε ἀγὼν τοῦ φωτὸς κατὰ τοῦ σκότους, τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς καταπίεσεως, τῆς ἀληθείας κατὰ τῆς πλάνης. Ἡ ἔκτασις αὐτῆς θέλει εἶσθαι παγκόσμιος — τοῦ χωρικοῦ ἐξεγερθεσομένου κατὰ τοῦ πρίγκηπος, τῶν πιστῶν τῆς [δνοματικῆς] ἐκκλησίας κατὰ τοῦ ἁμβωνος, τῆς ἐργασίας κατὰ τοῦ κεφαλαίου· οἱ καταδεδυναστευμένοι θέλουσιν ἐξεγερθῇ ἔνοπλοι κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ πάσης τυραννίας· καὶ οἱ καταδυναστευόντες θέλουσιν ἐξεγερθῇ καὶ αὐτοὶ ἔνοπλοι ὅπως προασπίσωσι τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ μακροῦ θεωρούμενα δικαιώματά των, καίτοι τὰ δικαιώματα ταῦτα δύνανται νὰ καθορῶνται ὡς ἀρπαγὴ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων.

Ο ΜΕΓΑΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.

Ἐν προηγουμένοις κεφαλαίοις ἐσημειώσαμεν τὸ ἔργον τῆς

προπαρασκευῆς διὰ τὴν σύρραξιν τῆς πονηρᾶς ταύτης ἡμέρας· εἶδομεν τὴν διοργάνωσιν, ἐξάρτησιν καὶ ἐκγύμνασιν ἀπειραγῶν μων στρατῶν, τὴν ναυπήγησιν μεγάλων πολεμικῶν πλοίων, τὴν ἐφεύρεσιν νέων καὶ θαυμασίων πολεμικῶν μηχανῶν, τὴν κατασκευὴν νέων καὶ δυνατῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, καὶ τὴν ἀπορρόφησιν τῶν ἐθνικῶν πάσης χώρας πόρων διὰ στρατιωτικούς σκοπούς· καὶ ἐσημειώσαμεν τοὺς γογγυσμούς τῶν ὠργισμένων ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ἴστανται ὀπλισμένα μέχρις ὀδόντων, συνωφρυνόμενα κατ' ἀλλήλων.

Θεωροῦντες τὰ ἑκατομμύρια ταῦτα τῶν ὀπλισμένων καὶ ἐκγεγυμνασμένων πολεμιστῶν ἐρωτῶμεν, Ποῖος ἐκ πάντων τούτων τῶν ἰσχυρῶν στρατῶν εἶνε τὸ στράτευμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ προφῆται δεικνύουσιν ὡς τὸ μέγα στράτευμα τοῦ Κυρίου; Οἱ προφῆται ὁμολοῦντες περὶ μεγάλου στρατοῦ τοῦ Κυρίου ἀναφέρονται εἰς τινὰ ἐκ τῶν στρατῶν τούτων; Καί, ἐὰν οἱ προφῆται ἀναφέρονται εἰς τινὰ ἐκ τῶν στρατῶν τούτων, ὑπὸ τίνα σημασίαν δύνανται ὁ στρατός οὗτος νὰ θεωρηθῇ στρατός τοῦ Κυρίου, ἀφ' οὗ οὐδεὶς ἐκ τῶν στρατῶν τούτων δὲν ἐμφορεῖται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Κυρίου; Ἡ μήπως αἱ προφητεῖαι λέγουσαι περὶ στρατεύματος τοῦ Κυρίου σημαίνουναι τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ, τοὺς στρατιώτας τοῦ σταυροῦ, τῶν ὁποίων τὰ ὄπλα περιγράφονται ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὡς «οὐχὶ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθάρσεις ὀχυρωμάτων;» (Β'. Κορινθ. ι'. 3-5). Μήπως «ἡ μάχαιρα τοῦ Πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα Θεοῦ» (Ἐφ. στ'. 17), ἐν ταῖς χερσὶν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, οἱ ὅποιοι εἶναι πεπληρωμένοι τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, θέλει ἐκτελέσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀνατροπῆς πασῶν τῶν βασιλειῶν τοῦ κόσμου τούτου καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν Χριστόν πρὸς αἰώνιαν κυριότητα;

Εἶθε νὰ ἦτο οὕτω! ἄλλ' ὅτι δὲν ἔχει οὕτω εἶδομεν ἐκ τε τῆς προφητείας καὶ ἐκ τῶν σημείων τῶν καιρῶν. Τούναντίον, αἱ διαμαρτυρίαι καὶ νουθεσίαι τοῦ δικαίου ἐπαρόντως ἀγνοοῦνται ὑπὸ τοῦ κόσμου, καὶ τὰ ἔθνη περιπατοῦσιν ἐν τῇ σκοτίᾳ, καὶ ἐπομένως πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς (τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος) σαλεύονται (Ψαλμ. πβ'. 5) θέτοντα οὕτω εἰς κίνδυνον ὁλόκληρον τὴν ἐπ' αὐτῶν κοινωνικὴν οἰκοδομήν, ἡ ὁποία τρομερῶς ἤδη σειέται. «Μετεχειρίσθημεν ἱατρικὰ διὰ τὴν Βαβυλῶνα», λέγει ὁ προφήτης, «ἀλλὰ δὲν ἱαυρέθη· ἐγκαταλείψατε αὐτήν, διότι ἡ κρίσις αὐτῆς ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὑψώθη ἕως τοῦ στερεώματος». (Ἰερμ. να'. 9). «Ἐξέλθετε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς». — Ἀποκ. ιη'. 4.

Δὲν εἶναι προφανῶς οἱ ἅγιοι, οἱ ὅποιοι μέλλουσιν νὰ ἀποτελέσωσι τὸ μέγα στράτευμα τοῦ Κυρίου, τὸ ὑπὸ τῶν προφητῶν ἀναφερόμενον, διὰ τὴν ἀνατροπὴν τῶν βασιλειῶν τοῦ παρόντος κό-

σμοῦ οὐδὲ εἶναι τὰ ὄπλα αὐτῶν τὰ πολεμικὰ ἐπαρκῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τὰ ὄπλα αὐτῶν εἶναι ὄντως ἰσχυρά, ὥς ὁ 'Απόστολος λέγει, μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐπηρεάζονται ὑπ' αὐτῶν. Παρὰ τῷ πιστῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, οἱ ὅποιοι ἐπιμελῶς καὶ μετὰ πάσης καρδίας καταγίνονται διδασκόμενοι, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὀξύτερος ἀμφιστόμου μαχαίρας, πραγματικῶς «καθαίρων λογισμοὺς [ἀνθρωπίνας σκέψεις] καὶ πᾶν ὕψωμα [ὑψηλὸν πρᾶγμα] ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζων πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ». (Β'. Κοριν. ι'. 4-5)· ἀλλὰ τὰ πολεμικὰ ταῦτα ὄπλα δὲν ἐπιδρῶσιν οὕτως ἐπὶ τοῦ κόσμου. Τὸ στράτευμα τῶν ἁγίων εἶνε ἐκτὸς τούτου οὐχὶ «μέγα στράτευμα» ἀλλὰ «μικρὸν ποίμνιον» ὥς αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδήλωσε τοῦτο. — (Παράβαλε Λουκ. ιβ'. 32. — 'Ιωήλ 6'. 11).

'Ακούσατε τὴν προφητικὴν περιγραφὴν τοῦ στρατεύματος, περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται:—

«Λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς· ὅμοιος αὐτοῦ οὐδέποτε ὑπῆρξεν· οὐδὲ μετ' αὐτοῦ θέλει ὑπάρξῃ πλέον ποτὲ εἰς γενεὰς γενεῶν. Πῦρ κατατρώγει ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ φλόξ κατακαίει ὅπουθεν αὐτοῦ· ἡ γῆ εἶναι ὥς ἡ Παράδεισος τῆς 'Εδέμ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ὅπουθεν αὐτοῦ πεδιάς ἠφανισμένη· καὶ θεβαίως δὲν θέλει ἐκφυγῇ ἀπ' αὐτοῦ οὐδέν. 'Η θεὰ αὐτῶν εἶνε ὡς θεὰ [ἐμφάνισις] ἵππων· καὶ, ὥς ἵπποις, οὕτω θέλουσι τρέχειν. 'Ὡς κρότος ἀμαξῶν θέλουσιν πηδᾶ ἐπὶ τὰς κορυφάς τῶν ὄρεων [τῶν βασιλείων]· ὥς ἤχος φλογὸς πυρός, ἥτις κατατρώγει τὴν καλάνην, ὥς ἰσχυρὸς λαὸς παρατεταγμένος εἰς μάχην.

«'Ενώπιον αὐτοῦ οἱ λαοὶ θέλουσι κατατρομάξῃ· πάντα τὰ πρόσωπα θέλουσιν ἀποσβολῶθῃ. Θέλουσιν τρέχειν ὡς μαχηταί· ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ θέλουσιν ἀναβῆναι τὸ τεῖχος· καὶ θέλουσι πορευθῆναι ἕκαστος εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ δὲν θέλουσι χαλᾶσθαι τὰς τάξεις αὐτῶν. Καὶ δὲν θέλουσιν ὠθήσῃ ἀλλήλους· θέλουσιν περιπατῆν ἕκαστος εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ πίπτοντες ἐπὶ τὰ βέλη δὲν θέλουσι μεταβάλλῃ τὴν πρόθεσιν αὐτῶν. Θέλουσιν περιτρέχειν ἐν τῇ πόλει· θέλουσι δρᾶν ἐπὶ τὸ τεῖχος· θέλουσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς οἰκίας· θέλουσιν εἰσελθῆναι διὰ τῶν θυρίδων ὡς κλέπτης. 'Η γῆ [ἡ παρούσα κοινωνικὴ διάταξις] θέλει σεισθῆναι ἔμπροσθεν αὐτῶν· οἱ οὐρανοὶ [αἱ ἐκκλησιαστικαὶ δυνάμεις] θέλουσι τρέμειν· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη [αἱ διαφωτιστικαὶ ἐνέργειαι τοῦ Εὐαγγελίου] καὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου] θέλουσι συσκοτάσθαι [ἐπικρατούσης πανταχοῦ γενικῆς ἀπιστίας], καὶ τὰ ἄστρα [τὰ ἀποστολικά φῶτα — 'Αποκ. ιβ'. 1] θέλουσι ἀποσύρῃ τὸ φέγγος αὐτῶν [θέλουσι συσκοτάσθαι] [ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι — 'Ιωάν. θ'. 4. — 'Ησαϊ. κα'. 9, 11, 12]. Καὶ ὁ Κύριος θέλει ἐκπέμψῃ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ· διότι τὸ στρα-

τόπεδον αὐτοῦ εἶνε μέγα σφόδρα· διότι ὁ ἐκτελὼν τὸν λόγον αὐτοῦ εἶνε ἰσχυρός· διότι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου εἶνε μεγάλη καὶ τρομερὰ σφόδρα, καὶ τίς δύναται νὰ ὑποφέρει αὐτήν;» — Ἰωήλ 6'. 2-11.

Ὁ στρατὸς οὗτος τοῦ Κυρίου μέλλει νὰ ἀψηφήσῃ τὰς τρομερὰς συνθήκας τῆς πονηρᾶς ἡμέρας, ὅτε τὰ φοβερὰ στοιχεῖα τῆς ἡδῆ προπαρασκευαζόμενα διὰ τὴν σύρραξιν, διὰ τὸ πῦρ, θέλουσιν ἔχει ἀναβῆ τὴν κλίμακα τῆς ἐτοιμότητος· [θέλουσιν εἰσθαι καθ' ὁλοκληρίαν ἔτοιμα διὰ τὴν σύρραξιν]. Τὸ στράτευμα τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὴν κυβερνώσαν ἄνωθεν πρόνοιαν τοῦ Κυρίου «θέλει καταστρέψῃ τὸν θρόνον τῶν βασιλείων καὶ ἐξολοθρεύσῃ τὸ κράτος τῶν βασιλείων τῶν ἐθνῶν». (Ἀγγαῖου 6'. 22). Ἀλλὰ ποῦ ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον στράτευμα; Μήπως εἶνε ὁ Γερμανικὸς στρατός; Μήπως εἶνε ὁ Γαλλικὸς, Ἀγγλικὸς, Ρωσικὸς ἢ ὁ Ἀμερικανικὸς στρατός; Τὸ τόσον μέγα στράτευμα, ὡς περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Προφήτου, καὶ τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἐπιτελέσῃ τοιαῦτα θαυμάσια πράγματα, καὶ μάλιστα ἐν διαστήματι τῶν ὀλίγων ἐτῶν, τὰ ὁποῖα μένουσιν ἔτι ἐκ τῆς ἀξιοσημειώτου ταύτης περιόδου τοῦ θερισμοῦ, ὑφίσταται πιθανῶς κατὰ τὸν παρόντα χρόνον, καὶ εὐρίσκεται ἐν τῇ πορείᾳ τῆς προπαρασκευῆς διὰ τὸ μέλλον ἔργον τῆς σφαγῆς καὶ πανωλεθρίας. Ἡ περιγραφή, ἣν κάμνει ὁ Προφήτης, δὲν εἶνε περιγραφή ἀγυμνάστου ὄχλου, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ καταπολεμηθῇ ὑπὸ τῶν ἐμπειροπολέμων· τοῦναντίον εἶνε περιγραφή ἰσχυροῦ καὶ ἐξησχημένου στρατεύματος.

Ἐρωτῶμεν λοιπόν: Ποῦ ὑπάρχει λοιπὸν τὸ τοιοῦτον στράτευμα ὑπὸ τὴν παρούσαν ἐκπαίδευσιν καὶ ἐκγύμνασιν; Ποῦ ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον στράτευμα, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποῖου ἡ γῆ [κοινωνία] θέλει σεισθῇ καὶ οἱ οὐρανοὶ [ὁ ἐκκλησιαστικισμός] θέλουσι τρέμῃ; (Ἰωήλ β'. 10). Ποῦ ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον στράτευμα, τὸ ὁποῖον γενναίως θέλει ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τῶν συντηρητικῶν δυνάμεων τῆς Χριστιανωσύνης, πολιτικῶν τε καὶ ἐκκλησιαστικῶν, καὶ παλαίσῃ κατὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς δυνάμεως; Ποῦ εἶνε τὸ στράτευμα, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ ἐγγύς μέλλοντι θέλει τολμήσῃ νὰ ἀρνηθῇ τὰς ἀπὸ μακροῦ ἐκτιμωμένας διδασκαλίας τῆς Χριστιανωσύνης, τὴν πολιτικὴν αὐτῆς καὶ ἱερατικὴν ἱκανότητα; Ποῦ εἶνε τὸ στράτευμα, τὸ ὁποῖον ἀπειθοῦν θέλει περιφρονήσῃ πάντα αὐτῆς τὰ ἀναθέματα, τὸ ὁποῖον θέλει ἀπολακτίσῃ τὰ διατάγματα αὐτῆς, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει περιφρονήσῃ τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἐκτοξευομένους κεραυνούς ἐξουσίας καὶ διοργανωμένης δυνάμεως; Ποῦ εἶνε τὸ στράτευμα, τὸ ὁποῖον θέλει ἀψηφήσῃ τὸν κρότον τοῦ Βεξουβικίου αὐτῆς πυροβολικοῦ, τὸ ὁποῖον θέλει περιφρονήσῃ τὰ δῆλμά· τῶν δῦλων αὐτῆς, τὸ ὁποῖον θέλει διέλθῃ διὰ μέσου τῶν στόλων τῶν ναυτικῶν αὐτῆς ἐξοπλισμῶν, καὶ τὸ ὁποῖον ἀφαρπάξον διαίως τὰ

διαδήματα ἀπὸ τῶν ἐστεμμένων κεφαλῶν, θέλει καταρρίψῃ τὰ βασίλεια εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης; Ποῖον εἶνε τὸ στράτευμα, ὅπερ θέλει παραδώσῃ εἰς τὰς φλόγας τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ ὁποῖον θέλει τήξῃ τὴν γῆν μὲ ζέουσιν θερμότητα, ἐπιτελοῦν οὕτω μέγα καὶ παγκόσμιον ναυάγιον τῆς παλαιᾶς τῶν πραγμάτων διατάξεως, ὡς προεγράφη ὑπὸ τῶν προφητῶν;

Ὅτι τὸ τοιοῦτον στράτευμα εὐρίσκεται ἤδη ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτοῦ καὶ προπαρασκευάζεται διὰ τὴν λυσσαλέαν σύρραξιν, θεβαιούμεθα ἔκ τε τῶν σημείων τῶν καιρῶν καθὼς καὶ ὑπὸ «τοῦ θεδαίου προφητικοῦ λόγου». Καὶ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ γεγονότος τῆς διὰ τὴν λυσσαλέαν σύρραξιν προπαρασκευῆς τοῦ στρατεύματος τούτου πληροὶ ἤδη τὴν καρδίαν τῆς Χριστιανωσύνης μὲ φοβεροὺς οἰωνούς, καὶ ὑποκινεῖ τοὺς ἀπανταχοῦ πολιτικούς ἀνδρας νὰ λαμβάνωσιν ἔκτακτα μέτρα προστατευτικὰ καὶ ἀμυντικά.

Ἄλλ' εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐπνοοῦσιν καὶ ἡδη ὑπάρχουσαι δυνάμεις ὑπάρχει θεβαίως παγίς, τὴν ὁποίαν δὲν βλέπουσιν. Ἄς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι οἱ στρατοὶ, ἐφ' ὧν βασίλειται ἡ προστασία των, εἶνε οἱ στρατοὶ τοῦ κοινοῦ λαοῦ· τὰ ἑκατομμύρια ταῦτα τῶν ἐξησχημένων πολεμιστῶν ἔχουσι συζύγους καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς καὶ ἐξαδέλφους καὶ φίλους εἰς τὰς τάξεις τοῦ κοινοῦ λαοῦ, πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν ὁποίων τὰ ἴδια ἑαυτῶν συμφέροντα συνδέονται διὰ τῶν ἰσχυρῶν δεσμῶν τῆς φύσεως· καὶ ὑπηρετοῦσι τοὺς θρόνους καὶ τὰ βασίλεια, ὑπέκοντα [τὰ ἑκατομμύρια τῶν πολεμιστῶν] μόνον εἰς τὰ προστακτικὰ διατάγματα, καὶ ἀνέχονται ταῦτα [τοὺς θρόνους καὶ τὰ βασίλεια], ἐλπίζοντα [τὰ ἑκατομμύρια τῶν πολεμιστῶν] ἀνταμοιβήν, τὴν ὁποίαν ἀρχίζουν ἤδη νὰ θεωρῶσιν ὡς μὴ ἱκανοποιητικὴν συμψηφισιν ἀπέναντι τῶν ταλαιπωριῶν καὶ στερήσεων, τὰς ὁποίας τὰ στρατεύματα καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν ὑφίστανται κατ' ἀνάγκην, καὶ τοῦτο, χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ κίνδυνοι ζωῆς καὶ υγείας καὶ περιουσίας. Ὅσημέραι «ἡ πολιτικὴ φιλοδοξία» τῶν ἐνοπλίων τούτων στρατευμάτων ἐκλείπει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ ὁλονὲν ἀναπτύσσεται παρ' αὐτοῖς ζωηρὰ ἀντίστασις κατὰ τῶν παθημάτων καὶ στερήσεων, καὶ ὅσημέραι τὰ στρατεύματα ταῦτα ἐλαττοῦσι τὴν πρὸς τὰς κυβερνώσας δυνάμεις ἀφοσίωσίν των, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου τὰ στρατεύματα τῶν ἐργατῶν, τοῦ οἴκοι διαμένοντος κοινοῦ λαοῦ, ἐξερεθίζονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ δυσαρεστοῦνται διὰ τὴν τύχην των, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐμφρόδως προσβλέπουσι πρὸς τὸ μέλλον.

Ταῦτα πάντα εἶναι ἐνδείξεις, ὅτι ἐν τῇ προσεγγίζουσῃ κρίσει τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἐξησχημένα στρατεύματα τῆς Χριστιανωσύνης δύνανται νὰ στρέψωσι τὴν δυνάμιν αὐτῶν κατὰ τῶν ἀρχῶν καὶ

ἐξουσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔφερον αὐτὰ εἰς τὸ εἶναι, ἀντὶ νὰ ὑποστηρίξωσι καὶ διαφυλάξωσιν ταύτας. Ὅτι τὸ δυνατόν τούτου σκέπτονται πως οἱ κυβερνῶντες, μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐν Ρωσίᾳ, καθ' ὃν χρόνον ἐμάστιξε τὴν χώραν ὁ λιμός, καὶ εἰχον ἐγερεθῇ ὡς ἐκ τούτου ταραχαὶ παρὰ τῷ ὄχλῳ, τὰ κατὰ τὸν λιμὸν τοῦτον καὶ τὰς ταραχὰς ταύτας γεγονότα ἐπιμελῶς ἀπεκρῦπτοντο ἀπὸ τῶν ἐν τῷ Ρωσικῷ στρατῷ φίλων καὶ ἀδελφῶν τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ διὰ τὴν καταστολὴν τῶν ταραχῶν ἐκλεγέντες στρατιῶται ἦσαν ἐκ τῶν ἀπομεμακρυσμένων ἐπαρχιῶν.

Τίνας ἀκριβῶς συνθήκας καὶ περιστάσεις θέλει χρησιμοποιήσῃ ὁ Κύριος ἡμῶν ὡς «φωνήν» αὐτοῦ, ὅπως διατάξῃ τὴν εἰς μάχην παράταξιν τῶν ἰσχυρῶν τούτων στρατευμάτων, δὲν δυνάμεθα ἤδη καθαρῶς νὰ φαντασθῶμεν· ἀλλὰ ζῶμεν ἐν ἡμέρᾳ ἣ ὁποία κάμνει ταχεῖαν ἱστορίαν· καὶ κατ' ἀρχὴν δὲν θὰ ἦτο παράλογον νὰ ἀναμένωμεν κινήματα ταραχῶν ὁποτεδήποτε. Ἀλλ' ἐν τοῖς προηγουμένοις τόμοις (τόμ. Β'. καὶ Γ'.) εἶδομεν, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει ὀρισμένον χρόνον δι' ἕκαστον μέρος τοῦ σχεδίου αὐτοῦ, καὶ ὅτι εὐρισκόμεθα ἤδη ἐν τῇ «Ἡμέρᾳ τῆς Ἐκδικήσεως», ἣ ὁποία εἶνε περίοδος τεσσαράκοντα ἐτῶν· εἶδομεν, ὅτι ἡ περίοδος αὕτη ἤρξατο κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1874 καὶ θέλει λήξῃ κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1914. Τὰ ἐκ τῆς περιόδου ταύτης παρελθόντα εἰκοσι τρία ἔτη [ὁ τόμος ἐγράφη κατὰ τὸ 1897] ἔθηκαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὴν πολιτείαν, τὰ οἰκονομικά καθὼς καὶ εἰς τὰς κοινωνικὰς συνθήκας, μέγα καὶ βαθὺ θεμέλιον τῶν ἐν τῇ Γραφῇ προφητευθέντων μεγάλων συμβάντων, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἐπτελεσθῇ. Τὰ συμβεβηκότα ταῦτα ἐπαπειλοῦσιν ἡδη τὸν κόσμον, καὶ εἶναι τόσοι δέβαιοι, ὅτι θέλουσιν ἐπέλθῃ, ὅσον δέβαιοι εἶνε, ὅτι προεφητεύθησαν· καὶ τὰ ἐκ τῆς περιόδου ταύτης μένοντα ἔτι δέκα ἑπτὰ ἔτη φαίνονται ἀποτελοῦντα ἀρκετὸν διὰ τὴν τελείαν αὐτῶν ἐκπλήρωσιν χρονικὸν διάστημα. Ἦδη, καὶ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων ἐγκαταλείπουσιν αὐτοὺς [ἀποφυχοῦσιν ἀνθρώποι] ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ.

Αἱ προφητεῖαι, αἱ ὁποῖαι ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν ἡμῶν καὶ τὰς ὁποίας δημοσίᾳ διεκηρύξαμεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης «Ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως», σπεύδουσι πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν καί, ὡς κατεδείχθη ἐν τοῖς προηγουμένοις κεφαλαίοις, πάντες δύνανται νὰ ἴδωσί τι ἐκ τῆς ζοφερᾶς σκιάς τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον προσεγγιζούσης μεγάλης θλίψεως, μέχρι τῆς παρουσίας στιγμῆς, ὁπότε ἡ κοινωνία ὁμοιάζει προφανῶς πρὸς κιβώτιον πινυρίων, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνάγκην μικροῦ τινος μόνον ἐναύσματος πρὸς ἀνάφλεξιν, ἣ ὁμοιάζει πρὸς ἀποθήκην πυρτίδος, ἔτοιμον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πρὸς ἐκρηξιν, ἣ εἶνε ὁμοία πρὸς διωργανωμένον στρατόν, ἔτοιμον πρὸς ἐφοδὸν ὅμα τῷ συνθήματι.

Τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀγνοεῖ γενικῶς τὸ ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐνδιαφέρον τοῦ Κυρίου· καὶ πάντες σχεδὸν οἱ διαμαχόμενοι περιζωννύονται τὴν πανοπλίαν διὰ τὰ προσωπικὰ καὶ ἰδιοτελεῖ αὐτῶν συμφέροντα, εἰς τὰ ὁποῖα, ὀρθῶς βλέπουν, ὅτι ὁ Κύριος δὲν δύναται νὰ συμμετάσχη· καὶ ἐντεῦθεν, ἐνῶ πάντες ἐκατέρωθεν προθυμοποιούνται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Κυρίου, ὀλίγοι μόνον θαρροῦσιν ἐπ' αὐτήν· — πάντες φαίνονται πεποιθότες ἐφ' ἑαυτοὺς — ἐπὶ τὴν ὀργάνωσιν αὐτῶν, ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν κλπ. Ἄλλ' οὐδεὶς ἄλλος θέλει ἐκπλαγῇ περισσότερον ἢ αἱ «δυνάμεις τῶν οὐρανῶν», αἱ μεγάλαι αὗται δυνάμεις τῆς παρούσης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας, ἡ ὁποία θέλουσα νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἰδικὸν ἰσχύος διὰ τὸν Κύριον σχέδιον, παρημέλησε τὸ ἴδιον αὐτοῦ σχέδιον, τὸ ἀποκεκαλυμμένον ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ. Εἰς τὰς «δυνάμεις ταύτας τῶν οὐρανῶν» τὸ ἐντὸς τῶν δέκα ἑπτὰ προσεχῶν ἐτῶν ἔργον τοῦ Κυρίου θέλει εἶσθαι πράγματι «παράδοξον ἔργον». Ἀκούσατε τι λέγει περὶ τούτου ὁ Λόγος τοῦ Κυρίου:—

«Ὁ Κύριος θέλει σηκωθῇ ὡς ἐν τῷ ὄρει Φερασείμ, θέλει θυμωθῇ ὡς ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Γαβαὼν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἔργον αὐτοῦ, τὸ παράδοξον ἔργον αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν προᾶξιν αὐτοῦ, τὴν παράδοξον προᾶξιν αὐτοῦ..... Διότι ἐγὼ ἤκουσα παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ τῶν δυνάμεων συντέλειαν [κατανάλωσιν] ἀποφασισθεῖσαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν». — Ἦσ. κη'. 21-22.

Τὸ κοινωνικὸν σύστημα «ἡ γῆ», «τὰ στοιχεῖα», «ἡ πορεία τῆς φύσεως», δὲν δύναται νὰ ἀναφλεγῶσιν, πρὶν ἢ ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ νὰ ἀναφθῇ τὸ ἔναυσμα· ἡ μεγάλη ἀποφασιστικὴ μάχη δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ, πρὶν ἢ ὁ μέγας «Μιχαήλ», «ὁ ἀρχηγός τῆς σωτηρίας ἡμῶν» παραστῇ καὶ δώσῃ τὸ σύνθημα (Δαν. ιβ'. 10), καίτοι προηγουμένως θέλουσι γίνῃ παντοῖα ἀψιμαχία. Καὶ ὁ μέγας Ἀρχὼν πληροφορεῖ τὴν βασιλικὴν αὐτοῦ λεγεῶνα, τὴν Ἐκκλησίαν, ὅτι ἡ καταστροφή, καίτοι ἐπικειμένη καὶ ἀπειλητικὴ, δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ πρὶν ἢ «οἱ τοῦ Κυρίου», «τὸ Μικρὸν ποίμνιον», «οἱ ἐκλεκτοί», ἔχουσι πάντες «σφραγισθῇ» καὶ «περισυλλεγῇ».

Ἄς μὴ λησιμονῶμεν προσέτι τὴν ἐμπνευσμένην τοῦ Ἀποστόλου περιγραφὴν τῆς θλίψεως ταύτης — ὅτι θέλει εἶσθαι ὡς ὠδίνες γυναικὸς ἐγκύου, μετὰ θραχέων ἐν τῷ μεταξὺ διαλειμμάτων. Οὕτω καὶ γίνεται μέχρι τοῦδε· καὶ ἐκάστη νέα ὠδὶν θέλει εἶσθαι θριμνιέστερα μέχρι τῆς τελικῆς δοκιμασίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ νέα διάταξις πραγμάτων θέλει γεννηθῇ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπιθανάτιων ἀγωνιῶν τῶν παρόντων θεσμῶν.

Καθόσον ὁ Κύριος ἀφῆκε γενικῶς τὸν κόσμον νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν πορείαν του κατὰ τὰ παρελθόντα ἕξ χιλιάδας ἔτη — ἕξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τοῦ Ἰσραήλ, — ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐπέμβασις ἤδη αὐτοῦ θέλει φανῇ ὅλως ἰδιάζουσα καὶ «παράδοξος» εἰς

ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν κατανοοῦσιν τὰς οἰκονομικὰς μεταβολάς, τὰς γινομένας ἐπὶ τῇ εἰσαγωγῇ τῆς ἐβδόμης χιλιετηρίδος. Ἄλλ' ἐν τῇ «μάχῃ» ταύτῃ θέλει ἀμνη, ὥστε ὁ θυμὸς τῶν ἀνθρώπων (καὶ ἡ φιλοδοξία καὶ ἰδιοτέλεια αὐτῶν) νὰ αἰνῇ καὶ ὑπερηφάνῃ αὐτόν, καὶ τὰ λοιπὰ θέλει περιστείλῃ. Μετὰ πολλῆς μακροθυμίας ἐπέτρεψε τὴν μακράν βασιλείαν τῆς ἀμαρτίας, ἰδιοτελείας καὶ θανάτου, καὶ δοκιμασίαν τῆς ἐκλεκτῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς διδασκαλίαν πάντων τῶν ἀνθρώπων περὶ τῆς «ὑπερβαλλούσης ἀμαρτωλότητος τῆς ἀμαρτίας». Ἀλλὰ βλέπων, ὅτι ὁ κόσμος ἐν γένει περιφρονεῖ τὸν νόμον αὐτοῦ τῆς ἀγάπης καὶ ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, προτίθεται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γενικὴν τιμωρίαν, πρὶν ἢ δώσῃ τὸ ἀκόλουθον μάθημα, τὸ ὁποῖον θέλει εἰσθαι πρακτικὴ ἐξήγησις τῶν εὐεργετημάτων τῆς δικαιοσύνης, ὑπὸ τὴν Χιλιετὴ Βασιλείαν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ.

Ἐνῶ ὁ Κύριος ἀπαγορεύει εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ νὰ μάχεται διὰ σαρκικῶν ὅπλων, καὶ ἐνῶ δηλοῖ ἑαυτὸν ὄντα Θεὸν εἰρήνης, Θεὸν τάξεως καὶ ἀγάπης, δηλοῖ ὡσαύτως ἑαυτὸν ὄντα Θεὸν δικαιοσύνης, καὶ δεικνύει, ὅτι ἡ ἀμαρτία δὲν θέλει διὰ παντὸς θριαμβεύει ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' ὅτι θέλει τιμωρηθῇ. «Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος» (Ρωμ. ιβ'.19, Δευτερ. λβ'.35). Καί, ὅταν ἐξανίσταται εἰς κρίσιν κατὰ τῶν ἐθνῶν, ἐκδικούμενος πάντας τοὺς πονηροὺς, δηλοῖ ἑαυτὸν «ἄνδρα πολεμιστὴν» καὶ «δυνατὸν μαχητὴν» καὶ ἔχοντα «μέγα στρατεύμα» ὑπὸ τὰς διαταγὰς του. Καὶ τίς δύναται νὰ διαβεβαιώσῃ, ὅτι τὰ πλήθη, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἤδη τὰ παρατεταγμένα στρατεύματα τῆς Χριστιανωσύνης, δὲν θέλουσι τότε ἀποτελέσῃ τὸ μέγα στρατεύμα, τὸ ὁποῖον θέλει ρίψῃ τὴν μεγάλην αὐτοῦ δύναμιν κατὰ τῶν προμαχόνων τῆς παρούσης κοινωνικῆς τάξεως; — Ἐξ. ιε'.3. Ψαλμ. κδ'.8. με'.3, Ἀποκ. ιθ'.11. Ἡσαϊ. ια'.4. Ἰωήλ β'.11.

«Ὁ Κύριος θέλει ἐξέλθῃ ὡς ἰσχυρὸς, θέλει διεγείρῃ ζῆλον ὡς πολεμιστῆς· θέλει φωνάξῃ, μάλιστα θέλει βρυχήσῃ· θέλει ὑπερῃσχύσῃ κατὰ τῶν πολεμίων αὐτοῦ. Τὴν φωνὴν καὶ τὸν βρυχηθμόν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ στρατεύματος ἀποδίδει οὗτος εἰς ἑαυτόν, καθὼς καὶ τὴν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἐκκληρώσει τῆς πρὸς ἐπανάστασιν προθέσεως αὐτοῦ· διότι οἱ στρατοὶ οὗτοι ἀποτελοῦσιν, καίτοι ἐν ἀγνοίᾳ των, τὸ ἔργον αὐτοῦ τῆς καταστροφῆς. Λέγει: — «Ἀπὸ πολλοῦ ἐσιώπησα· ἔμεινα ἥσυχος καὶ ἐκράτησα ἑμαυτόν· τὴν φωνάξῃ ὡς ἡ τίκτουσα· θέλω καταστρέψῃ καὶ καταπῆ παρηνύς». (Ἡσαϊ. μδ'.13,14).

Ἄλλ' ἐν ταῖς Γραφαῖς ὑπάρχουσιν ὡσαύτως ὑπαινιγμοί, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐξανισταμένων στρατευμάτων τῆς Χριστιανωσύνης πιθανὸν νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι θέλουσι ὡσαύτως ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ μεγάλου στρατεύματος τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ Κύ-

ριος, διὰ τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιήλ, ἀναφερόμενος εἰς τὴν αὐτὴν περίοδον, καὶ εἰς τὰς ἐπικειμένας συμφορὰς τῆς Χριστιανωσύνης λέγει:—

«Καὶ θέλω παραδῶσθαι αὐτὴν εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων διάρπαγμα, καὶ εἰς τοὺς ἀσεβεῖς τῆς γῆς λάφυρον· καὶ θέλουσι βεβηλώσῃ αὐτήν..... Κάμε ἄλυσον [δέσον, ἔνωσον αὐτοὺς ὁμοῦ· ἄς ἀπολογηθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ], διότι ἡ γῆ εἶνε πλήρης αἱματηρῶν κριμάτων, καὶ ἡ πόλις [ἡ Βαβυλὼν, ἡ Χριστιανωσύνη] πλήρης καταδυναστείας. Διὰ τοῦτο θέλω φέρῃ τοὺς κακίστους τῶν ἐθνῶν, καὶ θέλουσιν κατακτήσῃ τὰς οἰκίας αὐτῶν· καὶ θέλω καταβάλλῃ τὴν ἑπαρσὴν τῶν ἰσχυρῶν, καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν [οἱ ἅγιοι αὐτῶν τόποι, τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθιδρύματα κλπ.] θέλουσι βεβηλωθῇ.» — Ἰεζεκιήλ ζ'. 13-24.

Ταῦτα δύνανται νὰ ἐννοηθῶσιν, ὅτι σημαίνουν, ὅτι ἡ εἰς ἀναρχίαν ἐξέγερσις τῶν πληθῶν τῆς Χριστιανωσύνης θέλει, διαρκούσης τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἀνομίας, εἶσθαι τόσον κτηνώδης καὶ ἀγρία, ὥστε νὰ ὑπερτερῇ τὰς βαρβαρότητας πασῶν τῶν ἐθνικῶν ἐπιδρομῶν — οἷα ἦτο ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις. Ἡ δύνανται νὰ σημαίνουσιν ἐξέγερσιν τῶν λαῶν τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἀφρικῆς κατὰ τῆς Χριστιανωσύνης — ὥς ἄλλως τε ἐγένετο ἤδη ὑπαινιγμός τις ὑπὸ τοῦ δημοσίου τύπου περὶ τῆς ἀναξωπυρώσεως τῆς Τουρκίας καὶ τῆς ἐξεγέρσεως τῶν ἑκατομμυρίων τῶν Μωαμεθανῶν. Ἡ γνώμη ἡμῶν, ἐν τοῖτοις, εἶνε, ὅτι «οἱ κακιοὶ τῶν ἐθνῶν» εἶναι ἐκεῖνοι ἐκ τῆς Χριστιανωσύνης, οἱ ὅποιοι εἶναι «ἄνευ Θεοῦ» καὶ ἄνευ Χριστιανικῶν αἰσθημάτων ἢ ἐλπίδων: εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι μέχρι τοῦδε ἐκρατήθησαν ἐξ ἀγνοίας, δεισιδαιμονίας καὶ φόβου, ἀλλ' οἱ ὅποιοι ἐν τῇ χαρὰν τῆς εὐχολογίας αἰῶνος ταχέως χάνουσι τὰς περισταλτικὰς ταύτας δυνάμεις.

Ὁ Κύριος, διὰ τῆς ἀνωθεν κυβερνήσεως προνοίας αὐτοῦ, θέλει ἀναλάβῃ γενικῶς ἐφ' ἑαυτὸν τὸ μέγα τοῦτο στράτευμα τῶν δυσηρεστημένων — τῶν πατριωτῶν, μεταρρυθμιστῶν, σοσιαλιστῶν ἠθικολογῶν, ἀναρχικῶν, ἀμαθῶν καὶ ἀπληγισμένων — καὶ θέλει χρησιμοποιήσῃ τὰς ἐλπίδας αὐτῶν, τοὺς φόβους, τὰς μωρίας καὶ ἰδιοτελείας, συμφῶνως πρὸς τὴν θεῖαν αὐτοῦ σοφίαν, ὅπως ἐπιτελέσῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ μεγαλοπρεπεῖς προθέσεις, καταρρίπτων τοὺς παρόντας θεσμούς, καὶ προπαρασκευάζων τὸν ἄνθρωπον διὰ τὴν Βασιλείαν τῆς Δικαιοσύνης. Διὰ τοῦτον μόνον τὸν λόγον καλεῖται «Μέγα στράτευμα τοῦ Κυρίου». Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, — οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἔγγονται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ ὡς υἱοὶ Θεοῦ, μέλλει νὰ μετάρχηται πῶς τοῦ μέρους τούτου τῆς «μάχης».

ΑΙ ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΑΥΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΥ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.

Συμφώνως πρὸς τὰς προρρήσεις τῶν προφητῶν αἱ συνθήκαι τῆς μάχης ταύτης θέλουσιν εἶσθαι ἄνευ ιστορικοῦ προηγουμένου. Ὡς ἀνεφέρομεν ἤδη, ὁ τελικὸς ἀγὼν ἀπεικονίζεται Γραφικῶς ἐν συμβόλοις ἐν τῷ πεσσαρακοστῷ ἔκτῳ Ψαλμῷ. (Παραβάλετε ὡσαύτως Ψαλμόν γ' 2-6. Ἦσ. κδ' 19-21. Β'. Πέτρ. γ' 10). Οἱ λόγοι (αἱ ἦττον ὑψηλαί, αἱ ἦττον δεσποτικαὶ κυβερνήσεις) τήκονται ἡδη ὡς κηρός· διατηροῦσιν ἔτι τὴν μορφήν αὐτῶν, ἀλλά, καθόσον ἡ γῆ (ἡ κοινωνία) θερμαίνεται, ὑποχωροῦσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῆς, κατερχόμεναι ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν δημοτικῶν ἀξιώσεων. — Ἡ Μεγάλη Βρετανία παρέχει ἡμῖν καλὸν παράδειγμα τούτου. Τὰ ὑψηλὰ ὄρη (παριστῶντα τὰς αὐτοκρατορικὰς κυβερνήσεις) θέλουσι «σεισθῆ» δι' ἐπαναστάσεων, καὶ ἐν τέλει θέλουσιν «ἀχθῆ» εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης — θέλουσι τελείως ἀπολεσθῆ ἐν τῇ ἀναρχίᾳ. Ἦδη ἐπὶ θάλασσα καὶ τὰ κύματα μυκῶνται» κατὰ τῶν προτυγρίων τοῦ παρόντος κοινωνικοῦ συστήματος: μετ' οὐ πολὺ ἡ γῆ (τὸ παρὸν κοινωνικὸν οἰκοδόμημα) θέλει κλονισθῆ ὡς μέθυρος ἄνθρωπος, ματαίως προσπαθοῦσα νὰ ὀρθωθῇ, νὰ σταθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ νὰ ἐγκαθιδρυθῇ ἐκ νέου· ὀλίγον κατ' ὀλίγον θέλει «μετασποισθῆ» κατ' ὁλοκληρίαν, παρέχουσα τὴν θέσιν αὐτῆς εἰς τὴν «νέαν γῆν» (τὴν νέαν κοινωνικὴν τάξιν), ἐν ᾗ θέλει βασιλεύῃ ἡ δικαιοσύνη.

Θέλει εἶσθαι ἀδύνατον νὰ ἐγκαθιδρυθῇ ἐκ νέου ἡ παρούσα διατάξις πραγμάτων (τὸ παρὸν κοινωνικὸν σύστημα), (1) διότι προφανῶς δὲν χρησιμεύει πλέον κατ' οὐδέν, κατεδείχθη τὸ ἀνωφελές αὐτῆς· (2) ὡς ἐκ τῆς γενικῆς ἐξαπλώσεως τῆς κοσμικῆς γνώσεως· (3) διότι ἡ ἀποκάλυψις, ὅτι τὸ ἱερατεῖον ἐπὶ μακρὸν ἐτύφλωσε καὶ ἐδέσμευσε τὰ πλήθη μὲ πλάνας καὶ μὲ φόβον, θέλει ἀγάγῃ εἰς γενικὴν περιφρόνησιν πάσης θρησκευτικῆς ἀξιώσεως καὶ διδασκαλίας, ὡς ἀποτελούσης μέρος τῶν ἀποκαλυφθέντων δόλων· (4) διότι οἱ περὶ τὴν θρησκείαν ἐν γένει, μὴ διακρίνοντες, ὅτι ἔφθασεν ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁρισμένος χρόνος πρὸς μεταβολὴν οἰκονομίας, θέλουσιν ἀγνοῆ τὴν λογικὴν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν Γραφήν, ὑπεραμυνόμενοι τῆς παρούσης διατάξεως πραγμάτων.

Ὁ ὡς βιβλίον τότε περιελιγμός τῶν ἐκκλησιαστικῶν οὐρανῶν (τῶν θρησκευτικῶν δυνάμεων, Παπικῆς καὶ Προτεστάντικῆς) θέλει ἔχῃ μικρὸν ἀποτέλεσμα. (Ἦσ. λδ' 4. Ἀποκ. στ' 14). Ἡ συνησπασμένη θρησκευτικὴ δύναμις τῆς Χριστιανωσύνης θέλει εἶσθαι κατ' ὁλοκληρίαν ἀνίσχυρος ἐνώπιον τοῦ ἐγειρομένου πνεύματος τῆς ἀναρχίας, ὅταν φθάσῃ τὴν τρομερὰ κρίσιν. Ἐνώπιον τοῦ μεγάλου τούτου στρατεύματος «πάντα τὰ στρατεύματα τοῦ οὐρανοῦ [ἡ ὀνοματικὴ ἐκκλησία] θέλουσι λυθῆ (διαλυθῆ), καὶ οἱ οὐρανοὶ θέλουσιν

περιελιχθῇ ὡς βιβλῖον (ὡς κύλινδρος). [Τὰ δύο μεγάλα σώματα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τοὺς ἐκκλησιαστικούς οὐρανούς, ἦτοι ὁ Παπισμὸς καὶ ὁ Προτεσταντισμὸς, ὡς τὰ δύο διακεκριμένα ἄκρα τοῦ κύλινδρου καὶ τώρα ἔτι ταχέως προσεγγίζουσι πρὸς ἄλληλα, περιελίσσονται, ὡς κατεδείξαμεν]· καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῶν πᾶσα θέλει πέσῃ [οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ βαθυηδόν, καίτοι ταχέως], καθὼς πίπτει τὸ φύλλον ἀπὸ τῆς ἀμπέλου, καὶ καθὼς πίπτει τὸ σῦκον ἀπὸ τῆς συκῆς». (Ἦσ. λδ'.4)· καὶ ἐν τέλει «οἱ οὐρανοὶ οὗτοι πυρούμενοι λυθῇσονται, καὶ τὰ στοιχεῖα [ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελοῦνται] καυσούμενα [φλογιζόμενα] τακήσονται». — Β'. Πέτρ. γ'.12.

«(Διότι,) ἐνῷ συμπεριπλέκονται ὡς ἄκανθα [διότι ὁ Προτεσταντισμὸς καὶ ὁ Παπισμὸς οὐδέποτε δύνανται νὰ ἀφομοιωθῶσι τελείως· ἕκαστος θέλει εἶσθαι ἄκανθα εἰς τὸν ἕτερον], καὶ ἐνῷ μεθύουσιν ὡς μεθυσταὶ [ἐμπεποτισμένοι μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου], θέλουσι καταναλωθῇ [θέλουσιν ἀνατραπῇ ἐν τῇ μεγάλῃ θλίψει καὶ καθ' ὁλοκληρίαν καταστραφῇ ὡς θρησκευτικὰ συστήματα] ὡς κατάξηρον ἄχυρον»· διότι ὁ Κύριος «θέλει κάμῃ συντέλειαν καὶ θλίψις δὲν θέλει ἐπέλθῃ ἐκ δευτέρου». Μακαρία ὑπόσχεςις! «Διότι ἰδοὺ, ἔρχεται ἡμέρα, ἣτις θέλει καίῃ ὡς κλίβανος· καὶ πάντες οἱ ὑπερήφανοι, καὶ πάντες οἱ πρᾶπτοντες ἀσέβειαν, θέλουσιν εἶσθαι ἄχυρον· καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἐρχομένη θέλει κατακαύσῃ αὐτοὺς, λέγει ὁ Κύριος τῶν δυνάμεων, ὥστε δὲν θέλει ἀφίσῃ αὐτοῖς ρίζαν καὶ κλάδον [διὰ περαιτέρω ἀνάπτυξιν]. — Ναοὺμ α'.9,10. — Μαλαχίου δ'.1.

«Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΗΣ ΘΛΙΨΕΩΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ.»

Ἐνῷ ἡ θλίψις καὶ ταλαιπωρία τῆς ἡμέρας ταύτης τοῦ Κυρίου θέλει εἶσθαι κατὰ πρῶπον καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τὴν Χριστιανωσύνην, καὶ ἐν τέλει ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, τὸ τελικὸν κτύπημα, ὡς πληροφορούμεθα ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ἰεζεκιήλ (λη'.8-12), θέλει εἶσθαι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅστις θέλει εἶσθαι τότε ἐπανασυνηγμένος ἐν Παλαιστίνῃ. Ὁ προφήτης φαίνεται δεικνύων, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς περιόδου ταύτης τοῦ θερисμοῦ θέλει συναχθῇ ἐν Παλαιστίνῃ πολὺ περισσότερος λαὸς Ἰσραὴλ ἢ ὅσος συνήχθη μέχρι τοῦδε. Παριστᾷ αὐτοὺς ὡς συναχθέντας ἐκεῖ ἐκ τῶν ἐθνῶν κατὰ μεγάλους ἀριθμούς καὶ μετὰ πολλοῦ πλούτου, κατοικοῦντας τοὺς πρότερον ἐρήμους τόπους· καὶ παριστᾷ πάντας τούτους κατοικοῦντας ἀσφαλῶς καθ' ὃν χρόνον τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ κόσμου εὐρίσκεται ἐν μεγίστῃ ταραχῇ. — Ἰεζ. λη'.11,12.

Πάντες εἶνε μάρτυρες τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ τοιαύτη συνάθροισις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς Παλαιστίνην ἔχει ἤδη ἀρχίσῃ, ἀλλ' εἶνε κατὰ δῆλον, ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἄλλων χωρῶν ἔξοδος αὐτῶν θέλει προσλάβῃ μεγάλην καὶ αἰφνιδίαν ὥθησιν, ἵνα ἐκπληρωθῇ ἡ προφητεία αὕτη ἐν τῷ ὀρισμένῳ καιρῷ. Ὅποια ἀκριδῶς θέλει εἶσθαι ἡ ὥθη-

σις αὕτη, τοῦτο θὰ φανῇ· ἀλλ' ὅτι θέλει ἔλθῃ θεβαίως, δεικνύεται διὰ τῶν ἀκολουθῶν λόγων τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου. ιστ'. 14-17, 21.

«Ἴδου ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καθ' ἃς δὲν θέλουνσι εἶπῃ πλέον, Ζῆ ὁ Κύριος, ὅστις ἀνήγαγε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἀλλὰ, Ζῆ Κύριος, ὅστις ἀνήγαγε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς τοῦ Βορρᾶ [ἐκ τῆς Ρωσσίας;], καὶ ἐκ πάντων τῶν τόπων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε διώξῃ αὐτούς· καὶ θέλω ἐπαναφέρει αὐτοὺς πάλιν εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ἔδωκα εἰς τοὺς πατέρας αὐτῶν. Ἴδου θέλω ἀποστείλῃ πολλοὺς ἀλείεις, οἱ ὅποιοι θέλουνσι ἀλείψῃ αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα θέλω ἀποστείλῃ πολλοὺς κληγούς, οἱ ὅποιοι θέλουνσι θηρεύσῃ αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς ὄρους καὶ ἀπὸ παντὸς λόφου καὶ ἀπὸ τῶν σχισμῶν τῶν βράχων. Διότι οἱ ὀφθαλμοί μου εἶναι ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν· δὲν εἶναι κεκρυμμένοι ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, οὐδὲ ἡ ἀνομία αὐτῶν εἶνε κεκρυμμένη ἀπ' ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν μου. Θέλω κάμῃ αὐτοὺς νὰ γνωρίσωσι τὴν χεῖρα μου καὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ θέλουνσι γνωρίσῃ, ὅτι τὸ ὄνομά μου εἶνε Ἰεχωβά».

«Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει πᾶσαν τὴν δύναμιν νὰ ἐκκληρώσῃ ταῦτα, οὐδεμίαν ἔχομεν ἀμφιβολίαν. Εἰς πάντα τὰ κράτη τὸ ζήτημα, «Τὶ θέλουνσι γίνῃ οἱ Ἰουδαῖοι;» εἶνε περίπλοκον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τινα κρίσιν τοῦ ἐγγύς μέλλοντος ἐπενεχθησομένην αἰφνιδίως ὑπὸ τῆς ἀνωθεν κυβερνώσης προνοίας τοῦ Κυρίου, θέλει ἀγάγῃ ἀναμφιβόλως, ὡς δηλοῦται ὑπὸ τοῦ προφήτου, εἰς κοινήν ἐκ μέρους τῶν κρατῶν ἐνέργειαν, ὅπως ταχέως μεταφέρωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. (ἀναγκάσωσιν αὐτοὺς νὰ συναχθῶσιν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας). Καί, ὡς ἐξηλθον ἐξ Αἰγύπτου ἐν σπουδῇ, μετὰ τῶν κτηνῶν καὶ ἀγαθῶν αὐτῶν, βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ὅποιοι εἶπον, «Σηκώθητε, ἐξέλθετε ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὰ ποίμνιά σας καὶ τὰς ἀγέλας λάβετε, καθὼς εἴπετε, καὶ ἀπέλθετε»· καί, ὡς ὁ Κύριος ἔδειξεν εἰς τὸν λαὸν εὐνοίαν ἔμπροσθεν τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ὥστε ἔδωκαν αὐτοῖς οἱ Αἰγύπτιοι ὅ,τι ἐξήτουν, σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἐνδύματα (Ἐξ. ιβ'. 31-36), οὕτως ἐν τῇ μελλούσῃ ἐξόδῳ, τῇ προορηθείσῃ ὑπὸ τῶν προφητῶν, δὲν θὰ ἐξαποσταλῶσι κενοί, ἀλλὰ προφανῶς θέλει αἰφνιδίως ἐπέλθῃ ἐπὶ τὰ ἔθνη πείσεις τις, ἥτις θέλει οὕτως ἀποθῇ εὐνοϊκὴ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἐκκληρουμένης οὕτω τῆς ἀνωθι προφητείας τοῦ Ἰεζεκιήλ.

Ἡ ἐπιχειρηματικὴ αὕτη γενεά, ἀπαξ ἀποκατασταθεῖσα ἐκ νέου εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ οὕτως ἀποχωρισθεῖσα, πρὸς καιρὸν τοῦλάχιστον, ἀπὸ τῆς συγχύσεως τῶν ἐθνῶν, ἥτις θέλει βασιλεύῃ εἰς πάσας τὰς ἄλλας χώρας, ταχέως θέλει προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν νέαν ἐγκατάστασιν, καὶ οἱ μέχρι τοῦδε ἡρνωμένοι τόποι θέλουνσι πάλιν κατοικηθῇ».

Ἄλλὰ ἐν ἔτι κύμα ἀγωνίας πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν τιμωρηθέντα τοῦτον λαόν· διότι, κατὰ τὸν προφήτην, ἡ τελικὴ σύρραξις τῆς μάχης τῆς μεγάλης ἡμέρας θέλει γίνῃ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Παλαιστίνης. Ἡ σχετικὴ ἡσυχία καὶ εὐημερία τοῦ ἐπανασυνηγμένου Ἰσραὴλ περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς θλίψεως, καθὼς καὶ ἡ ἐμφάνεις αὐτῶν ἐλλειψίς προδρασίης καὶ βοηθείας, θέλουσι θαυμηδὸν διεγείρῃ τὰς ζήλοτιπίας τῶν ἄλλων λαῶν, καὶ προκαλέσῃ τὴν λαφυραγωγίαν αὐτῶν. Καί, ὅταν ὁ νόμος καὶ ἡ τάξις σαρωθῶσιν, ὁ Ἰσραὴλ θέλει καὶ πάλιν πολιορκηθῇ ὑπὸ στρατευμάτων ἀνοικτιρμόνων λεηλατητῶν καὶ ληστῶν, τὰ ὁποῖα δηλοῦνται ὑπὸ τοῦ προφήτου ὡς στρατεύματα τοῦ Γῶγ καὶ Μαγῶγ (Ἰεζκὶήλ λη΄.) καὶ μεγάλη θέλει εἶσθαι ἡ ταλαιπωρία τοῦ ἀπροστατευτοῦ Ἰσραὴλ. «Οὐαί!» λέγει ὁ προφήτης Ἰερεμίας, «διότι μεγάλη εἶνε ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ὅμοια αὐτῇ δὲν ὑπῆρξε, καὶ εἶνε καιρὸς τῆς θλίψεως τοῦ Ἰακώβ· πλὴν θέλει σωθῇ ἐξ αὐτῆς». — Ἰερεμ. λ΄.7.

Τὰ στρατεύματα τοῦ Γῶγ καὶ Μαγῶγ παρίστανται ὡς εἰς ἀνθρῶπος λέγων: «Θέλω ἀναβῇ εἰς γῆν πόλεων ἀτειχίστων· θέλω ἔλθῃ πρὸς ἡσυχάζοντας, κατοικοῦντας ἐν ἀσφαλείᾳ, πάντας τοὺτους κατοικοῦντας πόλεις ἀτειχίστους καὶ μὴ ἐχούσας μοχλοὺς καὶ πύλας». «Θέλεις ὑπάγῃ», λέγει ὁ προφήτης, «διὰ νὰ λεηλατήσῃς λεηλασίαν καὶ νὰ λαφυραγωγῇς λάφυρον, διὰ νὰ ἐπαναστρέψῃς τὴν χεῖρα σου ἐπὶ ἐρημώσεις κατοικισθείσας, καὶ ἐπὶ λαὸν συνηγμένον ἐκ ἢτων ἔθνων, ἀποκτήσαντα κτήνη καὶ ἀγαθὰ, κατοικοῦντα ἐν μέσῳ τῆς γῆς». (Ἰεζεκ. λη΄.11-13). Ὁ προφήτης προλέγων τὰ γεγονότα ταῦτα ὡσεὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὰ στρατεύματα ταῦτα λέγει, «θέλεις ἔλθῃ ἐκ τοῦ τόπου σου, ἐκ τῶν ἐσχάτων τοῦ Βορρᾶ [ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία εἶναι πρὸς βορρᾶν τῆς Παλαιστίνης], σὺ καὶ πολλοὶ λαοὶ μετὰ σοῦ, πάντες ἀναβάται ἱππων, πλῆθος μέγα καὶ δύναμις πολλή· καὶ θέλεις ἀναβῇ ἐναντίον τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ ὡς νέφος, διὰ νὰ σκεπάσῃς τὴν γῆν· τοῦτο θέλει εἶδθαι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις [θέλει εἶσθαι προφανῶς ἡ τελευταία σκηνὴ τῆς ἡμέρας τῆς θλίψεως]· καὶ θέλει δὲ ῥῆρῃ ἐναντίον τῆς γῆς μου, διὰ νὰ μὲ γνωρίσωσι τὰ ἔθνη, ὅταν ἀγιασθῶ ἐν σοὶ [διακριθῶ ὡς κατακτητὴς σου], ὦ Γῶγ, ἐνώπιον αὐτῶν». — Ἰεζεκιήλ λη΄.15,16.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς θλίψεως ὁ Θεὸς θέλει ἀποκαλυφθῇ ὡς ὑπερασπιστὴς τοῦ Ἰσραὴλ καθὼς κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὅτε ἡ εὐνοία αὐτοῦ ἦτο μετ' αὐτῶν ὡς ἔθνοισι. Ἡ ἐσχάτη αὐτῶν ἀνάγκη θέλει εἶσθαι ἡ κατάλληλος αὐτοῦ εὐκαιρία· καὶ τότε ἡ τύφλωσις αὐτῶν θέλει ἀρθῇ. Ἀναγινώσκομεν, — «Διότι θέλω συνάξῃ πάντα τὰ ἔθνη [παριστώμενα διὰ τῶν στρατευμάτων τοῦ Γῶγ καὶ Μαγῶγ] κατὰ τῆς Ἱερουσαλήμ εἰς μάχην· καὶ θέλει ἀλωθῇ ἡ πόλις,

καὶ αἱ οἰκίαι θέλουσι λεηλατηθῇ, καὶ αἱ γυναῖκες θέλουσι διασθῇ· καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ δὲν θέλει ἐξολοθρευθῇ ἐκ τῆς πολεως. Τότε ὁ Κύριος θέλει ἐξέλθῃ, καὶ θέλει πολεμήσῃ κατὰ τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, ὥς ὅτε ἐπολέμησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης». (Ζαχ. ιδ'.2,3). 'Ο 'Ησαΐας (κη'.21), ἀναφερόμενος εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, φέρει ὡς παράδειγμα τὴν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἀπελευθέρωσιν τοῦ 'Ισραὴλ ἀπὸ τῶν Φιλισταίων ἐν Φερασείμ καὶ ἀπὸ τῶν Ἀμοριτῶν ἐν Γαθαὼν, λέγων, «Διότι ὁ Κύριος θέλει σηκωθῇ ὡς ἐν τῷ ὄρει Φερασείμ, θέλει θυμωθῇ ὡς ἐν τῇ κοιλάδι Γαθαὼν». 'Εκ τῶν Β'. Σαμουὴλ ε'.19-25, Α'. Χρονικῶν ιδ'.10-17, Ὡσηέ ι'.10-15 καταφαίνεται πῶς ὁ Θεὸς δὲν ἐξηρτάτο ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἱκανότητος ἢ στρατηγικῆς, ἀλλ' ἐμάχετο τὰς μάχας αὐτοῦ κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον. Οὕτω καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ μάχῃ ὁ Θεὸς θέλει φέρῃ ἀπολύτρωσιν κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ χρόνον καὶ τρόπον.

'Εν τῇ προφητείᾳ τοῦ 'Ιεζεκιήλ (λη'.1-13) ὁ Κύριος καλεῖ κατ' ὄνομα τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ ἀγῶνος· ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰμεθα λίαν θετικοί εἰς τὰς ταυτοποιήσεις μας. 'Ο Μαγώγ, Μεσέχ, Θουβάλ, Γομέρ, Θωγαρμά, καὶ Θαρσεῖς, ἦσαν ὀνόματα τῶν τέκνων τοῦ 'Ιάφεθ, υἱοῦ τοῦ Νῶε, ὑποτίθεται δέ, ὅτι ἦσαν οἱ πρῶτοι ἄποικοι τῆς Εὐρώπης. Σεβά καὶ Δαιδὰν ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Χάμ, υἱοῦ τοῦ Νῶε — ὑποτίθεται δέ, ὅτι ἦσαν οἱ πρῶτοι ἄποικοι τῆς βορείου Ἀφρικῆς. 'Ο 'Αβραάμ καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ('Ισραήλ) ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ (υἱοῦ τοῦ Νῶε) καὶ ὑποτίθεται, ὅτι ἀπώκησαν ἐν Ἀρμενίᾳ — ἐν τῇ Ἀντικῇ Ἀσίᾳ. ('Ιδὲ Γενέσεως ι'.2-7). Ταῦτα φαίνονται δεικνύοντα γενικῶς, ὅτι ἡ ἐπίθεσις θέλει γίνῃ ἐξ Εὐρώπης — ἀπὸ τοῦ «βορρᾶ» — ὑπὸ συμμαχοῦντων μικτῶν λαῶν.

'Η καταθλιπτικὴ καταστροφὴ τῶν ἐχθρῶν τούτων τοῦ 'Ισραήλ (φέρουσα τὸ τέλος τοῦ καιροῦ τῆς θλίψεως καὶ τὸν χρόνον διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ) περιγράφεται γραφικῶς ὑπὸ τοῦ προφήτου 'Ιεζεκιήλ (λη'.18, λθ'.20). Δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν τρομερὰν μόνον ἥτιαν τοῦ Φαραὼ καὶ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ, προσπαθοῦντων νὰ γίνωσιν πάλιν κύριοι τοῦ 'Ισραὴλ, ὃν ἀπηλευθέρωνεν ὁ Θεός. 'Ο δὲ προφήτης Μιχαίας λέγει: «Καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἐξόδου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, θέλω δεῖξῃ θαυμάσια». — ζ'.15.

'Ο προφήτης 'Ιεζεκιήλ, ἀρ' οὐ περιγράφει, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ βορρᾶ κατὰ τοῦ 'Ισραὴλ τοῦ ἐπανασυνηγμένου ἐν Παλαιστίνῃ «ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ», «ἔχοντος πολλὰ ἀγαθὰ» καὶ «κατοικοῦντος ἐν εἰρήνῃ» θέλει εἰσθαι αἰφνιδία, καὶ «ὡς νέφος καλύπτων τὴν γῆν» ('Ιεζεκ. λη'.1-17), ἐπάγεται, «Οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός· Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐλάλησα ἐν ταῖς ἀρχαίαις ἡμέραις διὰ τῶν δούλων μου, τῶν προφητῶν τοῦ 'Ισραὴλ, οἵτινες προεφήτευσαν

ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις διὰ πολλῶν ἐτῶν, ὅτε ἔμελλον νὰ σέ φέρω ἐναντίον αὐτῶν»; 'Ο Κύριος τότε ἀποκαλύπτει τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ περὶ καταστροφῆς τῶν ἀσεβῶν στρατευμάτων· καὶ ἡ περιγραφὴ φαίνεται δεικνύουσα, ὅτι θέλει ἐκπληρωθῇ δι' ἐκρήξεως τῆς ζηλοτυπίας, τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς ἀναρχίας μεταξὺ τῶν διαφόρων στοιχείων, τῶν ἀποτελούντων τὸν μέγαν ἀνάμικτον στρατόν· ἡ δὲ ἐπανάστασις αὕτη καὶ ὁ ἀγὼν οὗτος θέλουσι περιλάβῃ πᾶν ὅ,τι θέλει διαμένῃ ἀκόμῃ ἐκ τῶν οἰκείων κυβερνήσεων τῶν διαφόρων λαῶν, καὶ θέλουσι συμπληρώσῃ τὴν παγκόσμιον ἐξέγερσιν καὶ ἀναρχίαν· ἡ ἐπανάστασις αὕτη καὶ ἀναρχία εἶνε ὁ μέγας σεισμός τῆς 'Αποκαλύψεως ιστ'.18-21.

'Η μαρτυρία πάντων τῶν προφητῶν παρέχει τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ θέλει εἰσθαι ὅλως κατάδηλος ἐν τῇ ἀπελευθερώσει τοῦ 'Ισραήλ, πολεμοῦντος τοῦ Θεοῦ δι' αὐτούς (καὶ παρεμπιπτόντως διὰ πάντας) δι' ὅπλων, τὰ ὁποῖα οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις δύναται νὰ καταβάλλῃ — περιλαμβανομένου τοῦ λοιμοῦ καὶ παντοίων ἄλλων ταλαιπωριῶν, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ἐπέλθῃ ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς (τοὺς ἐχθροὺς τοῦ 'Ισραήλ καὶ ἐναντίους τῷ Θεῷ) — μέχρις οὗ ταχέως ὁλόκληρος ὁ κόσμος θέλει γνωρίσῃ, ὅτι ὁ Κύριος περιέλαβε πάλιν τὸν 'Ισραήλ ὑπὸ τὴν εὐνοίαν του καὶ ἐγένετο Βασιλεὺς αὐτοῦ (τοῦ 'Ισραήλ), ὡς κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους· καὶ ταχέως ὁλόκληρος ὁ κόσμος καθὼς καὶ ὁ 'Ισραήλ θέλουσι μάθῃ νὰ ἐκτιμῶσι τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία θέλει ταχέως γίνῃ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν.

'Ο Προφήτης 'Ιεζεκιήλ (λθ'.21-29), χρησιμεύων ὡς στόμα τοῦ Κυρίου, ἀφηγεῖται ἡμῖν περὶ τῆς ἐνδόξου ἐκβάσεως τῆς νίκης ταύτης καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἐπὶ τὸν 'Ισραήλ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν κόσμον λέγων:—

«Καὶ θέλω θέσει τὴν δόξαν μου μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ πάντα τὰ ἔθνη θέλουσι ἰδεῖ τὴν κρίσιν τὴν ὁποίαν ἐξετέλεσα, καὶ τὴν χειρὰ μου τὴν ὁποίαν ἐπέβαλον ἐπ' αὐτά. Καὶ θέλει γνωρίσῃ ὁ οἶκος 'Ισραήλ ὅτι ἐγὼ εἰμαι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ εἰς τὸ ἐξῆς. Καὶ τὰ ἔθνη θέλουσι γνωρίσει ὅτι ὁ οἶκος 'Ισραήλ ἠχμαλωτίσθη διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν· ἐπειδὴ ἐστάθησαν παραβάται πρὸς ἐμέ [ἀπορρίψαντες τὸν Χριστόν — Ρωμ. θ'.29-33,] διὰ τοῦτο ἔκρυψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέδωκα αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρα τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· [καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας τῆς Χριστιανικῆς οἰκονομίας καί] ἔπεσον πάντες ἐν μαχαίρᾳ. Κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰς παραβάσεις αὐτῶν ἔπραξα εἰς αὐτούς, καὶ ἔκρυψα ἀπ' αὐτῶν τὸ πρόσωπόν μου.

«Διὰ τοῦτο [τώρα ὁπότε ἐξετελέσθη ἡ τιμωρία αὕτη], οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεός, Τώρα θέλω ἐπιστρέψῃ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ 'Ιακώβ, καὶ ἐλεήσῃ ἅπαντα τὸν οἶκον 'Ισραήλ [ζῶντας καὶ νε-

κρούς, ἐλθόντων τῶν «καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως» — Πράξ. γ'.19-21], καὶ θέλω εἰσθαι ζηλότυπος διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον [καὶ ταῦτα ἀφ' οὗ] ἐδάστασαν τὴν αἰσχύνην αὐτῶν, καὶ πάσας πὰς παραβάσεις αὐτῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐγίναν παραβάται πρὸς ἐμέ καθ' ὃν χρόνον κατώκουν ἀσφαλῶς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἐκφοδῶν. Ὅταν ἐπαναφέρω αὐτοὺς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν τόπων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἀγιασθῶ ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον ἐθνῶν πολλῶν, τότε θέλουνσι γνωρίσῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμαι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἔκαμεν αὐτοὺς νὰ φερθῶσιν εἰς αἰχμαλωσίαν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἐσύναξεν αὐτοὺς ἤδη εἰς «τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ δὲν ἀφῆκεν ἐξ αὐτῶν πλέον ἐκεῖ ὑπόλοιπον. Καὶ δὲν θέλω κρύψῃ πλέον τὸ πρῶσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν· διότι ἐξέχεα τὸ πνεῦμα ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει Κύριος ὁ Θεός.» «Οὕτω θέλουνσι φοβηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἀπὸ δυσμῶν, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. Ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἐπέλθῃ ὥς ποταμός, τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου [καθ' ὅλον τὸν Εὐαγγελικὸν αἰῶνα — ἐν χερσὶ τοῦ Πνευματικοῦ Ἰσραὴλ] θέλει ὑψώσῃ σημαίαν ἐναντίον αὐτοῦ. Καὶ ὁ Λυτρωτὴς θέλει ἐλθῇ εἰς Σιών [τὴν Ἐκκλησίαν, «τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ»] καὶ πρὸς ἐκείνους ἐκ τοῦ Ἰακώβ, οἱ ὁποῖοι ἐπιστρέφουσι ἐκ τῆς παραβάσεως, λέγει Κύριος.» (Ἡσαΐ. νθ'.19,20. Παραβάτετε Ρωμ. ια'.25-32.

«Ὁ Κύριος εἶπε ἀγαθός, ὀχύρωμα ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως· καὶ γνωρίζει τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν». Ἀλλὰ «τίς δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἐνώπιον τῆς ἀγανακτήσεως αὐτοῦ; Καὶ τίς δύναται νὰ σταθῇ εἰς τὴν ἔξαψιν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ;..... Θέλει κάμη συντέλειαν [τῆς ἀνομίας]· θλίψις δὲν θέλει ἐπέλθῃ ἐκ δευτέρου». — Ναοὺμ α'.7,6,9.

Οὕτω διὰ τῆς μάχης τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ ὁλόκληρος ὁ κόσμος θέλει παρασκευασθῇ διὰ τὴν νέαν ἡμέραν καὶ τὸ μέγα αὐτῆς ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως. Καίτοι ἡ ἀφυπνίζουσα ὥρα θέλει εἰσθαι ὥρα νεφῶν καὶ πυκνοῦ σκοτούς, δόξα τῷ Θεῷ διὰ τὴν μακαρίαν αὐτοῦ διαβεβαίωσιν, ὅτι τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς θέλει εἰσθαι «βραχὺ ἔργον» [καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ], Ματθ. κδ'.22], καὶ ὅτι ἀμέσως μετὰ τοῦτο ὁ ἔνδοξος Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης θέλει ἀρχίσῃ νὰ λάμπῃ. «Ἡ γῆ [τὸ παρὸν παλαιὸν κοινωνικὸν οἰκοδόμημα] θέλει κατασυντριβῇ, ἡ γῆ θέλει καθ' ὅλοκληρίαν διαλυθῇ, ἡ γῆ θέλει κινήθῃ καθ' ὑπερβολήν, ἡ γῆ θέλει κινήθῃ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὥς ὁ μεθύων, καὶ θέλει μετακινήθῃ ὥς καλύβη, καὶ ἡ ἀνομία αὐτῆς θέλει βαρύνῃ ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει πέσῃ, καὶ πλέον δὲν θέλει σηκωθῇ» (Ἡσαίου κδ'.19,20), ἵνα καθαρίσῃ τὴν ὁδὸν διὰ τὸ νέον οἰκοδόμημα τοῦ Θεοῦ, τοὺς νέους οὐρανοὺς καὶ τὴν νέαν γῆν, ἔνθα κατοικεῖ δικαιοσύνη. «Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ

γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς διακαοσίνῃ κατοικεῖ — Β'. Πέτρο. γ'.13. «Ἴδου νέους οὐρανούς κτίζω καὶ νέαν γῆν· καὶ δὲν θέλει εἶσθαι μνήμη τῶν προτέρων, οὐδὲ θέλουσι ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν». — Ἡσαίου ξε'.17.

Ἀρθρον τι τοῦ «Βήματος τῆς Νέας Ὑόρκης» (26 Ἰουνίου 1897), λίαν ἐπίκαιρον, ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἡμῶν. Τὸ ἀρθρον τοῦτο εἶνε ἐν τοιαύτῃ πλήρει συμφωνίᾳ πρὸς τὰς εἰσηγήσεις ἡμῶν, τὰς ἀφορώσας «τὸ μέγα στράτευμα τοῦ Κυρίου», τὸ ἤδη ἐν προπαρασκευῇ εὐρισκόμενον, ὥστε καταχωρίζομεν ἐξ αὐτοῦ τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα:—

«STEMMA Ἡ ΛΑΟΣ;»

«Μεταξὺ τίνων δύνανται στρατοὶ τινες τῆς Εὐρώπης νὰ ἐρωτηθῶσι νὰ ἐκλέξωσιν ἐν τῷ ἐγγυὲς μέλλοντι».

«Πρὸ τεσσαράκοντα μόλις ἐτῶν, τὰ στρατεύματα, ὑπακούοντα εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν υπερτάτων αὐτῶν ἀρχόντων, ἔστρεφον τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐτυφεκίζον ἢ διεπέρων διὰ τῆς λόγχης τοὺς ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παῖδια, μέχρις οὗ τὸ αἷμα ἔρρεεν ὡς τὸ ὕδωρ ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ Βερολίνου, τῆς Βιέννης, καὶ πολλῶν ἄλλων πρωτευουσῶν τοῦ Παλαιοῦ Κόσμου. Ἐκεῖνοι, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐκαλοῦντο τὰ στρατεύματα, δὲν ἦσαν ἀπλοῦς ὄχλος, ἀλλ' εὐποροὶ καὶ εὐπαίδευτοὶ πολῖται—ἐπαστήμονες, ἔμποροι, βιομήχανοι, διπλωμάται καὶ νομοθέται — ἐν ὀλίγοις πάντα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν γνωστὴν ἐν τῷ Παλαιῷ Κόσμῳ ἀριστοκρατίαν καὶ τὰς μεσαίας τάξεις, οἱ ὅποιοι προσεπάθουν νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια πανηγυρικῶς ὑπέσχοντο αὐτοῖς οἱ ὄροι τοῦ συντάγματος, τοῦ ἐπακυρωθέντος ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, ἀλλὰ περιπεσόντος κατόπιν ὑπ' αὐτῶν τούτων εἰς ἀχρησίαν, μέχρις οὗ ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ νὰ ἐπαναφέρωσιν αὐτό».

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥΤΟ ΕΝ ΙΤΑΛΙΑ

«Τὰ στρατεύματα ταῦτα, καλούμενα σήμερον νὰ στρέψωσι τὰ ὅπλα κατὰ τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν, ἤθελον ἐκδηλώσῃ τὴν αὐτὴν ὑπακοὴν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν «Κεχρισμένων τοῦ Κυρίου;» Τοῦτο εἶνε ζήτημα, τὸ ὅποion κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν ἀπασχολεῖ εἰς πολὺ μεγαλειότερον βαθμὸν ἢ ὅσον ὁ λαὸς ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ διατίθεται νὰ πιστεύῃ, τὴν προσοχὴν τῶν ἐστεμμένων κεφαλῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ παρουσιάσθη ἐν ταῖς τελευταῖαις ταύταις ἡμέραις πρὸ τοῦ δημοσίου δι' ἀποφάσεως ὑποβληθείσης εἰς τὸ Ἰταλικὸν Κοινοβούλιον καὶ προνοούσης περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς λέξεως «ἐθνικός» διὰ τῆς λέξεως «βασιλικός» ἐν τῇ ἐπισήμῃ περιγραφῇ τοῦ στρατοῦ. Τὰ ἐπαχειρήματα, τὰ ὅποια παρουσίασαν οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς προτάσεως ταύτης, ἦτις ἐν τέ-

λει κατεπολεμήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ κόμματος, ἔχοντας πλειοψηφίαν ἐν τῇ Νομοθεσίᾳ, ἦσαν οὐχὶ μόνον λογικά, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρά, ποιούμενα ἔκκλησιν πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἰταλίας καθὼς καὶ παντὸς ἄλλου πεπολιτισμένου ἔθνους, καὶ παρέσχον δεδαίως εἰς τὸν βασιλεῖα Οὐμβέρτον καὶ τοὺς λοιποὺς μονάρχας σπουδαίαν δάσιν σκέψεως.

[Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναφέρει κατόπιν, ὅτι, ἄνευ τινὸς ἰδιαιτέρας ταραχῆς, ἡ διοίκησις τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ μετεβιδάσθη ἐντὸς τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν εἰς τὸ Κοινοβούλιον, ἀντιπροσωπευόμενον ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Πολέμου, ἐνῶ προηγουμένως ὁ στρατὸς ἐξηρτάτο κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ στέμματος, λόγῳ τοῦ διοικητοῦ αὐτοῦ ὄντος πρίγκηπος ἐκ βασιλικῆς αἱματος, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν θέσιν ταύτην ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Βασιλίσσης. Ἡ Βασίλισσα, φαίνεται, ὅλως φυσικῶς, ἐπὶ μακρὸν χρόνον προσεπάθησε νὰ συγκρατήσῃ τὸ μόνον τοῦτο ἔρρισμα τῆς κυριαρχίας της, ἀλλ' ἀνωφελῶς. Ἐν Γαλλίᾳ ὡσαύτως, ὁ ζήλος τοῦ λαοῦ διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ στρατοῦ καταδεικνύεται διὰ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ διορισμὸς στρατηγοῦ ὡς ἀνωτάτου στρατάρχου ἀπερρίφθη, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ στρατοῦ διοίκησις εὐρίσκεται εἰς χεῖρας ἀλάσσομένου Γραμματ. τοῦ Πολέμου, ὁ ὁποῖος ἀντιπροσωπεύει τὸ κόμμα, τὸ εὐρισκόμενον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διὰ τῶν ψήφων τοῦ λαοῦ. Τὸ ἄρθρον ἐξακολουθεῖ ὡς ἀκολουθῶς:—]

«ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΣ

«Σύγκρουσις τοιαύτης φύσεως δὲν θεωρεῖται πλέον ἐπικειμένη ἐν Ἰταλίᾳ. Ἀλλὰ δὲν δύναται τις νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι τοιοῦτον τι ὑποπτεύεται ἐν Γερμανίᾳ, καὶ εἰδικώτερον ἐν Πρωσίᾳ, ἐνθα μονάρχης καὶ λαὸς ἀπομακρύνονται ὁσμέραι. Ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος προαισθάνεται τοιοῦτον τινα ἀγῶνα, εἶνε φανερόν ἐκ πάντων τῶν τελευταίων αὐτοῦ λόγων, τοὺς ὁποῖους ἐκφράζει ὁποτεδήποτε εὐρῇ τὴν κατάλληλον περίστασιν νὰ προσφωνήσῃ τὰ στρατεύματά του ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς κατὰ πῇν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα ἐν Μπιλεφέλδ προσφωνήσεώς του, ὡς εὐνοούμενον δὲ θέμα ἔχει τὸ καθήκον τῶν στρατιωτῶν νὰ εἶνε ἑτοιμοὶ νὰ ὑπερασπίσωσι διὰ τοῦ αἵματος τῆς ζωῆς αὐτῶν τὸν μονάρχην αὐτῶν καὶ τὸν θρόνον του, οὐχὶ μόνον κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς αὐτοκρατορίας εὐρισκομένων ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν. Προεδρεύων τῆς τελετῆς τῆς ὀρκωμοσίας τῶν νεοσυλécτων, οὐδέποτε παραλείπει νὰ ὑπενθυμίσῃ αὐτοῖς, ὅτι τὸ πρῶτον αὐτῶν καθήκον εἶνε πρὸς αὐτὸν μᾶλλον ἢ πρὸς τὸν λαὸν ὁ ὁποῖος πληρώνει αὐτοὺς, καὶ οὐδέποτε ἀποκάμνει ὁμιλῶν διεξοδικῶς περὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ περιγραφομένου ὡς «Ἐνδύματος τοῦ Βασιλέως», τοῦτέστι τῆς ὁμοιομόρφου στρατιωτικῆς στολῆς,

τὴν ὁποῖαν αὐτὸς καθὼς καὶ πολλοὶ ἄλλοι μονάρχαι θέλουσιν νὰ θεωρῶσιν ὡς σιολὴν οὐχὶ τῆς Πολιτείας οὔτε τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ τοῦ μονάρχου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ ὀρκιζόμενος δεσμεύεται δι' εἰδικῶν δεσμῶν ἀφοσιώσεως, πιστότητος, καὶ τυφλῆς καὶ ἀδιαφιλονικήτου ὑπακοῆς. Οὐδὲ πρέπει νὰ λησμονῇ τις, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσι καθ' ἕως ἀνεφύησαν συζητήσεις καὶ ἔριδες μεταξὺ πολιτῶν καὶ στρατιωτῶν, ὁ Αὐτοκράτωρ ὑποστηρίζει πάντοτε τοὺς στρατιώτας, καὶ ἂν ἔτι οὗτοι εἶναι οἱ ἀδικοῦντες, καὶ ὑποστηρίζει αὐτοὺς μέχρι τοιούτου σημείου, ὥστε ἢ συγχωρεῖ αὐτοὺς ἢ μετατρέπει τὰς ἐλαφράς ἄλλως τε ποινὰς τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς καθὼς καὶ τοῖς ἀξιωματικοῖς, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ μέθῃ τῶν τραυματίζουσι σοβαρῶς καὶ εἰς τινὰς περιστάσεις φονεύουσιν ἀόπλους καὶ ἀθῶους πολίτας.

«ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ».

«Ποία θέλει εἶσθαι ἡ στάσις τοῦ στρατοῦ, ἐὰν ἐγίνετο ὁ προβλεπόμενος ἀγὼν μεταξὺ Στέμματος καὶ λαοῦ; Ἐν τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐν Βερολίῳ κύκλοις πιστεύεται, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ θέλει δυνηθῇ νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὴν γνώμην ταύτην οὐδόλως συμμερίζεται ὁ λαὸς οὔτε οἱ ἡγέται τῶν γερμανικῶν πολιτικῶν κομμάτων τῆς σήμερον. Αἱ τάξεις τοῦ στρατοῦ δὲν ἀποτελοῦνται πλέον, ὡς ἄλλοτε, ἐξ ἀμαθῶν χωρικῶν, μὴ δυναμένων οὔτε νὰ γράφωσιν, οὔτε νὰ ἀναγινώσκωσιν οὔτε νὰ σκέπτονται περὶ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἐκ συνετῶν καὶ εὐπαιδευτῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἐδιδάχθησαν ἐν τῷ σχολείῳ τίνα εἶναι τὰ δικαιώματα καὶ συνταγματικὰ προνόμια, διὰ τὰ ὁποῖα εἰς μάτην ἡγωνίσθησαν οἱ προπάτορες καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν. Γνωρίζουσιν, ὡσαύτως, ἀρκετὴν ἱστορίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐκτιμῶσι τὸ γεγονός, ὅτι ἐν παντὶ μεταξὺ τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ λαοῦ ἀγῶνι, ὁ λαὸς πάντοτε ἐξηλθεν ἐπὶ τέλους νικηφόρος».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ.

Ματθ. κδ'. Μάρκ. ιγ'. Λουκ. κα'. 5-36, ις'. 20-37.

Ἡ σπουδαιότης τῆς προφητείας ταύτης. — Αἱ περιστάσεις καὶ αἱ τρεῖς ἐρωτήσεις, αἵτινες προεκάλεσαν αὐτήν. — Προδέχεται ἀπὸ τῶν ψευδοχριστῶν. — Βραχεῖα ἱστορικὴ πρόοψις τῶν δεκαοκτῶ αἰώνων. — Ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος καὶ ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ τοιοῦτον θλίψις συγχωρευόμεναι παρ' ὅλων τῶν Εὐαγγελιστῶν. — Τὸ δδέλνγμα τῆς ἐρημώσεως. — Φεύγετε εἰς τὸ ὄρος. — Οὐαὶ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, κτλ. — Πρὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ Σαββάτου. — Ἰδοὺ ἐδῶ! Ἰδοὺ ἐκεῖ! μὴ πιστεύετε εἰς αὐτούς. — Ἡ θλίψις τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. — Ὁ σκοτασμὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης ὡς σημεῖα. — Ἡ πτώσις τῶν ἀστέρων. — Συμβολικὴ ἐκπλήρωσις ἐπίσης. — Τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. — Τὶ θέλουσιν ἶδε αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. — Ἡ δυκῆ. — «Ἡ γενεὰ αὕτη» — Γρηγορεῖτε! — «Ὡς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε οὐκ ἔγνωσαν». — Μνημονεύετε τῆς γυναίκος Λώτ. — Ὁ εἰς παραλαμβάνεται καὶ ὁ ἄλλος ἀφίσταται. — Οἱ ἐκλεκτοὶ μέλλοντες νὰ δυναχθῶσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν. — Ἡ οἰκία τοῦ Σατανᾶ μέλλουσα νὰ διαρρηχθῇ. — Αἱ πρὸς τροφὴν προμήθειαι τῶν οἰκείων τῆς πίστεως.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ἡμῶν ἐξέφερε μίαν τῶν μάλλον σπουδαιωτάτων προφητειῶν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ ἀναφορικῶς πρὸς τὸν «Καιρὸν τοῦ τέλους» — τὴν ἐποχὴν δι' ἧς κλείει ὁ παρὼν Εὐαγγελικὸς αἰὼν. Αὕτη ἐλέχθη κατὰ τὸ τέλος τῆς γῆινου διακονίας Του, ὅτε προσεπάθει νὰ ἐτοιμάσῃ τοὺς μαθητάς Αὐτοῦ βαθμηδὸν διὰ τὴν νέαν οἰκονομίαν, ἥτις ἤθελεν εἰσαχθῇ τελείως μετὰ τὴν τοῦ Γολγοθᾶ τραγωδίαν. Ἐπεθύμει ὅπως οὗτοι ἐννοήσωσιν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναμένωσιν ἀμέσως τὰς τιμὰς καὶ τὰς δόξας τῆς Βασιλείας, τῶν ὁποίων κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του, ἤθελον μετὰσχῃ οἱ πιστοὶ Αὐτοῦ. Πρὸ τῶν εὐλογιῶν καὶ τιμῶν τούτων ἤθελον ἔλθαι δοκιμασθαι καὶ παθήματα. Αὐτός, ὁ διδάσκαλός των, ὁ Βασιλεὺς ἔμελλε νὰ ἀπορριφθῇ ὑπὸ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ νὰ σταυρωθῇ, συμφώνως πρὸς τὰς προφητικὰς διακηρύξεις· ἔπειτα ὁ Ἰσραὴλ ἤθελε παραδοθῇ εἰς τοὺς ἐχθρούς του, καὶ ἡ ἀγία πόλις καὶ ὁ πλοῦσιος ναὸς ἐντελῶς καταστραφῇ· πρὸς τούτοις οἱ μαθηταὶ του δὲν ἔπρεπε

νὰ ἀναμένωσιν ὅπως ὧσιν ἀνώτεροι τοῦ Διδασκάλου αὐτῶν, ἀπηλλαγμένοι τῶν ὀνειδισμῶν καὶ παθημάτων, ἅτινα ἐπῆλθον ἐπ' αὐτόν· ἀλλ' ὅτι ἡ εἰς Αὐτόν καὶ τὰς διδασκαλίας Του πιστότης ἤθελε κάμει αὐτοὺς νὰ μισῶνται ὑφ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἔνεκεν Αὐτοῦ· ἀλλ' ὅτι, ἐπὶ τέλους, καίτοι μετὰ πολλὴν θλίψιν, οἱ εἰς Αὐτόν πιστοὶ μέχρι θανάτου ἤθελον ἀνταμειφθῇ, ὅταν ἤθελεν ἔλθει πάλιν ὅπως λάβει αὐτοὺς εἰς ἑαυτόν, ἵνα μετὰσχῶσι καὶ οὗτοι τῆς δόξης Του.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπεφύλαξε τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διδασκαλίαν μέχρι τέλους τῆς διακονίας Του. Κατ' ἀρχάς οἱ Ἀπόστολοι θαρρέως ἔφερον τοῦτο, καὶ ἐπέμενον (ὡς πολλοὶ πρῶτους σήμερον) ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἔπρεπε νὰ κυριεύσῃ ἡδὺν κόσμον, ὡς ἀποτελεσμα τοῦ κηρύγματός των· ὁ Πέτρος δὲ ἔφθασε καὶ μέχρι τοῦ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸν Κύριον τὴν διαφωνίαν του, λέγων, «Ἰλεως σοι Κύριε, οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο», (ὁ θάνατος καὶ ἡ διασπορὰ τοῦ λαοῦ Σου καὶ ἐν γένει ὁ θρίαμβος τοῦ κακοῦ) (Ματθ. ιστ'.22. Μάρκ. η'.31,32). Ἀλλ' ὁ Κύριος ἡμῶν ἐπέτιμψε σφοδρῶς τὸν Πέτρον, καὶ ὡς φαίνεται πάντες οἱ μαθηταὶ θαυμάζοντες κατενόησαν ὅτι ἡ δόξα τῆς Βασιλείας ἤτο ἀκόμη μακρὰν, καὶ ὅτι ὁ Διδάσκαλος ἔπρεπε νὰ ἀπέλθῃ, καί, ἀφίνων αὐτούς, νὰ στείλῃ τὸν Παράκλητον, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅπως ὁδηγήσῃ καὶ φυλάξῃ αὐτοὺς, μέχρις οὗ θὰ ἤρχετο πάλιν ἐν τῇ δόξῃ τῆς Βασιλείας τοῦ Πατρὸς.

Συνεπεία, λοιπόν, τοῦ ὅτι εὗρισκοντο ἐν τοιαύτῃ διανοητικῇ καταστάσει, καὶ ἐπειδὴ ἡ τελευταία ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ναὸν ἔκφρασις τοῦ Κυρίου ἀντήχει ἀκόμη εἰς τὰ ὧτά των συνέθη ὥστε οἱ μαθηταὶ ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Διδασκάλου ὀριστικὰς πληροφορίας ἐπὶ πῶν σημείων τούτων, ἅτινα δὲν ἦσαν ἀκόμη εὐκατάληπτα εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν.

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

«Καθήμενου δ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες. Εἰπέ ἡμῖν, 1) πότε ταῦτα ἔσται, (ἡ καταστροφὴ τοῦ ναοῦ, κτλ;) 2) καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ 3) τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»; — Ματθ. κδ'.3.

Ἀναμφιβόλως ἡ εὐκαιρία αὕτη καθὼς καὶ αἱ ἐρωτήσεις, ἦσαν ἐκ θείας προνοίας. Διότι ἡ προφητεία αὕτη θεβαίως περισσότερον προωρῶντο διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ζῶντος κατὰ τὸν καιρὸν τούτον «τοῦ θερισμοῦ», παρὰ δι' ἐκείνους οἵτινες ἔκαμον τὰς ἐρωτήσεις.

Εἶναι ἀναγκαῖατατον ὅπως, μελετῶντες ταύτην τὴν προφητείαν, ἐνθυμωμεθα τὰς ἐρωτήσεις διὰ τὰς ὁποίας ἐγένετο ἡ θεό-

πνευστος ἀπόκρισις. Ἡ προφητεία δίδεται ἡμῖν μετὰ πολλῆς ὁμοιότητος ὑπὸ τριῶν Εὐαγγελιστῶν, τοῦ Ματθαίου, Μάρκου καὶ Λουκᾶ· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ τοῦ Ματθαίου εἶναι ἡ περισσότερον πλήρης καὶ ἐν τάξει, ἀκολουθοῦμεν ταύτην γενικῶς, σημειοῦντες πᾶσαν διαφορὰν ἀπαντῶσαν εἰς τὰς ἄλλας ἐκθέσεις ταύτης.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΑΠΟ ΤΩΝ ΨΕΥΔΟΧΡΙΣΤΩΝ.

«Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν». — Ματθ. κδ' 4,5.

Ὁ Γαμαλιήλ ποιεῖται μνηεὶαν δύο τῶν ψευδοχρίστων τούτων ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του τῇ ἀναφερομένῃ ἐν Πράξεσι ε' 36,37, καὶ ἡ ἱστορία λέγει ἡμῖν περὶ πολλῶν ἄλλων, οἵτινες ἠπάτησαν ὀλίγους μόνον Ἰουδαίους.

Ὁ μᾶλλον διασημότερος μεταξὺ τούτων ἦτο ὁ Σαβαθαΐ Λευί, ἐκ Σμύρνης, ὅστις ἀνήγγειλεν ἑαυτὸν τῷ 1648 μ.Χ. Ὁ Σαβαθαΐ Λευί ἐπιτιλοφῶρει ἑαυτὸν ὡς «τὸν πρωτότοκον Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν Μεσσίαν, τὸν Σωτῆρα τοῦ Ἰσραήλ», καὶ ὑπέσχετο ἀποκατάστασιν τῆς Βασιλείας καὶ εὐημερίας. Ὁ ἱστορικὸς λέγει ὅτι ὁ Σαβαθαΐ ἴσχυεν ἐκεῖ (εἰς τὴν Σμύρνην) εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε τινὲς τῶν ἀκολουθῶν του προεφίητευον περὶ τῆς αὐξανούσης Βασιλείας του. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐφέροντο ἐπὶ τινα καιρὸν ὡς ὑπὸ πνευμάτων κατεχόμενοι· τινὲς ἐξ αὐτῶν περιήρχοντο εἰς ἑκστάσιν, τὸ στόμα των ἤφριζε, διηγοῦντο δὲ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν των, τὰς περὶ τοῦ Λέοντος τοῦ Ἰούδα ὀπτασίας των, καὶ τοὺς θριάμβους τοῦ Σαβαθαΐ. Τοῦτο ἀναμφιδόλως ἦτο παραποίησης ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ τῆς προφητείας τοῦ Ἰωήλ (β' 29), ὡς ἦτο ὁμοίως παραποίησης τοῦ ἁγίου πνεύματος τὰ παρατηρηθέντα φαινόμενα εἰς θρησκευτικὰς τινὰς ἀναζωπυρώσεις τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐν συνόλῳ, 50 πιθανὸν καὶ πλέον ψευδόχριστοι ὑπῆρξαν ἄρρενες καὶ θήλεις, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀναμφιδόλως παράφρονες — κατεχόμενοι ὑπὸ πονηρῶν πνευμάτων. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν, οὔτε καὶ ὅλοι αὐτοί, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι «ἠπάτησαν πολλούς». Καὶ ὁμοῦς πρόκειται περὶ κοῦ εἰδους τὸ ὅποιον «ἀπατᾷ πολλούς» περὶ οὗ ὁ Κύριος ἡμῶν καθιστᾷ ἡμᾶς προσεκτικοὺς ἐνταῦθα, καὶ πάλιν, κατωτέρω, ἐν τῇ προφητείᾳ ταύτῃ, ἐν τῇ ὁποίᾳ σχέσει θέλομεν ἐξετάσει ἰδιαιτέρως τοὺς ἀντιχρίστους, οἵτινες ἠπάτησαν πολλούς.

Ἡ ἱστορία ΔΕΚΑΟΚΤΩ ΑΙΩΝΩΝ ΒΡΑΧΕΩΣ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΗ.

—Ματθ. κδ' 6-13, Μάρκ. ιγ' 7-13, Λουκ. κα' 9-19.

«Μελλήσεται δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοάς (ἀπειλὰς ραδιοῦργίας) πολέμων· ὁράτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι ἄλλ' οὐπω

ἐστι τὸ τέλος. Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· πάντα δὲ ταῦτα ἀρχαὶ ὠδίνων. — Ματθ. κδ'. 6-8.

Οὕτω συνοπτικῶς ὁ Κύριος ἡμῶν συνόψισε τὴν κοσμικὴν ἱστορίαν, καὶ ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς του νὰ μὴ περιμένωσι πολὺ παχέως τὴν δευτέραν του ἔλευσιν καὶ ἔνδοξον Βασιλείαν. Καὶ πόσον προσφόρως· θεβαίως ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου εἶναι ἀκριβῶς αὕτη, — ἀφήγησις πολέμων, δολοπλοκιῶν, λιμῶν καὶ λοιμῶν, — ἐλάχιστον μόνον διάφορον τούτων διαλαμβάνει. Ὁ Κύριος ἡμῶν χωρίζει τὴν ἱστορίαν τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας, καὶ ἐκθέτει ταύτην ἐν ὁμοίᾳ συντομίᾳ ὡς ἔξῃς.

«Τότε (κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς περιόδου, τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος) παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν (λαῶν) διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ τότε [κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς περιόδου] σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται [διδάσκαλοι] ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλοὺς· καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν». — Ματθ. κδ'. 9-13.

Ἦθτελεν εἶσθαι δυνατόν ὅπως ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἱστορίας περιγράψει τις τὴν πορείαν τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ μετὰ δλιγοτέρους λόγους; Βεβαίως ὄχι. Ἡ ὁμοιότης εἶναι τελεία. «Καὶ πάντες οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς διωχθήσονται», εἶναι ἡ διακήρυξις τοῦ Ἀποστόλου· καὶ ὅστις δῆποτε δὲν ἔλαβεν πείραν τούτου ἔχει πάντα λόγον νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς σχέσεώς του πρὸς τὸν Θεὸν ὡς Υἱός. (Ἐβρ. ιβ'. 8). Ὁμοίως ἡ Ἐκκλησία ὡς ὅλον, δταν δὲν κατεδιώκετο ὑπὸ τῆς τάξεως τῆς ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ Ἰσμαὴλ καὶ τοῦ Ἡσαῦ, ἦτο διότι ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τόσον πολὺ ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου, ἢ τοσαύτη «ψυχρὰ ἀγάπη» πρὸς τὸν Κύριον καὶ τὴν ἀλήθειάν του, ὥστε δὲν ἦτο ἀξία διωγμοῦ. Ἀλλά, κρίνοντες κατ' αὐτὸν τὸν κανόνα καὶ τὴν προφητείαν τοῦ Κυρίου, ὑπῆρξαν καὶ πιστοὶ τινες μέχρι θανάτου, κατ' ὅλον τὸν Εὐαγγελικὸν τοῦτον αἰῶνα — «μικρόν τι ποίμνιον».

Ἡ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ.

—Ματθ. κδ'. 14. Μάρκ. ιγ'. 10—

«Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν. Καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος».

Ἐνταῦθα πάλιν ὁ Κύριος ἡμῶν ἔδειξε καθαρῶς εἰς τοὺς μαθητὰς ὅτι τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος ἦτο πολὺ ἀπώτερον παρ' ὅτι αὐτοὶ ἐσκέπτοντο, ὅτι ἡ ἀγγελία τῆς Βασιλείας του ἔμελλε νὰ ᾖ ἀγαθὴ τοιαύτη, οὐχὶ μόνον εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα τὰ

ἔθνη. — Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συνεπήγετο ὅτι τὰ ἄλλα ἔθνη ἤθελον δεχθῆ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον ὁ Ἰσραήλ εἶχεν ἀπορρίψει. Μᾶλλον, ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν ὅ,τι ἀκριβῶς συμβαίνει, ὅτι δηλαδὴ καθὼς ὁ θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἐτύφλωσε τὸν Ἰσραήλ, ὁμοίως ἤθελε τυφλώσῃ τὰ ἄπειρα πλήθη τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καὶ ἤθελεν ἐμποδίσαι αὐτὰ νὰ ἴδωσιν ἐν Χριστῷ τὴν δύναμιν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ — τὸν ὁποῖον καὶ ἔκαμε. (Α΄. Κορινθ. α΄.24). Ἐὰν ὑπόλοιπόν τι μόνον τοῦ Ἰσραήλ, (εἰδικῶς διδαχθέντες ἐπὶ αἰῶνας ὑπὸ τὸν Νόμον) εὐρέθη ἄξιον νὰ εἶναι ἐκ τοῦ «Βασιλείου ἱερατεύματος», τί ἦτο δυνατόν νὰ ἀναμείνῃ τις λογικῶς ἐκ τῶν ἄλλων εἰδωλολατρικῶν ἐθνῶν, ἅτινα ἦσαν ἐπὶ μακρόν «ἄνευ Θεοῦ καὶ ἐλπίδα μὴ ἔχοντα»;

Εἶναι καλὸν νὰ σημειώσωμεν προσεκτικῶς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν — ὅτι δηλαδὴ τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἔμελλε νὰ κηρυχθῇ εἰς τὰ ἔθνη ὅπως ἐπιστρέψῃ τὰ ἔθνη, ἀλλ' ὡς μαρτυρία εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ὅπως καλέσῃ καὶ τελειοποιήσῃ, καὶ συνάξῃ ἐκ τῶν ἐθνῶν τοὺς «ἐκλεκτούς». Βραδύτερον οἱ «ἐκλεκτοί», ὡς βασιλεία, θέλουσιν εὐλογῆσθαι τὰ ἔθνη, ἀνοίγοντες τὰ κωφὰ ὅτα ὅπως ἀκούσωσιν τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ τοὺς τυφλοὺς ὀφθαλμοὺς ὅπως ἴδωσι τὸ ἀληθὲς φῶς.

Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐδόθη ἤδη: ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας, ἐδημοσιεύθη εἰς πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἤκουσε τοῦτο ἕκαστον ἄτομον ἰδιαιτέρως. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοιαύτη ἡ διαβεβαίωσις τῆς προφητείας. Ἐμελλε νὰ εἶναι, ὅποια ὑπῆρξεν, ἐθνικὴ διακήρυξις. **Καὶ τὸ τέλος ἦλθεν!** Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐξήγησεν ὅτι «Ὁ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνος ἐστι». (Ματθ. ιγ΄.39). Τινὲς ὑπῆρξαν διατεθειμένοι ὅπως προβάλλωσι τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ ἐὰν ἡ προφητεία αὕτη ἐξεπληρώθη ἤδη ἢ οὐχί, ἐπειδὴ οἱ εἰς εἰδωλολατρικὰς χώρας μεταβάντες ἱεραπόστολοι ἔχουσιν ἐν γένει γνωρίσει ὀλίγον ἢ οὐδόλως περὶ τῶν «ἀγαθῶν ἀγγελιῶν τῆς Βασιλείας» περὶ τῶν ὁποίων ἰδιαιτέρως ὁ Κύριος ἡμῶν ὡμίλησεν. Ἀλλ' ἀποκρινόμεθα ὅτι τὰ ἔντυπα Εὐαγγέλια τοῦ Ματθαίου, Μάρκου, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννου ὑπῆγον εἰς αὐτοὺς ὑπερχειλλόντα ἐκ τῶν περὶ Βασιλείας ἀγγελιῶν, ἀκριβῶς ὡς καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ταύτας.

Τοιοιτοτρόπως ὁ Κύριος ἡμῶν συνόψισεν ἐν συντομίᾳ τοὺς δεκαοκτὼ αἰῶνας τῶν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας δοκιμασιῶν καὶ διωγμῶν, καὶ τὸν καρπὸν τοῦ κόπου των διὰ τὴν ἐπιτυχῆ μαρτυρίαν δηλαδὴ εἰς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πρὸς τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν σπουδαίαν ἐρώτησιν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ πῶς ἤθελον οἱ ζῶντες γνωρίσει περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ γεγονότος τῆς **δευτέρας Αὐτοῦ παρουσίας**. Ἀντιπαρῆλθε τὴν ἐρώτησιν τὴν ἀναφορικὴν πρὸς τὸ πότε οἱ λίθοι τοῦ ναοῦ ἤθελον ἀνατραπῆ, μήπως συσχετίσῃσι τὸ

συμβάν τοῦτο πρὸς τὴν δευτέραν Του ἔλευσιν, καὶ διότι ἐπεθύμει ὅπως συσχετίσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ σαρκικοῦ Ἰσραὴλ θλίψιν κατὰ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτεύματός των πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ κατ' ὄνομα πνευματικοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τούτου, ὡς τύπον καὶ ἀντίτυπον.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙ-ΚΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΘΛΙΨΙΣ.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ περιγραφὴ τῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ θλίψεως ἣτις ἐκορυφώθη κατὰ τὸ 70 μ. Χ., εἶναι ἡ μᾶλλον σαφεστέρα, ὅθεν παραθέτομεν ταύτην ἐνταῦθα.

«Ὅταν δὲ ἴδῃτε κυκλοουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσι τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα· οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις! ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁργὴ τῇ λαῷ τοῦτω καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρις οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν». Λουκ. κα. 20-24.

Τὸ μέρος τοῦτο τῆς προφητείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀνεφέρετο προφανῶς εἰς συμβάντα ἅτινα ἔμελλον νὰ ἐπέλθωσι ἐπὶ τοῦ σαρκικοῦ Ἰσραὴλ, καί, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἱστορίας περιγραφὴν, ταῦτα συνέβησαν ἀκριβῶς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ εἰς τὰ πλήρη θλίψεως γεγονότα διὰ τῶν ὁποίων ἐτελείωσεν ὁ Ἰουδαϊκὸς αἰὼν καὶ πολίτευμα. «Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσι ἐπὶ τοῦ ἔθνους τούτου τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ νόμῳ καὶ ταῖς προφηταῖς».

Ἄλλ' οἱ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου καὶ Μάρκου ἀναφερόμενοι λόγοι τοῦ Κυρίου διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, καὶ προφανῶς ἐφαρμόζονται εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ Ἰσραὴλ θλίψιν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος. Ἀναμφιδόλως ὁ Κύριος ἡμῶν ἐξέφερεν ἀμφοτέρας τὰς δηλώσεις ταύτας, ἀλλ' οἱ Εὐαγγελισταί, μὴ γνωρίζοντες περὶ τῶν δύο θερισμῶν, καὶ δύο καιρῶν θλίψεως, ἀλλὰ θεωρήσαντες αὐτάς ὡς ἐπανάληψιν δὲν περιέγραψαν ἀμφοτέρας ταύτας — τοῦ Κυρίου διέποντος οὕτω, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καλύψῃ ἢ κρύψῃ τὰ πρὸς τὸν θερισμὸν τοῦτον ἀναφορικὰ γεγονότα, μέχρι τοῦ ὥρισμένου χρόνου διὰ τὴν ἀποκάλυψίν των.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΘΛΙΨΙΣ

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου καὶ Μάρκου περιγραφαὶ σχεδὸν εἶναι αἱ αὐταί· ὁ Ματθαῖος λέγει:—

«Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ δδέλγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ὁ ἐν τῷ ἁγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γίνηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Σαββάτω· ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι». — Ματθ. κδ'. 15-22. Μάρκ. ιγ'. 14-20.

Τέσσαρα σημεῖα ἐν ταύτῃ τῇ ἀφηγήσει δεικνύουσιν ὅτι καίτοι δυνατόν νὰ ἔσχεν αὕτη τυπικὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος ἐπισυμβᾶσαν θλίψιν, ἡ ἀληθὴς ἡ σπουδαιοτάτη ἐφαρμογὴ ἀνήκει εἰς τὴν θλίψιν μετὰ τῆς ὁποίας τελειώνει ὁ Εὐαγγελικὸς αἰὼν. Τὰ σημεῖα ταῦτα εἶναι (1) Ἡ ἀναφορὰ εἰς «τὸ δδέλγμα τῆς ἐρημώσεως» τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῇ προφητείᾳ τοῦ Δανιὴλ. (2) Ἡ διαβεβαίωσις περὶ τοῦ ὅτι ἡ θλίψις θὰ εἶναι ἡ **δδφοδοτάτη** ἐξ ὧσων ὁ κόσμος ἐγνώρισεν ἡ θὰ δοκιμᾶσθαι ποτέ. (3) Ὅτι ἐὰν ἡ τότε σφαγὴ δὲν συνετέμνετο δὲν ἤθελε **δωθῇ οὐδεμία δάριξ**. (4) Τὰ ἀκόλουθα ἐδάφια ἀναντιρρήτως περιγράφουσι γεγονότα, ἅτινα θέλουσι συμβῆ κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τοῦ Εὐαγγελίου — γεγονότα, ἅτινα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὸ τέλος ἡ τὸν θερισμὸν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν ἐξεπληρώθησαν τότε. Δύο ἐκ τῶν σημείων αὐτῶν χρῆζουσιν ἰδιατέρως ἐξετάσεως.

Ὁ προφήτης Δανιὴλ (θ'. 27) ἀνέγραψεν ὅτι μετὰ τὴν ἐκκοπὴν τοῦ Μεσσίου κατὰ τὸ μέσον τῆς ἐβδομηκοστῆς ἐβδομάδος τῆς εὐνοίας τῆς διαθήκης, οὗτος, καθιδρύων τὰς ἀντιτυπικὰς θυσίας τοῦ ἐξίλασμοῦ, ἤθελεν κάμει νὰ παύσωσιν αἱ θυσίαι καὶ προσφοραὶ τοῦ Νόμου· καὶ ὅτι τότε, ἐπειδὴ τὰ **δδελύγματα** ἤθελεν ἐπικρατεῖ, ἤθελεν ἐκχύσει καταστροφὴν ἐπὶ τῆς ἐρημώσεως (τοῦ ἀπερριμμένου ἔθνους,) ὡς ὁ Θεὸς προηγουμένως ἔχει θεοπέσει.

Πάντα ταῦτα ἐξεπληρώθησαν κατὰ τὴν κατ'αυτοφῆν τοῦ πολιτεύματος τοῦ κατὰ σὰρκα Ἰσραήλ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν καθ' ὃν ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπεν, «Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἐρημος· οὐ μὴ μὲ ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὅποτε θέλετε εἰπεῖν, «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Ἰεχωβά», ἡ θρησκεία αὐτῶν ἐγένετο δδέλγμα, κενὸς τύπος, σημεῖον τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀπαρνήσεως τῆς μόνης ὑπὲρ ἁμαρτιῶν θυσίας, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐπρομήθευσε· διατελοῦντες δὲ ὑπὸ τὴν κατάραν τὴν ὁποι-

αν ἐπέσυρον ἐφ' ἑαυτούς (τύφλωσιν, Ματθ. κζ'.25), ἡ πρὸς τὴν καταστροφὴν πορεία των ὑπῆρξε ταχεία, ὡς ὁ Θεὸς ἐθέσπισεν καὶ προεῖπεν.

Ἄλλ' ἡ προφητεία τοῦ Δανιὴλ ὁμιλεῖ πολὺ περὶ τινος Βδελύγματος ὅπερ θὰ ἐπιφέρῃ ἐρημώσιν ἐν τῷ κατ' ὄνομα πνευματικῷ Ἰσραὴλ, τὸ ὁποῖον ἀνυψώθη εἰς δύναμιν ἀντιπροσωπευτικῶς ἐν τῷ Παπισμῷ, καὶ τὸ ὁποῖον ἐξήσκησε μεγάλην καὶ ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν πνευματικῆς ἐρημώσεως ἐν τῷ πνευματικῷ οἴκῳ ἡ Ναὺ τοῦ Θεοῦ, τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ τὸ βδελυκτὸν σύστημα τῆς πλάνης ἐμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τοῦ καθορισμοῦ πῆς τάξεως τοῦ ἁγιαστηρίου, καί, πέραν τούτου ἀκόμη, ἐμελλε νὰ εὐδοκιμήσῃ μεγάλως καὶ ὀδηγήσῃ πολλοὺς ἐκ τοῦ κατ' ὄνομα πνευματικοῦ Ἰσραὴλ ὅπως ἀποκηρύξωσι τὴν Ἀντιλυτρωτικὴν θυσίαν, τὴν ἅπαξ ὑπὲρ πάντων δοθεῖσαν· τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἐξαπλουμένης ἐπιρροῆς αὐτοῦ ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐρήμωσις τοῦ ἀπογορηθέντος Χριστιανικοῦ κόσμου. Ἰδὲ, Δανιὴλ ια'.31, ιβ'.11 καὶ Τόμ. Γ'. κεφ. δ'. ΤΩΝ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ μέγα βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως, τοῦ ὁποῖου τὸ θεμέλιον βασίζεται ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Εὐχαριστίας (ἥτις ἀντικαθιστᾷ τὴν μεγάλην ὑπὲρ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἁμαρτιῶν θυσίαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν, δι' ἀνθρωπίνων πράξεων) συμπληροῦται ἤδη διὰ θεωριῶν περὶ αὐτοῦ—ἐξιλασμοῦ, καὶ ταῦτα τὰ ἐξαπλούμενα βδελύγματα ὑποστηρίζονται ὑπὸ τοιαύτης ἐπιρροῆς καὶ σοφιστείας, ὥστε νὰ πλανήσωσι πολλοὺς, — «εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς», καὶ ὥσιν οἱ πρόδρομοι τῆς καταστροφῆς τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου.

Ἀνασκοπούντες βλέπομεν ἐν τούτῳ ἄλλον τινα παραλληλισμόν μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ Ἰουδαϊκοῦ θερισμοῦ καὶ τοῦ τέλους τοῦ Χριστιανικοῦ τοιούτου. Ἡ ὑπὸ τοῦ σαρκικοῦ Ἰσραὴλ ἀπόρριψις τῆς ἀληθοῦς ὑπὲρ ἁμαρτιῶν θυσίας, καὶ ἡ διατήρησις τῶν τυπικῶν θυσιῶν, αἵτινες δὲν ἦσαν πλέον εὐπρόσδεκτοι εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ βδελύγματα, ἦτο σπουδαῖον περιστατικὸν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐθνικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν πτῶσιν αὐτοῦ. Οὕτως ἐνταῦθα, ἡ ἀπόρριψις τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀντιλύτρου καὶ ἡ ἀντὶ τούτου παραδοχὴ εἴτε τῆς μετουσιώσεως εἴτε τῶν ἀγαθῶν ἔργων ἢ μετανοίας, εἶναι βδελύγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶναι σπουδαῖον συμβᾶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν πτῶσιν τῆς Χριστιανωσύνης, πολιτικῆς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῆς.

Ὡς ἤδη κατεδείχθη τὸ βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ὁποῖον ἐμόλυνε τὸν ἅγιον τόπον τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀληθῆ ναόν, τὴν Ἐκκλησίαν, ἦτο τὸ Παπικὸν τοιοῦτον τοῦ ὁποῖου ἀκρογωνιαίος λίθος εἶναι ἡ δόξασημος περὶ Εὐχαριστίας διδασκαλία. Τὸ βδελύγμα ἡ μόλυνσις καὶ ἡ ἐρήμωσις εἶναι παλαιά, ἀλλὰ τοσοῦτον παχὺ ἦτο τὸ σκότος τῆς πλάνης ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὸ παρελθόν, ὥστε πολ-

λοι οἱ ὅλγοι ἠδύναντο νὰ ἴδωσι τοῦτο. Τὸ δ,τι δὲ δὲν ἠνοήθη καὶ ὑπὸ τῶν Ἀναμορφωτῶν αὐτῶν ἀκόμη διὰ τὴν περὶ μετουσίωσης διδασκαλία ἦτο τὸ δδέλυγμα, εἶναι φανερὸν ἐκ τοῦ ὅτι, καίτοι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας εἰς τὰ ἄρθρα τῆς ἀρνεῖται τὴν δύναμιν τῶν ἱερῶν ὅπως δημιουργήσωσι τὸν Χριστὸν ἐξ ἄρτου καὶ οἴνου, διὰ τὸ νὰ θυσιάσωσιν αὐτὸν ἐκ νέου, οὐδένα ὅμως ἔχομεν ὑπαινιγμὸν ὅτι κατενοήθη ἡ τερατώδεια τῆς ἀμαρτωλῆς ταύτης πράξεως. Καὶ ὁ Λούθηρος, καίτοι κατήγγειλεν τελείως πολλὰς ἀμαρτίας καὶ ψεῦδη τοῦ Παπισμοῦ, δὲν εἶδεν ὅτι τὸ μέγα δδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἦτο ἡ τοιαύτη διδασκαλία. Τούναντίον, εὗρων κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του ἐπιστροφὴν του, μετὰ τὴν ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Γουάρμπουργ διαμονὴν του, ὅτι ἡ τελετὴ τῆς ἀναμιάκτου θυσίας ὡς καὶ αἱ εἰκόνες καὶ τὰ κηρία διεκδόθησαν, ὡς ὄντα ἄνευ Γραφικοῦ κύρους, ὁ Λούθηρος ἐπανάιδρυσεν τὴν τελετὴν ταύτην.

Ἐκ τοιαύτης ἀπόψεως τοῦ πράγματος ὑπάρχει μεγάλη σημασία εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν, — «Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ δδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ρηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω), τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη». Ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὸν παραλληλισμὸν τὸν μεταξὺ τῶν δύο θερισμῶν, τῶν δύο καιρῶν θλίψεως, καὶ τῶν δύο φυγῶν· πρέπει δὲ νὰ θεωρήσωμεν ὅτι ἡ Ἰουδαία παριστᾷ τὸν Χριστιανικὸν κόσμον τῆς σήμερον.

Ἡ λέξις «ὄρη» δύναται ὡσαύτως νὰ ληφθῇ ἀντὶ τοῦ ὄρους μετ' Ἰσῆς ἢ καὶ μεγαλειτέρας ἀρμοδιότητος. Πράγματι δὲ τὸ νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς Ἰουδαίας (κατὰ γράμμα) εἴτε εἰς ὄρος εἴτε εἰς πολλὰ τοιαῦτα, φαίνεται ἰδιάζον, καθότι ἡ Ἰουδαία εἶναι πρόγματι «ὄρεινὴ χώρα», καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ περιγράφεται ὡς ὠκοδομημένη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρεων. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐφαρμόσωμεν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἰς τὸν παρόντα καιρὸν, καὶ τὸν ἐν τῷ Χριστιανικῷ κόσμῳ λαόν του, ὅστις τώρα ἐν τῷ φωτὶ τῆς παρουσίας ἀληθείας βλέπει τὸ Βδέλυγμα ἱστάμενον ὅπου δὲν πρέπει — ἐν ἁγίῳ τόπῳ — ἀντὶ τῆς ἀληθοῦς θυσίας, εἶναι πολὺ ἀπλοῦν. Πρέπει ἀμέσως νὰ φύγῃ ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ δδελύγματος καὶ τοῦ συστήματος τὸ ὁποῖον ψευδῶς προσαγορεύει ἑαυτὸ ὡς Βασιλείαν (ὄρος) τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ ἀληθὲς ὄρος ἢ Βασιλείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἐπέστρεψεν ὅπως ἰδρῶσιν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν δόξῃ καὶ δυνάμει.

Ἀλλὰ τὸ νὰ ἀφίση τις τὸν Χριστιανικὸν κόσμον ἀποκηρύττων τοὺς ναοὺς του, τὴν μορφήν τῆς εὐσεβείας του, τὰς κοινωνικὰς γοητείας του, τὰς κολακείας καὶ τὰς τιμὰς του, καὶ νὰ ἀψηφίση τὰς ἀποκηρύξεις καὶ τὰ ἀναθέματά του καὶ τὰς διαφόρους πρὸς ἀποκλεισμὸν δυνάμεις του, καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὸν Κύριον καὶ τὴν

ἀληθῆ Βασιλείαν, ἀποκεκηρυγμένος, περιφρονημένος καὶ ἀτηρ-
νημένος ὑπὸ τῶν κατὰ κόσμον σοφῶν καὶ ἀγαθῶν, εἶναι βεβαίως
ἀληθῆς φυγὴ, ἀληθῆς ὁδοπορία· καὶ ὀλίγοι «ἅγιοι» μόνον θὰ σκε-
φθῶσι νὰ ἀρχίσωσι ποτε ταύτην. Οἱ τῆς ὁδοῦ κίνδυνοι περιγρά-
φονται ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν κατὰ τρόπον ὅστις ἤθελε φανῇ
ὑπερβολικὸς καὶ ἐναντίον τῆς συνηθείας τοῦ ἐὰν ἐφηροῦζετο μό-
νον εἰς τὰ φυσικὰ παθήματα τῶν πιστῶν, οἵτινες ἔφυγον ἐκ τῆς
Ἰουδαίας κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουδαϊκοῦ θρησμοῦ: ἀλλ' οἱ λόγοι
του προδηλῶς ἀρμόζουσιν εἰς τὴν πνευματικὴν φυγὴν καὶ δοκι-
μασίαν τοῦ καιροῦ τούτου τοῦ θρησμοῦ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, αὕτη ἡ
πρὸς φυγὴν παραγγελία, καὶ ἡ περιγραφὴ τῶν δοκιμασιῶν ταύ-
της, δύνανται νὰ ἐννοηθῶσι δεόντως ἐν σχέσει πρὸς τὴν παραγ-
γελίαν τὴν ἐν Ἀποκ. (ιη'.4). «Ἐξέλθετε ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς,
ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν
αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε».

«ΕΞΕΛΘΕΤΕ Ο ΛΑΟΣ ΜΟΥ ΕΞ ΑΥΤΗΣ»!

«Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐ-
τοῦ, καὶ ὁ ἐν τῷ ἄγρῳ μὴ ἐπιστρεψάτω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ»
— Ματθ. κδ'. 17-18.

Αἱ διαβεβαιώσεις αὗται δεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς σπουδῆς
διὰ τὴν ἐκ τῆς «Βαβυλῶνος» φυγὴν, εὐθὺς ὡς ἕκαστος ἴδῃ τὸ
δδέλυσμα τῆς ἐρημώσεως. Ὁ λόγος τοῦ Κυρίου εἶναι ὅτι πᾶσα
χρονοτριβή, διαπραγματεύσεις, ἡ ἀνθρωπίνη λογικὴ, θέλει εἰσθαι
ἐπικίνδυνος· δὲν πρέπει οὐδόλως νὰ χάσωμεν καιρὸν ὅπως ὑπα-
κούσωμεν εὐθὺς ἅμα ὡς κάμει ἡμᾶς νὰ ἴδωμεν τὸ Βδέλυσμα
τῆς Βαβυλῶνος, καὶ τὴν σχέσιν τούτου πρὸς πάντας τοὺς ὀνο-
μάζοντας τὸ ὄνομά Του. Φεῦ! πόσα τέκνα τοῦ Θεοῦ, παραλείψαν-
τα νὰ δώσωσιν προσοχὴν εἰς τὸν Λόγον τοῦ Διδασκάλου, ἐπέ-
τρεψαν εἰς ἑαυτοὺς ὅπως δεθῶσιν χεῖρας καὶ πόδας, οὕτως ὥστε
ἤδη ἡ φυγὴ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος. Ἀλλ' ὁ Διδάσκαλος λέγει,
— «Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσι καὶ ἀκολου-
θοῦσί μοι.»

Ὑπάρχει καὶ ἄλλο τι μάθημα εἰς τοὺς στίχους τούτους· οὗτοι
δεικνύουσιν ὅτι τινὲς τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου εὐρίσκονται εἰς μίαν
θέσιν ἢ κατάστασιν, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλην· τινὲς εὐρίσκονται ἐν «τῷ
ἀγρῳ»· δηλ. ἐν τῷ κόσμῳ πάσης ἀνθρωπίνης ὀργανώσεως· οὗ-
τοι δὲν πρέπει νὰ νομίσωσιν ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ἐνωθῶσι πρῶτον
πρὸς τὰς κατ' ὄνομα ἐκκλησίας· ἀλλὰ, κάμνοντες χρῆσιν τῆς
ἐλευθερίας των, πρέπει νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ θέσε-
ως των, ὅπως γείνωσιν ἐν μετὰ τοῦ Κυρίου ὡς μέλη τῆς Βασι-
λείας του — ὅρους.

Τινὲς ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου εὐρίσκονται εἰς τὰς οἰκίας ἡ

εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά συστήματα τῆς Βαβυλῶνος — ἀλλά, ὡς ἐνταῦθα ὑπαινίσσεται, εἶναι ἅγιοι, γενικῶς κατοικοῦντες τὰ δώματα, οἵτινες ἔχουσιν ὑψηλοτέραν ζωὴν καὶ πείραν καὶ πίσιν ἀπὸ τὰ ἀπλῶς κατ' ὄνομα μέλη τῶν ἐκκλησιῶν. Οὗτοι, κατὰ τὴν φυγὴν τῶν, δὲν πρέπει νὰ καταβῶσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ (τὰ κατ' ὄνομα συστήματα τῶν ἐκκλησιῶν) ὅπως ζητήσωσι νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ «σκύβαλά των», — τὰ πολῦτιμά των κατὰ τὴν ἀνθρώπινην ἐκτίμησιν, ὡς π.χ. τίτλους, ἀξιώματα, ὑπόληψιν, συστάσεις περὶ καλῆς καὶ ἀληθοῦς περιωπῆς, κλπ., ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ πάντα διὰ τὸν Χριστὸν καὶ νὰ φύγωσιν εἰς τὴν ἀληθὴ Βασιλείαν.

ΔΥΣΚΟΛΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΥΓΗΝ.

«Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν Γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις»! — Ματθ. κδ'. 19.

Ἐπάρχουσι «νήπια» πνευματικά, ὡς ὑπάρχουσι σαρκικὰ τοιαῦτα καὶ νόθα ὡς καὶ υἱοί. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος περιγράφει τὸ διὰ τὸ Εὐαγγελικὸν ἔργον ἐνδιαφέρον του ὡς μητρὸς εὐρισκομένης εἰς ὠδίνας, λέγων, «τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρ' οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν» (Γαλ. δ'. 19). Ὅμοιως πάντες οἱ πιστοὶ ὑπηρετοῦν τοῦ Χριστοῦ, πάντες οἱ θερμοὶ ἐργάται διὰ ψυχάς, εἶναι τοιοῦτοι, ὅποιοι περιγράφονται ἐν τῷ ἑδαφίῳ τούτῳ, ὡς «ἐγκυμονοῦντες». Πνευματικὴ γέννησις κατὰ τὸ ἀποστολικὸν παράδειγμα εἶναι ἐντιμοτάτη ὑπηρεσία, καὶ ἀπασχολεῖ τὴν προσοχὴν τινων ἐκ τῶν μᾶλλον ἀφιερωμένων τέκνων τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ φεῦ! ὡς ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἀβραάμ καὶ τῆς Σάρρας ὅπως δοθηθῶσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τοῦ Θεοῦ ὑποσχέσεων, ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς μέθοδον, ἥ ὅποια δὲν εἶχεν ὑποδειχθῇ εἰς αὐτοὺς καὶ παρήγαγε τάξιν τινὰ Ἰσμαήλ, ὅστις, γεννηθεὶς κατὰ σάρκα, ἐδίωκε τὸ νομίμως γεννητὸν σπέρμα· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ πολλοὺς ἐξ ἐκείνων οἵτινες «ἐγκυμονοῦσιν» ἤδη — οὗτοι βοηθοῦσι πρὸς παραγωγὴν ἀθεμίτων «τέκνων τοῦ Θεοῦ». Ἀλλ' ὅμως πρέπει νὰ ἐνθυμῶνται πάντες, ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρισθῶσι μόνον νόμιμα μέσα· πάντα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ γεννῶνται διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθείας, καὶ οὐχὶ δι' ἀνθρωπίνων θεωριῶν καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου.

Ψευδεῖς περὶ τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ θεωρίαι (ἡ ὑπόθεσις ὅτι πάντες ἐκτός τῆς ἐκλεκτῆς Ἐκκλησίας θέλουσιν βασανίζεσθαι αἰωνίως), ἔχουσιν ἐπὶ τοσοῦτον διεγείρει εἰς τινὰς τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως γεννήσωσι «τέκνα», ὥστε μετεχειρίσθησαν διάφορα ἀνθρώπινα τεχνάσματα ὅπως ἀποκηθῶσι τοιαῦτα — παρορῶντες τὸ γεγονὸς ὅτι πάντες οἱ μὴ «ἐκ Θεοῦ ἀποκηθέντες», «πάντες οἱ μὴ ἀποκηθέντες διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας» — (οὐχὶ μόνον

ἐκ τοῦ γραμματος τοῦ λόγου, ἀλλ' ἐκ τοῦ πνεύματος» τῆς ἀληθείας), εἶναι νόθοι, καὶ δὲν θεωροῦνται ὡς ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὕτως ὁ Θεὸς τοὺς μεταχειρίζεται ὡς υἱούς. (Ἐβρ. ιβ'.8). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ σημερινὴ κατ' ὄνομα Ἐκκλησία κάμνει «ὥραιαν ἐπίδειξιν ἐν σαρκί» — ἀριθμητικῶς, οἰκονομικῶς — διανοητικῶς, — καὶ ἔχει πολὺ ἐκ τῆς μορφῆς τῆς εὐσεβείας ἄνευ τοῦ ἀληθοῦς πνεύματος αὐτῆς καὶ τῆς δυνάμεως πρὸς χαλιναγώγησιν τῆς καρδίας. Ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἶνε πλήρης «νηπίων», τινῶν πράγματι νηπίων ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ λίαν πολλῶν νόθων, καὶ οὐχὶ υἱῶν τοῦ Θεοῦ, ἀποκευημένων ἐκ τῆς πλάνης, ἀντὶ τῆς ἀληθείας — ἀληθῶν «ζιζανίων». Καὶ ἡ συνεχὴς προσπάθεια αὐτῶν εἶναι ὅπως παράγωσι περιδότερα ἀκόμη ἐκ τῆς νόθου αὐτῆς γενεᾶς, — ἐλπίζοντες ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλουσι σώσει αὐτοὺς ἐκ τῶν αἰωνίων βασάνων, ἐκ τῆς ἀδίκου ἀποφάσεως ἀνηλεοῦς Θεοῦ, ὡς φαντάζονται.

Φεῦ! πόσον δύσκολον εἶναι διὰ τὰ ἀγαπητὰ ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἅτινα, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, εἰκονικῶς «ἐγκυμονοῦσι», νὰ φύγωσιν ἐκ τοῦ συστήματος τῆς κατ' ὄνομα Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πολυπλόκου ταύτης μηχανισμοῦ διὰ ψευδῆ καὶ ταχεῖαν γέννησιν δι' ἣν ἔμαθον νὰ καυχῶνται καὶ μεγαλαυχῶσι. Βεβαίως, θὰ εἶναι δύσκολον δι' αὐτοὺς νὰ ἀφήσωσι τὸ πᾶν καὶ νὰ φύγωσι εἰς τὸν Κύριον εἰς τὸ ὅρος Του (τὴν Βασιλείαν). Θὰ εἶναι δύσκολον δι' αὐτοὺς νὰ πιστεῦσωσιν ὅτι ὁ Κύριος εἶναι πράγματι ἀγαθὸς καὶ δίκαιος καὶ οἰκτίρμων, καὶ ὅτι ἔχει φιλόανθρωπον σχέδιον, τὸ ὁποῖον κάμνει πλήρη προμήθειαν δι' ἕκαστον μέλος τοῦ γένους τοῦ Ἀδάμ — τὴν ἀπολύτρωσιν πάντων διὰ τοῦ μεγάλου «ὑπὲρ πάντων ἀντιλήτρου».

Ἡ τάξις ἣτις «θηλάζει» κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας περιέχει ὁμοίως πολλὰ εὐγενῆ, ἀγαθὰ, καὶ καλῶν προθέσεων τέκνα τοῦ Θεοῦ. Αὕτη περιλαμβάνει πολλοὺς ἱεροκήρυκας διδασκάλους Κυριακῶν σχολείων, — τῶν ὁποίων τὸ θρησκευτικὸν ἔργον συνίσταται εἰς τὸ νὰ δίδωσι «γάλα», οὐχὶ ὅμως τὸ «ἄδολον γάλα τοῦ Λόγου», διότι γενικῶς διαλύουσι καὶ νοθεύουσι τοῦτο διὰ ναρκωτικῶν παραδόσεων, φιλοσοφίας καὶ σοφίας τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα πάντα κρατοῦσι τὰ «νήπια» αὐτῶν εὐάγωγα, νυσταλέα «χρηφτοήθη» καὶ ἐμποδίζουσι τὴν εἰς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν χάριν αὐξήσιν των, τὴν ὁποίαν κατήντησαν νὰ θεωρῶσιν ἐπικίνδυνον.

Ὀλίγοι τινὲς τῶν διδασκάλων τούτων προσπαθοῦσι πράγματι νὰ δώσωσι τὸ «ἄδολον γάλα τοῦ Λόγου» ὅπως τὰ νήπια αὐτῶν αὐξήθῃσι δι' αὐτοῦ, καὶ μάθωσι νὰ τρώγωσι καὶ νὰ ἀφαιμῶσι τὴν στερεάν τροφήν καὶ γείνωνσιν ἄνδρες ἐν Χριστῷ, ἀλλ' ὡς διακηρύνουσιν, ἐπανειλημμένα πειράματα ἀπέδειξαν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἀκόμη καὶ τὸ «ἄδολον γάλα τοῦ λόγου» δὲν ἀνταποκρίνεται

εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πλειονότητος τῶν «νηπίων» αὐτῶν καί, ὡς ἐκ τούτου, θεωροῦσι καθήκον ἑαυτῶν τὸ νὰ νοθεύσωσι τὸ γάλα μήπως τὰ «νηπιά των» ἀσθενήσωσι καὶ ἀποθάνωσιν. Ἀ! δὲν ἀναγνωρίζουσιν ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν «νηπίων» αὐτῶν, μὴ ὄντα ἀποκεχυμένα ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς Ἀληθείας, οὐδέποτε θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀφομοιώσωσι τὸ πνευματικὸν «γάλα»· ἐπειδὴ ὁ ψυχικὸς ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γάρ αὐτῷ ἔστι καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ὕψιζονται». (Α΄. Κορινθ. β΄.14,12). Οὔτε βλέπουσιν ὅτι ἡ ἀποτυχία αὐτῆ τοῦ νὰ διακρίνωσι τοῦτο σημαίνει «λιμοκτονίαν», περιστολὴν ἀναπτύξεως καὶ δηλητηρίασιν τῶν ἀληθῶν πνευματικῶν «νηπίων», τῶν ὄντων ὑπὸ τὴν φροντίδα των — ἅτινα ὀφείλον ἐὼς πρὸς τὸν καιρὸν νὰ εἶναι διδάσκαλοι» — Ἐβρ. ε΄.12.

Ὅσοι ἐκ τῆς τάξεως ταύτης εἶναι ἀληθῆ τέκνα τοῦ Θεοῦ θέλουν ἀκούει τὴν κλῆσιν «ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαὸς μου», καὶ ὁμοίως θέλουν εἶχει μεγάλην δυσκολίαν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Διότι, ἐφ' ὅσον βλέπουσιν τὴν παροῦσαν ἀλήθειαν οὐχὶ μόνον θέλουν φοβηθῆ νὰ δώσωσι ταύτην εἰς τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψίν των, ἀλλ' ἐπίσης θέλουν φοβηθῆ νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς ταύτην αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, μήπως αὕτη χωρίσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὰς ἐνασχολήσεις των. Θέλουν φοβηθῆ νὰ φύγωσι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, κατανοοῦντες ὅτι μόνον ὀλίγα τῶν «νηπίων των» ἤθελον δυνηθῆ ἢ θελήσει νὰ ἀκολουθήσωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν φυγὴν των — καὶ πράγματι μόνον τὰ πνευματικά θὰ δυνηθῶσι νὰ ὑπομείνωσι τὴν δοκιμασίαν. Τινὲς θέλουν διέλθει τὴν κρίσιν ἀσφαλῶς ὡς «ὑπερνικηταί», ἐνῷ ἄλλοι, δειλοί, θέλουν ἀφεθῆ νὰ διέλθωσι διὰ τῆς μεγάλης θλίψεως.

ΦΥΓΕΙΝ ΠΡΟ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΟΣ.

«Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος (μηδὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου)· ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γενήσεται· καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ (διὰ τῶν) τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι». — Ματθ. κδ΄.20-22.

Ἡ περισυλλογὴ αὕτη τῆς Ἐκκλησίας λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἣτις καλεῖται καιρὸς «Θερισμοῦ», κατὰ τὸ τέλος τοῦ θέρους τῆς εὐνοίας. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐξηγήσεν (Ματθ. ιγ΄.30,37-43) ὅτι ἤθελε συναθροίσει κατὰ τὸν θερισμὸν τοῦτον τὸν σῖτόν του καὶ καύσει τὰ ζιζάνια ἐν καιρῷ μεγάλης θλίψεως ὅστις ἤθελον ἀκολουθήσει. Καὶ σήμερον ἀκόμη ἐπακρατεῖ ἡ συνήθεια εἰς τὰς ἐξοχάς, νὰ ἀναβάλλωσι τὴν καῦσιν τῶν σκυβάλων μέχρι τοῦ χειμῶνος. Ἐννοοῦμεν ὅθεν, ὅτι ὁ Κύριος ἡγνώνει ὅτι πρέπει νὰ ζη-

πῆσωμεν βοήθειαν καὶ δύναμιν ὥπως ἐκφύγωμεν ἀπὸ τῆς Βαβυλῶνος, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτῆς ὁ χειμὼν τῆς θλίψεως τῆς.

Πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι κατὰ τὸν θεωρισμὸν τοῦτον μέλλουσι νὰ σωθῶσι δύο τάξεις σίτου — καίτοι τοῦτο εἶναι ἐναντίον τῆς φύσεως. (1) Οἱ «ὕπερνικῶντες» οἱ πιστοὶ καὶ προθύμως ὑπακούοντες οἵτινες ἐξέρχονται πρὸ τοῦ «χειμῶνος» καὶ καταξιοῦνται νὰ ἐκφύγῃσι πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι (Λουκ. κα'.36). (2) Ἐκεῖνα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἅτινα εἶναι μὲν πιστά, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπακούοντα προθύμως πεπληρωμένα μὲν ζήλου, πλὴν οὐχὶ κατ' ἐπίγνωσιν, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεμολυσμένα ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου. Ταῦτα θέλουσιν λάβει βοήθειαν ὥπως ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος ὅταν πίπτῃ, ἀλλὰ θέλουσι φύγῃ ἐκ καιροῦ χειμῶνος, λέγοντες κατὰ τοὺς λόγους τοῦ προφήτου, «Παρήλθεν ὁ θεωρισμός, ἐτελείωσε τὸ θέρος [ἦλθεν ὁ χειμὼν] καὶ ἡμεῖς δὲν ἐσώθημεν». (Ἰερ. η'.20). Ὁ Κύριος φιланθρώπως δεικνύει, ὅτι πάντες οἱ ἀληθῶς πιστοὶ ἐκ τούτων θέλουσι ἐπὶ τέλους ἐξέλθῃ «ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης» καὶ ἵστασθαι πρὸ τοῦ θρόνου (οὐχὶ ἐν τῷ θρόνῳ μετὰ τοῦ «μικροῦ ποιμνίου», ἢ τοῦ ὁποῖον κληρονομεῖ τὴν βασιλείαν ὡς συγκληρονόμοι τοῦ Χριστοῦ) πλύναντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου (Ἀποκ. β'.14,15). Ἄς προσευχώμεθα καὶ ἐργαζώμεθα, ὅθεν, ὥπως εἰμεθα ἐν τῇ φυγῇ πρὶν ἔλθῃ ὁ «χειμὼν» τῆς θλίψεως.

Πρέπει ἐπίσης νὰ προσευχώμεθα καὶ ἀγωνιζώμεθα ὥπως μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἀκόμῃ. Ὁποία ἡμέρα Σαββάτου εἶναι αὕτη; Οὐχὶ ἡ ἐβδόμη ἡμέρα τῆς ἐβδομαδος, οὔτε ἡ Πρώτη διότι καὶ νεομηνίαι καὶ τὰ «Σάββατα» δὲν δύνανται δεδαίως νὰ φέρωσιν ἐμπόδιον εἰς τὴν σωματικὴν φυγὴν τῶν Χριστιανῶν (Κολ. 6'.16). Τὸ ὑπονοούμενον Σάββατον εἶναι τὸ μέγα ἀντιτυπικὸν τοιοῦτον — ἡ Χιλιετηρὶς, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῆς ἐβδόμης χιλιάδος τῶν ἐτῶν. Ἐὰν ἤρχισαμεν τὴν φυγὴν ἡμῶν πρὶν ἢ τοῦτο ἔχῃ ἀρχίσει χρονολογικῶς, τόσον καλλίτερον δι' ἡμᾶς καὶ ἐφ' ὅσον προχωροῦμεν εἰς αὐτὸ ἐπὶ τοσοῦτον θέλει εἶσθαι δύσκολον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐλευθερωθῶμεν καὶ ἐγκαταλείψωμεν τὴν Βαβυλῶνα, ἀκριδῶς καθ' ὃν καιρὸν ἔχει ἀνάγκη τῆς βοηθείας μας, καὶ ζητεῖ ταύτην πρὸς ὑποστήριξίν της. Ἀλλ' ὁ Θεὸς διεκήρυξεν ὅτι ἡ Βαβυλὼν πρέπει νὰ πέσῃ, καὶ οὐδεμία δύναμις δύναται νὰ στηρίξῃ ταύτην, καὶ οὐδεὶς ὅστις κατανοεῖ πόσον ἀτελὲς εἶναι τὸ ἔργον της, καὶ πόσον ἀγαθὸν καὶ φιλόνηρον θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, ἀφ' οὗ αὕτη ἀρθῇ ἐκ τοῦ μέσου καὶ δοξασθῇ ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία, ἥθελε δυνηθῇ ποτε νὰ ἐπιθυμήσῃ ὥπως ἐμποδίσῃ διὰ μίαν στιγμὴν τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου.

Ἡ μεγάλη θλίψις τοῦ καιροῦ τούτου τοῦ «χειμῶνος» θέλει εἶσθαι πρωτάκουστος· καὶ ἡ δεβαίωσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν εἶναι ὅτι

οὐδέποτε ἦλθεν ἢ μέλλει νὰ ἔλθῃ τι ἐπὶ τοῦ κόσμου πρὸς ὃ αὕτη νὰ δύνῃται νὰ παραβληθῇ. Αὕτη ὀριστικῶς συνταυτίζει τὴν γλῶσσαν του πρὸς τὴν θλίψιν κατὰ τὸ τέλος Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, περὶ τῆς ὁποίας ὁ προφήτης λέγει: «Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ θέλει ἐγερεθῇ [ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν] Μιχαὴλ (ὁ Χριστός) καὶ θέλει εἶσθαι καιρὸς θλίψεως, ὅποια ποτὲ δὲν ἔγινεν ἀφ' οὗ ὑπῆρξεν ἔθνος» (Δαν. ιβ'.1).

Αὕτη ἐπίσης ταυτίζει ταύτην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς 'Αποκαλύψεως ἀναφερομένην περίοδον (ια'.17,18), ὅτε «τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι». Τοσοῦτον δὲ μεγάλη θέλει εἶσθαι ἡ θλίψις αὕτη ὥστε, ἀνευ δυνάμεως τινος ἐπεμβαιούσης πρὸς σύντμησιν ταύτης, ὁλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον γένος ἤθελεν τελικῶς ἐξαλειφθῇ. 'Αλλ' ὁ Θεὸς προητοίμασε τὴν δύναμιν τὴν μέλλουσαν νὰ ἐπέμβῃ — τὴν Βασιλείαν Του, τὸν Χριστὸν καὶ τὴν 'Εκκλησίαν του, — «τοὺς ἐκλεκτοὺς». Οἱ ἐκλεκτοὶ θέλουσιν ἐπέμβει ἐν καταλήλῳ καιρῷ καὶ ἐκφέρει τάξιν ἐκ τῆς συγχύσεως ταύτης τῆς γῆς.

ΨΕΥΔΟΧΡΙΣΤΟΙ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΑΙ.

«Τότε ἐάν τις ἱμῖν εἴπῃ, 'Ιδοὺ, ὧδε ὁ Χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· ἐγενηθήσονται γάρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. 'Ιδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν». — Ματθ. κδ'.23-25.

Οἱ ἐνταῦθα περιγραφόμενοι ἀπατεῶνες δὲν εἶναι οἱ φανατικοί, οἵτινες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἠξίωσαν θι ἡσαν ὁ Χριστός, καὶ ἠπάτησαν μόνον ὀλίγους μὴ ἔχοντας ἐν οἴφῳ ποτε δαδμῷ τὸν κοινὸν νοῦν καὶ κρίσιν. Ἐχομεν ἤδη καταδείξει τὸν 'Αντίχριστον, τὸν μέγαν ἀπατεῶνα, τὸν Παπισμόν, (*) ὅστις ἐπὶ αἰῶνας ἐκάθισεν ἐν τῷ πνευματικῷ ναῷ παρουσιάζων ἑαυτὸν ὡς τὸν μόνον ἀντιπρόσωπον τοῦ Χριστοῦ, τὸν τοποτηρητὴν Αὐτοῦ — ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ὅποιον ὁ Κύριος ἡμῶν ὁρθῶς προεῖπεν ὅτι ὁλος ὁ κόσμος ἤθελεν θαυμάσει ὅσον ἀφορᾷ αὐτόν, ἐκτός ἐκείνων τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ 'Αγνίου ('Αποκ. ιγ'.8). Ὁμοίως ἡ 'Εκκλησία τῆς 'Αγγλίας δὲν εἶναι ἀπλῶς 'Εκκλησία ἢ «σῶμα», ἀλλ' ἔχει γνήνην κεφαλὴν ἐν τῷ πολιτικῷ ἄρχοντι τῷ βασιλεῖ. Ἡ 'Ανατολικὴ 'Εκκλησία ὁμοίως ἔχει ἐν μὲν 'Ελλάδι ὡς κεφαλὴν τὸν Πατριάρχην, καὶ ἐν τῇ Ρωσίᾳ τὸν Τσάρον, οἵτινες ἐξαδκοῦσι μεγάλην δύναμιν. Ἐάν ὁ Παπισμὸς εἶναι 'Αντίχριστος, ψευδόχριστος, δὲν εἶναι ἐπίσης τὰ ἄλλα ψευδῆ σώματα μετὰ ψευδῶν κεφαλῶν ἐπίσης ψευδόχριστοι ἢ 'Αντίχριστοι, καίτοι δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν ἐν αὐτοῖς πολλοὶ ἢ ὀλίγοι Ἀγι-

(*) Εἰς Τόμον Β', Κεφ. Θ'.

αι τοῦ Θεοῦ;

Διάφοροι διαμαρτυρόμενοι ἐκκλησίαι ἐπίσης καίτοι δὲν ἀναγνωρίζουσιν οὐδεμίαν κεφαλὴν εἰ μὴ τὸν Χριστόν, ὅμως πράγματι κάμνουσι τὰς συνόδους των, συμβούλια καὶ Συνδιασκέψεις ὡς κεφαλὰς, ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνουσι τοὺς νόμους, συνηθείας καὶ ὁμολογίας τῆς πίστεώς των, ἀντὶ τῆς μιᾶς καὶ μόνης κεφαλῆς τῆς μιᾶς ἀληθοῦς 'Εκκλησίας.

'Επὶ μακρὰν περίοδον χρόνου, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, τὰ συστήματα ταῦτα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοσοῦτον ἐκιδηλοποιήθησαν τὸν ἀληθῆ Μεσσίαν (κεφαλὴν καὶ σῶμα), ὥστε μερικῶς νὰ πλανήσωσι πολλοὺς. Ἀλλὰ τώρα, κατὰ τὸν τελευταῖον αἰῶνα αἱ ἀπάται αὗται ἀποτυγχάνουσιν. Ὀλίγοι Πρεσβυτεριανοὶ πιστεύουσιν ἤδη ὅτι ἡ 'Εκκλησία των εἶναι ἡ μία ἀληθὴς τοιαύτη, οὔτε οἱ Μεθοδισταί, οὔτε οἱ Βαπτισταί, οὔτε οἱ Λουθηρανοὶ καὶ ἄλλοι πιστεύουσι πλέον οὕτω περὶ τῶν συστημάτων των. Καὶ οἱ Ἀγγλικοὶ ἀκόμη, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαιοκαθολικοὶ ἐλευθερώνονται βαθμιαίως ἐκ τῆς πλάνης ταύτης ὅτι ἡ ἰδική των 'Εκκλησία εἶναι ἡ μόνη τοιαύτη, ἔξωθεν τῆς ὁποίας δὲν εἶναι οὐδεὶς τῶν ἐκλεκτῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ πρὸ ἡμῶν προφητεία ὁ Κύριος ἡμῶν προειδοποιεῖ ἡμᾶς περὶ κινδύνων ἀπὸ τῶν ψευδοχρίστων «τότε» — ἦτοι «τώρα». Ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τοῦτο εὐρίσκομεν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (ιγ'. 14—18) προφητείαν τινὰ περὶ εἰδικοῦ τινὸς συνδυασμοῦ ἐπιρροῆς, διὰ τοῦ ὁποίου αἱ Διαμαρτυρόμεναι 'Εκκλησίαι θέλουσιν ἐνωθῆναι, καὶ καίτοι διατελοῦσαι κεχωρισμέναι, θέλουσιν ἔλθει εἰς συνεργασίαν μετὰ τοῦ Παπισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε θέλουσιν αὐξηθῆναι αἱ δυνάμεις των, καὶ πλανήσῃ πολλοὺς εἰς τὸ νὰ θεωρήσουν ὅτι ὁ νέος συνδυασμός θέλει εἶσθαι ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ κάμῃ τὸ προλεχθὲν ἔργον τοῦ Μεσίου — καὶ ὅτι οὗτος ὁ συνδυασμός εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ.

ΚΑΙ ΘΕΛΕΙ ΑΝΑΤΕΙΛΕΙ Ο ΗΛΙΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

«Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ, μὴ ἐξέλθιτε. Ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμίεις μὴ πιστεύσητε. Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῆς (ὁ ἥλιος) καὶ φαίνεται ἐκ δυσμῶν οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου». — Ματθ. κδ'. 26, 27.

Τὸ ὅτι πρὸ ἡμῶν εὐρίσκονται μεγάλαι πλάναι, «ἐνέργειαι πλάνης» ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, τοῦτο μαρτυρεῖται οὐχὶ μόνον ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ Κυρίου, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Β'. Θεσσαλ. 6'. 10-12). Ἐὰν προελέγετο ἀκριβῶς ἡ μορφή τὴν ὁποίαν ἤθελον λάβει αἱ πλάναι αὗται τοῦτο ἤθελεν ἐμποδίσῃ ὁπωσδήποτε τὴν ἀποπλανητικὴν δύναμιν αὐτῶν. Ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει τὰς πλάνας ταύτας ἀκριβῶς διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ δια-

χωρισμοῦ τῶν «ὑπερνικητῶν» ἀπὸ πάντων τῶν ἄλλων καὶ ἀπλῶς ἐγγυῶται εἰς ἡμᾶς ὅτι οἱ «ἐκλεκτοί» θέλουσι φυλαχθῆ ἀπὸ πτώσεως. Καὶ ὅμως εἶναι πιθανώτατον τὸ νὰ ἔλθωσιν τινες τούτων τῶν δοκιμασιῶν, κοσκινισμῶν καὶ πλανῶν, **πλησιέστατα** ἐκείνων, οἵτινες ἀκριβῶς κατέχουσιν εἰς μέγιστον βαθμὸν τὸ φῶς τῆς παρούσης ἀληθείας. Πόσον σπουδαῖον δὲ εἶναι ὅπως «φυλάττωμεν ἑαυτοὺς ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Θεοῦ», ὅπως ἔχωμεν οὐχὶ **μόνον** γνῶσιν τῆς ἀληθείας, ἥτις μόνη ἡδύνατο νὰ μᾶς φουσιώσῃ, ἀλλ' ὅπως, ἐπιπροσθέτως, ἔχωμεν τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ παράγῃ — ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐλλήλους καὶ συμπάθειαν πρὸς πάντας, διότι ἡ «ἀγάπη οἰκοδομεῖ» χαρακτηῖρα ὁμοίον πρὸς τὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ἡ ἀξίωσις, «Ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις», γίνεται ἤδη ὑπὸ τῶν Πνευματιστῶν ὅτι δηλαδὴ δύνανται νὰ ἔχωσιν προσωπακὰς συνεντεύξεις μὲ τὸν Κύριον εἰς τινὰς τῶν συναθροίσεών των, καὶ ὅτι πάντες οἱ συμπαθῶς διακείμενοι πρὸς τὰς θεωρίας αὐτῶν δύνανται νὰ ἔχωσι τὸ αὐτὸ προνόμιον κτλ. Πόσον παράδοξον ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν ἡ προειδοποίησις «εἰ δυνατόν πλανῆσαι καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς» εὗρεθῇ ὅτι σημαίνει ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ «ἐκλεκτοί» θέλουσιν ὑποβλήθῃ εἰς αὐστηροτάτας δοκιμασίας τῆς πονηρᾶς ταύτης ἡμέρας; «Τίς δύναται σταθῆναι;» ('Αποκ. ιστ'.17). Ἡ διὰ τοῦ προφήτου ἀπόκρισις εἶναι, «ὁ ἄθως τὰς χεῖρας (ὁ ἔχων τιμίαν ζωὴν), καὶ ὁ καθαρὸς τὴν καρδίαν, (ὁ ἔχων συνείδησιν ἀπηλλαγμένην σκανδάλου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους) οὕτως θέλει ἀναβῆ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου (βασιλείαν) καὶ σταθῇ ἐν τῷ τόπῳ τῷ Ἁγίῳ Αὐτοῦ. — Ψαλμ. κδ'.3,4.

Ἀλλὰ πῶς θὰ γνωρίσῃ ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου μετὰ θετικότητος ὅτι αἱ ἐμφανίσεις αὐταὶ δὲν εἶναι ἀληθεῖς; Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὅτι ἡ ἡμέρα Αὐτοῦ θέλει ἔλθει ὥς κλέπτης ἐν νυκτί, ὅτι θέλει εἶσθαι **παρῶν**, ἀόρατος ὑπὸ τοῦ κόσμου, ἐπιβλέπων τὸ ἔργον τοῦ θερισμοῦ — συνάγων τοὺς ἐκλεκτοὺς του, κτλ. Πῶς γνωρίζομεν ὅτι δὲν θέλει ἐμφανισθῇ εἰς τὸν ἀγρυπνοῦντα λαόν του, ὥς οἱ οὕτω καλούμενοι Χριστιανοὶ Πνευματισταὶ ἀξιούσιν, ὅτι δηλ. ἐμφανίζεται ἐν τοῖς ταμείοις — κατὰ τὰς συναθροίσεις των;

Γινώσκομεν ὅτι δὲν θέλει ἐμφανίσει ἑαυτὸν εἰς ἡμᾶς οὕτω, διότι — (1) αἱ ὁδηγίαι αὐτοῦ εἶναι ὅτι θέλομεν «μεταλλαγῇ» γελνεῖ ὥς αὐτός, «καὶ οὕτω ἴδῃ αὐτὸν καθὼς ἐστι», καὶ (2) προειδοποίησεν ἡμᾶς κατὰ τῶν πλανῶν αὐτῶν, αἵτινες ἔμελλον νὰ δεῖξωσιν αὐτὸν εἰς ἡμᾶς ἐφ' ὅσον εὐρισκόμεθα ἐν ταύτῃ τῇ μὴ μετελλαγμένῃ ἢ σαρκικῇ καταστάσει, εἰπὼν, «Ἐὰν οὖν εἰπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν ἡ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ **πιστεύετε** (διότι δὲν θὰ φανερωθῇ κατὰ τοιοῦτον τρόπον) ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ [ἡ

λάμπης τοῦ ἡλίου] ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν (καὶ δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ εἰς ἓνα μόνον τόπον ἢ ἰδιαίτερον δωμάτιον, καὶ φαίνεται ἀπανταχοῦ) ἕως δυσμῶν (τῶν ἀπωτάτων ἄκρων) οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.»

'Η κατὰ τὴν δευτέραν ἔλευσιν ἀποκάλυψις τοῦ Κυρίου δὲν θέλει εἶσθαι εἰς ἓν δωμάτιον, οὔτε εἰς τина κοινότητα ἐν ἐρήμῳ· οὔτε εἰς ἓν ἔθνος ἀκόμη, ὥς συνέβη κατὰ τὴν πρώτην παρουσίαν του, ἀλλὰ θέλει εἶσθαι γενική, παγκόσμιος φανέρωσις: «Θέλει ἀνατεῖλκει ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης μὲ ἰασιν ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ». Εἶναι ἡ διερευνητικὴ ἀκτίς τῆς ἀληθείας, ἡ ἐκ τοῦ μεγάλου 'Ηλίου τῆς Δικαιοσύνης, ἥτις ἤδη προξενεῖ τοσαύτην σύγχυσιν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἡ λάμπουσα ἐν σκοτεινοῖς τόποις καὶ ἀνακαλύπτουσα παντὸς εἶδους πλάνας καὶ διαφθοράν. Πᾶν τὸ φανεροῦν φῶς εἶναι. Καὶ εἶναι τὸ μέγα φῶς τοῦ κόσμου, ὁ Χριστὸς (καὶ εἰς τὸ τέλος ἐπίσης ἡ μετ' αὐτοῦ συνταυτισμένη 'Εκκλησία), ὅστις θέλει εὐλογῇ τὸ ἀνθρώπινον γένος, φέρων εἰς τὸ φῶς πάντα τὰ κρυπτά τοῦ σκότους, διότι οὐδὲν κρυπτὸν ὃ μὴ φανερόν γενήσεται. «'Η γὰρ ἡμέρα δηλώσει» καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἡμέρα ἄνευ ἡλίου λάμποντος ἀπὸ Ἀνατολῶν μέχρι Δυσμῶν. «Τοῦτο εἶναι τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν [τὸ φωτίζον] ἐν τῷ ὥρισμένῳ πρὸς τοῦτω καιρῷ] πάντα ἀνθρώπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον».

(Θέλομεν ἤδη ἐξετάσει τὸ χωρίον Ματθ. κδ'.28, ὡς συμπέρασμα τοῦ ἐδαφίου 41, ὅπως κάμωμεν τὴν ἀφήγησιν τοῦ Ματθαίου νὰ ἀντιστοιχῇ πρὸς τὴν τοῦ Μάρκου καὶ Λουκᾶ.

Ο ΣΚΟΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΩΣ ΣΗΜΕΙΑ.

«Εὐθὺς μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθῇσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν σαλευθήσονται». (Ματθ. κδ'.29, Μάρκ. ιγ'.24,25).

'Η θλίψις τῶν «ἡμερῶν ἐκείνων» πρέπει νὰ διακριθῇ καθαρῶς ἀπὸ τὴν θλίψιν κατὰ τὸ τέλος ἐκείνων τῶν ἡμερῶν, καθ' ὅς ὁ αἰὼν οὗτος καὶ θερισμὸς θέλουσι λῆξει· ἀλλὰ τοῦτο δὲν φαίνεται τόσο καθαρῶς ἐν τῇ ἀφηγήσει τοῦ Ματθαίου καὶ Μάρκου, ὥς ὅταν παραβάλλωμεν τὴν ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ περιγραφὴν, ἥτις φαίνεται νὰ συνοψίξῃ ἐν βραχεὶ τὰ συμβάντα τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, καί, παραλείπουσα τὴν «θλίψιν ἐκείνων τῶν ἡμερῶν», ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν ἄλλην θλίψιν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ αἰὼν θέλει λῆξει. Οὗτος λέγει:—

«Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας [οἱ Ἰουδαῖοι] καὶ αἰχμα-

λωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατομένη ὑπὸ ἐθνῶν ἄχρις οὗ πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἥχος θαλάσσης καὶ σάλου ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένη». — Λουκ. κα'. 24, 25.

Εἶναι γεγονὸς τὸ ὅτι ὁλόκληρος ὁ Εὐαγγελικὸς αἰὼν ὑπῆρξε περίοδος θλίψεως ἀναφερομένης εἰς Ματθ. κδ'. 9-12, καὶ ἤδη εἰς τὸν στίχον 29. (1) Ἡ ἀρχέγονος Ἐκκλησία κατεδιώχθη ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ρώμης, ἐνῶ ἀργότερον, ὁπότε ἡ Παπικὴ Ρώμη ἀνέλαβε ἔξουσίαν, πάντες οἱ ἀρνούμενοι νὰ ἐπιδοκιμάσωσι τὰ δδελύγματα αὐτῆς κατεδιώκοντο ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς (Ἰεζάβελ), ἡ ἐμμέσως ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἐξουσιῶν πρὸς ἃς αὕτη ἦτο νυμφευμένη (Ἀχαάβ). Καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς, καὶ κατέτρεχεν τοὺς Ἁγίους τοῦ Ὑψίστου εἰς καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμῶν καιροῦ — 1260 ἔτη — μέχρι τοῦ ἔτους 1799 μ. Χ. Καὶ ὁ μακρὸς οὗτος διωγμὸς, καθ' ὃν πολλοὶ ἐκαθαρίσθησαν, ἐδοκιμάσθησαν καὶ ἐλευκάνθησαν, καὶ καθ' ὃν ἡ Μήτηρ τῶν Πορνῶν ἐμέθυσε διὰ τοῦ αἵματος τῶν Ἁγίων καὶ τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ (Ἀποκ. ιζ'. 6), ἔληξεν ὡς ἐδείξαμεν μερικῶς μὲν τῷ 1776, πραγματικῶς δὲ καὶ τελείως τῷ 1799, ὁπότε ὁ Πάπας καὶ ἡ ἐξουσία του ἐταπεινώθησαν ἐνώπιον τοῦ κόσμου. (*).

Ἐννοοῦντες καθαρῶς, ὅθεν, ὅτι ἦσαν σημεῖα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος ἡμῶν ἀναφέρει, ἅτινα ἐμέλλον νὰ ἐπακολουθήσωσιν μετὰ τὴν θλίψιν τῶν «ἡμερῶν ἐκείνων», ἐρωτῶμεν ἀναφορικῶς πρὸς τὰ ὠρισμένα περιγραφόμενα σημεῖα — τὸν σκοτασμὸν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, καὶ τὴν πτώσιν τῶν ἀστέρων. Πρέπει τὰ σημεῖα ταῦτα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς κατὰ γράμμα ἢ συμβολικὰ τοιαῦτα; καὶ ἐξεπληρώθησαν ἤδη ταῦτα ἢ οὐχί;

Ἀπαντῶμεν ὅτι ταῦτα ἔσχον κατὰ γράμμα ἐκπλήρωσιν, καὶ ἤδη ἔχουσι συμβολικὴν τοιαύτην πολὺ σοβαρωτέραν.

Εἰς τὰς 19 Μαΐου, 1780, (ἐν ταῖς «ἡμέραις ἐκείναις» ἀκόμη, εἰς τὰ 1260 ἔτη τῆς δυνάμεως τοῦ Παπισμοῦ, ἀλλ' ἀφ' οὔτου ἤρχισεν ἡ δύναμις αὕτη νὰ ἐκλείπῃ καὶ ἡ ὁρμὴ τῆς θλίψεως εἶχε παρῆλθαι), συνέβη φαινομενικὸς σκοτασμὸς τοῦ ἡλίου τοῦ ὁποίου οἱ ἐπιστήμονες ἐκείνου τοῦ καιροῦ ὡς καὶ οἱ μετὰ ταῦτα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παράσχωσιν ἐξήγησιν. Τὸ ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο κοινὸν συμβεβηκὸς τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται ἀρκούντως ὑπὸ τῶν ἐπομένων ἀρμοδίων μαρτυριῶν:—

Ὁ ἔξοχος ἀστρονόμος Χέρσελ λέγει:—

«Ἡ ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ σκοτεινὴ ἡμέρα ἦτο ἐν ἐξ ἐκείνων

(*) Ἰδὲ Β'. Τόμον Κεφ. Θ', καὶ Τόμον Γ'. Κεφ. Δ'.

τῶν θαυμαστῶν φαινομένων τῆς φύσεως ἅτινα θὰ ἀναγινῶσκονται πάντοτε μετ' ἐνδιαφέροντος, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἡ φιλοσοφία ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ».

Τὸ λεξικὸν τοῦ Γουέμπστερ ἔκδοσις 1869, ὑπὸ τὴν ἐπικεφαλίδα τῶν Ἀξιοσημειώτων Ὀνομάτων, λέγει:—

«Ἡ κατὰ τὴν 19 Μαΐου τοῦ 1780, σκοτεινὴ ἡμέρα — ὠνομάσθη οὕτω ἐξ αἰτίας τοῦ κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν ἀξιοσημειώτου σκότους, τοῦ ἐπεκταθέντος ὑπὲρ ὅλην τὴν Νέαν Ἀγγλίαν. Εἷς τινὰς τόπους οἱ ἄνθρωποι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναγνώσωσιν κοινούς τυπογραφικοὺς χαρακτῆρας ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ἐπὶ πολλὰς ὥρας ὁμοῦ. Τὰ πτηνὰ ἔψαλλον τὸ ἐσπερινὸν αὐτῶν ἄσμα, ἐξηφανίζοντο καὶ ἐσιώπων τὰ κατοικίδια πτηνὰ μετέβαινον εἰς τοὺς ὀρνιθῶνάς των, τὰ κτήνη ἐξήτουν τοὺς σταύλους των, καὶ τὰ φῶτα ἠνάπτοντο ἐν ταῖς οἰκίαις. Ὁ σκοτασμός ἤρξατο κατὰ τὴν δεκάτην τῆς πρωίας καὶ ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ μέσου τῆς ἐπομένης νυκτός, ἀλλὰ μετὰ διαφόρου βαθμοῦ διαρκείας εἰς διαφόρους τόπους».

Τὸ νομοθετικὸν σῶμα τῆς Κοινοβουλευτικῆς συνεδρίαζε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὴν συνεδρίαν.

Ἡ Ἐφημερὶς τῆς Βουλῆς σημειοῖ τὸ πρᾶγμα ὡς ἀκολούθως: «Ζόφος ἀσυνήθους πυκνότητος πρὸ τῶν δέκα, καὶ ἀκόμη πυκνότερον νέφος κυλιόμενον ὑπὸ τὸ πένθιμον παραπέτασμα ἐκ Βορρᾶ πρὸς Δυσμὰς πρὸ τῶν ἑνδεκα — ἀπεδίωξε τὸ φῶς οὕτως ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀναγνώσῃ ἢ νὰ γράψῃ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, οὔτε καὶ εἰς τὸ παράθυρον ἀκόμη, ἢ νὰ διακρίνῃ πρόσωπα εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἢ νὰ κάμῃ διάκρισιν ἐνδυμάτων ἐν τῷ κύκλῳ τῶν παρόντων. Ὅθεν εἰς τὰς ἑνδεκα ἡ Βουλὴ διέκοψε τὰς συνεδριάσεις της, μέχρι τῶν δύο μετὰ μεσημβρίαν. Παρασκευή, 19 Μαΐου 1780.

Ἰεροκῆρυξ τις κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, καὶ αὐτόπτης τούτων μάρτυς, ὁ αἰδ. Ἐλαμ Πότερ, κηρύττων κατὰ τὴν 28ην τοῦ μηνός, ἐννέα ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἱστορεῖται ὅτι μετεχειρίσθη τὴν ἀκόλουθον γλῶσσαν.

«Ἀλλ' ἰδιαιτέρως ἀναφέρω ἐκεῖνο τὸ θαυμαστὸν ὁκός κατὰ τὴν 19ην Μαΐου. Τότε, ὡς ἐν τῷ ἑδαφίῳ ἡμῶν, ὁ ἥλιος ἐσκοτίσθη τοιοῦτον σκότος, ὅποιον πιθανῶς οὐδέποτε συνέβη πρότερον ἀπὸ τῆς σταυρώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Οἱ ἄνθρωποι ἐγκατέλιπον τὴν ἐργασίαν των ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ τοῖς ἀγροῖς, οἱ ὁδοιπόροι ἐσταμάτησαν, τὰ σχολεῖα ἔκλεισαν εἰς τὰς ἑνδεκα οἱ ἄνθρωποι ἤναψαν κηρία κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὰ πυρὰ ἔλαμπον ὡς ἐν καιρῷ νυκτός. Πολλοί, ὡς ἔμαθον, εὗρισκοντο εἰς φόβον καὶ ἐσκέπτοντο ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως ἐπλησίαζε. Μέγα μέρος τῆς ἐπομένης νυκτός ὑπῆρξε μοναδικῶς σκοτεινὸν. Ἡ σελήνη καίτοι εὗρίσκετο ἐν πανσέλῳ, δὲν ἔδωκε φῶς, ὡς λέγεται καὶ

ἐν τῷ ἑδαφίῳ ἡμῶν».

Φυλλαδίον τι ὑπ' ἀριθμόν 379, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Φυλλαδικῆς Ἑταιρείας. — Ὁ βίος τοῦ Ἐργουάρδ Λή, λέγει:—

«Κατὰ τὸν μῆνα Μαῖον τοῦ 1780, ἔλαβε χώραν τρομερωτάτη σκοτεινὴ ἡμέρα, ὁπότε πάντα τὰ πρόσωπα ἐφαίνοντο ὡς νὰ συνήθριζον αἰθάλην (καπνιάν) καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπληροῦντο φόβου. Ἐν τῷ χωρίῳ ἐν ᾧ ἔζη ὁ Ἐδουάρδος Λή ὑπῆρξε μεγίστη ἀνησυχία, οἱ ἄνθρωποι ἐλιποψύχουν ἔνεκα φόβου, ὅτι ἡ Ἥμέρα τῆς Κρίσεως ἦτο πλησίον, καὶ οἱ γείτονες συνηθροίζοντο περὶ τοῦ ἁγίου ἀνθρώπου, διότι ὁ λύχνος του ἦτο ἕτοιμος καὶ ὑπέρποτε λάμπων μεταξὺ τοῦ ὑπερφυσικοῦ τούτου σκότους. Εὐτυχῆς, χαίρων ἐν Κυρίῳ, διηύθυνεν αὐτοὺς εἰς τὸ μόνον καταφύγιον ἐκ τῆς ἐπερχομένης ὀργῆς, καὶ διήγαγε τὰς σκοτεινάς ὥρας ἐν θερμῇ προσευχῇ διὰ τὰ τεθλιμμένα πλήθη».

Παραθέτομεν ἐπίσης τὰ ἐπόμενα ἐκ τῶν τοῦ δικαστοῦ P. M. Λέβινς ἐκ τοῦ ἔργου του. «Ὁ Πρῶτος ἡμῶν αἰὼν».

«Σχεδόν, ἐὰν καὶ οὐχὶ ὡς ἐντελῶς μοναδικόν, ὅμως τὸ μυστηριωδέστατον καὶ ὡς τὸ ἀνεξήγητον μέχρι τοῦδε φαινόμενον τοῦ εἶδους του ἐν τῇ ποικίλῃ τάξει τῶν συμβάντων τῆς φύσεως διαρκοῦντος τοῦ τελευταίου αἰῶνος, ἴσταται ἡ σκοτεινὴ ἡμέρα τῆς 19 Μαΐου, 1780, τὰ μάλιστα ἀνεξήγητος σκοτασμός ὅλων τῶν ὁρατῶν οὐρανῶν καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας ἐν Νέᾳ Ἀγγλίᾳ, ὅστις παρήγαγε σφοδρόν τρόμον καὶ ἀνησυχίαν εἰς πλήθη διανοιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ἀποδειλίσαιν εἰς τὰ κτήνη, — τῶν πτηνῶν φευγόντων ζαλισμένων εἰς τὰς κοίτας των, καὶ τῶν κτηνῶν εἰς τοὺς σπαύλους των. Πράγματι, χιλιάδες ἀγαθῶν ἀνθρώπων τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπέισθησαν τελείως ὥτι τὸ τέλος τῶν γηίνων ἦλθε· πολλοὶ ἐγκατέλιπον τότε τὰς κοσμικὰς αὐτῶν ἐργασίας καὶ κατέφυγον εἰς θρησκευτικὴν λατρείαν. Αὕτη ἦτο θαυμαστὴ σκοτεινὴ ἡμέρα».

Ὁ δικαστὴς Σαμουήλ Τάννεϋ Δρ. Νομ., ἔγραψε περὶ τῆς «σκοτεινῆς αὐτῆς ἡμέρας» εἰς τὴν Ἱστορικὴν Ἑταιρείαν κατὰ τὸ 1785, λέγων:—

«Πολλοὶ κύριοι ἐπιστημονικῆς ἀξίας προσεπάθησαν νὰ ἐξηγήσωσι τὸ φαινόμενον, ἐν τούτοις πιστεύω θέλετε συμφωνήσῃ μετ' ἐμοῦ, ὅτι δηλ. οὐδεμία ἱκανοποιητικὴ ἐξήγησις παρουσιάσθη εἰσέτι».

Ὁ Νῶχ Γουέμστερ, Δρ. Νομ., ἔγραψε κατὰ τὸ 1843 εἰς τὸν «Κήρυκα» τοῦ Νιού Χέβεν, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν σκοτεινὴν αὐτὴν ἡμέραν, λέγων:—

Ἰστάμην καὶ παρετήρουν τὸ φαινόμενον. Οὐδεμία ἱκανοποιητικὴ αἰτία τῷ ἀπεδόθη εἰσέτι».

Ὁ Αἰδ. Ἐδουάρδος Βάσς, Δρ. Θεολογίας, πρῶτος Ἐπισκοπε-

λιανὸς ἐπίσκοπος τοῦ Βέρμοντ, ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του διὰ τὴν 19ην Μαΐου, 1780, ἔγραψεν: «Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶνε ἢ μᾶλλον ἀξιοσημείωτος διὰ τὸ σκότος τῆς ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἀνθρώπου».

Ὁ σκοτασμὸς τῆς σελήνης κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα, ὅπως ἦτο πανσέληνος, φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον ἀξιοσημείωτος παρὰ οὗτος ὁ σκοτασμὸς τοῦ ἡλίου. Ὁ δικαστὴς Τέννεϊ ἐξ Ἑξέτερο, Ν. Χ., μαρτυρεῖ ὡς ἀκολούθως:—

«Τὸ σκότος τῆς ἐπομένης ἐσπέρας ἦτο τοσοῦτον πυκνὸν ὅσον ποτὲ παρετηρήθη ἀφ' οὗτου ὁ Παντοδύναμος ἔκαμε τὸ φῶς. Δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ φαντάζωμαι ὅτι, ἐὰν πᾶν φωτεινὸν σῶμα ἐν τῷ σύμπαντι περιεκαλύπτετο ὑπὸ ἀδιαπεράστου σκοτοῦς, ἢ ἔπαυε νὰ ὑπάρχῃ, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ τελειότερον σκότος. Φύλλον λευκοῦ χάρτου, κρατούμενον ὀλίγα ἑκατοστὰ μακρὰν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἦτο ἐξ ἴσου ἀόρατον ὅσον καὶ τὸ μελανώτατον βελούδον.

Ἡ μὴ δυναμένη ἄλλως νὰ ἐξηγηθῇ ἡμέρα αὕτη εἰ μὴ ὡς σημεῖον παρὰ Κυρίου, ὑπολογίζεται ὅτι ἐξετείνετο εἰς ὑπὲρ τὰς 820,000 τετραγωνικὰ μίλλια, — ἔκτασιν περὶ τὰς 25 φορὰς μεγαλύτεραν τῆς Παλαιστίνης, εἰς τὴν ὅποιαν τὰ σημεῖα τῆς πρώτης ἐλευσεως περιορίσθησαν. Πράγματι, τὸ γεγονός ὅτι τὰ σημεῖα ταῦτα περιορίσθησαν κυρίως εἰς τὴν Νέαν Ἀγγλίαν καὶ τὰς Μεσογείους Πολιτείας, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκκλήττῃ, ὅταν ἐνθυμηθῶμεν ὅτι τὸ πρῶτον κίνημα μεταξὺ τῶν «Παρθένων»* (Ματθ. κε' 1-5), κυρίως ἐγένετο ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Τὸ ὅτι δὲ ὁ Θεὸς ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῇ τὴν «γῆν τῆς Ἑλευθερίας» ὅπως ἀποστείλῃ τὸ ἄγγελμα τῶν σημείων τούτων εἰς τὸν κόσμον, δὲν εἶνε θαυμαστότερον τοῦ ὅτι εὐηρεστήθη ὅπως στείλῃ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους πολλὰς ἐκ τῶν συγχρόνων εὐλογιῶν, ἐφευρέσεων καὶ μαθημάτων, ἀναγνωρισθέντων ὑφ' ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ καταλήλως συμβολισθέντων ὑπὸ τοῦ δώρου τοῦ μεγάλου Γάλλου καλῶν τέχνων Βάρθολδι εἰς τὸν λιμένα τῆς Νέας Ὑόρκης* τοῦ ἀνδριάντος τῆς «Ἑλευθερίας φωτιζούσης τὸν κόσμον».

ΟΙ ΠΙΠΤΟΝΤΕΣ ΑΣΤΕΡΕΣ.

Ἡμῖς αἰὼν παρήλθε πρὶν ἢ φανῇ τὸ ἐπόμενον **σημεῖον** ἢ πτώσις δηλ. τῶν ἀστέρων ἐξ οὐρανοῦ, ὡς ὅταν ἡ σικὴ ῥίπτει τὰ ἄωρα σῦκα αὐτῆς ὅταν σείεται ὑπὸ δυνατοῦ ἀνέμου. Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐξεπληρώθησαν (καίτοι οὐχὶ τὴν πλήρη καὶ μοναδικὴν αὐτῶν ἐκπλήρωσιν, ὡς θέλομεν ἱδρὴ περαιτέρω) κατὰ τὰς θαυμασίας μετεωρικὰς βροχὰς τῆς βαθείας πρωΐας τῆς 13ης Νοεμβρίου, 1833. Οἱ διατιθέμενοι νὰ σοφιστῶνται προβάλλοντες τὸ ἐπιχειρήμα «ὅτι οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες δὲν ἔπασαν», ὑπενθυμίζονται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν οὐδὲν εἶπε περὶ πτώσεως ἀπλανῶν

ἀστέρων, καὶ ὅτι οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες δὲν ἠδύναντο νὰ πέσωσιν ἢ πτώσῃς των ἠθέλεν ἀποδείξει ὅτι δὲν ἦσαν ἀπλανεῖς. Αἱ γραφαὶ δὲν κάμνουσι διάκρισιν μεταξὺ ἀστέρων καὶ μετεώρων ὡς κοινῶς γίνεται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν.

Διὰ ττοντες ἀστέρες, καὶ βροχαὶ μετεώρων ἀκόμη, εἶναι κοινὰ καθ' ἕκαστον ἔτος, καὶ κατὰ τινα ἔτη εἰς μεγαλειέτερον βαθμὸν παρὰ κατ' ἄλλα. Ὑπολογίζεται ὅτι περὶ τὰς 400,000 μικρῶν μετεώρων πίπτουσι κατ' ἔτος εἰς τὴν γῆν ἡμῶν. Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε μὴδὲν παραβαλλόμενα πρὸς τὴν μεγάλην βροχὴν τῆς 13ης Νοεμβρίου 1883, καθ' ἣν ἔπεσαν ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων.

Ὁ Καθηγ. Κίρκγουτ, ἐν τῷ ἔργῳ του τῷ ἐπιγραφομένῳ Μετεωρολογία,, λέγει, «Μέχρι τοῦ τέλους τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος οὐδέποτε ἐπέσυρον αὐταὶ (αἱ βροχαὶ τῶν μετεώρων) τὴν προσοχὴν τῶν ἐπιστημόνων».

Ὁ Καθ. Δ. Ὀλμστετ, καθ. Νομ. Γιάλε Κάλετζ, ἔγραφεν ὅτι, «Οἱ ὑπάρξαντες τυχηροὶ νὰ παραστῶσιν μάρτυρες θεάματος τῶν διαττόντων ἀστέρων κατὰ τὴν πρωίαν τῆς 13ης Νοεμβρίου 1883, εἶδον, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὴν μεγαλειέταν ἐκθεσὶν οὐρανίων πυροτεχνημάτων, ὅποια ποτὲ ὑπῆρξε ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, ἢ τοῦλάχιστον μεταξὺ τῶν χρονικῶν, ἅτινα καλύπτονται ὑπὸ τῶν σελίδων τῆς ἱστορίας..... Τοῦτο δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ ὡς γήϊνον, ἀλλ' ὡς οὐράνιον φαινόμενον, καὶ οἱ διὰ ττοντες ἀστέρες δὲν πρέπει πλέον νὰ θεωρῶνται ὡς τυχαία παραγωγὴ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀλλ' ὡς προερχόμενοι ἐξ ἄλλων κόσμων, ἢ ἐκ τῶν πλανητικῶν κενῶν». — Νιου Χαϊθεν Πρέσς.

Ὁ κ. Χένρυ Δάνα Γουόρντ ὦν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔμπορος ἐν τῇ Νέᾳ Ὑόρκῃ, καὶ μετὰ ταῦτα συγγραφεὺς καὶ ἐπισκοπελιανὸς ἱεροκῆρυξ, ἔγραψε:—

«Νομίζω, ὅτι, οὐδεὶς φιλόσοφος ἢ ἐπιστήμων εἶπε, ἢ ἀνέγραψε γενονὸς ὅμοιον πρὸς τὸ τῆς χθελνῆς πρωίας. Προφῆτης τις τὸ προεῖπεν ἀκριβῶς πρὸ χιλίων ὀκτακοσίων ἐτῶν, ἐὰν λαβώμεν τὸν κόπον νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι πίπτοντες ἀστέρες σημαίνουσι πίπτοντας ἀστέρας..... Ἀληθῶς οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ἐν τῇ ἀποκαλύψει. Ἡ γλῶσσα τοῦ προφῆτου ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς μεταφορικὴ, ἀλλὰ χθὲς ἐξεπληρώθη κατὰ γράμμα». Ἐφημερὶς τοῦ Ἐμπορίου, 14, Νοεμ. 1883.

Παραθέτομεν ἐπίσης τὴν ἀκόλουθον ἀφήγησιν ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς ἐγκυκλοπαιδείας, Τόμ. ΧΙ. σελ. 431:

«Τὸ ἔτος 1883 εἶναι ἀξιομνημόνευτον διὰ τὴν μεγαλοπρεπεστάτην ἐκθεσιν ἣτις ποτὲ ἐσημειώθη. Αὕτη ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 12ης Νοεμ. καὶ ἦτο ὁρατὴ ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ μέρους τοῦ Μεξικοῦ καὶ τῶν νήσαν

τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν. Ὁμοῦ μετὰ τῶν μικροτέρων διαττόντων ἀστέρων, οἵτινες ἐπιπτον ὡς νιφάδες χιόνος καὶ παρήγαγον φωσφορίζουσας γραμμάς εἰς τὸν δρόμον των, ὑπῆρξαν μεμιγμένα καὶ μεγάλα πυρίναι σφαῖραι, αἵτινες ἐξώρμων κατὰ διαλείμματα, περιγράφουσαι εἰς τινα δευτερόλεπτα τόξον 30 ἢ 40 μοιρῶν. Ἀδύ-
ναι ἄφινον ὅπισθὲν των φωτεινὰς οὐράς, αἵτινες παρέμενον ἐπὶ πολλὰ λεπτά, καὶ ἐνίοτε ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καὶ πλέον. Μία τῶν πυρίνων τούτων σφαιρῶν γενομένη ὁρατὴ εἰς τὴν Βόρειον Καρ-
ρολίαν, ἦτο μεγαλειτέρου μεγέθους καὶ λαμπρότητος ἢ ἡ Σελήνη. Τινὰ τῶν φωτεινῶν τούτων σωμάτων ἦσαν ἀκανονίστου σχή-
ματος, καὶ παρέμενον ἀκίνητα ἐπ' ἄρκετὸν καιρὸν, ἐκπέμποντα κύματα φωτός. Εἰς τὸν Νιαγάραν τὸ θέαμα ἦτο ἰδιαζόντως λαμ-
πρόν καὶ πιθανῶς οὐδέποτε παρετήρησεν ἄνθρωπος τόσον φοβε-
ρῶς μέγα καὶ ὑψηλὸν θέαμα, ὥστε νὰ κατέρχεται τὸ στερέωμα εἰς χειμάρρους πυρὸς ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ καὶ βουχωμένου καταρρά-
κτου. Παρατηρήθη δὲ ὅτι αἱ γραμμαὶ τῶν μετεώρων, ἐὰν ἐφέ-
ροντο πρὸς τὰ ὅπισθεν, συνέπιπτον πᾶσαι εἰς ἓν σημεῖον τοῦ οὐ-
ρανοῦ, τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Λέοντος, καὶ αὐτὸ τὸ ση-
μεῖον ἠκολούθει τοὺς ἀστέρας κατὰ τὴν πρὸς Δυσμὰς φαινόμε-
νὴν κίνησιν των, ἀντὶ νὰ κινήται μετὰ τῆς γῆς πρὸς ἀνατολὰς.
Ἡ πηγὴ, ἐξ ἧς παρήχθησαν τὰ μετέωρα κατεδεικνύετο οὕτως ὅτι
ἦτο ἀνεξάρτητος ὡς πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἔξω τῆς ἀτμοσφαίρας
ἡμῶν».

Ὁ καθ. Βόν Χούμπολτ ἀφιερῶι δεκαπέντε σελίδας ἐκ τοῦ
ἔργου του **Προσωπικὴ Διήγησις**, ἐν σχέσει πρὸς τὸ φαινόμενον
τοῦτο, καὶ διακηρύττει ὅτι τοῦτο ἦτο ὁρατὸν ἐπὶ ἐκτάσεως ἑνδε-
κα ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν μιλλίων.

Ὁ κ. Βώπλαντ, Γάλλος σοφός, ὅστις παρέστη μάρτυς τούτου
μετὰ τοῦ κ. Χούμπολτ, λέγει περὶ αὐτοῦ· «Δὲν ὑπῆρξε μέρος ἐν
τῷ στερεώματι ἴσον πρὸς τρεῖς διαμέτρους τῆς Σελήνης, τὸ ὁποῖ-
ον νὰ μὴ ἐπληροῦτο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν διὰ βολίδων καὶ πι-
πτόντων ἀστέρων».

Τὸ φαινόμενον ἐπανελήφθη εἰς περιορισμένον βαθμὸν κατὰ τὸ
1886, ἀλλὰ τὸ συμβᾶν τοῦ 1833 φαίνεται ὅτι ἐξετέλεσε τὸν σκο-
πὸν τοῦ **σημεῖου** καὶ πράγματι ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον
σημεῖον, προφανῶς τοῦτο συνετέλεσε πολὺ πρὸς τὴν πρώτην ἐξέ-
γερσιν τῶν Παρθένων ὅπως συναντήσωσι τὸν Νυμφίον, ἥτις ἐξέ-
γερσις προφητεύεται ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ. Ματθ. κε' 1-5.

ΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΚΑΙ ΕΚΠΛΗΡΩΣΕΙΣ.

Ἐνῷ αὐτὰ τὰ κατὰ γράμμα σημεῖα ἐξετέλεσαν τὸν προο-
ρισμὸν των, νὰ προκαλέσωσι δηλ. τὴν γενικὴν προσοχὴν εἰς τὸν
Καιρὸν τοῦ τέλους, πιστεύομεν ὅτι αἱ συμβολικαὶ ἐκπληρώσεις

δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐκκλησιαστικαί, ἀλλὰ περισσότερον ἐνδιαφερόμενοι δι' ἐκείνους τῶν ὁποίων ἡ νοητικὴ καὶ πνευματικὴ ἀντίληψις εἶναι ἀφυπνισμένη οὕτως ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς πρὸς ἐκτίμησιν αὐτῶν.

Ὁ ἥλιος, ὡς σύμβολον, παριστᾷ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν ἀλήθειαν — καὶ συνεπῶς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. Ἡ Σελήνη, ὡς σύμβολον παριστᾷ τὸ φῶς τοῦ Μωσαϊκαῦ Νόμου. Ὡς ἡ Σελήνη εἶναι ἀντανάκλασις τοῦ φωτός τοῦ ἡλίου, οὕτως ὁ νόμος ἦτο σκια ἢ ἀντανάκλασις τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ ἀστέρες, ὡς σύμβολα, παριστῶσι τοὺς Θεοπνεύστους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας — τοὺς Ἀποστόλους. Οἱ Οὐρανοί, ὡς ἤδη ἐδείχθη παριστῶσι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς δυνάμεις τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Συνδυασμὸς τις τῶν συμβόλων τούτων εὐρίσκεται ἐν Ἀποκαλύψει ιβ'. 1, ὅπου ἡ «γυνή», συμβολίζουσα τὴν ἀρχέγονον Ἐκκλησίαν, παρίσταται ὡς ἐνδεδυμένη τὸν ἥλιον, τοῦτέστιν φωτοδόλος, ἐν τῇ πληρῇ καθαρῇ φωτὶ τοῦ ἀνεφέλου Εὐαγγελίου. Ἡ Σελήνη ὑπὸ τοὺς πόδας παριστᾷ ὅτι ὁ Νόμος, ὅστις τὴν ὑποστηρίζει δὲν εἶναι ἐν τούτοις καὶ ἡ πηγὴ τοῦ φωτός της. Οἱ περὶ τὴν κεφαλὴν της ὡς στέφανος δώδεκα ἀστέρες παριστῶσι τοὺς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὠρισμένους καὶ ἐμπνευσμένους διδασκάλους αὐτῆς — τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν τὴν σκιαγραφίαν ταύτην περὶ τῆς ἐννοίας τῶν συμβόλων, ἃς ἐξετάσωμεν ἐκ νέου τὴν μορφήν ταύτην τῆς μεγάλης τοῦ Κυρίου ἡμῶν προφητείας περὶ τῶν σημείων τὰ ὅποια θὰ καταδείξωσι τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τούτου.

Ὅπουδήποτε παρατηρήσωμεν δυνάμεθα νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι καίτοι ὁ τοῦ Κυρίου καθιερωμένος λαὸς τρέφεται καὶ φωτίζεται εἰδικῶς κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν, ἐν τούτοις δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ μὲ τὴν κατ' ὄνομα Ἐκκλησίαν. Ὁ ἥλιος αὐτῆς σκοτίζεται ἢ σελήνη αὐτῆς μεταστρέφεται εἰς αἷμα καὶ οἱ ἀστέρες αὐτῆς πίπτουσι. Τὸ κέντρον τοῦ φωτός τοῦ Εὐαγγελίου ἀπ' ἀρχῆς ὑπῆρξεν ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἀντίλυτρον, καὶ ὅσον καὶ ἂν ὁ Παπισμὸς τολμηρῶς ἰδρυσεν τὴν ἀνταγωνιστικὴν εὐχαριστίαν, οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἐνέμενον πάντοτε εἰς τὸ εὐλογητὸν ἐκεῖνο κέντρον πασῶν τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ καὶ πασῶν τῶν ἐλπίδων τοῦ λαοῦ Του. Ἐνέμενον εἰς αὐτό, ἂν καὶ ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ εἶχεν ἀποκρυβῇ σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπ' αὐτῶν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑπῆρξάν τινες καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο, οἵτινες, μὴ ἐννοοῦντες τὸ ἀντίλυτρον, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ συμβιδάσωσιν αὐτὸ πρὸς ἄλλας ἀληθείας, καὶ ἰδιαιτέρως πρὸς τὰς πλάνας των, τὸ ἀπέρριψαν. Οὗτοι ὅμως ἦσαν σπάνια ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1878 — αὐτοῦ τούτου τοῦ σημείου τοῦ καιροῦ τῆς δοκιμασίας, τοῦ δεικνυμένου ἐν ταῖς Γραφαῖς —

καὶ παραλλήλου πρὸς τὸν καιρὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἀπορροφῆσεως κατὰ τὴν πρώτην ἔλευσιν, ὅταν ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἐγένετο εἰς τὸν Ἰουδαῖον λίθος προσκόμματος — ἡ πρόσκοψις ἐνταῦθα ἔκαμε μεγάλας προόδους, μέχρις οὗ σήμερον μικρά τις μειονότης τῶν ἀνεγνωρισμένων ἱεροκηρύκων τοῦ σταυροῦ ἀναγνωρίζει τὴν ἀξίαν του, ἣ κηρύττει αὐτήν. Τοῦναντίον ἡ περισσότερα διδασκαλία σήμερον ἔχει σκοπὸν ὅπως ἀπαρνηθῇ καὶ ἀναγέρσῃ τὸ ὅτι ἡγοράσθημεν διὰ τιμῆς διὰ τοῦ πολυτίμου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀντικαθιστᾷ τοῦτο διὰ τῆς θεωρίας τῆς Ἐξελίξεως, ὑποστηρίζουσα τὸ ὅτι ἡ ἀξία τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν συνίσταται ἀπλῶς εἰς τοὺς λόγους καὶ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ μόνον.

Οὕτω τὸ ἡλιακὸν φῶς τοῦ Εὐαγγελίου γίνεται ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ σκοτεινότερον, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ ἀπάρνησις αὕτη τῆς ἀξίας τοῦ πολυτίμου αἵματος ὡς τῆς ἀπολυτρωτικῆς ἡμῶν τιμῆς δὲν ἐξηπλώθη γενικῶς ὑπὸ τῶν κηρύκων εἰς τὰ μέλη τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν τούτοις, ψευδεῖς διδασκαλῖαι θεωροῦμεναι ἐπὶ μακρὸν ὡς ἱεραὶ, ὁμοῦ μετὰ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ὁδηγούς καὶ τὴν μάθησιν, ἔκαμον τὴν ὁδὸν τόσον εὐκόλον, ὥστε μεγάλη πλειονότης πάντων ὅσοι ἐξεγείρονται ἀρχοῦντως ὅπως ἐξετάσωσι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, πίπτουσι θύματα τῆς περὶ ἐξελίξεως θεωρίας ταύτης, ἣτις ἀρνεῖται τὴν Γραφικὴν διδασκαλίαν περὶ πώσεως καὶ ἀπολυτρώσεως ἐκ ταύτης. Αἱ Γραφαὶ διαφοροτρόπως προειδοποιοῦσιν ἡμᾶς περὶ τῆς μεγάλης ταύτης ἀποστασίας, ὡς ἐσπης καὶ περὶ τοῦ σκοτασμοῦ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, οὕτως ὥστε ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔλθῃ θέλει εὖρη τὴν πίδειν σπανιωτάτην ἐπὶ τῆς γῆς. (Λουκ. ιη'. 8). Ψαλμὸς τις περιγράφων τὴν περίοδον ταύτην, διακηρύττει ὅτι, «Χιλιάς θέλει πίπτει ἐξ ἀριστερῶν σου καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πλὴν εἰς σὲ (τοὺς πιστοὺς ἁγίους, τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ἐκλεκτὰ μέλη μετ' ὀλίγον ἤδη θέλουσι συμπληρωθῇ) δὲν θέλει πλησιάζει. (Ψαλμ. ζα'. 7).

Ἐφ' ὅσον τὸ ἡλιόφως τοῦ ἀντιλῦτρον σκοτίζεται, ἐπὶ τοσοῦτον τὸ σελιγνόφως τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν θυσιῶν του προετύπου τὸ ἀντίλυτρον τοῦτο, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ σκοτισθῇ ἐπίσης. Δὲν εἶναι πλέον σπάνιον νὰ ἀκούῃ τις δημοσίους διδασκαλίας νὰ ἀναφέρωσι τὰς αἱματηρὰς θυσίας τοῦ Ἰσραήλ, τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου αὐτῶν ἀπαιτούμενας ὡς βαρβάρους. Ἄλλοτε ὁπότε ἔβλεπον διὰ τοῦ ἀληθοῦς φωτὸς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐξετίμων τὴν δῆλωσιν τοῦ Ἀποστόλου ὅτι «αἱ θυσίαι τοῦ Ἰσραήλ προετύπων τὰς περὶ ἁμαρτίας καλλικτεράς θυσίας». Ἀλλὰ τώρα ἀπορρίπτοντες τὸ ἀντίτυπον, τὸ ἀντίλυτρον, καὶ ἀρνούμενοι τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, καὶ συνεπῶς πᾶσαν ἀνάγκην τῶν θυσιῶν ἔνεκεν ταύτης — ἀπορρίπτουσιν ἐπίσης τὰς τυπικὰς

θυσίας καὶ θεωροῦσιν αὐτὰς βαρβαρικάς. Ὁ σκοτασμός οὗτος τοῦ ἡλιόφωτος τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὸν σκοτασμόν τοῦ σεληνόφωτος. «Καὶ ἡ σελήνη μεταστραφήσεται εἰς αἴμα.» Ὁ δὲ Ἰωήλ (6'.10)· προσθέτει ὅτι κατὰ ἄστρα θέλουνσι σύρει ὅπως τὸ φέγγος αὐτῶν, τὸ ὁποῖον δηλοῖ ὅτι, ὅταν τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου σκοτισθῇ καὶ ὁ νόμος ἀρχίσῃ νὰ θεωρῇται ἀπλῶς ὡς βάρβαρος καὶ ἀσήμαντος τελετὴ αἵματος, τότε αἱ διδασκαλαὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προκεχειρισμένων δώδεκα ἀστέρων τῆς Ἐκκλησίας (τῶν Ἀποστόλων) ὁμοίως θέλουνσι ἀμαυρωθῇ — θέλουνσι καύσει νὰ ἀναγνωρίζωνται ὡς ὁδηγοὶ ἢ φῶτα

Ὡς ἤδη εἶδομεν, ὁ Θεὸς ἀνεγνώρισεν ἢ ὥρισε δώδεκα ἀποστολικούς ἀστέρας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅλος ὁ φωτισμός τῆς Ἐκκλησίας ἔδει νὰ προέλθῃ ἐκ τούτων, ἐκ τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου. Καὶ ἐκ τούτων προήλθε τὸ ἀληθές φῶς, τὸ ὁποῖον ἠύλογησε τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν. Ἀλλ' ὁ Παπισμός, ἀναλαβὼν Ἐκκλησιαστικὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῆς Γῆς, ἔθεσε ἢ διώρισε διαφόρους ἀστέρας, φῶτα, «ἐξουσίας» «θεολόγους», ἐν τῷ στερεώματι αὐτοῦ· ὁμοίως τὸ αὐτὸ ἐπραξαν καὶ αἱ διάφοροι Διαμαρτυρόμεναι Ἐκκλησίαι, μέχρις οὗ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν σήμερον εἶναι ἀναριθμητός. Ἀλλ' ὁ Θεός, ἐνῷ προὑμήθευσεν εἰς τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν Του βοηθητικὰ μέσα, εὐαγγελιστὰς καὶ διδασκάλους, δὲν διώρισεν αὐτοὺς ὡς ἔχοντας ἐξουσίαν φῶτων ἢ ἀστέρων. Τοῦναντίον, ὅλοι οἱ πιστοὶ ἀκολουθοὶ τοῦ παραγγέλλοντος ὅπως δέχονται ὡς φῶς μόνον ἐκείνας τὰς ἀκτίνας τῆς ἀληθείας, αἵτινες φαίνονται ὅτι προέρχονται ἐκ τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης καὶ τῶν δώδεκα ἀστέρων, διοριζθέντων διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Πάντες οἱ ἄλλοι ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μέλλουσι νὰ εἶναι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος αἰῶνος λύχνοι καίωμενοι καὶ λάμποντες, καὶ δὲν πρέπει νὰ θέτωσι τοὺς λύχνους αὐτῶν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλὰ νὰ λάμπωσιν οὕτως ὥστε νὰ δοξάζωσι τὸν Πατέρα τῶν τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Τῆς λέξεως **ἀστήρ**, δὲν γίνεται χρῆσις ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς πιστοὺς (ἐκτὸς τῶν Ἀποστόλων) κατὰ τὴν παρούσαν ταύτην ζωὴν· ἀλλὰ γίνεται χρῆσις ἀναφορικῶς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἀπομακρύνονται τῆς ἀληθείας, καὶ γίνονται **προπετεῖς**· ψευδοδιδάσκαλοι, «κεῖκῃ φυσιοῦμενοι», φιλοδοξοῦντες ὅπως θεωρῶνται ὡς **ἐξουσίαι** ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ, ὡς οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἵτινες ὀνομάζονται ἐν τῇ Γραφῇ, **ἀστέρες πλαυῆται**· «ψευδαπόστολοι». — Β'. Κορινθ. ια'.13. Ἀποκ. 6'.2. Ἰούδ. 13.

Αἱ Γραφαὶ ὅμως τοῦναντίον, ἀπανταχοῦ προβάλλουσι τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι οἱ πιστοί, οἱ ταπεινοὶ λαμπτήρες, οἱ λύχνοι τοῦ παρόντος καιροῦ, θέλουνσι μετ' ὀλίγον εἶσθαι μετὰ τοῦ Χριστοῦ ὡς τὸ ἔνδοξον καὶ τετιμημένον σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· — ὡς τὰ

«ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ». Δὲν θέλουσιν ὅμως λάμπει οὗτοι εἰς τοὺς παρόντας «οὐρανούς», οἵτινες μετ' ὀλίγον θέλουνσι παρέλθει μὲ μέγαν συριγμόν — οὐχί, ἀλλ' εἰς τοὺς «νέους οὐρανούς», — τὴν Νέαν 'Εκκλησιαστικὴν Βασιλείαν τοῦ Χιλιετοῦς αἰῶνος. Περὶ τῆς αὐτῆς τάξεως, καὶ τοῦ αὐτοῦ καιροῦ τῆς ἀναστάσεως, ὁ προφητῆς Δανιήλ λέγει ὅτι (ιβ'.3). «Οἱ συνετοὶ θέλουσιν ἐκλάμψει ὥς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες πολλοὺς εἰς δικαιοσύνην, ὥς οἱ ἄστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». 'Ομοίως ὁ 'Αποστόλος Παῦλος ὁμιλεῖ περὶ τῆς μελλούσης δόξης τῆς 'Εκκλησίας, κατὰ τὴν πρώτην ἀνάστασιν, λέγων ὅτι ἡ δόξα αὐτῶν θέλει διαφέρει ὥς «ἄστέρες ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ».

Τώρα ἐὰν ὁ Θεὸς διώρισε μόνον δώδεκα ἀστέρας ὥς φῶτα διὰ τὴν 'Εκκλησίαν του, ὥς παρίστανται ἐν τῇ 'Αποκ. (ιβ'.1) δὲν εἶνε μέγα σφάλμα τὸ νὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς οἱ Πάπαι καὶ οἱ 'Επίσκοποι ὥς διαδόχους τῶν 'Αποστόλων, — ὥς ἐπίσης ἀστέρας; Δὲν εἶνε γεγονὸς τὸ ὅτι τινὲς τῶν οὕτω καλουμένων «ἀνωτέρων κριτικῶν» θεωροῦσιν ἑαυτούς, καὶ θεωροῦνται ἐπίσης παρ' ἄλλων, ὥς ἴσοι ἢ καὶ πράγματι ἀνώτεροι τῶν ἀποστόλων, ὥς λαμπρόντες ἀστέρες; Δὲν δεικνύουσι δὲ τοῦτο οὗτοι, ὥς καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως, ὅταν κηρύττωσι τὰς ἰδίας αὐτῶν ιδέας, φέγγοντες μὲ τὸ ἴδιον αὐτῶν φῶς ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, χωρὶς νὰ θεωρῶσιν ἀναγκαῖον ὅπως συμβουλευνται ἢ φέρωσι ὥς μαρτυρίαν τοὺς λόγους τῶν θεοπνεύστων 'Αποστόλων; Καὶ ἐὰν ποτὲ ἀναφέρωσι διόλου, ἢ παραθέτωσι μέρη ἐκ τοῦ φωτός τῶν ἀληθῶν ἀστέρων, τῶν διδασκαλιῶν τῶν δώδεκα 'Αποστόλων, δὲν κάμγουσι τοῦτο ὅπως μεταχειρισθῶσιν αὐτάς πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν θεωριῶν ἢ φωτὸς μᾶλλον, παρὰ νὰ δεῖξωσιν ὅτι ἡ διδασκαλία των εἶναι φῶς ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν ἀστέρων; Πράγματι δέ, τὸ φῶς τῶν ψευδῶν τούτων, τῶν ἐπιλανητῶν ἀστέρων, ἐπὶ τοσοῦτον ἀντίκειται συνήθως εἰς ἐκεῖνο τὸ τῶν θεοπνεύστων δώδεκα, ὥστε σπανίως δύνανται νὰ εὔρωσι κατάλληλόν τι χωρίον ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου νὰ ὁμιλήσωσιν.

'Εν τῇ προφητείᾳ ταύτῃ τοῦ Κυρίου ἡμῶν οὗτοι, οἱ ἀληθεῖς ἀστέρες, θεωροῦνται ὥς μέρη τοῦ ἡλιόφωτος τοῦ Εὐαγγελίου, ἐσκοτισμένοι, ἀποσύροντες τὸ φῶς των· ἐνῷ, τοῦναντίον οἱ ψευδεῖς ἀστέρες, οἱ σοφοὶ τοῦ κόσμου, τὰ ὑπ' ἀνθρώπων διωρισμένα φῶτα τῶν παρόντων οὐρανῶν, παριστῶνται ὥς κάμνοντες μεγάλην ἐπίδειξιν, κατερχόμενοι εἰς τὰς γηίνους συνθήκας, ἐγκαταλείποντες τὴν ἄλλοτε πνευματικὴν πῶς περιωπὴν των, καὶ κατερχόμενοι ἐν ταῖς διδασκαλίαις αὐτῶν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν γηϊνῶν ἡθικολόγων καὶ φιλοσόφων — εἰς τὸ Χριστιανοκοινωνικοπολιτικὸν ἐπίπεδον.

'Η ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει ἀναφερομένη σάλευσις τῶν συμβολι-

κῶν θρησκευτικῶν οὐρανῶν, ὀφείλεται κατὰ τι εἰς τὴν ὑποβίβασιν τῶν φώτων τούτων τῆς Χριστιανωσύνης εἰς κατώτερον ἐπίπεδον δημοσίας διδασκαλίας. Ἡ αὕτῃ σάλευσις σημαίνει ἀκριβῶς ὅ,τι βλέπομεν ἀπανταχοῦ — ἀποτίναξιν δηλαδὴ τῶν δογμάτων καὶ συμβόλων τῆς πίστεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὰ ὅποια ἐνεκα τῆς μετὰ πλανῶν ἀναμίξεως αὐτῶν, παράγουσι σύγχυσιν ὅπου δὴποτε καὶ ἂν ἀναφέρονται — ἐπὶ παραδείγματι ἡ διδασκαλία τῶν ἐκλεκτῶν νηπίων καὶ μὴ τοιούτων· ἡ διδασκαλία περὶ αἰώνων βασάνων πάντων τῶν μὴ ὄντων ἀγίων, νικητῶν κτλ.

Ὡς συνέπεια τούτου, πολλοὶ τῶν κατὰ κόσμον σοφῶν, οἵτινες ἀπαστράπτουσιν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, καταβάλλουσιν ἤδη πᾶσαν προσπάθειαν ὥπως ἀποσπᾶσωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ πάντων τῶν τοιούτων ζητημάτων. Ποῖα ἄλλα ζητήματα δύνανται νὰ εὗρωσιν ἐκτὸς εἴτε τῆς ἀληθοῦς εἴτε τῆς ψευδοῦς περὶ ἐκλογῆς διδασκαλίας, καὶ τῆς ψεκδοῦς ἢ τῆς ἀληθοῦς ἰδέας περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προμηθείας περὶ τῆς μελλούσης τοῦ ἀνθρώπου γένους ζωῆς; Μὴ ἔχοντες γινῶσιν περὶ τοῦ ἀληθοῦς σχεδίου τῶν αἰώνων, καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγείρωσι συζητήσιν περὶ Ἄδου καὶ καταδίκης τῶν νηπίων, τί δύνανται οἱ ἀστέρες οὗτοι κήρυκες νὰ κηρύξωσιν, ὥστε νὰ ἐλκύσωσιν πρὸς ἑαυτοὺς τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου;

Οὗτοι δύνανται νὰ ἀφήσωσιν ἐντελῶς τὰ πνευματικὰ θέματα, καὶ κατέλθωσιν εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ φυσικοῦ ἀνθρώπου, εἰς ζητήματα ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναμορφώσεως. Δύνανται νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰς πενιχρὰς συνοικίας τῶν πόλεων καὶ κηρύττωσι τὸ πρὸς προστασίαν τῶν πτωχῶν Εὐαγγέλιον. Δύνανται νὰ ἐνωθῶσιν εἰς Χριστιανοπολιτικὰς Σταυροφορίας, κτλ. Ταῦτα θέλουσι ἀπασχολεῖ τοὺς ἀστέρας τούτους τοῦ ἁμβωνος, ἐνῶ ἄλλοι θέλουσιν προκαλεῖ αἰσθησιν, ὑπερακοντίζοντες καὶ τοὺς μᾶλλον πεφημισμένους ἀπίστους εἰς δηλώσεις περὶ τοῦ τί δὲν πιστεύουσιν, περιπαίζοντες τὴν ὑπὸ τῆς Βίβλου ἀναγραφὴν τῆς Ἀδαμαίας εἰς ἁμαρτίαν πτώσεως, καὶ τῆς ἰδέας περὶ σωτηρίας ἐκ μυθικοῦ τινος πράγματος, κατὰ τὴν περὶ ἐξελίξεως θεωρίαν αὐτῶν.

Τίς δὲν δύναται νὰ ἴδῃ ἀπανταχοῦ πληροῦμενα τὰ σημεῖα ταῦτα σήμερον; Ἀλλ' ὁ ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη καὶ οἱ δώδεκα ἀστέρες μόνον κατὰ μέρος ἐσκοτίσθησαν ἀκόμη, καὶ ὀλίγοι ἀναλόγως τῶν ψευδῶν ἀστέρων ἔχουσι πέσει ἀπὸ πᾶσαν ἀξίωσιν λάμπειν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀντιλήψεως τῶν ὄχλων εἰς τοὺς ὁποίους λάμπουσιν.

Συμφωνῶς πρὸς ταῦτα, ὁ Λουκᾶς (κα'. 25, 26) προσθέτει καὶ ἄλλα τινὰ σημεῖα τοῦ καιροῦ τούτου: «Ἐπὶ γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου (τῶν ἀνησύχων καὶ ἀναρχικῶν στοιχείων) ἀποψυχούντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδο-

κίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένη (κοινωνία)· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται».

Ἡ ἡχοῦσα θάλασσα καὶ τὰ κύματα συμβολίζουσιν τὰ ἀνῆσυχὰ πλήθη τῆς ἀνθρωπότητος, ἅτινα περιστέλλονται μὲν, ἀλλὰ δὲν συγκρατοῦνται τελείως ὑπὸ τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν τῆς κοινωνίας.

Πᾶς τις ἔχει ἀκούσει ὀλίγον ἐκ τοῦ ἡχου τούτου κατὰ τὰ παρελθόντα εἴκοσι ἔτη, μετὰ θυελλωδῶν κατὰ καιροὺς ἐκρήξεων ὁρμουσῶν εἰς πελώρια κύματα κατὰ τῆς γῆς (κοινωνικῆς τάξεως), καὶ ξητουσῶν ὅπως καταπνίξωσιν ταύτην. Συγκρατούμενα ἐπὶ τινα καιρὸν, τὰ κύματα ταῦτα συναθροίζουσι δύναμιν καὶ βάρος, καί, ὡς προφητικῶς δεικνύεται, εἶναι μόνον ὀλίγων ἐτῶν ζήτημα μέχρι τοῦ καιροῦ καθ' ὃν πάντα τὰ ὄρη (βασιλεῖαι) θὰ μετατοπισθῶσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν θαλασσῶν, ἐν ἀναρχίᾳ (Ψαλμ. μστ'. 1,2). Πᾶσα ἐφημερίς ἥτις δὲν διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ πλούτου ἀπηχεῖ τὸν ἡχον τῆς ἀνησύχου τάξεως τῆς «θαλάσσης», καὶ αἱ ἄλλαι, καίτοι ἀκουσίως, ἀπηχοῦσιν ἐπίσης τὸν ἡχον ὡς θέμα νέων εἰδήσεων. Τοῦτο εἶναι τὸ προξενοῦν «στενοχωρίαν τῶν ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ», ἐν καιρῷ σχετικῆς εἰρήνης.

Τοῦτο δὲ γίνεται καθόσον οἱ ἄνθρωποι ἀρχίζουσι νὰ κατανοῶσιν ὅτι ὁ ἡχος τῆς θαλάσσης καὶ ἡ ἀνησυχία ὀφείλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς δεισδαιμονίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρροῆς, καὶ καθ' ὅσον βλέπουσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σαλευομένας τὰς δυνάμεις τῶν οὐρανῶν (ἐκκλησιαστικῶν δογματῶν καὶ συστημάτων) αἱ καρδίαι αὐτῶν ἀποψυχοῦσιν ἐκ τοῦ φόβου, ἀντιλαμβάνόμενοι τὰ μέλλοντα νὰ ἔλθωσιν ἐπὶ τῆς γῆς (κοινωνίας)· ἀλλ' αἱ σύντομοι αὐτῶν προσπάθειαι πρὸς ἐπανίδρυσιν καὶ σύμπτυξιν ἐκκλησιαστικῆς δυνάμεως καὶ ἐπαρροῆς θέλει κατὰ μέγα μέρος ἐπιτύχει μόνον ἐπὶ βραχὺν χρόνον, διότι θεβαίως αὕτη θέλει ἀποσυντεθῇ τελείως.

«Καὶ τότε [κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν] φανήσεται τὸ σημεῖον [ἀπόδειξις] τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου» ἡ ἀπόδειξις ἡ μαρτυρία τῆς δευτέρας ἐλεύσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν τὸ γεγονὸς ὅτι ὁλόκληρος ἡ προφητεία αὕτη δίδεται ὡς ἀποκρίσις εἰς ὠρισμένας ἐρωτήσεις, μία τῶν ὁποίων ἦτο, «Τὶ τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας Σου» κατὰ τὴν δευτέραν ἔλευσιν; Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι ὀλίγοι ἀνεγνώρισαν τὸν Μεσσίαν κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔλευσιν, καὶ ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶχον ἀμφιβολίας καὶ φόβους ἐπὶ ἀρετῶν καιρὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐπεθύμουν νὰ ἐγγνώρισον τίνι τρόπῳ ἤθελοι εἰσθαι βέβαιοι πρὸς ἀναγνώρισίν του. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἔδειξεν ἑαυτὸν κατὰ τὴν πρώτην ἔλευσιν καὶ ἐπιστοποιήθη διὰ σημείων — διὰ τῶν θαυμασίων του λόγων καὶ ἔργων, καὶ

ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ἡ θετική ἐρώτησις των ἦτο, — Ποῖον σημεῖον ἔπρεπε νὰ περιμένωσι, τὸ ὁποῖον ἤθελε δεῖξει τὴν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν.

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι ὁ λαὸς αὐτοῦ δὲν ἤθελεν ἀφεθῆ ἄνευ προσφόρου καὶ ἱκανοποιητικοῦ σημεῖου, ἀλλὰ δὲν ἀνέφερεν οὐδὲν περὶ τοῦ χαρακτηρικοῦ αὐτοῦ. «Τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.» Αὐτὸ θέλει εἰσθαι ἱκανοποιητικὸν διὰ τὸν πιστόν, τὸν ἀγρυπνοῦντα λαὸν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν προορίζεται δι' ἄλλους. Ἡ τάξις αὕτη ἦτο ἥτις εἶδε καὶ ἠγνόησε τὰ σημεῖα ἢ ἀποδείξεις τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐλεύσεως, ἐνῶ τὰ πλήθη τοῦ κατ' ὄνομα Ἰσραὴλ δὲν ᾔδυναντο νὰ διακρίνωσι τὰ ΣΗΜΕΙΑ τῶν καιρῶν αὐτῶν, καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἤθελεν ὅπως ἄλλοι ἐγνόησωσιν αὐτά· ὅθεν πολλοὶ τῶν θαυμαστῶν λόγων τῆς ζωῆς ἐλαλοῦντο εἰς αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς καὶ δυσνοήτοις λόγοις, ὅπως βλέποντες μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ ἐγνόησωσιν, ὡς ὄντες ἀνάξιοι τοῦ φωτὸς ὄντος ἐπικαίρου τότε μόνον εἰς τοὺς πιστούς. Τὸ αὐτὸ θέλει συμβῆ ἀναφορικῶς καὶ πρὸς τὸ σημεῖον ἢ ἀπόδειξιν τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου παρουσίας. Δὲν θέλει εἰσθαι φανερόν εἰς ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος. Θέλει ἀναγνωρισθῆ μόνον ὑπὸ τῶν ἀληθῶς Ἰσραηλιτῶν, οἵτινες πρέπει νὰ ᾧσιν ἐλλεικρινεῖς — ἄνευ δόλου.

Ἡ λέξις σημεῖον (ἐδ. 30) ἔχει τὴν σημασίαν τῆς ἀποδείξεως ἢ μαρτυρίας, ὡς εἰκονίζεται εἰς τὰς κατωτέρω περιπτώσεις.

«Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς» — Ἰωάν. κ'. 30.

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ..... διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν» [τοῦ Βαρνάβα καὶ Παύλου]—Πράξ. ιδ'. 3.

«Γλῶσσαι εἰς σημεῖον εἶδιν τοῖς ἀπίστοις». — Α'. Κορινθ. ιδ'. 22.

«Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ σημεῖοις», κτλ. — Β'. Κορινθ. ιδ'. 12.

Συνελῶς, «θὰ ἴδῃτε τὰ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου» δὲν σημαίνει ὅτι οἱ τότε ζῶντες μαθηταὶ Του θέλουσιν ἴδει αὐτόν, ἀλλ' ὅτι ἤθελον ἔχει ἐνδείξιν ἢ μαρτυρίαν τῆς κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν παρουσίας του.

Τὰ σημεῖα τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου ἡμῶν παρουσίας θέλουσιν εὐρεθῆ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν μαρτυρίαν τῶν προφητῶν (*) ὧς καὶ ἐπαβεβαιωθῇ ὑπὸ ταύτης, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν πρώτην ἔλευσιν αὐτοῦ. — Λουκ. κδ'. 44-46.

Ἐν τῷ οὐρανῷ. — Τὸ σημεῖον ἢ ἀπόδειξις τῆς παρουσίας αὐτοῦ θέλει δοθῆ ἐν τῷ οὐρανῷ. Οὐχὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων, ἀλλ' ἐν τῷ συμβολικῷ οὐρανῷ,

τῷ ἐκκλησιαστικῷ τοιούτῳ, τῷ αὐτῷ οὐρανῷ, ὅστις, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ λεγόμενα, θέλει τοσοῦτον φοβερῶς σαλευθῇ, ὥστε νὰ ἐκτινάξῃ τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ τῷ οὐρανῷ — τῇ ἀνεγνωρισμένη πνευματικῇ τάξει θέλει κατὰ πρῶτον γείνει φανερόν τὸ σημεῖον ἡ ἡ μαρτυρία τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Τινὲς θέλουσιν «ἰδεῖν» τὴν ἐκπλήρωσιν πᾶν προφητικῶν διακηρύξεων, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς δευτέρας αὐτοῦ παρουσίας, ἐν τῇ θαυμασίᾳ ἐκτυλίξει τοῦ θείου σχεδίου τῶν αἰώνων, καὶ θέλουσιν ἀναγνωρίσει τοῦτο ὡς ἐν τῶν σημείων τῆς παρουσίας του. — Λουκ. ιβ'.37.

Ἡ κρίσις τῆς Βαβυλῶνος, τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, κοινωνικοῦ τε καὶ ἐκκλησιαστικοῦ, εἶναι ἄλλο σημεῖον ὅτι ὁ Κριτὴς ἤλθε, καὶ θεωρεῖ πρῶτον πάντων λογαριασμόν μετ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς εἰς ἐπιστάτας, ἔχει παραδώσει τὰ ὑπάρχοντά του (Ματθ. κε'.19, Λουκ. ιδ'.15). «Ἡ κρίσις πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ». Καὶ τοῦτο σημαίνει σύγχυσις καὶ θάμβος μεταξὺ τῶν διδασκτόρων καὶ τῶν Ἀρχιερέων τοῦ παρόντος καιροῦ, ἐφ' ὅσον οὗτοι προσπαθοῦσιν ὅπως συμβιδάσωσιν τὰς διδασκαλίας, πρᾶξεις καὶ πεποιθήσεις των· καθὼς συνέβη καὶ μὲ τοὺς Φαρισαίους Ἱερεῖς καὶ διδασκάλους τοῦ Νόμου κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Κυρίου ἔλευσιν, — καίτοι ἡ παρουσία ἀπεκροῦετο καὶ τότε καθὼς καὶ τώρα.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ παρουσίαν οἱ ταπεινοὶ καὶ ὀληθεῖς Ἰσραηλίται, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἐθεώρησεν ἀξίους, δὲν ἐσυγχύσθησαν, ἀλλ' ἐφωτίσθησαν οὕτως ὥστε ὁ Κύριος ἡμῶν ἠδύνατο νὰ λέγῃ εἰς αὐτοὺς, «ὕμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσι μακάριοι ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν». (Ματθ. ιγ'.17). Οὕτω τώρα, κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ διάνοιξις τοῦ θείου λόγου, ἡ διάκρισις τοῦ θείου σχεδίου, δεικνύοντος ἐπίσης τοὺς θείους καιροὺς καὶ χρόνους, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς «Βαβυλῶνος» σύγχυσις εἶναι ἱκανοποιητικὰ τεκμήρια τῆς παρουσίας τοῦ Βασιλέως.

«Καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν Υἱόν του ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ». — Ματθ. κδ'.30.

Αἱ φυλαὶ τῆς γῆς δὲν θὰ ἴδωσι τὸ σημεῖον ἡ τεκμήριον τῆς τοῦ Κυρίου παρουσίας, τὸ ὁποῖον δίδεται μόνον μεταξὺ τῶν «οὐρανῶν», τῶν ὄντων τοῦλάχιστον κατ' ὄνομα πνευματικῶν — τῶν ἐκκλησιῶν — καὶ ἐκτιμᾶται μόνον ὑπὸ τῶν μεταξὺ τούτων ἀδόλων. Οὔτε θέλουσιν ἰδεῖ αὐτὸν τὸν Κύριον διὰ φυσικῆς ὁράσεως, διότι

δὲν εἶναι πλέον σάρξ ὅπως τὸν ἴδωσιν οἱ σαρκικοί, πρέπει δὲ νὰ ἔχωμεν ἐν μνήμῃ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν, «Ἐτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος μὲ οὐκέτι θεωρεῖ» (Ἰωάν. ιδ'.19). Ὁμοίως πρέπει νὰ τηρῶνται ἐν μνήμῃ οἱ τοῦ Ἀποστόλου λόγοι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, — ὅτι δηλαδὴ ἡμεῖς πρέπει νὰ μεταλλαγώμεν καὶ γίνωμεν πνευματικά ὄντα, ὅμοια πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν, πρὶν ἢ δυνηθῶμεν νὰ «ἴδωμεν αὐτὸν καθὼς εἶναι» (Α'. Κορινθ. ιε'.51, 53. Α'. Ἰωάν. γ'.2). Τοῦναντίον αἱ φυλαὶ τῆς γῆς θέλουσιν ἰδεῖ τὰς νεφέλας τῆς θλίψεως, καὶ τὴν σύγχυσιν τὴν συμβαίνουσαν ἔνεκα τῆς σαλεύσεως τῶν «οὐρανῶν», καὶ θέλουσι κατανοήσῃ ὅτι τοῦτο εἶναι καταιγίς, ἣτις μέλλει νὰ σαλεύσῃ καὶ «τὴν γῆν» ἐπίσης (Ἐβρ. ιβ'.26,27) καὶ κατ' ἐκείνον ἐπίσης τὸν καιρὸν θέλει εἰσθαι γενικὸς θρῆνος πάντων συνεπεία τοῦ μεγάλου καιροῦ τῆς θλίψεως, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος κατὰ τὸ πέλος τῆς καταιγίδος θέλει διακρίνει, ἀναγνωρίσῃ τὸν νέον Βασιλέα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς διανοίας των, καὶ θέλουσι θρηγήσῃ διὰ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ διότι ἐν τυφλώσει ἀπέρριψάν ποτε αὐτόν, — πρῶτοι οἱ Ἰουδαῖοι. — Ἰδε Ζαχ. ιβ'.10-12.

«Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν» (Τὸ Σιναϊτικὸν χειρόγραφον παραλείπει τὴν λέξιν «φωνῆς») — Ματθ. κδ'.31.

Τὸ ἔργον τοῦτο θέλει προχωρῇ ἐν τῷ μεταξὺ ἐν τῷ «θερισμῷ». Οἱ ἄγγελοι (οἱ ἀγγελιαφόροι τοῦ νέου Βασιλέως τῆς γῆς) θέλουσι κάμει ἔργον χωρισμοῦ, οὐχὶ μεταξὺ τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἔργον χωρισμοῦ ἐν τῇ κατ' ὄνομα Ἐκκλησίᾳ — μεταξὺ τῶν κατ' ὄνομα ὁμολογητῶν, τῶν παρόντων «οὐρανῶν». Τὸ ἔργον τοῦτο παρίσταται ὑπὸ διαφόρους συμβολικὰς περιγραφάς — εἶναι ἡ σύναξις τοῦ σίτου ἀπὸ τῶν ζιζανίων εἰς τὴν ἀποθήκην (Ματθ. ιγ'.30) — εἶναι ἡ σύναξις τῶν καλῶν ἰχθύων εἰς τοὺς κοφίνους, καὶ τὸ ρίψιμον ὀπίσω εἰς τὴν θάλασσαν τῶν ἀχρήστων ἰχθύων, τῶν συλληφθέντων ἐν τῷ δικτύῳ τοῦ Εὐαγγελίου (Ματθ. ιγ'.47-49) εἶναι ἡ σύναξις τῶν πολυτίμων αὐτοῦ (Μαλ. γ'.17) εἶναι ἡ κλήσις τοῦ «λαοῦ Μου» ἔξω τῆς Βαβυλῶνος (Ἀποκ. ιη'.4), εἶναι ἡ μεσονύκτιος κραυγὴ πρὸς τὰς παρθένους, ἣτις χωρίζει τὰς φρονίμους τῶν μωρῶν. (Ματθ. κε'.6). Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ προφητείᾳ εἶναι ἡ σύναξις τῶν «ἐκλεκτῶν» ἀπὸ πάντων τῶν μὴ ἐκλεκτῶν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπὸ πάντα τόπον.

Δὲν πρέπει νὰ περιμείνωμεν ὅπως παρουσιασθῶσι πνευματικοὶ ἄγγελοι μετὰ περὺγων νὰ πετάξωσιν ἐν τῷ ἀέρι, σαλπίζοντες διὰ μεγάλων σαλπίγγων καὶ συλλαμβάνοντες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τινες τῶν ἁγίων — δὲν δυνάμεθα ἐπίσης νὰ περιμενόμεν ὅπως γείνω-

μεν πραγματικοὶ ἰχθεῖς, καὶ τεθῶμεν ἐντὸς πραγματικῶν καλαθίων, ἢ ὅπως γινώμεν πραγματικοὶ κόκκοι σίτου καὶ τεθῶμεν ἐντὸς πραγματικῆς ἀποθήκης. Οἱ ἄγγελοι τῶν ὁποίων γίνεται χεῖσις ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν διὰ τὴν σύναξιν ἐν τῷ θερισμῷ τούτῳ, πιστεύομεν ὅτι θέλουσιν εἰσθαι τοιοῦτοι ἀγγελιαφόροι, ὁποίους μετεχειρίσθη πρὸς ὑπηρεσίαν του καθ' ὅλον τοῦτον τὸν αἰῶνα — γῆινοι δοῦλοι, ἀποκεκυημένοι ἐκ τοῦ ἁγίου πνεύματος — «νέα κτίσματα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Ἡ «μεγάλῃ σάλπιγι» ἐννοοῦμεν ὅτι εἶναι ἡ ἀντιτυπικὴ «σάλπιγξ» τοῦ Ἰωβιλαίου, ἡ ἐβδόμη σάλπιγξ, ἐπίσης συμβολικῇ ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι ἕξ (Ἀποκ. ια'. 15-18), οὐδεμία τῶν ὁποίων ἔδωκε ποτὲ πραγματικὸν ἦχον. Ἡ σάλπιγξ αὕτη ἔχει συμβολικῶς ἠχήσει ἀπὸ τοῦ Ὁκτωβρίου, 1874, καὶ θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τέλους τῆς Χιλιετηρίδος. Μετὰ τῆς ἐνάρεξως τῆς σάλπιγγος ταύτης ἤρχισεν «ὁ θερισμός» καὶ ὁ χωρισμός, ὅστις πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι οὗ οἱ «ἐκλεκτοί», ὁ «σῖτος» συναχθῶσι πάντες ἐκ τῶν παρόντων οὐρανῶν (ἐκκλησιαστικῶν συστημάτων) εἰς τὸν Κύριον. Οἱ ἄγγελοι (ἀγγελιαφόροι) εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες φέρουσι τὸ ἄγγελμα τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὅστις προξενεῖ τὸν χωρισμόν, καὶ συνάγει τοὺς ἐκλεκτοὺς του πρὸς ἐαυτὸν.

Εἶναι τὸ προνόμιον τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις μεταφέρεται ἤδη ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ θαυμαστόν φῶς—εἰς τὸν ὁποῖον ἐπιδρέπεται ὅπως ἴδη καὶ ἀκούσῃ ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἄλλοι δὲν βλέπουσιν, οὔτε ἀκούουσιν, ὅπως εἶνε συνεργάτης τοῦ Κυρίου του ὡς ἄγγελοί του — ἀγγελιαφόροι ἢ ὑπηρεταί, εἰς τοῦτο ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην μορφήν τοῦ ἔργου, καθ' ὅλον τὸν αἰῶνα. Διὰ τῆς χάριτός του οἱ τοιοῦτοι ἔχουσιν ἀροτριάσει, σπείρει βωλοκοπήσει καὶ ποτίσει, καὶ ἤδη ἡ ἰδίᾳ τάξις θέλει ὁμοίως θερίσει μετὰ τοῦ Ἀρχι-θεριστοῦ.

ΑΜΕΣΟΣ ΕΙΓΥΤΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Ἐκτὸς δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γίνεται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος (*) οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν (ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Λουκ. ιζ'. 21) ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γέννηται· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ [ἡ παρούσα Ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινωνικὴ τάξις] παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν» — Ματθ. κδ'. 32-35.

Οἱ ἄπιστοι ἐδράξαντο τοῦ χωρίου τούτου ἀξιοῦντες, ὅτι προ-

(*) Οἱ Ἰουδαῖοι διήρουν τὸ ἔτος αὐτῶν εἰς δύο ὥρας, Θέρος καὶ χειμῶνα.

φανῶς τοῦτο δὲν ἐξεπληρώθη, καὶ ὡς ἐκ τοῦτο ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἦτο ψευδοπροφήτης. Ἐφαρμύζουσι δ' οὗτοι τὴν προφητείαν ὁλοκλήρως εἰς τὰς θλίψεις τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν πτώσιν τοῦ ἐθνικοῦ τῶν Ἰουδαίων πολιτεύματος, κατὰ τὸ 70 μ.Χ., καὶ παρατηροῦσι περιφρονητικῶς ὅτι, ἐκείνη ἡ γενεὰ,, ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀκόμη, παρήλθον χωρὶς νὰ ἴδωσι τὴν ἐκπλήρωσιν ἐπάντων τούτων». Ἡ ἀπόκρισις ἡμῶν εἰς τοῦτο, ἐννοεῖται, εἶναι ὅτι ἡ τοῦ Κυρίου ἡμῶν προφητεία δὲν ἠγνοήθη — ὅτι αὕτη ἀνεφέρετο ἐν μέρει μόνον εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰσραὴλ θλίψιν, ἥτις ἐφθάσε τὸ ὕψιστον αὐτῆς σημεῖον κατὰ τὸ 70 μ.Χ.

Ὅπως ἀντιμεταπίσωσιν ὅμως τὴν ἀντίρρησην ταύτην, Χριστιανοὶ τινες συγγραφεῖς ὠδηγήθησαν νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ λόγοι κτ' ἡ γενεὰ αὕτη» ἐσήμαινον πράγματι ὅτι τὸ γένος τοῦτο, οἱ Ἰουδαῖοι, δὲν θέλουσι παρέλθαι μέχρις οὗ ἐκπληρωθῶσι πᾶσαι αἱ προρρήσεις αὐταί.

Ἡμεῖς ὅμως δὲν συμφωνοῦμεν πρὸς τὴν ἐξήγησιν ταύτην διὰ πολλοὺς λόγους:—

(1) Καίτοι αἱ λέξεις «γενεὰ» καὶ «γένος» δύνανται νὰ λεχθῇ ὅτι παραάγονται ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἢ ἀρχῆς, δὲν εἶναι ὅμως αἱ αὐταί· καὶ ἐν τῇ Γραφικῇ χρήσει αἱ δύο αὐταὶ λέξεις εἶναι ἐντελῶς διακεκριμέναι.

Σημειωτέον ὅτι, ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, ὅταν γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως γενεὰ, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ γένους ἢ ἀπογόνων, τίθεται ἡ λέξις γέννημα (ὡς ἐν Ματθ. γ'.7, ιβ'.34, κγ'.33. Λουκ. γ'.7) ἢ γένος (Ἀ'. Πέτρο. β'.9)· ἀλλ' ἐν ταῖς τρισὶ διαφόροις ἀναγραφαῖς τῆς προφητείας ταύτης ἀποδίδεται εἰς τὸν Κύριον χρῆσις ἐντελῶς διαφόρου Ἑλληνικῆς λέξεως (γενεὰ) ἥτις δὲν σημαίνει φυλὴν, ἀλλὰ ἀνθρώπους ζῶντας ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ. Ὁμοίως ἄλλοι χρῆσις τῆς λέξεως (γενεὰ) ἀποδεικνύουσιν ὅτι δὲν γίνεται χρῆσις ταύτης ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς φυλῆς, ἀλλ' εἰς ἀνθρώπους ζῶντας συγχρόνως. Παραθέτομεν πρὸς ἀπόδειξιν τὰ ἑξῆς — Ματθ. α'.17, ια'.16, ιβ'.41, κγ'.36, Λουκ. ια'.50,51, ιστ'.8. Πραξ. ιγ'.36, Κολασ. α'.26, Ἐβρ. γ'.10.

(2) Ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοῇ τὴν Ἰουδαϊκὴν φυλὴν, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀκατάλληλον ὅπως μεταχειρισθῇ λέξιν σημαίνουσαν φυλὴν, ἐπειδὴ τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος δὲν ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρωτήσεως τῶν Ἀποστόλων, οὔτε ἦτο τὸ θέμα τῆς πρὸς ἀπάντησιν προφητείας ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ὁ Ἰσραὴλ μόλις ἀναφέρεται ἐν τῇ προφητείᾳ· καὶ τὸ νὰ ἔχη εἴπει ὁ Κύριος, εὐὸ μὴ παρέλθῃ τὸ γένος τοῦτο, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται» ἤθελεν ἐγείρει τὴν ἐρώτησιν περὶ τοῦ ποῖον ἢ τί γένος ἠδύνατο νὰ ἐννοηθῇ, διότι δὲν δεικνύεται ἰδιαίτερόν τι τοιοῦτον. Ὅθεν, εὐν ἡ λέξις ἐσήμαινε γένος, ἤθελεν εἶσθαι ἀξ ἰσοῦ πρὸς ὅσον νὰ εἴ-

πη τις ὅτι ἐσήμαινε τὸ ἀνθρώπινον γένος ὡς τὸ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἀνεφέρετο εἰς τὸ Ἰουδαϊκὸν γένος.

Ἄλλ' ἐννοοῦντες ἐνταῦθα ὅτι ἡ λέξις γενεὰ σημαίνει συγχρόνους ἀνθρώπους, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλα μέρη, καὶ ἀναγνωρίζοντες ὅτι οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἦσαν προφητεῖαι καλύπτουσαι ὁλόκληρον τὸν Εὐαγγελικὸν αἰῶνα, δὲν ἔχομεν δυσκολίαν ὅπως ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ δῆλωσις αὕτη σημαίνει, — «Ἡ γενεὰ αὕτη [ἥτις θέλει παραστῇ μάρτυς τῶν σημείων περὶ τῶν ὁποίων ἠρώτησαν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ τὰ ὅποια ὁ Κύριος ἀπηρτίθμισε πρὸ ὀλίγου — ἦτοι τοῦ σκοτασμοῦ τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης καὶ τῆς πτώσεως τῶν ἀστέρων], — οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται». Ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὰ ἀναφερόμενα σημεία θὰ συμῶσι ἐν ἐποχῇ μιᾶς γενεᾶς κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος.

Ἡ βλάβη τῆς συκῆς ἰσως ἦτο μόνον τυχαία παρατήρησις· ἀλλὰ κλίνομεν ὅπως πιστεύσωμεν τὸ ἐναντίον· ἡ διήγησις περὶ τῆς ἰδιαιτέρας περιστάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀκάρου συκῆς κατάρας, ἔνεκα τῆς ὁποίας ἐξηράνθη (Ματθ. κα' 19, 20), μᾶς κάμνει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ συκὴ ἐν ταύτῃ τῇ προφητεῖᾳ δύναται νὰ ἐννοηθῇ ὡς σημαίνουσα τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος. Ἐὰν οὕτως ἔχῃ τοῦτο καταφανῶς ἐκκληροῦται διότι οὐχὶ μόνον χιλιάδες Ἰσραηλιτῶν ἐπιστρέφουσιν εἰς Παλαιστίνην, ἀλλὰ τὸ κίνημα τῶν Σιωνιστῶν καθὼς πάντες γνωρίζομεν, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἐσχάτως, ἔχει λάβει τοιαύτας διαστάσεις ὥστε νὰ δικαιολογήσῃ σύγκλησιν Συνεδρίων ἀντιπροσώπων ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, ἀνὰ πᾶν ἔτος ὅπως δώσῃ πρακτικὴν μορφήν εἰς τὴν περὶ ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Κράτους ἐν Παλαιστίνῃ πρότασιν. Οἱ κάλυκες οὗτοι θέλουσιν εὐδοκιμήσει, ἀλλὰ δὲν θέλουσι φέρει τέλειον καρπὸν πρὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1914, — τοῦ πλήρους τέλους τῶν «Καιρῶν τῶν Ἐθνῶν».

Μία «γενεὰ» δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὡς ἰση πρὸς ἓνα αἰῶνα (τὸ σημερινὸν πραγματικὸν ὄριον), ἡ πρὸς ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη, τοῦ βίου τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Γραφικοῦ ὄριου (Γεν. στ' 3). Ὑπολογίζοντες ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τοῦ 1780, τῆς χρονολογίας τοῦ πρώτου σημείου, τὸ τέρμα αὐτῆς φθάνει εἰς τὸ 1880· καὶ κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν πᾶσα παράγραφος τῆς προφητείας ἤρχισε νὰ ἐκκληροῦται κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν — ἦτοι, ὁ «Θερισμός» ἡ ὁ καιρὸς τῆς συνάξεως ἤρχισε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1874, ἡ ὀργάνωσις τῆς Βασιλείας καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀνάληψις τῆς μεγάλης αὐτοῦ δυνάμεως ὡς Βασιλέως, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1878, καὶ ἡ «ἐμέρα τῆς ὀργῆς» ἡ ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως, ὅστις ἤρχισε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1874 καὶ θέλει λήξει περὶ τὸ 1915 καὶ ἡ βλάβη τῆς συκῆς. Οἱ βουλόμενοι δύνανται ἄνευ ἀντιφάσεως νὰ εἴπωσιν, ὅτι ὁ αἰὼν ἡ ἡ γενεὰ ἡδύναντο ἐπίσης προσφόρως νὰ

ὑπολογισθῇ ἀπὸ τοῦ τελευταίου σημείου, τῆς πτώσεως δηλαδὴ τῶν ἀστέρων, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου, τοῦ σκοτασμοῦ δηλαδὴ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης: καὶ εἰς αἰὼν, ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ 1833, εἶναι πλέον ἢ ἀρκετὸς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τούτων. Πολλοὶ ζῶσιν οἵτινες παρέστησαν μάρτυρες τοῦ σημείου τῆς πτώσεως τῶν ἀστέρων. Ἐκεῖνοι οἵτινες περιπατοῦσιν μετ' ἡμῶν ἐν τῷ φωτὶ τῆς παρουσίας ἀληθείας, δὲν ἀναμένουσι ὡς μέλλοντα πράγματα ἤδη παρόντα, ἀλλ' ἀναμένουσι τὴν ἐκτέλεσιν πραγμάτων ἤδη ἐν προόδῳ. Ἡ, ἀφοῦ ὁ Διδάσκαλος εἶπεν, «ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα», καὶ ἀφοῦ τὸ «σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ», καὶ ἡ βλάβη τῆς σικκῆς καὶ ἡ αὐτίλα τῶν ἐκλεκτῶν συγκатаριθμοῦνται μεταξὺ τῶν σημείων, δὲν ἠθέλομεν εἰσθαι ἀσυνεπεῖς ὑπολογίζοντες τὴν «γενεάν» ἀπὸ τοῦ 1878—1914, δηλαδὴ 36½ ἔτη — τὸν μέσον ὄρον περὶ τοῦ σημεινῆς ἀνθρώπου πίνης ζωῆς.

«Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος (Ματθ. κδ'. 36. Συναίτικόν χειρόγρ. Παράβ. Μάρκου ιγ' 32, 33). «Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν».

Εἰς πολλοὺς οἱ λόγοι οὗτοι φαίνονται ὅτι σημαίνουν πολλὸν περισσότερον παρ' ὅ, τι ἐκφράζουσι: Θεωροῦσιν αὐτοὺς κλειόντας καὶ καθιστῶντας ἀχρήστους πάσας τὰς προφητείας τῆς Γραφῆς — ὡς ἐὰν ὁ Κύριος ἡμῶν ἔχη εἶπει, «Οὐδεὶς θέλει ποτὲ γνωρίσει, ἐνῷ εἶπεν ἀπλῶς μόνον, «Οὐδεὶς [ἤδη] γινώσκει», ἀναφερόμενος μόνον εἰς τοὺς ἀκούοντας αὐτόν — εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο προσήκον ὅπως οἱ ἀκριβεῖς χρόνοι καὶ καιροὶ ἀποκαλυφθῶσι. Τίς δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν καὶ ὁ «Υἱός» γινώσκουσιν ἤδη τελείως καὶ καθαρῶς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἔχουσιν προχωρήσει τόσον πλησίον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν των; Καὶ ἐὰν αὐτοὶ δὲν ἐμποδίζωνται τώρα ὑπὸ τῆς δηλώσεως τοῦ ἐδαφίου τούτου ὅπως γνωρίσωσιν, οὔτε καὶ οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ ἐμποδίζονται τώρα ἢ συγκρατοῦνται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου νὰ ζητήσωσι τὴν νόσιν πάσης τῆς ἀληθείας, τῆς «προγραφείσης» διὰ τὴν διδασκαλίαν ἡμῶν». Τοῦτο πράγματι κατὰ μέγα μέρος ὀφείλετο εἰς τὸ ὅτι δὲν ἦτο τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς ὅπως ὁ λαὸς του τότε, οὔτε καὶ μετὰ τοῦ καιροῦ καθ' ὃν αἱ «σφραγίδες» ἤθελον ἀνοιχθῇ (*), γνωρίσῃ τὴν χρονολογίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἡμῶν περιέγραψε τὴν πορείαν τῶν γεγονότων, καὶ ἐβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι ἐὰν ἡγρύπνουν καὶ προσηύχοντο καὶ οὕτως ἐξηκολούθουν πιστοί, δὲν ἤθελον ἀφελθῇ ἐν σκότει ἐν τῷ δέοντι καιρῷ, ἀλλ' ἤθελον ἰδεῖ καὶ γνωρίσει.

Ὁ Θεός, διὰ τοῦ προφήτου Δανιήλ, κατέδειξεν ὅτι, κατὰ τὸν

καιρὸν τοῦτον, οἱ «σοφοὶ θέλουσιν ἐννοήσαι» τὴν δρασιν καὶ προφητεῖαν, καὶ ὅτι «οὐδεὶς τῶν ἀσεβῶν θέλει ἐννοήσαι» (Δαν. ιβ'. 9,10). Εἰς τοῦτο ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπιπροσθέτει τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, λέγων, «Ὑμεῖς δὲ ἀδελφοὶ οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃ καταλάβῃ», καίτοι μέλλει νὰ ἔλθῃ οὕτως ἐπὶ παντὸς τοῦ κόσμου. «Ἀγρυπνεῖτε (ἵνα ἐν τῇ ὥρισμένῃ καιρῷ ΓΝΩΡΙΣΗΤΕ) δεόμενοι κατισχύσαι φυγεῖν ταῦτα πάντα καὶ τὰ μέλλοντα γενέσθαι.

ΩΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΜΕΡΑΙΣ ΤΟΥ ΝΩΕ «ΟΥΚ ΕΓΝΩΣΑΝ»

«Ὡσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖνας παῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι τῆς ἡμέρας εἰσῆλθεν ὁ Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, καὶ ΟΥΚ ΕΓΝΩΣΑΝ..... οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου». — Ματθ. κδ'. 37-39.

Τὸ ἀληθὲς σημεῖον τῆς εἰκόνος ταύτης παρορᾶται ὑπὸ πολλῶν, οἵτινες προϋποθέτουσι, χωρὶς νὰ δικαιολογῶνται εἰς τοῦτο ἐκ τῶν λόγων τοῦ Διδασκάλου, ὅτι ἡ ἐνταῦθα καταδεικνυμένη ὁμοιότης εἶναι ἡ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῆς πονηρίας τῆς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Νῶε καὶ τῆς ἡμέρας τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλ' ἐνῷ τοιαύτη τις σύγκρισις ἡδύνατο νὰ εἶναι δικαιολογημένη καὶ ὀρθή, τὸ γεγονὸς μένει ὅτι τοιαύτη τις σύγκρισις δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ τοῦναντίον ὁ Κύριος ἀπέφυγε ταύτην. Ἡ ἐνταῦθα γενομένη σύγκρισις εἶνε ἡ τῆς ὁμοιότητος τῆς ἀγνοίας. Μόνον ὁ Νῶε καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐ γ ν ὡ ρ ῖ σ α ν· οἱ ἄνθρωποι ΔΕΝ ΕΓΝΩΡΙΣΑΝ, ἀλλ' ἐξηκολούθουν ὡς συνήθως, — νυμφευόμενοι, φυτεύοντες, οἰκοδομοῦντες, τρώγοντες καὶ πίνοντες, ὁμοίως δέ, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ καιροῦ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἐνῷ ἐπικείται ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως, οἱ μόνοι μέλλοντες νὰ γνωρίσωσι περὶ τῆς παρουσίας του, καὶ ἔχῃσι καθαρὰν ἀντίληψιν περὶ μελλόντων νὰ ἔλθῃσι, περὶ τῆς αἰτίας ἣ ἐκβάσεως τούτων, θέλουσιν εἰσθαι ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου. Οἱ ἄλλοι δὲν θέλουσι γνωρίσει.

Τὸ αὐτὸ μάθημα διδάσκεται ὁμοίως ἐν Λουκᾷ (Ἱ'. 26-29)· καὶ ἐκεῖ ὁμοίως δεικνύεται ὅτι καὶ οἱ γείτονες τοῦ Νῶε καὶ τοῦ Λῴτ διετέλουν ἐν ἀγνοίᾳ περὶ τῶν ἐπικειμένων θλίψεων ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῴτ, ὡς θέλουσιν εἰσθαι ὁμοίως ἐν ἀγνοίᾳ οἱ ἄνθρωποι περὶ τῆς ἐπικειμένης θλίψεως ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου — ἀφοῦ θὰ ἔχῃ ἔλθῃ καὶ θὰ εἶναι παρὼν. Σήμερον βλέπομεν τοῦτο ἐκπληρούμενον πέριξ ἡμῶν. Ὁ κόσμος εὕρεσκειται ἐν φόβῳ καὶ ἀμηχανίᾳ· ἀλλ' ὅμως δὲν γνωρίζει περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

που καὶ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ὄντος ἤδη λογαριασμοῦ τοῦ «θερισμοῦ». Καίτοι οὗτοι δύνανται νὰ φαντασθῶσι κατὰ προσέγγισιν τὴν ἐπερχομένην θλίψιν, δὲν δύνανται ὅμως νὰ μαντεύσῃσι τὴν εὐλογίαν τὴν οὖσαν πέραν ταύτης.

«Κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου [π α ρ ὠ ν ἡ δ η] ἀποκαλύπτεται [γίνεται φανερός — πρῶτον εἰς τὰς ἀγρυπνοῦσας «παρθένους του», καὶ ἀργότερον διὰ τῆς θλίψεως εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους]. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἀραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ· ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, [διὰ συμβιβασμοῦ τῆς συνειδήσεως καὶ παραρμονῆς ἐν Βαβυλῶνι], ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἂν ἀπολέσει τὴν ζωὴν αὐτοῦ [θυσιάσει τὰ συμφέροντα τῆς παρούσης ζωῆς] ζωογονήσῃ αὐτὴν αἰώνως». — Λουκ. ιζ'. 30-33.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐφαρμόζει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Λουκᾶ τοὺς λόγους τούτους (τοὺς ὁποίους ἐξητάσαμεν ἤδη προηγουμένως) εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος — «ἡ ἡμέρα ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται».

«Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ», εἶναι ἡ ἐκφαντικὴ προειδοποίησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Πόσον ἐπιπόλαιος ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀρμοδιότης τῆς ἐντολῆς ταύτης, ἐὰν ἐφηρμοζέτο εἰς τοὺς ἐκ τῆς Ἰουδαίας φυγόντας κατὰ τὸ 70 μ.Χ. Ἀλλὰ πόσον ἐντόνως ἰσχυρὰ εἶναι αὕτη ὡς προφύλαξις εἰς τὸν παρόντα καιρὸν διὰ τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου κατὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, ὅταν μανθάνωμεν ὅτι ἡ Βαβυλὼν κατεδικάσθη, καὶ ἀκούωμεν τὸ ἄγγελμα τοῦ Κυρίου, «Ἐξέλθετε ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε». πράγματι εἶναι ὡς αἱ φωναὶ τῶν ἀγγέλων, οἵτινες ἐβίαζον τὸν Λῶτ καὶ τὴν οἰκογένειάν του νὰ ἐξέλθωσι τῶν Σοδόμων, λέγοντες, «Διάσωσον τὴν ζωὴν σου, μὴ περιβλέψῃς ὀπίσω σου, καὶ μὴ σταθῇς καθ' ὅλην τὴν περιχώρον διασώθητι εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇς». — Γεν. ιθ'. 17.

Ἡ ἐξεικόνισις ἐπιτείνεται ὁπότεν ἐνθυμώμεθα ὅτι ὁ Χριστιανικὸς κόσμος εἶναι ἡ «πόλις ἡ μεγάλη [Βαβυλὼν], ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα» — Ἀποκ. ια'. 8.

Ἡ σύζυγος τοῦ Λῶτ, ἀφοῦ ἐξεκίνησε νὰ φύγῃ ὡς ὠδηγήθη, «περιέβλεψεν ὀπίσω» ἐποφθαλμιῶσα τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἀφῆγεν ὀπίσω: τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει μέ τινας τῶν ἡδὴ φευγόντων ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα εἰς τὸ ὄρος (Βασιλεῖαν) τοῦ Κυρίου· οὗτοι ἔχουσι μεγαλειτέραν συμπάθειαν πρὸς τὰ ὀπίσω παρὰ εἰς τὰ ἐμπρὸς κείμενα. Τὸν δρόμον μέχρι τέλους θέλουσι τρέξει μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες ζητοῦσι τὰ ἄνω καὶ οὐχὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ ἐγ-

καρτέρησις τῶν ἁγίων πηγάζει ἐκ πλήρους ἀφιερώσεως τῆς καρδίας· πάντες οἱ ἄλλοι θέλουσιν ἀποτύχει ὅπως τρέξωσιν οὕτως ὥστε νὰ λάβωσι τὸ μέγα βραβεῖον.

ΕΙΣ ΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΦΙΕΤΑΙ.

«Λέγω ὑμῖν ταῦτα τῇ νυκτὶ ἔσσονται δύο ἐπὶ κλίνης μᾶς, ὁ εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται». — Λουκ. ιζ'. 34. παραλείπεται ὑπὸ τοῦ Ματθαίου..

Ὁ Κύριος διὰ τοῦ προφήτου, πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι, καίτοι ἡ χιλιετής πρωτα πλησιάζει, νύξ τις ὁμοίως εἶναι ἐγγύς. (Ἡσαϊ. κα'. 12), αὕτη θέλει εἶσθαι νύξ θλίψεως, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὁποίας οἱ ἄγιοι θέλουσι συναχθῆ ἔκ τῆς Βαβυλῶνος. Ἡ «κλίνη» ἐνταῦθα, ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡσαίου γενομένην χρῆσιν τῆς λέξεως (Ἡσαϊ. κη'. 20), δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ὡς συμβολίζουσα ἀνθρώπινα δόγματα· ταῦτα εἶναι μὲν ἀρκοῦντως μακρὰ διὰ «νήπια» ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ πολὺ βραχέα ὅπως ἐξαπλωθῇ ἐπ' αὐτῶν ἀνεπτυγμένους «άνηρ». Τοῦτο ἀληθεύει περὶ τῶν διαφόρων «διδασκαλιῶν τῶν ἀνθρώπων», οἵτινες ἀντεκατέστησαν μὲν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' εἶναι πολὺ διάφοροι ταύτης, τῆς ὁποίας τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος ὑπερβαίνουν τὴν ἀνθρωπίνην γνῶσιν. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκλογῆς, ὡς αὕτη διδάσκεται ὑπὸ τῶν φίλων ἡμῶν Καθρινιστῶν, εἶναι παρὰ πολὺ ἀρκετὴ «κλίνη» πρὸς ἀνάπαυσιν πολλῶν, οἵτινες εἶναι μόνον «νήπια ἐν Χριστῷ, καὶ τῶν ὁποίων οὐδέποτε ἐξηκολήθησαν οἱ αἰσθήσεις· ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐν τῷ φωτὶ τῆς παρουσίας γνώσεως τῆς ἡμέρας τὰ νήπια ἐξυπνοῦσι καὶ αὐξάνουσιν εἰς τὴν χάριν καὶ γνῶσιν, ὅλοι θέλουσι βεβαίως εὔρει ὅτι τὰ παλαιὰ δόγματα εἶναι πολὺ μικρὰ πρὸς ἀνάπαυσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὡς καθ' ἓν ἐξ αὐτῶν προσπαθεῖ ὅπως τυλίξῃ ἑαυτὸ εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ, τὰς τόσον σμικρυνθείσας ὑπὸ πεπλανημένης θεολογίας, δὲν δύναται νὰ καλύψῃ ἑαυτὸν ἱκανοποιητικῶς· δισταγμοὶ ὑπείσερχονται καὶ ψυχαίνουσιν αὐτόν διὰ τοῦ φόβου ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι βέβαιος ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι του εἶναι ἐκ τῶν «ἐκλεκτῶν», — καὶ μετ' ὀλίγον οἱ οὕτως ἀνεπτυγμένοι Χριστιανοὶ εὐρίσκουσιν ἀνακούφισιν εἰς τὸ νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀμηχανίας· πρὸς τοὺς τοιούτους δὲ γενικῶς ὁ Θεὸς στέλλει τὸ φῶς τῆς παρουσίας ἀληθείας ὅπως ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς «εὐρυχωρίας» ἀληθοῦς ἀναπαύσεως, χορηγομένης μετ' ἀφθόνων καλυμμάτων διὰ πάντας τοὺς ζητοῦντας νὰ μάθωσι καὶ κάμωσι τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς. Ἄλλοι, ὅμως, ἡ μεγαλειτέρα πλειονότης, εἶνε ἐντελῶς εὐχαριστημένοι καὶ εὐρίσκουσιν ἀνάπαυσιν εἰς τὰς διαφόρους αὐτῶν μικρὰς κοιτίδας, διότι εἶναι «νήπια» καὶ οὐχὶ «άνδρες», κατὰ τὴν Χριστιανικὴν γνῶσιν καὶ πείραν. «Ὁ εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ

ἄλλος ἀφεθήσεται».

«Τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἰς παραλαμβάνεται καὶ εἰς ἵφεται». —

«Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐξηγήσεν ὅτι «ὁ ἀγρὸς ἐστὶν ὁ κόσμος»· ἐν τῇ ἑμιλίᾳ δὲ ταύτῃ παριστᾷ κατάστασιν τινα ἔξω τοῦ κατ' ὄνομα κοῖκου», — ἔξω τῆς Βαβυλῶνος. Οὕτω διδασκόμεθα ὅτι δὲν θέλουσιν «συναχθῆ πάντες οἱ ἐξερχόμενοι», ἀλλ' ὅτι τὰ «πολύτιμα» θέλουσι ζητηθῆ ὅπου δήποτε ὑπάρχουσιν. — «Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας Αὐτοῦ», καὶ ὅτι κατὰ ταύτην τὴν σύναξιν τοῦ θερισμοῦ ἐτοιμάζει τὰ πολύτιμά του, — συνάγει τοὺς «ἐκλεκτούς του», ὅπως ἵναι συγκληρονόμοι ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ.

«Δύο ἀλήθουςαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται» — Ματθ. κδ'.41, Λουκ. ιζ'.35.

Ὁ Μύλος εἶναι μέρος ἐν τῷ ὁποίῳ ἐτοιμάζεται ἡ τροφή· οἱ ιεροκήρυκες καὶ Θεολογικαὶ σχολαὶ ἀλέθουσι τὴν πνευματικὴν τροφήν διὰ τὴν «Βαβυλῶνα» καὶ ἐξάγουσι πολὺ πτωχὸν ἄλευρον — οὐχὶ «καθαρὰν προμήθειαν». Τὰ παράπονα αὐξάνουσιν ὁλονὲν ὅτι ἡ χορηγούμενη τροφή εἶναι κατὰ μέγα μέρος σκύβαλα καὶ ἄχυρον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ συντηρήσῃ πνευματικὴν ζωὴν καὶ δύναμιν, καὶ πᾶς ἀλέθων ὑποχρεοῦται νὰ ἐτοιμάσῃ ὅτι δίδεται εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας του, καὶ δὲν δύναται νὰ κρατῇ τὴν θέσιν του καὶ συγχρόνως νὰ χορηγῇ τὴν «τροφήν ἐν καιρῷ», καθαράν τροφήν διὰ τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. Οὕτως ἡ παροῦσα ἀλήθεια συνάγει τινὰς τῶν ἀλεθόντων, καὶ ἀφήνει τοὺς ἄλλους — μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. Οἱ ὄντες πιστοὶ εἰς τὸν Θεόν καὶ τὸ ποίμνιόν του, θέλουσι παραληφθῆ· πάντες οἱ ἄλλοι θέλουσιν ἀφεθῆ. Ἐνῷ ὁ κόσμος καὶ ἡ κατ' ὄνομα Ἐκκλησία διακηρύττουσιν ὅτι οὗτος εἶναι καιρὸς ἐνώσεως καὶ «συνασπισμοῦ», ὁ Θεὸς διακηρύττει ὁ καιρὸς οὗτος εἶναι καιρὸς χωρισμοῦ. — Ἡσαϊ. η'.12.

ΠΟΥ ΣΥΝΑΓΟΝΤΑΙ — Η ΕΛΕΙΣ.

«Καὶ ἀποκριθέντες [οἱ μαθηταὶ] λέγουσιν αὐτῷ. Ποῦ Κύριε; [Ποῦ θέλουσιν οὗτοι ΠΑΡΑΛΗΦΘΗ;] ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Ὅπου τὸ σῶμα (πτῶμα ἢ τροφή) ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται. — Ματθ. κδ'.28. Λουκ. ιζ'.37.

Τὸ μάθημα εἶναι ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ὁ Κύριος συνάγει τοὺς «ἐκλεκτούς» αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ — ἐκ παντὸς μέρους τῆς Ἐκκλησίας — θέλει ἐλκύσει αὐτοὺς καθ' ὃν τρόπον οἱ ἀετοὶ ἐλκύονται ὑπὸ τῆς τροφῆς, δι' ἣν ἔχουσιν ὀξύτητα ὁράσεως καὶ ὁρέξεως· ὅτι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ὁ Κύριος ἤθελε χορηγήσῃ τὴν κατάλληλον τροφήν, καὶ ὁ ἀληθὴς λαός, ἤθελεν ἀναγνωρίσει καὶ συναχθῆ περὶ ταύτην — οἱ ἐ-

τοιμοὶ καὶ ἄξιοι παραλαμβάνονται καὶ οἱ ἄλλοι ἀφίρονται.

Ἡ τροφή τῆς «παρούσης ἀληθείας», χορηγουμένη ἤδη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡ πρὸς ταύτην καὶ περὶ ταύτην σύναξις τῶν ἀγίων αὐτοῦ, ἀρμόζει ἀκριβῶς εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς προφητείας ταύτης. Ἡ παρούσα κλήσις δὲν γίνεται ὅπως οἱ ἅγιοι ἐξέλθωσιν ἐξ ἐνός «μύλου» καὶ εἰσέλθωσιν εἰς ἄλλον, οὔτε ἐκ μιάς κλίνης εἰς ἄλλην τοῦ αὐτοῦ μεγέθους περίπου· δὲν εἶναι ἡ σύναξις ὑφ' ἐνός ἢ πολλῶν ἀνθρώπων πρὸς ἑαυτὸν ἢ ἑαυτούς, εἰς νέαν Ἐκκλησίαν· ἀλλὰ σύναξις πρὸς αὐτὸν τὸν Χριστόν, τὸν ἀληθῆ καὶ μόνον Διδάσκαλον καὶ Κύριον. Ποῦ καὶ πότε πρότερον ὑπῆρξε τοιαύτη δημοσία ἀγαγνώρισις πάντων τῶν πιστευόντων εἰς τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὄντων καθιερωμένων αὐτῷ, ὡς οἰκείαν τῆς πίστεως — πάντων ἀδελφῶν — μὲ ἓνα καὶ μόνον Νομοθέτην τὸν Χριστόν, ἀσχετῶς πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δόγματα καὶ σύμβολα πίστεως ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων; Οὐδαμοῦ καὶ οὐδέποτε ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῶν Ἀποστόλων, καθόσον δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν.

Προσέτι, εἶναι ἄξιον σημειώσεως ὅτι μεγάλη ἀνθρωπίνη ἱκανότης, ρητορεία, κτλ., ὑπῆρξε παρὰ πολὺ συνδεδεμένη πρὸς ἄλλα κινήματα, ἀλλ' οὐχὶ μὲ τὴν παροῦσαν ταύτην σύναξιν πρὸς τὸν Κύριον. Ἐνταῦθα δλόκληρος ἡ ἔλξις προέρχεται ἐκ τῆς ἀληθείας, τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου χορηγουμένης πνευματικῆς τροφῆς· ἀνθρωπίνη ἐπίδειξις καὶ ρητορεία εὗρισκουν πολὺ ὀλίγην θέσιν πρὸς ἀσκησιν ἐνταῦθα· ὑπάρχει ἔλλειψις τούτων, ἀλλὰ δὲν τὴν αἰσθανόμεθα· οἱ συνάγοντες καὶ συναγόμενοι συνέρχονται ἐπὶ τὸ αὐτό, διότι «πεινῶσι καὶ διψῶσι τὴν δικαιοσύνην», καὶ εὗρισκουν τὴν ἱκανοποιητικὴν μερίδα, τὴν ὁποῖαν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐχορήγησε· καὶ ἕκαστος δι' ἑαυτὸν τρώγει ἐκ ταύτης.

ΑΓΡΥΠΝΕΙΤΕ, ΕΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΗΤΕ.

Ἐγρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ὥρα ὁ Κύριος ἡμῶν ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε [τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὁ καιρὸς εἶναι οὕτω κεκρυμμένος ὑπὸ σύμβολα καὶ παραβολάς] ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακὴ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. — Ματθ. κδ'. 42, 43.

Ἐ Κύριος τῆς οἰκίας ἢ ὁ οἰκοδεσπότης τῆς παρούσης οἰκονομίας δὲν εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν, ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν, ὁ πονηρὸς — «ὁ θεὸς τοῦ κόσμου τούτου», ὁ ἄρχων τῆς ἐξουσίας τοῦ αἔρος, «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου», ὅστις ἐνεργεῖ εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, τυφλώνων τὸν νοῦν πάντων τῶν μὴ πιστευόντων — τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διανοίας δὲν ἐχρίσθησαν διὰ τοῦ κολλουρίου τοῦ Κυρίου (Β'. Κορινθ. δ'. 4. Ἐφ. β'. 2. Ἀποκ. γ'. 18). Ὁ ἐχθρὸς οὗτος εἶναι πανοῦργος καὶ πολὺ ἐπιτήδειος· καὶ οἰανδήποτε γνῶσιν ἐνδέχεται νὰ ἔχη περὶ τῶν θείων καιρῶν καὶ

χρόνων καὶ διευθετήσεων, εἶναι ἕτοιμος ὅπως μεταχειρισθῇ ταύτην πρὸς καταπολέμησιν τοῦ θείου σχεδίου, ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν διακηρύττει εἰς προηγουμένην δήλωσιν.

Ἡ πολιτεία τοῦ Οὐρανίου ἡμῶν Πατὴρς πρὸς τὸν Σατανᾶν ὑπῆρξεν ὅπως ἀφήσῃ αὐτὸν νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἐκ τὸς ὅπου οὗτος συνεκρούετο πρὸς τὸ θεῖον σχέδιον καὶ ὅπως μεταχειρισθῇ τὰ πονηρὰ διανοήματα αὐτοῦ πρὸς προαγωγὴν τοῦ θείου σχεδίου. Συνεπῶς ὁ Σατανᾶς καίτοι πρὸ πολλοῦ γνωρίζει τὴν Γραφὴν ὀλίγον ὅμως ἔχει ἐννοήσῃ ἐκ ταύτης, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἠννόησε· διότι εἶνε γεγραμμένη ἐν παραβολαῖς καὶ συμβόλοις καὶ εἰκονικαῖς παραστάσεσι. Τώρα δέ, ὅποτε ἦλθεν ὁ κατάλληλος καιρὸς ὅπως ἐννοηθῇ, ἡ κατανόησις τῶν ἐν αὐτῇ περιωρίσθη μόνον εἰς ἐκείνους οἵτινες ἔχουσι τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, «ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν», ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ. Ὁ Σατανᾶς δὲν ἔχει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ δὲν ὁδηγεῖται ὑπ' αὐτοῦ, καὶ συνεπῶς πολὺ ἐκ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι μωρία εἰς αὐτόν: Ἄλλ' ἀναμφιβόλως ἔχει μάθει, ὡς καὶ ὁ κόσμος ἔχει μέχρι τινὸς βαθμοῦ μάθει ὅτι, — «Τὸ ἀπόρρητον τοῦ Κυρίου εἶναι μετὰ τῶν φοβουμένων αὐτόν». (Ψαλμ. κε'.14). Ὡς ἐκ τούτου δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ, οἱ πεπτωκότες ἄγγελοι, εἶναι συχνάκις παρόντες εἰς τὰς Συνεδριάσεις, καὶ τὰς πρὸς μελέτας τῆς Γραφῆς συναθροίσεις, τοῦ καθιερωμένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅπως μάθωσιν τι ἐκ τοῦ θείου σχεδίου.

Τίτιν τρόπον ὁ Σατανᾶς ἤθελε διαχειρισθῇ τὰς υποθέσεις αὐτοῦ κατὰ διάφορον τρόπον, ἐὰν ἐγνώριζεν ἐνωρίτερον καὶ περισσότερον ἐκ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, δυνάμεθα μόνον νὰ υποθέσωμεν ἄλλ' ἔχομεν τὴν θετικὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὅτι τοιαύτη τις ἐκ μέρους τοῦ Σατανᾶ γνῶσις, ἤθελε κάμει ἀναγκαῖον διάφορον τέλος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος καὶ διάφορον ἀρχὴν τοῦ Χιλιετοῦς, παρ' ὅτι ὁ Θεὸς ὥρισε καὶ διεκήρυξεν. Ἄλλ' ἀντὶ νὰ γνωρίξῃ καὶ τακτοποίησιν τὸν οἶκον αὐτοῦ, κατελήφθη ἐξαίφνης ὑπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν κατὰ τὸ 1874, καὶ ἤρξατο τότε τὸ ἐργον τοῦ «Θερισμοῦ», οὕτως ὥστε μεθ' ὅλας τὰς πανουργίας του καὶ πλάνας, καὶ προσποιήσεις τοῦ ἀληθοῦς φωτός κτλ., ὁ «οἶκος» αὐτοῦ, τὰ παρόντα ἰδρύματα, θέλουσι τελείως καταρροῦσαι. Ἐφ' ὅσον δὲ κατανοεῖ τοῦτο, καταβάλλει τὰς μεγαλειτέρας του προσπάθειας ὅπως ἀπατήσῃ, καταφεύγων ἀκόμη διὰ τῶν πεπλανημένων ὑπηρετῶν του εἰς θαύματα σωματικῆς ἰάσεως, καίτοι εἶναι ὁ ἀρχὼν τῆς ἀσθενείας καὶ τοῦ θανάτου. (Ἐβρ. 6'.14). Ἄλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι οἷκα διασθεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς θέλει πέσει, καὶ μεγάλη θέλει εἰσθαι ἡ πτώσις τῆς Βαβυλῶνος· θέλει πέσει ὡς ὅτι

πεται μύλου πέτρα ἐν τῇ θαλάσῃ. — Ἀποκ. ιη'. 21.

«Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὃ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται». — Ματθ. κδ'. 44.

Ἐνταῦθα ἡ φράσις «καὶ ὑμεῖς», οἱ πιστεύοντες, οἱ πιστοὶ τοῦ Κυρίου, ἀναφέρονται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Σατανᾶν καὶ τὸν ὀκνον αὐτοῦ. Ὁ καιρὸς τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου δὲν ἠδύνατο νὰ γνωσθῇ πρότερον οὔτε ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀκόμῃ. Οὔτε ἀνεγνωρίσθη τὸ γεγονός τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, εἰμὴ ἐν ἔτος περίπου μετὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1874, ὁπότε ἀνεγνωρίσθη ἡ κροῦσις αὐτοῦ, διὰ τοῦ λόγου τῶν προφητῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἐκτοτε ὑπάρχουσιν ἄφθονα ἑξωτερικὰ σημεῖα καὶ ἀποδείξεις περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ οἱ ἀφοσιωμένοι αὐτῷ, ὡς συνάγονται ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ, φέρονται εἰς τὸν συμποσιάζοντα ὄκνον αὐτοῦ, καὶ καθίζονται ὅπως φάγωσι τοιαύτην τροφήν, ὅποιαν ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει, καὶ ὑπηρετοῦνται πρῶτον πάντων ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Διδασκάλου, καὶ παρεμπιπτόντως παρ' ἄλλήλων. — Ἰδὲ Λουκᾶ ιβ. 37.

ΔΙΑΝΕΜΕΙΝ ΤΗΝ ΤΡΟΦΗΝ Εἰς τοὺς οἰκείους ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ.

Ματθ. κδ' 45-51, Λουκ. ιβ' 42-46.

«Τίς ἄρᾳ ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐταῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ Κύριος εὕρῃσει οὕτως ποιοῦντα. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν». — Ματθ. κδ' 45-51. Λουκ. ιβ' 42-46

Ὁ ὑπαινιγμὸς ἐνταῦθα φαίνεται νὰ εἴνε, ὅτι κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς προφητείας ὑποδεικνυόμενον καιρὸν, — ἦτοι κατὰ τὴν διάρκειαν, τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συνάξεως τῶν ἐκλεκτῶν ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁ μέγας Δοῦλος τοῦ λαοῦ του, θέλει ἐκλέξει ἐν μέσῳ διὰ τὴν διανομὴν τῆς τροφῆς ἐν καιρῷ, καίτοι θέλει γείνει χρήσις ἄλλων μέσων ἢ «συνδούλων» ὅπως φέρωσι τὴν τροφήν εἰς τοὺς «οἰκείους».

Ἀλλ' ὁ ὑπηρέτης εἶναι ἁπλῶς ἐπιστάτης, καὶ ὑποκείμενος εἰς ἀποβολὴν ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ἐὰν δὲν ἀναγνωρίσῃ πιστῶς καὶ τελείως ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὸν Διδάσκαλον — τὸν μέγαν Δοῦλον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ του — τὸν «Ἀγγελον τῆς Διαθήκης» — τὸν Χριστόν.

Ἡ ἐκ μέρους τοῦ εἰρημένου ἐπιστάτου πιστότης (καὶ πρὸς τὸν «Διδάσκαλον» καὶ πρὸς τοὺς συνδούλους καὶ πρὸς τοὺς «οἰκείους») θέλει ἀνταμειφθῇ διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως αὐτοῦ ὡς ἐπιστάτου — ἐφ' ὅσον ὑπηρετεῖ πιστῶς, ὅσον δύναται νὰ ὑπηρετῇ τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως διὰ πραγμάτων νέων καὶ παλαιῶν, —

τροφῆς ἐν καιρῷ—μέχρι τέλους, ἐξάγων πάντα τὰ πολύτιμα τῆς θείας προφητείας. Ἀλλ' ἐὰν εἶναι ἄπιστος θέλει ὀλοτελῶς καθαιρεθῇ καὶ ἐκδηθῇ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, καὶ ἄλλος θέλει λάβει τὴν θέσιν του, ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.

Κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν, τοῦτο δὲν συνεπάγεται ὅτι, ὁ «δοῦλος», ἡ ἐπιστάτης, ὁ χρησιμεύων ὡς μέσον διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῆς «τροφῆς ἐν καιρῷ», ἤθελεν εἰσθαι, ὁ πρωτοεργὸς τῆς τροφῆς ταύτης, οὔτε θεόπνευστος, οὔτε ἀλάνθαστος. Τοῦναντίον ὅμως δυνάμεθα νὰ ὧμεν βέβαιοι ὅτι ὅποιονδήποτε ὁ Κύριος μεταχειρισθῇ οὕτως, ὡς ὄργανον πρὸς διάδοσιν τῆς ἀληθείας, οὗτος θέλει εἰσθαι πολὺ ταπεινὸς καὶ μετριόφρων, ὡς ἐπίσης καὶ πολὺ ζηλωτὴς διὰ τὴν δόξαν τοῦ διδασκάλου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ σκεφθῇ νὰ ἀξιῶσθαι ὅτι εἶναι ὁ συγγραφεὺς ἡ Κύριος τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ διαμοιράσῃ αὐτὴν μετὰ ζήλου, ὡς δῶρον τοῦ Διδασκάλου του εἰς τοὺς «δούλους» καὶ «οἰκείους» Αὐτοῦ.

Πᾶν ἄλλο πνεῦμα καὶ πορεία ἤθελεν ἐπαφέρει ἀλλαγὴν τοῦ ἐπιστάτου του. Τοῦτο περιγράφεται λεπτομερῶς ὡς ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν:

«Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ [γενόμενος] κακὸς ἐκεῖνος δοῦλος [ἀποβάλλων τὴν πίστιν του] ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐσθίει δὲ καὶ πίνει μετὰ τῶν μεθυόντων [τῶν ψευδῶν αὐτῶν διδασκαλιῶν], ἤξει ὁ Κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὧρᾳ ἣ οὐ γινώσκει. Καὶ διχοτομήσει αὐτόν [τοῦ νὰ εἶναι ἐπιστάτης] καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσεται· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. — Ματθ. κδ' 48-51.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἦτο ὁ μέγιστος πάντων τῶν Προφητῶν, καὶ ἡ προφητεία του ὁμοίως ἡ θαυμασιωτέρα πασῶν. Αἱ προφητεῖαι τοῦ Μωϋσέως, Ἱερεμίου καὶ ἄλλαι τοιαῦται, πραγματεύονται κυρίως περὶ ἀπορρίψεως καὶ ἀνασυντάξεως τοῦ σαρκικοῦ Ἰσραὴλ αἰ τοῦ Ἡσαίου Προφητείας ἐκτὸς τῆς περὶ τοῦ σαρκικοῦ Ἰσραὴλ πραγματείας, δεικνύουσι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς θῦμα περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ὡς φῶς τῶν ἐθνῶν, καὶ τέλος τὸ «ἀληθὲς τοῦτο φῶς». Ὁ Δανιὴλ προλέγει τὴν ἔλευσιν καὶ ἀποκοπὴν τοῦ Μεσσία, τὸ κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν χρίσμα τοῦ Ἀγίου τῶν Ἀγίων, τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων μέχρι τέλους αὐτῶν, καὶ τὴν καθίδρυσιν τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ὑφ' ὄλον τὸν οὐρανόν. Δεικνύει ὁμοίως τὴν καταδιωκτικὴν δύναμιν τοῦ Πατακοῦ μικροῦ κέρατος, καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἀφανισμόν τῶν ἁγίων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αἰῶνος, καὶ τὰς ἡμέρας τῆς προσδοκίας τῆς Βασιλείας, κτλ. Ἀλλ' οὐδεὶς ἄλλος προφήτης εἰμὴ ὁ Κύριος ἡμῶν ἔχει δώσει εἰς ἡμᾶς τὰς ἀναγκαίας λεπτομερείας τοῦ καιροῦ τοῦτοῦ τοῦ «θερισμοῦ», συσχετίζων ταύτας πρὸς τὰ ἔξοχα γεγονότα τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων προφητῶν σημειούμενα.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν προφητεία, ὥς καὶ αἱ τῶν ἄλλων προφητῶν ὁμοίως, εἶναι συγκεκαλυμμένη ἐν συμβολικῇ καὶ παραβολικῇ γλώσσῃ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν — δηλ. ὅπως «οὐδεὶς τῶν ἀσεβῶν νοήσει», εἰμὴ μόνον ὁ πρᾶος, εἰλικρινὴς καὶ πιστὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ — κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὀρισμένον καιρὸν καὶ τρόπον.

«Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς [δυσνοήτοις λόγοις] ἵνα βλέποντες μὴ блέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν». — Λουκ. η'. 10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Η ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΙΝΙ ΤΡΟΠῳ ΘΕΛΕΙ ΕΚΔΗΛΩΘΗ ΑΥΤΗ

Πορεία διὰ πίστεως. — Τίνες ἀποτελοῦσι τὴν Βασιλείαν. — Ἐξέψωδις τῆς πνευματικῆς Βασιλείας — Ἀνάδειξις βασιλέων ἐν ἀπάσῃ τῇ γῇ. — Ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν. — Ἡ στενὴ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῆς Βασιλείας καὶ τῶν ὑπουργῶν αὐτῆς ἢ προγικήπων. — Ἡ κλίμαξ τοῦ Ἰακώβ. — Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Μωϋσέως. — Ἀρχὴ μεγάλων μεταβολῶν. — Θὰ ὑπάρχῃ κίνδυνος ἐκ τοδαύτης δυνάμεως ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ νέου ἄρχοντος. — Ἡ διδραχμὴ γάδος τοῦ νόμον πόδον μακρὰ θὰ εἶναι; — Ἡ μετάνοια τοῦ κόσμου. — Ἔθνος γεγεννημένον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. — Ἀπαντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις. — Ἡ αὔξησις τῆς Βασιλείας Του. — Ἡ ὑποδιείθυνσις ἐκχωρουμένων. — Τὸ θέλημα τοῦ Ἰεχωβά γινόμενον.

«Θέλει ἔλθει ὁ ἐκλεκτὸς πάντων τῶν ἐθνῶν». «Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τὸ ὄρος τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου θέλει στηριχθῇ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων, καὶ ὑψωθῇ ὑπεράνω τῶν βουνῶν». (Ἀγγαῖος 6' 7. Μιχ. δ' 1,2).

«Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ θέλουσιν ὀνομάσει τὴν Ἱερουσαλὴμ θρόνον τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔθνη θέλουσι συναχθῇ πρὸς αὐτήν, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ· καὶ δὲν θέλουσι περιπατήσῃ πλέον ὀπίσω τῆς ὀρέξεως τῆς πονηρᾶς αὐτῶν καρδίας.» (Ἱερεμ. γ' 17).

ΦΘΑΣΑΝΤΕΣ ἐν ταῖς μελέταις ἡμῶν εἰς τὸ τέμα της μεγάλης συγχύσεως τῆς «ἡμέρας τῆς ἐδικήσεως» καὶ ἰδόντες τίνι τρόπῳ ἡ θεία ἀγανάκτησις θὰ ἐκραγῇ ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας καὶ ἰδιοτελείας, ἔχομεν ἤδη τὸ εὐαρεστότερον καθήκον νὰ ἐξετάσωμεν διὰ τοῦ φωτός τῶν Ἀγίων Γραφῶν τίνι τρόπῳ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐγκαθιδρυθῇ, διὰ τῆς ἀπολας ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς μέλλουσι νὰ εὐλογηθῶσι καὶ νέα, διαρκῆ καὶ καλλιτέρα διάταξις πραγμάτων θὰ ἐγκατασταθῇ ἀντὶ τῆς ὁμολογουμένως ἐσφαλμένης τοιαύτης τοῦ παρόντος καὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἐνῷ τὰ φοβερά γεγονότα τοῦ ἐγγύς μέλλοντος ρίπτουσι τὰς σκιὰς πρὸς ἑαυτῶν, καὶ προξενοῦσι φόβον καὶ τρόμον εἰς τὸν κόσμον, ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι βλέπουσιν ἐκ τῆς μυστηριώδους θέσεως τοῦ Ὑψίστου, διορῶσιν ἀργυροῦν ὑπόγραμμα εἰς τὰ νέφη τῆς συγ-

χύσεως, τὸ ὅποῖον δύναται κάλλιστα νὰ παρακινήσῃ αὐτοὺς νὰ προσβλέψωσι καὶ ὑψώσωσι τὰς κεφαλὰς των καὶ χαρῶσι διότι ἡ ἀπελευθέρωσις των πλησιάζει καθὼς καὶ ἡ ἀνάταυσις διὰ πάντας τοὺς ἐξηγορασμένους διὰ τοῦ τιμίου αἱματος, ὅτε «θὰ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, με ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ» Μαλ. δ.2

Πολλὰ ἐκ τῶν θεμάτων, ἅπερ προηγουμένως διεπραγματεύθημεν, εἶναι τόσον κατάδηλα, ὥστε καὶ ὁ φυσικὸς ἀκόμη ἄνθρωπος δύναται νὰ λάβῃ ἐντύπωσιν ἐξ αὐτῶν. Ἄλλ' ἥδη ἐπιλαμβανόμεθα θέματος, τὸ ὅποῖον ἀπαιτεῖ διανοηστέρου νοῦν, ἐπιμελεστέραν μελέτην τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ σταθεροτέραν πίστιν· διότι πραγματεύεται περὶ πραγμάτων οὕτω ὁρατῶν ἐκτὸς διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς πίστεως. Ἐν τούτοις ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου περιπατεῖ διὰ πίστεως καὶ οὐχὶ δι' ὄψεως, καὶ πιστεύει ὅτι πᾶν ὅ,τι ὑπεσχέθη ὁ Ἰεχωβά, δύναται νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. —Ρωμ. δ' 18, 21.

Τὰ πράγματα ταῦτα οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὰ γνωρίσῃ διὰ μαθήσεως ἢ σοφίας ἰδικῆς του· ἀλλὰ πάντες οἱ ἔχοντες τὸ χρίσμα παρὰ τοῦ Ἀγίου ἔχουσι πίστιν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Ἰεχωβά καὶ λέγουσι: «Δὲν ἔπρεσεν οὐδὲ εἷς ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν ἀγαθῶν, τοὺς ὁποίους ἐλάλησεν» (Α' Βασ. η' 56), καὶ οὗτοι δύνανται νὰ ἀναμένωσι καὶ νὰ πιστεύωσιν ἀκραδάντως εἰς μελλούσας ἐλπίδας.

Ἐν ταῖς προηγουμέναις ἡμῶν μελέταις ἐμάθομεν, ὅτι οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν, οἱ ὅποιοι κατέχουσι τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεταξὺ τῆς ἀπορρίψεως τοῦ τυπικοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς πλήρους ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἀληθοῦς Μεσσιανικῆς Βασιλείας ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τῶν παρόντων βασιλείων, θὰ λήξωσιν κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1914. Εἶδομεν, ὅτι ἡ περίοδος τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ 1874 μέχρι τοῦ 1914 εἶνε θερισμός, ὅτι τὸ πρῶτον μέρος τοῦ θερισμοῦ τούτου εἶνε πρὸς ἐκλογὴν τῆς ἐκλεκτῆς νύμφης τοῦ Κυρίου, καὶ τὸ τελευταῖον μέρος εἶνε συγχύσεως καὶ ταρχῶν χρόνος, πρὸς ἀνατροπὴν τῶν παρουσῶν διατάξεων καὶ παρασκευὴν τοῦ νέου βασιλείου. Ἄς ἐξετάσωμεν ἤδη διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ προφητικοῦ λύχνου (Ψαλμ. cix' 115. Β' Πέτρ. α' 19), μερικὰς ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν Βασιλείαν τοῦ Ὑψίστου, ἣ ὁποία μέλλει νὰ εἶνε ἡ πέμπτῃ παγκόσμιος αὐτοκρατορία ἐπὶ τῆς γῆς καὶ δὲν θὰ ἔχῃ τέλος· καὶ μέλλει νὰ ἐπιφέρῃ εὐλογίας ἐπὶ πάντας τοὺς ὑπηκόους αὐτῆς, ἐνθ' πᾶσι αἱ ἄλλαι βασιλεῖαι ἐπέφερον ἐν μεγάλῃ μοίρᾳ ἀποτυχίαν καὶ καταδυνάστευσιν τῆς συστεναζούσης κτίσεως. Οὐδόλως θαυμαστὸν ἐστίν, ὅτι ἐν τῷ τύπῳ δηλοῦται, ὅτι θέλει γείνη φανερά ἐν Ἰωβιλαῖα σάλπιγγι (Λευ. κε' 9)· καὶ οὐδόλως θαυμαστὸν ὅτι ὁ προφήτης Ἀγγαῖος (6' 7) μᾶς διαβεβαίωι ὅτι θὰ ἀναγνωρισθῇ αὕτως «ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν ἐθνῶν».

Ὡς ἔχοντες πρακτικὸν χαρακτῆρα ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας τοῦ Ἰεχωβά, τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρα-

νῶν, ἃς ἀναπολήσωμεν τι ἐμάθομεν ἤδη ἐκ τῶν Γραφῶν ἀναφορικῶς τοῦ βασιλικοῦ ἀξιώματος τῆς Βασιλείας καὶ ἐκείνων οἵτινες θὰ ἀπαρτίσωσιν αὐτήν.

(1) Εἶνε ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰεχωβά ἐν τῇ σημασίᾳ, ὅτι ὁ Οὐράνιος Πατὴρ εἶνε ὁ Μέγας Βασιλεὺς καὶ ἔχει διατάξῃ τὸ σχέδιον τῆς σωτηρίας, ποῦ ὅποιοι ἡ Χιλιετὴς Βασιλεία θὰ εἶνε μέρος. Εἶνε ἡ Βασιλεία Αὐτοῦ ἐπίσης ἐν τῇ σημασίᾳ, ὅτι θὰ ἐγκαθιδρυθῇ καὶ διαιωνισθῇ διὰ τῆς δυνάμεώς του. (Α΄. Κορινθ. ιε'. 24-26). Εἶνε ἡ Βασιλεία Αὐτοῦ καθότι θὰ παριστᾷ αὐτὸν ὡς τὸν Μέγαν Κυβερνήτην καὶ τοὺς νόμους αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγάπην καὶ εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ Μεσσίου, ὃν αὐτὸς ἀπέστειλεν.

(2) Εἶνε ὡσαύτως ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἰεχωβά καθότι ὁ Χριστὸς ὡς Μεσίτης τῆς Νέας Διαθήκης θὰ εἶνε ὁ δρῶν Κυβερνήτης τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατρός, ἐπὶ τῷ σκοπῷ καθυποτάξεως τοῦ κακοῦ, καταστροφῆς τῆς ἁμαρτίας καὶ μεταστροφῆς εἰς πλήρη καὶ ἐγκάρδιον ὑπακοήν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ τοὺς νόμους αὐτοῦ πάντων τῶν ἀπολυτρωθέντων τῶν θελόντων νὰ ἀποκατασταθῶσι πλήρως εἰς τὴν θείαν ἀγάπην καὶ εὐνοίαν καὶ αἰώνιον ζωήν.

(3) Θὰ εἶνε ἡ Βασιλεία τῶν ἁγίων, καθότι «ὡς βασίλειον ἱερᾶς τεύματος» θὰ βασιλεύσουν καὶ κρίνουν καὶ εὐλογήσουν τὸν κόσμον συντηγμένοι μετὰ τὸν Κύριόν των Ἰησοῦν (Ρωμ. η'. 17, 18).

Ἡ τάξις τῆς Βασιλείας θὰ ἀποτελεῖται ἰδίως ἐκ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν ἐκ τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος, πρὸς οὓς εἶπε: «Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι ἡδύοκησε ὁ Πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν Βασιλείαν». Περὶ τούτων ἐπίσης εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν προφήτην Δανιήλ· «Καὶ ἡ Βασιλεία καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλειῶν τῶν ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ, θέλει δοθῇ εἰς τὸν λαὸν τῶν ἁγίων τοῦ Ὑψίστου, τοῦ ὁποῦ ἡ βασιλεία εἶνε βασιλεία αἰώνιος, καὶ πάσαι αἱ ἐξουσίαι θέλουσι λατρεύσῃ καὶ ὑπακούσῃ εἰς αὐτόν» (Δαν. ζ'. 27).

Ἀλλ' ἀναμνησθῶμεν, ὅτι πάντες οὗτοι θέλουσι μεταλλαγῇ κατὰ τὴν ἀνάστασιν των (τὴν πρώτην ἀνάστασιν — Ἀποκ. κ'. 4, 6. Α΄. Κορινθ. ιε'. 42-46, 50-52. Ἰωάν. γ'. 5, 8) καὶ τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουσιν εἶσθαι πλέον ἄνθρωπινα ὄντα, ἀλλὰ μέτοχοι τῆς θείας φύσεως καὶ ἀόρατα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὡς ὁ Θεὸς καὶ οἱ οὐράνιοι ἄγγελοι. Ἐπομένως θὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη μέσου τινὸς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῆς ἐνδόξου ταύτης Ἐκκλησίας καὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους θὰ κρίνῃ αὐτὴ καὶ ἐγείρῃ ἐκ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Τιοαύτῃ ἐπικοινωνίᾳ μεταξὺ πνευματικῶν ὄντων καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐγίγνετο ἐν τῷ παρελθόντι δι' αὐτῶν τῶν πνευματικῶν ὄντων ἐμφανιζομένων ἐν σώμασι σαρκικοῖς, καὶ οὕτω ἐπικοινωνούντων μετὰ τινων σπουδαίων προσώπων ἀναφορι-

κὼς θείων διατάξεων. Οὕτως ἄγγελοι ἐφάνησαν τῷ Ἀβραάμ καὶ τῇ Σάρρα καὶ τῷ Λώτ καὶ Γεδεὼνι καὶ Δανιήλ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἄλλοις. Τοιαύτη ἐπικοινωνία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους μετὰ τὴν ἀναστάσιν του ὡς πνευματικοῦ ὄντος — διότι ἦτο ἐπάναγκες νὰ δώσῃ αὐτοῖς ὁδηγίας τινάς, καὶ «τὸ ἅγιον Πνεῦμα δὲν ἦτο ἀκόμη δεδομένον, καθότι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν εἰσέτι δοξασθῇ». (Οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη». Ἰωάν. ζ'.39).

Ἀλλὰ δὲν ἀναμένομεν, ὅτι ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν πνευματικῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπὶ γῆς ὑπηκόων αὐτῶν μέλλει νὰ γίνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διαρκούσης τῆς Χιλιετηρίδος· διότι εὐρισκομεν, ὅτι ὁ Ἰεχωβά προϋνόησεν, ἵνα τάξις τις ἀνθρώπων δεδοκιμασμένων ἤδη (κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος περιόδον) καὶ εὐρεθέντων ὡξίων τελειότητος καὶ αἰωνίου ζωῆς χρησίμευσῃ καθ' ἅπασαν τὴν Χιλιετηρίδα ὡς μεσάζουσα τῆς πνευματικῆς Βασιλείας, τῶν ἁγίων, καὶ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν, τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

(4) Οἱ μεσάζοντες οὗτοι, καίτοι μὴ ὄντες ἡ Βασιλεία ἐν τῇ κυρίᾳ σημασίᾳ τῆς λέξεως, θὰ εἶνε τόσοι καθ' ὅλοκληρίαν ἀντιπρόσωποι αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων θὰ ἀναγνωρίζωνται ὡς ἡ Βασιλεία. Θ' ἀντιπροσωπεύωσι τὴν Βασιλείαν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ εἶνε οἱ μόνοι ὁρατοὶ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς. Ἐντεῦθεν ὠνομάσαμεν τούτους «ἐπίγειον φάσιν τῆς Βασιλείας» ὁρατὴν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων (Λουκ. ιγ'.28).

Οὗτοι, ἦτοι ὁ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντες οἱ προφῆται καὶ ἀρχαῖοι διαπρεπεῖς ἄνδρες οἱ ἀναφερόμενοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τῶν ἀποστόλων (Ματθ. η'.11. Ἑβρ. ια'.4-40), διανύσαντες τὴν δοκιμασίαν αὐτῶν θὰ ἐγερωθῶσι ἐκ τοῦ θανάτου τέλει, — τελείως ἀποκατεστημένοι εἰς τὴν ἀνθρωπίνην τελειότητα· καὶ δὲν θὰ ἀπαιτηθῇ δι' αὐτοὺς «ἀνάστασις διὰ κρίσεως» χιλιετοῦς ὡς θὰ ἀπαιτηθῇ τοιαύτη διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καὶ ἡ τελειότης αὕτη θέλει καταστήσῃ αὐτοῖς δυνατόν νὰ ἐπικοινωνῶσιν ἅπ' εὐθείας μετὰ τῶν πνευματικῶν Βασιλέων καὶ Ἱερέων χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἵνα τὰ πνευματικὰ ὄντα ἀναλαμβάνωσιν ἐκάστοτε σαρκικὰ σώματα πρὸς μετάδοσιν τῶν διὰ τὸν κόσμον νόμων καὶ λοιπῶν. Ἀκριβῶς ὡς ὁ Ἀδάμ τέλειος ὢν πρὸ τῆς παραβάσεως ἠδύνατο νὰ ἐπικοινωνῇ ἅπ' εὐθείας μετὰ τῶν οὐρανίων δυνάμεων, οὕτω καὶ οἱ διαπρεπεῖς οὗτοι ἄνδρες θὰ ἐπικοινωνῶσι ὅταν ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν τῆς τελειότητος.

Ἀλλ' οἱ ἐπὶ τῆς γῆς οὗτοι κυβερνῆται δὲν θὰ εἶνε οἱ «Βασιλεῖς καὶ Ἱερεῖς», ἀλλὰ τῇ ἐντολῇ τῶν Βασιλέων θὰ εἶνε «ἐπίγειοι» περὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐπίγειοι ἄρχοντες ἢ διδάσκαλοι.»

ΑΜΕΣΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΥΤΩΝ.

Ὅτι ἡ ἐπίγειος φάσις τῆς Βασιλείας θὰ εἶνε ἐν ἀμέσῳ ἐπικοινωνία, ἀδελφότητι καὶ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κυρίως Βασιλέων, τῶν πνευματικῶν ἀρχόντων, εἶνε φανερόν. Θὰ εὐρίσκωνται ἐν σχέσει πατρὸς καὶ τέκνων καὶ ὡς συνεργοῦντες ὑπουργοὶ τῆς αὐτῆς οὐρανίου κυβερνήσεως, τῶν μὲν οὐρανίων ἀποτελούντων τὸ νομοθετικὸν μέρος, τῶν δὲ ἐπιγείων τὸ ἐκτελεστικόν. Ὡς εἶνε γεγραμμένον· «Ἐκ Σιών θέλει ἐξέλθῃ νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ (Σιών— τὸ πνευματικὸν Βασίλειον. — Λόγος Κυρίου — αἱ θεαὶ ἀγγελαὶ διὰ τῶν ἀρχόντων». — Ἡσαΐας 6' 8.

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν διάζεται (πᾶς παραδεχόμενος τὴν μαρτυρίαν ὡς ἀγγελίαν παρὰ Θεοῦ) (Λουκ. ιστ'.16). Ἐπὶ δεκαοκτῶ αἰῶνας ἡ ἀγγελία αὕτη, ἡ προσφορὰ αὕτη τῆς Βασιλείας, ἐξεπλήρωσε τὸ προτιθέμενον αὐτῆς ἔργον τῆς ἐκλογῆς τῶν «ἐκλεκτῶν» νικητῶν ἐκ τοῦ κόσμου. Διαρκούσης τῆς περιόδου ταύτης οὗτοι ἀνέμειναν τὸν καιρὸν τοῦ Πατρὸς διὰ τὴν ἐγκατάστασιν των ἢ ἐξύψωσιν εἰς δύναμιν ὡς Βασιλέων αὐτοῦ καὶ Ἱερέων, ἵνα κυβερνήσωσι καὶ διδάξωσι τὸν ἀπολυτρωθέντα κόσμον τῆς γῆς καὶ οὕτω παράσχωσιν αὐτῷ τὴν εὐκαιρίαν πρὸς αἰώνιον ζωὴν διὰ πίστεως καὶ ὑπακοῆς. Ἀλλὰ καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον ἡ βασιλικὴ αὕτη τάξις ὑπέστη θίαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἰσμαὴλ καὶ Ἡσαὺ καὶ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Σατανᾶ, τοῦ ἀρχοντος τοῦ κόσμου τούτου, καὶ τῶν τετυφλωμένων ὑπηρετῶν του. Ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπε· «Ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν διάζεται, καὶ οἱ διασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. ια'.12)· Ὁ Κύριος ἡμῶν, ἡ κεφαλὴ τῆς Βασιλείας, ὑπέφερε μέχρι θανάτου καὶ πάντες οἱ ἀκολουθοῦντες ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ ὑπέφερον ἀπώλειαν τινα ἐπίγειον ὡς συνέπειαν τοῦ ὅτι «ἐρρυσάτο αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ». (Κολ. α'.13).

Ἡ ὑπὲρ τοὺς δεκαοκτῶ αἰῶνας ὑποταγὴ αὕτη εἰς τὴν βίαν τοῦ κυριαρχοῦντος κακοῦ δὲν ἐγένετο ἐξ ἐλλείψεως δυνάμεως τοῦ ἀναστάντος, ὑπερυψωθέντος καὶ δοξασθέντος Κυρίου ὅπως προαψίση τὸν λαόν του· διότι μετὰ τὴν ἀνάστασιν του ἐδήλωσε· «Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς». (Ματθ. κη'.18). Ἡ ἐξάσκησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἀνεβλήθη διὰ τινα σκοπόν. Ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ Πατρὸς ὑπῆρχεν ὠρισμένος καιρὸς ὅπως δοθῇ ἡ μεγάλη ὑπὲρ ἁμαρτιῶν θυσία, καὶ ἕτερος ὠρισμένος καιρὸς πρὸς ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας ἐν δυνάμει καὶ μεγάλῃ δόξῃ ὅπως κυβερνήσῃ καὶ εὐλογήσῃ τὸν κόσμον. Οἱ δύο οὗτοι καιροὶ ἀπέχουν ἀρ-

κατὰ ἀλλήλων ὥστε νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν κλήσιν καὶ προπαρασκευὴν τῆς «ἐκλεκτῆς» Ἐκκλησίας ὅπως γίνῃ αὕτη συγκληρονόμος τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ. Αἱ ἐπιρροαὶ τοῦ κακοῦ καὶ πάσης ἐναντιότητος ἐπετρέψαντες πρὸς ἐξάγνισιν, δοκιμασίαν καὶ στίλβωσιν ἐκείνων οἵτινες ἐκλήθησαν μέλη τῆς βασιλικῆς τάξεως. Ὡς ἐγένετο ἐν τῇ Κεφαλῇ τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω συμβαίνει καὶ μετὰ τὸ σῶμα αὐτῆς· εἶνε τὸ σχέδιον τοῦ Ἰεχωβά ὅπως ἕκαστον μέρος ὡς ἔστιν ὡν κτίσμα «τελειωθῇ πάσχον» (Ἐβρ. ε'. 9).

Ἄλλ' εὐρισκόμεθα ἤδη ἐν τῷ τέλει τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος καὶ ἡ Βασιλεία ἐγκαθιδρύεται. Ὁ Κύριος ἡμῶν, προορισθεὶς Βασιλεὺς, εἶνε ἤδη παρὼν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1874 συμφώνως πρὸς τὴν μαρτυρίαν τῶν προφητῶν καὶ πρὸς τοὺς ἔχοντας ὧτα ἀκούειν αὐτὴν· καὶ ἡ ἐπίσημος ἑναρξίς τῆς βασιλικῆς ἔξουσας χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1878· καὶ τὸ πρῶτον ἔργον τῆς Βασιλείας, ὡς ἐδήλωσεν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν ταῖς παραβολαῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς προφητείαις (ἡ συλλογὴ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ) εὑρίσκεται ἤδη ἐν προόδῳ. «Ὁ ἐν Χριστῷ ἀποθανὼν θὰ ἐγερθῇ πρῶτος», ἐδήλωσεν ὁ Κύριος διὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ ἀνάστασις τῆς Ἐκκλησίας θέλει γίνῃ ἐν μιᾷ στιγμῇ. Ἐπομένως ἡ Βασιλεία, ἀντιπροσωπευομένη ἐν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν καὶ τοῖς κοιμωμένοις ἀγίοις, οἱ ὅποιοι εἶνε ἤδη παρεσκευασμένοι καὶ εὐρέθησαν ἄξιοι νὰ γίνωσι μέλη τοῦ σώματός του, «τῆς νύμφης», ἐνεκαθιδρύθη κατὰ τὸ 1878· καὶ ὅπερ μένει ἀκόμη νὰ γίνῃ πρὸς συμπλήρωσίν της εἶνε «ἡ συλλογὴ πρὸς τὸν Κύριον» ἐκείνων ἐκ τῶν «ἐκλεκτῶν», οἱ ὅποιοι εἶνε ζῶντες καὶ μένουσι, — τῶν ὁποίων ἡ δοκιμασία δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι.

Πάντα ταῦτα εὐρίσκονται ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν Γραφικὴν δόλῳσιν, ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰεχωβά πρέπει πρῶτον νὰ ἐγκαθιδρυθῇ πρὶν ἢ ἡ ἐπιρροή της καὶ τὸ ἔργον της ἐπέλθῃ ἐν τῇ πλήρει καταστροφῇ «τῶν δυνάμεων τοῦ παρόντος πονηροῦ κόσμου» — πολιτικῶν, οἰκονομολογικῶν, ἐκκλησιαστικῶν — κατὰ τὸ πλήρωμα «τῶν Καιρῶν τῶν Ἐθνῶν» κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1914. Παραθέσωμεν πρὸς τοῦτο μερικὰς Γραφικὰς ἀποδείξεις.

Ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν γεγονότων ὑπὸ τὴν ἐβδόμην Σάλπιγγα ἡ διάταξις αὕτη παρατηρεῖται: — (1) ἡ δύναμις λαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὡς Βασιλέως τῆς Γῆς, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἄρχεται (2) ὡς συνέπεια ἡ μεγάλη θλίψις τῆς κρίσεως ἔρχεται ἐπὶ τὸν κόσμον. Εἴπομεν, συμφώνως πρὸς τοὺς προφήτας, ὅτι ἡ βασιλεία ἄρχεται πρὸ τοῦ καιροῦ τῆς θλίψεως καὶ πρὸ τῆς ἀναστάσεως τῶν ἁγίων καὶ τῶν προφητῶν· ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ μακρὸν μετὰ ταῦτα (ἐπὶ χίλια ἔτη) μέχρις οὗ θὰ ἔχῃ κρίνῃ ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἀνταμιβομένον τῶν συμμορφουμένων πρὸς τὸν Κύριον καὶ ἐξοντουμένων τῶν ἀδιορθώτων. Σημειώσωμεν τὰ σημεῖα ταῦτα ἐν

τῇ ἐπομένῃ παραπομπῇ:

«Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας (ἀντιπροσωπευόμενος ἐν Χριστῷ, καθότι «πάντα εἶνε τοῦ Πατρὸς καὶ πάντα διὰ τοῦ Υἱοῦ, τοῦ τετιμημένου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ). Καὶ (ὡς συνέπεια τῆς ἀρξαμένης βασιλείας) τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφῆταις, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν». (Ἀποκ. ια'.17,18).

Ἀναγινώσκουμεν ὁμοίως, ὅτι ἡ βασιλεία θὰ ἀρχίσῃ πρὸ τῆς πτώσεως τῆς Βασιλείας, ἥτις θὰ πέσῃ ὡς ἐπακολούθημα τῶν κρίσεων τῆς Βασιλείας, — διακρινόμενων κατόπιν ὑπὸ τινων ἐν αὐτῇ, οἱ ὅποιοι παριστῶνται ὡς φέροντες φῶς καὶ ἐλευθερίαν διὰ Χριστοῦ μετὰ τὴν πτώσιν της, καὶ λέγοντες:

«Ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδικήσῃ τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς». (Ἀποκ. ιθ'.2).

Ὁ προφῆτης Δανιὴλ ἦτο θεόθεν ἐμπνευσμένος νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ ἐρμηνεύσῃ εἰς τὸν βασιλεῆα Ναβουχοδονόσορα τὸ ὄραμά του περὶ τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως παριστωμένης διὰ μεγάλης εἰκόνας. Γὰρ ὄραμα ἐδείκνυε λίθον πλῆττοντα τὴν εἰκόνα εἰς τοὺς πόδας (καὶ ἐπομένως ὑπεδήλου τὸ τελειωτικὸν ναυάγιον τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως) καὶ κατόπιν ἐξαπλούμενον μέχρις οὗ ἐγέμισεν ὅλην τὴν γῆν. Ἡ δοθεῖσα ἐξήγησις δεικνύει, ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐγκαθιδρυθῇ καὶ θὰ λάβῃ πλήρη ἰσχύν, καὶ ὅτι ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας τῆς Βασιλείας ταύτης θὰ εἶνε τὸ ναυάγιον τῶν ἐπαγείων κυδερνήσεων. Ἡ ἐμπνευσμένη προφητεία τοῦ Δανιὴλ ἔχῃ ὡς ἀκολούθως:—

«Ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν βασιλέων ἐκείνων (τῶν τελευταίων τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως — παριστωμένων διὰ τῶν ποδῶν τῆς εἰκόνας), θέλει ἀναστήσῃ ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν (ἥδη ἀντιπροσωπευτικῶς καθ' ὅλον τὸν Εὐαγγελικὸν αἰῶνα, ἀλλὰ μὴ ἀναγνωρισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κόσμου ὡς βασιλείαν)· ἥτις εἰς τὸν αἰῶνα δὲν θέλει φθαρῇ (καὶ οὐχὶ ὡς τὰ μεταπίπτοντα ἐθνικὰ βασίλεια τὰ παριστώμενα ἐν τῇ εἰκόνι) καὶ ἡ βασιλεία αὕτη δὲν θέλει περάσῃ εἰς ἄλλον λαόν (ὡς ἡ δύναμις τῆς εἰκόνας ἡ μεταπίπτουσα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς λαοῦ εἰς τὸν ἕτερον)· θέλει κατασυντρίψῃ καὶ συντελέσῃ πάσας ταύτας τὰς βασιλείας, αὕτη δὲ θέλει διαμένῃ εἰς τοὺς αἰῶνας». (Δαν. β'.44).

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδεδαίωσε τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὸν

χρόνον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας καὶ τῆς κατασυντροφικῆς τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ἡ νικῶσα Ἐκκλησία θὰ εἶνε μετ' αὐτοῦ καὶ θὰ συμμετέχῃ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ. Διότι λέγει:

«Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν· καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ· ὥς τὰ σκευῆ τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὥς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου» (Ἀποκ. 6'.26,27) (Πρβλ. Ψαλμ. ρμθ'.8,9).

Πιθανὸν νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἀκριβῶς τὰ σημεῖα τοῦ μεγάλου ἔργου ἅτινα ἐκτελοῦνται ἤδη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τῶν δεδοξασμένων ἀγίων αὐτοῦ πέραν τοῦ καταπετάσματος· ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι εἶναι δρῶντες μέτοχοι ἐν τῷ ἔργῳ σφραγίζοντες τὰ μέλη τῆς αὐτῆς βασιλικῆς τάξεως, τῶν ὁποίων ἡ πορεία καὶ ὑπηρεσία δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἐντεῦθεν τοῦ καταπετάσματος — ἐν τῷ θρισμῷ (1) τῆς συλλογῆς τῶν ζώντων ἐκλεκτῶν, καὶ (2) ἵνα εἴπωσιν τῇ Σιών «Ὁ Θεὸς σου βασιλεύει» — ἡ Βασιλεία ἐγκαθιδρύεται καὶ (3) ἵνα κηρύξῃσιν τὴν ἡμέραν τῆς Ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Δὲν ἀναμένομεν τὴν ἐπίγειον φάσιν τοῦ Θεοῦ πρὸ τοῦ πληρώματος τῶν Καιρῶν τῶν Ἑθνῶν (κατ' Ὀκτώβριον 1914)· διότι διδῶν ὁ Θεὸς προθεσμίαν κυριαρχίας εἰς τὰ Ἕθνη μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης δὲν ἔλαθε καὶ τὰ σχέδιά του δὲν μεταβάλλονται. Ἡ ἐπίγειος φάσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἅμα ἐγκαθιδρυομένης θέλει εἶσθαι Ἰσραηλιτικὴ· διότι τοιαύτη ἦτο ἡ ἐπαγγελία τοῦ Ἰεχωβά πρὸς τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ σπέρμα. Καὶ ἡ ὑψίστη ἀκόμη εὐνοια, τὸ πνευματικὸν Βασίλειον, προσεφέρθη κατὰ πρόωτον πρὸς τὸν σαρκικὸν Ἰσραήλ, καὶ θὰ ἐδίδετο πρὸς αὐτὸν, ἐὰν θὰ εἶχεν ἐτοίμην τὴν καρδίαν νὰ δεχθῇ αὐτὸ ὑπὸ τοὺς συμπαραμαρτοῦντας πρὸς αὐτὸ ὄρους, — νὰ πάθῃσι μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ κατόπιν νὰ δοξασθῶσιν μετ' αὐτοῦ (Ρωμ. η'.17)· Ὁ Ἰσραήλ δὲν ἀπέκτησεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐζήτησεν· ἀλλ' ἀπέκτησαν αὐτὸ οἱ ἐκλεκτοὶ (τὸ μικρὸν ποίμνιον τὸ ἐκλεγέν μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Ἑθνικῶν), καὶ οἱ λοιποὶ ἦσαν τετυφλωμένοι — οὐχὶ διὰ παντὸς ἀλλὰ μέχρι τῆς πλήρους ἐκλογῆς τοῦ πνευματικοῦ σπέρματος, τοῦ κυρίως Βασιλείου. — Ρωμ. θ'.31-33, ια'.7,23,25-32.

Καίτοι οἱ Ἰσραηλίται παρὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν θὰ συνάζονται ὅπισθω εἰς Παλαιστίνην ὑπὸ θείαν εὐνοίαν, κατὰ τὴν δοθείσαν ὑπόσχεσιν, δὲν θὰ ἀναγνωρισθῶσιν ἐν τούτοις κατ' οὐδένα τρόπον ὥς ἀποτελοῦντες μέρος τῆς ἐπιγείου φάσεως τῆς Βασιλείας πρὶν ἢ ἀναγνωρίσωσι κατὰ πρόωτον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς Υἱὸν τοῦ Ἰεχωβά, ἢ τὸν μόνον Λυτρωτὴν καὶ Ἐλευθερωτὴν τοῦ Ἰσραήλ καὶ τοῦ κόσμου.

Ἡ ἔναρξις τῆς ἐπιγείου φάσεως τῆς Βασιλείας κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1914 ἐννοοῦμεν ὅτι θὰ συνίσταται καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ τῶν ἀναστάντων ἀγίων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος — ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ὀπίσω πρὸς τὸν Ἀβελ: — «Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ καὶ πάντων τῶν ἀγίων προφητῶν» (Πρβλ. Ματθ. ια'.11, Λουκ. ιγ'.28, Ἑβρ. ια'.39,40). Καίτοι οἱ διαπρεπεῖς οὗτοι ἀρχαῖοι ἄνδρες δὲν θὰ ἀποτελῶσι μέρος τῆς πνευματικῆς Βασιλείας καθὼς μὴ κεκλημένοι πρὸς τοῦτο, τῆς ὑψηλῆς ταύτης ἢ οὐρανίας κλήσεως μὴ οὔσης δυνατῆς εἰμὴ μετὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ πληρωθὲν ἀντίλυτρον, θέλουσι κατέχη ἐν τούτοις ὑπέροχον θέσιν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, μαρτυρήσαντες τὴν πίστιν αὐτῶν καὶ ἀγάπην διαρκούσης τῆς κυριαρχίας τοῦ κακοῦ, κατὰ τρόπον ἐπιδοκιμασθέντα παρὰ τοῦ Ἰεχωβά. Οὕτως παρεσκευάσθησαν καὶ εὐρέθησαν ἄξιοι νὰ γίνωσιν ὑπουργοὶ ἐπίγειοι καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς πνευματικῆς Βασιλείας. Ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς ταῦτα εἶνε γεγραμμένον ἐν τοῖς Ψαλμοῖς: «Ἀντὶ τῶν πατέρων σου θέλουσιν εἶσθαι οἱ υἱοὶ σου» αὐτοὺς θέλεις καταστήσει ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. (Ἀπενθύνεται πρὸς τὸν Χριστόν). (Ψαλμ. με'.16).

Οἱ διαπρεπεῖς οὗτοι ἀρχαῖοι ἄνδρες δὲν θὰ εἶνε ὡς οἱ λοιποὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οὐ μόνον ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ δοκιμασία αὐτῶν παρῆλθε ἐνῷ ἡ δοκιμασία τοῦ κόσμου θὰ ἀρχίσῃ τώρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι θὰ ἔχωσιν ἀποκτήσῃ τὴν ἀμοιβὴν τῆς πιστότητός των — θὰ εἶνε τέλειοι, ἀποκατασταθέντος αὐτοῖς πλήρως παντὸς ὃ τι ἀπώλετο ἐν τῷ Ἀδάμ, διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοιότητος, καὶ τελειότητος φυσικῶν δυνάμεων. Οὕτως δὲν θὰ εἶνε μόνον ἐπίγειοι ἄρχοντες (οἱ ἐπίγειοι ἀντιπρόσωποι τῆς Οὐρανίου Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Βασιλείας αὐτοῦ), ἀλλὰ θὰ ἀντιπροσωπεύουν ἀτομικῶς πᾶν ὃ,τι δύναται νὰ ἀποκτήσῃ ὁ προθύμως ὑπὸ τὴν Νέαν Διαθήκην ὑπακούων.

Ὅταν ὁ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ καὶ πάντες οἱ διαπρεπεῖς ἀρχαῖοι ἄνδρες ἀναστῶσι, καὶ ἐμφανισθῶσι μεταξὺ τῶν περισυλλεγόντων Ἰουδαίων κατὰ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας θλίψεως τοῦ Ἰακώβ πρὸς τὸν Γῶγ καὶ Μαγῶγ, αἱ ἀνώτεροι αὐτῶν διανοητικαὶ δυνάμεις ταχέως θὰ καθιστῶσιν αὐτοὺς εὐδαικρίτους ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐπὶ πλέον, ὁ τέλειος αὐτῶν νοῦς ἀμέσως θὰ συναρπάξῃ τὰς γνώσεις καὶ ἐφευρέσεις τῶν ἡμερῶν μας, καὶ θὰ διακρίνωνται ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, ὡς ἦτο ὁ ἀνθρώπος Χριστός Ἰησοῦς, περὶ οὗ ὁ λαὸς ἔλεγε: «Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς;» Ἰωάννου ζ'.15. Καί, ὡς ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τὸν λαὸν θετικῶς, ὀριστικῶς, καθαρῶς, καὶ οὐχὶ μετὰ ἀμφιβολιῶν καὶ συγχύσεων καθὼς ἐδίδασκον οἱ γραμματεῖς, οὕτω θέλουσι πράξῃ καὶ οἱ τέλειοι οὗτοι ἀρχαῖοι ἄνδρες ὅταν ἐμφανισθῶσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἐκτὸς τούτου οἱ ἄξιοι οὗτοι ἄνδρες θὰ ἔχωσιν ἀμε-

σον ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς πνευματικῆς Βασιλείας (τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας) ὥς ὁ Κύριος ἡμῶν εἶχε μετὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ὥς ὁ Ἀδάμ ἀπέλαυε παρομοίας προσωπικῆς ἐπικοινωνίας πρὸ τῆς παραβάσεως καὶ τῆς συνεπεὶα τῆς παραβάσεως καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. Οἱ ἄρχοντες οὗτοι τῆς νέας γῆς (τῆς νέας διατάξεως τῆς κοινωνίας) θὰ εἶνε παρεσκευασμένοι διὰ πῇν ἔντιμον θέσιν τὴν ὀρισθεῖσαν αὐτοῖς.

Οὕτω βλέπομεν, ὅτι, ὅταν φθάσῃ ὁ χρόνος τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Βασιλείας αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οἱ πρῶτοι τῶν θὰ εἶνε ὅλως ἔτοιμοι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ αὐτῶν σοφὴ πολιτεία, ἡ μετριοτήτης αὐτῶν καὶ ἡ προσωπικὴ τῶν πραγματοποιήσεως πάσης χάριτος καὶ ἀρετῆς θὰ προσελκύσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ταχέως θὰ κατατάξῃ αὐτούς — τιμωρηθέντας ὑπὸ τὴν μεγίστην θλίψιν — ἐν ἐνεργῷ συμπτράξει. Καὶ πρὸ τῆς φανερώσεως ἀκόμη τῆς ταυτότητός των, ἀναμφιδόλως ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ θὰ ἔχῃ παρατηρήσῃ τὴν προεξέχουσαν αὐτῶν κατάστασιν ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους.

Πρὸς τούτοις ἀναμνησθῶμεν, ὅτι τὸ κυρίως σχέδιον τοῦ μεγάλου καιροῦ τῆς θλίψεως προσεγγιζούσης ἤδη πρὸς τὸ κορυφωμα αὐτῆς ἦτο νὰ θραύσῃ τὰς λιθίνας καρδίας ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, νὰ ταπεινώσῃ τοὺς ὑπερηφάνους, νὰ ἀνοίξῃ τὸ ἀκαλλέργητον ἔδαφος μὲ βαθείας αὐλακας πόνου, θλίψεως, λύπης, οὕτως ὥστε νὰ προετοιμάσῃ τὸν κόσμον διὰ τὰς μεγάλας εὐλογίας τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας. Καὶ θὰ (μεταχειρισθῇ) χρησιμοποιήσῃ τὸν σκοπὸν του, ὥς ὁ Προφήτης λέγει· «Ὅταν αἱ κρίσεις σου εἶνε ἐν τῇ γῇ (Κύριε), οἱ κάτοικοι τοῦ κόσμου θέλουσι μάθῃ δικαιοσύνην». (Ἡσαϊ. κστ'. 9). Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον πάντες θὰ ἔχωσι μάθῃ, ὅτι ἰδιοτελεῖ σχέδια καὶ πάντα τὰ σχέδια τὰ ἐπινοηθέντα καὶ διεξαχθέντα ὑπὸ πεπτωκότων ἀνθρώπων εἶνε σφαλερά, καὶ ἄγουνσιν μόνον εἰς παντοίας βαθμίδας θλίψεως καὶ συγχύσεως. Καὶ πάντες τότε θέλουσι διακαῶς ἐπιθυμῇ, (μόλον ὅτι θὰ ἀτελεῖσονται περὶ αὐτῆς), βασιλείαν δικαιοσύνης — ὀλίγων ἀναγνωριζόντων πόσον ἐγγὺς εἶνε αὕτη.

Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ τόσον προσφιλεῖς διὰ τὴν Βασιλείαν ἐλπίδες τοῦ Ἰσραὴλ θὰ ἀναγεννηθῶσι μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες ἀναμνησκόμενοι τῶν ὑποσχέσεων θὰ ἔχωσι συναχθῇ ἐν Παλαιστίνῃ. Ὅταν ἐν τούτοις οἱ ἀρχαῖοι διατρεπείς ἄνδρες δηλώσωσι τὴν ἐαυτῶν ἀνάστασιν καὶ ὅτι δικαία κυβέρνησις ἐγκαθιδρύθη, τὸ σχέδιον ἀναμφιδόλως θὰ ἀναγνωρισθῇ ἀμέσως ὥς παρὰ Κυρίου, καὶ, ὅταν θὰ μάθωσιν, ὅτι ἡ πραγματικὴ ὑπὲρ αὐτοῦς Βασιλεία εἶνε ἡ πνευματικὴ, καὶ ὅτι Ἰησοῦς ὁ σταυρωθεὶς εἶνε ὁ Βασιλεὺς καὶ διανοητικῶς μὲ τοὺς ὀφθαλμούς τῆς πίστεως προσδύσῃ πρὸς αὐτόν, ὃν ἐξεκέντησαν, τότε ἐθέλουσι πενήθῃ δι' αὐτόν, ὥς πενήθει

τις διὰ τὸν μονογενῆ αὐτοῦ, καὶ θέλουσι λυπηθῇ δι' αὐτόν, ὥς ὁ λυπούμενος διὰ τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θέλει εἰσθαι πένθος μέγα ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁ Θεὸς «θέλει ἐκχέῃ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαβὶδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλήμ, πνεῦμα χάριτος καὶ ἰκεσιῶν». — Ζαχ. ιβ'. 10, 11.

Τὴν εἰδησιν τῆς κατατροπώσεως τοῦ Γώγ καὶ Μαγώγ, καὶ τῆς θαυμασίας ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν του, θὰ ἐπακολουθήσῃ ταχέως ἢ εἰδησις τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐνδόξων αὐτοῦ πατέρων ἀναστάντων, καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως κυβερνήσεως ἐχούσης τοὺς ἐπὶ κεφαλῇ καὶ τῆς γενικῆς μεταστροφῆς τοῦ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν ἐπὶ μακρὸν ἀπορριφθέντα Μεσσίαν. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πολλὰ ἐκ τούτων θὰ ἐκληφθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν ὡς ἀπάτη. Οἱ Ἰουδαῖοι θὰ καταγελασθῶσιν ὡς ἐξαπατηθέντες, καὶ οἱ ἀρχαῖοι διαπρεπεῖς ἄνδρες ὡς πονηροὶ ἀπατεῶνες.

Ἄλλ' αἱ εὐλογίαι αἱ ἀναμένουσai τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ τὰς νέας ἀρχὰς ἐν Παλαιστίνῃ, θὰ ἐνασκήσωσι τὸσον θαυμασίας καὶ ταχείας μεταβολὰς ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ Ἰσραὴλ, ὥστε θὰ ἐκπλαγῇ ὁ τότε ἀναρχικὸς καὶ ἀποτεθαρρυσμένος κόσμος, καὶ πολλοὶ θὰ ἀχθῶσιν εἰς τὴν ἐξῆς σκέψιν: «Εἴτε ἀπατεῶνες εἴτε μὴ εἶνε οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἱ ὅποιοι διατείνονται ὅτι εἶνε οἱ προφήται ἀναστάντες, εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνοι ὧν ἔχει ἀνάγκη ὁ κόσμος! Εἴθε νὰ ἐξασκήσωσιν ἔλεος ἐπὶ παντὸς τοῦ κόσμου καὶ νὰ φέρωσι τάξιν καὶ εἰρήνην εἰς τὴν παγκόσμιον ἡμῶν ἀταξίαν». Καὶ τότε θὰ προσκαλέσωσι τοὺς θαυμοσίους τοὺς ἀρχοντας παρακαλοῦντες ἵνα ἐπεκτείνωσι πανταχοῦ τὴν διακυβέρνησιν των τὴν τόσον εὐεργετικὴν ἀποδεχθεῖσαν πρὸς τὸν Ἰσραὴλ. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται διὰ τοῦ προφήτου ἐν ταῖς ἀκολουθοῦσι λέξεσι:—

«Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τὸ ὄρος τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου θέλει στηριχθῇ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρεων, καὶ ὑψωθῇ ὑπερὰ τῶν βουνῶν· καὶ λαοὶ θέλουσι συρρέειν εἰς αὐτό. Καὶ ἔθνη πολλὰ θέλουσιν ὑπάγη καὶ εἶπαι· Ἐλθετε, καὶ ἂς ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰακώβ· καὶ θέλει διδάξῃ ἡμᾶς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ θέλομεν περπατήσῃ ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ· διότι ἐκ Σιών θέλει ἐξέλθῃ νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ. Καὶ θέλει κρίνῃ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ θέλει ἐλέγξῃ ἔθνη ἰσχυρά· καὶ θέλουσιν σφυρηλατήσῃ τὰς μαχαίρας αὐτῶν διὰ ὑνία, καὶ τὰς λόγχας αὐτῶν διὰ δρέπανα· δὲν θέλει σηκῶσῃ μάχαιραν ἔθνος ἐναντίον ἔθνους, οὐδὲ θέλουσι μάθῃ πλεόν τὸν πόλεμον». (Μιχ. δ'. 1-4.

Ἡ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΕΠΙΓΕΙΩΝ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΩΝ.

Ὡς δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν, ἢ ἐπικοινωνία μεταξὺ τῶν δυο

φάσεων ἢ μερῶν τῆς Βασιλείας θὰ εἶνε εὐκολος καὶ ἄμεσος· καὶ ἐπομένως ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θὰ εἶνε πλήρης — τῶν ἐπιγείων ἀρχόντων διοχετεύοντων τὰς θείας ἀληθείας. Τοῦτο φαίνεται ὅν ὁ ὑπαινιγμὸς τῶν λόγων τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τὸν Ναθανάηλ: «Ὁψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ (τοὺς ἀγγελιαφόρους τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἄρχοντας τῆς νέας οἰκονομίας) ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ πὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου» (Ἰωάν. α'.51). Τὸ ὄνειρον ὅπερ εἶδεν ὁ Ἰακώβ, τῆς κλίμακος μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἄνοδος καὶ κάθοδος τῶν ἀγγέλων, δὲν ἦτο μίᾳ προφητεία προδεικνύουσα τὴν ἐρχομένην στενὴν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τῆς οὐρανοῦ Βασιλείας καὶ τοῦ κόσμου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔργῳ ὁ Ἰακώβ αὐτὸς ὡς εἰς τῶν ἐπικοινωνούντων ἀγγελιαφόρων θὰ ἔχη μέρος ἐν τῇ εὐλογίᾳ τοῦ κόσμου; Εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι τοιοῦτόν τι ἐσήμενεν. — Γεν. κη'.19-12.

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς, ὁ μεσίτης τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Νόμου, ἦτο ὁ τύπος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Μεσίτου τῆς Νέας Διαθήκης, καθαρῶς διδάσκεται ἐν ταῖς Γραφαῖς καὶ γενικῶς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν σπουδαστῶν τῆς Βίβλου· ἀλλὰ πάντες δὲν ἀνεγνώρισαν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἦτο τύπος ὁλοκλήρου τοῦ Χριστοῦ — κεφαλῆς καὶ σώματος — καὶ ὅτι ἐν τῇ σημασίᾳ ταύτῃ ὁλόκληρος ὁ Εὐαγγελικὸς αἰὼν ἦτο ἡ περίοδος τοῦ ἐγείρειν τὸν Χριστόν. Τοῦτο ἐν τούτοις εἶναι ἡ μόνη ἐφαρμογὴ τοῦ τύπου, ἡ ὁποία ἀρμόζει εἰς πολλὰς περικτώσεις. π.χ. εἰς Πράξ. γ'.22,23.

Κατὰ τὴν χορήγησιν τῆς Διαθήκης τοῦ Νόμου ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ὁ Μωϋσῆς φαίνεται τύπος ὁλοκλήρου τοῦ Χριστοῦ (Κεφαλῆς καὶ σώματος) κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Χιλιετηρίδος, ὅτε ἡ Νέα Διαθήκη θὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν κόσμον — ἀφοῦ ὁ ἦχος τῆς μεγάλης (ἐβδόμης) σάλπιγγος, καὶ τὸ μέγα σκότος καὶ ὁ μέγας σεισμός κλπ. τῆς Ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως θὰ ἔχωσι πτοήσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ καταστήσῃ αὐτοὺς ἐτοιμοὺς, ὅπως ἀκούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, καὶ προθύμους νὰ δεχθῶσι τὴν Νέαν Διαθήκην. Τοῦτο διακεκοιμμένως δεικνύεται ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (Ἑβρ. ιβ'.18-22), ὅστις φαίνεται σημειῶν πᾶν δῆμα τοῦ παραλληλισμοῦ. Ὁ Ἰσραὴλ εἶχε πλησιάζῃ καὶ ἐπὶ τέλους εἶχε φθάσῃ τὸ ὄρος Σινᾶ, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐγγισθῇ, καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου τόσον τρομεραὶ ὄψεις καὶ ἤχοι ἀνεπέμποντο, ὥστε πάντες ἐφοβοῦντο καὶ ἐσείοντο· ἀλλ' ἤδη πλησιάζομεν τὸ ὄρος Σιών καὶ τὰς θαυμασίας δόξας καὶ εὐλογίας αὐτῆς, πολὺ ἀνωτέρας τῶν τοῦ Σινᾶ· ἀλλὰ ταύτας τὰς μεγαλειτέρας εὐλογίας θὰ συνοδεύσωσιν ἡ τρομερωτέρα σάλπιγξ, ἁμαρτοῦς καὶ ὕαισμός κλονίζων — ὁ τελικὸς σεισμὸς πάντων τῶν δυναμένων νὰ κλονισθῶσι (πάσης ἁμαρτίας καὶ ἐναντιότητος πρὸς τὴν θεῖαν θέλησιν), καὶ μόνον τὸ ἀληθὲς

καὶ ἀντέχον δύναται νὰ μείνῃ. Ἡ λύσις ὅλου τοῦ θέματος τούτου εἶνε εἰς τὰς λέξεις: «Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ». (Ἐβρ. ιβ'. 28).

Ἐξετάζοντες τὸν παραλληλισμὸν τούτον εὐρίσκομεν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἀνέβη εἰς τὸ Ὄρος (Βασίλειον) καὶ ἐδοξάσθη ἐν τύπῳ τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψε τόσον, ὥστε ὁ Ἰσραήλ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀτενίσῃ πρὸς αὐτόν. Τοῦτο ὑποτυποῖ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Ἑκκλησίας (Χριστοῦ — κεφαλῆς καὶ σώματος) ἐν δόξῃ. Καὶ ὁ πέπλος, ὃν ὁ Μωϋσῆς μετὰ ταῦτα ἐφόρεσεν ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔφερεν ὅτε ἦτο ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Ὄρει ὑποτυποῖ τὴν ἐπίγειον φάσιν τῆς Βασιλείας, τοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, δι' ὧν ὁ Χριστὸς θέλει ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν λαὸν καὶ θέλει ἀντιπροσωπευθῇ, τῆς δόξης οὔσης κεκρυμμένης. Τοῦτο εἶνε ἐμφανὴς ὑπαινιγμὸς τῆς στενῆς ἐπικοινωνίας ἣ ὁποία θέλει ὑφίστασθαι μετὰ τῶν ἐπιγείων ἀρχόντων καὶ τῶν οὐρανίων Βασιλέων καὶ Ἱερρέων. Ἡ ἀνάβασις τοῦ Μωϋσέως εἰς τὸ ὄρος, ἵνα ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τὸν Ἰεχωβά, ἐνῷ τὸ ὄρος ἦτο κατακαλυμμένον ὑπὸ νεφῶν λάμπον στιγμαίως ἐξ ἀστραπῶν, καὶ ἡ γῆ ἔσειετο καθόσον ὁ κεραυνὸς ἐκυλίετο, ὑπετύπουν, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ θέλει συμπληρωθῇ, τὰ τελευταῖα μέλη αὐτοῦ θέλουσιν ἀλλαγῇ καὶ θέλουσι γίνῃ δεκτὰ εἰς τὴν Βασιλείαν, καθ' ὃν χρόνον ἡ παροῦσα διάταξις τῶν πραγμάτων μεταβληθῇ ἐν τῷ μέσῳ μεγάλου καιροῦ θλίψεως οἷαν οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐδοκίμασεν ἡ γῆ.

Ὡς αἱ πρῶται πλάκες τοῦ Νόμου, αἱ ὁποῖαι εἶχον θραυσθῇ, ὑπετύπουν τὴν ἀποτυχίαν τῆς Διαθήκης τοῦ Νόμου λόγῳ τῆς ἀσθενείας τῆς σαρκός, οὕτω αἱ δευτέραι πλάκες ὑποτυποῦσι τὴν Νέαν Διαθήκην, ἧς Μεσσίας εἶνε ὁ Χριστὸς, καὶ ἥτις δὲν θέλει ἀποτύχῃ. Ἡ Νέα Διαθήκη θὰ τεθῇ ἐν ἐνεργείᾳ εὐθὺς ὡς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἠθέλει συμπληρωθῇ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν του ὡς τὸν Μωϋσῆν μεγάλου Προφήτου ἐξακολουθεῖ. (Πράξεις γ'. 23). Ἡδὴ σημειωτέον, ὅτι, ὅτε αἱ δευτέραι πλάκες τοῦ Νόμου (ὑποτυποῦσαι τὴν Νέαν Διαθήκην) παρεδόθησαν, τότε ὁ Μωϋσῆς τόσον εἶχεν μεταβληθῇ, ὥστε μετέπειτα ἐφόρει πέπλον ἐνώπιον τοῦ λαοῦ καθότι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔλαμπεν.

Ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς Βασιλείας θὰ συνοδευθῇ ὑπὸ τοιούτων φόβον ἐμποιουσῶν σκηνῶν, ὥστε ὁλόκληρος ὁ κόσμος θὰ τρέμῃ, καὶ προθύμως θὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν Κεχρισμένον τοῦ Ἰεχωβά ὡς τὸν Βασιλέα ἀπαξιαπάσης τῆς γῆς. Ὡς ὁ Ἰσραήλ ἐδεήθη ἵνα μὴ πλέον ὁ Κύριος ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτούς διὰ τρομερῶν ὄψεων καὶ ἤχων οἷοι οἱ ἐπὶ Σινᾷ μαφτυρηθέντες, οὕτω πάντες οἱ λαοὶ θέλουσιν ἐπιθυμήσῃ ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς παύσῃ ὁμιλῶν αὐτοῖς ἐν τῇ ὁργῇ του καὶ λυπῶν αὐτούς ἐν τῇ σφοδρᾷ καὶ δικαίᾳ ἀγανακτήσει.

του, καὶ θὰ προθυμοποιηθῶσιν ν' ἀκούσωσιν ἀμέσως τοῦ Μεγάλου Μεσίτου, ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν ὡς τὸν Βασιλέα ὃν ὁ Ἰεχωβά τίθησιν ὑπεράνω αὐτῶν — τὸν Ἑμμανουήλ ὅστις εἶναι τὸ μέγα ἀντίτυπον τοῦ Μαῦσέως, τοῦ κεκαλυμμένου (κεκρυμμένου) Προφῆτου, Ἱερέως καὶ Βασιλέως. — Πρὸβλ. Ἑβρ. ιδ'.19 καὶ Ψαλμ. 6'.5,6.

Ὁ Ἰσραήλ θέλει εἰσθαι πρόθυμος καὶ ἀνυπόμονος διὰ πῆν Νέαν Βασιλείαν· ὡς γέγραπται· «Ὁ λαὸς θέλει εἰσθαι πρόθυμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου». (Ψαλμ. ρι'.3). Θὰ εἴνε ὅ,τι ἀκριβῶς ὁ Ἰσραήλ προσδοκᾷ (τετυφλωμένος πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν πνευματικὴν κλήσιν τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος)· θὰ εἴνε μόνον πολὺ μεγαλοπρεπέστερον καὶ μᾶλλον διαρκὲς παρ' ὅσον ἀντελήφθη ὁ Ἰσραήλ. Τότε πολλοὶ κακῶς δεδιδαγμένοι, ἐν μέρει πιστεύοντες ἐν Χριστῷ θέλουσιν εἶπαι· «Οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν (ἐκηρυξαμεν), καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;» (Ματθ. ζ'.22). Οὗτοι δὲν θὰ ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἡ νύμφη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ θὰ μετᾴχωσιν τοῦ κλαυθοῦ καὶ τρυγμοῦ τῶν δδόντων κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης θλίψεως, καὶ θέλουσιν ἀναμφιβόλως γίνῃ λαὸς τοῦ Ἰεχωβά καὶ «πρόθυμοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς τους». Καὶ τῶντι, πολὺ ταχέως, ὡς δηλοῖ τὸ θέμα ἡμῶν, ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς «ἡ ἐπιθυμία πάντων τῶν λαῶν».

ΗΘΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.

Ὁ Νόμος τοῦ Κυρίου, ὅστις θέλει τότε ἐξέλθῃ ἐκ Σιών — τῆς Βασιλείας — καὶ κηρυχθῇ εἰς πάντας τοὺς λαοὺς ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς Νέας Μητροπόλεως τοῦ κόσμου, ὡς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διὰ τῶν ἀρχόντων του· θὰ αἰχμαλωτίσῃ πᾶν ὅ,τι ἀναγνωρίζεται ἤδη ὡς κακόν. Ἡθικαὶ μεταρρυθμίσεις θὰ εἰσαχθῶσι καθ' ὅλην τὴν γραιμὴν· οἰκονομολογικά, κοινωνικά καὶ θρησκευτικά ζητήματα θὰ ἀναθεωρηθῶσιν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην καὶ τὴν Ἀγάπην. «Θέλω βάλλῃ τὴν κρίσιν εἰς τὸν κανόνα καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν στάθμην». (Ἡσα. κη'.17). Πάντα τὰ ἐπὶ γῇ· θὰ ρυθμισθῶσι καὶ σταθμισθῶσι μετὰ δικαιοσύνης καὶ θὰ τεθῶσιν εἰς αὐστηράν πρὸς ταύτην συμφωνίαν.

Ὅπόσῃν σημασίῳν θὰ ἔχῃ ἡ κατάργησις πάσης ἐργασίας ἐμβαλούσης εἰς πειρασμὸν τὴν ἀνθρωπότητα διὰ δελεασμοῦ καὶ ἀπάτης τῆς ἀσθενοῦς καὶ πεπτωκυίας φύσεως καὶ τοῦ ἀνισοστάθμου τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν χαρακτηρισμῶν! Τὰ ἐργοστάσια οἰνοπνεύματος καὶ ζύθου, αἱ αἵθουσαι, τὰ χαμαιτυπεῖα καὶ ἐν γένει πάντα τὰ καταστήματα τὰ καταστρέφοντα χρόνον καὶ φθείροντα τὸν χαρακτῆρα θὰ καταργηθῶσι· καὶ οἱ ἐνασχολούμενοι

εἰς ταῦτα θὰ ἐπαδοθῶσιν εἰς ἄλλο τι ἔργον εὐεργετικὸν καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς ἄλλους.

Ὡσαύτως ἡ ναυπήγησις πολεμικῶν πλοίων καὶ ἡ κατασκευὴ πολεμοφοδίων θὰ παύσῃ, καὶ οἱ σπῆραι θὰ διαλυθῶσιν. Ἡ Νέα Βασιλεία δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην αὐτῶν, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ ἄφθονον δύναμιν ἵνα ἐκτελῇ συνοπτικὴν διαδικασίαν τιμωροῦσα τοὺς κακοποιούς, ὅταν ἀποφασίσωσιν οὗτοι νὰ πράξωσι τὸ κακὸν καὶ πρὶν ἔτι νὰ βλάψωσι τοὺς ἄλλους. — διότι «δὲν θέλουσι καταποιεῖ οὐδὲ φθείρῃ ἐν ὄλῳ τῷ ἁγίῳ μου Ὅρει» (Ἡσαϊ. ια'.9), ἄλλως οἱ ἀρμόδιοι καὶ δίκαιοι Κριταὶ θὰ ἐπιφέρωσι τὸν Δεύτερον θάνατον ἐπὶ τοὺς ἀδιορθώτους. (Ἡσαϊ. λβ'.1-8, ξε'.20-25, Α'. Κορινθ. στ'.2).

Αἱ τραπεζιτικαὶ καὶ μεσιτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἄλλαι παρόμοιαι ἐνασχολήσεις, αἵτινες ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας εἶνε λίαν ἐπωφελεῖς, δὲν θέλουσιν ἔχῃ πλέον τόπον (ἐν τῇ Νέᾳ Βασιλείᾳ). διότι ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας οἱ ἄνθρωποι θὰ θεωρῶσιν ἄλλήλους ὡς μέλη μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, καὶ ἐπομένως τὰ ἰδιαίτερα κεφάλαια καὶ ἐν γένει ἡ ἀνάγκη τοῦ χρήματος θὰ εἶνε πράγματα τοῦ παρελθόντος. Γαιοκτημόνες καὶ ἐκμισθωταὶ θέλουσιν εὐρὴν νέας ἐνασχολήσεις, διότι ὁ νέος Βασιλεὺς δὲν θέλει ἀναγνωρίσῃ ἰσχύοντας τοὺς τίτλους των καὶ τὰς πράξεις των αἱ ὁποῖαι ἀναγνωρίζονται ἤδη δι' ἐγγράφων. Θέλει εἶπῃ ὁ Ν. Βασιλεὺς, ὅτι, ὅτε ἐν τῷ Κρανίῳ τόπῳ ἐξηγόρασε τὸν Ἀδάμ καὶ τὸ γένος του, ἐξηγόρασεν ἐπίσης καὶ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἀδάμ, τὴν γῆν (Ἐφ. α'.14). καὶ θέλει διανείμῃ ταύτην οὐχ μόνον μεταξὺ τῶν ἰδιοτελῶν, φιλαργύρων καὶ ἀρπάγων, ἀλλὰ τοῦναντίον καὶ εὐφορώτερα αὐτῆς μέρη θέλουσι δοθῇ εἰς τοὺς «πραεῖς» σύμφωνως πρὸς τὴν υπόσχεσιν του κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρου διδασκαλίαν του. «Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσωσι τὴν γῆν». (Ματθ. ε'.5).

Περὶ τούτου τοῦ Μεγάλου Βασιλέως καὶ Κριτοῦ (κεφαλῆς καὶ σώματος), ὑποτιπομένου διὰ τοῦ Μωϋσέως λέγει ὁ Κύριος. «Τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου θέλει ἀναπανθῇ ἐπ' αὐτόν, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ δυνάμεως, πνεῦμα γνώσεως καὶ φόβου τοῦ Κυρίου. καὶ θέλει κάμει αὐτὸν δξύνουν εἰς τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ὥστε δὲν θέλει κρίνῃ κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲ θέλει ἐλέγχῃ κατὰ τὴν ἀκρόασιν τῶν ὠτίων αὐτοῦ. ἀλλ' ἐν δικαιοσύνῃ θέλει κρίνῃ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐν εὐθύτητι θέλει ὑπερασπίζεσθαι τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς. καὶ θέλει πατάξῃ τὴν γῆν ἐν τῇ ῥάβδῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ διὰ τῆς πνοῆς τῶν χειλέων αὐτοῦ θέλει θανατῶνῃ τὸν ἄσεβῆ. καὶ δικαιοσύνη ἥθει εἰσθαι ἡ ζώνη τῆς ὁσφύος αὐτοῦ, καὶ πίστις ἡ ζώνη τῶν πλευρῶν αὐτοῦ». — Ἡσαϊ. ια' 2-5.

Ὡς φαίνεται, τὸ θεῖον τοῦτο πρόγραμμα θέλει καταστήσῃ τὴν γῆν Παράδεισον διὰ τοὺς πτωχοὺς, ἀλλὰ τόπον ἀγωνίας διὰ τοὺς ἤδη συνηθισμένους εἰς πτὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ πλήθους ὑπεροχὴν εἴτε ἐνεκα ἀγαθῆς τύχης ἢ ἀνωτέρων προσόντων καὶ εὐκαιριῶν, εἴτε δι' ἀτίμων πράξεων. Καὶ τὸ τοιοῦτον ἤθελε μᾶς ὑπενθυμίση τοὺς πρὸ δέκα ὀκτὼ αἰώνων ἐκφρασθέντας λόγους τοῦ Κυρίου: «Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινᾶσете. Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.» (Λουκ. στ'. 24, 25).

Οὗτοι (οἱ πλούσιοι) θέλουσιν ἔχη κατ' ἀρχὰς διάθεσιν νὰ θρηνηώσωσι τὴν ἀπώλειαν τῶν πλεονεκτημάτων των, καὶ ὡς εὐρίσκουσιν ἥδη δύσκολον νὰ ὑπαχθῶσι ὑπὸ τοὺς ὄρους τῆς ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης καὶ αὐτοθυσίας, αἵτινες θέλουσιν ἀνταμειφθῇ διὰ συμμετοχῆς ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ, οὕτω τότε (ἐν τῇ Νέᾳ Βασιλείᾳ) οἱ πρότερον συνηθισμένοι εἰς τὸν πλοῦτον θὰ ἀπαντήσωσι δυσκολίας, τὰς ὁποίας δὲν θὰ δοκιμάσωσι βεβαίως οἱ προηγουμένως δεδιδαγμένοι ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἀτυχῶν.

Ἄλλ' ἢ ἀναπόφευκτος ἰσοπέδωσις τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία θέλει συντελεσθῇ διὰ τῆς ἀναρχίας τῆς Ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτή· καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον (βραδέως μὲν εἰς τινὰς, ταχύτερον δὲ εἰς ἄλλους) τὰ πλεονεκτήματα τῆς βασιλείας τῆς Ἀγάπης θὰ ἀναγνωρισθῶσι καὶ γενικῶς ἐκτιμηθῶσι. Θα κατανοήσωσιν οἱ ἄνθρωποι τότε, ὅτι ὑπὸ τὴν θεϊαν διαρρύθμισιν πάντες δύνανται, ἐὰν θὰ θέλωσι, νὰ εὐλογηθῶσι, νὰ εἰσπραγματικῶς εὐτυχεῖς, καὶ νὰ βαδίσωσι τὴν Ἀγίαν ὁδὸν (τὴν λεωφόρον) τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἀνθρωπίνην τελειότητα (κατ' εἰκόνα Θεοῦ) καὶ εἰς αἰώνιον ζωὴν (Ἡσαΐ. λε'. 8). Ὅπερ ἦδη ἀνομολογεῖται ὡς ὁρθόν, θὰ εὐρεθῇ τότε ἀπολύτως· τοιοῦτον ἦτοι, μὲ τὰς παρούσας εὐκολίας, ἐὰν πάντες οἱ ἄνθρωποι ἐτίθεντο εἰς ἔργον συστηματικῶς καὶ φρονίμως, οὐχὶ περισσότερα τῶν τριῶν ὥρῶν ἐργασία θὰ ἦτο ἀναγκαῖα δι' ἕκαστον ἄτομον. Καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς οὐρανίου Βασιλείας αἱ ὥραι τῆς ἀπὸ τῶν ἔργων ἀναπαύσεως δὲν θέλουσιν ἐπιφέρει ἡθικὴν τινα ἢ φυσικὴν βλάβην ὡς γίνεται ἥδη ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ πειρασμοῦ ἐπιδρωντος ἐπὶ τῆς κληρονομηθείσης ἀσθενείας.

Τούναντίον, ὅταν ὁ Σατανᾶς δεθῇ (τὸ κακὸν ἀναχαιτισθῇ) καὶ ἐκλείψωσιν οἱ ἑξωτερικοὶ πειρασμοί, αἱ ὥραι τῆς ἀναπαύσεως θὰ καταναλίσκωνται, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς δεδοξασμένης Ἐκκλησίας, εἰς μελέτας, αἱ ὁποῖαι θὰ γίνωνται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐλκυστικαὶ καὶ ἐνδιαφέρουσαι — μελέτας τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Θεοῦ τῆς Φύσεως, καὶ τῶν ἐνδόξων αὐτοῦ ἰδιοτήτων, τῆς Σοφίας Αὐτοῦ, Δικαιοσύνης, Ἀγάπης καὶ Δυνάμεως. Καὶ οὕτω,

εὐαρέστως οἱ ἄνθρωποι θὰ δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς τελειότη-
τα — ἥτις εἶνε τὸ τέλος τοῦ δρόμου αὐτῶν ἢ ἡ δοκιμασία των
διότι ἀναμνησθῶμεν, ἡ νέα κυβέρνησις δὲν θὰ λαμβάνη γνῶσιν
μόνον τῶν μεγάλων ὑποθέσεων καὶ ἐνδιαφερόντων τῶν ὑπηρε-
των αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλαχίστων αὐτῶν ὑποθέσεων. Θέλει εἰ-
σθαι «πατρικὴ κυβέρνησις» ἐν τῇ πληρεστάτῃ σημασίᾳ τῆς λέξε-
ως.

Πολλοὶ μετὰ φόβου ἤθελον ἀποδέλψη πρὸς τὴν Νέαν Βασιλει-
αν καὶ θεωρήσῃ ταύτην ὡς τὴν αὐτοκρατορικωτέραν κυβέρνησιν,
ἣν ἐγνώρισε ποτε ὁ κόσμος, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ ζωὴ, ἡ περιουσία
καὶ τὰ συμφέροντα παντός τοῦ ἀνθρωπίνου γένους θὰ κείνται
ἀπολύτως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως ἀνεγκλήτως, ἐὰν μὴ εἰ-
χομεν τὰς μᾶλλον ἀπολύτους καὶ πειστικὰς ἀποδείξεις, ὅτι πᾶς
κανονισμὸς καὶ διευθέτησις τῆς Βασιλείας ἐσχεδιάσθη πρὸς ὄ-
φελος τῶν ὑπηκόων αὐτῆς. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Μεσσιανικῆς ταύτης
Βασιλείας οὕτως ἠγάπησεν ἐκείνους, ὑπὲρ οὓς μέλλει νὰ βασι-
λεύσῃ, ὥστε ἔδωκε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν ὡς ἀντίλυτρον, ἵνα ἐξα-
σφαλίσῃ αὐτοῖς τὸ δικαίωμα ἀτομικῆς δοκιμασίας δι' αἰώνιον
ζωὴν· καὶ ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Χιλιετοῦς αὐτοῦ Βασιλείας εἶνε
νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς ἐν τῇ δοκιμασίᾳ ταύτῃ. Τὶ περισσότερον τού-
του ἡδύνατο νὰ ζητηθῇ; Ὡς Λυτρωτῆς ἔχει τὸ ἀπόλυτον δικαίω-
μα νὰ ἐξελέγῃ ἐκεῖνο ὅπερ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος ἐξηγό-
ρασεν. Καὶ πάντες ἐκτιμῶντες τοιαύτην ἀγάπην, ἣν κατέδειξεν,
ἤθελον (ἐὰν τὸ τοιοῦτον ἤθελεν ἀφελθῇ εἰς τὴν διάθεσίν των —
ὅπερ ὁμως δὲν θέλει γίνῃ οὕτω) εὐχαρίστως παραχωρήσῃ αὐτῷ
πᾶσαν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν καὶ ὑποταγῇ εἰς τὴν δικαίαν αὐτοῦ
βούλησιν.

Ἀλλὰ εἰς τοὺς «ἀγίους», οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι συγκληρονόμοι καὶ
ἐπομένως καὶ συνδικασταὶ ἐν τῇ Βασιλείᾳ δυνάμεθα νὰ ἐμπιστευ-
θῶμεν ἀσφαλῶς τοιαύτην ἀπόλυτον αὐτοκρατορικὴν δύναμιν;

Μάλιστα! Ὡς ὁ Χριστὸς ἀπέδειξεν, ὅτι εἶχε τὸ πνεῦμα τοῦ
Οὐρανίου Πατρὸς, καὶ εἶνε «ἡ καθ' αὐτὸ εἰκὼν τοῦ προσώπου τοῦ
Πατρὸς», οὕτω πάντες, οἵτινες θὰ ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ «μικροῦ
ποιμνίου», οἱ συγκληρονόμοι αὐτοῦ ἐν τῇ Βασιλείᾳ, θὰ εἶνε δεδο-
κιμασμένοι ὅτι ἔχουσι «τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ» — τὸ Ἅγιον
πνεῦμα τῆς Ἀγάπης. Εἰς τῶν ὄρων τῆς «κλήσεως αὐτῶν» εἶνε ὅτι
ἤθελον γίνῃ «ἀντίγραφα τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» καὶ ὅτι
ἄνευ τῆς τοιαύτης ὁμοιότητος δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ κάμωσιν βε-
βαίαν τὴν κλήσιν αὐτῶν καὶ ἐκλογὴν. Ἀκριβῶς, ἵνα συμπαθῶσιν
ἐκείνους, οἵτινες θὰ εἶνε τότε (ἐν τῇ Βασιλείᾳ) ὑπὸ τὴν φροντί-
δα καὶ ὁμηγίαν των, ἐκλέγονται οὗτοι (οἱ ἅγιοι) μεταξὺ τῶν
ἀσθενῶν καὶ ἀτελῶν καὶ διδάσκονται νὰ τελῶσι τὸν καλὸν ἀγῶνα
διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐναντίον τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀ-

μαρτίας. Μάλιστα τόσοι οἱ Ἱερεῖς ὅσον καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ Βασιλείου Ἱερατεύματος δύνανται νὰ εἶνε ἐμπιστευμένοι ἄνευ οὐδενὸς φόβου. Ὁ Ἰεχωβά θέλει ἐμπιστευθῇ τὴν δύναμιν εἰς τοὺς, καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι ἡ καλλίστη ἐγγύησις ὅτι μετὰ δικαιοσύνης, σοφίας καὶ ἀγάπης θέλει εὐλογηθῇ ὁ κόσμος.

Ο ΚΑΝΩΝ ΤΗΣ ΣΙΔΗΡΑΣ ΡΑΒΔΟΥ.

Τὰ ἔθνη θὰ κυβερνηθῶσι διὰ βίας, ἀκαταμαχῆτου βίας μέχρις οὗ ἐγκαθιδρυθῇ ἡ δικαιοσύνη διὰ γενικῆς πάντων ὑποταγῆς — πᾶν γόνυ θέλει κάμνη, πᾶσα γλῶσσα θέλει ὁμολογήσῃ τὴν θείαν δύναμιν καὶ δόξαν, καὶ ἡ ἔξωθεν ὑπακοὴ θέλει εἶσθαι καταναγκαστική. Ὡς γέγραπται· «Ποιμανεῖ τὰ ἔθνη ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ὡς τὰ σκευὴ τὰ κεραμικὰ συντρίβεται (τὰ ἔθνη)». (Ἀποκ. β'. 27). Ἡ πληρὴς αὐτὴ καὶ ἡ θραύσις θὰ εἶνε κυρίως ἔργον τῆς Ἡμέρας τῆς Ἐκδικήσεως, καίτοι δὲ ἡ δύναμις καὶ ἡ ράβδος θὰ παραμένωσιν ἔτι κατ' ἅπασαν τὴν Χιλιετηρίδα, δὲν θὰ γίνῃ πιθανῶς ἀνάγκη τῆς χρήσεως αὐτῶν, καθότι πᾶσα ἐναντιότης θέλει ἐλεγχθῇ ἐν τῷ καιρῷ τῆς μεγάλης θλίψεως. Κατὰ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ Προφήτου, ὁ Ἰεχωβά κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον θέλει λέγει εἰς τοὺς φωνάζοντας, κραυγάζοντας καὶ ἀπολογουμένους ἀνθρώπους· «Ἑσυχάζετε, καὶ γνωρίσατε, ὅτι ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεός· Θέλω ὑψωθῇ μετὰ τῶν ἔθνων· θέλω ὑψωθῇ ἐν τῇ γῇ». (Ψαλμ. μστ'. 10). Τὸ ἔργον ἐν τούτοις τοῦ Χιλιετοῦς Αἰῶνος θέλει εἶσθαι νὰ «βάλῃ τὴν κρίσιν εἰς τὸν κανόνα καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὴν στάθμην» εἰς πάσας τὰς τε μικρὰς καὶ τὰς μεγάλας ὑποθέσεις ἐκάστου ἀτόμου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅπερ ὀλόκληρον θέλει γίνῃ «διδάκτον Θεοῦ» διὰ τοῦ ἐκκελεγεμένου Μεσίτου τῆς Διαθήκης, τοῦ μεγάλου Προφήτου, Ἀρχιερέως καὶ Βασιλέως (κεφαλῆς καὶ σωματος)· Προφήτης ἐν τῇ σημασίᾳ διδασκάλου, Ἀρχιερέως ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ Μεσίτου, ὅστις ἀπολυτρώσας τὸ ἀνθρώπινον γένος εἶναι προστάτης καὶ συνήγορος αὐτοῦ καὶ διανομὴς θείας εὐνοίας. «Ὅτι σὺ εἰ ἱερεὺς εἰς πὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ». (Ἐβρ. ζ'. 17) — Θέλει εἶσθαι ἱερεὺς ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.) Ζαχ. στ'. 13). — «Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς». (Πράξ γ'. 22. Δευτ. ιη'. 15).

Ὡς προσωποποιήσις τῆς σοφίας ὁ νέος Βασιλεὺς λέγει· «Ἐμοῦ εἶνε ἡ βουλὴ καὶ ἡ ἀσφάλεια· ἐγὼ εἰμαι ἡ σύνεσις· ἐμοῦ ἡ δύναμις. Δι' ἐμοῦ οἱ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ οἱ ἄρχοντες θεσπίζουσι δικαιοσύνην. Δι' ἐμοῦ οἱ ἡγεμόνες ἡγεμονεύουσιν, καὶ οἱ μεγιστάνες, πάντες οἱ κριταὶ τῆς γῆς (ἡ ἐπίγειος φάσις τῆς Βασιλείας). Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας ἀγαπῶ καὶ οἱ ζητοῦντες με πρῶτ' ἑλθούσι· με εὐρῇ. Πλοῦτος καὶ δόξα εἶναι μετ' ἐμοῦ, ἀγαθὰ διανεμόντα καὶ

δικαιοσύνη. Οἱ καρποὶ εἶνε καλλίτεροι χρυσοῦ, καὶ χρυσοῦ καθαρου· καὶ τὰ γεννήματά μου, ἐκλεκτοῦ ἀργυρίου. Περιπατῶ ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, ἀναμέσον τῶν τριῶν τῆς κρίσεως, διὰ νὰ κάμω τοὺς ἀγαπῶντάς με νὰ κληρονομήσωσιν ἀγαθὰ, καὶ νὰ γεμίσω πους θησαυροὺς αὐτῶν». (Παρ. η'. 14-21). — «Ὅστις εὗρη ἐμέ, θέλει εὗρη ζωὴν, καὶ θέλει λάβῃ χάριν παρὰ Κυρίου. Ὅστις ὁμως ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ, τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀδικεῖ· πάντες οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσι θάνατον». (η'. 35-36).

Ο ΙΣΡΑΗΛ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ.

Προφανῶς ὁ κόσμος θὰ λάβῃ καιρὸν νὰ ἴδῃ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τὴν ἐξάσκησιν τῆς θείας κυβερνήσεως, καὶ τὰς πρακτικὰς αὐτῆς ὥφελειας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τότε παρὰ τοῖς ἔθνεσιν ἐπακρατοῦσαν ἀναρχίαν, οὕτως ὥστε ἡ πλειονότης πάντων τῶν ἐθνῶν θὰ ἐπιθυμήσωσι τὴν κυβερνήσιν τῆς Βασιλείας. Τοῦτο πιστῶς ἀπεικονίζεται ἐν τοῖς προφητικαῖς λόγοις, τοῖς ἀπευθυνθεῖσι πρὸς τὸν Ἰσραὴλ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον: —

«Σηκώθητι, φωτίξου διότι τὸ φῶς σου ἦλθε, καὶ ἡ δόξα τοῦ Κυρίου ἀνέτειλεν ἐπὶ σέ. Διότι, ἰδοὺ, σκότος θέλει καλύψῃ τὴν γῆν καὶ ζόφος τὰ ἔθνη· ἐπὶ σέ ὁμως θέλει ἀνατεῖλῃ ὁ Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ θέλει φανερωθῇ ἐπὶ σέ. Καὶ τὰ ἔθνη θέλουσιν ἔλθῃ εἰς τὸ φῶς σου, καὶ οἱ βασιλεῖς (οἱ κυρίαρχοι τῆς γῆς) εἰς τὴν λάμπην τῆς ἀνατολῆς σου. (Τοῦτο θέλει ἐφαρμοσθῇ εἰς τὸν πνευματικὸν Ἰσραὴλ, τὸν ἥλιον τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς ἐπαγγέλους αὐτοῦ ἀντιπροσώπους — τὸν σαρκικὸν Ἰσραὴλ ἀποκατασταθέντα εἰς τὴν εὐνοίαν)».

«Ὑψωσον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, καὶ ἰδέ· πάντες οὗτοι συναθροίζονται, ἔρχονται πρὸς σέ· οἱ υἱοὶ σου θέλουσιν ἐλθῇ μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου θέλουσι τραφῇ εἰς τὰ πλευρά σου. (Πρβλ. Ἰεζ. ιστ'. 61). Τότε θέλεις ἴδῃ καὶ χαρῇ, καὶ ἡ καρδία σου θέλει ἐκπλαγῇ καὶ πλατυνθῇ· διότι ἡ ἀφθονία τῆς θαλάσσης (αἱ ἀναρχικαὶ μάζαι, Ἀποκ. κα'. 1) θέλει στραφῇ πρὸς σέ· αἱ θυγάμεις τῶν ἐθνῶν θέλουσιν ἐλθῇ πρὸς σέ..... καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς αἶνους τοῦ Κυρίου». (Ἡσαϊ. ξ'. 1-6, 11-20).

Ἀληθῶς αὕτη θέλει εἶσθαι ἐνδοξος ἡμέρα διανοίξεως τετυφλωμένων ὀφθαλμῶν καὶ μεταστροφῆς πολλῶν εἰς δικαιοσύνην! Θὰ εἶνε ἡμέρα μετανοίας καὶ ἀναζωογονήσεως διὰ τῆς στάθης τῆς ἀληθείας καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς ψευδοῦς διδασκαλίας. Θὰ εἶνε ὁ ὑπὸ τὸν Προφήτην ἀναφερόμενος χρόνος, καθ' ὃν «Ἐν ἔθνεσιν θέλει γεννηθῇ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ». (Ἡσαϊ. ξστ'. 8). Ὁ Ἰσραὴλ θὰ εἶνε τοῦτο τὸ ἔθνος· (1) ὁ πνευματικὸς Ἰσραὴλ, τὸ «ἅγιον ἔθνος»· (2) ὁ σαρκικὸς Ἰσραὴλ, ὁ ἐπίγειος αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος. Καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰσραὴλ θέλει ἐξέλθῃ τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον θέλει

φέρη τὸν τιμωρηθέντα κόσμον) νὰ κάμῃ τὰ γόνάτ' αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐκχέῃ τὸ ὑπεσχημένον πνεῦμα Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ὡς ἐξεχύθη ἤδη ἐπὶ τοὺς ἀληθεῖς αὐτοῦ δούλους καὶ δούλας.
— Ἰωήλ 6' 28.

Αὕτη εἶνε ἡ σωτήριος ἡμέρα, περὶ ἧς ὁ προφήτης Δαβὶδ ᾄδει (Ψαλμ. ρη'. 18-27) :—

«Αὕτη εἶνε ἡ ἡμέρα, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Κύριος· ὡς ἀγαλλιασθῶμεν καὶ ὡς εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. Ὁ λίθος τὸν ὅποιον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγινε κεφαλὴ γωνίας! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡ Κύριε, σῶσον, δέομαι! Ὡ Κύριε, εὐδόωσον, δέομαι. Αὐστηρῶς μὲ ἐπαίδευσεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ δὲν μὲ παρέδωκεν εἰς θάνατον. Ἀνοίξατε εἰς ἐμὲ τὰς πύλας τῆς δικαιοσύνης· θέλω εἰσελθῆ εἰς αὐτάς, καὶ θέλω δοξολογήσῃ τὸν Κύριον. Αὕτη εἶνε ἡ πύλη τοῦ Κυρίου· οἱ δίκαιοι θέλουσιν εἰσελθῆ εἰς αὐτήν. Θέλω σὲ δοξολογῆ, διότι μοῦ ἐπήκουσας, καὶ ἔγινες εἰς ἐμὲ σωτηρία. Ὁ Θεὸς εἶνε ὁ Κύριος καὶ ἔδειξε φῶς εἰς ἡμᾶς».

Οὕτω βλέπομεν, ὅτι αἱ ἐκπαιδευτικαὶ μεταρρυθμίσεις καὶ διδασκαλίαι τοῦ μέλλοντος θέλουσιν ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων· θὰ ἀρχίσωσιν ἀπὸ τοῦ μαθήματος «Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου» (Παρ. θ'. 10). Μία τῶν μεγάλων δυσκολιῶν κατὰ τὸν παρόντα χρόνον μορφωτικῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἄγει πρὸς τὴν ὑπερηφάνειαν, ἀλαζονείαν καὶ δυσαρέσκειαν, εἶνε ἡ ἔλλειψις τῆς στοιχειώδους ταύτης σοφίας. Πᾶν ἔργον χάριτος ὑπὸ τοὺς κανόνας τῆς Βασιλείας καταλλήλως θὰ ἀρχίσῃ καὶ ὀλοτελῶς θὰ ἐκπληρωθῇ.

Οὐδὲν πλάσμα τοῦ ἀπολυτρωθέντος γένους θέλει εἶσθαι τοσον εὐτελες ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θείαν χάριν διὰ τῆς παντοδυνάμου καὶ ὑψιλογημένης ἐνεργείας τῆς Βασιλείας. Ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἐξέπεσεν ὁ ἄνθρωπος ἔνεκα τῆς ἁμαρτίας, πάλιν ὑπάρχει χεῖρ ἑλέους ἡ ὁποία θέλει ἐλευθερώσῃ αὐτόν· οὐδὲν σκότος ἀγνοίας καὶ δεισιδαιμονίας εἶνε τόσον πικρὸν ἐν οἰκδη- ποτε καρδίᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ διεισδύσῃ τὸ φῶς τῆς θείας ἀληθείας καὶ ἀγάπης καὶ φέρῃ εἰς αὐτήν γνῶσιν τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιásεως τῆς νέας ἡμέρας, καὶ εὐκαιρίαν συμμετοχῆς ἐν αὐτῇ δι' ὑπακοῆς. Οὐδεμία ἀσθένεια προσβάλλουσα καὶ μιαινουσα τὸ φυσικὸν θέλει εἶσθαι πέραν τοῦ ἀμέσου ἐλέγχου τοῦ Μεγάλου Ἰατροῦ. Οὐδεμία δυσμορφία ἢ τερατοφυγία ἢ περίσσεια ἢ ἀφθονία ἢ διανοητικὴ ἐλαττωματικότης θέλει δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν θεραπευτικὴν αὐτοῦ προσέγγισιν καὶ ἐπενέργειαν.

ΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΝΗΜΕΙΟΙΣ ΕΚΠΟΡΕΥΣΟΝΤΑΙ

Τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως, τὸ ὅποιον θὰ ἀρξῇται ἀπὸ τῶν ζώντων, θὰ ἐπεκταθῇ πάραντα εἰς πάντας τοὺς κοιμωμέ-

νους. Διότι ἡ ὥρα ἔρχεται, μάλιστα δὲν ἀπέχει πολὺ, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ θέλουσιν ἐξέλθῃ:— «Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς». (Ἰωάν. ε'.28,29. Ἀποκ. κ'.13). Μάλιστα, καὶ αὐταὶ αἱ στρατιαὶ τοῦ Γ'ὡγ καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοῦ Ἰσραήλ, οἱ ὅποιοι θὰ ἔχωσιν ἀπολεσθῇ ἐν τῇ μάχῃ τῆς μεγάλης ἡμέρας, θέλουσι προσέλθῃ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι· οὐχὶ πλέον ὥς καταστρεπτικὸς στρατὸς ἐκνόμων, ἀλλ' ὥς τιμωρηθέντες καὶ μετανοοῦντες ἄνθρωποι, πλήρεις αἰσχύνης καὶ συγχύσεως ἐν τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, εἰς οὓς θέλει δοθῇ ἔλεος καὶ εὐκαιρία ὅπως γίνωσι τίμιοι καὶ ἐνάρετοι.

Ἡ ἀνάστασις τῶν ἀρχαίων διαπρεπῶν ἀνδρῶν, καθὼς καὶ ἡ συχνὴ πρὸς ὑγεῖαν ἀποκατάστασις τῶν ἀσθενῶν (ὡς ἀνταπόδοσις, ἀνταμοιβὴ τῆς ἐν πίστει προσευχῆς) θέλει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑποθάλη εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ δυνατόν τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀποκαταστάσεως καὶ ἄλλων — τῶν φίλων αὐτῶν καὶ συγγενῶν — ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τάφου (ὅταν ἐννοεῖται, λάβωσι καιρὸν οἱ ἄνθρωποι νὰ σκεφθῶσι καὶ συνέλθωσι ἀπὸ τῆς ταραχῆς τοῦ καιροῦ τῆς μεγάλης θλίψεως) καὶ ἐκπλήρωσιν πῆς ὑποσχέσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ ἐκπρεῦσονται. Καὶ δὲν φαίνεται παράλογον, ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι δυνατόν νὰ συμβῇ ὥστε ἡ εἰς ἀνταμοιβὴν τῆς προσευχῆς τῶν πιστῶν διατὴν ἀνάστασιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν κεκοιμημένων αὐτῶν φίλων ἐκπλήρωσις τῆς δεήσεως αὐτῶν (ἀνισταμένων τῶν κεκοιμημένων φίλων) μᾶς φέρῃ πρὸ βαθμιαίας ἀναστάσεως καὶ οὐχὶ πρὸ ὀλικῆς τοιαύτης συμπτάντων συγχρόνως τῶν κεκοιμημένων. Πολὺ λογικὴ φαίνεται ἡ μέθοδος αὕτη τῆς ἀναστάσεως καὶ καλλιτέρας πάσης ἄλλης, ἣν θὰ ἡδυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν. Διότι οὕτω, ἐγείρων τοὺς νεκροὺς βαθμιαίως καὶ κατὰ τὴν ἀντίστροφον μάλιστα τάξιν (ἐκείνης ἣν ἐκοιμήθησαν), θὰ παρέχῃ κατοικίας καὶ ἐγκαρδίους ὑποδοχάς (ἐκ μέρους τῶν ζώντων αὐτῶν συγγενῶν καὶ φίλων) εὐθὺς ἅμα τῇ εἰς ζωὴν ἐπιστροφῇ των· ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ ἐγειρόμενοι θὰ εὐρίσκωσι γνωστὸν περιβάλλον ὅσον ἀφορᾷ τὴν γλῶσσαν, τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα ἐκείνων μεταξὺ τῶν ὁποίων μέλλουσι νὰ ζήσωσι, καθὼς καὶ περισσοτέρας φῶτα εὐκολίας ὅσον ἀφορᾷ τὰς νέας συνθήκας τοῦ βίου. Ἐνῷ, ἐὰν ἡ ἀνάστασις δὲν ἀκολουθῇ τὴν τάξιν ταύτην, οἱ ἐγειρόμενοι ἤθελον εὐρεθῇ ὅλως ἀπαράσκευοι ὅσον ἀφορᾷ τὰς νέας συνθήκας καὶ ξένοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους μεταξὺ τῶν ὁποίων ἤθελον τυχόν εὐρεθῇ. Αἱ ἐναντιότητες ὅμως αὗται δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ διὰ τοὺς προφήτας καὶ λοιποὺς ἀρχαίους διαπρεπεῖς ἄνδρας, οἵτινες,

δοκιμασθέντες ἤδη, θὰ ἀναστῶσι τέλειοι, καὶ ὡς τοιοῦτοι θὰ εἶναι ἀνώτεροι πάντων τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τε διανοητικὴν καθῶς καὶ ἡθικὴν καὶ φυσικὴν ἔποψιν.

Δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι πᾶσαι αἱ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν νεκρῶν φίλων προσευχαὶ τῶν ζώντων θὰ εἰσακουσθῶσιν ὅλαι· διότι ὁ Κύριος ἔχει ὠρισμένα σχέδια διὰ τὴν ἀποκατάστασιν ταύτην, πρὸς τὰ ὅποια πολλαὶ τῶν τοιούτων αἰτήσεις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μὴ εὐρεθῶσιν ἐν ἁρμονίᾳ. Ἡ τάξις τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κεκοιμημένων θέλει εἰσθαι πιθανῶς, ὡς σαφῶς κατεδείχθη ἐν τῇ ἀναστάσει τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀρχαίων διαπρεπῶν ἀνδρῶν, τάξις καταλλήλῃς τῶν ὑποκειμένων εἰς ἀνάστασιν καὶ τῶν φίλων, καὶ συνθηκῶν, ἐν τῇ μέσῳ τῶν ὁποίων θέλει ἀρχίσῃ ἡ νέα αὐτῶν ζωὴ. Τοῦτο θὰ ἀπήτηι μέτρον τι προπαρασκευῆς ἐκ μέρους ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἔκαμνον τοιαύτας αἰτήσεις — προπαρασκευῆς καρδίας καὶ ζωῆς, καὶ συνθηκῶν εὐνοϊκῶν διὰ τὴν προαγωγὴν των πρὸς τὴν ὁδόν — τὴν λεωφόρον — τῆς ἀγιότητος. Οὕτω τοιαῦται ἀναστάσεις ἤθελον γίνῃ εἰς τοὺς ζῶντας ἀνταμοιβαὶ τῆς πιστότητός των καὶ ἤθελον ἐπίσης ἔξασφαλίσῃ εὐνοϊκὰς συνθήκας διὰ τοὺς ἐγειρομένους.

ΕΝΔΟΞΟΣ ΑΠΟΨΙΣ

Ὅπόσον ἐνδοξον θέαμα θέλει παρουσιάσῃ ἡ νέα οἰκονομία, δυνάμει πλήρως ἐγκαθιδρυθῇ! Αἱ μεταβολαὶ ἀπὸ μιᾶς οἰκονομίας εἰς ἑτέραν ἐν τῇ παρελθόντι ὑπῆρξαν ἀξιοσημείωτοι καὶ ἔξοχοι, ἀλλ' ἡ νέα αὕτη οἰκονομία θέλει εἰσθαι ἡ ἔξοχωτέρα καὶ παρουσιάζουσα πολλὰ τὰ θαυμάσια.

Οὐδόλως θαυμαστόν, ὅτι καὶ ἡ σκέψις ἀκόμη τοιούτου θεάματος — ἐνὸς ὁλοκλήρου κόσμου ἐπιστρέφοντος εἰς τὸν Θεόν μετὰ δόξης καὶ ὕμνων καὶ αἰώνιον χαρὰν ἐν καρδίᾳ — ἤθελεν εἰσθαι ὑπερέτερα τῶν διανοητικῶν ἡμῶν δυνάμεων· ἀλλ' ἐκεῖνος, ὅστις ὑπεσχέθη, εἶναι ἱκανὸς καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσιν ἣν εὐρηστήθη νὰ δώσῃ. Καίτοι ἡ λύπη καὶ ὁ στεναγμός φαίνονται ἤδη στήθῃ νὰ δώσῃ. Αἱ τοὶ ἡ λύπη καὶ ὁ στεναγμός θέλουσιν ἀποπτῇ (ἀπομακρυνθῇ)· καίτοι θρήνος ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ ἐπεκράτησεν καθ' ἅπασαν τὴν μακρὰν νύκτα τῆς κυριαρχίας τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, ἐν τούτοις χαρὰ περιμένει τὴν Χιλιετῇ πρωίαν, καὶ πᾶν δάκρυ θέλει ἀπομαχθῇ, καὶ ὠρμώτης θέλει δοθῇ ἀντὶ τῆς σποδοῦ, καὶ ἔλαιον χαρᾶς ἀντὶ τοῦ πνεύματος τῆς λύτης.

Ἡ ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐπεκταθῇ ἡ αὐξηθῇ, εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη καὶ διαιρέσεις, ὥς τοῦτο συμβαίνει παρὰ ταῖς ἐπα-

γείους κυβερνήσεις, μέχρις οὗ γίνῃ «ἄρος μέγα καὶ πληρώση πᾶσαν τὴν γῆν». (Δαν. 6'.35). Πρὸς διασάφηνιν ἀναφέρονται ὡς παραδείγματα τὰ ἑξῆς: Ὁ Βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἶνε κατὰ πρῶτον ὁ ὑπέρτατος ἄρχων καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ μόνον· κατὰ δεύτερον λόγον περιλαμβάνει Κοινοβούλιον καὶ τοὺς διαφόρους ὑπουργοὺς τῆς κυβερνήσεως· ἐν εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ περιλαμβάνει πάντα Βρετανόν καὶ πάντα στρατιώτην ὀρκισθέντα πίστιν καὶ ὑπακοήν εἰς τὴν βασιλείαν· καὶ ἔτι περαιτέρω περιλαμβάνει πάντας τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπηκόους τοῦ Κράτους, ἐν Ἰνδίαις καὶ ἀλλοδαύ, οἱ ὅποιοι ἀναφανδὸν τοῦλάχιστον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς νόμους τοῦ βασιλείου.

Οὕτω συμβαίνει καὶ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ: Κατὰ πρῶτον εἶνε Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ τὰ πάντα (Ματθ. 19'.43 - κστ'.29)· ἀλλ' ὁ Πατὴρ εὐηρεστήθη νὰ θέσῃ τὴν κυριαρχίαν τῆς γῆς ἐπὶ χίλια ἔτη ὑπὸ Ἀντιβασιλέα — τὸν Χριστὸν καὶ τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐξυψωθέντας εἰς τὴν θεῖαν φύσιν καὶ μεγαλοπρέπειαν, — ὅστις θέλει καθυποτάξῃ καὶ ἐξαλείψῃ τὸ κακὸν καὶ βοηθήσῃ πάντας τοὺς θέλοντας νὰ ἔλθωσιν εἰς πλήρη ἁρμονίαν πρὸς τὸν Πατέρα ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς Νέας Διαθήκης. Ἐν δευτέρᾳ σημασίᾳ θὰ περιλαμβάνῃ τοὺς ἐπιγείους ὑπουργοὺς ἢ «ἄρχοντας», οἱ ὅποιοι θέλουσιν εἶσθαι οἱ ὄρατοί τῆς Βασιλείας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀντιπρόσωποι. Ἐν ἔτι εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ θὰ περιλάβῃ πάντας ἐκείνους, οἵτινες ἅμα τῇ ἐγκαθιδρύσει αὐτῆς, ἀναγνωρίζουσι ταύτην καὶ ἀποδίδουσι τὴν δέουσαν ὑποταγὴν καὶ ἀφοσίωσιν — Ἰουδαῖοι τε καὶ Ἑθνικοί. Ἐν εὐρυτάτῃ δὲ σημασίᾳ θέλει βαθμῆδον περιλάβῃ πάντας τοὺς ὑπακούοντας εἰς τοὺς νόμους αὐτῆς, ἐνῷ πάντες οἱ λοιποὶ θὰ ἀπολεσθῶσι. «Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ». (Πράξ. 7'.23). — «Ἦλθεν ὁ καιρὸς διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν». (Ἀποκ. 19'.18).

Τοιαύτη τις δὲ θέλει εἶσθαι ἡ κατάστασις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸ τέλος τῶν ὠρισμένων χιλίων ἐτῶν: Μία γενικὴ εἰρήνη καὶ πλήρης δικαιοσύνη θέλει ἐπικρατῇ, καθότι πάντες οἱ ἐναντιούμενοι θὰ εἶνε ἕως τότε κατεστραμμένοι ὑπὸ τὸν κανόνα τῆς σιδηρᾶς ράβδου· «Ποιμανεῖ αὐτοὺς (τὰ ἔθνη) ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται». (Ἀποκ. 6'.27). Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας οὕτω περιγράφει τοὺς κατὰ τὴν Χιλιετηρίδα ἀδιορθώτους. «Ὁ δὲ ἑκατὸν ἐτῶν ἁμαρτωλὸς ἐπικατάρματος ἔσται (θέλει ἀποκοπῇ)»· καίτοι δὲ ἀποθνήσκων κατὰ τοιαύτην ἡλικίαν θέλει εἶσθαι παιδίον· διότι καὶ πειθαναγκαστικῶς, ἔστω, ὑπακούων εἰς τὰς λογικὰς καὶ δικαίας διατάξεις τῆς Βασιλείας, ἤθελε ζῆσθαι τοῦλάχιστον μέχρι τέλους τῆς Χιλιετηρίδος. (Ἡσαΐ. 55'.20. Πράξ. 7'.23).

Τὸ περὶ γενικῆς εἰρήνης καὶ πλήρους δικαιοσύνης ἐν τῇ Βασιλείᾳ ἰδανικὸν τοῦ Θεοῦ εἶνε· ἵνα ἢ τε εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη μὴ ὦσι κατανάγκαστικά, διότι ὁ Θεὸς θέλει ὅπως ἕκαστον ἄτομον εἶνε ἐλεύθερον νὰ πράττῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θέλησιν, διότι ἕκαστος ἔχει θέλησιν εὐρισκομένην ἐν αὐστηρᾷ συμφωνίᾳ πρὸς τὸ θεῖον πρότυπον, πρὸς τὸ θεῖον θέλημα, ὅπερ εἶνε ἀγάπη τῆς δικαιοσύνης καὶ μίσος τῆς ἀδικίας. Τὸ θεῖον τοῦτο θέλημα θέλει ἐπὶ τέλους ἐπεκταθῇ καθ' ὅλον τὸ σύμπαν· καὶ θέλει τελείως ἐπικρατήσῃ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει κατὰ τὸ τέλος τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας.

Οὕτω καταδεικνύεται, ὅτι τὸ τέλος τῆς Χιλιετηρίδος θέλει εἶσθαι καιρὸς «θερισμοῦ» κοσμικισμοῦ καὶ διαχωρισμοῦ μεταξὺ τῶν δισεκατομμυρίων τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, ἐκάστη τῶν ὁποίων θὰ ἔχῃ ἀπολαύσῃ πλήρη εὐκαιρίαν πρὸς τελειοποίησιν. «Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς· καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». (Ἀπ. κ'. 7-10). Ὁ θερισμὸς οὗτος θέλει εἶσθαι παρόμοιος πρὸς τὸν παρόντα θερισμόν, κοσμικισμὸν τῆς Βαβυλῶνος» (Χριστιανωσύνης) καθὼς καὶ πρὸς τὸ κοσμικιστικὸν ἔργον ἐν τῷ «θερισμῷ» τοῦ Ἰουδαϊκοῦ αἰῶνος. Ὁ θερισμὸς τῆς Χιλιετηρίδος θέλει συντελέσῃ τὸν πληρὴ ἀποχωρισμόν τῶν «ἐριφίων» ἀπὸ τῶν «προβάτων» τοῦ Κυρίου, ὡς δηλοῦται ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ Κυρίου ἡμῶν — Ματθ. κε'. 81—46.

Ἄλλ' ἐνῶ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Εὐαγγελικοῦ θερισμοῦ δεικνύουσι τὴν συλλογὴν μικροῦ ποιμνίου μόνον καὶ τὰς λοιπὰς μεγάλας μάζας ἀναξίους, καὶ τυφλώνει τὰς μάζας τοῦ ἀνθρώπου γένους, δυνάμεθα λογικῶς τοῦναντίον ν' ἀναμείνωμεν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ «θερισμοῦ» τῆς Χιλιετηρίδος θέλουσιν εἶσθαι ἀντίστροφα, ὅτι αἱ μεγάλαι μάζαι θέλουσιν εἶσθαι τὰ πρὸς τὰ «πρόβατα» καὶ ἄξια αἰωνίου ζωῆς, ἐνῶ τὰ σχετικῶς ὀλίγα «ἐρίφια» θέλουσιν ἀπολεσθῇ. Ἐν τούτοις δὲν πρόκειται περὶ ποσοῦ ἀλλὰ περὶ ποιού, ὡς ὑποδεικνύεται ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Ματθ. κε'. 31-46). Ἡ διαβεβαίωσις του εἶνε, ὅτι ἡ ἀμαρτία καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ πάντες οἱ συμπαθεῖς φερόμενοι πρὸς τὸ κακὸν δὲν θέλουσιν φθάσῃ πέραν τῆς Χιλιετηρίδος, ἵνα μὴ ἐμβάλωσιν εἰς κίνδυνον τὴν εὐτυχίαν καὶ εἰρήνην καὶ εὐλογίαν τῆς μεγάλης αἰωνιότητος — ὁπότε «Ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος, οὔτε κλαυγὴ, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπηλθόν». — Ἀποκ. κα'. 4.

Οὕτω θέλει ἔλθῃ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θέλημά του θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς ὡς γίνεται καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ. Οὕτως

ὁ Χριστὸς θέλει βασιλεύσῃ ὡς ἀντιβασιλεὺς τοῦ Πατρὸς, μέχρις οὗ καταβάλῃ πᾶσαν ἀνταγωνιστικὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, καὶ κάμῃ πᾶν γόνυ νὰ κάμψῃ καὶ πᾶσαν γλώσσαν νὰ ὁμολογήσῃ τὴν Σοφίαν, Δικαιοσύνην, Ἀγάπην καὶ Δύναμιν Θεοῦ τοῦ Πατρὸς. Καὶ ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ διακηρύξῃ, διὰ τῆς τελευταίας ὁδυνηρᾶς δοκιμασίας κατὰ τὸ τέλος τῆς Χιλιετηρίδος, καὶ τοὺς συμπαθεῖς ἔτι ἔχοντας πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, καίτοι ἐξωτερικῶς ὑπακούοντες, καὶ ἀφ' οὗ ἐξαλείψῃ τοὺτους μεταξὺ τοῦ λαοῦ (Ἀποκ. κ' 9), τότε θέλει παραδῶσῃ τὴν κυριαρχίαν εἰς τὸν Πατέρα. Οὕτως ὁ Ἀπόστολος ἀναφέρει περὶ τούτου:—

«Δεῖ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντα τοὺς ἐχθρούς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος (ὁ Ἀδαμαῖος). Ἐῖτα τὸ τέλος (τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐκπληρωθέντος τοῦ σκοποῦ τῆς), ὅταν (ὁ Χριστὸς) καταργήσῃ πᾶσαν (ἀντικειμένην) ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ (τῷ Πατρὶ) τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα (ἦτοι τῷ Πατρὶ), ἵνα ἡ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.» — Α'. Κορινθ. ιε', 24-28.

Θέλει παύσῃ γινόμενον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ὡς γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ; Οὐχὶ θεαίως! Ὅλως τοῦναντίον τότε μόνον θελεῖ γίνεσθαι τὸ θέλημα τοῦτο ὡς ἀποτελέσμα τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ. Πάντες οἱ ἄνθρωποι τότε δὲν θὰ εἶνε μόνον τέλειοι ὡς ὁ Ἀδάμ καθ' ὃν χρόνον ἐπλάσθη (πάντων τῶν ἐκουσίως ἁμαρτωλῶν ἐξαλειφθησομένων), ἀλλ' ἐπιπροσθέτως θέλουνσιν ἔχῃ γνῶσιν τῶν ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων τῆς δικαιοσύνης ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν κακῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ὑπερβαλλούσης ἁμαρτωλότητος καὶ βλάβης τῆς ἁμαρτίας· καὶ θέλουνσιν ἔχῃ διέλθῃ ἐπιτυχῶς τῆς δοκιμασίας αὐτῶν, καὶ καταδείξῃ, ὅτι πλήρως καὶ ὀριστικῶς ἐσχημάτισαν χαρακτῆρα ἐν πληρεστάτῃ ἁρμονίᾳ καὶ ὁμοιότητι πρὸς τὸν θεῖον χαρακτῆρα.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ θέλει εἶσθαι τότε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὡς εἶνε ἤδη ἐν οὐρανῷ μεταξὺ τῶν ἀγγέλων· — ἡ εἰδικὴ μορφή τῆς Μεσσιανικῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ τῆς παρεχούσης ἔλεος ὑπὸ τὴν Νέαν Διαθήκην ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῶν ἁμαρτωλῶν, θέλει λάβῃ τέλος· καθότι δὲν θέλουνσιν ὑπάρχει πλεόν ἀσθενεῖς καὶ ἀτελεῖς ἄνθρωποι ἵνα ἐπωφεληθῶσι ταύτης.

Δυνάμεθα ἀμέσως νὰ ὑποθέσωμεν, ἐν τούτοις, ὅτι, καὶ ὅταν πάντες γίνωσι τέλειοι καὶ κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἡ τάξις θέλει διατηρηθῇ εἰσέτι· διότι ὡς «τάξις εἶνε ὁ πρῶτος νόμος τοῦ οὐρανοῦ» οὕτω τάξις ἤθελεν εἶσθαι ἐπίσης ὁ πρῶτος νόμος τῆς γῆς. Καὶ τοῦτο θέλει σημαίνει δικαίας κυριότητος καὶ δυνάμεις. Τότε θέλει εἶσθαι ἡ πρώτη καθ' ὁλοκληρίαν ἐπιτυχὴς Δημοκρατία. Αἱ παρού-

σαι προσπάθειαι, ὅπως ἀναγνωρισθῶσι πάντες ὡς βασιλεῖς καὶ ἰσοὶ, καὶ ὁ ἐκλεγόμενος ἀντιπρόσωπος αὐτῶν ἢ πρόεδρος ὡς ὑπερέτης μᾶλλον συμβασιλεύων ἢ ὡς κυρίαρχος, ἀπεδείχθησαν πᾶσαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον σφαλεραί· διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἰσοὶ ὑπὸ τε διανοητικὴν καὶ φυσικὴν, ἠθικὴν καὶ οἰκονομολογικὴν ἔποψιν· καὶ οὐδεὶς ὅμως δὲν εἶνε πραγματικῶς ἀρμόδιος νὰ βασιλεύῃ, ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἀσθενείας πάντες ἤδη ἔχουσι ἀνάγκην νὰ εἶνε ὑπὸ νόμους καὶ περιορισμούς.

Ἄλλ' ὅταν τὸ ἀνθρώπινον γένος φθάσῃ εἰς τὴν τελειότητα διὰ τῆς Μεσσιανικῆς Βασιλείας, θέλουσιν εἰσθαι πάντες βασιλεῖς ὡς ὁ Ἀδάμ πρὶν ἁμαρτήσῃ. Καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς τούτους θέλει παραδοθῇ ἢ μετὰ τὴν Χιλιετηρίδα Βασιλεία τοῦ Θεοῦ· καὶ πάντες θέλουσι βασιλεύῃ ἀρμοδίως ὑπὸ τὸν νόμον τῆς Ἀγάπης, καὶ ὁ Πρόεδρος αὐτῶν θέλει βοηθῇ καὶ ἀντιπροσωπεύῃ αὐτούς. Ὡς Κύριε παρακαλοῦμέν σε ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου! καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τῶν παρόντων ἀγίων σου καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

ΤΟ ΥΠΟΠΟΔΙΟΝ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΕΝΔΟΞΟΝ.

Τὸ ὑποπόδιον τοῦ Θεοῦ μianθὲν καὶ ἐγκαταλειφθὲν ἔνεκα τῆς ἁμαρτίας. — Ἡ ὑπεδχημένη ἀναζωπύρωσις τῆς δόξης αὐτοῦ. — Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐξαγοραθθείσης φύσεως. — Ὁ λαμπρότατος αὐτῆς ἀδάμας. — Ἡ παλινόρθωσις τῶν ποδῶν τοῦ Ἰεχωβά «ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἑλαιῶν». — Αἱ ἐπακολουθοῦσαι εὐλογίαι. — Τὸ ὑποπόδιον ἐν τέλει πραγματικῶς ἔνδοξον. —

«Οὕτω λέγει Κύριος: ὁ οὐρανός ἐστίν ὁ θρόνος μου, καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου». (Ἡσαΐας ξστ' 1.

«Καὶ θέλω δοξάσει τὸν τόπον τῶν ποδῶν μου». (Ἡσαΐας θ' 13).

«Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ [τοῦ Ἰεχωβά] θέλουσι σταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἑλαιῶν». (Ζαχαρίας ιδ' 4. Ματθαίου ε' 35. Πράξεις ζ' 49.

ΤΟ ὑποπόδιον τοῦ Θεοῦ ὑπῆρξε πᾶν ἄλλο ἢ ἔνδοξον κατὰ τὰς παρελθούσας ἑξ χιλιάδας ἐτῶν ἁμαρτία, πόνος, στεναγμός, διανοητικά καὶ φυσικά παθήματα καὶ θάνατος κατέστησαν αὐτὸ μέγα νεκροταφεῖον, ἐν πῶ ὁποῖω κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὑπολογισμούς πεντήκοντα ὀλόκληρα δισεκατομμύρια προσμένουσιν ἤδη τὴν ἐπὶ θύρας καιρὸν, καθ' ὃν ἡ ἀρὰ τῆς θείας δικαιοσύνης θέλει ἀρθῇ, καὶ τὸ φῶς τῆς θείας εὐνοίας λάμπον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλει ἐγερθῇ ὡς ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, ἵνα ἀποδιώξῃ τὰς στυγεράς σκὰς τῆς ἁμαρτίας καὶ φωτίσῃ τὸ σκότος μὲ θεραπευτικὰς ἀκτίνας.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ὁ Θεὸς παρέσχεν ἄφθονον προμήθειαν. Τὸ ἀντίλυτρον διὰ τὸν Ἀδὰμ καὶ διὰ πάντας τοὺς ἀπολεσθέντας δι' αὐτοῦ ὡς τέκνα αὐτοῦ, ἐξηγόρασε σύμπαντα τὸν κόσμον, καὶ ἐξησφάλισε δι' ἕκαστον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εὐκαιρίαν πρὸς δοκιμασίαν δι' αἰώνιον ζωὴν ὑπὸ εὐνοϊκὰς συνθήκας. Ἀλλὰ τὸ ἀντίλυτρον τοῦτο εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα καὶ κατὰ ἀκόμῃ περισσότερον καὶ τοῦτο εἶνε τὸ ὅτι ἐξηγόρασε τὴν Παραδείσιον κατοικίαν τοῦ Ἀδὰμ (τὴν ἀπολεσθεῖσαν διὰ πῆς παρακοῆς αὐτοῦ), καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς κυριαρχικὰ αὐτοῦ δικαιώματα ὡς βασιλεὺς τῆς γῆς, ἀντιπροσώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πλάστοι αὐτοῦ καὶ Πατρός.

Ὁ Προφήτης Μιχαίας (δ'.8) οὕτω λέγει·

«Καὶ οὐ, πύργε τοῦ ποιμνίου (Χριστοῦ), ὁχύρωμα τῆς θυγατρὸς Σιών, εἰς σὲ θέλει ἔλθει ἡ πρώτη ἐξουσία». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπίσης ὁμιλεῖ περὶ «τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐξαγορασθείσης ἐξουσίας (τῆς γῆς)». (Ἐφ. α'.14). Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν μιᾷ τῶν παραβολῶν αὐτοῦ ἀναφέρει λέγων, ὅτι ἐξηγόρασεν οὐ μόνον τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸν θησαυρόν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγρόν, τὸν κοσμον, τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀρεᾶς· καὶ ὅτι πάντες οἱ συμμορφούμενοι πρὸς αὐτὸν ὡς μέλη τῆς βασιλικῆς τάξεως συμμετέχουσιν ἐν τῇ ἐξαγορᾷ ταύτῃ τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ θησαυροῦ.

«Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε· καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρόν ἐκεῖνον». Ματθ. ιγ'.44.

Ὁλόκληρον τὸ ἔργον τῆς Χιλιετηρίδος θέλει εἶσθαι ἡ ἀναδιοργάνωσις καὶ ἐνδοξοποίησις τοῦ ὑποποδίου τοῦ Θεοῦ. Ὁ Παράδεισος, ὅτε ἀπωλέσθη διὰ τῆς ἁμαρτίας, δὲν ἦτο εἰμὴ «κῆπος» ἐν γωνίᾳ τινι τῆς γῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ γένος τοῦ Ἀδάμ ἐπληθύνθη καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν συμφώνως πρὸς τὸ θεῖον θέλημα (Γεν. α'.28), καὶ ἐπειδὴ πάντες ἀπελυτρώθησαν, θέλει γείνη ἀνάγκη Παραδείσου ἀρκούντως εὐρυχώρου διὰ νὰ περιλαμβάνῃ πάντας τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁλόκληρος ἡ γῆ θέλει γίνῃ ὡς ὁ Κῆπος τῆς Ἑδέμ, ὑπὸ ἔποψιν καρποφορίας, εὐφορίας, ὡραιότητος καὶ τελειότητος. Καὶ τοῦτο εἶναι ἡ μεγαλοπρεπὴς μέλλουσα συμπλήρωσις τοῦ θείου σχεδίου. — Πράξ. γ'.20,21. Ἀποκ. 6'.7. Β'. Κορ. ι6'.4.

Ἄλλ' ὁ πολυτιμότεος θησαυρὸς τοῦ ἐνδεδοξασμένου ὑποποδίου τοῦ Θεοῦ κατὰ πὸ τέλος τῆς Χιλιετηρίδος θέλει εἶσθαι τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐν τῇ τελειότητι τοῦ ὁποῦ, καθὼς καὶ ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοιότητι ὑπὸ τε ἡθικῶς καὶ διανοητικῶς χάριτας θέλει ἀντανακλάσθαι ἡ ἀληθὴς εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Καὶ θέλει ὁ τέλειος ἄνθρωπος περιποιῇ μεγίστην τιμὴν εἰς τὸν Δημιουργὸν αὐτοῦ καὶ τὸ θαυμάσιον αὐτοῦ σχέδιον διὰ τὴν δημιουργίαν, ἀπολύτρωσιν καὶ ἀποκατάστασίν του. Καὶ μὲ τὸ θαυμάσιον τοῦτο σχέδιον θέλουσι ταῦτιζεσθαι πάντοτε στενῶς πρῶτον ὁ Κύριος ἡμῶν, Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Λόγος τοῦ Ἰεχωβά, καὶ δεῦτερον ἡ Νύμφη, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀρνίου καὶ συγκληρονόμος αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπιδαψιλεύσει τῶν διὰ τοῦ ἀντιτύπου ἐξασφαλισθεῖσιν εὐλογιῶν.

Ὁ ἐξωραϊσμός καὶ ἐνδοξασμός οὗτος τοῦ «ὑποποδίου» τοῦ Κυρίου θέλει εἶσθαι πλήρης, ὅταν ὁ Ἰησοῦς, ὡς δεδοξασμένος ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατρὸς, «θέλει καταβάλλῃ πᾶσαν (ἐναντιουμένην) ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Διότι πρέπει νὰ βασιλεύσῃ μέχρις οὗ θέσῃ πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ

πρὶν ἢ παραδῶσῃ τὴν Βασιλείαν κατὰ τὸ τέλος τῆς Χιλιετηρίδος». (Α΄ Κορινθ. ιε΄.24-28.

Ἡ περίοδος τῆς κυριαρχίας τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου παρίστανται ὡς ὁ καιρὸς καθ' ὃν ὁ Θεὸς «δὲν ἐνεθυμήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τὸ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ». (Θρῆν. 6΄. 1)· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς Χιλιετηρίδος ὁ λαὸς προφητικῶς καλεῖται ἵνα «Δοξάσῃ Κύριον τὸν Θεὸν καὶ προσκυνήσῃ τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διότι εἶνε ἅγιος». (Ψαλμ. 78΄.5). Καὶ ἡ σκέψις αὕτη, ὅτι ἡ ἀποκατάστασις καὶ ἐγκαθίδρυσις τῆς Νέας Ἱερουσαλὴμ, τῆς δεδοξασμένης Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, ὡς νέας κυβερνήσεως ἐν τῇ γῇ σημαίνει τὴν ἑναρξιν τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ ἀποδόσεως θείας εὐνοίας εἰς τὸ ὑποπόδιον τοῦ Ἰεχωβά, καθαρῶς δεικνύεται ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ζαχαρίου (ιδ΄.4,5).

ΟΙ ΠΟΔΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ.

«Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ θέλουσιν σταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ Ὀρους τῶν Ἑλαιῶν, τοῦ ἀπέναντι τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν». (Ζαχ. ιδ΄.4).

Ἡ προφητεία αὕτη γενικῶς παρανοεῖται καὶ ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν· οἱ οὕτω δὲ πλανώμενοι προχωροῦντες διαβεβαιούσιν, ὅτι θὰ εἶναι οἱ διάτρηται διὰ τῶν ἡλίων τοῦ Γολγοθᾶ πόδες αὐτοῦ, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἔδωκε τὴν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ φύσιν καθ' ὁλοκληρίαν καὶ διὰ πάντοτε ὡς ἀντίλυτρον ἡμῶν, καὶ ὅτι ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Πατρὸς ὡς πνευματικὸν ὃν «ἢ καθ' αὐτὸ εἰκὼν τοῦ προσώπου τοῦ Πατρὸς».

Ἀλλ' ἐν βλέμμα πρὸς τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τῆς αὐτῆς προφητείας (Ζαχ. ιδ΄.3) δεικνύει ἡμῖν, ὅτι πρόκειται περὶ τῶν ποδῶν τοῦ Ἰεχωβά· διότι λέγεται ἐν αὐτῷ (ἀναφορικῶς πρὸς τὴν θλίψιν δι' ἧς μέλλει νὰ ἐγκαθιδρυθῇ ἡ Βασιλεία) ὡς ἐξῆς· «Τότε ὁ Ἰεχωβά θέλει ἐξέλθῃ, καὶ θέλει πολεμήσῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐκείνων, ὡς ὅτε ἐπολέμησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μάχης (κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους διὰ τὸν Ἰσραὴλ)». «Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ θέλουσι σταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπὶ τοὺς Ὀρους τῶν Ἑλαιῶν, τοῦ ἀπέναντι τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν καὶ τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν θέλει σχισθῇ κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς δυσμὰς, καὶ θέλει γίνῃ κοιλὰς μεγάλη σφόδρα καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους θέλει συρθῇ πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ πρὸς νότον».

Εὐθὺς ὡς κατανοηθῇ, ὅτι οἱ ἐν τῇ προφητείᾳ ταύτῃ ἀναφερόμενοι πόδες εἶνε οἱ πόδες τοῦ Ἰεχωβά, δὲν θέλει πλέον ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς προφητείας εἶνε συμβολικὴ, καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς κυριαρχίαν τοῦ Ἰεχωβά, ἡ ὁποία γῆ

ἐπὶ μακρὸν ἐγκατελείφθη σχεδὸν εἰς τὸν «θεὸν τοῦ κόσμου τοῦ-
του» τὸν Σατανᾶν:— (ἐξαιρέσει καθόσον ὁ Ἰεχωβά ἀντεπρο-
σωπεύετο κατὰ πρῶτον ὑπὸ τῆς τυπικῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου
δεύτερον ὑπὸ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελευταῖον διὰ τῆς
παρουσίας συνθήκης τῆς σκηνῆς (τοῦ μαρτυρίου) τῆς Ἐκκλησίας
τοῦ Χριστοῦ διαρκοῦντος τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος). Βεβαίως
οὐδεὶς θέλει πλανᾶσθαι καὶ φρονῇ, ὅτι ὁ Ἰεχωβά ἔχει κατὰ γράμ-
μα τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ὡς «ὑποπόδιον».

Καὶ ἐὰν ἡ στάσις τῶν «ποδῶν» τοῦ Ἰεχωβά εἴνε συμβολικὴ, καὶ
σημαίνει τὴν ἐπάνοδον θείας εὐνοίας εἰς τὴν γῆν, εἰμεθα βέβαιον,
ὅτι καὶ ἄλλα σημεῖα τῆς αὐτῆς προφητείας εἶναι συμβολικά. Τὸ
«Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν, ἡ ἰδιάζουσα αὐτοῦ διαίρεσις, ἡ κοιλάς αὐ-
τοῦ, ἡ φυγὴ τοῦ λαοῦ, τὰ ὕδατα ζωῆς ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ —
(καὶ θέλετε καταφυγῇ εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ὁρέων μου, καὶ θέ-
λετε φύγῃ καθὼς ἐφύγετε ἀπ' ἐμπροσθεν τοῦ σεισμοῦ ἐν ταῖς
ἡμέραις Ὁξίου τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰούδα» — Ζαχ. ιδ'.8 — «Καὶ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὕδατα ζῶντα θέλουσι ἐξέλθῃ ἐξ Ἱερουσα-
λήμ» — Ζαχ. ιδ'.8) (Ἰεζ. μζ'.1-9) — εἶναι πάντα συμβολικά,
εἰκόνες μεγάλων πνευματικῶν ἀληθειῶν.

Ἡ ἐλαία εἶνε σύμβολον πλήρης σημασίας· κατὰ τοὺς παλαιοὺς
χρόνους ἦτο πηγὴ τεχνητοῦ φωτός, τοῦ ἐλαίου αὐτῆς χρησιμοποιο-
υμένου γενικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον («Ἐξοδ. κζ'.20). Διὸ ἐν
τῇ Ἑβραϊκῇ τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας ὠνομάζετο δένδρον ἐλαίου.
Τὸ ἐλαῖον ἐχρησιμοποιεῖτο ὡσαύτως ὡς βάσις πολλῶν ἐκ τῶν πω-
λυτίμων χρήσεων τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς — ὡς τῆς χρήσεως τῶν ὁ-
ρέων καὶ βασιλέων ὑποτυπώσεως τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐπὶ τοῦ ἀνι-
τυπικοῦ «βασιλείου ἱερατεύματος». («Ἐξόδ. λ'.24). Καὶ ἀπὸ ἀμνη-
μονεύτων χρόνων ὁ κλάδος τῆς ἐλαίας ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς σύμβο-
λον εἰρήνης. — Γεν. η'.11. Νεεμ. η'.15.

Ἀφ' οὗ ὅθεν ἡ ἐλαία εἶνε σύμβολον φωτός, εἰρήνης καὶ θείας
εὐλογίας διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἀφ' οὗ τὸ «Ὅρος θεωρεῖ-
ται ὡς σύμβολον τῆς Βασιλείας, ἡ σημασία ἐνταῦθα τῆς φράσεως
«Ὅρος Ἑλαιῶν» δύναται εὐκόλως νὰ κατανοηθῇ ὡς οὕσα «ἡ
Βασιλεία τοῦ Φωτός, τῆς Εἰρήνης καὶ τῆς Θείας Εὐλογίας». Καὶ
ἡ στάσις τῶν «ποδῶν» τοῦ Ἰεχωβά σημαίνει, ὅτι ἡ θεία εὐνοια καὶ
νόμος θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὴν γῆν διὰ τῆς ἁγίας Βασιλείας.

Ἡ ἐφαρμογὴ αὕτη τοῦ «Ὅρους τῶν Ἑλαιῶν» εὐρίσκεται ἐν πλή-
ρει συμφωνίᾳ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. δι' ὃν
παραβάλλει τὸν Σαρικὸν Ἰσραὴλ πρὸς ἐλαιόδενδρον, τοὺς δὲ
προσερχομένους Ἑθνικοὺς πρὸς κλάδους ἀγρίας ἐλαίας ἐγκεν-
τριθέντας ἐκεῖ ὁπόθεν ἀπεσπᾶσθησαν οἱ φυσικοὶ κλάδοι, λέγων
«Εἰ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνε-
κεντρίσθῃς ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνῶς τῆς ρίζης καὶ τῆς πα-

ιητος (τῆς παχύτητος) τῆς ἐλαίας ἐγένου, μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων». (Ρωμ. ια'. 17-24) Πρβλ. Ἰερ. ια'. 16, 17). Καὶ ἐξηγᾷ ὅτι ἡ ρίζα τοῦ δένδρου εἶναι ἐν τῇ ὑποσχέσει τοῦ Θεοῦ, — τῇ Ἀβραμιαίᾳ ὑποσχέσει, ὅτι τὸ σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ θέλει ἐν τέλει εὐλογηθῇ πάσας τὰς φυλάς τῆς γῆς. Ἡ αὐτὴ ρίζα ἡ ὑπόσχεσις θέλει φέρῃ ἐν τέλει δύο εἶδη κλάδων — τοὺς ἐγκεντρισθέντας κλάδους ἀγριελαίας, καὶ τοὺς ἐπανεκεντρισθέντας φυσικούς κλάδους (ὅτε ὁ φυσικός, ὁ σαρκικός Ἰσραὴλ θὰ ἔχῃ ἐπιστραφῇ ἀπὸ τῆς τυφλότητος αὐτοῦ καὶ θέλει προσβλέπῃ μὲ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς πίστεως πρὸς τὸν σταυρωθέντα καὶ ἡλούς προσηλωθέντα Σωτῆρα). Ἐνθυμούμεθα ἐπίσης, ὅτι ὁ σαρκικός Ἰσραὴλ ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἡ Τυπικὴ Βασιλεία ἡ Ὁρος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲ ὁ πνευματικός Ἰσραὴλ τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος καλεῖται ἵνα γίνῃ ἡ πραγματικὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὥς ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπε· «Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἡδύοκῃσεν νὰ δώσῃ ὑμῖν τὴν Βασιλείαν».

Ἐπὶ πλέον, ἐκ τῶν δύο τούτων Βασιλειῶν (καὶ πρὶν ἔτι ἡ δοξα τοῦ Ἰεχωβά ἔλθῃ ἐπ' αὐτῶν, ἵνα μεταχειρισθῇ ταύτας ὥς διωχετευούσας τὰς εὐλογίας πρὸς σύμπαντα τὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπινου γένους) ἐξηλήθην ὅλον «τὸ φῶς τοῦ κόσμου» διαρκούσης τῆς σκοτίας τοῦ παρελθόντος· διότι δὲν εἶνε αὗται οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, τῆς Παλαιᾶς καὶ νέας Συνθήκης; Δὲν ἀνταποκρίνονται αὗται πρὸς τοὺς δύο μάρτυρας τοῦ Κυρίου καὶ πρὸς τὰς δύο ἐλαίας τοῦ Ζαχαρίου διακεκριμένους ἀναφερομένους καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει; «Ἐθεώρησα, καὶ ἰδοὺ λυχνία ὅλη χρυσοῦ, καὶ δοχεῖον ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς, καὶ οἱ ἐπτὰ λύχνοι αὐτῆς ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐπτὰ σωλῆνες εἰς τοὺς λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς, καὶ δύο ἐλαίαι ἐπάνωθεν αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ δοχείου, καὶ μία ἐξ ἀριστερῶν αὐτῆς». — Ζαχ. δ'. 1-3. — «Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον, Τί εἶναι αἱ δύο αὗται ἐλαίαι ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῆς λυχνίας καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ αὐτῆς; Τί εἶναι οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαίων, οἵτινες διὰ τῶν δύο χρυσῶν σωλῆνων ἐκκενώνουσι» ἔξ ἑαυτῶν τὸ ἔλαιον εἰς τὴν χρυσοῦν λυχνίαν; Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, λέγων, Οὗτοι εἶνε οἱ δύο κειρισμένοι, οἱ παριστάμενοι πλησίον τοῦ Κυρίου πάσης τῆς γῆς». Ζαχ. δ'. 11, 12.—

«Καὶ δώσω τοῖς δυοῖς μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν. Οὗτοι εἰσιν αἱ δύο ἐλαίαι καὶ δύο λυχνία αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἐστῶσαι». Ἀποκ. ια'. 3-4.

Κατανοοῦμεν ὅθεν, ὅτι τὰ δύο ἥμισυ τοῦ Ὁρους τῶν Ἐλαίων σημαίνουναι τὰ δύο μέρη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, διακεκριμένως κειρισμένα κατὰ θεῖαν βουλὴν ἢ διευθέτησιν (οἰκονομίαν). Ὁ χωρισμὸς οὗτος δὲν σημαίνει ἀντιδιάθεσιν μεταξὺ τῶν δύο μερῶν τῆς Βασιλείας. Τούναντίον ὁ χωρισμὸς οὗτος ἐγένετο ἐπὶ

τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παραχθῇ ἡ «Κοιλὰς τῆς Εὐλογίας» μεταξὺ αὐτῶν — πρὸς ἣν πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες θεῖαν βοήθειαν δύνανται νὰ προστρέξωσιν καὶ εὐρωσιν ἀρωγὴν ὑπὸ τὴν ὑλογημένην προστασίαν τῆς τε οὐρανόου καὶ ἐπιγείου φάσεως τῆς Βασιλείας.

Ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἐν ψαλμῷ πδ'. φαίνεται παρέχων προφητείαν περὶ τῆς μεγάλης «Κοιλάδος τῶν Εὐλογιῶν» ἄδων πρῶτον περὶ τῶν ἁγίων τοῦ Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος καὶ κατόπιν περὶ τῶν ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι εὐλογηθησομένων, καὶ λέγων:

«Πόσον ἀγαπηταί εἶναι αἱ σκηναί σου,

Κύριε τῶν δυνάμεων!

Ἐπιποθεῖ, καὶ μάλιστα λιποθυμεῖ ἡ ψυχὴ μου

Διὰ τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου·

Ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου ἀγαλλιώνται

Διὰ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα.

Ναί, τὸ στρουθίον εὗρηκεν κατοικίαν,

Καὶ ἡ τρυγὼν φωλεάν εἰς ἑαυτήν,

Ὅπου θέτει τοὺς νεοσσοὺς αὐτῆς:

(Οὕτως εὗρηκα) τὰ θυσιαστήριά σου,

Κύριε τῶν δυνάμεων,

Βασιλεῦ μου, καὶ Θεέ μου.

Πάντοτε θέλουσι σὲ αἰνῆ.

Μακάριος ὁ ἄνθρωπος

Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου·

Τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις εἶνε ἐν σοί·

Ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ὁσίων εἶναι (πλήρως) αἱ ὁδοί σου
(τῆς δικαιοσύνης)

(Οἵτινες) διαβαίνοντες διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ κλαυθμῶνος,

Καθιστῶσιν αὐτὴν πηγὴν ὕδατων (κοιλάδα εὐλογιῶν)·

Καὶ ἡ βορρὴ γεμίζει τοὺς λάκκους· (εὐλογίας)

Προβαίνουνσιν ἀπὸ δυνάμεως εἰς δύναμιν·

Ἐκαστος αὐτῶν φαίνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ (τέλειος),

Ἐν Σιών

Ὁ ὁγδοηκοστὸς πέμπτος ψαλμὸς ἀπεικονίζει ὁμοίως τὴν ἐπιστροφὴν τῆς θείας χάριτος καὶ εὐλογίας ὑπὸ τὴν Χιλιετῇ Βασιλείαν — τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν (Βασιλείαν) μὲ τὰ δύο αὐτῶν μέρη.

Ἡ μετακίνησις τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ Ὅρους πρὸς βορρᾶν καὶ τοῦ ἐτέρου πρὸς νότον ἐνέχει σημασίαν. Ὁ βορρᾶς εἶνε ἡ διεύθυνσις τῶν Πλειάδων, τοῦ οὐρανόου κέντρου τοῦ σύμπαντος, τῆς ὑποτιθεμένης ἔδρας τοῦ θείου κράτους. Ἡ πρὸς βορρᾶν μετακίνησις τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ Ὅρους σημαίνει τὴν «μεταλλαγὴν» τῆς Ἐκκλησίας (τοῦ μικροῦ ποιμνίου) ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης εἰς τὴν θεῖαν

φύσιν. Καὶ ἡ πρὸς νότον μετακίνησις τοῦ ἐτέρου ἡμίσεος τοῦ Ὁ-
ρους σημαίνει τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν εἰς ἀνθρωπίνην τελειό-
τητα τῶν διαπρεπῶν ἀρχαίων ἐκείνων ἀνδρῶν, πῶν καταλογισθέν-
των ὡς ἀξίων ἵνα ἀποτελέσωσι τοὺς ἐπιγίους ἀντιπροσώπους τῆς
Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ οὕτω παραχθεῖσα κοιλὰς θέλει εἶσθαι πλήρης φωτὸς καὶ
ἄνευ σκιῶν· διότι ὁ ἥλιος θέλει διέρχεσθαι δι' αὐτῆς ἀπὸ ἀνατολῶν
πρὸς δυσμὰς — ὁ ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸ πλήρες αὐτῆς
φῶς τῆς θείας ἀληθείας καὶ εὐλογίας ἀπομακρύνον τὸ σκότος τῆς
ἁμαρτίας, ἀγνοίας, δεισδαιμονίας καὶ θανάτου, καὶ θεραπεύον καὶ
ἀποκαθιστῶν τοὺς θέλοντας καὶ ὑπακούοντας ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου
γένους, οἵτινες θέλουσι προσδράμῃ εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τῶν
εὐλογιῶν, τὴν κοιλάδα τοῦ ἐλέους. Ἡ κοιλὰς αὕτη τοῦ ἐλέους,
μεταξὺ καὶ ὑπὸ τὴν φροντίδα τῆς πνευματικῆς καὶ ἐπιγείου φά-
σεως τῆς Βασιλείας τοῦ Φωτὸς καὶ τῆς Εἰρήνης (ἥτοι ἡ ἐγκατά-
στασις τῶν «ποδῶν» τοῦ Ἰεχωβά) θέλει ἀσφαλῶς εἶσθαι «Κοιλὰς
Εὐλογιῶν» πρὸς τοὺς εἰσερχομένους εἰς αὐτὴν μετὰ συντετριμμέ-
νης καρδίας.

Ὁφείλομεν ἐπὶ μᾶλλον νὰ ἀναμνησθῶμεν, ὅτι καίτοι πρὸς τὸν
Ἰσραὴλ μόνον ἐλέχθη «θέλετε καταφύγῃ εἰς τὴν κοιλάδα τῶν
ὀρέων μου, ἐν τούτοις ὡς ὄνομα ἡ λέξις Ἰσραὴλ σημαίνει «ὁ ἡυ-
λογημένος λαὸς τοῦ Κυρίου» «ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου»
(Β'. Χρον. ζ'. 14). Ἔτι δέ, καίτοι ἡ πρώτη ἡ πνευματικὴ εὐλο-
γία θέλει ἐλθῇ, ὡς εἶδομεν, εἰς τὸν πνευματικὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἡ
δευτέρα ἡ ἐπίγειος εὐλογία θέλει ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ κατὰ σάρκα
Ἰσραὴλ, ἐν τούτοις δὲν θέλει μείνῃ μέχρις αὐτοῦ μόνον· διότι
ὅστις ὅποτε θέλει δύναται νὰ γίνῃ Ἰσραηλίτης· δι' ἐνασκήσεως
πίστεως καὶ ὑπακοῆς ὡς τῆς τοῦ Ἀβραάμ δύναται δόλοκληρον τὸ
ἀνθρώπινον γένος νὰ γίνωσι πραγματικῶς Ἰσραηλίται «λαὸς τοῦ
Θεοῦ». Καὶ ἐντεῦθεν ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας δηλοῖ, ὅτι, ὅταν ὁ
Ἰσραὴλ κληθῇ πάλιν εἰς τὴν θείαν εὐνοίαν κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυ-
σιν τῆς Βασιλείας θὰ περιλαμβάνῃ «Πάντας ὅσοι καλοῦνται μὲ
τὸ ὄνομά μου· διότι ἐδημιούργησα αὐτοὺς διὰ τὴν δόξαν μου· ἔπλα-
σα αὐτοὺς καὶ ἔκτισα αὐτοὺς (ὡς λέγει ὁ Ἰεχωβά ἐν Ἡσαΐ. μγ'.
7) (Τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ θέλει ἐφαρμόζεσθαι τότε ἐπὶ παντὸς ὅστις
εἶνε ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ). — Ρωμ. θ'. 26, 33. ι'. 13.

«Καὶ οὕτω Κύριος ὁ Θεός μου θέλει ἐλθῇ, καὶ μετ' αὐτοῦ πάν-
τες οἱ ἅγιοι». (Ζαχ. ιδ'. 5). Ὅταν ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου
τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἡ πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς δοθεῖσα εὐνοία καὶ δύναμις
λήξῃ, ὅταν ἡ θυσία τῆς μεγάλης Ἡμέρας τοῦ Ἐξιλασμοῦ (τοῦ
Εὐαγγελικοῦ αἰῶνος) θὰ ἔχῃ παύσῃ, ὅταν ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς θὰ
ἔχῃ τελειώσῃ ποιῶν ἐξιλασμόν, οὐ μόνον περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ «σώ-
ματος» τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν «οἶκον» αὐτοῦ, καὶ διὰ

«πάντα τὸν λαόν», καὶ θέλει προσέλθῃ ἵνα εὐλογῇ πάντα τὸν λαόν, τότε ἡ ἀρὰ τοῦ Θεοῦ, ἡ καταδίκη θανάτου, θέλει ἀρθῇ ἀπὸ τῆς γῆς, ἡ ὑποπόδιος αὐτοῦ σκηνὴ θέλει ἀναγνωρισθῇ πάλιν, καὶ ὁ ἐξωραϊσμός αὐτῆς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ καὶ πνεύματι ἀγίῳ ἀγάπης θέλει ἀρχίσῃ νὰ προοδεύσῃ, μέχρις οὗ, κατὰ τὸ τέλος τῆς Χιλιετηρίδος, πάντες οἱ θέλοντες δικαιοσύνην θὰ ἔχωσι φθάσῃ εἰς τελειότητα καὶ ἐνωθῇ πάλιν μετὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ πάντες οἱ ἀπειθοῦντες θέλουσιν ἀπολεσθῇ. «Πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ Προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ». (Πράξ. γ'. 23). «Καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφانεν αὐτούς». ('Αποκ. κ'. 9).

Παρακατιῶν ἐν τῇ προφητείᾳ αὐτοῦ ὁ προφήτης Ζαχαρίας δηλοῖ (ιδ'. 6, 7) ἀναφορικῶς τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν ἡ γῆ μέλλει νὰ γίνῃ βαθμιαίως ἐνδοξος ὡς ὑποπόδιον τοῦ Ἰεχωβά:

«Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τὸ φῶς δὲν θέλει εἶσθαι λαμπρὸν οὐδὲ συνεσκοτασμένον· ἀλλὰ θέλει εἶσθαι μία ἡμέρα, ἥτις εἶνε γνωστὴ εἰς τὸν Κύριον, οὔτε ἡμέρα οὔτε νύξ· καὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν θέλει εἶσθαι φῶς».

Τινὲς συνέχυσαν τὴν ἐνταῦθα περιγραφομένην ἡμέραν μὲ τὴν «ἡμέραν τῆς Ἐκδικήσεως», ἡ ὁποία εἶνε «ἡμέρα νεφῶν καὶ βαθεῖας σκοτὸς ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου φωτός ἐν αὐτῇ» «ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης» ('Ιωήλ θ'. 2. Ζαχ. α'. 15). Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω· ἡ ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ προφήτου Ζαχαρίου ἀναφερομένη ἡμέρα ὡς μερικῶς μόνον λαμπρά εἶνε ἡ Χιλιετής ἡμέρα, καίτοι ἐν αὐτῇ ὁ ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης θέλει ἀνατελεῖν καὶ λάμπῃ, ἵνα ἀποδιώξῃ τὴν μαινοῦσαν τὴν γῆν ἁμαρτίαν καὶ δεισιδαιμονίαν καὶ θάνατον. Ἐν τούτοις θέλει εἶσθαι μερικῶς μόνον λαμπρά, διότι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς θὰ ἔχῃ νὰ ἀντιπάλαισθαι τὰς γενεὰς τοῦ πεπτωκότος ἀνθρωπίνου γένους, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης καθόσον ἀνίστανται ἐκ τοῦ τάφου, ἀναμορφώουσα ταύτας καὶ διὰ τῶν διαφορῶν βαθμίδων ἀποκαταστάσεως φέρουσα ταύτας ἐν τέλει πρὸς τὴν πλήρη τελειότητα. Ἀλλὰ πόσον εὐχάριστος εἶνε ἡ διαβεβαίωσις, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν «ποδῶν» τοῦ Ἰεχωβά ἐπὶ τοῦ ὑποποδίου αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι πλέον «βαθὺ σκότος»· καὶ ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς Χιλιετοῦς ἐκείνης Ἡμέρας ὁ κόσμος θὰ ἔχῃ φθάσῃ εἰς τὴν πλήρη μεσημβρίαν τοῦ «φωτός τῆς γνώσεως τοῦ Ἰεχωβά», καὶ ὅτι ὁ ἥλιος αὐτῆς δὲν θέλει πλέον δύσῃ.

Ὁ προφήτης Ζαχαρίας παρακατιῶν ἐν τῇ προφητείᾳ αὐτοῦ λέγει, «Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὕδατα ζῶντα θέλουσιν ἐξέλθῃ ἐξ Ἱερουσαλήμ» (ιδ'. 6). Ἡ ἐνταῦθα ἀναγεγνημένη «ζῶντα ὕδατα ἐξερχόμενα ἐξ Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Χιλιετοῦς ταύτης Ἡμέρας τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ποδῶν τοῦ Ἰεχωβά ἐπὶ τοῦ

ὕποπόδιον αὐτοῦ ἀναμνησκουσιν ἡμῖν τὴν ἀνάλογον προφητεῖαν τοῦ Ἰεζεκιήλ (μζ'.1-12) καὶ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἀποκαλύψεως (κβ'.1-2), αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὸ αὐτὸ σύμβολον «ζώντων ὑδάτων» ἐξερχομένων ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Χιλιετοῦς Βασιλείας δεικνύουσιν ἡμῖν τὰς εὐλογίας τῆς ἀποκαταστάσεως ὑπὸ τὰ σύμβολα «ὕδατων ζωῆς» (πρὸς τὰ ὁποῖα ὁ θέλων δύναται νὰ προσέλθῃ καὶ νὰ πῇ ἐλευθέρως), καὶ καρποφόρων δένδρων αἰωνίου ζωῆς (τῶν ὁποίων τὰ φύλλα θέλουσιν ἰᾶσθαι τοὺς μετανοοῦντας λαοὺς τῆς γῆς ἀπὸ πάσης ἀτελείας).

Μάλιστα! «Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Κύριος θέλει εἰσθαι Βασιλεὺς ἐπὶ πάσης τῆς γῆς». Ἡ Βασιλεία αὐτοῦ θὰ ἔχῃ ἔλθῃ ὡς οἱ πιστοὶ αὐτοῦ ἐπὶ μακρὸν ἐδεήθησαν· καὶ κατὰ τὸ τέλος ἐκείνης τῆς ἡμέρας τὸ θέλημα αὐτοῦ θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς ὡς γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ. Τὸ ὑποπόδιον αὐτοῦ θέλει εἰσθαι τότε ἀληθῶς ἔνδοξον· ὡς εἶνε γεγραμμένον:—

«Ἀλλὰ ζῶ ἐγώ, καὶ θέλει ἐμπλησθῇ πᾶσα ἡ γῆ ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ Κυρίου». (Ἀριθμ. ιδ'.21. Ἡσαίου ια'.9. Ἀβακ β'.14).

Ἰησοῦ ὁδήγει με,
Εἰς τὸ ρεῖμα τῆς ζωῆς
Κύματα κυκλοῦσί με,
Ὅντα πέραν τῆς ἀκτῆς
Ἀτενίζω πλὴν πρὸς Σὲ
Ἰησοῦ ὁδήγει με.

Λέγεις μόνον «Σιωπῇ»
Κ' ὑποτάσσεται ἡ γῆ,
Κι' ἄγριοι ὠκεανοὶ.
Ὡσπερ τέκνον τῇ μητρὶ
Κυρίαρχα τοῦ Παντός
Σὺ ὁδήγει μ' ἀσφαλῶς

Κι' ὅταν τέλος ἀφικθῶ
Εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ,
Εἶθε νὰ μὴ φοβηθῶ
Κλίνων δ' εἰς τὸ στήθος Σου
Νὰ ἀκούσω, «Μὴ φοβοῦ,
Πάντα εἰμαι μετὰ σοῦ».